

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

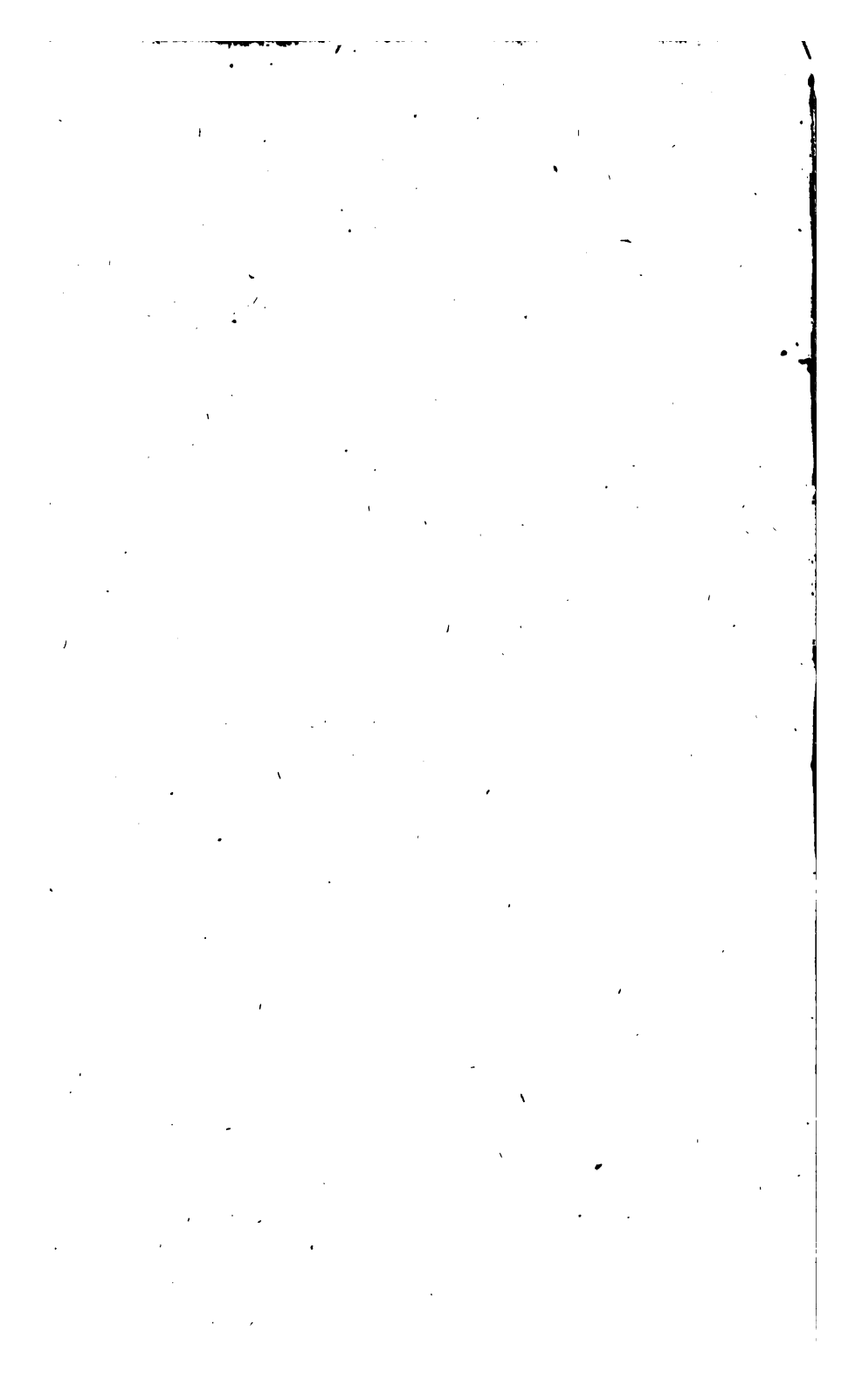
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ex Libris

Thomas Spencer Jerome

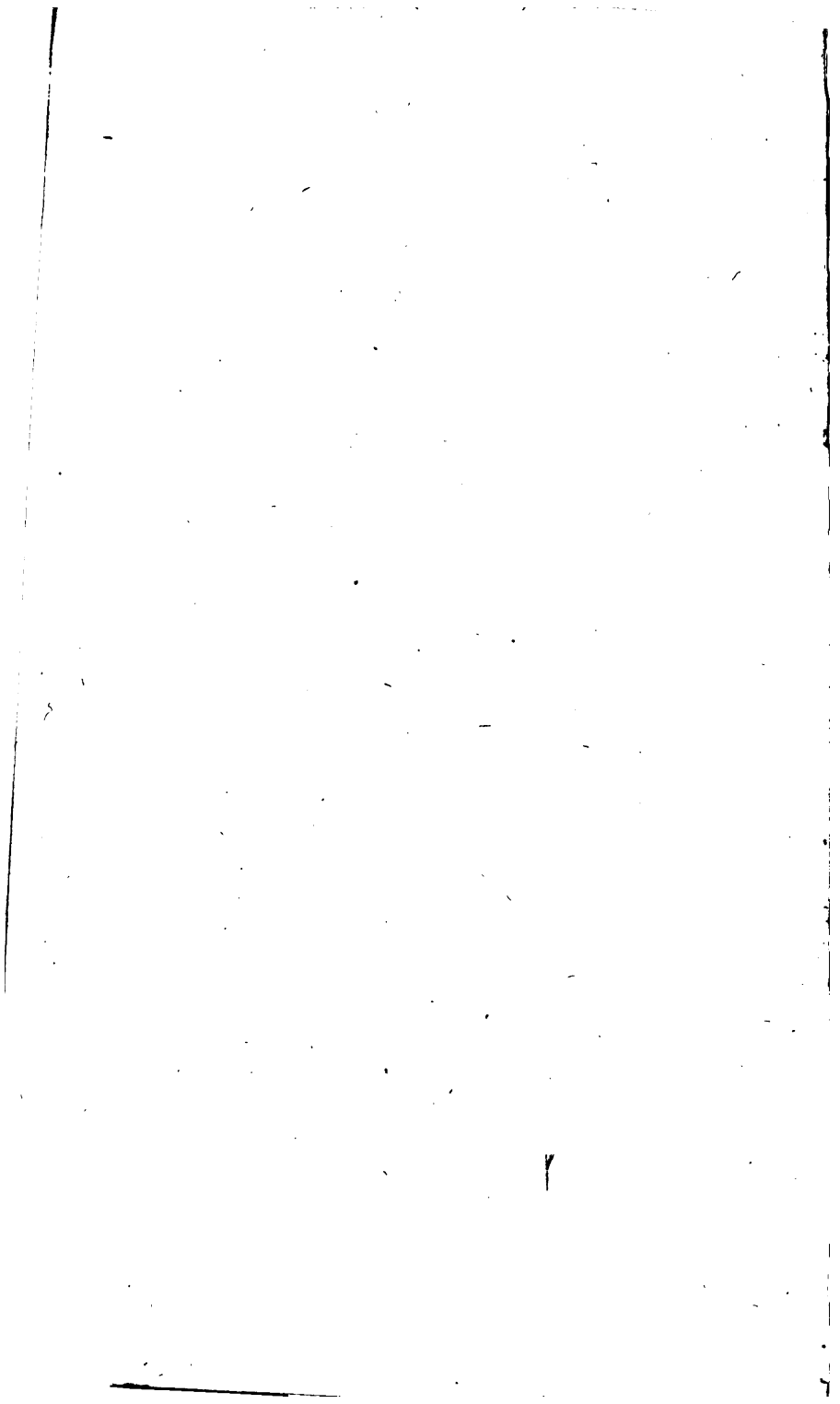

878

V76d

012

VIBIUS
SEQUESTER

DE

FLUMINIBUS FONTIBUS LACUBUS
NEMORIBUS PALUDIBUS MONTIBUS
GENTIBUS

QUORUM APUD POETAS MENTIO FIT.

LECTIONIS VARIETATEM
ET INTEGRAS DOCTORUM COMMENTATIONES
ADJECIT ET SUAS

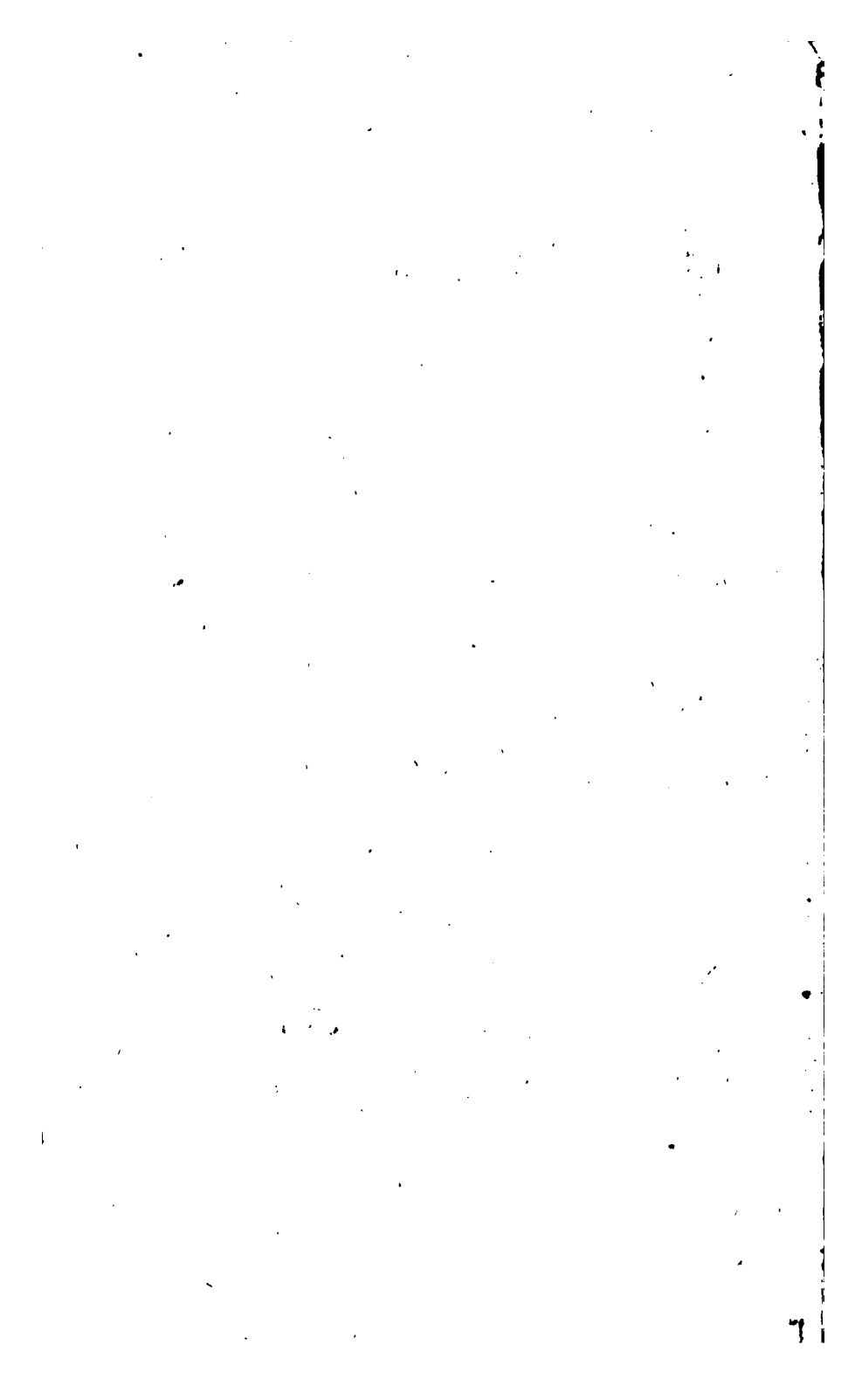
JER. JAC. OBERLINUS

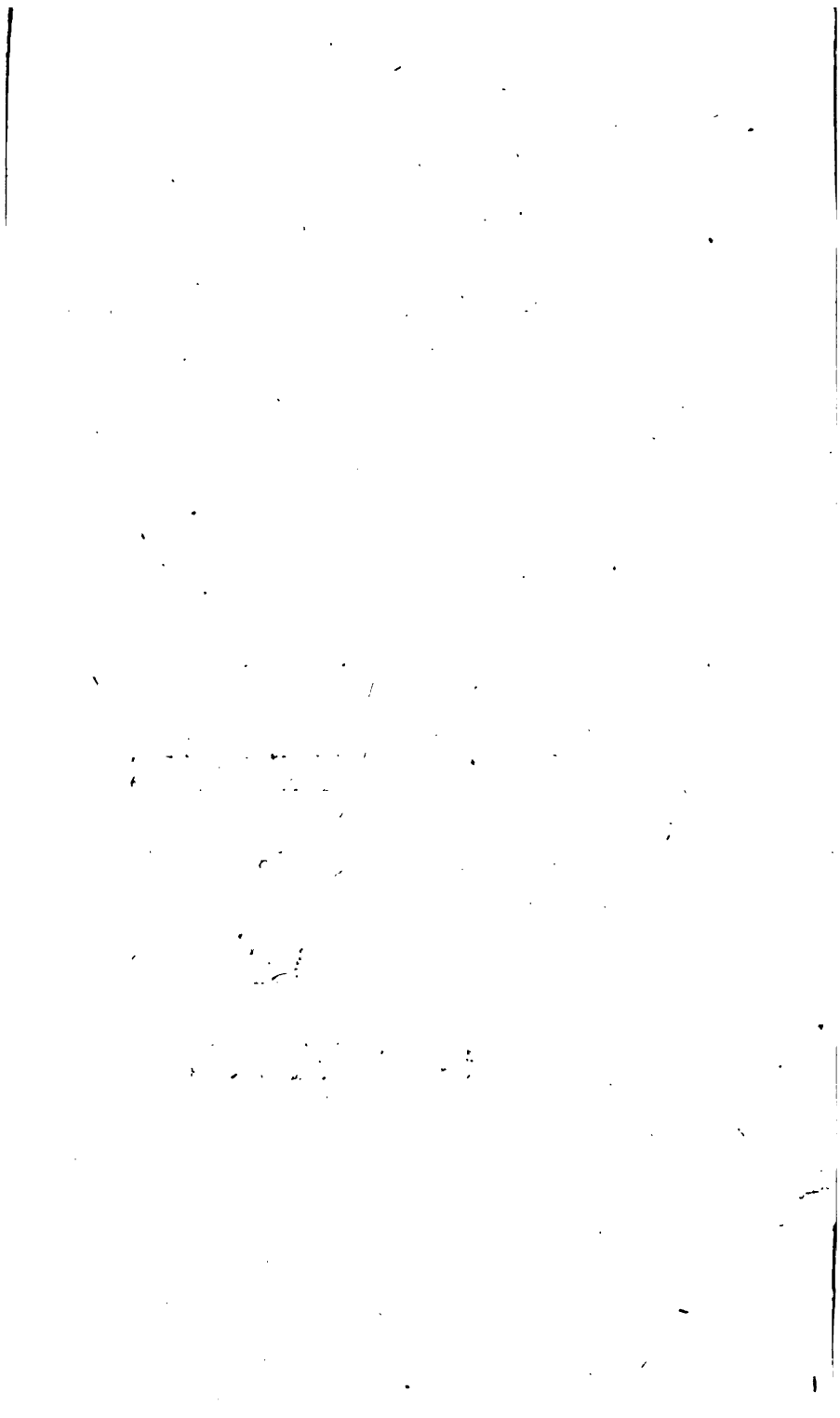
IN UNIV. ARGENT. ELOQ. LAT. ADJ.
ACAD. REG. INSCRIPT. AD EPIST. COMM. ASCRIPT.
ROTOMAG. CORTON. PANORMIT. ACADEMICUS
LONDIN. ET CASSELL. SOCIET. ANTIQ. SODALIS.

ARGENTORATI

Apud AMANDUM KÖNIG Bibliopolam.
MDCCLXXVIII.

PERMISSU SUPERIORUM.

LECTORI BENEVOLO

S. P.

NON absque jure tuo a me expectare videris; lector amice, ut tum de Vibio ipso, tum de scriptis codicibus, quibus ejus libellus ad nos est transmissus, tum tandem de variis eruditorum in eo edendo illustrandoque curis in limine statim disputem. Id ergo fiet, simulque nonnulla, quae ad hanc meam qualemcunque operam propius respiciunt, subjungentur.

I.

De Vibio ipso

ejusque aetate & auctoritate.

QUIBUS in terris & sub quo coelo natus sit Vibius, quem interpretibus suis stipatum de novo in almae lucis auras profero, nemo facile dixerit.

) 3

Nomen ejus Romanum hominem signat. Nota olim satisque celebrata fuit gens Vibia. Ast *Vibius Sequester*, quantum constat, aliunde, quam ex hoc libello, notus non est. Quod enim Glandorpium in onomastico Romano asserere nonnulli referunt, ejus mentionem in antiquo lapide fieri, id vanum esse falsumque, inspectus ipse optimi viri locus me docuit.

Sequestrem dictum esse Vibium, librorum scriptorum auctoritate satis est evictum; neque quenquam puto fore, qui cum Vincentio Mirabella in Antiquitatibus Syracusanis p. 104. *Equestrem* salutandum sibi persuadeat. *Sequestrum* vocandum putarat olim Jos. Scaliger. Ita enim in Lectionibus Ausonianis cap. 5. „ Aliis vocatur Atyr, ut Vibio Sequestro. „ Verum recte hac occasione ex Gerh. Joh. Vossio animadvertit Laur. Theod. Gronovius, quem inter Vibianos interpretes recepimus, „ *Sequestrum* usurpare Plautum atque Virgilium, at „ tertiae quoque declinationis esse, patere ex Tullio, qui in II Verrina: *Aut sequestres aut interpretes corrumpendi judicii.* „ Addit Gronovius in initio libelli MS. Mediolanensis itemque in fine legi: *Vibii Sequestris de Fluminibus* . . .

Constat ergo sic satis de nomine; non aequae de patria, quam prorsus ignoramus. Neque porro, quam artem vel ipse vel Virgilianus filius sit professus, in promptu est dicere; litteris navasse operam, res ipsa docet.

Reliqua ista lubens ignorarem, modo aetatem
 figere liceret adcuratius. Verum & hic coecuti-
 mus. Audi Hesselium in praefatione: „ Qua vero
 „ tempestate in vita fuerit Vibius Sequester, haud
 „ sciri potest. Lucanus quidem apud eum recen-
 „ tissimus ex septem auctoribus laudatis est; &
 „ ab eo prae ceteris poetis, qui exstant, (nam de
 „ amissis, qui sine controversia multifariam ei
 „ magno usui fuerunt, mihi licet fateri nescire
 „ quod nesciam) adhibitus in fluminum, fontium,
 „ lacuum, nemorum, paludum, montium, gen-
 „ tium collectione dispersa fuit: at is, nisi quid
 „ me sefellerit, aliquot saeculis post civilis belli
 „ scriptorem hoc, quodcumque habemus, gnati
 „ causa retulit in libellum. Loquor, ut opinor:
 „ speciem enim aliquam videor ibi vidisse parum
 „ recentis a Caesarum aetate geographiae; caligi-
 „ nemque temporum illorum, quibus litterarum
 „ lumen propemodum defecerat, & quasi quodam
 „ modo piaculum fuisset Latine luculenter scire.
 „ Quod si quis vult contra me contendere, Vi-
 „ bium fuisse natum melioribus annis; & ad
 „ βιβλία ἰστορικά κατὰ σοχρίον, aut aliquid id ge-
 „ nus collectaneum, multarum rerum accessiones
 „ fuisse factas plurifariam per homines semidoctos:
 „ nae ille minus acrem nactus adversarium erit. „

Haec omnia ut lubens amplector, ita tamen ne-
 queo, quin in priorem sententiam sim multo pro-
 pensior, credamque, post eversum Imperium Oc-
 cidentis Romanum vixisse Sequestrem, quinto vel

sexto forsan aut septimo demum saeculo. Id quae mihi persuadeant, accipe.

Statim illud est extra omnem dubitationis aleam positum, non ex ipsis Poëtis profecisse magis Vibium, quam ex eorum scholiasticis ac interpretibus, in quibus maxime Servium permultis locis excitavimus; respice potissimum ad pag. nostram 309. ubi *Catillus*, *Coras*, montes. De Lactantio, cujus extant argumenta metamorphoseon Ovidii, idem hariolati sumus ad *Tritonidem paludem*. cf. infra pag. 286.

Dein complura sunt nomina apud nostrum, quae Romanis scriptoribus priscis ignota, sequior aetas sibi vindicat. Specimina rei dabunt flumina *Camicus*, *Caslinum*, *Efia*, *Ilerda*. Ex montibus *Bebius*. Ex gentibus *Pannonii Illyrici*. Haec & similia igitur, in quibus statim aqua haeserat, ex Stephano Byz. Ravennate anonymo, Constantino Porphyrog. aliisque explanavimus. Neque dubitare fas est, quin ex iis, quae prorsus ignota permansere & dubia, nonnulla feliciter extricaturus sit ille, cui fat otji suppetierit, ut hac mente curatius medii aevi scripta evolvere queat. Expectant, ut puto, hanc medicam manum apud nostrum inter alia *Cirra*, *Faneus*, *Endrius* fluvii; *Spandeus* fons: *Coras*, *Oeniphile*, *Pylartes*, *Stefiarus*, *Tenirus* montes.

Pertinent haecenus dicta simul eo, ut quae Vibio tribuenda sit auctoritas, quodque ipsius operi statui

debeat pretium , intelligamus. Recte , mea quidem
sententia , de eo judicavit Hesselius in praefatione
editionis suae ad Hadr. Relandum „ Scriptor est ,
„ nisi multis in locis interpolatus sit incredibilem
„ in modum , non magni iudicii magnaque facul-
„ tatis , nec tamen scit nihil. Sed est non inutilis. „
Paulo post ita pergit idem „ Animadvertes , mi Re-
„ lande , nonnunquam Sequestrem , dum , plurimis
„ unum in locum coactis poëtis , quod quisque
„ commodissime praecipere videbatur de geogra-
„ phia excerpfit , & ex variis ingeniis obscuriora
„ quaeque ac notiora libavit , & sic quidquid hoc
„ libelli est ac quaecumque confecit : animadver-
„ tes , inquam , Sequestrem poëtico more exem-
„ ploque terminos aliquanto latius pegisse , quam
„ ipsius regionis nomen postulabat. Nec mirum ,
„ quum per ambages Deorumque ministeria & fa-
„ bulosum sententiarum tormentum praecipitatus
„ fuerit liber Ispiritus eorum ; ut potius furentis
„ animi vaticinatio appareret , quam religiosae ora-
„ tionis sub testibus fides , sicut elegantiae dixit
„ arbiter ; si nonnihil diversus hic nostrer abierit
„ a juratis terrae mensuris. Tamen Lucano
„ plerumque adhaesit : quem qui negaverint omni-
„ no prorsus Apollinari laurea fuisse donandum ,
„ utpote quum rerum in bello plusquam civili
„ gestarum pronuntiator sincerus & grandis etiam
„ fuisset magis , quam poëta plenus atque perfe-
„ ctus ; quo jure , quaque injuria , non est quod
„ edisseram tibi. At enim idem iste quoque ceter-

„ roqui quantuscumque aliquando reus incuriae ;
 „ quod ad regionum descriptionem attinet, a non-
 „ nemine fuit citatus. Praeterea hominem meum
 „ aperte licet intelligere complures poëtas vetu-
 „ stiores, qui posterius evanuerunt, suo tempore
 „ lectitavisse nescio quam studiose: quorum ulla
 „ si extarent scripta, quae mens est hodie super
 „ multis rebus, sine controversia eadem non cri-
 „ tico foret. „

Porro in litteris, quibus opusculum Johanni de
 Witt dedicat, haec habet Hesselius: „ Ut ne lon-
 „ gius abeam, nunc honori & meritis dedico Vi-
 „ bium Sequestrem tuis: auctorem quendam, non
 „ illum quidem praeclarum & luculentum; ido-
 „ neum causa antiquitatis atque utilem tamen, &
 „ qui in poëtica geographia possit praecipue con-
 „ sistere. „ Atque ita rem esse, prouti censet ille,
 „ cuius haec vestigia premo, ex iis quae tum ipse
 „ tum reliqui interpretes notata dederunt ad Vi-
 „ bium, tum tandem ex his, quae ipsi adlevimus,
 „ patebit tibi frequentissime, lector amice. Verum,
 „ in rem praesentem quo minus te deducam, quid
 „ impedit ?

Itaque I. properante nimium calamo & oculis
 fugientibus sua ex poëtis decerpisse, loca com-
 plura te docebunt, ex Ovidio, Statio, aliis, sed
 potissimum ex Lucano & Virgilio, perperam ab
 ipso intellectis, petita. Ista, si nosse desideres, au-
 ctorum classicorum indiculus suppeditabit. Ita sal-

tem apud nostrum orti fluvii *Arar Germaniae*, *Apsus* item *Genusus Palaestinae*, *Erafinus Lyciae*, *Inachus Thessaliae*, *Melas in Epidanum influens*, *Pachynus*, *Rutuba in Tiberim fluens*, *Taygeta*, *Virbius*, *Vestinus*. Sic porro cepere originem *Molorchos* nemus, *Maenalus* mons *Arcadiae in Tegea*, ut jam alia taceam. Illud tamen omnino notandum, quod & passim monuimus, non omnes hos errores ipsius esse Vibii, sed librariis haud raro adscribi debere. Exempla habes in *Niphate & Pelio* montibus, item in *Philyridis*.

2, Vitiis quoque manifestis scatet noster quam plurimis, ex librariorum inciticia exortis, qualia in Pomp. Mela & aliis Geographis deprehendere quoque viri docti. Eorum multa sustulimus, ita ut nunc emendatior procedat Vibius, quam ante. Rejecta sunt ista nomina, oppido falsa. In fluviis: *Anecus*, *Alachis*, *Aus*, *Aumasipa*, *Aras*, *Aeras*, *Emicasus*, *Emisacus*, *Epidamnus*, *Amimone*, *Alis*, *Lychnistis*, *Licorum*, *Esper*, *Gelagiensis*, *Genusus Palaestinae*, *Hypanis*, *Haesusa*, *Garamas*, *Pitornius*, *Phaethelinus*, *Phocias*, *Pachisos*, *Syrapus*, *Saron*, *Afforus*, *Triopala*, *Vestinus*. In fontibus *Liriopae*. In lacubus *Aecitus*, pro quo reponendum *Achridus*. In nemoribus *Anginiae* vel *Anguiae*. In paludibus *Hesperie*, *Statura*. In montibus *Coras*, *Emimodimnus*, *Libethrus Aetoliae*, *Monoecus Illyriae*, *Maefulus*, *Maevius*, *Maeulus*, *Nemeus Ciconensium*, *Eleonenfium* &c. *Oemphyle*. In gentibus *Itharaei*,

3. Habet praeterea permulta nomina, aliis penitus ignota Geographis, quorum partem quandam conjecturis vel alienis vel nostris sanare satagemus, meliora a doctioribus lubenti animo recepturi. Huc pertinent inter fluvios: *Bridates*, *Cirta*, *Cinybs* & opp. *Tybrestum*, *Faneus*, *Herbesos*, *Endrius* & opp. *Alluria*, *Lycas* & opp. *Lycastrus*, *Oaxes Cretae*, *Orontes ex Casio*, *Syrapus*, *Saron*, *Thapsus*, *Ululeus*. Inter fontes. *Efus*, *Inessa*, *Spandeus*, *Virvinus*. Inter montes: *Coras*, *Cinyrus*, *Castalius*, *Maxteria* & opp. *Aurona*, *Oeniphile*, *Py-lartes*, *Rhamnufius*, *Stefiarus*, *Tenitrus*. Inter gentes *Magempuri*.

4. Contra, praeclare sese habent alia auctoris nostri loca, in quibus sed bonis avibus sibi solus videtur relictus; nominibus quippe usus, quorum altum quidem est apud veteres scriptores silentium, sed quae adhibita tamen fuisse olim, vel cognata nomina sive antiqua sive recentiora testantur, vel alia argumenta fidem faciunt. Ejus generis sunt fere ista: In serie fluminum: *Alyntos*, *Alto*, *Camicos*, *Calos*, *Caslinum*, *Esta*, *Icanus*, *Ilerda*, *Minio*, *Mathis*, *Orethus*, *Bebryces ad Peneum*, *Pachyros*, *Tauromenius*, *Triocala*, *Turnus*. In serie fontium: *Clanius*, *Liriope*, *Archemorus*. nemorum: *Molorchos*, *Sila*, *Thymbra*. paludum: *Ambracia*, *Tyraca*. montium: *Ascraeus*, *Agragas*, *Aventinus in quo Praeneste*, *Aganippe*, *Bebius*, *Boreas*, *Clanius*, *Eridanus*, *Monoecus*, *Nemea*, *Sarnus*.

5. Sequestrem auctorum scripta in usum suum convertisse, quae nunc sint in deperditis, tum ex dictis patet, tum maxime ex eo, quod regionum quarundam descriptioni inhaereat studiosissime, compluraque ex istis nomina afferat, iis quos superstites habemus scriptoribus ignota. Huc referenda sunt ea, quae de Dyrrachina topographia auctoris monuimus passim. Illustre exemplum quoque extat in *Langia* fonte, quem *Archemorum* salutatum perhibet noster; ast id inauditum penitus, nisi quod testetur Statii scholiastes ad Theb. L. IV. v. 824. ex quo forsan hausit Vibius. Quicquid sit, ad hunc locum eundem Caspar Barthius „ non „ spernendum auctorem dicit Vibium, qui nonnisi „ multa lectione suos indiculos compegerit. „

6. Usus est Vibii libello Joh. Boccacius de Certaldo, qui saeculo XIV similem isti laborem suscepit, serie fluminum, fontium, lacuum, nemorum & sic porro concinnata. In eo candorem viri desiderant certatim eruditi, quod nomen Sequestris prefferit. Utrumque Vibium atque Boccacium frequenter contuli, alterumque alteri lucem praebere iussi.

II.

Vibii Sequestris manuscripti codices.

PROXIMUM est, ut de Vibiani libelli scriptis codicibus mentio fiat, utque quoties & quorum cura sit editus, quorumque ingenio illustratus sit, edifferam.

Servantur scripti codices passim.

1-5. In bibliotheca Vaticana quinque notantur apud Montfaucon in *Bibl. Bibl. MS.* Tres istorum ex penu libraria Reginae Sueciae accefferant, scilicet N. 1732. 1872. & 1922. Duo ad Alexandrum Petavium spectaverant olim N. 470 & 1248.

6-8. Bibliotheca Riccardiana Florentiae, descripta a Joh. Lamio fol. *Liburni a.* 1756. tres chartaceos recondit N°. 25. 29 & 35.

9-10. In bibliotheca Patavina reperiuntur duo. v. Thomasinus de *MS. Bibliothecae Patavinae*, item Montefalconius.

11. Ambrosiana Mediolanensis unum servat, eodem teste. Hujus examen instituit Laur. Theod. Gronovius, venia a viro Cel. Antonio Magliabecquo impetrata, ut ipse in limine animadversio-num enarrat.

12. Vindobonam olim in amplissimum Caesaris apparatus Neapoli translatus est Vibii codex, in-

ter ea scripta volumina, quae Monachi Neapolitani, studioforum hominum sedulae nimis & onerosae sibi curae pertaesi, ultro ad Gaëtanum Argentium detulerant. Eorum seriem Italica lingua concinnatam a Nic. Forlosia, Bibliothecae Vindobonensis custode, exhibet Kollarius in supplementis commentariorum P. Lambecii de Bibl. Caesarea. Additur ibidem, Vibii codicem istum multum laudatum esse olim doctissimo Mabillonio. In serie memorata locum occupat 69.

13-14. Regia Parisiensis Bibliotheca duo recondit Vibii libros, ambo in meam gratiam collatos, quorum alter in pergamento, alter in charta scriptus extat. Ille in serie est N. 4808. ex saeculo XIV; hic numero 8413. centum annis fere recentior esse videtur. Isti jungitur Aethici Cosmographia cum aliis; huic accedit indiculus urbium Galliae & provinciarum imperii Romani. Hos Catalogus MS. impressus recenset; Montefalconius in Bibl. Bibl. MS. notat praeterea codicem N. 5997. qui junctus sit Pindaro de Trojae excidio; verum is a cod. N. 8413. non differt.

15. Apud Anglos occurrit codex If. Vossii, Canonici Windforiensis, in bibliotheca collegii Etonensis. Junctus est Pomponio Melae. Apud Colomesium in Latinis est N. 227. v. ejus opera ab Joh. Alb. Fabricio Hamburgi emissa a. 1709. In catalogo MS. Oxoniensium P. II. N. 2552. Hunc codicem sese lustraturum sponderat Hesselius. Ita ille in praefatione: „ Libenter arrepta facul-

„ tate conferendi, postea, quam mihi renuncia-
 „ tum est, complura in Vibianis fuisse alia manu
 „ adscripta, collationem & reliqua in aliud tem-
 „ pus reservare, inde lectori ad editionem quasi co-
 „ rollarium addere multo malui. Habeo alia mul-
 „ ta, quae proferentur conjunctim, si vita sup-
 „ petet. „

Multum augeri posse hanc seriem, eo minus du-
 bitandum puto, quod in recensitis codicibus scri-
 ptis desiderari mihi videntur illi, quorum ope
 Simlerus & Hesselius ad Vibium edendum sunt usi.
 Sunt autem quinque

16. 17. Codices duo, collati a Simlero, ut ipse
 monet; unde acceperit, incertum.

18. Codex, cujus discrepantia loca Hadr. Relan-
 dus cum Hesselio communicavit.

19. Codex Jacobi Revii, in membrana scriptus
 & a Nic. Heinsio Danielis filio cum editione To-
 losana collatus. Hoc labore animadversa ad sese
 transmisisse P. Burmannum, testatur Hesselius.

20. Heinsiana collationis, credo cum alio quo-
 dam codice institutae, *απόγραφο*, e Bibliotheca Gudiana
 acceptum, Hesselio tradidit Joh. Alb. Fabricius.

III.

Vibii Sequestris editiones.

TYPIS excusus est antehac septies Vibius Sequester.

I. Romae edidit Mazochius. Quo anno, non liquet. Rarissimum esse oportet libellum; quippe quo nec Hesselius videtur usus, nec mihi frui licuit.

II. Venetiis Aldus a. 1514. emisit. Nec hanc editionem citat usquam Hesselius, nec mihi reperire eam contigit. Apud Gronovium in thes. Antiq. Graec. Vol. II. in v. *Crysas* citatur Aldina a. 1518. forsitan per errorem.

III. Florentiae haeredes Phil. Juntae a. 1519. typis excudere, curante Ant. Francino. Accedit Pomp. Mela, Julius Solinus, Itinerarium Antonini, P. Victor de Regionibus V. R. Dionysius Afer de situ orbis, Prisciano interprete.

IV. Lugduni ex praelo haeredum Simonis Vincenti prodiit a. 1539. forma 8. cura nescio cujus viri docti, qui cum MS. contulit, variisque locis supplevit & emendavit. Adjectus est Marcianus Capella, Itiner. Antonini, P. Victor, Dionysius Afer.

V. Basileae Vibium evulgavit Jos. Simlerus a. 1575. forma 12. cum Aethico, Antonini & Rutilii

itinerario, libello provinciar. Galliae atque civitat. metropolit. De hac editione v. Catalogus Bibliothecae Thuanae p. 94. Quaeri illud posset, an Simlerus & Vibium ex Bibl. Pithoei ediderit, ut in fronte libelli praedicat. Scholia Simleri & Hier. Suritae heic accessisse, J. A. Fabricius in Bibl. Latina docet, sed ea Aethicum, non Sequestrem respiciunt. Notandum hoc eo magis duxi, quod & ab aliis repetitam eandem cantilenam reperio, ut a Teiffierio in Eloges des hommes favans, tirées de l'histoire de M^r. de Thou.

VI. Tolosae Jac. Phil. Mauffacus edidit a. 1615: cum Plutarchi lib. de fluviorum & montium nominibus itemque Pfello de lapidum virtutibus.

VII. Roterodami tandem Francisc. Hesselius imprimendum curavit a. 1711. forma 8.

Dedit autem Vibium eleganti typo expressum & sollicita cura emendatum; illustratum praeterea varietate lectionum ex utroque codice MS. Revii atque Relandi, tum ex Heinsianae collectionis apographo Gudii, itemque ex Florentina & Tolosana editione desumpta.

Adjecit porro appendiculam de VII. miris e MS. codice Revii.

Tum subjunxit locos enarratorum veterum poetarum, qui faciunt ad Vibium Sequestrem.

Sequuntur excerpta ex Joh. Boccacii de Certaldo libro de montibus, fylvis, fontibus, lacubus,

INDEX

AUCTORUM VETERUM

Aethicus	184	Lutatius Catulus ad Statium	
<i>Agathias juroat Vibium</i>	98	<i>emendatus</i>	234
Alexander polyh. (apud Stephanum) notatus	125	Mela notatus	143. 182. 232
Altissiodorensis monachus	302	Notkerus	293
Ammianus Marcellinus notatus	184	Oppianus emendatus	182
Anastafius Bibl. juroat Vibium	302	Oribasius emendatus	137
Antonini itinerarium emendatum	259	Orosius notatus	191
Appianus emendatus	285	Ovidius male intell. Vibio	136
Aristoteles notatus	362		211
<i>suspectus</i>	195	Paullus Diaconus	94
Catullus notatus	273	Paufanias emendatus	235
Joh. Comneni descriptio montis Atho	296	Plinius male intellectu. Vibio	105
Constantinus porphyrog. juroat Vibium	98		160
Diodorus Sic. emendatus	235	<i>illustratus</i>	336
Eustathius notatus	341	<i>notatus</i>	88. 167. 181. 232. 344
Florus emendatus	240	<i>emendatus</i>	168
<i>notatus</i>	334. 335	<i>lucem dat Vibio</i>	69 accipit ab eo 210
Herodotus notatus	103. 362	Plutarchus emendatus	169
Jornandes emendatus	137	Pseudo-Plutarchus de fluviis notatus passim	
Juvenalis illustratus	324. 325	Polybius emendatus	133. 282
Livius emendatus	188. 213. 215	<i>juroat Vibium</i>	296
<i>juroat Vibium</i>	302	Probus emendatus	121
Lucanus male intellectus a Vibio	83. 89. 119. 147. 172. 175. 181. 197. 214.	Procopius juroat Vibium	302
<i>in errorem inducit Vibium</i>	113	Ptolemaeus notatus	167. 184. 192
<i>emendatur</i>	214	<i>succurrit nostro</i>	207
		Quintus Smyrnaeus emendatus	360
		Ravennas anonymus	84. 96. 109. 113. 137. 142. 201. 259. 355. 389. 393. 398. 407
		<i>juroat Vibium</i>	143

INDEX AUCTORUM

Scylax <i>emendatus</i>	266	Strabo	
Seneca <i>forſan male intel- lectus a Vibio</i>	197	<i>notatus</i>	46. 54. 67. 102 103. 139. 183. 388
Servius		<i>male intellectus a Vibio</i>	43
<i>notatus</i>	58. 339	<i>a Lucano</i>	113
<i>emendatus</i>	367	<i>emendatus</i>	75. 145. 251 209. 259
Corn. Severi <i>Aetna</i>	295	<i>defenſus</i>	54. 213. 269. 355
Silius <i>emendatus</i>	290	Suidas	389
Solinus <i>emendatus</i>	265	Tabula Theodoſiana	
Sophocles <i>male intellectus Vi- bio</i>	135	<i>citata paſſim.</i>	
Statiſus <i>male intellectus a Vi- bio</i>	110	<i>notata</i>	58. 145. 244. 245. 286
Stephanus Byzant.		<i>illuſtrata</i>	279
<i>defenſus</i>	289	Thucydides <i>illuſtr.</i>	196
<i>emendatus</i>	217. 364	Varro <i>citatus Vibio</i>	150
<i>notatus</i>	235. 290	Virgilius	
<i>juvat Vibium</i>	91. 201	<i>male intellectus a Vibio</i>	46. 208. 271. 317. 333
		<i>emendatus</i>	290

INDEX

AUCTORUM RECENTIORUM

Adam's <i>Ruins of Spalatro</i>	136	Boccacius	
Adimarus <i>de Rubicone</i>	179	<i>defenſus</i>	134
Amadutius	283	<i>notatus</i>	219. 303. 309
Aretii <i>chorographia Siciliae</i>		<i>ex eo emendatus Vibius</i>	201
<i>paſſim</i>		Bocharti <i>Phaleg. & Can.</i>	
Bartoli <i>admir. Rom. antiq. veſt.</i>	316	<i>paſſim</i>	
Begeri <i>theſ. Brandenb.</i>	185	Brodacii <i>Epigramm.</i>	138. 188. 226. 238. 276. 425. 426.
Bellonii <i>obſervat.</i>	296	<i>428</i>	
Berkelii <i>notatus</i>	291	Brunckii <i>analec̄ta V. P. G.</i>	138. 188. 226. 238. 276
Blancus <i>de Rubicone</i>	180	<i>425. 426</i>	
Blondus <i>notatus</i>	335		

INDEX AUCTORUM

- Brydone *iter Sic.* 101. 192.
 notatus 219. 276. 295
 336
- le Bruyn 144. 148. 428
- de Buiffaizon 362
- Burmanni *Anthol. Lat.* 67.
 79. 141. 250
- Burmannus *ad d'Orville* 65.
 95. 117. 186. 199. 235
- Capaccius *de antiq. Puteol.*
 258. 324
- Carrera
 descriptio Aetnae 295
 monum. Catanensia 67.
 199
- Casaubonus *ad Strabonem*
 notatus 106. 138. 355
- Castelli P. T. M.
 Inscriptiones Siciliae 41
 58. 59. 94. 129. 130.
 131. 150. 192
 aggiunta alla Sicilia Numismat. 65. 66. 117.
 186. 235
 Iscrizioni di Palermo
 199
 juvat Vibium 150. 199
- Caylus 426
- Cellarii *not. O. A.* passim.
 notatus 374
- Celsus Cittadinus *de Tanagro*
 202. 292
- Chandler *Jon. antiq.* 144. 426
- Chevalier *hist. de Poligny* 46
- Chishull *antiq. Asiaticae* 148.
 377
- Ciccarelli *diff. de Clitumno* 102
- Scipio Claramontius *dè Rubicone* 178
- Cluverii *Sicilia antiq. & Italia antiq.* passim.-
- S. Croix. 108. 134
- D'Anville *tabb. Geogr.* 145
 & passim.
 Notice de la Gaule 142
 182. 183
 sur le Nil 147
- L. B. de Dietrich *lettres de Mr. Ferber sur la minéralogie de l'Italie*
 243. 244
- Dorvillii *Sicula* 128. 130. 131
 167. 186. 192. 199. 221
- Duchefne *in Normannicis* 112
- Faber *notatus* 234
- Fabricius 289
- Fazellus *de rebus Sic.* passim.
- Fischer von Erlach 425
- Froelichius *notatus* 186
- Ghilinus *de Lario lacu* 256
- Golzii *NN.* 130. 198. 314. 368
- Gorii *Antiq. Etruscae* 41. 310
 symbola litteraria 413
- Gorlaei *Dasylitheca* 319
- Gronovii *Thef. A. Gr.* 369
- Grotius
 notatus 337
- Gruteri *Thef. Inscript.* 69.
 116. 121. 129. 149.
 189. 247. 250. 370.
 377. 389. 407.
 emendatus 216
- Gualther *Tab. Siciliae* 426
- Guaftuzzius *de Rubicone* 180
- D'Hancarville *ad Hamilton V. Etr.* 189. 295. 325
- Harduini *NN.* 70
 notatus 77. 200. 316
- Hessellius *notatus* 410
- Philotheus *de Homodeis de Aetna* 295
- Hugo *de vera orig. Romae* 355
- Ihrii *glossar. Sivo-Goth.* 294
- Jovius *de Lario lacu* 257

INDEX AUCTORUM

<p>P. M. Kavinae <i>de Rubicone in Faventia rediviva</i> 177
 179
 Kircheri <i>turris Babel</i> 428
 Lipperitii <i>daſtyliotheca</i> 52.110
 185. 220. 310. 408
 Maffei <i>Mus. Veronenſe</i> 110.
 297
 Maillet <i>deſcr. de l'Egypte</i>
 428
 Mandeville <i>itinerar.</i> 293
 Marfilii <i>Danubius</i> 104. 389
 Mazochius <i>de origine Tyrrhenorum</i> 283
 <i>de Magna Graecia</i> 406
 Menagius <i>orig. della lingua Ital.</i> 294
 Mirabellae <i>Syracusarum topographia</i> 221
 Miſſon <i>voyage</i> 223
 Montfaucon <i>Antiq. expl.</i> 70.
 220. 426
 <i>Palaeographia</i> 296
 Muratorii <i>theſ. Inſcript.</i> 69.
 398
 Niebuhr <i>Reiſebefchreib.</i> 100.
 428
 Norden <i>voyage en Nubie</i> 428
 Ortellii <i>theſaurus Geogr. Vet. notatus</i> 68. 115. 136.
 204. 213. 307. 353.
 369. 370. 375.
 Otto <i>Dimmering.</i> 293
 Paruta <i>Sicilia Numiſmat.</i> 65.
 94. 95. 117. 132. 199
 Paſſerii <i>Oſcum marmor.</i> 413
 Pincius <i>de Timavo notatus</i> 240
 241
 Pellerin <i>médailles</i> 66
 Peregrinus <i>de Campania felice</i> 191. 324. 334. 335</p> | <p><i>de Peyſſonel voy. de Thyatire</i> 254
 Pezii <i>gloſſae</i> 294
 Piraneſi <i>monum. Rom.</i> 363
 Piſtonius <i>Maſſil.</i> 314
 Pococke <i>travels</i> 296. 425. 428
 Reinellii <i>Synt. Inſcript.</i> 55
 Relandus <i>notatus</i> 84. 113
 L. B. de Riedefel <i>voyage en Sicile</i> 220
 Roth <i>diſſ. de orig. Romae</i> 356
 Rubei <i>hiſtor. Ravennatenſis</i> 283
 Scaliger <i>notatus</i> 418
 Scherzii <i>gloſſarium Germanicum</i> 293
 <i>ejus edendi votum ibid.</i>
 Serra <i>de Rubicone</i> 180
 Shaw's <i>travels</i> 428
 Simlerus <i>notatus</i> 181. 232 233
 Spanhemius <i>de V. & P. NN.</i>
 185. 266. 310. 311.
 320
 Speelmanni <i>archaeologia</i> 294
 Spon <i>voyages</i> 296. 352
 <i>miſc. erud. antiq.</i> 297
 Rob. Stephanus <i>notatus</i> 218
 Strahleberg <i>deſcr. de la Ruſſie</i> 365
 Stuart <i>Antiq. Athenienſ.</i> 349
 Suareſius <i>de Praeneſte</i> 299
 Thevetus <i>notatus</i> 184
 Treitlinger <i>de fluminibus auſtriferis</i> 170
 Triſtanus <i>de NN.</i> 185
 Vaillant <i>Graeci Imp. Rom.</i>
 188. 369. 374
 <i>NN. Familiar.</i> 310. 320
 <i>NN. ſel. e muſeo de Camps</i> 314
 Jac. Villanus <i>de Rubicone</i> 179</p> |
|---|--|

fluminibus, stagnis s. paludibus, impresso Rhegii
a. 1481. folii forma.

Dein Joh. Jac. Claudii, cui theologica ab Gal-
lis in Britannia & quidem Londini provincia data
fuit, notae ad Vibium Sequestrem.

Porro Hesselii ipsius, Joh. Herm. Schminckii,
Heslii & Duckeri commentationes epistolicae Oaxis.

Libellum claudunt indices.

Serius submissas ab Hadr. Relando atque Joh.
Cornelio de Pauw animadversiones in Vibium Se-
questrem, ut erant epistolari stilo conceptae, prae-
fationi suae subjunctas in fronte locavit.

Demum, quas, teste Phil. Tomafino in Bibl.
Patavina, paraverat in auctorem nostrum adnota-
tiunculas Pignorius, adjicere optasset jure suo Hes-
selius; verum perditae videntur.

IV.

De hac praesenti editione.

QUAENAM in hac mea demum opella ipse praestiterim, paucis eloquar.

Lectiois varietatem ab interpretum adnotationibus atque conjecturis sejungendam duxi.

Itaque Vibii opusculo ipsi, quantum fieri potuit emendate excuso, quae discrepantia verba ex *codicibus Revii & Relandi & Heinsianae collationis apographo*, itemque ex *editione Florentina & Tolosana* notarat Hesselius, adlevi in margine, adjectis & iis, quae in duobus *Parisis* codicibus atque *Mediolanensi* differre sunt visa.

Sic ergo sex codicum adpersa sunt discrimina.

Parisiuos, quorum I. est n. 4808. II. n. 8413. in usum meum ante hoc triennium promptissima voluntate contulit cum Hesseliana editione vir Clarissimus atque Nobilissimus MAMMÈS CLAUDE PAHIN DE LA BLANCHERIE, cui hoc nomine magnopere me obstrictum profiteor.

Mediolanensem codicem LAUR. THEODOR. GRONOVIVS olim excusserat; cujus animadversa in variis Geographicis Lugd. Bat. a. 1739. forma 8. publici juris fecit Abr. Gronovius. Quem libellum pro consueta sua humanitate utendum

mihi concessit Vir Max. Reverendus ELIAS STOE-
BERUS, in alma hac nostra Divinarum Litterarum
Professor publicus.

Subjeci hinc inde & ea, quibus Boccacius a
Vibio discedere visus est.

Animadversiones historicas atque criticas ab ipsa
Vibiana serie sejunctas dedi.

Quae Hesselius, ut dictum, per omnem li-
brum suum sparserat, suo quaeque loco re-
posui, neque quicquam ex iis rescindere duxi
consultum, siquidem labor ejus, dudum e
manibus litteratorum hominum elapsus, integer
desiderari videbatur.

Quodsi olim forsan iteratis curis ad Sequestrem
vulgandum accedere contigerit, tum iis, qui ma-
gis succinctum desiderant, licebit satisfacere.

Spero quoque fore, ut interea temporis co-
dicum nondum inspectorum, amicis obstetrican-
tibus, copia mihi fiat.

Adfunt itaque adnotata ipsius HESSELI, tum
CLAUDII, RELANDI, JOH. CORNELII DE PAUW,
& in Oaxe SCHMINCKII, ISELII, DUCKERI.

Id porro dedit precibus meis Vir in republica
litteraria celebratissimus L. B. DE S. CROIX, ut
commentariis suis doctissimis auctorem nostrum

illustraret ornaretque, quo nomine & mihi & lectoribus profecto fecit longe gratissimum.

Paucula quaedam, utinam dedisset plura! ad-
 sperfit amicissimus mihi SCHNEIDERUS, qui nunc
 in Academia Francofurtana ad Viadrum Eloquen-
 tiam & Graecas litteras summa cum laude pro-
 fitetur.

Accessere & alia, ex variis desumpta loculis.

Pugnantem adversus Joh. Corn. de Pauw, &
 acrius quidem quam conveniebat, D'ORVILLIUM
 ex critica ejus vannu in J. C. Pavonis paleas. 8.
 Amst. 1737. passim adduximus.

Semel in partes tractus est. GASPAR BACHETUS
 DE MEZIRIAC.

Denique, quantum fieri potuit, id egi, ut &
 ex antiquis scriptoribus, maxime Geographis at-
 que Poëtis, praetermissa ab aliis adnotarem, &
 medi quod dicunt aevi auctores facem prae-
 ferre nostro juberem.

Demum, si quid usquam viderem, quod ex
 priscis monumentis ad intelligendum illustrandum-
 que nostrum aliquid conferre posset, non neglexi.

In his, quod recentissimas Serenissimi GABRIE-
 LIS LANCILLOTTI CASTELLI PRINCIPIS TURRIS
 MUTIAE de nummis Siciliae lucubrations in usum
 Vibii convertere licuit, id celeberrimo viro ipsi

INDEX AUCTORUM

Vincentius <i>de Rubicone</i>	179	Wheeler <i>voyages</i>	99. 144.
Urfinus <i>de NN.</i>	132. 320		296. 304. 352. 374
Wachteri <i>Glossar. Germanicum</i>	294	Jac. de Wilde <i>NN.</i>	95. 96.
Wesselingius <i>ad itinerar. notatus</i>	352 78	Winckelmann <i>Gesch. der Kunst</i>	425 185

ARGENTORATI.

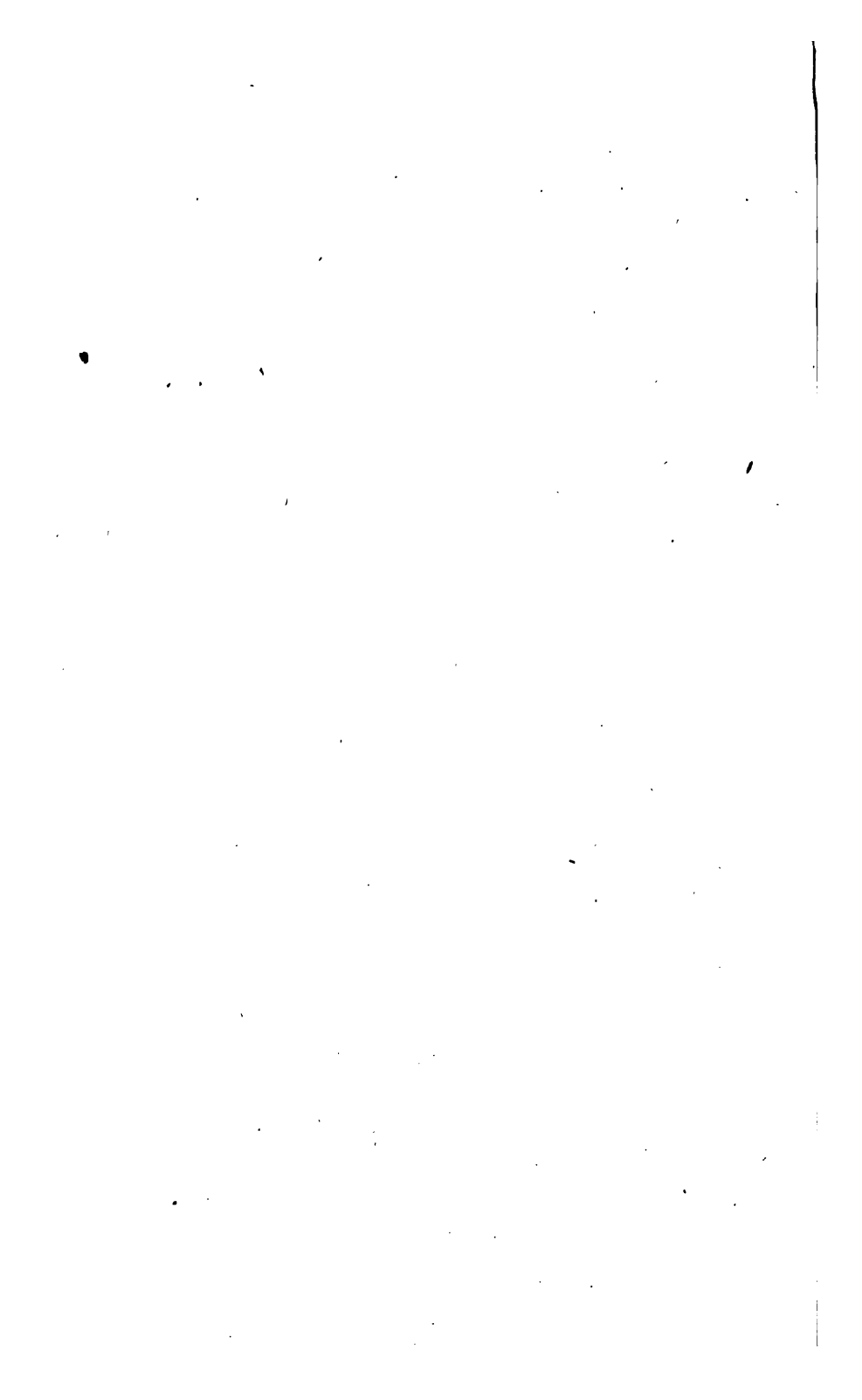
Ex praelo JONAE LORENZII, Typographi.

E M E N D A N D A

Pag.	lin.	
8.	25.	<i>lege</i> Lilaea) <i>sic cod. Med. contra in cod Revii,</i> <i>Rel. & Parisinis aliena, in editis deest.</i>
17.	7.	in Tiberim <i>pro</i> in Tyrrenum. <i>cf. p. 181.</i>
23.		Achridus Apolloniae. <i>cf. p. 245.</i>
24.	3.	In Athamania lacus luna tenuata &c. <i>cf. p. 255.</i>
30.	14.	Maenalus Arcadiae in Tegea.
	30.	Monoechus
32.	<i>penult.</i>	Rhamnulum
46.	4 <i>ab ult.</i>	ἰμναδί
62.	6 <i>ab ult.</i>	DE PAUW <i>sic & alibi passim.</i>
63.	18.	ποταμῶγε . . . Ἀνάπω <i>cf. Cel. Brunckii ana-</i> <i>lecta Vet. Poët.</i>
70.	3 <i>ab ult.</i>	Aeantem
75.	8. <i>dele</i>	Forfan Boeotiae . . . <i>usque ad v. Melas.</i> <i>cf. p. 147.</i>
77.	8. <i>lege</i>	Ἀρήνης
84.	21.	quaerendae
85.	<i>penult.</i>	Boactes
98.	6 <i>ab ult.</i>	ὄς
103.	17.	προχοῆσιν
106.	<i>ult. adde:</i>	Eft & Enipeus Elidis, in Alpheum delatus.
109.	20. <i>lege</i>	Germanice
128.	5 <i>ab ult.</i>	simul. <i>dele punctum.</i>
140.	2. <i>lege</i>	σαδίων
141.	18.	Ἄρπυ
	19.	Ἀρμονίην
146.	19.	salutari
155.	3.	fluvio
161.	15.	βέμμα
163.	15.	ὡς
165.	2.	Ἀρμένιον
173.	4.	δι
184.	1.	Ptolemaei
188.	23.	Θρακῶν <i>sic & passim alibi.</i>
190.	<i>penult.</i>	Βεστίου
212.	5.	<i>fic:</i> Lacum quum vidit Sequester, appositum- que Virbii nomen, fluvium ex isto oriun- dum cogitavit, vel isti qui daret origi- nem, huic cognominem. <i>cf. p. 260.</i>
214.	9.	Uluus an Uluens
215.	20.	Liri <i>pro</i> Livio
234.	4.	δ

pag. lin.

240.	6	<i>ab ult.</i>	quod sane mirum &c. imo non mirum ; <i>tabula Theodosiana nondum erat vulgata.</i>
242.	16.	<i>lege</i>	testatur
290.	16.		Vibio
303.	5.		τελευτᾶ
317.	7.		Extat apud Montfaucon Antiq. Expl. T.I. PL.VIII.
318.	4	<i>ab ult. lege</i>	majoris an minoris,
352	20		Castalia
353.	6	<i>ab ult.</i>	circumdare
	5		ἀπὸ
	4		τῆν
354.	5.		dynasta
367.	8.		Deae
374.	7.		TMOLVS
380.	8.		ablegat
	15.		artusque
382.	9.		ὄλωσ

acceptum refero, cujus munificentia Inscriptio-
num quoque Siciliae itemque Panormi eximia
opera, meo penui haud ita pridem illata glo-
rior. Addiderat tum opusculorum quoque Sicu-
lorum academiae, quae a bono sapore nomen ha-
bet, volumina Reverendus vir, quem itidem ami-
citiæ causa nomino, SALVATOR DI S. BLASI
Decanus Benedictinus Cassinensis, cui inter Aca-
demicos Panormitanos *Corindi Attici* nomen est.

Adminicula aliunde subministrata fuis quaeque
locis gratus depraedicavi.

Si quae de caetero sint, in quibus humani
quid passus tibi visus fuero, in iis rectiora si
docueris, facile me tibi adficientem habebis,
candide Lector.

Duo sunt tandem, quae, priusquam hinc di-
scedam, monitum te velim.

Primum respicit asteriscum, quem iis adpictum
articulis invenies, qui dubii aut suspecti sunt
visi; appingendi autem erant praeterea istis:

- p. 3. *Anien, Allia*
- 5. *Arimaspa*
- 6. *Aternus. Apsus*
- 8. *Cryfas*
- 9. *Drinius*
- 19. *Taras*

contra expungendus est

p. 22. in *Libethros*

Alterum iis dictum sit, quibus ad scriptos Vibii codices recensitos aut alios, si qui deliteant, mihi nondum notos, accedere licuerit. Hos quidem majorem in modum oro hortorque, ut in dubiis locis eos inspicere & comparare cum nostro Vibio velint, commodamque occasionem nacti ad me, quae deprehenderint, transmittere ne graventur. Valebit hoc potissimum de iis nominibus, quae solus sibi vindicasse videtur Vibius, ut paullo ante ostensum est. Satis autem confido fore, ut hinc inde conjecturis meis robur quoddam manu exarati codices addant, aut, quod aequè gratum fuerit, novam & insperatam laborantibus locis medicinam subministrant. Vale, lector, conatibusque meis fave.

VIBIUS

VIBIUS SEQUESTER

DE

FLUMINIBUS, FONTIBUS, LACUBUS,
NEMORIBUS, PALUDIBUS, MONTIBUS,
GENTIBUS, QUORUM APUD
POETAS MENTIO FIT.

VIBIUS SEQUESTER

VIRGILIANO FILIO SALUTEM.

Quanto ingenio ac studio, fili carissime, apud plerosque Poëtas fluminum mentio habita est, tanto labore sum secutus eorum & regiones & vocabula & qualitates in litteras dirigens, quod ipsi tibi non inutile factu scio fore. Fontium etiam & lacuum paludumque & montium, nemorumque & gentium, quantum prosequi potui, sicut annium huic libello in litteras digesta nomina subjeci: quo lecto non minimum consequeris notitiae, praesertim quum pro-

PALUDIBUS, MONTIBUS) haec inserit codex Mediolanensis, QUORUM &c.) horum loco cod. Med. habet PER LITTERAS, habita est) cod. Revti, Med. & Parisini habita sit in litteras) Rev. Med. Par. I. in litteram ipsi tibi) sic cod. Relandi, Rev. Med. Par. I. & II. factu) ita cod. Rel. Rev. Med. & ed. Florentina; contra factum cod. Par. II. & ed. Tolosana. & Basil. etiam) ita cod. Med. Par. I. & ed. Hesselii. quantum) cod. Med. qua tamen Par. I. quae tum Par. II. quae tamen ed. Flor. quas tamen prosequi) cod. Rev. & Med. persequi in litteras) cod. Rev. & Parisini in litteram

ffioni tuae fit necessarium : & ne pluribus
epistola oneretur , incipiemus ab eo fluvio,
qui & litteram & nomen obtinet primum.

praefertim) *sic cod. Rev. Med. & Parisini ; alii & editi & praefertim, male, professioni) cod. Par. II. perfectioni fluvio, qui) sic cod. Rev. Med. Par. I. & II. & litteram) sic cod. Med. & Parisini ; alii & editi etiam litteram*

FLUMINA

* Achelous Aetoliae. Primus erupisse terram dicitur ; Ex Pindo monte Perrhaebiorum in Maliacum mare decurrit. Aetoliam ab Acarnania dividit. (a)

* Arar Germaniae. E Vogeso monte, miscetur Rhodano. Ita lene decurrit, ut vix intelligi possit ejus decursus. (b)

Amphryfus Theffaliae, ubi Apollo Admeti pecus fertur pavisse. (c)

FLUMINA) *cod. Rev. non habet. Par. II. Amnes. edit. Flor. Fluminum,*

- (a) Achelous) *cod. Rev. Rel. Med. Par. I. Achelous Aetholiae primus erupisse terram dicitur, & infra inter Aras & Anaurus iterum: Ach. ex Indo monte per Rhebiorum fines in Maliacum mare decurrit, qui Aetoliam ab Arcadia dividit. Sic & Par. II. nisi quod Ebrorum & Baliacum habet. Ed. Simleri ita: Achelous Aetoliae primus erupisse terram dicitur, in Maliacum finem effluit, Aetoliam ab Acarnania dividit, oritur in Pindo monte. Hesselius sic: Ach. Aet. p. er. t. d. ex Pindo m. per Perrhaebiorum fines in M. mare decurrit, q. Aet. ab Ac. div.*
- (b) Germaniae) *perperam adjicitur fluvius, innotis cod. Rev. Med. Par. I. & II. ita lene) vulgo qui ita lene Sed id qui exulat ex cod. citatis. lene) Paris. II. leniter*
- (c) Admeti) *sic cod. Rev. Rel. Med. in vulgato Admeti Regis*

Alpheus Elidis, qui per mare decurrens
in Siciliam insulam Ærethusæ fonti miscetur,

Afcanius Myfiæ. (*d*)

Achates Siciliæ, ubi pari nomine lapillos
edit, unde gemmæ fiunt. (*e*)

Acheron inferorum. (*f*)

Anien lacui Velinorum infunditur, per
Tiburtinorum fines decurrit, ab Aniène filio
Apollinis; in Tiberim fluit. (*g*)

Allia, Salaria via ad mil. XIII a Roma,
ubi Galli victoria sunt potiti de Roma-
nis. (*h*)

Araxes Armeniæ. Armeniam a Medis di-
vidit. (*i*)

Athesis Veronenfium, in Padum decurrit.
Amafenus Privernatium.

Aufidus Apuliæ, proximus Canufio.

* Alyntos Lucaniam a Veliensibus dividit.

(*d*) Afcanius Myfiæ.) *addunt* fluvius est, *sed hæc absunt a cod. cunctis.*

(*e*) ubi) *in cod. omnibus legitur.* edit) *sic cod. citati, vulgo generat, pro quo Cluverius movult lapillus generatur,*

(*f*) Acheron) *Sic Parisini codices postponunt Achati,*

(*g*) lacui) *cod. Rel. ex lacu cod. Rev. Paris, uterque item ed. Flor. lacus Velinorum) Cluverius legit Velino. decurrit) deest in cod. Rev. & Rel. fluit) ita cod. omnes; vulgo defluit.*

(*h*) de) *MS. Rev. a*

(*i*) Armeniam) *cod. Rev. Rel. Paris. I & II, it. edit. Florent. Arabiam,*

* Afinius Catinae, in litore Tauromenitanorum defluit. (k)

* Ancus Siciliae, qui per duo millia passuum sub terra mergens Syracusis miscetur mari appellaturque Ano, post Anapos caenos, superior Anotifphoros. (l)

Alabis Megarensum, cujus fontem Dae-dalus dilatavit agrumque reddidit & regionem, quam idem fluvius devastabat. (m)

Acis, ex Aetna monte in mare decurrit. Ex hujus ripis Polyphemus faxa in Ulysssem egisse dicitur. (n)

Atax e Pyrenaeo, circa Narbonem decurrit in Tyrrhenum mare. (o)

Atyr Tarbellae civitatis Aquitaniae, in Oceanum fluit. (p)

(k) Tauromenit.) sic cod. Rev. Med. & Par. I, alii Taurominit.

(l) Ancus) sic eod. Rev. Rel. Med. Parisini & Dorvillii; Boccacius habet Ancus; editi Ancus. passuum) cod. omnes passus terra) alii terram, terras Ano) cod. Parisini Anos Anapos caenos) cod. Rev. Med. & Paris. uterque Anoposcaenos Dorvillii Anopos caenos; Anotifphoros) cod. Rev. & Med. Anotos feos Dorvillii anatos phaeos Rel. Anatos falos Paris. uterque Anatotheos.

(m) Alabis) cod. Rev. & Paris. I. Alebin Rel. Paris. II. & edit. Florent. Alachin Boccac. Alachim ed. Hess. Alachis regionem) cod. Rev. Rel. & Parisini addunt dilatavit Boccacius adjicit fertilem devastabat in cod. & edit. devastat.

(n) Aetna monte) sic codices hujus) ita codices, vulgo cujus egisse) sic codices.

(o) e Pyrenaeo) cod. Rev. Rel. & Paris. I. Phitenorum. Paris. II. Phirenorum edit. Flor. Pyrenaeorum mare) sic cod. Rev. Rel. Med. Parisini & Heins. coll. ἀπόρρ. Gud.

(p) Tarbellae) codices inepte Tarbeda, Tarbadac, Trabede edit. Telof. Tabellae Boccac. Tambardiae

Almon Romae, ubi mater Deum VI. Kal. Aprilis lavatur.

Albis Germaniae. Suevos a Cheruscis dividit; mergitur in oceanum. (q)

Aous Apolloniae, in Jonium decurrens. (r)

* Alto Dyrrachii, decurrit in Illyricum.

Arimaspa gentis Scytharum, unde aurum Scythae legunt. (s)

Aeas Macedoniae, decurrit in Jonium mare. (t)

Anaurus Theffaliae, ita denominatus, quia ex se neque auram neque nebulam emittat. (u)

* Apidanos Theffaliae, in quo Enipeus, Melas & Phoenix miscentur; ipse in Peneon decurrit. (x).

(q) Suevos) *codices male Suedos Cheruscis) cod. Rev. Cervetiis cod. Paris. I. Cervet, is II. Servitiis ed. Hessel. Cerveciis mergitur &c.) haec desunt in cod. Rev. & Parisinis.*

(r) *vulgo Aus, sed Simlerus Aous, ut Boccacius. Jonium) cod. Rel. item Paris. I & II. & ed. Flor. Meoniam cod. Rev. Maeoniam ed. Tol. Joniam decurrens) cod. Rev. decurrit.*

(s) Arimaspa) *sic cod. Rev. Rel. Med. & Paris. I. contra Par. II. Aumafina ed. Tolof. Aumafippa ed. Hessel. Aumafipa Scythae) sic Paris. II. reliqui Scythiae*

(t) Aeas) *in editis Aras sed cod. Rev. Rel. Med. Aeras*

(u) nebulam) *Munckerus ad Hyginum fab. 12. nebulas emittat) cod. Par. II. emittit.*

(x) Apidanos) *cod. Rev. & Paris. I. Apidamnus Theffaliae) vulgo adjicitur: in Enipeum influit, verum haec non agnoscunt codices; edit. Flor. in Epidamnon fluit. Tolof. in Empeum influit, ubi Simlerus forte Enipheum Enipeus) vulgo Emicafus. cod. Rel. & Rev. Emifacus Par. I & II. Emifatus*

Asopos Thessaliae, in Epidanum fluit. (y)

Aniger, qui ex cruore centaurorum, quos Hercules interfecit, odore suo advenientes fugat, quum fuerit dulcissimus. (z)

Apud Cicones fluvius est, cujus liquor epotus praecordia vertit in filicem, & rebus tactis marmora inducit. (a)

Aternus Hadriae, decurrens per Marfos, ubi & Ostia civitas. (b)

* Amymone Lyciae, non longe a Thebis. (c)

Abfyrtus fluvius Colchorum. (d)

Alis Asiae fluvius. (e)

Apfus Palaestinae. (f)

Benacus Galliae, ex quo nascitur Mantuanorum Mincius.

* Bricates ex Timato monte, Arno miscetur. (g)

forſan Boactes . . Macrae miscetur.

(y) Epidanum) *cod. omnes & edit. Florent. Epidamnon ed. Tolos. Epidam Hessel. Apidanum fluit) ed. Hessel. influit.*

(z) Aniger) *codices & ed. Flor. Antiger advenientes) ita cod. Med. & Paris. I. vulgo venientes Paris. II. intervenientes*

(a) tactis) *cod. Rel. Rev. Med. & Paris. I. raptis Paris. II. & ed. Flor. actis*

(b) civitas) *deest in cod. Dorvilliano. in Parisinis est vitas.*

(c) *deest in cod. Rev. Med. Parisinis. Amymone) in editis Amynone Lyciae) forte Ciliciae Simlerus.*

(d) *deest in cod. Rev. & Mediol.*

(e) *deest in cod. Rev. Med. & Parisinis.*

(f) *deest in cod. citatis, nec habet Boccacius; in editis male Abfus*

(g) Bricates) *sic & Paris. I. contra II. Bricaces Bocc. Bricrates*

Baetis Hispaniae, unde Baetica.

Bagrada Africae juxta oppidum Musti ; ubi
Regulus serpentem longum pedibus CXX,
exercitu adhibito, interfecit. (*h*)

Barbana Illyrico permiscetur. (*i*)

Borysthenes, fluvius Scythiae. (*k*)

* Baëtros Scythiae, fines Hyrcanos alluit. (*l*)

Caystros per Hypaepam decurrit, proximus
Asiae paludi. (*m*)

Camicos Siciliae, ex quo urbs Camicos,
dividit Agrigentinos. (*n*)

forfan & Heracleenses.

Caicus Myfiae. (*o*)

Calos Moesiae. (*p*)

Cocytos inferorum, ex quo Styx palus.

Timato) *cod. Rel. Rev. & Boccac. Timaro Paris. I. Timaro II. Timano Med. Tymavo monte) Paris. II. fonte Arno)*
cod. Rel. Rev. Par. I. & Boccac. Arino II. Arinno.

(*h*) pedibus) *ita cod. Rev.*

(*i*) Barbana) *in codicibus Babenna ed. Hessel. Barbenna Boccac. Barbena Illyrico) sic codices & ed. Flor. sed in editis additur mari permiscetur) cod. Rev. Med. & Par. I. praemiscetur Par. II. permiscet in ed. miscetur.*

(*k*) Borysthenes &c.) *in cod. Paris. II. inseritur.*

(*l*) alluit) *ed. Flor. & Tolos. abluit.*

(*m*) Caystros) *sic cod. Rev. & Med. reliqui vitiose. ed. Flor. Caystros. Hypaepam) ed. Hessel. Ephesum sed cod. Rev. Med. & Paris. I. Hiperam II. Ipedam ed. Flor. Iperam cod. Rel. Pepipam*

(*n*) urbs Camicos) *sic codices, vulgo Camiceos .*

(*o*) Caicus) *deest in cod. Rel. Rev. Paris. I. & II. item in edit. Flor. sed extat apud Boccacium & in ed. Hesselii.*

(*p*) Calos) *hoc laudati codices habent; habet & Boccacius.*

Crinifos Siciliae civitatis Atalae. (q)

Calor Beneventi oppido junctus.

Cryfas Syracufis, ex monte Heraeo. (r)

Cydnus per mediam urbem Tarfon Cili-
ciae decurrit.

* Cyrta Maffiliensium, secundum Agatham
urbem. (s)

Crustumium, a quo oppidum, in Hadria-
ticum mare fluit. (t)

Casilinum Campaniae, ex quo oppidum. (u)

* Cephifos in Lilaea urbe Phocidos descen-
dit & circa Euboeam flectitur. (x)

forfan & in lacum Copaidem fluit.

* Cinybs Arabiae, in quo plurima genera
gemmarum inveniuntur & camelis deportan-
tur in oppidum Tybrestum. (y)

(q) Crinifos) sic codices omnes. Atalae) cod. Rel. Med. & Pa-
ris. II. Atilae Paris. I. & ed. Hessel. Atilac Rev. Asiae.

(r) Cryfas) Ita Heins. coll. ἀνάγγ. Gud. Heraeo) Heins. c. d. G.
Eryceo.

(s) Cyrta) cod. Med. & Boccac. Cirta Paris. I. Circa

(t) fluit) cod. Rev. & Paris. II. decurrit Paris. I. discurrit.

(u) Casilinum &c.) bis in Parisinis ante & post Crustumium prius
male scriptum Cassilini ex) cod. Rev. & Paris. a

(x) Cephifos) Heins. collat. ἀνάγγ. Gud. Cephyfos Lilaea) cod.
Rev. Rel. Med. Parisini aliena, in editis deest, Euboeam) cod.
Rel. Eriboeam Simlerus Boeotiam

(y) Cinybs) ita cod. Med. & Paris. I. sed cod. Rev. & Boccacius
Cinibs Paris. II. Cirubs in impressis Cyrubs deportantur) sic
cod. Rev. & Parisini, vulgo portantur Tybrestum) sic cod.
Paris. II. sed Paris. I. & impress. Tybrestum Rev. Thibre-
strum Heins. coll. ἀνάγγ. Gud. Thibrestum.

Crathis confinis Sybari, capillos facit aurei coloris. (z)

Clitumnus Umbriae, ubi Jupiter eodem nomine est.

Danubius, qui & Ister, Germaniae. decurrit in Pontum per VII. ostia.

Drinius, e palude Lychniti, alluens Scodram oppidum Illyricorum. (a)

Enipeus, e monte Othry Thessaliae.

Evenus, qui & Lycormas, qua Nessus centaurus Dejaniram Herculis trajecit. (b)

Euphrates Parthiae. (c)

Eurotas Laconices. (d)

Eridanus Galliae Cisalpinæ, qui & Padus, ubi Heliades mutantur in populos arbores. (e)

(z) aurei) sic codices, in editis auri

(a) Drinius) vulgo Drinus cod. Med. Drimus Lychniti) vulgo Ligniffi alluens) ita cod. Rev. vulgo abluens.

(b) Evenus) cod. Rev. it. Heinsii coll. ær. G. & cod. Med. & Parisini Evenos, qui & Licorum (Lucorum, Lycorum) Esper, qua &c. cod. Rel. Evenu, qui & Licor &c. ed. Flor. & Tol. Esper, qua &c. ed. Hessel. Evenus, qua Nessus &c. & post Esia iterum Evenus Calydoniae, ubi Heroules sagittis Nessum centaurum interfecit. Sed hic posterior locus e codicibus nostris omnibus exulat. Fusius utrumque articulum dat Boccacius.

(c) additur paulo post in editis: Euphrates Mesopotamiae, in Paradiso oriens. Porro Sallustius auctor certissimus asserit, tam Tigris quam Euphratis in Armenia fontes monstrari. Verum haec in codicibus nostris omnibus desunt.

(d) Laconices) sic codices omnes, contra Heins. coll. ær. Gud. Laconias, in editis Laconiae.

(e) arbores) cod. Rev. Paris. I, & edit. Florent. non agnoscunt.

*Erasinus Lyciae. (*f*)

Esia Galliae in Sequanam fluit. (*g*)

Epidanus Theffaliae. supra Apidanos. (*h*)

*Faneus & qui Siris Beneventi. (*i*)

Fabaris Sabinorum. is Faber corrupte dicitur.

Ganges in Oriente Indiam cingens latissimus, quem Alexander post Oceanum navigare timuit, qui solus adversus orientem fluit.

Galesus Tarentinorum. (*k*)

Gallus in Phrygia, unde qui bibit, insanit more fanatico.

Gela Siciliae, a quo oppidum.

Genus Dyrrachium ab Apollonia dividens, decurrit ex Epiro. (*l*)

Genus Palaestinae. (*m*)

(*f*) Lyciae) *cod. Rel. Sithiae. Par. I. Lithricia sic conjungit statim cum sequenti voce . . Par. II. Lithic. Boccacius Nemeae . . alii autem Litiæ fluvium dicunt.*

(*g*) Esia) *sic & Boccacius. fluit) Paris. I. desinit.*

(*h*) *in editis conjunctim scripta sunt, desunt in cod. nostris omnibus, nec habet Boccacius.*

(*i*) Faneus &c.) *cod. Paris. I. Favens. Boccac. Fanes Sannitum est fluvius, qui & Syris dicitur.*

(*k*) Galesus) *sic cod. Rel. sed Med. Galaleus Paris. I. Garefus II. Galeus Tarentinorum) additur in editis quinque millibus a civitate distans: Livius auctor, sed haec desunt in codic. Rev. Med. & Parisinis.*

(*l*) *vulgo Gelagenus Dyrrachium &c. codices omnes Gelagenus Apollonia) cod. Rev. Rel. Paris. I. Aquilonia. dividens) cod. Rev. Med. & Par. I & II. dividit ex Epiro) cod. Rev. Rel. & edit. Flor. & Tolos. in Epiro.*

(*m*) *desit in cod. Rev. Rel. Mediol. Paris. utroque; in editis Genesius Boccacius ita: Genus Palaestinae provinciae fluvius est.*

Hebrus Thraciae, proximus Aeno oppido.

Hermus Lydiae, Pactolo confunditur. (n)

Hiberus Hispaniae, a quo Hiberia. (o)

* Hydaspes Indiae urbis Mediae, defluit Indo ex Caucaſo. (p)

Hypanis Scythiae, qui, ut ait Gallus,

Uno tellures dividit amne duas.

Aſiam enim ab Europa ſeparat. (q)

Halys Lydiae. Croeſus tranſiit.

Helorus Syracuſarum, a quo civitas. (r)

Himella Sabinorum, prope Caſperiam urbem. (s)

* Herbeſos, qui & Endrius, oppido Alluria decurrit per fines Helori. (t)

Himera oppido Thermitanorum dedit no-

(n) *Infra poſt Himellam iterum legitur in editis idem articulus; ſed ibi exulat a codic. Rev. & Rel. habent tamen Pariſini: Hermus Lydiae. Tertium in editis hoc extat poſt Hypanis vel potius Hipparis.*

(o) *quod addunt editi, dicitur, deest in codicibus cunctis.*

(p) *ed. Tolofana & Heſſelii ſic: Hydaspes Indiae per Parthos & Medos defluit, Indo miſcetur & Caucaſum alluit. contra cod. Rev. Med. & Pariſini & ed. Flor. Hydaspes Indiae urbis Mediae defluit Indo & Caucaſo. Boccacius ita: Hydaspes . . . per Parthiam ſefe ferens evadit in Indiam . . . Poſtremo quatuor ſiſceptis fluminibus miſcetur Indo in regione inio (ſic) apud arcem Soborum.*

(q) *ſeparat) cod. Rev. dividit.*

(r) *codices & edit. ante Heſſel. Helurus, Helyrus, Helrus &c.*

(s) *Himella) cod. Rev. Rel. Par. I & II. Himala Boccac. Imala*

(t) *Alluria) cod. Rev. & Pariſini Alurina. Helori) quod additur Siciliae a cod. Rel. Rev. Pariſinis, & edit. Flor. abeſt.*

men Himeræ. Hoc flumen in duas findi partes ait Stefichorus; unam in Tyrrhenum mare, alteram in Libycum decurrere. (*u*)

Hypsa, secundum Inycon urbem Siciliae decurrit, gratam Herculi. (*x*)

Hiparis, [*forfan* Hyparis] quem & Hipparim vocant, ex quo Camarinis aqua inducta est. (*y*)

* Hæus, inde a finibus Apolloniae decurrens in sinum Jonium. (*z*)

Indus Indiam definit ab occasu, a quo India dicta; hic descendente Hydaspem recipit. (*a*)

Isara Galliae, decurrit in Rhodanum. (*b*)

(*u*) Thermitanorum) *sic* cod. *Rev. Rel. Med. Parisini*; male contra ed. *Flor. Taurotaminianorum ed. Tolos. Taurominitanorum findi*) cod. *Paris. II. fundi Bochartus Chan. scindi unam . . . alteram . . . decurrere*) ed. *Flor. & Bochartus una . . . altera . . . decurrit alteram*) cod. *Rev.* aliam

(*x*) Inycon) *vulgo* Ireçon cod. *Par. II. Hirecon Boccac. Uecon Siciliae*) *vulgo in cod. & editis Hispaniae*

(*y*) Hiparis) *vulgo* Hipanis sed cod. *Med. & Par. I. Hiparis Paris. II. Hisparis Rev. Hiparis Heins. collat ἀπόγγ. Gud. Hyp-paris Hipparim*) cod. *Paris. I. Hictarim II. Hictarin edit. Flor. & Tolos. Hictarim Boccacius Jecharim*

(*z*) *vulgo sic*: Hæfusa finibus &c. Hæfusa edit. *Florent. addit ibidem MS. alt. Ytide cod. Rev. & Heins. coll ἀπ. Gud. Undeae (Heins. & Gud. in marg. forsan Judaeae)* cod. *Mediol. addit uttide. Paris. I. uti de II. etide Jonium*) cod. *Rev. Heins. coll. ἀπόγγ. Gud. & Paris. II. Jonicum Boccacius ita: Adusa Epyrri (Epiri) flumen est; a quibusdam Eas appellatum, Apolloniae propinquum.*

(*a*) definit) cod. *Paris. I. defluit*

(*b*) decurrit) cod. *Rev. Med. Paris. I & II. currit*

* Icanus Dyrrachii ab Icano castello dictus. (c)

forfan Ifanus . . . Ifano.

Ilerda Hispaniae, a quo Ilerda oppidum.

* Inachus Theffaliae.

Jader juxta Salonas, mare influit Hadriaticum. (d)

Kaicus Mysiae.

Lyncestius Thraciae, cujus aquam bibentes ebrii fiunt. (e)

Lethe inferorum, quod fit oblivii caussa. (f)

Liris non longe a Marfis Vestinisque, cujus in ripa nymphae Maricae Minturnensis templum est. (g)

* Lycus Asiae, unde Lycas oppidum. (h)

Liger Galliae, dividens Aquitanos & Celtas; in oceanum Britannicum evolvitur.

* Lycaustus Coae, a quo Lica civitas. (i)

forfan Lycaustus Cretae, a quo Lycaustus civitas.

Lethaeus insulae Cretae, ita dictus, quod

(c) Icanus) *cod. Rev. & Par. II. Ifamnus Par. I. Ifamnus Rel. Icaninus Boccac. Ifanus Icano) cod. omnes Idao*

(d) *abest a codic. omnibus. Boccacius habet.*

(e) Lyncestius) *vulgo Licefius in codic. & editis.*

(f) oblivii caussa) *cod. Paris. II. oblivioni (lege oblivioni) fit ansa.*

(g) Maricae) *codices Marinae Boccac. Maricae est) Paris. I. appositum.*

(h) Lycas) *codices Lycis, Liris oppidum) deest in cod. Rev. Parisinis & ed. Flor.*

(i) Lycaustus) *sic cod. Rev. Med. Parisini; sed, Rel. Licartus in editis Lycastris*

Harmonia Veneris filia Cadmon ibi Oblita dicitur. (k)

Mincius Galliae Cisalpinæ proximus Mantuanis, agitur ex Benaco.

Mosella Belgicae, defluit in Rhenum.

* Minio Etruriae, a Minione. (l)

Metaurus Umbriae, in sinum Hadriaticum decurrens.

Maeandros Cariae gentis Asiae; hic tam flexuosus est, ut in se se recurrat. (m)

Macra Liguriae, secundum Lunam urbem. (n)

Mathis Dyrrachii, non longe a Lisso. (o)

Marfyas Phrygiae urbis Celaenae. (p)

Melas Theffaliae, in Epidanum fluens. (q)

(k) Harmonia) *cod. Rev. & Boccac. Hermiona Paris. II.* (Ermione Cellarius Hermione Meursius Harmonia. Cadmon) *sic cod. omnes; in editis Cadmi viri. ibi) deest in cod. Rev. Med. & Parisinis.*

(l) Minio) *cod. Rev. Med. & ed. Flor. Minion reliqui Mimion, Minon a Minione) sic cod. Med. & Par. I. reliqui a Mimonae, aminone, in editis deest. Boccacius habet: Minio fluvius est Italiae haud longe a Roma.*

(m) *in cod. Rev. & Rel. desideratur, in cod. Paris. II. legitur Matranos*

(n) Macra) *codices & ed. Flor. Meiera, Megera, Megeria Boccacius Macra*

(o) Mathis) *Boccac. Matis*

(p) Marfyas) *ed. Flor. Maras. Celaenae) sic cod. licet absque diphthongo, cod. Rel. tamen Celeriae, ed. Tolos. celer.*

(q) Melas) *cod. Rev. Mechas Paris. I. Metas Paris. II. Malas Boccac. Melas seu Methas Epidanum) cod. Rev. Epidamnum Paris. II. Apidamnum*

Nilus Aegypti, ex Aethiopia decurrens. (r)
 Nar Sabinorum, ex Apennino in Tiberim
 per Narniam fluit. (s)

Numicus in agro Laurenti. (t)

Niphates Armeniae, ex monte Niphate.

Orethus Panormi Siciliae. (u)

* Oaxes Cretae, a quo civitas Oaxia.
 Varro hoc docet:

*Quos magno Anchiale partus adducta dolore,
 Et geminis capiens tellurem Oaxida pal-
 mis . . (x)*

Orontes Syriae ex monte Casio, apud
 Antiochiam labitur. (y)

Padus Galliae Cispinae, qui & Erida-
 nus. (z)

Permessos Boeotiae.

* Peneus Thessaliae, ubi silvae, quas Tem-
 pe vocant: hunc Bebryces possederunt. (a)

(r) ex Aeth. dec.) haec in Paris. II. desunt,

(s) fluit) cod. Rev. & Med. decurrit.

(t) haec desunt in Paris. II.

(u) Orethus) Boccac. Oretus

(x) a quo) cod. Rev. & Med. a quo & sic quoque Politianus &
 Cellarius. Quos &c.) prior hic versus cum seq. vocula Et
 deest in cod. Med. Par. I. & II. Oaxida) cod. Rev. &
 Parisini Oaxia

(y) apud Antioch. lab.) haec desunt in codicibus cunctis.

(z) Eridanus) editi addunt dicitur, sed ea vox a cod. vulgata.

(a) Peneus) cod. Rev. & Med. Peneos

Phafis in Colchide , qui de monte Amaran-
tano fluit. (b)

Pantagias Siciliae , ita dictus , quod soni-
tus ejus decurrentis per totam insulam audi-
tus est usque eo , donec Ceres quaerens
filiam comprimeret eum. (c)

* Pitornius , qui per medium lacum Fuci-
num Marforum ita decurrit , ut aquae ejus
non misceantur stagno. (d).

forfan Pitonius vel Piconius

Pactolus Lydiae , qui decurrens aurum
trahit.

* Phacelinus Siciliae juxta Peloridem , con-
finis templo Dianae. (e)

* Pisaurus , qui & Isaurus , ut Lucanus , a
quo civitas Pisaurum , de quo Catullus :

moribunda sede Pisauri.

decurrit in Hadriaticum mare. (f)

Phoenix Theffaliae , in Epidanum fluit. (g)

Pachynos

(b) Amaranto) *vulgo in editis & scriptis Garamante in cod. Rev. Garamenite*

(c) Pantagias) *cod. Rev. & Parisini Pantagras filiam) cod. Paris. II. Rhestum comprimeret) cod. Rev. opprimeret.*

(d) aquae — misceantur) *cod. Rev. & ed. Flor. aqua -- misceatur*

(e) Phacelinus) *in scriptis & editis Phaethelinus ed. Florent. Phaethleintus*

(f) Pisaurum) *cod. Rev. & Parisini Pisauria verba de qua Catullus : „moribunda sede Pisauri.„ desiderantur in cod. Rev. & Parisinis , qui in fine articuli adjiciunt mare.*

(g) Phoenix) *cod. Rev. item Parisini & edit. Florent. Phocias Epidanum) sic cod. Rev.*

* Pachynos Siciliae, ubi Sex. Pompejus juvenis interfectus est. (*h*)

Rhenus Germaniae, Belgas a Germanis segregans.

Rubicon Galliae juxta Ariminum, olim dividens Galliam ab Italia.

* Rutuba, ex Apennino in Tyrrhenum fluit. (*i*)

Rhodanus Galliae, Lugdunum & Avenionem decurrens atque Arelaten. Mari Tyrrhenico miscetur. (*k*)

Strymon Thraciae, plurimo gelu frictus. (*l*)

Sequana Galliae, Luteciam Parisiorum circumfluit, vel insulam facit. (*m*)

Spercheos Theffaliae, in Maliacum mare decurrens usque ad oram Locridis. (*n*)

* Syrapus Lucaniae. *forfan* Sybaris

* Selinus Messaniorum, a quo civitas Selinus dicta, quod apium ibi plurimum nascitur. (*o*)

forfan Selinus Sicaniorum . . .

(*h*) Pachynos) editi Pachifos codices Pacifos, Pauphifos, Pachyfos

(*i*) Tyrrhenum) sic Simlerus, editi & codices Tiberim

(*k*) Rhodanus &c.) deest in cod. Rev.

(*l*) Strymon) sic cod. Med. & Par. I, alii Strimo editi Strymo

(*m*) Luteciam &c.) haec omnia non agnoscit cod. Rev. circumfluit) ed. Tol. interfuit vel) Jan. Parrhasius de reb. per epist. quae. &

(*n*) Spercheos) ed. Flor. & Tolof. Sperchios

(*o*) Messaniorum) cod. Rev. & Parisini & ed. Flor. Messaliorum Selinus) codices Selinis, Selina, Selecus

Sagaris Phrygiae , ad castellum Berecynthium.

Sebethos Neapolis in Campania.

* Sarnus Nuceriae , ex Saro monte oriens , per Campaniam decurrens. (p)

forfan ex Sarno

Symaethos Siciliae , vicinus Palicis.

* Siler in Lucania , oppido Alburno. (q)

forfan monte Alburno.

* Saron Hadriae. (r) *forfan* Savon vel Safon.

Sicoris Hispaniae , juxta Ilerdam.

Tigris Parthiae , qui sub terra means Rubro mari miscetur.

Tauromenius inter Syracusas & Messenam , a quo oppidum Tauromenium , quod oppidum Eusebon chora dicitur. (s)

Tagus Hispaniae. (t)

Turia Hispaniae , quod Valentiam parvo intervallo interfluit. (u) *forfan* praeterfluit.

(p) ex Saro monte) *cod. Rev. & Paris. I. & ed. Flor.* ex Sarone (Par. II, Arone) fluvio Hadriae

(q) Siler) *cod. Silex, Syler* oppido Alburno) *Boccac. Salerno* civitati proximus.

(r) *Boccac.* Saron fluvius est ultra Taurum montem.

(s) Messenam) *sic cod. Med. & Paris. I. contra ed. Flor.* Messenen Tauromenium) *sic cod. Rev. & Med.* oppidum) *hic inserunt vulgo aliter, sed exulat e cod. Rev. Med. & Parisinis.* Eusebon chora) *sic cod. Rev. Med. & Paris.* vulgo Euseboneora

(t) Tagus &c.) *desit in cod. Rev. & Parisinis.*

(u) Turia) *cod. Rev. Thuria Paris. II, Tyrus in ed. Flor. desit.*

Taras Epeiri. (x)

Tanager Lucaniae.

Tibris vel Tiberis, idem Albula, qui ex radicibus montis Apennini ex Æturia Romam decurrit, quondam Tuscos dividens. (y)

Tanais Scythiae, Asiam ab Europa dividit.

Thermodoon Colchos & Amazonas dividit. (z)

*Trafymenos Lydiae.

*Thapfus Africae, juxta Ruficadem. (a)

*Triopala, qui & Afforus, juxta Alabon Megarenfium. (b)

forfan Triocala, qui & Isburus,

*Turnus Umbriae. (c)

*Taygeta Laconices, ubi filios suos moris habent durare frigore aquae. (d)

*Titareffos Theffaliae, qui & Orcus, in Penneum decidit, nec ei miscetur, quia super

(x) *deest in cod. Rev. Med. & Parisinis; Boccacius habet.*

(y) Tibris v. Tiberis) *cod. Rev. & Med. Tibris idem Tiberis Tuscos) deest in Paris. II.*

(z) *hunc artic. cod. Rev. & Parisini ambo habent, nec ex Med. exulare videtur.*

(a) Thapfus) *sic cod. Med. & Paris. I. sed cod. Rev. & Pan. II. & Boccac. Tapfus, editi Tapfas*

(b) Triopala) *cod. Paris. II. Tripola Afforus) Boccac. Affo-
lus Alabon) codices & editi Albo Megarenfium) cod. Rev.
Magarenfium Paris. II. Magarenfium phrigii.*

(c) Turnus) *cod. Rev. & Parisini Termus Med. Thermus*

(d) aquae) *deest in cod. Par. II.*

eum funditur; quem Stygia palude crescere quidam affirmant. (e)

Vulturnus Campaniae, a quo oppidum juxta Puteolos Vulturnum. (f)

* Virbius Laconices, ubi Hippolytum Aesculapius arte medicinae reddidit vitae, unde & Virbius dictus.

Ufens Tarracinae proximus. (g)

Varus, hic nunc Galliam ab Italia dividit, ante Rubicon.

* Ululeus Dyrrachii est, unde aqua hujus ducta. (h)

* Vestinus Campaniae, qui & aquis suis Sar- num impellit. (i)

Xanthus Trojae, Illo proximus, ex Ida monte defluens, Simoenti junctus, in Propontidem funditur: hunc Scamandrum incolae vocaverunt. Xantus & Xanthus scribitur, flavus latine dicitur. Xanthus item nomen est equi Hectoris & Achillis. (k)

Xanthus Lyciae, unde & civitas.

(e) Titareffus) *Boccac.* Titarefus quia) *cod. Rev. & Parisini* quia & *Mediol.* & quidam) *desideratur in Paris. II.*

(f) a quo oppidum) *cod. Paris. II.* ab oppido

(g) Tarracinae) *sic cod. Rev. & Parisini.*

(h) Ululeus) *cod. Rev. & ed. Flor. it. Boccac.* Ululens unde &c.) *sic cod. Par. I. in cod. Rev. & Med. est unde aqua his ducta Boccac. & editi ex quo Dyrrachio ministrantur aquae.*

(i) haec desunt in *cod. Med. & Parisinis.*

(k) ex Ida &c.) *desunt usque ad finem in cod. Med. & Parisinis.*

F O N T E S (a)

Aganippe Boeotiae. (b)

Acidalia in Orchomeno.

Arethusa Siciliae, apud Syracusas. (c)

Clitumnus Mevaniae. (d)

Clanius Acerrae in Campania, qui, quum creverit, meditatur pestem terrae. (e)

Castalius Delphis.

Clitor Arcadiae, qui potus vinum in odium adducit. (f)

* Camenarum Romae.

Dircaeus Boeotiae.

* Efus Rhodi. (g)

* Garga Euboeae, ubi Aetæon laceratus est a canibus. (h)

forfan Gargaphia Boeotiae.

* Hippocrene Boeotiae in Achaia. (i)

(a) *cod. Rev.* Explicit de omnibus per litteras in ordinem digesti feliciter. Incipit de fontibus.

(b) Boeotiae) *vulgo* fons B. *sed codices nostri non habent.*

(c) *desunt in cod. Med. & Parisini.*

(d) Mevaniae) *cod. Rev.* Meveniae

(e) Acerrae) *sic cod. Rev. Med. & Paris. I. sed in vulgatis est apud Acerras in Paris. II. hoc & in Campania deest.*

(f) Clitor) *sic cod. omnes qui potus vinum) cod. Paris. II. qui potum vini adducit) sic cod. Rev. Med. & Paris. II. vulgo ducit.*

(g) Efus) *cod. Rev. & Paris. I.* Efus. Rhodi) *cod. Rev. Rhodo Med. & Paris. Phodo, fodo Boccac, fodi*

(h) est a canibus) *deest in cod. Rev. Med. & Parisini.*

(i) Achaia) *cod. Rev. & Parisini & ed. Flor. Arcadia*

22 VIBIUS SEQUESTER

* Inessa Rhodi, a quo Siciliae civitas Inessa. (*k*)

* Libethros Boeotiae. (*l*)

Liriope, ubi Narcissus se conspexit. (*m*)

Langia fons est in Nemeaea silva, quem penes agon annuus celebratur Archemoro Lycurgi filio, a quo post Archemorus denominatus est. (*n*)

Menais Leontinorum, per quem cives ejus loci timent jurare.

* Spandeus in insula Coa Asiae. (*o*)

Salmacis Cariae, ex quo qui bibit, mollescit, id est obscenus fit. (*p*)

Timavus Aquileiae Galliae.

* Virvinus Laconices. (*q*)

(*k*) Rhodi) *cod. Rev. Med. & Paris. I.* Rhodo civitas) *Boccac.* & Siciliae fons Inessa) *cod. iidem* Inossa

(*l*) Libethros) *cod. Rev. Med. & Parisini* Libetris Boeotiae) *Simlerus vult* Magnesiae

(*m*) Liriope) *sic cod. Rev. Med. & Par. II. in Par. I.* est Iriope in editis Lynupe, Lynope *sic & Boccacius.*

(*n*) Langia &c.) *desest hic articulus in cod. Rev. Med. & Parisinis.*

(*o*) Spandeus) *habet & Boccacius.* Coa Asiae) *cod. Paris. II.* Coasiae

(*p*) id est) *sic cod. Rev. Med. & Paris. I.* vulgo idem &

(*q*) Virvinus) *Simlerus vult* Virbius. Laconices) *sic cod. Rev. & Par. I. sed Heins. coll. ἀπ. Gud. Laconicus Med. apud Laconas cui additur in editis fons est.*

L A C U S

Avernus Campaniae immensae altitudinis,
cujus ima pars deprehendi non potest. (r)

Acheron, qua ad inferos creditur iri.

*Aecitus Apolloniae. (s)

Amfanctus Lucaniae, cujus halitus volu-
cres necat.

Benacus Galliae, unde Mincius fluit. (t)

Cyane Syracusis, per quam Anapus transit,

Cocytos inferorum per Stygiam palu-
dem. (u)

Ciminius Etruriae. (x)

Feronia Tarracinae. (y)

Fucinus Marfis.

Gygaea lacus Lydiae. (z)

(r) Campaniae) deficit in cod. Rev. & edit. Flor.

(s) Aecitus) cod. Par. II. Aioitus Rev. Aeccicus Paris. I. Aeti-
cus sic & Bocoac.

(t) Benacus &c.) in cod. Rev. Heinsf. coll. ἀνώγυ. Gud. & Pa-
risinis hic articulus deest, sed infra legitur Venacus G. &c. con-
tra in Hessel. & hic ponitur & infra iteratur sic: Venatus Galliae,
unde Mincius fluit, verum haec posteriora ex cod. Med. & ex
ed. Tol. & Bas. exulant, in cod. Dorvillii Benacus & Venacus

(u) vulgo sic: Cyane Syr. p. quem Anapus transit per Stygiam
paludem. Cocytos inferorum) sic & codices separant hos ar-
ticulos. quam) ita Heinsf. coll. ἀνώγυ. Gud. Anapus) cod.
& editi Anopes, Aenopes, Anopos, Anopus Stygiam) cod.
Rev. & Med. Styga

(x) Ciminius) cod. Rev. Par. II. & ed. Flor. Cimini

(y) Tarracinae) sic cod. Rev. & Parisini, vulgo Terracinae

(z) deest in cod. Rev. & Parisinis; nec Boccacius habet.

Hammonis Africae, qui ortu folis & occasu incandescit, reliquo tempore gelidus est.

* In Athamana lacus Lunae tenuia ligna accendit; ex quo qui bibit aut in insaniam vertitur aut in soporem. (a)

Larius Galliae Cispinae.

Lucrinus Campaniae.

Lemanus Galliae.

Mareotis Aegypti, unde vites Mareoticae. (b)

Triviae lacus Ariciae.

* Velinus inter Nar & Aventem. (c)

Venacus Galliae, unde Mincius fluit.

(a) In Athamana) libri scripti & editi Inatamana, Inathamana tenuia) sic cod. Rev. & Med. in Paris. I. est tenua, in II. tenuit in editis tenera

(b) unde &c.) haec desunt in Paris. II.

(c) vulgo inter Nar labentem sed cod. Rev. & Med. inter Nar & abentem. Heins. collat. ἀπὸ τῆς. Gud. inter Nar & aventem.

NEMORA (d)

* Angitiae vel Anguitiae, Lucaniae. (e)

Clarium Colophoniae. (f)

Dodona Epiri. (g)

Idalium in insula Cypro. (h)

* Molorchos in Nemea, a Molorcho hospite
Herculis.

Marica in Campania, ubi Marica nymp^ha
sepulta est. (i)

Sila Bruttiorum.

* Thymbra Phrygiae, ab herbae nomine,
quae Latine cyane dicitur.

Tempe Theffaliae.

(d) NEMORA) *cod. Rev. de Nemoribus.*

(e) *cod. Rev. Angitiae cod. Par. I. Angitiae v. Agentiae II.*
Anginiae inguitiae in editis Anguinae vel Anguitiae

(f) Clarium) *ita cod. Rev. & Med. vulgo Clarius*

(g) Dodona) *sic cod. Rev. Med. & Parisini. Epiri) ita cod.*
Rev. & Parisini.

(h) Idalium) *ed. Flor. Lualium*

(i) Marica &c.) *deest in cod. Rev. Med. & Parisinis.*

PALUDES

Ambracia Acarnaniae. (k)

Asia Asiae, cui Caystros prope est. (l)

* Camarina nunc, ante Hyperia dicta, Syracusis. (m)

Lerna Arcadiae, ubi hydra centum capitum, quam Hercules occidit.

Maeotis Scythiae.

Pomptinae Tarracinae Foro Appii. (n)

Paduse Galliae a Pado dicta. (o)

Styx inferorum, a Styge Oceani filia.

* Satura inter Antium & Circeios, eadem Stura. (p)

* Salpina in Hadriatico. (q)
forfan Salapina in Apulia.

(k) Acarnaniae) vulgo Achaie sed *Vlitius* reperit in cod. Acharniae sic & *Heins.* coll. *ἀρχαί. Gud.*

(l) Asiae) ed. *Tolos.* Myliae

(m) Camarina) *codices* Camarina Hyperia) *cod. Rev. & Med.* Hiperie ed. *Flor.* & *Hesseli* Hesperie ed. *Tolos.* Hesperiae Syracusis) quod additur propinqua, non habent *cod. Rev. Med. & Parisini.*

(n) Pomptinae) vulgo Pontina sed *cod. Rev. Med. & Parisini* Pomptine Tarracinae) sic *cod. Rev.*

(o) Paduse) *cod. Rev. Med. & Parisini* Padue, Paduae

(p) Satura) *cod. Paris. I.* Statura Stura) sic *cod. Rev. Med. & Paris. I.* in *Paris. II.* & editis est Statura

(q) Hadriatico) *Simlerus* Apuleia

Triton Thraciae, in quo qui se novies immerferit, in avem convertitur. (r)

Tyraca Syracufis. (s)

M O N T E S

Aracynthus in Attica, quidam in Arcadia dicunt. (t)

Aruis in infula Chio, unde vinum Ariusium. (u)

Atlas in ultima Africa, cingens Mauretiam.

Afcraeus, unde vicus Afcra, in Boeotia, unde Hefiodus. (x)

Aventinus Romae, unus ex VII. montibus. (y)

Alburnus Lucaniae.

Alpes Galliam Togatam a Comata dividunt.

Aetna Siciliae, flammam emittens. (z)

Agragas Siciliae, juxta Gelam.

Athos Thraciae.

(r) Triton) *ed. Flor. Tryton cod. Med. Strymon Thraciae Simlerus Africae in quo qui &c.*) *haec defunt in cod. Med. immerferit) cod. Rev. merferit avem) cod. Parisini navem*

(s) Tyraca *cod. Rev. Turaca*

(t) in Arcadia) *de la Cerda Acarnaniae Baccac. Arcadum*

(u) Aruis) *cod. Rev. & Med. Arius Bochartus Arvisius Ariusium) cod. Med. Ariusium*

(x) Afcra) *deficit in cod. Par. II. & Rev. & ed. Flor.*

(y) unus) *deficit in ed. Flor.*

(z) flammam) *cod. Par. II. addit & faxa*

Apenninus Italiae, usque ad Anconem porrectus. (a)

Albanus in Latio.

Aventinus, in quo civitas Praeneste.

Amanus Cappadociae.

* Aganippe Boeotiae, ante Enippe dictus.

Berecynthus Phrygiae, unde mater Deum Berecynthia. (b)

* Bebius Campaniae, flumen emittens. (c)

* Boreas Dyrrachii. (d)

forfan Boras vel Bora

Cithaeron Thebis.

Cynthus Deli.

Caucasus Indiae, Parthis & Hyrcanis junctus. (e)

Cytorus in Ponto. Paphlagoniae, buxo potens.

Cybelus Phrygiae.

Coelius Romae, ex VII. montibus unus. (f)

Clarius Colophoniae, a quo Apollo Clarius.

Cyllene Arcadiae, unde Mercurius Cyllenius. (g)

(a) Anconem) sic cod., Rev. Med. & Paris. I.

(b) unde &c.) haec desunt in cod., Rev. Med. & Parisinis.

(c) flumen emittens) desunt in cod., Paris. II.

(d) Boreas) cod., Rev. Beroas

(e) Cithaeron . . Cynthus . . Caucasus) ita cod., Rev. Med.

& Parisini; in editis ista desunt.

(f) montibus unus) deficit in ed. Flor.

(g) Cyllene) cod., Rev. & Parisini Cyllenus. Cyllenius) desit in Parisinis & in ed. Flor.

- Catillus Tiburti.
 Coras ibidem. (*h*)
 * Cinyrus Piceno.
 Chimaera Lyciae.
 Calpe Hispaniae. (*i*)
 Ciminus Etruriae.
 Corycos Ciliciae, ubi optimum crocum
 nascitur. (*k*)
 * Castaliae in Delphis. (*l*)
 Dictaeus Cretae.
 * Dodona Chaoniae Epeiri. (*m*)
 Dindyma Phrygiae. (*n*)
 Eryx Siciliae.
 Erymanthus Arcadiae.
 Esquilinus Romae, unus e septem monti-
 bus. (*o*)
 * Eridanus Dyrrachii.
 Gargarus in Phrygia, Idae montis ca-
 cumen.

(*b*) ibidem) *cod. Rev. & Paris.* item Tyburti

(*i*) Calpe H.) *cod. Revii & Parisini & ed. Flor.* Calpe Siciliae,
 & post Ciminus Etruriae ponunt Calpe Hispaniae.

(*k*) Ciliciae) *codices Paris.* Siciliae

(*l*) Castaliae) *sic cod. Rev. Med. & Par. I. in editis* Castalius
 in Delphis) *additur in editis in Phocide sed hoc deest in codic.*
citatis & ed. Flor.

(*m*) Dodona *sic cod. Rev. & Med. in Parisinis est* Dedona
 Epeiri) *cod. Med. Epyri Paris, I. Epiri in Paris. II. deest.*

(*n*) *deest in cod. Paris. II.*

(*o*) *sic cod. Rev. & Med.*

Gaurus Campaniae.

Helicon Aoniae Boeotiaeque, Musis sacer.

Hyperborei Thraciae, ultra plagam Aquiloniam. (p)

* Haemus Thraciae, qui & Haemimons dicitur.

* Imaus Iberiae Ponticae. (q)

Ismarus Thraciae, insignis oleo & vino. (r)

Ida in Troade, alius in Creta.

Lycaeus Arcadiae, ubi Pan praecipue colitur.

* Libethris Aetoliae. (s)

Maenalus Arcadiae. (t)

Mafficus Campaniae, in Falerno.

Marpeffos in infula Paro. (u)

* Monoecus Illyriae. (x)

forfan Liguriae.

* Maxteria, juxta oppidum Auronae Hispaniae. (y)

(p) Thraciae *Simlerus* Scythiae, *sic* & *Boccacius*.

(q) *vulgo sic*: Haemus Thraciae. Heminae Dymnus Iberiae Ponticae. Haeminae) *cod. Rev. Hemine. Heinsf. collat. ἀπὸ γρ. Gud. Hemineae Dymnus*) *cod. Par. II. Demnus Iberiae*) *cod. Rev. Hiberiae*

(r) *Parif. II. habet modo* Ismarus Thraciae

(s) Libethris &c.) *deficit edit. Flor.*

(t) Maenalus) *sic recte in cod. Rev. & Parifini; vulgo Maenalius*

(u) Marpeffos) *sic codices.*

(x) Monoecus) *vulgo Monocchus cod. Rev. & Par. II. Monecus, Med. Monoecus Illyriae*) *sic codices; vulgo Illyridos.*

(y) Maxteria &c.) *sic cod. Rev. sic & Parifini, in quibus est Maxceria, Mafteria Heinsf. coll. ἀπ. Gud. Maxtera*

* Mefulus, qui & Vefulus, *vel*, (*ut Simlerus legit*) Maevius, qui & Vesevus, Campania. (z)

* Niphates Armeniae in Perfide. (a)

Neritos Ithacae, a quo & portus.

Nyfa Indiae. (b)

Nemeus Cleonenfium. (c)

Olympus Macedoniae altiffimus, qui altitudine sua super pluvias & nubes excedit. (d)

Offa Theffaliae. (e)

Oeta Theffaliae, ubi Hercules combuftus est. (f)

* Othrys Thraciae. (g) *legendum* Theffaliae.

* Oeniphile Dyrrachii. (h)

(z) *Hesselius* utramque lectionem exhibet; *Simleri* articulus a *Parisinis* abest. qui & Vefulus) *cod. Par.* qui in *Vesulo ed. Flor.* qui & Vesevus Maevius) *ed. Flor.* Maenus

(a) Niphates) *Barthius ad Claud.* Nifates sic & *cod. Paris. I.* in Perfide) *Boccacius* mons est.

(b) Nyfa Indiae) *cod. Paris. II.* addit ubi colitur Bacchus.

(c) Cleonenfium) sic *Boccac.* sed *cod. Rev.* & *ed. Flor.* Deonenfium, *ed. Basil.* Ciconenfium, *ed. Hessel.* Ciconenfium, *cod. Med.* Eleonenfium, *Parisini* Cleontenfium.

(d) super) sic *cod. Rev.* & *Med.*

(e) Offa) *cod. Revii* pro Offa habet Otheus, & dein pro Oeta dat. Offa

(f) Oeta) *cod. Paris. I.* Otheus *II.* Oetus Theffaliae) *Ouzelius ad Minuc. Fel.* p. 203. Thraciae

(g) Othrys) *Heins.* coll. ἀπόρυς. *Gud.* Othrus, in *Parisinis* hic articulus abest.

(h) Oeniphile) sic *cod. Rev.* & *Boccacius*; *Heins.* coll. ἀπ. *Gud.* & *cod. Med.* Oeniphyle; in *edissis* Oemphyle

Parnassus Phocidis, duobus verticibus furgens. (i)

Pindus Theffaliae.

Parthenius Arcadiae.

Phanaeus Chii, vino insignis.

Palatinus Romae, ex VII. unus.

Pelios Thraciae, in quo Lapithae populi morati. (k) lege Theffaliae

Pangaeus Thraciae & Macedoniae. (l)

* Pholoë Thraciae, ubi Centauri nati.

Pyrenaeus, Galliam ab Hispania dividens.

* Pylartes Dyrrachii. (m)

Petrae Dyrrachii, castra Pompeji magni. (n)

Quirinus Romae, ex VII. unus.

Rhodope Thraciae.

Riphaei Scythiae.

* Rhamnufius Scodrae. (o)

Satur-

(i) Parnassus) *cod. Rev. & Med.* Parnafos, Parnafus

(k) Thraciae) *sic libri scripti, Simlerus Theffaliae morati) adjicitur, ubi centauri nati, sed haec desunt a cod. Rev. & Med. item Par. I. in cod. Rev. est morati sunt. Par. I. ita: Pelios Thraciae in Theffalia. II. Pelios Thraciae, ubi Centauri nati.*

(l) Pangaeus &c.) *desunt in Parisinis. Thraciae &c.) cod. Rev. Thraciae in Italia ed. Flor. Thraciae in Theffalia*

(m) Pylartes) *cod. Par. I. Pylarces II. Pelartos*

(n) Petrae) *sic cod. Rev. Med. & Parisini, vulgo Petra*

(o) Rhamnufius) *cod. Rev. Med. & Paris. I. item ed. Flor. & Boccac. Rhamnufium in Paris. II. deest Scodrae) cod. Rev. & Med. Scodrae Par. I. Scortlie Boccac. Scordenfium*

Saturnius Romae, qui & Capitolinus,
idem & Tarpejus.

Soractes Faliscorum.

* Sarnus Nuceriae. (*p*)

Sipyfus Lydiae.

* Stefiarus Moloffiae. (*q*)

Tarpejus Romae, ex VII. unus.

Taenarus Laconices.

Tmolus Lydiae, vino insignis. (*r*)

Taburnus Samnitum, olivifer. (*s*)

Taygeta Laconices. (*t*)

Tetricus Sabinorum. (*u*)

* Tenitrus Macedoniae, proximus Apolloniae, in conspectu Dyrrachii. (*x*)

* Velinus Romae, ex VII. unus.

Vesulus Apuliae. *forfan* Liguriae.

(*p*) Sarnus) *deest in codicibus Parisiis.*

(*q*) Stefiarus) *ed. Flor. Stefians Boccac, Steffiarus*

(*r*) Tmolus) *deest in cod. Par. II.*

(*s*) Taburnus &c.) *desunt haec in cod. Parisiis, Samnitum)*
cod. Rev. Samnitium

(*t*) Taygeta *deest in cod. Par. II. Barthius Taygetus Laconiae,*

(*u*) Tetricus) *cod. Rev. & Par. I, Tetrica*

(*x*) *habet & Boccacius.*

G E N T E S

Agathyrfi Scythae partis Europae. (y)

Acarnanii Epeirotae Europae. (z)

Apuli Italici partis Europae. (a)

Aethiopes Indi Asiae.

Aegyptii partis Asiae. (b)

Barcaei Mauri Libyae. (c)

* Chalybes in Ponto Europae. *leg.* Asiae. (d)

Cicones Thraciae.

Daci Scythae Europae. (e)

* Dryopes Phocenses Europae. (f)

Gaetuli Afri Libyae.

Germani Europae.

Getae Thraces Europae. (g)

(y) Scythae) *sic* cod. *Med.* reliqui & editi Scythiae

(z) Acarnanii) *ita* cod. *Rev.* & *Parif.* I. vulgo Acarnani Europae) cod. *Rev.* Asiae male.

(a) partis Europae) cod. *Rev.* & *Par.* I. partis Asiae, in cod. *Par.* II. haec duo verba desunt.

(b) Aegyptii) *sic* cod. *Rev.* & *Med.* in editis Aegypti

(c) Libyae) *sic* cod. *Rev.* & *Parifini*, vulgo Libyes.

(d) Europae) cod. *Parif.* II. Europaei.

(e) *sic* cod. *Med.* sed in cod. *Rev.* & *Parif.* II. desunt, editi omitunt Europae.

(f) desunt in ed. *Florentina*.

(g) Europae) ed. *Flor.* Asiae

- *Geloni Thraciae, picti corporis parte.
 *Garamantes Mauri Libyae. (*h*)
 Gangaridae Indiae. (*i*)
 Hispani Europae. (*k*)
 Indi pars Asiae. (*l*)
 *Ityraei vel Itharaei, Syri, usu sagittae periti. (*m*)
forfan vel Ituraei
 Kares Asiae.
 Lydi Asiae. (*n*)
 Lapithae Theffali Europae.
 *Leleges Carii Europae. (*o*)
 Lucani Italici Europae. (*p*)

(*b*) Libyae) *ed. Flor.* parte Libyae.

(*i*) Gangaridae &c.) *cod. Revii* haud agnoscit.

(*k*) Hispani) *deest in cod. Revii.*

(*l*) pars Asiae) *cod. Rev. & Parisini Arabes Asiae.*

(*m*) Ityraei) *sic cod. Med. in cod. Rev. & Paris. I, est Itirei in editis Ithyrei vel Itharei) cod. Rev. haud agnoscit. Syri) sic cod. Rev. & Med. vulgo Syrii*

(*n*) Lydi Asiae) *cod. Rev. & Parisini item ed. Flor. Lydi partis Asiae in Aegypto.*

(*o*) *sic cod. Med. in edit. Flor. est Leleges Cariae Europae. in cod. Rev. Lelecarii Europae. in Heins. coll. alexyp. Gud. Leloeccarii Europae. in cod. Paris. I. Leleges Taurii Europae. in edit. Heffesii Leleges Cariae Asiae.*

(*p*) Italici) *cod. Revii & Paris. I. Itali in cod. Paris. II, bis articulus deest.*

Lycii Asiae.

Maffyli Afri. (q)

Mauri Libyae proximi.

* Magempuri Libyae.

Marfi Italici Europae.

Medi Parthiae proximi. (r)

Morini oceano juncti Europae.

* Numidae Mauri Libyae.

Osci Samnites Italici Europae.

Parrhafii Arcades Europae. (s)

* Pannonii Illyrici Europae.

* Philyridae Europae in Venetia. (t)

* Rutuli, iidem Dauni, Italici Europae. (u)

Seres Asiae sub Oriente.

Sabaei Arabes.

Sauromatae Europae.

(q) Maffyli) *cod. Rev. & Parisini Maffyllii*

(r) Parthiae) *cod. Rev. & Parisini & ed. Flor. Thraciae*

(s) Parrhafii) *ita cod. Rev. & Med. in Parisinis est Parrhafii in editis Parafii Arcades) sic cod. Rev. Med. & Paris. vulgo Arcadiae ed. Tolos. Arcadies*

(t) Philyridae) *cod. Med. Phyliridae, edâti Phylliridae in Venetia) Simlerus forte, in Thessalia.*

(u) *sic cod. Rev. Med. & Parisini; in editis desunt duo postrema verba.*

Teutones Germani Europae. (x)

Tufci Italici Europae. (y)

Thraces Europae. (z)

Theffali Macedones Europae.

Umbri Italici Europae. (a)

Volsci Italici Europae. (b)

(x) Germani) *sic in editis* ; contra *cod. Rev. Med. & Parisini* habent Galli

(y) Italici) *sic cod. Rev. & Med. in editis* Itali

(z) *cod. Rev. & Paris. I. it. edit. Florent.* Thraces Theffali Europae *Paris. II.* Thraces Theffali.

(a) Umbri &c) *non habent cod. Rev. Med. & Paris.*

(b) Italici) *sic cod. Rev. & Parisini, vulgo Italiae*

A P P E N D I C U L A

e codice Revii

Incipiunt VII mira.

Aedes Dianae Epheso, quam constituit Amazon.

Mausoleum in Caria, altum pedum CLXXX & in circuitu pedum cccc. ibi est sepulcrum regis lapide lychnite.

Colossus Rhodi altus pedum cv.

Jovis Olympii factus a Phidia ex ebore & auro pedum c.

Domus regia in Ecbatanis, quam Memnon aedificavit lapidibus candidis & variis auro vinctis.

Murus Babylonis latere cocto, sulphure & ferro vinctus, latus cubitorum L, altus cubit. CC, in circuitu stadiis DCCC. hunc regina Semiramis aedificavit. Pensiles etiam horti super arcem ipsius urbis, aequantes altitudinem muri, pro miraculo habentur.

Pyramides in Aegypto latae & altae pedum DC.

I N
VIBIUM SEQUESTREM
 ANIMADVERSIONES
 VARIORUM.

AD EPISTOLAM

VIRGILIANO) Laudandum apprime illud veterum institutum, quorum multi in filiorum gratiam libros conscribent; cujus enim magis quam patris officium & cura liberis doctrinam suppeditandi esse debet? Inde pulcherrimos nobis reliquit de officiis libros Cicero, Marci filii ergo conscriptos; eademque de causa Saturnalia Macrobius; commentarium de proprietate sermonis Nonius Marcellus; Satyricon Martianus Capella; & eorum vestigia secutus Iulius Caesar Scalliger doctissimos linguae latinae libros adornarunt. **CLAUDIUS.** Quemadmodum Vibii Sequestris intelligentia fuit adjutrix industriae filii, eodem modo patris eruditio P. Papinii Statii Poetae ad scribendum auxerat industriam: ut est L. V. Silv. v. 676 sq.

Urgebant priscorum exordia vatum.

*Tu cantus stimulare meos, tu pandere facta
 Heroum, bellique modos, positusque locorum
 monstrabas: labat incerto mihi limite cursus
 te sine, & orbatae caligant vela carinae.*

HESSELIUS.

Poëtas) Plurimum debet Poëtis Geographia: gestiunt enim situs locorum depingere ac positiones. Quapropter Horatius L. II. Epist. I. v. 250 seq.

Nec sermones ego malle

*repentes per humum, quam res componere gestas,
terrarumque situs, & flumina dicere, & urces
montibus impositas. . . .*

& Plinius L. VIII. Ep. 4. *Optime facis, quod bellum Dacicum scribere paras. Nam quae tam recens, tam copiosa, tam lata, quae denique tam poëtica & (quanquam in veris- simis rebus) tam fabulosa materia? Dices immissa terris nova flumina, novos pontes fluminibus injectos, infessa castris montium abrupta . . .* HESSEL.

Quantum) Vibius non tantum gentes, sed flumina, fontes, lacus, nemora, paludes & montes exponit. Itaque male *quas*, pro quo revocanda lectio MSti, *qua tamen persequi potui*. Cicero Philipp. VI. c. 3. *Praedico, M. Antonium, delectus, qua possit, habiturum*. Mela Lib. I. cap. 2. & *ideo, qua recidit, angustior*. Paulo post, eodem cap. *nisi qua aestus inhabitabilem efficiunt*, pro vulg. *quoad* Frater defendit. Elegans verbum *persequi*, id est, exequi, perficere, peragere. Plaut. Amphitruon. II, 1, 39. *Qui, quoniam herus, quod imperavit, neglexisti persequi*. Prol. Mercat. 85. *Sed mea promissa non neglexit persequi*. GRONOVIVS.

praesertim) sic Terentius Phorm. I. II. 5. *praesertim ut nunc sunt mores*. GRONOV.

AD FLUMINA

Achelous

De Acheloo quoniam multa passim docti, nihil observabo, quam quod ad Vibii nostri illustrationem conferre queat. Tres ejusdem nominis amnes extitisse jamdudum animadvertum est. Unum itaque tantum testimonium adscribam, sane perquam elegans; ex Pausania libr. VIII. cap. 38. pag. 680. *Ἀχελώου δὲ τῶ Ἀρκάδι ἐστὶν ἄλλοι δύο ἰσάνυμοι τε αὐτῷ*

ποταμοί, καὶ τὰ ἐς δόξαν φαιεράτεροι· τὸν μύθον ἐπὶ τὰς Ἐχιδνάδας καλῶντα Ἀχελῶον διὰ τῆς Ἀκαρνανίαν καὶ δι' Αἰτωλίας, ἐν Ἰλιάδῃ δὲ Ὅμηρος ποταμὸν τῶν πάντων ἀρχοντα εἶναι, ἔλεγον δὲ Ἀχελῶον ῥέοντα ἐκ Σινύλου τοῦ ὄρους ἰσπείσασθαι. . . . τρίτῳ δ' οὖν καὶ τὸ περὶ τὸ ὄρος τὸ Λύκαιον, ἔστι ὄνομα Ἀχελῶος. Videmus in quanto fuerit honore ille, de quo nunc agimus, Achelous, quem nomine regis *fluminum* insignit Homerus, & τῶν τῆς ἐλλάδος ποταμῶν τῶν ἄλλων διαπρωτεύων perhibent eruditissima ad Apollonium Rhod. libr. IV. vers. 293. scholia: adi Kühnium ad ipsa Pausaniae verba. Porro hunc fluvium, *Axenium* prius, *Thestium* dein, item *Thoaentem*, postremo *Acheloum* nuncupatum fuisse docent Plutarchus de fluminib. & Strabo libr. X. Varia autem ad fabulam de Acheloo, & ad certamen ipsius cum Hercule reperies apud Servium ad Georg. L. I. vers. 9. Strabonem libr. cit. p. 458. & Mythologos scriptores. CLAUDIUS. Is fluvius Graeciae rapidissimus fabulis veterum inclaruit. Sic de eo Ovidius Met. IX. 96 & 97.

Vultus Achelous agrestes

Et lacerum cornu mediis caput abdidit undis.

Cornua diversos alveos signant. Incertum ejus cursum, qui accolis frequentem bellandi causam dedit, aggeribus Hercules direxisset fertur. Inde cornu ejus alterum ab hoc evulsum apud Ovidium l. c. v. 86. quam pugnam marmor Hetruscum apud Gorium sistit egregie. Paulo ante serpentis quoque formam indutum Hercules supererat. v. 77. cf. Strabo L. X. p. 458. Anonymus de incredibilibus cap. 5. Eustathius ad Dionys. perieg. v. 431. & Barthius ad Statii Theb. p. 650. In nummis quoque Ambraciotarum, Acarnaniorum & Oeniadum Tauri forma humanam habentis faciem, una aut duobus additis cornibus, Acheloo tribuitur. v. Spanhemius de usu & praest. NN. Diss. VII. Burmannus in Dorvillii Siculis T. II. & III. Castellus Princeps Turris Mutiae in proleg. ad Inscr. Sicul. p. XXVIII. O.

erupisse) Vera haec est ratio, cur eum fluminum regem dixerit Homerus, & διαπρωτεύων Graeci duxerint. Statuunt

quippe Acheloum omnium fluminum primum extitisse, unde & terrae filium appellatum affirmat Servius ad I. Georg. vers. 9. quam eandem ob causam legimus omnem pricis temporibus aquam Acheloiam fuisse nuncupatam, quod ibidem scribunt Servius & Probus. Hesychius: Ἀχιλῶος ποταμὸς Ἀρκαδίας (emenda cum viris doctis Ἀκαρνανίας, quamvis Ἀρκαδίας tolerari possit, cum & Arcadicus fuerit Achelous) καὶ πᾶν ὕδωρ ἕως λέγειναι. Euripides Andromach. vers. 167.

τυχῶν περιπέριψαν Ἀχιλῶος δρόσον.

Ad hunc versum adi Barnesium. vide & ipsum ad Bacch. vers. 519. legendus & omnino Macrobius L. V. Saturn. cap. 18. qui late ibi de hac re ex Ephoro & Didymo differit. CLAUD.

ex Pindo monte Perrhaebiorum) Pindo adjacet Perrhaebia, ut Strabo testatur L. IX. p. 434. Ἡ δὲ Πίνδος ὄρος μέγα πρὸς ἄρκτον μὲν τὴν Μακεδονίαν, πρὸς ἐσπέρην δὲ Περραιῶος μετὰ νύκτας ἀνθρώπων ἔχουσα, πρὸς δὲ μεσημβρίαν Δόλωσας· αὐτὴ δ' ἐστὶ τῆς Θεσσαλίας. & Plinius H. N. L. IV. prooem. Perrhaebi, quorum mons Pindus. Itaque Pindus Propertio vocatur Perrhaebus L. III. eleg. III. v. 55.

Aut cur Perrhaebi tremuere cacumina Pindi? HESSEL.

De Acheloi cursu clarissime Thucydides L. II. versus finem: ὁ Ἀχιλῶος ποταμὸς ῥέων ἐκ Πίνδου ὄρους . . . ἐς θάλασσαν διεξίσις παρ' Οἰνιάδας. Caeterum acute Hesselius restituit id Perrhaebiorum. Nos legendum putamus: ex Pindo monte Perrhaebiorum, ita ut per . . . fines omittatur, tanquam γλώσσημα, inde ortum, quod librarii homines in corrupto per Rhebiorum lacunam sibi videre videbantur. O.

in Maliacum mare) Corinthiacum Jos. Simlerus, ut opinor, & bene; nam in Maliacum sinum non effluit hic Achelous, sed in Corinthiacum. HESSEL. Non immerito haec verba mendi suspicatus est vir doctus, cum repouendum jubet Corinthiacum. Qua ratione enim ex Pindo priens Achelous & inter Aetolos & Arcananas diffuens, in Maliacum sinum, qui ad Phthiotin pertinet, exonerare se

potest. Absurdissimum illud certe videtur; in eo enim conveniunt omnes geographi, quod per insulas Echinadas, ut & supra ex Pausania vidimus, in mare, vel in Corinthiacum sinum delabatur, Dionysius Perieg. versf. 431. seq.

Τῆς δ' ὑπὲρ ἐς νότον εἶσι, ὑπὸ σκοπιὴν Ἀρκυῦθου,
 ἀνδρῶν Ἀιτωλῶν πεδίων μέγα τῷ διὰ μέσση
 σύριται ὄκλον ἄγων Ἀχελαῖοι ἀργυροδίνης,
 Τρινακίης ἐπὶ πόντον ἐλισσόμενος, διὰ μέσση
 νήσων, ἃς καλεῖσιν Ἐχινάδας.

Quam longe haec a Maliaco sinu? Similia habet Strabo libr. X. pag. 458. & prius libr. VII. pag. 327. ut & Herodotus libr. II. cap. 10. & scholia vetera Homeri Iliad. II. versf. 625. Unde clare patet, aut Vibii verba esse corrupta, aut ipsum falsum esse. Mendum in verbis non subest, cum nulli in hac lectione dissentiant codices, sed ipsum credo errare Vibium, qui duos ejusdem nominis amnes confundit. Alter enim Achelous hoc nostro minor ad Maliacum sinum effunditur; auctor est Strabo libr. X. pag. 450. Ἔστι δὲ καὶ ὁ παρατὸ Δύμην ὀρέοντομ, τῆτιμ, καθάπερ εἶρηται καὶ ὁ περὶ Λαμίας. Agit ibi de tribus Achelois, quorum ultimum fluere ait ad Lamiam; Lamiam autem urbem juxta Maliacum sinum sitam refert idem libr. IX. pag. 433. Ortus ergo Sequestri error ex non animadverso satis horum fluminum discrimine. CLAUD. Non in Maliacum sinum effluit Achelous, sed versus Echinades, teste Pausania in Arcad. c. 38. in ipso limine sinus Corinthiaci. v. Strabo L. VIII. p. 335. Quod autem Acheloum dicit Vibius Aetoliam ab Acarnania dividere, illud non valet, nisi postquam e Pindo progressus partem Theissaliae Aperantiis habitatam rigavit. v. Palmerii Graec. Ant. L. IV. c. 1. & d'Anville tab. specim. Graec. ant. Fluvius is in ostio suo naves admittebat, Oeniadarum ad urbem. v. Scylacis peripl' p. 13. s. CROIX. Nil tamen mutandum in Vibio, cujus is non solus error est. Veram peccati causam Claudius aperuit. O.

Aetoliam &c.) v. Plinius H. N. L. IV. c. 1. *Amnis Achelouq*

e Pindo fluens atque Acarnaniam ab Aetolia dirimens. & Strabo I, c. p. 449. it. Servius ad Georg. L. IV. CLAUD. In contraria ruentem Solinum castigat & emendat Harduinus ad Plinii I. c. O.

ab Acarnania) ita legendum, non *ab Arcadia*, ut est in scripto. v. Strabo L. VIII. p. 335. ubi expressis verbis: ὁ δὲ Κορινθιακὸς κόλπος ἀρχαῖαι μὲν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τῆ Ἐυρίης (τινὲς δὲ φασὶν Ἀχελώϊ τῆ ἰερίζοντι Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας). . v. & Solinus cap. 13. & Stephanus in *Ἀκαρνανία*. GRONOV. Achelous hodie *Aspri*, itemque *Catochi* & *Geromlea* salutatur, ut refert Brietius in parall. Geogr. vet. & nov. T. II. p. 417. ab accolis *Pachicolamo* dici Ortelius refert. Praeter vetera ejus nomina, superius a Claudio relata, occurrit & *Calydonii* amnis, quo maectatur ab Ovidio Metam. L. VIII. v. 727 & L. IX. v. 2. Alterum Acheloum, ad Lamiam qui fluxit olim, in tabulis Cellarii aliisque frustra quaesieris; exhibet d'Anvillius. Q.

Arar

Germaniae) *Galliae* Simlerus: recte quidem, sed Vibium respexisse valde suspicor Virgilium Ecl. I. v. 63. *Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim.* de quo consulendus est Nannius, de la Cerda, Ruaeus, Emmeneffius. Eorum autem postremus enarratorum cur *Vosegus* malit quam *Vogesus*, nulla causa est: siquidem *Vogesus* constanter fere exaratus fuit apud Caesarem comm. de bell. Gall. libr. IV. cap. 10. & Lucanum libr. I. vers. 397. Quin vide Cellarium geogr. antiq. libr. II. cap. 2. & Hortensium ad Lucani locum. Papius denique Massonus descript. flum. Gall. qua Franc. est pag. 296. qua potest cum auctoritate Ammiani Marcellini libr. XV. cap. 28. qui nec ipse per Hadr. Valesium judicatur non adfinis suspicionis ejusdem, adest Vibio. Ceterum conferri praeterea possunt Silius Ital. L. III. v. 451. Claudianus in Rufin. L. II. v. 111. & de Mall. Theod. consul. v. 53. Seneca Claud. Caes. ἀποκαλοκ. HESSEL. Quae Hesselius de Ammiano Marcellino paullo obscurius tradit, eo redeunt,

istum auctorem Ararim quoque Germaniae primae assignare, cujus erroris causam Hadr. Valesius ex male intellecto Virgilii loco deducit. *Vogesum* transformatum in *Vosagum* medio aevo refert Cellarius in N. O. A. T. I. In lapide apud Gruterum T. I. p. 94. *Vosegus* legitur. En illum:

VOSEGO

MAXSIMINUS

V. S. L. L.

in tabula Theodosiana *Silva Vosagus*. O. Ecce iterum ἀμάρτυμα, non amplius Sequestris, sed librariorum. Persuadere enim mihi non possum, Ararim in Germania statui a Vibio, tam apte fontem & cursum hujus amnis enarrante. Decepti sunt autem librarii ex non bene percepto Virgilii versu 63. in Ecl. I.

Ante, pererratis amborum finibus, exul

Aut Ararim Parthus biber, aut Germania Tigrim.

Non enim ibi illud intelligendum, ac si fieret oppositio inter Ararim & Tigrim, nequaquam: mens haec est Virgilii, prius omnem mutatum iri naturam, Parthum tanta confusione perturbatum iri, ut ad Ararim fines suos quaerat, & contra, Germanus ad Tigrim, quam Caesaris ipsum oblivio capiat. Potest & aliter recte exponi, hemistichia secundi versus dividendo: quasi Ararim, & sub ejus nomine Galliam, Partho opponat; Germaniam vero Tigridi h. e. Armeniae: quae duplices sententiae ad idem redeunt. Atque haec videtur etiam Servii sententia fuisse, quem misere iaceraverunt interpolatores. *Itaque, dicit, per Tigrim & Ararim vult diversa loca inter se significare. Dicit enim prius Parthum ex Arare bibiturum, & Germanum ex Tigri &c.* Haec quidem verba sana sunt, sed praecedentia sunt valde corrupta. Quid enim haec sibi volunt; ad vocem *exul*: id est *Parthus & Germanus*. *Caesar scilicet, quo duce Germanis & Parthis victis, milites Ararim Germaniae flumen biberunt.* Quisnam sensus in his verbis? si enim biberunt ex Arari Parthi &c. cur illud adeo impossibile praedicat Virgilius? adde, quod & in eo glossemate Arar in Germania ponatur, quem ta-

men statim in sequentibus distincte Servius *fluvium Galliae, fluentem in flumen Rhodanum* dicat. Falsus etiam ad hunc locum Sabinus, qui *more pastorum haec a Virgilio cani assumat, quasi sponte Ararim in Germania statuerit, Tigrim in Parthia*. Apage fidem adhibeas; vide contra, quam nobilis sensus evadat ex illa, quam adscripsi, expositione. Majorem adhuc Sabino errorem commisit Isidorus Origin. libr. XIII. cap. 21. *Araris fluvius Germaniae, de quo Virgilius: aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim. Currit enim Tigris per Parthiam & Assyriam*. De Arari vero qui plura voluerit, adeat Lloid in Dict. geograph. CLAUD. Ex Alpbibus derivat Ararim Strabo L. IV. p. 186. & in describendo ejus cursu peccat, notatus eapropter Palmerio. Demum Arar fluvius, Plutarcho, ut vulgo putatur, teste, olim dictus fuit *Brigulus*: in quo quum vitam amisisset quidam Arar, hujus nomen assumpsit, mutatum deinceps cum nomine *Sauconna*, quod jam saeculo quarto apud Ammianum Marcellinum legitur L. XV. c. 11. Apud Gregorium Turon. dicitur *Saugonna* & in actis SS. d. 25. Maji *Segonna*. v. Duncange. Nuperus auctor, Chevalier, in histoire de Poligny (T. I. éclairciff. prélimin.) Celticum hoc nomen esse perhibet. Nunc *Şaone* vocatur. Lenem fluvii decursum egregie pingit Silius l. c. dum *stanti finilem* praedicat. O.

Amphryfus

ubi Apollo) v. Callimachus h. in Apoll. v. 48. Virgilius Georg. L. III. v. 2. Lucanus L. VI. v. 367. Statius L. I. Silv. IV. v. 105. HESSEL. add. Scholiastes Callimachi ad l. c. Schol. Apollonii Rhod. ad L. I. v. 54. Servius & Probus ad Virg. l. c. Quoniam de hoc amne omnia nota, illud unicum observare lubet, quod praeter Mythographorum receptam sententiam *ὁ πρῶτος* Callimachus Hymn. in Apoll. nempe Apollinem ad Amphryfum Admeti equas (non boves) pavisse, neque id ob *exilium*, sed propter illius Regis, quem deperibat, amorem.

Ἔξοτ' ἐπ' ἀμφρύσῳ Ζευγίτιδας ἔτριφεν ἵππους
 ἠϊότις ὑπ' ἑρωίῳ κοκκυρένοσ Αἰδμήτιοι.

ad quos versus legendus illustris Spanhemius, ex quo hanc fabulam ab Homero originem trahere disces. Commemorat ejusdem cognominis urbem in Phocide Pausanias libr. X. cap. 36. quam ab Ambryso Heroë dictam vult. Scribunt autem saepe Amphrysum cum β. Graeci; quod docent eruditi enarratores Apollonii Rhod. dicto loco. Strabo libr. IX. pag. 435. δι' ἃ ὁ Ἀμφρυσος γῆι ποταμός. CLAUD. Homeri locus, a Spanhemio excitatus, extat Iliad. II. v. 763 & 768.

Ἴσσοι μὲν μὲν ἀείσαι ἴσαν Φηρηλιάδας,
 τὰς ἐν Πισείῃ θρέψ' ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων.

Ad Strabonem autem minus tuto provocat Claudius; siquidem, Almelveenio teste, codices praeferunt Ἀμφρυσος & Ἀμφρυσος. Idem Strabo L. IX. p. 433. duplicata littera Ἀμφρυσος appellat. De hodierno nomine non constat. Satis audacter Virgilius Aeneid. L. VI. v. 398. Amphrysiam vatem Sibyllam dicit, quod instinctu pastoris ab Amphryso fit afflata. O.

Alpheus

Graece Ἄλφειδος. perperam ergo ed. Tolof. & Flor. *Alphaeus*. HESSEL. De celebratissimo hoc amne perquam foret inutile quidquam observare, cum plenae sint doctorum paginae. Tu vide Pausaniam Eliacor. L. I. cap. 7. Anthologiam libr. I. cap. 73. ep. 3 & L. IV. cap. 29. ep. 2. Luciani Dial. Deor. Marin. pag. 243. Rutilii Itinerar. L. I. vers. 565. ubi Castal. Barthium ad Claud. L. II. de R. Proserp. vers. 61. Senecam in Med. vers. 81. Bentlejum in Fragm. Callimachi p. 330. Statium L. I. Silvar. II. vers. 204. & seq. Servium & Probum ad L. III. Georg. vers. 18. Ovidium denique in Metamorphos. libris, & Pindarum saepe, ut Olymp. α. vers. 32. & ibi scholiast. atque rursus vers. 148. ex quo videbis, Pelopem ad hoc flumen sepultum esse. CLAUD.

qui per mare) Fabula extat in Ovidii metam. L. V. cf. & Virgilius Aen. III. 694. Statius Theb. I. 270. Apollinaris Sidon,

carm. IX. v. 98. Simonides ep. Graec. L. IV. cap. 29. ep. 2. HESSEL. Veritatem rei secutus est Vibius & hoc loco & in capite de fontibus. Ferunt enim alii Arethusam Alpheum fugientem ex Elide ad Siciliam fluere, quod tractum ex fabula. Apud Ovidium Metam. V. vers. 493. loquitur de se ipsa Arethusa.

Nec sum pro patria supplex: huc hospita veni.

Pisa mihi patria est: & ab Elide ducimus ortum:

Sicaniam peregrina colo &c.

Virgilius ad eandem Ecl. X.

Sic tibi, cum fluitus subterlabere Sicanos,

Doris amara suam non intermisceat undam.

& ibi Servius. *Varia enim opinio est: nam alii dicunt, ad Arethusam Nympham Siciliae Alpheum de Elide venire per maria, secundum quos alibi dixit, Alpheum fama est huc Elidis amnem occultas exisse vias subter mare. Alii dicunt, ipsam Arethusam, jam in fontem mutatam, Alpheum fugere, & de Elide ad Siciliam venire; quod nunc est secutus.* CLAUD. Alpheus Sophiano Rophea, indigenis Orphea, nautis Italiam Carbon hodie dicitur. v. Brietius T. II. p. 431 & 479. Alabo quoque salutatur & in tabulis recentioribus legitur Darbon. v. Ortelius. Antiquo aevo itidem plura nomina habuit, si Plutarcho fides. Is enim, si quidem auctor est libelli de fluminibus, olim *Stymphelum* itemque *Nyctimum* fuisse appellatum testatur Alpheum. O.

Afcanius

Celebris hic amnis propter raptum ad ipsum a Nymphis Hylam: de quo raptu multa canunt poëtae. Vide Propertium libr. I. Eleg. XX. & ad eam passim Passeratium & Broukhus. Valer. Flaccum libr. III. vers. 555. & seq. atque libr. IV. in principio. Munckerum ad Hygini fab. 14. Illud vero verbo addere placet, quod apud Servium legitur ad Aeneid. I. vers. 271. *Sciendum est autem, hunc Aeneae filium primo Afcanium dictum a Phrygiae flumine Afcanio: ut est „ Transque sonantem Afcanium,, deinde Ilium dictum a rege Ilo, postea*

postea Julum occiso Mezentio. Referunt ejusdem nominis urbem & lacum geographi. CLAUD. Ad versum Virgiliti Georg. L. III. v. 270.

transque sonantem

Ascanium . . .

adnotat Philargyrius *Ascanius amnis est Mysiae*. Quocum consentit Strabo, qui L. XII. p. 566. habet ex Euphorione

. . . *Μυσοῖο παρ' Ἐδασιν Ἀσκανίου.*

Dein ibidem & L. XIV. p. 681. *Mysiae pagum (κώμην) Ascaniam dictam docet apud ejusdem nominis lacum, unde etiam Ascanius fluat amnis*. Ascaniae ejus mentionem & Homerus facit Iliad. L. II. v. 863. Quodsi oggeras, Bithyniae, non Mysiae, vindicandum esse Ascanium lacum, ad quem sita fuerit Nicaea Bithyniae metropolis, teste Strabone L. XII. p. 565. & Plinio L. V. cap. ult. Ptolemaeum quoque Ascanii lacus *ἐκβολὰς* inter Cium sive Prusiadem & Nicomediam locare, respondebit pro nobis Strabo ipse libro cit. p. 566. Myfos olim Bithyniam inhabitasse, quod variorum auctorum testimonio comprobatur. Demum Ascanias insulas Troadis orae objectas memorat Plinius L. V. c. 31. Contra idem, ubi Ascanium sinum tangit, l. c. *Asfacenum* cogitasse videtur Cellario, imo jam Ortelio, qui hodie forsitan in tabulis dici *Ascu* animadvertit. O.

Achates

ubi) Non agnoscit hoc adverbium Salmasius Plin. exer. cit. in Solini polyh. cap. 52. p. 780. ed. Traj. ad Rhen. 1689, neque necessarium autumat Bochartus Chan. L. I. c. 29. p. 549. ed. L. B. & Traj. ad Rh. 1692.

edit) Sic & Salmasius.

unde) Idem iste Salmasius modo laudatus *ex quo*, fati praecipitanter; is ceteroqui sententiam ita recte interpretatur, *ἐκ ἧν σφραγίδος γλύφονται*. Caeterum cf. Priscianus perieg. v. 502. Silius L. XIV. v. 229. HESSEL.

Voculam *ubi* delendam hinc censet Bochartus in Pha-

lege, inutilem esse ratus: quod non negaverim, minime tamen delendam existimo. Quam saepe enim supervacaneae apud probos auctores occurrunt voces? Suetonius Caes. cap. 7. *inter paucos dies rursus repetita Bithynia*. Sufficeret equidem verbum *repetere*, non tamen est expungendum *rò rursus*, ut recte ibidem sentit *ò πάλιν* Casaubonus, qui haec ex Poenulo Plauti adducit verba *Revertor rursus denuo Carthaginem*. Extat & talis locus apud Hyginum Astron. Poet. libr. II. cap. 14. pag. 381. *Pro quo factò ab regina Omphale, quae tum ibi regnabat &c.* Primum illud *regina* glossèma praedicat Munckerus, cum *regnabat* sequatur, atque abesse in uno manuscripto dicit; quod me tamen non movet, ut vulgatam lectionem abdicari velim. Quod autem ad Achatem fluvium, & in eo primum inventum cognominem lapidem, adi Plinium L. XXXVII. cap. 10. & Solinum cap. 5. atque Isidorum Orig. L. XIV. cap. 6.

CLAUD. In vitis membranis nolui corruptam vocem emendare; quin tamen Vibius scripserit olim, *qui*, nullus dubito, ex quo mera librariorum oscitantia istud *ubi* exclusit. De lapide Achate cf. & Theophrastus de lapidibus p. 396. & Marbodius de lap. pretios. cap. 2. Ceterum in Plinio L. III. c. 8. legebatur *Atis*, Cluverio suspectus, sed, quum codices scripti praeferant *Agathe*, Salmasius in Plin. p. 79. & Harduinus ad l. c. scite reposuerunt *Achates*. Ptolemaei *Ἀχάτιος*, idem forsan cum *Achaeto* Sili L. XIV. v. 269. nomen si respicias, quadraret satis; situs haud convenit. Hic tamen profus videtur dubius, quod quidem efficit, ut nec, quo nomine hac tempestate veniat, satis constet. Ex mente Leandri, Ortelio citati, *Cantara* appellatur. Fazella Dec. I. L. I. dicit *flumen Salsum*, sed jure suo reprehenditur a Cluverio Sic. ant. L. I. p. 201. Harduino est *Belice*. Hic ergo Achatem confundit cum Hypsa, ideo notatus a Dorvillio in Siculis pag. 78. qui *de situ Achatis*, addit pag. 80. *vel Cluverio adstipularer* (Siciliae suae pag. 201..) *versus Camarinam reponenti, vel ingenue faterer, nihil certi me scire*. In D'Anvillianis Siciliae tabulis, ubi Cellarius aliique locant

Achatem, haud ita procul a Camarina, inuenio notatum flumen *Mazzaruni*, quod, num vere respondeat isti, ignoro. Cluuerius ex eo, quod Silius *perlucentem Splendenti gurgite Achatem* dicit, quodque sit in ista Siciliae ora *Drillo*, si quis alius, limpidissimis & adspectu maxime jucundis aquis, laudatum fluium pro Achate habet, quod probat calculo suo Brietius in parall. Geogr. P. II. p. 665. Deest id nomen *Drillo* in D'Anvillii mappis; adscribendum, ut puto, flumini, quod prope *S. Maria di Camarana* in mare properat. Q.

Acheron

v. Virgil. Aen. XI, 23. HESSEL. Meminit & ejusdem Vibius in capite de Lacubus, quod inutile quis credat? Nolim: imo contra eo peritum se geographiae prodit noster. Duos etenim Acherontes perhibent scriptores & mythologi antiqui; quorum alter, de quo nunc agit, fluius est, alter lacus prope Cumas. Acheron amnis apud Mariandynos situs est, fluitque ex Acherusia palude, vel specu, ut alii volunt, quod in praesenti indicare sufficiet, latius de Acheronte acturus, cum ad lacuum illustrationem pervenerimus. Strabo libr. VII. p. 324. εἰς ὃν ἰμβάλλει ὁ Ἀχέρων ποταμὸς ὕδωρ ἐκ τῆς Ἀχερυσίας λίμνης. Amm. Marcellin. libr. XXII. cap. 14. *Ultra haec loca Acherusium specus est, quod accolae μυχερόντιον appellant, & portus Acone: fluii diversi Acheron itidemque Arcadius, Pomp. Mela L. I. c. 19. In eo primum Mariandyni urbem habitant, ab Argivo, ut ferunt, Hercule datam. Heraclea vocitatur: id famae fidem adjecit. Juxta specus est Acherusia, ad manes, ut ajunt, pervius, atque inde extractum Cerberum existimant. Quod autem per Acherusiam specum extractum Cerberum scribit Pomp. Mela, illud alii de ipso Acheronte ferunt. Vid. Spanhemius ad Callimachi Hymn. in Del. vers. 291. Sed neque solum ad inferos petitum Acherontem, quod obiter indicabo, fingunt poëtae; eadem quippe de Averno & Styge canunt. De Averno Peto Albinovanus Eleg. I. vers. 445.*

*Ipse tibi emissus nebulosi littore Averni,
Si liceat, forti verba tot ore sonet.*

ad quos versus Virgilio locum ex VI. Aeneid. occupavit nuperus editor. Ovidius quoque de Aenea ita canit Met. L. XIV. vers. 104.

vivacisque antra Sibyllae

*Intrat: &, ut manes adeat per Averna paternos,
Orat,*

De Styge autem Ovidius Met. L. IV. vers. 433.

*Est via declivis, funesta nubila taxo,
Ducit ad infernas per muta silentia sedes.
Styx nebulas exhalat iners*

Vocatur porro alio nomine Acheron *Sonautes*, Σοναυτης, uti tradunt Apollonii Rhod. scholia ad libr. II. vers. 745. CLAUD. In Acherusia Chersoneso Herculeum descendisse ad inferos, referunt Xenophon de exped. Cyri L. VI. p. 374. & Eustathius ad Dionys. v. 791. Herculeum istum laborem, quem nummus Heracleae Ponticae sub Gordiano percussus sistit aptissime, certatim nobilitarunt veterum gemmae artificum. Tu, si velis, Lippertina ectypa adi. De fluvio ipso gemella Straboni habet & Thucydides L. I. c. 47. Acherontem pro ipso inferno & inferis Diis usurpari, notissimum. Quod Claudius pollicitus est, se fusus infra de Acheronte lacu acturum, vanum id fuit, promissis non stetit. O.

Anien

Hodie *Teverone*. Hunc fluvium a criminationibus eorum, qui aquas eum minus puras minusque salubres praebere contenderant, vindicat Anton. del Re in Tiburtinis antiquit. in Thef. Ital. T. VIII. P. IV. O. *Anien* antiquus est nominativus, quo usus alicubi Silius Italicus, ut jam observavit Lloyd. in Dictionario. Dixit quoque Ἀνιῶν Plutarchus in Caesare pag. 735. usitatus est *Anio*, Graece Ἀνίον. De amoenissimi hujusce amnis cursu, & saluberrimis ad eundem Albulis aquis, vide quae habent Pausanias Messenic. cap. 35.

Dionysius Halic. libr. V. pag. 305. & Lloid laudato loco.
Ut Propertium & alios poëtas silentio praeteream. CLAUD.

lacui Velinorum) Nescio, quid faciat huc lacus Velinus, qui ab Aniene distat aliquantum. Equidem nihil extrico. Scriptori nostro in primis adversatur Plinius nat. hist. L. III. cap. 12. *Sabini (ut quidam existimavere, a religione & Deorum cultu Sevini appellati) Velinos accolunt lacus, roscidis collibus. Nar amnis exhaurit illos sulphureis aquis. Tiberim ex his petens replet, e monte Fiscello labens juxta Vancunae nemora & Reate in eosdem conditus. At ex alia parte Anio, in monte Trebanorum ortus, lacus tres amoenitate nobiles, qui nomen dedere Sublaqueo, defert in Tiberim. ubi vide fis Ferd. Pintianum & Jac. Dalechampium Plinianos interpretes. Illi lacus tres Plinio memorati Simbruini lacus sunt, sive Simbruina stagna; de quibus Tacitus Ann. libr. XIV. cap. 22. Nam quia discumbentis Neronis apud Simbruina stagna, cui Sublaqueum nomen est, istae dapes mensaque disjecta erat, idque finibus Tiburtum acciderat, unde paterna Plauto origo, hunc illum numine Deum destinari credebant. Idcirco adducor fere, ut credam, Vibium de lacubus Simbruinis locutum fuisse. Quin immo impellit me, ut omnino id credam, idem Tacitus Ann. libr. XI. cap. 13. Fontesque aquarum Simbruinis collibus deductos urbi intulit (Claudius), ac Frontinus de aquaed. Rom. libr. II. Nec satis fuit principi nostro ceterarum restituisse copiam, sed etiam gratiam. Anionis quoque novi vitia excindi posse vidit. Omissio enim flumine repeti ex lacu, qui est super villam Neronianam Sublacensem, ubi limpidissima est, jussit. Nam, quum oriatur Anio supra Trebam Augustam, seu quia per saxosos montes decurrit, paucis circa ipsum oppidis objacentibus cultis, seu quia lacus altitudine, in quo excipitur, velut depuratur, imminetium quoque nemorum opacitate inumbriatus, frigidissimus simul ac splendidissimus eo pervenit. HESSEL. Equidem vix dubito, quin noster Vibius Simbruinos lacus cogitarit, iisque per memoriae lapsum Velinos substituerit. Nisi credere malis, librariorum culpa errorem esse ortum. Sed constanter *Velinorum* exhibent codi-*

cēs. Ceterum Strabo etiam L. V. p. 235, ubi de origine hujus fluminis loquitur, emendandus videri posset. Habet is Ἀνίων, ἐκ Ἀλβας ῥέων, ubi forsan legendum ἐκ Τρήβας. Verum Cluverius Ital. ant. p. 723. ea Strabonis verba excusat, simulque Vibium nostrum ex male intellecto Plinii loco in devia abreptum fuscipatur. O.

per Tiburtinorum) Horat. L. IV. od. III. v. 10. L. I. od. VII. v. 13. L. III. od. XXIX. v. 6. Silius L. XII. v. 538. HESSEL. add. Propert. L. IV. eleg. VII. v. 86. Dionysius Halic. L. V. c. 37. Statius L. I. Silv. v. 404. O.

filio Apollinis) Mire ad hujus loci illustrationem conducunt Plutarchi verba libro de Fortun. Romanor. pag. 315. Ἀνίος inquit, τοῦσπαν βασιλεὺς, ἔχων θυγατέρα εὐμορφον, τὸνομα Σαλίαν παρθένον ἐτήρει. Καθίτη δὲ ἐκ τῶν ἐπισήμων ἰδὼν τὴν παρθένον κείνην, ἠράσθη, καὶ μὴ εἶγων τὸν ἑραία, ἤρπασε, καὶ ἤγευ εἰς Ῥώμην. Ὁ δὲ παῖς ἐσιδιώξας, καὶ μὴ συλλαβῶν, ἤλαλο εἰς τὸν παρνούσιον πελαγὸν, ὅς Ἀνίων μελινομαθήσθαι. Illud autem, quod addit Vibius, hunc Anienem esse Apollinis filium, qua auctoritate fretus proferat, ignoro: confudit forsan cum Aniene rege Deli, sacerdote & filio Apollinis: de quo Ovidius & Diodorus Siculus. CLAUD. Itaque ab Anio Tuscorum Rege nomen quaesitum Anieni. Rex Deli, quocum Tusciae regem confundit Vibius, itidem Anius non Anio dictus. v. Diodorus Sic. L. V. p. 229. & Dionysius Hal. L. I. Virgilius Aen. III. v. 80. O.

Allia

Paulo fufius haec tradit Boccacius, qui *non amplius XI. mill. passuum ab urbe distare* scribit. O. Non convenit haec Vibii supputatio cum distantia, quam ad Alliam ab Urbe tribuunt Livius & Plutarchus, probatissimi auctores: hic enim libr. V. cap. 37. Alliam ad XI. lapidem a Roma, ille vero in Camillo pag. 137. ad XC. stadium ponit; quod idem est. (quapropter optime *σαδῖος ἑνεήκοισα, undecimum lapidem* reddidit Xylander.) Cum hoc ergo intervallum ve-

rum fit, non absque ratione Sequestris numeros a librariis vitiatos fuisse, licet suspicari: Vibium enim in re tam nota lapsus, haud inducar, ut credam. CLAUD.

ubi Galli) de Gallorum victoria v. Virgilius Aen. L. VII. v. 717. Ovidius de art. am. L. I. v. 413. Rem. am. v. 220 Lucanus L. VII. v. 408. Silius L. VIII. v. 649. HESSEL. Imo talis post hanc cladem orta Romae consternatio, ut fufis deinde Gallis Alliensem diem pro inauspicatissimo in factos retulerint. Varro de L. L. libr. V. pag. 50. *Alliensis dies ab Allia fluvio dictus: nam ibi exercitu nostro fugato Galli obsederunt Romam.* Quin & ejus nomen inauspdatum. Minucius Fel. pag. 7. *Sic Allia nomen inauspdatum.* & apud Ovidium in Ibin, *gravis Allia.* Festus. *Alliensis dies dicebatur apud Romanos obscurissimi ominis.* Sed haec nota. Id nomen deinde ad quofvis infelices dies deduxerunt Romani; ut ex Inscriptione 13. Class. VII. apud Reinesium clarum fit. CLAUD. Quisnam hodie fluvius reputandus sit pro vetere Allia, disceptatur. Blondus scribit, nonnullis videri *Curtesio*. Leander vocat *Caminata* & alio in loco *Rio di Mosso*. v. Ortelius itemque Brietius. Hic rivulus *di Mosso* arridet etiam Cluverio & Holstenio, quippe qui, ut Livius scribit, *praealto alveo in Tiberim defluit.* Ceterum in mendo cubare supputationem Sequestris ostendit Cluverius Ital. ant. L. II. p. 709. O.

Araxes

v. Sidonius carm. VII. v. 74. Lucanus L. VII. v. 188. Statius L. I. Silv. IV. v. 77. — Ceterum in aliis legitur *Arabiam*, quodsi retineatur, videndum est, quam in hoc apte quadret Xenophontius *Araxes* Cyr. exped. L. I. pag. 151. ἐπεὶ οὖν ἐξελάνθει διὰ τῆς Συρίας σταθμὸς ἑνὴς, παρασύστας πεντήκοσια, καὶ ἀφικνῶνται πρὸς τὸν Ἀράξην πελάγος, ἡλῶνθα ἦσαν κώμαι πάλαι μετὰ σίτου καὶ ὕδατος, ἡλῶνθα ἕμειναν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἐπεσπίσαντο. ἐπεὶ οὖν ἐξελάνθει διὰ τῆς Ἀραβίας τὸν Ἐυφράτην ποταμὸν ἐν δεξιᾷ ἔχων, σταθμὸς ἑρῆμος πέντε, παρασύστας τριάκοσια καὶ πέντε. Hunc *Araxem* putat Sam. Bochartus Phal. L. II. cap. 11. *Chaboram* esse, Cellarius autem geogr. antiq.

L. III cap. 15. *Saocoram*: de quibus fluviis Ptolemaeus L. V. cap. 18. agit. In hac caussa mihi aqua haeret. Ceterum bene habet editio vulgata. HESSEL. Isidorus orig. L. XIII. c. 21. *Araxis amnis Armeniae, qui ab uno monte cum Euphrate diversa specie oritur. Dicitur, quod rapacitate cuncta consternat. Unde & cum Alexander eum transgredi vellet ponte fabricato, tanta vi inundavit, ut pontem dirueret.* Convenit haec Araxis descriptio cum eis, quae Strabo scribit L. XI. quod eo magis observandum est, quod maxime variant in ejus curfu enarrando geographi. Thermodontem enim, Phasim atque Tanaim ex eo fluere canit Orpheus Argonaut. vers. 747. Collocat in Scythia scholiastes Apollonii Rhod. L. IV. vers. 133. Thermodontemque ipsum Araxem nominari scribit: sic enim loquitur. Ο δὲ Ἀράξης ποταμὸς Σκυθίας, Μητιδάριον μὲν ἐν πρώτῳ τῶν περὶ Τυρράνων τὸν Ἐσπεμῶδοντα Ἀράξην φησὶ λέγεσθαι. Peneum vero Araxem appellari, observat Spanhemius ad Callim. Hymn. in Del. vers. 105. Quapropter variis amnibus idem nomen Araxis inditum, solidissimis rationibus adstruit If. Vossius ad P. Melam L. III. cap. 5. quem omnino respiciendum moneo. CLAUD.

a Medis dividit) Savaro ad Sidonii carm. II. v. 441. *ab Indis dividens*. Haec item lectio, nescio unde ex abdito eruta, pugnat cum reliquis verbis; quin imo, separata quamlibet extra illa, ne in Araxem quidem aut Margianum aut Persicum potest accommodari. Veruntamen receptam lectionem sequitur ad Sidon. carm. VII. v. 75. Savaro. HESSEL. Pars illa Mediae; quam ab Armenia sejungebat Araxes, tempore Herodoti dicebatur Mantiene. v. Herod. L. V. c. 49. Everso per Alexandrum imperio Persarum dicta est Atropatene v. Strabo L. XI. p. 523. denique sub Parthis superior Media salutata est. v. Isidorus Charac. p. 2. inter Geogr. min. §. CROIX.

Invitis membranis legendum hic *Armeniam*. Vix enim credendum, ex Xenophonte sua hausisse Vibium, qui Poëtarum (Latinos maxime intelligendos censeo) lectionem sectatum se testatur. Nomen Araxis, rapidi tor-

rentis naturam vel sono exprimit, Persis tritum & amnibus multis commune fuit. Herodoto L. I. c. 201. aut Oxus est- aut Rha, hodie *Wolga*, aut Rhymnus, hodie *Jaïck*, cf. S. Croix in eximio opere, quo eorum, qui vitam Alexandri M. scripsere, censum egit. pag. 297. Xenophonti Chaboras vel Saocoras Mesopotamiae; Straboni L. XV. p. 729. & Curtio L. V. c. 4 & 5. alius prope Persepolin; Thermodon quoque Ponti & Peneus Thessaliae Araxes appellati olim, Is, cui magis id nomen adhaesit prae ceteris, quemque cum Vibio Mediam ab Armenia sejungere scribunt Plutarchus in M. Antonio & Plinius L. VI. c. 13. graphice describitur a Pomp. Mela L. III. c. 5. Armeniam hodieque ab Aderbigiana separat, *Aras* salutatur, geographo Nubienfi quoque dictus *Rofs*, & in Caspium mare delabitur. Diversimode tamen nominari ab aliis testatur Ortelius, qui & antiqua ejus nomina adfert. Q.

Athesis

v. Silius L. VIII. v. 597. Virgilius Aen. L. IX. v. 680. HESSEL. Servius ad Aen. l. c. *Athesis Venetiae fluvius est, Veronam civitatem ambiens & in Padum cadens.* Egregia multa habet ad hunc Virgilii locum la Cerda, ex quo ad verbum omnia mutuatus est Lloid in Dictionario. CLAUD. Athesis hodie *Adige*, *Adeze* item *Etsch*. In Veronensi historia Torellus eundem cum *Atriana* Ptolemaei esse perhibet; verum hic, ab Hadria, quam adluit, dictus, rectius convenit cum *Tartaro* Taciti Hist. L. III. c. 9. & vel nunc idem hoc nomen servat; Eustathio & aliis contra est *Adrias*. Plutarcho *Athesis* dicitur Ἀτσίον; in Peutingeriana tabula vocari *Atesia* per manifestum errorem, notat Cluverius Ital. Ant. L. I. p. 139. At falsa res est. Editorum id mendum fuit. Franc. Christ. de Scheyb ex segmentis Vindobonensibus expressit *Atesia*, ubi etiamnum dispiciendum restat, annon adsit *Atesis*. Quod ni fuerit, a librario homine, qui tabulae descripsit, facile potuit in hac voce aberrari. Contra, aliud peccatum est Tabulae Theodosianae, nullo modo excusandum, quodque

apud Servium & Vibium nostrum occurrit idem. In Padum cadentem sistit illa Athesim, praedicant hi; at is profecto suo sibi alveo in Hadriaticum deproperat. cf. Cluverius l. c. qui & laboranti Strabonis loco medicam manum adferre nititur. O.

Amasenus

Secedit heic recte Sequester a Servio, qui ad Virgilii Aen. L. VII. v. 685. *Amasenus*, dicit, *est fluvius, qui Anagninenses agros irrigat*. Ab Anagninensi agro aberat Amasenus. Fraudi fuit Servio, quod Virgilius praecedenti versu de Anagnia erat locutus. Ubinam autem Cluverius Ital. ant. L. III. p. 1008. recitatis Servii verbis addita invenerit ista: *fluvius vicinus civitatis Preivernatium*, equidem haud intelligo; in commentariis Grammatici non leguntur. Quo nomine hodie veniat Amasenus, patet inde ex sententia Holstenii, quod *Piperno*, Priverni locum occupans, fluvio *Baudino* vel *Badino* rigatur. Brietio tamen est *Toppia*, Georg. Fabricio in libro itinerum aliisque *il fiume di Abbazia*. Irreperat & in Siciliam *Amasenus*, idque eorum vitio, qui Ovidio Metam. L. XV. v. 279. ipsum obtruserant; verum, detecta fraude ex Strabone & nummis, sede pulsus est a Fulvio Ursino atque loco cedere iussus *Amenano*, vere Siculo, quem hodie *Giu-dicello* dici & in Catanensium nummis caput juvenile cornutum prae se ferre testatur Ill. Castellus P. T. M. in Proleg. Inscr. Sicil. p. XXVIII. O.

Aufidus

v. Horat. L. IV. od. 14. v. 25. HESSEL. Aufidus nunc *Ofanto*, item coalescente articulo *Lofanto* salutatur. Canusium, cui hodie nomen *Canosa*, attingere scribit Mela L. II. c. 4. Caeterum, ut solet, e Servio sapuit noster, qui ad Virgilii Aen. L. XI. v. 405. eadem tradiderat. Praeconium *tauriformis*, quo aufidum mactat Horatius, P. Burmanni sententiam egregie firmat, qui tauros in nummis veterum frequenter flu-

vios signare existimat. Ei adstipulatur Vir summus Castellus P. T. M. in opère Inscr. Siciliae proleg. pag. XXVII. O.

Alyntos

Non memini hujus fluminis alibi mentionem fieri: verum, quod hic dicitur, id convenit ad flumen, sive Heletis placet, sive Haletis; de quo Cicero ad Attic. libr. XVI. epist. 7. *Nam XVI kal. Sept. quum venissem Veliam, Brutus audivit: erat enim cum suis navibus apud Heletem fluvium citra Veliam millia passuum III. & ad famil. libr. VII. epist. 20. Tu, si me audies, quem soles, has paternas possessiones tenebis, (nescio quid enim Velientes verebantur) neque Haletem nobilem amnem relinques, nec Papirianam domum deseres.* HESSEL. Elea, olim Ἐλεα, quae & Velia, urbs & ipsa Lucaniae, Parmenidis & Zenonis patria, forsan a fluvio, quo rigabatur, *Eleete*, nomen accepit, teste Strabone L. VI. p. 252. Is idem est cum *Halete* vel *Helete* Ciceronis. Quod autem Vibius eum Lucaniam a Veliensibus dividere refert, id ex Strabone intelliges, qui loco memorato Eleatas & Lucanis & Paestanis pares fuisse, imo ex contentione cum eis superiores discessisse scribit. Nomen *Alynti* vel *Alinti*, aut forsan *Alenti* non ex suo cerebello effinxisse Sequestrem illud probat, quod hodieque *Halente* id flumen dicitur. Cluverius etiam a recto casu Ἄλντς gemino modo Ἄλντς & Ἄλντς obliquum factum autumat Ital. ant. L. IV. p. 1260. — Ex Ἄλντς itaque *Halentus*, *Halintus* vel *Alintus* successu temporis ortum. O.

Afinius

Hunc credibile est eundem esse atque *Afinem* apud Plinium H. N. libr. III. cap. 8. *Promontorium Drepanum, colonia Taurominium, (quae antea Naxos) flumen Afines, mons Aetna nocturnis mirus incendiis. & Afinarum* apud Plutarchum in Nicia pag. 541. Οὐ μὲν ἄλλὰ καὶ τὴν νύκτα διακατέρησε, καὶ τὴν ἑπιπέσαν ἡμέραν προήει βαλλόμενος πρὸς τὸν Ἀσίναρον ποταμὸν. de Tauromenitanis v. Pintianum ad Plinii l. c. HESSEL.

Est *Asines*, uti observavit Lloydius; non *Acis*, uti male Dalechampius ad Plinium l. c. GRONOV. Suo more heic rursus duo fluvios confundit noster. In Catanensi agro est *Acis*, in littore Tauromenitano *Asines* vel *Asinius* vel Ravennatis anonymi *Afignus*. Jam autem Tauromenium a Catana millia passuum triginta amplius & *Acis* ab *Asine* octodecim circiter distat. *Asinium* Thucydides L. IV. c. 25. *Acesinem* vocat, ubi veretur Cluverius Sic. Ant. L. I. c. 6. ne corruptum sit nomen a librariis, *Acesinem* ex Scythia & Indis, apud quos memoratur Plinio L. IV. c. 12. & L. VI. c. 20. aliisque eo transferentibus. *Cantara* hodie vocatur *Asinius*, Fazellam & Harduinam si audias; negat Cluverius, *frigidumque* potius *flumen* sive *il fiume freddo* nuncupari contendit, & *Cantaram* Vibii Taurominium esse statuit, consentiente Dorvillio in Siculis T. I. p. 254. O.

Ancus

Duplicem difficultatem hic movet & loci depravatio & nominum obscuritas, quae Cl. Lloydium & alios ab emendatione horum verborum absterruerunt. Conjecturas qualescunque meas indicabo — primum corruptam esse primam vocem nullus dubito, cum *Anci* nemo Geographorum in descriptione Siciliae faciat mentionem; unde mutatis duabus litteris mediis, verosimile mihi fit, restituendum esse *Anapus* vel *Anapos*, aut si mavis, *Anopus*, quod cum sequentibus apte convenit & alio ejusdem Vibii in lacubus loco, *Cyane*, inquit, *Syracusis*, *per quam Anopus transit per Stygiam paludem*, hic enim amnis *Syracusas* praeterlabitur, uti ad Idyll. L. Theocriti v. 68. docent enarratores antiqui & Aelianus V. H. L. II. c. 32. atque alii multi. Quod hoc flumen porro tria habet nomina pro varietate locorum ubi fluit, id praeter *Vibium* nullus, quod sciam, monuit. Vocabulum *Ano* corruptum crediderim & emendandum *Anopos*, ut supra; librorum errore commissum est hoc mendum, qui ultimam syllabam, propter similitudinem cum vocula *post*, omiserunt. Primo igitur absolute *Anopos* appellatur, post *Anopos caenos* :

ignotum est illud nomen, cui aperiendo solus Ravennas Anonymus lucem fert; hic enim in enumeratione fluviorum Siciliae quendam *Anoposalios* appellat, qui idem mea sententia cum *Anopo caeno*. Nam *caenos* vel *καινός* vox Graeca est, significatque *novum*, sicut *Anapos alios*, Latine *recentem* h. e. *alium* denotat. Firmant autem interpretationem praecedentia verba Vibii, hoc nempe flumen *per duomillia passuum sub terra mergi, & ad Syracusas rursus emergere*. Jam, si quis miretur, nostrum Graeco vocabulo uti, afferam & alium ipsius locum, in quo & de Siciliae urbe agit: is est de Taurominio; a quo dictum ait *oppidum Taurominium, quod oppidum aliter Eusebon chora dicitur*; sic enim emendandum ibi ostendimus. Ita illustrari posse obscurissima alia verba videtur; si meliora alii indicaverint, mea lubens damnabo. Quid autem sit *Anotisphoros*, ignorare me plane fateor. CLAUD. Divellendum est illud male conjunctum *Anotisphoros*, aut *Anaposfolios*, uti Boccacius legisse videtur, vel uti in codice MS. legitur, *Anatosfalos*, unde effingo *Anapos palaios*, sic ut sensus sit appellari Anapum modo *καινόν*, modo *παλαιόν*, partemque inferiorem *καινόν*, superiorem *παλαιόν* dici, uti aliis fluvii *παλαιός* nuncupantur, quod vel ex Rheno hanc urbem alluente, vulgo *den ouden Rhijn* dicto, discere possumus. *Palaeescamander* commemoratur & Plinio lib. V. c. 30. Lego itaque totum articulum Vibianum de Aneco ita, *Anecus Siciliae . . . appellaturque Anopos, & post Anapos καινός, superior Anapos παλαιός*. Nisi forte in voce superior hoc lateat, supra factam esse hujus fluvii mentionem, nam ita in Boccacio legitur, *Anapis Siciliae fluvius est leniter fluens*. Hunc quidam *Anapfolios* vocant. Et dein, novo titulo, *Anecus Siciliae fluvius est . . .* RELAND. Quae elegantissimus Claudius notat de *Anopos caenos*, non reprobato; diu tamen apud Ravennatem Anonymum pro *Anoposalios* mihi placuit *Anopos avios* vel *avios*. Alius ibi, ut verum fatear, flaccescit, *avios* vel *avios* elegans est & epithetum continet, quod pulchre exprimit *την* Anapi *ιδιότητα*; abditos nempe fluvii sese occultantis recessus, in quibus revera aliquid peculiare & memoratu dignum. Haec autem

si vera sit suspicio, fors *Anoposcenos*, quod in MS. Revii reperit Heinsius, vulgatum *Anopos caenos* farcinulas colligere jubet. Eleganter enim Anopus, ubi terrae viscera petit & per duo millia passuum se oculis visentium subtrahit, dictus *Anopos κενός*, quia ita occulte fluens est quidem unus idemque Anapus, sed κενός & evanidus, dum nulla fluminis exhibet vestigia. Nihil aecommodatius. Jam pro *Ano*, post *Anopos* recte Claudius *Anopos*, post *Anopos*, ut nemo inficiabitur, cui ullus est rei Criticae gustus: in ipso initio an similiter legendum sit, dubito; fluvius antea dictus sit *Anecus*, post *Anapus* vel *Anopus*, quid obstat? An altissimum illud de Aneco silentium? Sed ita sentias, nolim, ubi tot antiqua apud Plutarchum reperiuntur fluviorum nomina, quae ille itidem nunc commemorat solus, & de quibus tamen ambigit nemo. Igitur *Anecus* fortasse genuinum est & probum. Tandem propudiosum illud *Anosisphoros* muto in *Anoposphoros*: scilicet ut *Bosphorus* maris dicitur angustia, quae bovis natantis recipit trajectum eique viam aperit, ita pars fluvii & alveus Anapi *superior*, qui Oceano proximus, ratione loquendi non admodum dissimili dictus, *Anoposphorus*, quia Anapum, ubi e terra iterum emergit, deducit quasi eique in mare procurat transitum: uno verbo Bosphorus bovis, Anaposphorus Anapi trajectus. Quid, quaeso, probabilius? Hinc autem sententia nostra de *Anapo κενώ* pulchre, ut mihi videtur, stabilitur. Nam, si pars fluvii *inferior*, ut nunc ita loquar ad mentem Vibii, antequam latebras quaerat, dictus sit *Anopus*, pars autem *superior*, ubi e terra iterum erumpens miscetur mari, *Anoposphorus*, intermedia sane, quae sic sola restat, eleganter, si quid in his video, dici potuit *Anapos κενός*, vix autem ac ne vix quidem *Anapos κενός*. I. CORN. DE PAW. *Anecus* MS. *Ancus*. forte legendum *Anapus*: hic est ex fluvii Siciliae & proximus Syracusis. Ovidius Metam. L. V, 417.

Et me dilexit Anapis.

Ita quidem Nob. Heinsius, sed *Anapus* praestat, quod est nomen viri. Aelianus V. H. L. II, c. 33. Καὶ ἐν Σικελίᾳ δὲ

Συρακούσιος τὸν Ἀναπὸν ἀνδρὶ εἰκασαί· τὴν δὲ κυανῆν πηγὴν γυναι-
κὸς εἰκότι ἐτίμησαν. Apud Ovidium loquitur Cyane dilecta
Anapo, non Anapi. *Anopos caenos & Anotifphoros* Graeca
esse videntur & malo legere: *appellaturque Ἀναπὸς κυνός, su-*
perior Ἀναπὸς φανός. Nam MS. habet *anatos faeos.* Syracu-
sani Graece loquebantur & videtur Vibius sermonem Syracu-
sanorum secutus: *Ἀναπὸς κυνός, Anapus vanus vel inutilis,*
hoc est, per duo millia passuum sub terra labens. Nam
fluvius terra se condens *inutilis*; imo magis nocet, quam
prodest. Superior *Ἀναπὸς φανός, Anapus limpidus vel liqui-*
idus: nempe fons Cyane, qui erat Anapus superior: & solent
fontes limpidas aquas producere juxta vulgatum

Dulcius ex ipso fonte bibuntur aquae.

Hesychius: *Φανός, τὸ φαινόμενον, φωτεινὸν ἢ λαμπρὸν.* Haec
explicatio Hesychii aptissima est fonti Cyanæ sive superiori
Anapo. Quae dico, possunt juvari ex scholiaste Theocriti
ad Idyll. I, 68.

Ἄου γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ῥέον ἔχει Ἀνάπην

Ubi scholiastes: *Ἀναπὸς δὲ εἶρηται, ὡς ἄνευ πόσιος ἂν ἢ βληχ-*
ρὸν ἔχων ὕδωρ ἢ παρὰ τὸ τοῖς ποσὶ μὴ διαβατὸς εἶναι. quae
Doctiff. Lloydius falsa putat & ἀσύστατα, quod parum liquet.
Ἀναπὸς ἄνευ πόσιως ἂν, Anapus sine potu est, ubi terram in-
trat: *βληχρὸν ἔχων ὕδωρ exiguam habens aquam* est Cyane ejus
fons. Ovid. Metam. L. V, 435. de Cyane.

Pectoraque in tenues abeunt evanida rivos.

GRONOV.

Sed nares meas ferit spiritus quidam asper & teter ex Sici-
lia; propudiosum illud *anotifphoros* secum vectans; in quo
ceu scopulo, vix e portu solvens, Pavonini ingenioli cymba
naufragium fecit; forte, quia in talibus allidere non adeo
periculofum arbitretur: pessimum tamen omen futurarum
calamitatum fuisse adparet! intelligo omnium primam notu-
lam Pavonis in haec Vibii verba: *Anecus Siciliae* &c. Ubi
post alias inanias, de quibus nunc nihil dicam (e. g. quod
defendat *Anecus*, cum in duobus codicibus *Ancus*, quo
modo & meus liber; quod somniet *Anopos caenos* esse mu-

tandum in *Anopos* *καιός*, cum codices constanter habeant *caepos*, *καιός* & *Anopos* boni commatis putet, haec effutit: „ Tandem &c. (v. Corn. de Paw verba modo relata); Haec nota tam singulari doctrina sane referta est, ut Pavum credam per quindecim brumales noctes ipsi doctrinarum Deae Παλλάδι Ἀθήνη incubuisse. Primo enim discimus, insulam Sicilianam in oceano sitam esse; & in eum se exonerare Anapum, non in majorem portum Syracusanum. Nam Geographice, & ut jam tum meditans novam Stephani πειρῶν editionem, hic loquitur Pavo, non poëtice; quâ lingua sane Oceanus aliquando mare mediterraneum notat, sed qua semel modo in aevo utitur Pavo,

Secundo discimus φέρω hic notare *trajectum*. Ego putaram πέρω, unde πορεύω, id notare: at giganteum illum sanctum χειροφόρον dictum, quia sacrum onus humeris per flumen Jordanis transportasset, & sane *alveus superior* Anapi apte dici videretur *Anaposphoros*, quia ita humeris quasi Anapum fluvium veheret, nec inconcinne alvei dicantur *veclare*, *vehere aquas*. Tertio hinc discimus, Graecos solere integra, non in fine fracta, vocabula componere; quare codices omnes corruptos puto in voce χειροφόρος & similibus. Scribendum enim χειροφόρον ut Ἀναποσφόρος, sic enim quoque ipsum illud βοσφόρον, sic στελοσφόρον & σαιεσφόρον & alia. D'ORVILLE in *critica vanpu* p. 71 sq. In loco vitiato & tot doctorum virorum conjecturis vexato id modo nobis licere duximus, quod codices scripti tuentur. Itaque *Ancus* repofuimus pro *Aneus*, reliqua, ut leguntur in editione Hesselii, servavimus eadem. Neque Cluverius heic ullam medelam afferre malo est ausus, imo parum abest, quin locum, qualis extat, suo calculo probet. Ita ille Sic. ant. L. I. c. 13. p. 176. „ Anapus hodieque „ tempore aestivo VII. circiter millibus passuum ab ostio sese „ cuniculo condens post V. tandem millia renascitur; limpi- „ diffimisque hinc aquis atque profundis in mare devolvitur. „ tur. Vocabula illa ejus apud Vibium plurima sui parte „ esse vitiata, jam dudum suspicati sunt viri docti. Su-

perior

„ prior tamen ejus pars a fonte adpellata fuisse videtur
 „ *Antisphorus* (legendum hic *Anotisphoros*): media, quae
 „ subter terram fluebat, *Anos*: extrema, ad mare usque *Ana-*
 „ *pos*. „ Non profecto satisfaciunt haec Cluverii, nec ta-
 men meliora sunt in promptu, quae afferam. Subinde ejus
 fluminis mutata esse nomina, ex anonymo Ravennate quo-
 que patet, cui est *Anapofalios*. Perperam inscia plebecula
 Alpei nomen hodie *Anapo* tribuit. *Il fume d'Alfeo* dici,
 testatur Aretius; erroris causam ex fabulis priscais aperit
 Dorvillius in Siculis T. I. p. 182. Syracusanum rigare agrum
 hunc nostrum Anapum ex Cyane intelligitur fonte, qui in
 eodem potabatur, Plinio teste L. III. c. 8, & quocum aquas
 suas miscebat iste, ut refert Ovidius L. II. ex Ponto ep. X.
 v. 26. Syracusas inter & suburbium Olympicum in portum
 magnum infunditur. Illyrica quoque regio itemque Acarna-
 nia suum sibi Anapum habuit. Ab iis omnibus probe distin-
 guendus Anapis vel Anapias, Catinensis homo, cujus & Am-
 phinomi fratris pietatem in parentes, memoratam Straboni,
 nummi quoque Siculi celebrant apud Parutam & Carreram.
 Conferendus omnino Burmannus in comm. ad NN. Dorvillii
 p. 314 & 318. Nummus tamen Parutae 78 tabulae XXXII,
 qui adversa parte Amphinomum, averfa Onapiam exprimit,
 suspectus est Ill. Castello P. T. M. in prima aggiunta alla
 Sicilia numismatica di Fil. Paruta, quae extant tomo XL
 de' opuscoli di autori Siciliani. O.

Alabis

Cellarius, magistro forsitan & duce Bocharto Chan. L. I.
 c. 28. p. 538. *Alabon* probat, G. A. L. II. c. 12. §. 20.
 quippe sic Diodorus Sic. L. IV. c. 80. & Stephanus Byz. in
Ἀλαβόν. *Alabis* vocatur Silio Ital. L. XIV. v. 228. *Alabus*
 Ptolemaeo L. III. c. 4. ac Plutarcho Timol. p. 252. ubi
Ἀβελος pro *Ἀλαβος* traiectione litterarum.

devastat) Cellarius *devastabat*; bene, uti credo. HESSEL.

Alabis) Quandoquidem Vibius sua e Latinis maxime fontibus hausit, credo cum Silio legisse *Alabis*, fitque id eo verisimilius, quo propius ad *Alebin* scriptorum codicum accedit, ex quo facillima ulterior corruptio. Rejiciendum certe *ad Alachis*. Quod Boccacius ad *regionem* adjicit *fertilem*, id vix est, quin penitus probem; praestat sane quam *ad dilatavit*, quod in scriptis reperitur. Notandum autem, Megara Siciliae, Syracusis sat propinqua, intelligenda esse, non Megara Helladis. Alabim hodie *La Cantara* dici, auctor est Castellus P. T. M. neque dubitat, quin antiquus Megarensium nummus hunc quoque fluvium sub forma tauri faciem humanam ostendentis sistat. Eum ex Pellerini tabula CX. in secunda aggiunta di medaglie alla Sic. Num. di Paruta exhibet T. XII. de' Opusc. di Aut. Sicil. *Alabonsem* urbem Hispaniae habet Antonini Itinerarium, quam *Alabam* Ptolemaeus vocat; *Alabum* oppidum Britanniae Ravennas recenset anonymus. O.

Acis

v. Silius It. L. XIV. v. 222. Claudianus de raptu Prof. L. III. v. 332. Theocritus Idyll. I. v. 68. Pro *egisse* Munckerus ad Lactant. narr. fab. L. XIII. fab. 8. mavult *jecisse*. HESSEL. *Ἄκισ, ποταμὸς ἐν Κατάνη.* Sic Hesychius, cujus verba laxius interpretanda; siquidem is fluvius a Catana octo millibus passuum distat, teste Cluverio L. I. p. 116. Herbiferum dicit Ovidius L. IV. fast. v. 468, sacrum Theocritus Idyll. I. Idem Idyll. XI. frigidam aquam ei tribuit, quam expertum se testatur Cluverius, quamque autumat esse in causa, ut Fazellus, Leander aliique in descriptione Siciliae eundem putarint Acim cum eo flumine, quod hodie vernacula *il fiume freddo* salutant. Verum id paulo ante Asinio convenire magis ostendimus. Acis itaque pristinum nomen obtinet, *Acis, Jacis, Chiacis, Ghiaci* dictus. Dorvillius in Siculis T. I. p. 250. Caeterum vindicat lectionem Vibianam Burmannus ad Valer. Flaccum L. II. v. 179. & ad Vellejum

Paterc. L. II. 80. p. 438. Eandem firmat & Statius, qui L. VI. Theb. v. 717 sic:

*Quale vaporifera saxum Polyphemus ab Aetna
Lucis egente manu; tamen in vestigia puppis
Auditae, juxta inimicum exegit Vlyxem.*

Hic ergo *exegisse* dicit, ut Vibius *egisse*. Sed & Acis ipse fluvius Cyclopei furoris monumentum esse perhibetur a poëtis; in eum quippe conversus fingitur Acis pastor, a Polyphemo, cui istum Galatea praetulerat, saxo immisso interfectus. Praeter Ovidium ea narrantem L. XIII. Met. v. 883. sq. extat & Pentadii epigramma, cui is titulum fecit *tumululum Acidis*, apud Burmannum secundum in Anthologia Latina T. I. p. 106. quod sic habet:

*Acidos haec cernis montana cacumina busti,
Aequor & ex imis fluminis ire jugis.
Ista Cyclopei durant monumenta furoris,
Hic amor, hic dolor est, candida Nympha, tuus.
Sed bene, si perit, jacet hac sub mole sepultus,
Nomen & exsultans unda perenne vehit.
Sic manet ille quidem, nec mortuus esse feretur,
Vitaque per liquidas caerulea manat aquas.*

versu sexto pro *vehit* Burmannus mavult *dedit*. cf. praeterea de Acide fluvio Casaubonus in Lection. Theocrit. cap. 2. & P. Carrera in monum. urbis Cataniae L. II. c. 6. O.

Atax

e Pyrenaeo) v. Savaro ad Sidon. L. VIII. ep. 4.

Circa Narbonam) Heinf. collat. ἀπόβρ. Gud. *circa Narb:* apposita delendi nota, nescio quare.

in Tyrrenum) proprie decurrit Atax in finum Gallicum mediterranei maris. HESSEL.

e Pyrenaeo) recte sic emendatus locus. Male contra apud Strabonem L. IV. pag. 183. & Cemmaeno sive Gebenna derivatur Atax. Rectius Mela L. III. c. 5. & Plinius L. III. c. 4.

Idem forsan est cum *Narbone* fluvio, cujus meminisse Polybium auctor est Athenaeus L. VIII. Fallitur autem Ortelius, quum & apud eundem Polybium histor. L. III. c. 37. *Narbonem* fluvium quaerit. Urbs ibi non flumen intelligitur. *Ataci* fluvio *Atacem* quoque urbem adjectam M. Terentius Varro *Atacinus* nobilitavit. Fluvio hodie nomen *Aude*. Tyrrenum mare nimium lato sensu sed suo more dicit Vibius, v. infra Rhodanus. O.

Atyr

v. Tibullus L. I. eleg. VIII. v. 4. Lucanus L. I. v. 419. Aufonius par. carm. IV. v. 11. & Mosell. v. 466. HESSEL. *Ατυρ* Ptolemaeus vocat L. II. c. 7. *Aturum* producta media vel duplicata canina littera *Aturrum* dicit Aufonius, ubi sic:

*Insanumque ruens per saxa rotantia late
In mare purpureum, dominae tamen ante Mosellae
Numine adorato, Tarbellicus exit Aturrus.*

Qui locus ergo simul cursum ejus fluvii designat, qui ex montibus Pyrenaeis fluens in Tarbellis supra aquas Tarbellicas oceano Tarbellico excipitur. In Bigerronibus ejus paene caput sese vidisse Scaliger scribit ad cit. Tibulli versum, in quo *Atur* dicitur, ubi codices tamen & impressi perperam habent *Atax*. Forfan & in nostro legendum *Atur*, non *Atyr*. Tandem *Aturum* correpta media vocat Lucanus exitumque ejus in mare pingit:

*& ripas Aturi, qua litore curvo
Molliter admissum claudit Tarbellicus aequor.*

Hodie *Ador* v. *Adour* salutant accolae. *Aturas* quoque vel *Aturres* fuisse in eo tractu urbem & populos ex Sidonio Apollin. L. II. ep. 1. patet; id oppidi nunc *Aire* vocatur. Tarbellam Vibii Ptolemaeus *Ἰδαία Ἀτυρῶνα*, Antonini itinerarium *Aguas Tarbellicas*, notitia Galliae *Aquensium civitatem* dicit; tabula Theodosiana habet hic *Aquis*, apposita balineorum figura, Aufonius quoque *Aguas Tarbellas* salutatur, auctor vitae Ludovici Pii *villam aquis*, unde nunc Gallis *Aqs* vel *Acs*,

Vasconibus *Daqs* nuncupatur. cf. Wesseling. ad Antonini Itiner. p. 456. Aquas has memorat quoque Plinius L. XXXI. c. 2. Ex Romanorum aevo in suburbano veteris aquaeductus reliquias, in ipsa urbe in margine fontis aquarum calidarum folia marmorea, priscae magnificentia vestigia, superesse Oihenartus testatur in Notit. Vascon. p. 467. O.

Almon

ubi) v. Ovidius fastor. L. IV. v. 337. Lucanus L. I. v. 559. Valer. Flaccus L. VIII. v. 239. Silius Ital. L. VIII. v. 365. Statius L. V. silv. 1. v. 222. Martialis L. III. ep. 47. Claudianus de bello Gildon. v. 119. Prudentius *πρὸς τριφάν.* hymn. 10. v. 156. HESSEL. Vibii verba ex Ovidij l. c. declarantur egregie. En illa:

*Est locus, in Tiberim qua lubricus influit Almo, . . .
Illic purpurea canus cum veste sacerdos
Almonis dominam sacraque lavit aquis.*

Silicet quotannis in honorem Idaeae matris sacra & ludos faciebant Praetores, teste Dionysio Halic. L. II. p. 68. tumque sacerdotes ejus Phryges, vir & mulier, eam vicatim circumferebant, pectora plangentes ad cantum tibiaram tympanorumque sonitum. Peracto planctu, *tepidò Almone*, ut Silius habet, ad confluentes ejus & Tiberis, *fovebatur Cybele*. Hinc Valerius Flaccus l. c.

Sic ubi Mygdonios planctus sacer abluit Almo . . .

Ritus ille *lavatio* dicitur *Matris Deum*. v. Arnobius. Adeoque scite Ursinus in eleganti marmore quadrato bibliothecae Farnesiae, quod fastos Kalendares rusticos exhibet, quodque Gruterus pag. CXXXVIII. itemque Graevius T. VIII. publici juris fecit, in fine Martii mensis, ubi legebant alii LAVMIO, legendum ostendit LAVATIO. Hanc qui peragebat *purpureus cana cum veste sacerdos*, Archigallus erat, qualem Lucianus de Dea Syra describit, & marmora memorant, v. Gruterus p. XXX & CCCVIII. Imo formam ejus habitumque ex anaglypho cognosces apud Muratorium in thes.

infr. T. I. p. CCVII. itemque ex statua, quam offert Mont-faucon Antiq. expl. T. I. Pl. 4. A. d. VI. Kal. Apr. pompas istas annales celebrari, & carpentum quo vehabatur simulacrum Almonis undis perlei solitum testatur Ammianus Marc. L. XXIII. c. 6. Ceterum soli nostro is rivus *Almon*, reliquis *Almo* est; hodie *Dachia* salutatur, ut Ortelius refert; Cluverius *Accia* vel *aqua d'Accia* dici scribit, ex quo imperitia vulgi, *Aqua Daccia* & *Aquataccia* fecerit. Addit, esse brevissimum amnem, qui via Appia inter fanum D. Sebastiani & portam Capenam defluat. O.

Albis

v. Lucanus L. II. v. 51. HESSEL.

Cheruscis) e conjectura Simleri restituimus; illi quippe Albim inter & Visurgim habitabant. Eorum nomen quod minus cognitum erat librariis, inde factum, ut tam tetra effingerent monstra. Caeterum ex his ipsis criticae artis hand ignari facillime *Cheruscorum* vel *Cheruscum*, ut scriptum fuisse videtur, nomen latitare intelligent. Hodie fluvius albis *Elbe* dicitur; quod nomen Fabricius in Rebus Misnicis a numero undenario derivandum statuit; si quidem undecim fontes in formandum eum fluvium ex Hercynia silva profluere putantur. Bohemi tamen *Labe* dicunt orientem hunc amnem. Veteres Graeci ac Latini scriptores in nomine *Albis* conspirant, nisi quod Dioni L. LV. c. 1. est *Ἄλβιος*, Fl. Vopisco in Probo cap. 13. *Alba*, medio aevo *Albia* nominatur. O.

Aous

Recte Simlerus legit *Aous*, legendum etiam *Ionium*, nempe mare: Ad sanandum autem Vibium apposite Lucanus VI, 361.

Purus in occasus, parvi sed gurgitis, Aeas

Jonio fluit inde mari.

Acantem enim & *Aoum* eundem esse dicunt. Studio etiam rei nummariae v. Harduini NN. antiq. pop. & urb. illustr. pag. 26. HESSEL. Boccacius recte *Aoum* dicit, male in

Maeoniam decurrere, vitiato nostri exemplo usus. Quae de *Aoi* & *Aeantis* eadem significatione scribit Hesselius, iisdem verbis Hecataeus tradit apud Strabonem L. VII, p. 316. itemque Plinius H. N. L. III, 23. cf. & ea, quae infra ad *Haecus* afferemus. Caeterum Ravennati anonymo *Alosus* salutatur is fluvius, Ptolemaeo *Lous Λῶος*; sed tollendum heic potius vitium, immissaque linguæ litterae transversa a librariis ommissa, scribendum *Λῶος*. Hodie tamen linguæ in nomine adest, siquidem *Lao* vocatur, sed ista ex articulo praefixo coaluit. Marius Niger *Pi ergo* dici asserit, Barletius *Vavissa*. cf. Ortelius. Verum *Pyrgo* e graeco *πύργος*, turris, castelli & vici ad oram maritimam locati potius nomen est. De *Vavissa* non liquet. Apollonia nunc corrupte *Polina* salutatur. O.

Alto

Eruditus Vir Palmerius istum fluvium *Ἄλτος* esse conjectat, cuius Aeschylus meminit in supplic. v. Graec. antiq. p. 121. Scylax *Πάλαμρον* dicit, suspecta lectio, Vossius in marg. p. 10. HESSEL. Dyrrachii topographia curae cordique fuit nostro, verum aut mendis illa scætet solito frequentioribus, aut reliqui heic coecutiunt geographi, solus sapit Vibius. Adeo plurima fluviorum montiumque nomina eo spectantia, Alto, Icanus, Ululeus, Boreas, Eridanus, Oeniphile, aliis penitus incognita, apud nostrum solum occurrunt. O.

Arimaspa

Conjecturam Simleri *Arimaspa* legentis non *Aumaspa* confirmat MS. cod. (Rel. & Rev.) a qua lectione non multum abludit Lucanus L. III. v. 280. ●

*Hinc & Sithoniae gentes, auroque ligatas
Substringens Arimaspe comas.*

& libr. VII. v. 755.

*Quidquid fodit Iber, quidquid Tagus expulit auri,
Quodque legit dives summis Arimaspus arenis.*

nec non & Val. Flaccus libr. VI. v. 130.

Et, qui tua jugera nondum

Eruis, ignotis insons Arimaspe metallis.

MS. Rev. *Arimaspa* plane proxime ad verum accedens. Et enim potuit annis Arimasporum tum Arimaspus, tum Arimaspa nominari. HESSEL. *Arimaspa* sine dubio legendum: a quo fluvio videntur nominati Scythae Arimaspi, Hyperborei; licet Herodotus eos nominatos contendant ab uno oculo. L. IV. c. 27. *Καὶ οὐνομάζονται αὐτοὺς Σκυθῆσι Ἀεμασπίς. ἄεσμα γὰρ ἐν καλίεσσι Σκυθῶν, σπῦ δὲ τὸν ὀφθαλμόν.* Tamen L. III. cap. 116. negat tales nasci. Mentionem quoque ejus gentis injicit Solinus cap. 20. Stephanus etiam sic: *Ἀεμασποὶ ἔθνος ὑπερβορέων. τὸ ἔθνος, Ἀεμασπίος.* Excerpta Julii Oratoris: *Gentes Oceani Septentrionalis quae sint. Scythae gens &c. Leucosiri, Mariafpi, lego Arimaspi.* GRONOV. *Arimaspa* ex consensu codicum recte restituiimus; etiam si enim ejus fluvii nemo praeter Vibium mentionem faciat, satis tritum tamen est & consuetum, gentes omnibus videre cognomines. Jam *Arimaspi* omnibus fere geographis noti. Eos *Scythas*, *quos singuli oculi esse dicantur*, Mela refert L. II. c. 1. Ad quam fabulam, cujus Arilteam. Procqnesium auctorem perhibet Herodotus L. IV. c. 13. item Strabo L. I. p. 21. alludit Ennius, quum *decem Coelites* (sic quoque Varro vocat de LL. L. VI.) memorat, *quos montibus scimus Riphaeis fodere.* Siquidem *ultimos a tergo Macotarum & Riphaeis montibus proximos* locat *Arimaspos* Plinius L. IV. c. 12. cf. & L. VI. c. 17. ubi prius *Cacidaros* dictos refert. *Arimaspos* etiam in Drangiana habet Diodorus Siculus L. XVII. c. 81. quos *Zariaspas* Plinius appellat, *Agriaspas* vel, ut teste Blancardo antiqui libri habent, *Ariaspas* Arrianus & Curtius. Ibidem quoque Ptolemaeus urbem *Ariaspen*. O.

Aeas

Ita certe reponendum pro *Aras*, Palmerio Graec. ant. descr. pag. 146. judice. Neminem Vibianae Geographiae studiosum poenitebit legisse L. I. c. 26 & 27. HESSEL.

Vibiana verba profecto corrupta sunt, legendum cum Pal-
merio *Aeas*. s. CROIX. Nomen *Aeras*, quod scripti libri
habent, ostendit, ni fallor, vocem e Vibii manibus olim
sanam produisse, quam post Ortelium aliosque restituere
nullus dubito. Boccacio suboluit mendum adesse; scribit
enim *Aecis vel Acras Macedoniae* &c. Verum illud *Aecis*
certe ex *Aeas* ortum est. Attamen adest & cui *τὸ Aeras*
probum bonumque videatur. O. *Aeras* MS. Med. Recte.
Nam ab hoc fluvio est civitas Macedoniae *Αἰρας πόλις Μα-
κεδονίας* apud Stephanum. GRONOV. Quum tamen neo
apud Stephanum fluvii memoratae urbi cognominis fiat men-
tio, nec apud ullum scriptorem alium, malo equidem *Aean-
tem* fervare, quem Hecataeus teste Strabone L. VII. p. 219,
eundem dicit esse eum *Aoo*. Consentit & Plinius L. III. c. 23,
Anas vocatur Dionī L. XLI. c. 45. ni a librariis corruptus
is locus. Diversa ejus fluvii nomina diversis referre locia
sic satis usitatum nostro. Illud obstare videtur, quod *Aoum*
Apolloniae, *Aeantem* Macedoniae tribuit. Poterat tamen Me-
lam sequi, a quo L. III. c. 2. *Aeas* secundum Apolloniam
emitti scribitur. Verum ista Illyridis regio tempore bellorum
civilium ad Macedoniae est relata. v. Dio. C. L. XLI. c. 49.
p. 176. Inde & Dyrrachium Macedoniae accensetur a Cice-
rone pro Ligario cap. 9 & Liffus a Plinio L. III. cap. 23,
De hodierno nomine v. supra in *Aous*, O.

Anaurus

v. Callimachi hymn. in Del. v. 103. & schol. ejus ad
hymn. in Dian. v. 101. item Spanhemius ad eum loc.
Porró Luçanus L. VI. v. 369. cf. & Muncker. ad Hygin.
Fab. 12. HESSEL. Anauri fluvii primus meminit Hesiodus
in scuto Herculis v. 477. ubi Cygni sepulcrum & monumen-
tum hiemali inundatione Apollinis jussu delevisse scribitur,
Id autem in ea Thessaliae parte erectum fingit Poeta, in
qua & Jolcos & Trachinae civitas sita, id est in Phthiotide,
cui proinde adscribendus Anaurus, In tabula Graeciae, a

D'Anvillio publicata *Naurus* fluvius; puto errore chalcographi pro *Anauro*, Pheras rigans Phthioticas sistitur, cum Onchesto flumine Polybio L. XVII. memorato, in quem incidit, in Pelasgicum sinum decurrens. Occupat hodieque pristinum locum oppidum *Pheres*, quod quo amne rigetur, dispiciendum. Forfan & is antiqui Anauri nomen retinet, Quicquid sit, sinus Pelasgici, quem nunc *Golfo di Volo* salutant, orientale latus Pelion claudit, unde fit, ut apte Euripides in Hercule Furente Cygnum ab Hercule interfectum dicat ad

Τάνδε Παλιῶν' αὐτῶν,
'Αναύρου παρὰ πύλας, Ο.

Apidanos

Apidanus in Enipeum influit, Strabone teste L. VIII. p. 356. sive Enipeus recipitur ab Apidano, teste eodem L. IX. p. 432. Ὁ δὲ Ἐνιπέυς ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς παρὰ Φάρσαλον ῥοεὶς εἰς τὸν Ἀπιδανὸν παραβάλλει, ὃ δὲ εἰς τὸν Πηνειὸν. Hoc loco literatiff. enarrator I. Casaubonus ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς mutat in ἀπὸ τῆς Ὀθρυος, superiora verba Strabonis respiciens. At ego reponerem ἀπὸ τῆς Ἐμεθρίας, . . . De flumine *Emisaco*, ut vulgo legitur, nihil occurrit mihi: fortassis hic est *Pamisus* Plinii H. N. L. IV, 8. qui mutuatus suam descriptionem videtur ab Herodoto L. VII, 129. De Apidano v. & Schol. Apollonii Rhodii ad L. II. v. 517. & Ovidius metam. L. I. v. 579. HESSEL. Quis ille *Emicasus*? fictum nomen. Boccacius primum illa, in *Enipeum* influit, non agnoscit, uti nec duo Cod. MS. deinde legit, in qua *eniphacus* &c. Ex his ergo Vibius emendandus. Vides etiam scriptionem *Emicasus* & *Emisacus* esse ortam ex *Emiphacus* & *Eniphaeus*. Ad confirmationem hujus rei facit, quod & *Enipei* & *Melae* & *Phoenicis* suo loco mentionem faciat Vibius, utique & *Emisaci* mentionem facturum, siquidem is locum hic haberet. RELAND. Enipeus, postquam Pharsali moenia aluisset, in Apidanum defluebat, ut hic in Peneum, teste Strabone L. IX. p. 432. Priusquam ad Afopum accessit

Xerxes, attigit Melanem, quinque stadiis ab oppido Tra-
chinæ. v. Herodot. L. VII. c. 198. 199. Perperam proinde
Vibius Melanem undas suas in Enipeum devolvere scribit.
s. CROIX. Nondum, puto, interpolatus erat hic locus,
quum eum exscriberet Boccacius, unde ex hoc recte isti
medelam affert Relandus, cujus voluntati obsecundavimus.
Melanem quoque expunxiffemus, ni in ea retinendo con-
spirarent libri manuscripti. Forfan Boeotiae Melanem huc
transtulit Vibius. Passim & alii ejus nominis fluvii occur-
runt, in Thesalia nullus. v. *Melas*. Caeterum sibi non con-
stat Strabo, quum altero loco Apidanum ab Enipeo, altero
Enipeum ab Apidano recipi scribit. Hoc posterius verum
quin sit, non est dubium. Itaque L. VIII. ubi legitur,
Ἐπιπύς . . . ἐκ τῆς Ὀθρυος ῥιάν, διχίσιαι τὸν Ἀπιδανόν,
καταγεχθῆναι ἐκ Φαρσάλου, falsum est decurrere Apidanum a
Pharfalo, & incidere in Enipeum. Contraria docet ipse
L. IX. forsan ergo priora verba sic legenda: . . . *διχίσιαι*
ὑπὸ τοῦ Ἀπιδανού, καταγεχθῆναι ἐκ Φαρσάλου. Qua quidem levi
emendatione in pacem secum ipse rediret Geographus, ma-
xime, quum posteriori loco, Casaubonum secutus, pre-
cipue τῆς Ἐρυθρῆς legas ἀπὸ τῆς Ὀθρυος, ut L. VIII. Demum
fluvio hodieque antiquum nomen perstat, *Apidano* quippe
salutatur. O.

Afopos

Epidamnon) mihi placet *Apidanum*: id Simlerus conjecit.
Lucanum inspice L. VI. v. 374. Si vero *Apidanus* incerto
me vocitatus sit *Epidanus*, sicut Vibius infra scribit, *Epi-*
danum legi oportet. HESSEL. Herodotus L. VII. c. 198.
. . . ἔστι διασφαῖς πρὸς μισσαμβελὴν Τρηχίνος, διὰ δὲ τῆς δια-
σφαῖτος Ἄσωπος ποταμὸς ἔκει παρὰ τῆς ὑπερῆν τῷ ἕριθι. &
Strabo L. VIII p. 382. Hunc Afopum in Epidamnum fluere
ait Sequester. GRONOV. Non in Apidanum, sed in mare
suas aquas devolvit Afopus, recepto prius in alveum suum
Phoenice; ostium ejus prope templum Cereris fuit aut prope
locum, ubi Amphictyones congregari solebant. v. Herodotus
L. VII. c. 199. 200. s. CROIX.

Plures Afopos distinguit Strabo L. VIII. p. 382. Primus ipsi est Sicyonius in Peloponneso, quem Corinthiis Ptolemaeus assignat L. III. c. 16. Phliasium vocat Pausanias in Corinth, c. 5, quemque eundem esse cum Maeandro Phrygiae, subter mare in Peloponnesum delato, credula accolarum plebecula statuebat; eum ex Coelossa monte decurrere & Afopiae regioni nomen suppeditare addit Strabo. Secundus ei memoratur Thebanus; hunc Dicaearchus in statu Graeciae v. 106, & Pausanias quoque l. c. Boeotium dicit; Ptolemaeus ejus ostia in Atticae littore locat L. III. c. 15. Tertium Heracleae Trachiniae adscribit, ad Oetae montis radices sitae; hic noster est Vibii Theffalicus. Macedoniae Livius vindicat, sed ex more sui temporis L. XXXVI. c. 22. Ejus cursum quoque Herodotus l. c. exponit. Accolas dictos Parafopios refert Strabo. Quartum denique in Paro insula quaerit idem. En ipsa Geographi verba: τῆς δὲ Κοιλώσης (ὄρεος) μέρος ἡ Καρναίτης, ὅθεν λαμβάνει τὴν ἀρχὴν Ἀσπίδος ἡ παραρτήριον τὴν Σικωνίαν ἢ ποιεῖ τὴν Ἀσπίδιαν Χώραν, μέρος ἴσον τῆς Σικωνίας· ἐστὶ δ' Ἀσπίδος ἢ ὁ παρὰ Θήβας ῥέων, ἢ Πλαλαιῶς, ἢ Ταυάγγων· ἄλλος δ' ἐστὶν ἐκ Ἡρακλείας τῆς Τραχινίης, παρὰ κάμην ῥέων, ἣν Παρασσησίους ἐνομάζουσι· τίταρος δ' ἔστι ἐν Πάρῳ. Similia his habet idem L. IX. p. 408. & de nostro iterum agit p. 428. Demum quintum Afopum exhibet Plinius L. V. c. 29. in Asia minori, Laodiceae ad Lycum latus alluentem. Quodsi nunc antiquis recentiora adjicienda sint nomina, Sicyonius vocatur *Arbon*, si Theueto fides, Boeotius *Afopo*; de reliquis mihi non constat. cf. Brietius & Ortelius. O.

Aniger

Ovidius metam. L. XV. v. 281 sq.

Ante bibebatur, nunc quae contingere nollis

Fundit Anigros aquas: postquam, nisi vatibus omnis

Eripienda fides, illic lavere bimembres

Vulnera, clavigeri quae fecerat Herculis arcus.

Apud Bœcacium sic: *Aniger seu Antiger vel Anager fluvius est Thessaliae, in quo . . . Savaro ad Sidonii carm. XV. v. 142. Aviger. HESSEL.* Ima pars Elidis in Peloponneso dicta Triphylia, cujus oppidum arce instructum Arenen Homerus Iliad. L. XII. v. 721. laudat, prope quod *Minycium* flumen in mare decurrere scribit.

Ἐστὶ δῖτις ποταμὸς Μινυήιος εἰς ἅλα βάνων,
'Εγξίθειν Ἀρήνης . . .

Arenen Homeri forsân Samicum esse in ora situm & *Minycium* fluvium postea dictum *Anigrum* tradit Strabo L. VIII. p. 346. Addit & antrum Nympharum Anigradum prope fuisse & Anigrum profundum stagnantemque esse, ita ut pisces esui incommodos reddat. Cujus rei duplicem causam e fabulis adferri docet, vel quod Centaurorum nonnulli, quos Hercules vulneraverat, ibi hydrae venenum abluerint, vel quod Melampus ad lustrandas Proetides ea fuerit aqua usus. Repetit Strabonis doctrinam Pausanias Eliacorum primo cap. 5. atque tetrum istum odorem rectius e terra, unde effluit, aquam recipere adjicit, quod idem & supra Joniam observetur. *Anigrum* porro e *Lapitha* Arcadiae monte decurrere testatur ac statim a fonte graviter olere. Denique *Minterium* quoque *Minycium* nostrum vel *Anigrum* appellatum fuisse, auctor est Strabo L. VIII. p. 347. cujus nominis causa forsân in vicino monte, quem *Minthen* pag. 344. vocat, quaerenda; etsi scribendi forma haud profus conveniat. Intellegis ex dictis, qui fiat, ut Dioscorides Elidi adscribat *Anigrum*. Thessaliae cur tribuat Boccacius, accipe. *Orchomenus* Thessaliae fluvius & ipse *Minyci* nomine venit, Plinio teste L. IV. c. 8. ad quem locum Harduinus Homeri verba superius relata invita trahit. Istum tamen *Minycium* Boeotiae vindicant alii. Quicquid sit, appellatio eadem duobus fluviiis, quorum alter rigabat Triphyliam alter Thessaliam, communis, forsân in causa fuit, ut secum confunderentur invicem. Ni arbitrari malis, apud Boccacium pro *Triphylia* librariorum culpa *Thessaliam* legi. Haec si minus arrideant, mea pace a *Lapitha* monte, ex quo profluit Aniger, Boe-

cacium in Theffaltam, *Lapithis* inhabitatam, deductum credes. O.

Apud Cicones fluvius &c.

Haec ex Ovidii *Metam.* L. XV. v. 313 sq.

*Flumen habent Cicones, quod potum saxea reddit
Viscera: quod tactis inducit marmora rebus.*

Ovidius ergo *tactis* scripsit: nec aliter extant in Senecae *nat. quaest.* L. III. c. 20. illius Poëtae verba. HESSEL. De Ciconibus infra agetur, ubi de gentibus. Thraciae non Indiae incolas heic intelligendos arbitror cum scholiastis Virgillii. Quod de Ciconum fluvio praedicat Poeta, idem de aliis rivis & lacubus notat Seneca l. c. Ita res in Puteolanum lacum abjectas lapideas subinde extrahi dicit & in quibusdam Italiae locis evenire, ut, sive virgam sive frondem demerferis, lapidem post paucos dies extrahas. Incrustantia hoc modo flumina hodieque passim nota. O.

Aternus

Ostia) Nullus hic Ostiae locus esse potest; quare reor a Vibio cognominem civitatem ad Aterni ostia institutam designari. Omnem mihi tollit dubitationem Strabo L. V. p. 241. Ἐπ' αὐτῇ δὲ τῇ θαλάττῃ τό, τε Ἄτερρον, ὄμιρον τῇ Πικελίῃ, ὁμώνυμον δὲ τῷ ποταμῷ τῷ διορίζοντι τῆντι Οὐρησίῃν καὶ τῆν Μαρμακίῃν· ῥεῖ γὰρ ἐκ τῆς Ἀμυττήρινης διὰ δὲ Οὐρησίῃν, παραλισσῶν ἐν διεξίᾳ τὰς Μαρμακίνας ὑπὲρ τῶν Πελλογῶν κειμένης, ζεύγματι παραλός· τὸ δὲ πόλισμα τὸ ἰσώνυμον αὐτῆς Οὐρησίῃν μὲν ἐστὶ, κοινῶ δ' ἰσωνίᾳ χρῶνται καὶ οἱ Πελλογοὶ καὶ οἱ Μαρμακίνοι. Caeterum Boccacius hic discedit a nostro. Ita ille: *Aternus fluvius est Italiae, quem penes Adria colonia est. Hic per Marfos decurrit in Adriaticum.* HESSEL. Nimis festinanter Wesselingius ad Antonini *Itin.* p. 101. delendam vocem *civitas* censet, eo quod a Dorvilliano codice absit, vel scribendum *ubi ad Ostia civitas.* Utrumque invitis membra-

nis fieret & absque ulla necessitate urgente. Recte proinde hunc locum nostrum ex Cluverio vindicat P. Burmannus secundus Anthologiae Latinae T. II. pag. 273. ad hunc versum:

Qui non debuerat obitus remanere in Aterno.

Cluverius itaque L. II. Ital. Ant. L. XII. p. 751. ad imitationem Ostiae Tiberinae sic dici & ex Mela L. II. c. 4. *Ostia Aterni* vocatum fuisse ipsum *Aternum* oppidum docet, nunc *Pescara*. Ex verbis Melae tamen haud pronò fuit alveo haec Cluverii doctrina, sive cum ipso legas apud Melam: *Ab eo Frentani tenent Aterni ostia*, sive cum Gronovio: *Ab eo Frentani jam Matrini habent ac Aterni fluminis ostia*. Fluvii porro *Aterni* nomen Ciceroni L. II. de Divin. cap. 27. & Livio L. XXIV. cap. 44. restituendum censet, sed utrumque improbantibus ad Ciceronis locum Jac. Gronovio & Joh. Davisio. Plinius *Aterni* fluvii L. III. c. 12 & 13 meminit & ostii ejus c. 5. itemque Varro L. IV. de LL. p. 12, & Ptolemaeus L. III. c. 1. nec non tabula Theodosiana, in qua legitur *Ostia Eterni*. Nomen *Pescara*, quo hodie venit *Aternum*, sat antiquum est; Paullus quippe Longobardus L. II. c. 20. *Piscariam* dicit. Demum minus adcurate loquitur Vibius, quum *Aternum* Hadriae adscribit & Marfis. Hadria, hodie *Atri*, inter Vomanum Matrinumque amnes sed huic propior sita, ab *Aterno* certe remotior fuit, qui nec per Marfos sed Vestinos inter & Marrucinos defluebat, ut verba Strabonis docent. O.

Amygone

Lyciae) forte *Ciliciae* Simlerus; haud male ex ea parte, quaterus Thebae quoque sunt in *Cilicia*: verum longe alia Vibius Sequester egere videtur medicina rationis. Haec, nisi quid me fallit, illi fiet ab Hygino fab. 169. *Amygone Danaï filia, dum studiose in silva venatur, Satyrum jaculo percussit. Eam Satyrus voluit violare. Illa Neptuni fidem imploravit. Quo Neptunus quum venisset, Satyrum abegit, & ipse cum ea concubuit: ex quo conceptu nascitur Nauplius;*

Id in quo loco factum est, Neptunus dicitur fuscina percussisse terram, & inde aquam profuxisse, qui Lernaeus fons dicitur est, & Amymonium flumen. & a Lutatio ad Statii Theb. libr. II. vers. 433. Amymone Danaï filia, dum studiose in silva jaculo exercebatur, imprudens Satyrum percussit. Eam quum Satyrus violare vellet, illa Neptuni imploravit auxilium. Quo Neptunus quum venisset, fugato Satyro, ipse eam compressit; ex quo coitu natus est Nauplius, ex Nauplio Palamedes, Neptunus vero cuspide dicitur, in quo loco Amymonem compresserat, terram percussisse; unde quum aqua flueret, Lernaeus fons dicitur est, & fluvius Amymonius. & ab ipso Statio Theb. libr. VI. vers. 287.

& in amne reperto

Tristis Amymone . . .

Quibus accedat Pausanias Corinth. cap. 37. Ἀπὸ δὲ τῆ ὄρου τέτυ τὸ ἄλσος ἀρχόμενοι πλατάνων, τὸ πολὺ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καθήκει, ὄροι δὲ αὐτῆ, τῇ μὲν πόσιμος ὁ Ποντίϊος, τῇ δὲ ἑτέρῃ πόσιμος, Ἀμυμώνη δὲ ὑπὸ τῆς Δαναῦ θυγατρὸς ὄνομα τῶ ποταμῷ. Jam vero, quum de fluvio Amymone constet, & quum quasi capiti Vibii Sequestris quatuor scriptores modo laudatos perspicuum, puto, sit mederi; sane quam vereor, nec immerito, tamen multas videbitur mirum, ne reduvianon adaeque curentur; hoc est, haud equidem video, ut inter se fati apte cohaereant, quae reliqua sunt, alia verba Vibiana cum Vibiano verbo primario, quod male antea se habens melius fieri sine dubio nunc coeptum est, eaque sint fati congruente veritati sensu: nullas enim, quod sciam, Amymonius amnis, utpote qui duntaxat in Argolide fluit, neque Boeotias, neque Cilissas, neque Aegyptias, neque ceteras Thebas attingit. Nil tamen est, cur mortalis quisquam magnis adnumeret fluminibus Amymonem: quippe quum saepius in fontium habeatur numero, velut eidem Lutatio ad Statii Theb. libr. IV. vers. 735.

Si quis Amymones superet liquor.

Amymones) Ab Amymone Danaï filia nuncupatus fons. Quin etiam Amymonem numero fluminum eximit Strabo, tamquam

tamquam nos falsa detlocens uti voce, libt. VIII. pag. 371
 Ἐστὶ μὲν δὲ Ἰναχὸς ἔστι ὁ διαρρῖον τῆν Ἀργείων ἄλλος δὲ πα-
 ταμὸς Ἐρασίῳ ἐστὶ τῆ Ἀργεία ἔστι . . . Διόνουα δὲ τῆ Ἀμυ-
 μωνίαι τὴ κρήνη κατὰ Δέρην. & Plinius nat. hist. libr. IV. c. 5.
Amnes, Inachus, Erasinus; inter quos Argos Hippium cogno-
minatum . . . Fontes, Niobe, Amymonne, Psamathe. itemque
Callimachus hymn. in lavacr. Pallad. vers. 45.

Σάμνον ὑδροφόροι μὴ βιάπνιτι· σάμνον Ἀργε-
 αῖνιτ' ἀπὸ κρηναῶ, μὴδ' ἀπὸ τῶν ποταμῶν.
 Σάμνον αἰ δάλαγ τὰς κάλσιδας ἐς Φυσάδειαι,
 ἢ ἐς Ἀμυμῶνην ὕστερ τῶν Δαναῶ.
 Καὶ γὰρ δὴ χρυσὴ τε ἢ ἀνθεσι ὕδατι μίξας
 ἤξει Φορβαίων Ἰναχῶ ἐξ ἰρήν.
 τῆ ἴαμα τὸ λῶστρον ἀγων καλόν. . . .

καὶ σχόλιον; Φυσάδεια ἢ Ἀμυμῶνη θρυγαίρις Δαναῶ, ὅθεν
 τὴν ὀνομασίαν ἔχον αἱ κρήνησ. Dijudicandus est porro fons
 Amymonius & distinguendus a propinquo fonte Lernaico;
 sicut admonet recte Spanhemius, qui consulatur ad Callima-
 chi locum, dignissimus: etiamfi vetus glossematum interpres
 nescio quis (ejus enim verba in contextum operis Hygini
 inreplisse autumant, nec sine causa, homines litterati) re-
 fragetur. HESSEL. Error Vibii ex Statio male intellecto
 ortus. Apud eum legerat L. IV. v. 734.

si stagna Lycinia restent,

Si quis Amymones superet liquor

& persuasit sibi, Amymonem fluvium esse Lyciae. RELAND.

Quid si legas, *Ammonē Libyae, non longe a Thebis?* De eo
 ita inter alios Curtius L. IV. c. 7. *Est etiam aliud Hammo-*
nis nemus, in medio habet fontem, aquam solis vocant; sub
lucis ortum tepida manat: medio die, cum vehementissimus est
calor, frigida eadem fluit; inclinato in vesperant calescit: me-
dia nocte fervida exaestuatur, quoque propius nox vergit ad lu-
cem, multum ex nocturno calore decrevit, donec sub ipsum
diei ortum assuetu tempore languescat. Huic fonti alii adjun-
 gunt lacum. Noster in Ind. Lac. *Hammonis Africae, qui*
ortu solis & occasu incandescit, reliquo tempore gelidus est.

Et Plinius L. II. H. N. cap. 103. ubi pro eo, quod legitur in plerisque libris, *Jovis Ammonis fons interdii frigidus, noctibus fervet*, codex Chiffletianus non minus vere: *Jovis Ammonis stagnum interdii, &c.* quod sedulo observandum. Jam autem, si & fons illic & stagnum, quid prohibet, quaeso, quominus & fluvius illic extiterit, exiguus quidem & modicus, sed fluvius tamen, qui ex fonte vel stagno ortus? Nihil, mehercule; saltem quod alii stagnum, alii vocabant fontem, hi illi potuerunt fluvium, ut magna olim inter veteres Geographos de his similibusve sententiarum fuit discrepantia: sic autem Vibius Auctores quosdam imitatus nonne in literas referre potuit & forsitan referre potuit vere: *Amnone Libyae, non longe a Thebis?* Mihi, fateor, hoc jam olim placuit & ne nunc displicet, quia in loco difficillimo sic nihil tortuosum aut ambiguum: nam & fluvius Hammonis revera in ea parte Libyae, quae non longe a Thebis Aegyptiis, & non minus apposite *Amnone* dictus a Jove *Amnone*, quam stagnum Padi *Paduse* a Pado. Vide sis ibi nostrum & an rem acu tetigerim, judica. J. CORN. DE PAW. Ingeniosa magis quam vera Pavonis conjectura est, cui nonnulla favent. Statim enim nomen *Aminone*, quod scripti libri prae se ferunt, facillime potuit ex *Amnone* exoriri, deinde *Libya* & *Lycia* nulla prorsus opera permutari poterant, & quod in eo lapsus videretur Vibius, quod *prope Thebas* dixerit esse, illud inter minima nostri menda reponendum foret. Potior tamen est vulgaris lectio, maxime, ex quo erroris fontem acute detexit Relandus. Ceterum fontibus non fluviis accensenda *Amymone*. Ita & Ovidius *Metam. II, 239.*

queritur Boeotia Dircen,

Argas Amymonen, Ephyre Pirenidas undas.

Nec audiendus proinde Boccacius, qui *Amimonen fluvium* recenset. O. Ista de fonte *Amnone* mera sunt somnia; nusquam ille fluxit, nisi in madido isto Pavonis cerebello.

DORVILLE in critica vannu.

Abfyrus

Colchus dicitur *Abfyrus* Lucano L. III, 190 :

Colchus & Hadriacas spumans Abfyrus in undas,
eadem videlicet ratione, qua Tiberis vocatur Lydius Virgilio
Aen. II, 781.

Et terram Hesperiam venies, ubi Lydius arva
Inter opima virum leni fuit agmine Tiberis.

HESSEL.

Verba Lucani male cepit noster ; hinc error. RELAND:

Abfyrus a Medea forore discerpti crudele fatum nemo est, qui ignoret. In ejus memoriam a comitibus itineris exstructa urbs *Abfyrus* vel *Abforis* v. Hyginus fab. 23. dictaeque *Abfyrus* insulae Hadriatici maris, memoratae Straboni L. VII. p. 315. & Plinio L. III. c. 26. & Stephano in *Ἀψυρσίδα*. Ptolemaeus L. III. c. 17. unam insulam heic locat & *Abforum* dicit. Mela duas habet *Apforum* & *Abfyrus* L. II. c. 7. quod displicet If. Vossio, qui unam esse eandemque sed divisam in medio & ponte junctam refert, oppidoque insignem, cui hodieque nomen sit *Ofero* vel *Asuero*. In Lucani verbis legit *Colchis* & *Abfyrus* Grotius. Schrevelius *Abfyrus*, & insulam intelligit cum fluvio cognomine in Adriaticum prolapsa. *Colchum* quum dicit Poeta, alludit ad Abfyrus patriam. O.

Alis

Vitiosa scribendi forma. Recte ex plurimis codicibus hic articulus exulat, expungendus heic penitus. v. Halys. O.

Apsus

Falsa haec Vibii, qui hausit ex Lucano, sed perperam intellecto L. V. v. 460. apud quem facta mentione *Palaestrarum arenarum* (ad eum portum Caesar appulit, cum Pompejo conflicturus) mox *Apsus* sequitur

————— vento fluctuque secundo

Lapsa Palaestinas uncis confixit arenas.

Prima duces vidit junctis consistere castris

*Tellus, quam volucer Genesis, quam mollior Apsus
Circumeunt ripis.*

Nulla negotio deprehendis, Lucanum Palaestinae fluvium Apsum non tribuere, sed quum versibus praecedentibus commemoratas *arenas Palaestinas* & mox *Apsum* legeret Vibius, id sufficere arbitratus est, ut amnem regionis Palaestinae Apsum esse crederet. RELANDUS. *Apsus* in loco Lucani junctus Genufo Vibium deducere debebat in Illyridem Graecam, ubi *in sinibus Apolloniatium ad flumen Apsum castra sese locasse* ipse Caesar refert de Bello Civ. III, 13. Idem *inter sua & Pompeji castra unum flumen Apsum interfuisse* scribit. l. c. cap. 19. Non autem molli sed duro elemento scribenda vox esse videtur. Pro *Ἀψος* apud Appianum de bell. civ. L. II. p. 463. reponendum judicat *Ἀψον* Palmerius v. ej. exercit. ad Graec. Auct. p. 166. Ravennati Anonymo est *Absura*. Hodie *Spirnasso* vocatur secundum Thevetum, *Ureo* secundum Nigrum. v. Ortelius. Nec tandem *Palaestinae arenae* Lucani in Asia quarendae; sed in Epiro. Caesar locum *Palaesten* dicit, quem non portum salutare debebat Relandus. v. Caesar l. c. cap. 6. quod enim portus omnes timebat, ad *Palaesten* milites expofuit. Eam Sulpic. Verulanus, Lucani interpres, urbem dicit vicinam Orico, prope Ceraunia. In libris scriptis apud Caesarem falso legitur *Pharfalus*. O. Vibius Lucanum parum intelligenter audivit L. V, 460. cf. Lamb. Hortensium ad Lucani l. c. Vossium ad Caes. B. C. III. 6. Palmerium a Grentemesnil Graec. ant II, 2. p. 239. Cellarium G. A. II, 13. Gyraldum Hist. Deor. synt. VI. p. 211. HESSEL.

Benacus

v. Virgilius Aen. L. X. v. 204. HESSEL. Benacum rectius in lacubus ponit noster, quare & nos de eo infra. De Mincio quoque suo loco. O.

Briçtates

Timato) MS. Med. *Tymavo*. lege *Timavo*, est mons prope Aquilejam. Virgilius Ecl. VIII. v. 6.

Tu mihi, seu magni superas jam saxa Timavi.

GRONOV.

Verum, quid *Timavo* monti & *Briçtati* fluvio, ex eo decurrenti, cum *Arno*? Praeterea in loco Virgilii laudato *Timavus* fluvius, non mons est. Ex fonte suo tamen *Timavum*
per ora novem. & vasto cum murmure montis

in mare praeruptum ire, scribit idem poeta Aen. L. I. v. 244. Quocum conferendus *Mela* L. II. c. 4. Unde ex hoc loco saltem tutari verba *Vibii* liceret, ni pro monte cum *Parifino* II. legere malis *fonte*. Sed hanc medelam afferre nostro haud sufficit. *Timavus*, quem nunc accolae *Timao* itemque *Duino* dicunt, haud procul mari orfus Aquilejam inter & *Tergesten*, neque fluvium *Briçtati* cuidam similem ex se emittit, neque *Arno* miscetur. Prius si saltem esset, forsan *Arno* substituere *Adriae* liceret, cui in scriptis libris facile *Arino* faveret. *Ortelius* forsitane *Tifata monte* deducendum *Briçtaten* suspicatur, quod quale sit, videamus. *Tifata imminentes Capuae colles* dicit *Livius* L. VII. cap. 29. Id nomen multitudinis numero poni solet, dicendum proinde foret e *Tifatis*; verum & hos colles procul ab *Arno* natura semovit, &, quantum novimus, nullo fluvio *Briçtatis* nomen gerente beavit. Succedere posset *Timachus*, *Moesiae* fluvius, ad quem aptandus forsan locus videretur. Sed cui bono? Delio natatore heic opus, ne interpret praefocetur. Forsan *Boastem* *Ptolemaei* L. III. c. 1. est intelligendus, qui versus *Liguriae* fines incidit in *Macram*, quem cum *Arno* forte confudit noster, ut *Ortelius* ferme cum *Aufere*. Id si sit, *Boastem* hodie *Vara*, *Macram* appellari *Magra*, non *Serchio*, ut *P. Bertio* visum, notasse juverit. *Macrallam* *Ptolemaeus* vocat l. c. *Briniatium*, quorum per agrum defluebat *Boactus*, nomen in nomine urbis *Brugno* superstes est & facile dignoscitur. O.

Baetis

De nominis hujus orthographia v. Cellarius G. A. L. II. c. 1. HESSEL. Scilicet *Baetin*, *Baetim* & *Baetem* dici ex nominativis *Baetis* & *Baetes* docet; raro etiam absque diphthongo scribi priorem syllabam & corripit. Antiquissimum nomen fluminis fuit *Tartessus* vel *Tartesus*, commutatum deinceps cum nomine *Baetis*. v. Pausanias Eliac. post. c. 19. Strabo L. III. p. 148. & Eustathius ad Dionysium Perieget. v. 337. Ab indigenis salutatum *Certim*, auctor est Livius L. XXVIII. c. 22. nisi *Circem* legendum cum Sigonio aut *Circium* cum aliis. Sic enim discrepant libri scripti. Stephanus Πέρων salutari perhibet, ubi Sigonius Κίρων reponi suadet, ut novum opinioni suae praesidium paret. Praeferenda haec absque dubio reliquis, si verum, quod Marius Niger tradit, Afrorum lingua *Circin* dici; quae res tamen jure in dubium eo venit Ortelio, quod Arabibus debetur nomen hodiernum *Quadalquivir* s. *Vadi al Kibir*, fluminis magni. O.

Bagrada

Duplex *Bagrada* apud veteres occurrit, alter in Asia Persidem inter & Carmaniam, memoratus Ptolemaeo L. VI. c. 4. alter in Africa, mediam Zeugitanam perlabens, & a quo Musti oppidum, haud procul distabat. Id cum hodierno *Seedy Abdel Abbas* convenire putat Shaw in itinerario p. 95. ubi simul docet insignem hodieque triumphalem arcum superesse. *Bayadras* est Straboni L. XVII. p. 832. errore librarii, Appiano de bell. civ. L. II. p. 455. *Βαγράδας*, Ptolemaeo *Βαγράδας* L. IV. c. 3. Similis diversitas apud Latinos. Polybio Histor. L. I. c. 75. dicitur *Μάγαρα* & L. XV. c. 2. *Μάγαρα*. Hodie *Megarada* vel *Magerada* salutatur, quod nomen utriusque veteris vestigia servat. Alii tamen *Magiordeh* itemque *Magrida* scribunt. In tabulis D'Anvillii & apud Shaw est *Mejerda*. Jam castris apud eum fluvium positus, verba sunt Gellii Noct. Att. L. VI. c. 3. L. Aelius Tubero

in historiis scriptum reliquit, bello primo Punico Atrilium Regulum consulē proelium grande atque acre fecisse adversus unum serpentem in illis locis stabulantem, invisitatae immanitatis; cumque, magna totius exercitus conflictione, ballistis atque catapultis diu oppugnatum: ejusque interfecti corium longum pedes CXX Romam misisse. Idem ex Livio, qui L. XVIII deperdito narrat, repetiit Valerius Max. L. I. c. 8. Meminit & Florus L. II. c. 2. & Silius Ital. L. VI. v. 678. Pellem ejus maxillasque usque ad bellum Numantinum durasse Romae in templo refert Plinius L. VIII. cap. 14. Adjicit idem, accipere haec robur ex iis, quae de aquatili serpente boas tum nota fuerint Romae. Quippe in cujus, Divo Claudio principe occisae, alvo in Vaticano solidus spectatus sit infans. cf. & Hieronymus in vita D. Hilarionis cap. 33. Non minus portentosa refert Olaus magnus de gentib. septentrional. L. XXI. c. 43. ubi sic: In littoribus Norvegiae afferunt serpentem ducentorum pedum & amplius longitudine ac viginti pedum spissitudine in rupibus & cavernis penes oras maris Bergensium versari, qui vitulos, agnos, porcos deglutiunt . . . navigia infestet, hominesque se in sublime instar columnae erigens rapiat ac devoret &c. cf. & Gesnerus in hist. anim. L. IV. p. 1040. De Ceylanico serpente bubalino v. Seba; de Brasiliensibus Pifo, de aliis alii. Est illud non praeterendum, in Africanis Regnis Loango & Kakongo hodieque umbrosas silvas serpentes incolere, Boma appellatos, eodem fere, quo ex Plinio paullo ante vidimus, nomine, quindecim pedes longos, quorum quis integrum puerum deglutiit, teste Proyard in historia istorum regnorum. Paris. 8. 1776. O.

Barbana

Livius L. XLIV. cap. 31. Duo cingunt Scodram urbem flumina, Clausala latere urbis, quod in orientem patet, praefluens, Barbana ab regione occidentis ex Labeatide palude oriens. Hi duo amnes confluentes incidunt Oriundi flumini, quod ortum ex monte Scodro, multis & aliis autum aquis,

mari Adriatico infertur. Emendandus ex his Plinius, qui H. N. L. III. c. 22. Scodram super Drilonem fluvium sitam docet, notatus propterea Harduino. Scodra Ravennati anonymo *Scodris*, hodie *Scutari* vel *Isodar*, a Drilone paullo remotior, Barbana rigabatur flumine, cui nunc *Boiana* nomen. O.

Borysthenes

Hic fluvius infertus legitur in codicibus Parisinis, neque video, quam ob rem abesse debeat, negligentia librorum omiffus. Cursum ejus describunt Herodotus L. IV. cap. 53. Mela L. II. c. 1. & Ammianus Marcell. L. XXII. c. 18. Hodiernum ejus nomen *Dnepr* vel *Dniepr* ex alio, scilicet *Danapris*, quod medio aevo obtinuit, ortum est. Sic anonymus in periplo ponti Euxini: ὁ ἐν Βαρυθίνης πηλαγὸς ναυσιπυρρος, ὁ οὖν Δανάριος λεγόμενος. Ravennas anonymus videtur distinguere duo flumina. Ita ille L. IV. *Per quas diversas patrias transeunt plurima flumina, inter caetera quae dicuntur Ava, Borysthenis, Danapris, quae cedunt in mare Ponticum.* nisi exciderit particula *sive* similisve. Cum Danubio confundit Borysthenem & Jornandes in Geticis c. 5. & anonymus auctor peripli Ponti Euxini. Utrobique librorum culpa id factum, autumat Vossius; quem si audias in adnotationibus ad fragmentum anonymi, apud istum leges. . . *Borysthenes, quem accolae Danubrum vocant* — (non *Danubium*) . . . apud hunc pag. 7. verba ἡτοι Δανάριος expunges. Hocque arbitratur eo tutius fieri posse, quod in sequentibus quoque bis terve repetatur, Borysthenem appellari nunc *Danaprim*. O.

Bactros

v. Lucanus L. III. v. 267 sq. HESSEL. Strabo L. XI. p. 516. Πόλις δ' εἶχεν τὰ τε Βάκτρον, ἥντιν ἐξ Ζαριάσκων καλεῖσθαι. ἢ διαρρῆι ὀμαθυμῶ ποταμὸς ἀμβάλλων εἰς τὸν Ὄξον. GRONOV. In Scythia Asiatice postremum locum occupant Hyrcani, ad ortum Caspii maris positi; contra Bactrus, qui rigato Bactro-

rum oppido in Oxum decurrebat, ab Hyrcanis Margiana & Aria interpositis erat sejunctus. Istorum regio a Bactri cursu multum distabat. v. Examen critique des hist. d'Alexandre le Grand Sect. IV. s. CROIX. Bactra seu Zariaspe quin eadem fuerit cum hodierna urbe *Balk*, vix dubium esse poterit. v. Golius ad Alfraganum pag. 175 sq. & S. Croix l. c. p. 219. Quod oppidum rigat flumen *Dehash*, pro antiquo Bactro erit habendum; Marius Niger tamen *Bochara* nunc nominari afferit. Scythiae Bactrum male adscribit Vibius; ad istam non pertinet Bactria vel Bactriana. Pejus est, quod Hyrcanos fines alluere adjicit. Utrumque iterum Luciano suo debet, cujus verbis imprudens est deceptus. Sic ille:

tinxere sagittas

*Errantes Scythiae populi, quos gurgite Bactros
Includit gelido, vastisque Hyrcania sibus. O.*

Caystros

Caystri nomen scholiastes Dionysii perieg. ad v. 837. derivat ἀπὸ τοῦ παρακίθαι τῆ κεκαυμένη χάρα. Graeci hodie *Kara-su* five aquam nigram dicunt, Turci *Kuschuk Minder* five Maeandrum minorem. O.

per *Hypaeram*) sic lego. Ut Caystros flumen Lydiae, ita Hypaera urbs quoque Lydiae. Strabo L. XIII. p. 627. Ἰπαιρα δὲ πόλις ἐστὶ κατὰβαίνουσα ἀπὸ τῆ Τρωάλου πρὸς τὸ τῆ Καίστρου πιδίον. Stephanus: Ἰπαιρα πόλις Λυδίας, κτιθεῖσα ὑπὸ τὸ παρακίθαι ὄρος ὑπὸ τῆ Λιπός. GRONOV. Ambabus manibus istam Gronovii emendationem recipio, acuti profecto ingenii foetum, ipsis quoque nominum monstris, a librariis hominibus confectis, confirmatum. Qui *Ephesium* substituit *Hypaeris*, non enim filendum apud Auctores in plurali numero dici; v. Ovidius Met. L. XI. v. 150. is non cogitavit istam urbem non ipsi Caystro, sed vicinam esse. O.

paludi Asiae) vide vet. scholiasten ad Dionysii orb. descr. v. 836. Servium ad Virgilii Georg. L. I. v. 383. *Caystrus autem Asiae fluvius est. Asia vero palus; unde fecit Asia*

prata. Et de palude Asia a longa est; nam de provincia corripitur, ut, Europa atque Asia pulsus, & est Homericus versus:

Ἀσία ἐν λειμῶνι, Κασπίῳ ἀμφὶ ῥέθρῳ.

fic ed. Lugd. Bat. & Amst. 1680. multo vitiosiora exprimit Homeri verba ed. Joh. Parv. 1529. Legendum autem est *Ἀσία ἐν λειμῶνι* &c. cf. idem Servius ad Aen. L. VII. v. 701. item Homerus Il. L. II. v. 459. HESSEL. *palus Asiae* est palus apud Sardes & stagnum Gygaeum. Herodotus L. I. cap. 93. sepulcro Gygis regis dicit confinem esse lacum ingentem, dictum Gygaeum. Id. L. IV. cap. 45. refert tribum quandam Sardibus esse vocitatam Asiadem. Strabo L. XIII. p. 626. de lacu Gygaeo loquitur & p. 627. afferit ex mente Scephii, fortasse Maeoniam olim Asiam dictam esse, citatque hac occasione versum Homeri

Ἀσία ἐν λειμῶνι &c.

Stephanus: *Ἀσία πόλις Ἀσδίας παρὰ τῷ Τρωίῳ.* Plinius L. V. cap. 29. Dionysius perieg. v. 837.

Πολλοὶ γὰρ λειμῶνις ἐν Ἀσίῳ τηλεθώσων.

ubi vid. Eustathius. Asia sit itaque & maneat civitas ipsa Sardes, non Maeonia. GRONOV. Elucet ex dictis, minus adcurate a nostro *Caystrum proximum* dici *Asiae paludi*. Haec trans Pactolum erat & Sardes; ast iste, e Cilbianis montibus orsus, per citiorem regionem defluebat. O.

Camicos

urbs Camicos) recte. v. Cellarius G. A. L. II. cap. 12. Caeterum Vibio opposuit sese Bochartus, qui cognitione quadam litterarum Orientalium refellit ejus opinionem. Chan. L. I. cap. 29. p. 555. HESSEL. *Camicos*, recte, Stephanus: *Καμικός πόλις Σικελίας.* GRONOV. Addit Stephanus: *ἐν τῷ Κόκαλος ἤρχεν.* Simili modo & Herodotus L. VII. c. 169 & Diodorus Sic. L. IV. cap. 80. Camicon in singulari efferrunt; Strabo contra in multitudinis numero L. VI. p. 273. qui aevo suo jam deletam urbem refert, unde apud Vibium

intelligi debet: *ex quo olim urbs Camicos.* In hujus locum postea successit, ut Cluverius putat, *Cena*, cujus in Antonini Itinerario mentio fit, quaeque forsitan *καὶνὴ* vel *καίρῃ* mansio dicta videtur Wesselingio. Hodie *Sicilianae* nomen gerit, quod quidem oppidum Fazellus Dec. I. L. VI. cap. 1. anno 1350 conditum perhibet, instauratum potius Cluverius. Camicum fluvium praeter Vibium ex priscis nemo nominat. Stephani epitomator tamen inter ea recenset oppida Camicum, quae a fluviis, quibus rigabantur, fiat dicta. Hodie *fiume delle Canne* sive *Cannarum flumen* salutari, auctor est Cluverius Sic. ant. L. I. c. 17. & Fazellus l. c. *Cannarum* hoc nomen forsitan a nomine *Cena*, de quo mox, originem traxit. Quod *Agrigentinos dividere Camicum* addit Sequester, id quidem vereor magnopere, ut plene satis dictum sit. Non ita solet nostrer. Nec medium Agrigentinum agrum rigabat Camicus, sed ab Heracleensium agro separabat. Unde crediderim legendum: *dividit Agrigentinos & Heracleenses.* Sed jam Cluverio supplendum visum *ab Heracleensibus sive a Carthaginiensium ditione.* Demum Camici nomen ex Phoenicum lingua deducendum docet Bochartus l. c. & a flexuoso suo aditu dictum censet, doctrinae suae indulgens. Phoenices quippe vocasse **עקמקם** & per aphaeresin **קמקם** quasi *flexuosum*. Sic Achatem quoque Punice **עקר** sive *maculis respersum*; sic Asinium **הצין** sive *frigidum*; sic Anapum **ענב** quasi *uvarum*, quarum fertiles fuerint Syracusanorum agri, *divitem*; sic Alabim **הל אורה** quasi *nectareum* vel *dulcem* ab Hyblaeo melle scilicet; sic Acidem **אחיש** sive *rapidum*; sic Amenanum **עמנע** sive per intervalla *cohibitum* nuncupatum arbitratur. Similia de Arari, Baeti, Bagrada aliisque affert. O.

Caicus

v. Virgilius Georg. L. IV. v. 370. & ibi Servius. Ovidius de arte amandi L. III. v. 196. Lucanus L. III. v. 203. HESSEL.
Quod in scriptis codicibus plurimis desideratur hic fluvius,

nimiae librariorum festinationi id tribuendum, quos ad frequentem articulum simile fere nomen abripuit. Myfos olim circa Olympum habitasse, sed pulsos dein a Phrygibus concessisse ad fontes Caïci prope Lydiam, auctor est Strabo L. XII. p. 572. Idem L. XIII. pag. 615. istum fluvium in Elaiticum sinum sese effundere docet. Sic intelligimus, cur e Mysia venire Caïcum dicat Plinius H. N. L. V. c. 30. *Adu-rum*, itemque *Astracum* dictum, donec a Mercurii filio, ejus undismerso, Caïci nomen acciperet, narrat Plutarchus de fluviis. Hodie *Girmasti* appellatur in tabulis nonnullis; *Niger Castri* nominat. v. Ortelius. O.

Calos

An sit καλὸν ῥόμα Danubii ostiorum? GRONOV. Ejus καλὸν ῥόματος meminere Apollonius Argon. L. IV. v. 313. Plinius H. N. L. IV. c. 12. Ptolemaeus L. III. c. 10. Ammianus Marc. L. XXII. c. 19. alique. Neque dubium, quin id cogitarit Vibius. Est & alius *Calus* fluvius, in Heniochorum regione, qui in Euxinum mare devolvitur. v. anonymi, quem Arrianum vulgo putant, descr. Ponti Euxini. p. 14. O.

Cocytos

Virgilius Georg. L. IV. v. 479. & Aen. L. VI. v. 323. HESSEL. Cocytum ἀπὸ τοῦ κοκύειν dictum volunt, quod est gemere & flere. Is amnis insuavissimus una cum Acheronte defluebat per Thesprotiam ad Cichyrum, teste Pausania L. L. c. 17. lugubrique sono, quem ejus unda inter saxa forsan provoluta edebat, digna fuit, quam in inferno locaret Homerus Odyss. L. X. v. 514. Sic saltem Pausanias Poetarum principem, quum ea loca vidisset, multa ex illis in suum de inferis poema transtulisse existimat. Similia istis in Italia circa Avernum & Lucrinum lacum invenere Poetae Latini, ne Tartara foris quaerere opus esset. Sic Acherontem suum, sic Styga, sic Cocytum in ista regione habent. Virgilia loca

occupavit Hesselius. Addo Ovidium *Metam.* L. XIV. v. 104 seq. porro *Silium Ital.* qui L. X. v. 116.

*Ast hic Lucrino mansisse vocabula quondam
Cocyti memorat . . .*

& Petronium in *Satyrico*, ubi sic:

*Est locus exciso penitus demersus hiatu,
Parthenopen inter magnaeque Dicarchidos arva,
Cocyta perfusus aqua . . .*

Operae pretium fuerit inquirere, an hodieque tetrae imagini, quae tanto horrore replevit Poetarum animos, respondeant flumina. De Averno saltem lacu eadem fere vel nunc observari, quae praedicarant veteres, ostendemus infra. O.

Crinifos

Bene. Videto de orthographia nominis hujus fluvii Nic. Heinsum ad Claudianum de raptu Proserp. L. II. v. 57. & Cellarium G. A. L. II. c. 12. HESSEL. Scilicet *Crinifum* habes apud Virgilium L. V. v. 38 :

*Troia Crinifo conceptum flumine mater
Quem genuit.*

Ibidem tamen alii codices habent *Crimifus* item *Crimnifus*. Servius *Crimifum* a Virgilio poetica licentia *Crinifum* vocari perhibet. Corn. Nepos *Crinifum*, Plutarchus *Crimesum*, Diodorus Sic. *Cremifum*, Lycophron *Crimifum*, dicit. Praefendum nomen *Crimifi*, quo & Dionysius Halic. utitur, putat Cluverius Sic. ant. L. II. c. 2. qui simul ostendit, fuisse unum e majoribus Siciliae amnibus inter Lilybaeum & Agrigentinum agrum. Idem hodie *Belicem dextrum* appellari adjicit. Fazellus Dec. I. L. VII. c. 4. statim *S. Bartholomaei* fluvium ab aedicula ejusdem nominis & paullo inferius *frigidum flumen* vocari tradit. In Brutiis quoque *Crimifus flumen*, *Crimifa* item urbs & promontorium exitit. Originem nominis vel a vitium vel ab apii copia e Phoenicum lingua suo more deducit Bochartus in Chan. L. I. c. 29. O.

Atalae) Videtur, nisi me fallit animus, nescio quid fuisse locutus Sequester de *Atalla* civitate. Ei rei fundus sit If. Tzetzes ad Lycophronem v. 953. & v. 964. ubi narrat, Aegestem fluvii Crimissi filium in Sicilia tres condidisse urbes, Aegestem, Erycem & Atallam vel Entallam. HESSEL. Equidem veram Vibii lectionem restituisse mihi videor. *Entellam* posuissim, ni propius ad codicum fidem accederet *Atalla* vel *Atala*, quo modo nomen id efferunt quoque codices quidam laudati Isacii ad Lycophronem; Ptolemaeo tamen aliisque, item in nummis *Entella* dicitur, quales tum in reliqua Sicilia numismatica tum apud Ser. Castellum P. T. M. in Inscr. Siciliae in tabula NN. num. II & III. spectare licet. Extant & figuram tauri humana facie praeferentes ad Crinifum amnem designandum. Oppidum Entellae qui hodieque cum Leandro in *Miranda*, aut cum Aretio in *castello Vetrano* aesse perhibent, falluntur, teste Fazello l. c. Mons nomen servat, quem praecipuae rupes & unicus tantum aditus parvi praesidii indigus natura munitissimum reddunt; at urbs ipsa a Friderico II. Imp. Saracenis erepta & funditus deleta penitus jacet. Fuit & alia Entella, Liguriae, nunc *Lavagna*. Atalae nomen Phoenicium esse, & *montanum* designare locum placet Bocharto l. c. O.

Calor

Duplicem Calorem fluvium norunt veteres, alterum in Samnio, Beneventum qui rigat, cujus mentio apud Livium L. XXIV. c. 14. & L. XXV. c. 17. item Appianum in Annibalicis p. 334, ubi capite truncatus *Alor* salutatur, & in tabula Theodosiana; alterum in Lucania, in Antonini itinerrario notatum, ubi videndus Wesselingius. Uterque pristino nomine venit, *il Calore* dictus. Priorem excipit Sabatus, hodie *il Sabato*, posteriorem Silarus, *il Silaro*. Quod autem Beneventanus Calor a pugna a. 663 ad istum commissa *Pugna* dictus memoratur a Paulo Diacono L. V. cap. 4. five 7, potius id ad Sabatum referendum existimat Cam. Per-

grinus in descr. Ducatus Beneventani Diff. VII. Imo id nomen *pugnae* non fluvio sed loco tribuitur in scripto codice Pauli. O.

Cryfas

v. Fulv. Urfinus ad Ciceronem in Verrem L. IV. c. 44. & Graevium ad eundem locum. Porro autem Nic. Heinsius, cujus etiam nunc inedita cura est, Vibium tangit ad Silium L. XIV. v. 230. De reliquo, antiquum numisma, quod fuit apud Urfinum, id CLI. inter selecta Wildiana est, quantum ego existimare possum, etsi unius partis explanationes multum differant. Vide porro & Gronovium Thef. Graec. Ant. Vol. II. p. 15, ubi egit super numismate Assorino Vibioque nostro. HESSEL.

Heraei montes, Diodoro Sic. memorati L. IV. c. 86. per mediam fere Siciliam a septentrione ad austrum jugum suum protendunt. Ad illud adjacent Herbita, Tabae, Enna. Ennam inter atque Tabas profluit ex monte Heraeo Chryfas fluvius, qui Aforum mox rigat pauloque inferius in Symaethum incidit. Ciceronis locus memoratus hic est: *Chryfas est amnis, qui per Assorinorum agros fluit. Is apud illos habetur Deus & religione maxima colitur. Fanum ejus est in agro propter ipsam viam, qua Assoro itur Ennam.* O. Pro Heraeo Barthius adv. L. IX. cap. 3 legerat *Eryceo* v. *Aethnaeo*, non bene. HESSEL. Nummum a Gronovio productum l. c. primus in Siculis publicavit Paruta tab. CXXVI. Reliquos, qui de eo consuli possint, recenset P. Burmannus secundus ad NN. Sicula Dorvillii p. 428 & 612. Equidem non fat perspicio, isti nummo sitne profus habenda fides; neque enim in hoc monumentorum genere rara sunt peccata in rectam scribendi formam. Sed sit ita, ut Gronovio placeat, valeatque adspirationis rejectio, scriptis quoque Vibii membranis congrua. Hodiernum fluvii nomen si quaeris, Leander *Veria*, Fazellus, Aretius & Castellus T. M. Princeps *Dittaino* nuncupant. Assorus nunc *Azaro* vocatur,

Syracusis pessime adscribitur Crysa a Vibio nostro. Excusat tamen errorem Cluverius Sicil. ant. L. II. cap. 7. eo, quod Syracusanorum tunc ditio in Assorinum agrum extendebatur. Verum, id est Aethiopem lavare. Quaeram equidem, de quonam tempore hoc valeat & unde hauserit noster? Frequentibus ejus vitiiis & hoc accensendum. Heinsii emendationem apud Silium recepit Drakenborchius, unde pro *Vagedrusa* nunc legitur:

& fontes, vagi Chrysa, tuos.

Nominis origo Bocharti fugit industriam. O.

Cydnus

Exhibuit Cl. Nicafius de Nummo pantheo Hadriani Imp. ad ill. Spanhemii Diff. c. 2. nummum Vibio Sequestri commodum: nam in averfa parte, quae expressam habet formam figuramque Cydni cum subscriptione vocabuli ΚΥΔΝΟΣ, haec inscriptio est: ΑΔΡΙΑΝΗC ΤΑΙCΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΝΕΩΚΟΡΟΥ. v. & Sel. NN. ant. ex museo Jac. de Wilde pag. 143. Caeterum de Cydno ipso v. Dionysium perieg. v. 868. HESSEL. Locus Dionysii sic habet:

Κύδνου δὲ σκολιῶς μέσην διὰ Ταρσὸν ἴσθη.

Nomen fluvii a Cydno Anchiales filio repetit Eustathius ad h. I. itemque Stephanus e Diodoro Grammatico. E Tauro oriri Cydnum docet Strabo L. XIV. p. 672. qui frigidum asperumque praedicat. Notum, quod Alexander ex illius undis adiit, vitae periculum. De ostiis fluvii non fat convenit Straboni cum Ptolemaeo. v. Cellarius N. O. A. L. III. c. 6. Ravennas anonymus *Cygnum* dicit. Hodiernum nomen est *Kara-Su* sive *aqua nigra*, item *Baradan*. O.

Cyrta

Cirta aliis *Arauris* videtur nominari; ut Melae L. II. c. 5. aliis *Πάυραρις* ut Straboni L. IV. pag. 182. GRONOV. Cirtae qui praeter Vibium meminere, novi neminem. Apud Strabonem

bonem legebatur : Ῥάυρασις, apud Melam *Arauraris*, apud Plinium H. N. L. III. c. 4. *Araris*. Ubivis legendum esse *Arauris* docet Ptolemaeus, qui L. II. c. 10, habet Ἀραυρεῖν ποταμῷ ἐκβαλὴν πρὸς Ἄγραθην πόλιν. Hoc nomen autem sic sese recte habere patet statim ex Antonini itinerario, qui *Arauram* recenset sive Ceseronem mansionem, a fluvio scilicet, quo rigabatur, appellatam. Apposite huc facit locus Wesselingio citatus e Vita S. Tiberii: *Et subito apparuerunt juxta fluvium, qui dicitur Araur, in vico, qui vocatur Ceseri*. Nunc hic vicus a S. Tiberio S. Tyberi salutatur. Porro in diplomate Ludovici Pii a. 837. memoratur *fluvius Araur*, v. Hist. de Languedoc T. I. preuves col. 71. Hodie *Eraux*, *Airaut*, *Eraut* dicitur. Jam Valefius in not. Gall. p. 5. illustrando Vibio *Cyrtae* nomen putat Graecum esse, a Massiliensibus conditoribus eo inditum flumini, quod *sinuosus* vel *flexuosus* esset; *Araurim* contra antiquos nuncupasse Celtas. O.

Crustumium

Lucanus L. II. v. 406.

Crustumiumque rapax

HESSEL

cf. & Plinius H. N. L. III. c. 15. Ariminum inter & Pisaurum Umbriae oppida in via Flaminia id flumen fuit, quod hodie *Conca* vocatur & Sulpicio teste, Lucani scholiaste, urbem habuit olim cognominem, a Crustumerio Sabinorum probe distinguendam. O.

Casilinum

Casilinum oppidum, cujus morientis reliquias memorat Plinius H. N. L. III. c. 5. norunt veteres, flumen ignorant. Boccacio est *Casilinus*. Fuit autem Casilinum urbs ad utramque Vulturni, qui hodieque *Volturno* vocatur, ripam, ubi nunc *Capua* nova, v. Camillus Peregrinus de Campania felice Diss. II. cap. 30. Succurrit commode profecto hic scriptor laboranti Sequestris fidei, dum ostendit Volturnum, qui

blim rigarat Casilinum, postea hujus oppidi nomen adscivisse; quod quidem occidentis imperii Romani temporibus solemne fuerit. Adducit porro in eam rem testimonia duo, alterum Agathiae ex saeculo VI, qui L. H. p. 39. Francos sub Justiniano Imp. ad *Casulinum* amnem gravem accepisse cladem narrat, in cujus memoriam huic fluvio inhaerere quoque nomen *Sanguino* perhibet Ligorius; dein alterum Constantini Porphyrog. apud quem itidem *Casulinum*, vel, quod corrupti codices prae se ferunt, *Casudinum* salutatur. Imo & in tabula Peutingeriana Casilinum forsitan de flumine intelligendum asserit; quod mihi tamen secus videtur. Quicquid sit, aetas Vibii Sequestris ex his & similibus aliquo modo definiri potest. Postrema Imperii Romani tempora videtur attingere, quibus Vulturini nomen exoleverat; inde factum, ut ex isto & Casilino duo flumina diversa fecerit noster. Nec rejicienda ergo protinus nomina Vibii, Romanis scriptoribus ignota. O.

Cephisos

Cephisi orthographiam tractat N. Heinsius ad Ovidii Met. L. III. v. 343. Lilaea urbe Phocidos descendit is fluvius; testis est Strabo L. IX. p. 407. Οὔτοι μὲν ἐκ τῶν Φωκικῶν ὄρων οἱ ποταμοὶ καταφέροισαι, ἀν' ὃ Κηφισοὺς ἐκ Λιλαίας Φωκικῆς πόλεως τὴν ἀρχὴν λαμβάνει, καθάπερ ἔϋ Ὀμηρος φησὶν.

Οἱ τε Λιλαίαν ἔχον πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο.

ubi v. Casaubonus. scholiastes Homeri ad Iliad. L. II. v. 522. & hunc 523. Οἱ δὲ Κηφισοὺς πόσιμος ἐστὶ τῆς Φωκίδος ἔχων τὰς πηγὰς ἐκ Λιλαίας, ὡς φησὶν Ἡσίοδος.

Ὅς τε Λιλαίῃσι προῖεσι καθίππου ὕδωρ.

Λι) Πόλις Φωκίδος παρακειμένη ταῖς τῷ Κηφισοῦ πηγαῖς. Consulte Strabonem quoque L. IX. pag. 424. E latinis scriptoribus testis est Statius Theb. L. VII. vers. 348.

propellentemque Lilaeam

Cephisi glaciale caput.

Euboeam) Simlerus *Boeotiam*. Aristoteles her. Homer. epit. I. Ἐπὶ Πηλείῳ κειμένῳ ἐν Βοιωτίᾳ.

Τόν δ' ἐπὶ Κηφισῷ πέλαρῳ ἴσαν ἀπὸ ῥέοντι

παίδας Βοιωτῶν σῶφρονα Πηλείων.

HESSSEL.

Aliena) restituo auctore & duce MS. *Lilaea*. In Lilaea urbe descendit, hoc est, in urbe Lilaea fontes Cephisi. Pausanias L. X. c. 33. Λίλαιαν δὲ τῶν καλυμμένων Ναιίδων, ἢ θρυαλλῆρα εἶναι τῷ Κηφισῷ, ἢ ἀπὸ τῆς νέμφης τὸ ὄνομα τιθῆναι τῇ πόλει φασί· ἢ ὁ πύλαμος εἰλαῦνα ἔχει τὰς πηγὰς· ἄντισθ δὲ ἐκ τῆς γῆς ἢ τὰ πάντα μὲθ' ἰσυχίας, ἀλλ' ἄγε πλείω συμβαίνει, μεσότης μάλιστα τῆς ἡμέρας, κατέχεται φωνὴ ἀνερχόμενος. cf. & Plinius L. IV. cap. 3. *Amnis Cephisus praefluens Delphos ortus in Lilaea quondam urbe*. GRONOV. Vibius hic sua nec clare fatis effert, nec fat ex rei veritate. Cephisus scilicet ex Lilaea orsus in lacum Copaidem vel Cephissidem defluebat. v. Pausanias Boeotic. c. 24. Strabo L. IX. p. 407. Is Copais lacus per canales subterraneos cum mari copulatur. v. Wheeler voy. T. II. p. 277. s. CROIX. In varia lectione, quam pag. 8. indicavimus, haec emendabis, lector, quae de *Lilaea* notata sunt & sic leges: *Lilaea*) sicut cod. Med. at in cod. Rev. Rel. & Parisinis *aliena* &c. . , scilicet, quod sanus nunc hac parte locus, Mediolanensi debemus codici. Neque de hac re dubium. Postrema verba sunt oppido corrupta. Simleri *Boeotiam* non moror. Forfitan scripserat Vibius: & in lacum Copaidem fluit. Caeterum ad radices Parnassi defluere resonantem Cephissum Dionysius perieg. scribit v. 440. ubi Eustathius notat septem Cephissos a Geographis numerari & paullo ante plures Asopos, Acheloos & Cephissos occurrere docuerat. Hos Strabo L. IX. p. 424. paucis complectitur. Ἔστι δὲ Κηφισὸς ο, τὸ Φακικός, ἢ ὁ Ἀθήνησι, ἢ ὁ ἐν Σαλαμίνι· τέταρτος δὲ ἢ πέμπτος ὁ ἐν Σικυῶνι ἢ ὁ ἐν Σκύρῳ· ἕκτος δὲ, ὁ ἐν Ἄργει, τὰς πηγὰς ἔχων ἐκ Λυρκείου· ἐν Ἀποδωνίῳ δὲ τῇ πρὸς Ἐπιδάμῳ πηγῇ εἶσι καὶ τὰ γυμνάσιον, ἢ καλοῦσι Κηφισοί. Quod restat, Phocicus nomen antiquum servat, *Cephisso* dictus, Copais lacus *Livadia limni* salutatur. O.

Cinybs

Totus hic locus in turpi mendo cubat. Vix est, quod dubitem, quin Vibio sermo sit de Cinypho, Africae fluvio & de oppido quodam ejusdem Regionis, qualia Theveste, item in tabulae Theodosianae segm. III. *Thenebreste*, quod ad *Tybrefti* sonum sic satis accedit, etsi a Cinyphi situ remotius. Verum codices scripti omnes habent *Arabiae*. Non puto ququam huic malo allaturum medelam, ni in fontem incidat, ex quo ista in Sequestrem promanarunt. Illud adjungo. In tabula, quae Arabiae felicitis situm offert, a Niebuhrio & sociis perlustratae, ad Septentrionem occurrit *Wadi Schirrès*. Quid si ille *Schirrès* sit *Cyrups* Vibianus? Sed haec dubia, imo forsan vana. O.

Crathis

Graece *Κράθις*, v. Eustathius ad Dionysii orb. descr. v. 373 & 414. Schol. Theocriti ad eidyll. V. v. 15. Euripides in Troad. v. 226 sq. If. Tzetzes ad Lycophr. v. 1021.

aurei) sic etiam Nic. Heinsius ad Ovidium met. L. XV. v. 313. At enim *auri* pro *aurei* non est sine exemplis. Salmasium ad Lampridii Alex. Sev. cap. 25, id consulere jubet Relandus. HESSEL. Sybarin urbem inter duo fluvios Crathin & Sybarin esse conditam docent Strabo L. VI. p. 263. Plinius L. III. c. 11. Lycophron v. 1079. A caprario pastore, cujus ad id flumen sepulcrum sit structum, nomen quoque ei inditum Aelianus scribit de nat. animal. L. VI. c. 42. Idem & de aureo capillorum colore consulendus L. XII. c. 36. conferendusque cum Strabone L. VI. p. c. ubi: *ὁ δὲ Κράθις τῆς ἀνθρώπων ξανθίλαχτιν ἢ λευκόλαχτιν* dicitur. Ceterum in Peutingeriana tabula & apud Ravennatem anonymum *Crater* vocatur hic amnis; ista quoque in Tyrrhenum exire jubet. Demum & in Sicilia & in Achaia Crathis fuit fluvius. v. Eustathius l. c. Strabo L. VIII. p. 386. Pausanias in Arcad. c. 15. O.

Crathis, de quo hic agitur, torrens fuit, cujus haud raro ficcus alveus extitit. Ex Herodoti verbis saltem consequi id videtur, referentis, Sybaritas templum Minervae consecrassse *κατὰ τὸν ἕρπον Κραθίης*. L. V. c. 45. Hodienum *Crate* salutatur ab accolis, mixtaque cum Sybari unda, per vastos amoenosque campos, in quibus Sybaris oppidum steterat olim, in mare decurrit. v. voyage en Sicile & dans la grande Grece. p. 195. S. CROIX.

Clitumnus

v. Propertius L. III. eleg. 21. v. 23. Philargyrus ad Virgilii Georg. L. II. v. 146.

Jupiter) v. Brouckhusium ad Propertium L. II. eleg. 15. v. 25. & Cellarium G. A. L. II. cap. 9. HESSEL. Quae laeta dicunt Mevaniae (hodie *Bevagna*) prata Silius L. VIII. v. 457. & Juvenalis Sat. XII. v. 13. eadem taurifera vocat Lucanus L. I. v. 473. Tauris istis & solito grandioribus & albo colore conspieis tum ad sacrificia usi olim Romani, tum ad triumphalem pompam; quae paucis egregie exprimit Virgilius Georg. L. II. v. 146 seq.

*Hinc albi Clitumne greges, & maxima taurus
victima; saepe tuo perfusi flumine sacro
Romanos ad templa Deum duxere triumphos.*

Fluvii ejus fontem & decursum scite pingit Plinius L. VIII. ep. 8. ubi sic: *Vidistine aliquando Clitumnum fontem? Si nondum . . . vide . . . Modicus collis adsurgit, antiqua cupressu nemorosus & opacus. Hunc subter fons exit & exprimitur pluribus venis, sed imparibus; eluctatusque facit gurgitem, qui lato gremio patescit purus & vitreus, ut numerare jactas stirpes & relucentes calculos possis. Inde non loci de-
vexitate, sed ipsa sui copia & quasi pondere impellitur. Fons adhuc, & jam amplissimum flumen atque etiam navium patiens; quas obvias quoque & contrario nisu in diversa tendentes transmittit & perfert; adeo validus, ut illa, qua properat ipse, quanquam per solum planum, remis non adjuvetur: idem ae-*

gerrime remis: contisque superetur adversus. . . Rigor aquae certaverit nivibus; nec color cedit. . . Hanc imaginem fontis fluviique non alii convenire hodie arbitratur Alph. Ciccarellus in *diff. de Clitumno*, inserta *Thef. Antiq. Ital. T. IX. P. VIII.* quam illi, qui in ortu suo dicitur *le Vene di Piscignano* in Comitatu Spoletino, quemque Mevenates, laudati auctoris municipes, dicant *la Timia* eo, quod ob frigus & rapidum defluxum timendus sit. Cluverius tamen *It. ant. L. II. c. 10. Clitunno* nunc quoque nuncupari asserit. Neque hic audiendos esse Ciccarellus statuit eos, qui in Comitatu Nuceriae potius oriri praedicent Clitunnum & nunc *Aqua Sancta* dici, itemque *Aqua blanca*. Praeterquam enim quod singula momenta a Plinio exposita aptissime ad istas Pisciniani, ut vocantur, venas quadrent, restare hodieque in vicinia asserit & castri Falisci, & templi Clitumni & sacellorum vestigia. Cluverio etiam teste sacrum, nunc Servatori optimo inscriptum, structura sua Romanum opus indicat. De Clitumno Deo, anni nostro cognomine, quem Jo- vem solum quod sciam sed admodum verosimiliter, dicit Vi- bius, apposite iterum Plinius, ubi l. c. sic pergit: *Stat Clitumnus ipse, amictus ornatusque praetexta. Praesens numen atque etiam fatidicum indicant sortes. Sparsa sunt circa sacella complura totidemque Dei; sua cuique veneratio, suum nomen; quibusdam etiam fontes. Nam praeter illum, quasi parentem ceterorum, sunt minores capite discreti; sed flumini miscentur, quod ponte transmittitur.* Suetonius in *Calig. c. 43* nemoris mentionem facit, in quo scilicet cultus iste peragebatur. Clitumni non meminit Strabo, at Teneam habet *L. V. p. 227*, eumque Mevaniam alluere & parvis navigiis merces in Tiberim devehere narrat. At Taenias, hodie *Topino*, navium patiens non est, unde & *Silio l. c. v. 454.*

- - - *Tinae inglorius humor*

dicitur, sed Clitumnus, qui cum isto aquas miscet & in Ti- berim defluit. Itaque Ciccarellum si audias, apud Strabo- nem *Teneae* substitues *Clitunnum*. Unicum addo: Vires a priscis tributas Clitumno cur non amplius observare detur,

si quis quaerat, idem respondet, quod de oraculo Delphico apud Ciceronem praedicatur, vetustate eas evanuisse. O.

Danubius

qui & Ister) Hoc est, cur binominis appellari soleat. v. Ovidius ex Ponto L. I. ep. 8. v. 11. Statius L. V. Silv. v. 89. Silius Ital. L. I. v. 326.

VII ostia) Quare septemplex nominatur Ovidio trist. L. II. v. 189. septem geminus Val. Flacco L. IV. v. 718. & septenus Statio L. V. Silv. v. 398. cf. & Val. Flaccus L. VIII. v. 185. ubi sic:

*Haud procul hinc ingens Scythici ruit exitus Istri,
Fundere non uno tantum quem flumina cornu*

Accepimus: septem exit aquis, septem ostia pandit.

& Eustathius ad Dionysii orb. descr. v. 298. HESSEL. Eustathii locus reliquis contradicit, quinque ostia enim Istro tribuit; sed & ipsi Dionysio v. 301. dicitur:

Ἴστρον πενταπύρρον προχῶσιν ἐλισσόμενον πρὸς Πεύκην.

& Herodotus L. IV. c. 47. πνιλάτομον vocat. Strabo septem ostia tribuit Istro L. IV. p. 207. ab Ephoro autem quinque isti adscribi testatur. Plinius sex H. N. L. IV. c. 12. scholiastes Apollonii tria ponit. Herodotus porro & heic & L. II. c. 33 & 34. in designando Istri cursu multus est; in fontibus autem ejus definiendis oppido fallitur. Quid enim sibi volunt ista? Ἴστρον τε γὰρ ποταμὸς ἀρχόμενος ἐκ Κελτῶν ἢ Πυρρήνης πόλεως, ῥέει μέσσην χεῖρα τῆν Ἑυρώπην. ἢ δὲ Κελτοὶ εἰσὶ ἐξω Ἡρακληίων σήλων. . . Absque dubio Pyrenaeos montes cogitabat Herodotus. Sic saltem & Aristoteles Meteorolog. L. I. c. 13. Neque Strabo fat recte rem docet; huic enim L. IV. p. 207. αἱ τὴν Ἴστρον πηγὰς sunt πηλαίαι Σαίβων ἢ τῆ Ἐθρυκίου ὄρους. Contra verum fontium situm declarat Plinius l. c. ubi in Germaniae jugis montis Abnobae oriri Danubium narrat. Gemina habent Tacitus de mor. Germ. pag. 123. & Festus Ruf. Avienus in descr. orb. v. 437 sq. Fuit & aliud antiquo aevo nomen Istro; Matoas enim

appellatus, teste Eustathio l. c. quod graece interpretandum *Δρῖος* tradit. Atque haec ex Strabone se hausisse profitetur scholiastes; Casaubono tamen magis arridet, ex Stephano desumpta ab Eustathio, in cuius sane epitome totidem verbis leguntur. Demum bina nomina fluvio nostro non promiscue data referunt Geographi. Sed superiores ejus partes, ad cataractas usque *Danubium*, inferiores ad Pontum usque *Istrum* appellatum Strabo L. VII. p. 304 docet. Quocum conferendus Mela L. II. c. 1 & 3. Plinius ibi, unde primum Illyricum alluit; Istrum appellatum pronunciat. Ptolemaeus L. III. c. 8. ab Axiopoli usque ad Pontum & ostia hoc nominis ferre narrat. Demum ad Vindobonam usque Danubium vocari, Agathemeri sententia est L. II. c. 4. Recentiori aevo Danubii maxime inferioris cursum splendido opere illustravit Ill. Marsilius Comes, qui Leopoldo regnante ad ejus ripas exercitui praecerat. Majores aeneae tabulae numero 288 exornant ejus Danubium Pannonico-Mysicum, qui Hagae Comitum & Amstelodami prodit forma maxima tomis sex. O.

Drinius

Drinus) MS. *Drimus*, forte *Drinius*, ut apud Plinium H. N. L. III. c. 26. *Illyrici longitudo a flumine Arfia ad flumen Drinium DCCC. M. & c.* Strabo tamen L. VII. p. 316. *Καὶ Δρῖων ποταμὸς ἀνάπλου ἔχων πρὸς ἑω, μέχρι τῆς Δαρδανίας.* a Ptolemaeo L. II. Geogr. cap. 17. etiam vocatur *Δρῖλων*. Nodus dignus vindice Hercule: bene tamen est, ut fastidiatur *Drimus*, GRONOV. Pro *Drilone* fluvio addo auctoritatem Nicandri Theriacon v. 607.

Δρῖλων καὶ Νάρονος ὄχθαι

Theophrastus hist. Plant. IX. 7. pro quo habet Plinius H. N. L. XXI. c. 7. *in silvestribus Drilonis & Naronae.* Denique Stephanus Byz. v. *Δυρράχιον* ubi *Δρῖλων καὶ Λά* occurrit. SCHNEIDER.

Lignisti) *Lychniti* legendum esse judicat Cellarius G. A. L. II. cap. 8. qui consulendus. HESSEL. Equidem, li-

brariorum hominum vitia vitaturus, recta repofui, a quibus codices citati parum abfunt: Lychnitem paludem Anna Comnena fuo aëvo lingua in barbariem degenerante *Achridem* dictam refert. Alexiad. L. XII. p. 371. Cedrenus p. 341. e magna palude ad urbem Achridem five Lychnidum exire Drinum narrat. *ἔξ ἧς ποιῖται τὰς ἐκβολὰς ὁ Δελνὸς ποταμὸς, πρὸς ἄκρον ἰσθμῶν, εἶτα γυνοῦν πρὸς δύσιν, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἰόνιον περὶ τὸν Ἐλισσοῦν τὸ φρούριον.* Quoçum conferendus Niceph. Calliftus L. XVII. c. 28. qui antiquitus *Daffaritein* vocatum fcribit. Haec ita Cellarius ex fcriptoribus medii aevi, quafi apud veteres altum efferet de hac palude filentium. Verum Straboni L. VII. p. 327. memorantur αἱ λίμναι αἱ περὶ Λυχνιδούθω (Cafaubonus legit *Λύχνιδον*) ταριχίας ἰχθύων ἀντάρκεις ἔχουσαι. Polybius L. V. c. 108. *Λυχνιδίαι*; Diodorus Sic. L. XVI. c. 8, *Λυχνίτιδα λίμνην* appellat; utroque nomine Stephanus. *Afcuridem* paludem memorant Florus L. II. c. 12. & Livius L. XLIV. c. 2 & 3, quam cum Lychnitide vel Lychnite eandem putat Ortelius. Forfan *Afcuris* per vitium pro *Achride* pofita, quo nomine quoque veniffe Lychnitem paullo ante vidimus. Lychnido urbi, memoratae & Ptolemaeo L. III. c. 13, id ipfum nomen hodieque fervatur, *Akrida* dictae. Caeterum eſt & Lychnitis palus in Armenia apud Ptolemaeum L. V. c. 13. Qui e Lychnite Illyrica oritur Drinius, niger dicitur, *Čara Drino* vel *Drino nero*, quocum aquas miſcet defluens e Scardicis jugis alius, Ptolemaei L. II. c. 17. Drilon, albus appellatus, *Drino bianco*; hi ambo juncti conficiunt Drinium, qui apud Liſſum, hodie *Aleſſio*, in mare defertur. Scodram, de qua fupra in Barbana, non attingit, quod perperam proinde tradit Vibius, qui verba Plinii forfan male cepit; L. III. c. 22. ubi fuper Drilonem Scodram loquat, quod fanum ſenſum poteſt admittere. Niſi tamen Plinius Drilonem a Drinio diſtinctum cupiat, quod non profus eſt abſimile vero. Ptolemaeus hunc Drinium noſtrum Drilonem, Drinum contra aliud flumen vocat, quod in Savum decurrit. Demum parum intereſſe cenſeo, *Drinus* an *Drinius* nuncupetur hic Vibii, ſiquidem

diversimode nomen exprimunt scriptores. In tabula Theodosiana *Drinum Fl.* legitur. Apud Livium L. XLIV. c. 31. salutatur *Oriundus*. O.

Enipeus

v. Servius item Pierius ad Virg. Georg. L. IV. v. 368. HESSEL. *Othry*) v. Plinius L. IV. c. 8. *In Thessalia sunt quatuor atque triginta, quorum nobilissimi Cerceti, Olympus, Pierus, Ossa; cujus ex adverso Pindus & Othrys.* GRONOV. *Othrys* Thraciae mons dicitur nostro infra, male, ut ex hoc loco constat. Ex eo in Apidanum defluit *Enipeus*; cujus tanquam Thessaliae fluminis meminit jam Herodorus L. VII. c. 129. Strabo quoque L. IX. p. 432. *Enipeum* dicit in Apidanum labi. Porro Plinius l. c. inter Thessaliae amnes recenset eundem. Attamen Strabone teste l. VIII. p. 356. τὸν δ' ἐν Θερραλίᾳ Ἐνίσιον γράφουσιν; estque id eo magis memoratu dignum, quod hoc *Enisei Thessalici* nomen nomini *Enipei Peloponnesii*, cujus & Homerus meminit Odyss. L. XI. v. 237 & 239. opponere videatur, tanquam diversimode scribi solitum. Non tamen ex hoc uno Geographi loco reliqua & ejusdem & aliorum loca mutanda censet Casaubonus. Quod autem hic apud Vibium non *Enipeum* sed *Enipeum* legi adjicit, id verum quidem est, habent enim codices *Enipeus*, *Eniseus*, aut id nullius profecto momenti & librariorum hominum culpa ortum; unde nec in lectionis varietate istud discrimen notavimus. Demum humani quid passus Casaubonus ad Strabonis l. c. L. IX, ubi Livii *Enipeum* L. XLIV. c. 8. cum *Enipeo* Strabonis & Vibii pro eodem habet, & apud historicum Romanum pro *Olympi montis*, substituit *Othryis*. Non animadvertit vir doctus, sermonem ibi de *Enipeo* esse, qui quinque millia passuum a Dio Macedoniae distabat, ipso proinde Macedonico fluvio non Thessalico, quemque nullo modo ex *Othry* sed ex *Olympo* promanare oportet. *Pharib* nunc dici Theverus quum asserit, eum cum *Baphyro* Livii L. XLIV. c. 6. vel *Pharybo* Ptolemaei L. III. c. 13. confundit, qui Dio urbi proximus in mare decurrit. O.

Evenus

Jof. Simlerus conjectaverat *Evenus Aetoliae* & M. Ant. Delrio ad Senecae Herc. Oct. v. 502. recte. Quod autem in MS. legitur; *qui & Licorum* vel *Lycorum* vel *Lucorum* vel *Licor*, non est nihil; etenim Evenus olim Lycormas audivit, Strabone teste L. X. p. 451. & Plutarcho de fluv. ubi sic Λυκόρμας ποταμός ἐστὶ τῆς Ἀιτωλίας· μετῴνομασθη δὲ Ἐυνη. Ceterum Lycormas Statio vocatur perquam apposite Centaureus Theb. L. IV. v. 838. ubi Lactantius sive Lutatius. *Lycormas Thebanus fluvius, quem centaureum dixit, quod in eo Hercules sagittis centaurus Nessus sit interemptus; ut Lucanus;*

Et Meleagream maculatus sanguine Nessi.

Centaureum ideo, quia hunc Nessus centaurus custodiebat. Verum, cur scholiastes Thebanum faciat Lycormam, mihi, fateor equidem, non liquet. Fabulam Nessi est legere in Ovidio metam. L. IX, v. 101 seq. & Epist. Heroïd. IX. v. 141. & Lucano L. VI. v. 365. HESSEL. Si me consulis, nomen nihili est *Esper*, natum ex eo quod scriptum fuerit *Lycormas*, per quem *Nessus* &c. Male conjunctum *as* & per peperit *Esperum*, qui in Boccacio legitur, novum articulum inchoans. RELAND. Boccacius istud erroris ex Vibio hauserat. Quae enim is habet: *Esper fluvius, apud quem secundum quosdam &c. Evenos fluvius est, qui & Licorum*, eadem fere sunt, quae ex MS. Codicibus Vibii post Hesselium notavimus. Recte de restituendo hoc loco sentientes doctos viros secuti sumus. Fabulam de Nesso, quam Vibius tangit, Strabo L. X. p. cit. ita refert: Εὐνη . . . ἰκαλεῖτο Λυκόρμας πρότερον· ἢ ὁ Νέσσοσ· ἰσταῦθα λέξιαι ποταμὸς ἀποδιδομένσ· ὑφ' Ἡρακλέους ἀποθανεῖν, ἐπειδὴ πορβόειον τὴν Διόνειραν ἐπιχείρει βιάσασθαι. Cum eo cf. Hyginus Fab. 34. *Eveno*, qui in tab. Theodof. segm. VII. scribitur *Evenos*, hodie nomen *Fidari*. O. *Evenus* est Aetoliae flumen. v. Strabo L. VII. p. 327. & X. p. 451. GRONOV. v. Pausanias in Phoc. c. 38. Is fluvius exorsus ex terra τῶν

Βοιωτῶν per Chalcidem & Calydoniam decurrebat. Antedictus Lycormas. v. Strabo l. c. S. CROIX.

Euphrates

Euphrates Mesopotamiae fluvius limes imperii Romani constitutus, quo submoverentur Parthi. v. Lucanus L. VIII. v. 235. Propertius L. II. eleg. VIII. v. 17. L. III. eleg. III. v. 3. L. IV. eleg. VI. v. 79. Claudianus in primo Cos. Stillicon. L. I. v. 53. HESSEL. Cui bono ista repetitio & cur ita diversimode? Scilicet hinc certo colligere licet Vibium ab amanuensium grege & misere habitum & a posterioris aevi grammaticis turpiter esse interpolatum. Nam vel prior vel posterior articulus haud dubie est inpositus & interdicitum Praetoris metuit. J. CORN. DE PAW. Equidem Praetoris vices hic mihi fumo, posterioremque articulum, qui inepti glossatoris obscuram redolet diligentiam, submoveo. O. Ista, quae in perperam adjectis leguntur repetita e Sallustio, debentur Hieronymo de loc. Hebr. apud quem scriptum est *demonstrari* pro *monstrari*. HESSEL. Parthiae Euphratem auctor de fluviis quoque assignat; rationem docuit Hesselius. Idem ille, sive Plutarchus sit sive alius, olim *Zarandam* dictum fuisse refert, postea *Medum* a Medo Artaxerxis filio, undis ejus merfo, demum *Euphratem* ab Arandaci filio Euphrate. Utrumque fabulam sapit, nec minus illud, quod de Astige lapide adjicit, in partu difficili prodesse. Fluvio hodie nomen *Frat*. Item *Nahar al Kiusa* & *Morad-Su*, sive aquae desiderii. Sitne navigabilis an minus, disputat S. Croix in Examen critique des histor. d'Alexandre. p. 292. O.

Eurotas

Laconices) sic legendum. v. Mela L. II. cap. 3. Straboni etiam *Λακωνική* dicitur. GRONOV. Triplex Eurotae nomen refert dubius auctor de fluviis, dictus quippe *Marathon*, *Himerus*, *Eurotas*. Istud antiquissimum, illud ab Himero Tay-

getae nympphae filio, hoc ab Eurota Lacedaemonum imperatore, utroque undis raptò, exortum. Cum Alpheo Eurotam undas miscere, communicare fluere alveo ad stadia prope XX, tum eodem cuniculo excipi, ex quo erumpentes is in Megalopolitanorum finibus, hic in Laconica e non vis emergat fontibus, docet Pausanias in Arcadicis c. 44 & 54. Addit Strabo L. VI. p. 275. coronas in communem alveum injectas, partito itinere quamque in eo, cui nuncupata fuerit, fluvio prodire rursus. Apud Ravennatem anonymum fluvius noster *Eurotis*, hodie *Basilipotamo* salutatur. Fuit & Eurotas Thessaliae, Titaresius Homeri. v. Strabo L. IX. p. 441. itemque Magnae Graeciae ad Tarentum, alias Galefus. O.

Eridanus

Servius ad Virgilium Georg. L. IV. v. 368. & Philargyrus ad loc. eund. HESSEL. Eridanus Rex fluviorum vel Padus, hodie *Po*, accolis olim *Bodencus* dictus, teste Polybio Hist. L. II. c. 16. *Bodincus* auctore Plinio H. N. L. III. c. 16. qui *fundo carentem* interpretatur, cui assentit Chorier in hist. Delphin. L. II. p. 94. Germaniae *ohne Boden*. Atque sic quadraret etymon ad illud, quod Menagius tribuit Pado ipsi, a *βῆσθ*, si eum audias, derivando. v. le orig. della lingua Italiana p. 374. Aliis aliunde trahere placet. O.

mutantur) pro *mutatae sunt*. Familiari satis praeteriti in praefens commutatione, quod ad majorem significationem figurandam fieri solet, ut observat Servius ad haec Virgilii verba Aen. L. IV. v. 228.

Grajumque ideo bis vindicat armis,

Idem in Ciri v. 246.

Per tibi Diſtynnæ praesentia numinus juro,

Prima Deum quae te mihi dulcem donat alumnum.

CLAUD.

in populos) Virgilius Aen. L. X. v. 189. Valer. Flaccus L. V. v. 430. Lucanus, L. II. v. 410. Ovidius Metam. L. II.

v. 340 sq. In alnos autem verfas fuisse Heliadas Virgilius ait Ecl. VI. v. 62.

Tum Phaëthontidas musco circumdat amarae corticis atque solo proceras erigit alnos. HESSEL.

Alnos metrum peperit. Reliquis poetis populeae dicuntur sorores. Eam fabellam variis monumentis quoque expressam videas. Fuscus quidem apud Maffeam in anaglypho. v. Mus. Veron. p. LXXI. Porro in gemma, cujus ectypon extat inter Lippertinas M. I. n. 741. In larices conversas Heliadas innuit Accoleius Lariscolus in nummo, quem ad cognomen suum alludens tribus feminis in larices mutatis ornavit. Laricem vero ad Padi ripam reperiri auctor est Vitruvius L. II. c. 9. O.

Erafinus

Longe omnium clarissimus est Erafinus amnis Argiae, dictus quoque Arsinus; ceteri Erafini regionum sunt aliarum; consule sis Strabonem L. VIII. p. 371. at nullus est, quod sciam, Lyciae. HESSEL. Iterum ex loco Statii male intellecto a Vibio nostro hoc erroris quicquid est profluxit. Is Theb. L. IV, 117. ita:

Qui ripas, Lyrice, tuas, tua littora &c.

ubi codices scripti habent *Lichie, Litie, Lyciae* aut *Lirchie*. Quum dein mox apud Statium legatur:

———— *Dryopumque trahens Erafinus aristas,*

credidit Vibius aut interpres alius Statii, quem is est secutus, *Litie* vel *Lyciae* littora ab *Erafino* allui: eademque opera intelligimus, unde varians codicum Vibianorum scriptura *Litiae* & *Sithiae* nata sit, quod in codicibus Statanis diverso modo ea vox legatur. RELAND. Boccacius sic: *Erafinus fluvius est Nemeae*. . . *alii autem Litiae fluvium dicunt.* In nostrum his digitum intendit, cujus peccatum nec ex parte quidem suum facere debebat. Ceterum Nemeae quum dicit, Argolidos vel Argivum fluvium intelligit, de quo praeter Strabonem Pausanias in Corinth, c. 24 & in Arcad. c. 22.

ubi ipsum Stymphalum fluvium, quum per cuniculum in Argolide erumpit, Erasinum appellari scribit. O. Erasmus Pomponio Melae memoratur L. II. c. 3. is in Arcadia ad Stymphalidem ortus. v. Strabo L. VIII. l. c. Plinius L. II. c. 103. L. IV. c. 5. Atticam quoque exiguus rigabat fluvius, Erasini nomine. S. CROIX.

Esia

Esiam atque Isaram eundem putant esse. Ad hoc facit Antoninus itin. prov. pag. 384.

Item a Caesaromago

Lutetiam usque M. P. XLVI. sic

Petromantalium M. P. XVIII.

Brivanisaram M. P. XIII.

Lutetiam M. P. XV.

ubi *Brivanisaram* interpretantur *Brivam Isarae*. Itaque non opus est conjectura Simleri, forte *Aefis Galliae Senonum in Adriaticum fluit*. Papius Massonus descr. Flum. Gall. qua Franc. est pag. 211. pro *Esia* legit apud Vibijum *Aisia & influit* pro *fluit*. HESSEL. *Esia* vel *Oesia*, qui & *Isara*, infunditur Sequanae nomenque vetus refert, dictus *Oise*. RELAND. *Esiae* vel *Oesiae* nomen ignorat Cellarius in Geogr. Ant. contra *Isaram* citat ex hoc Fortunati versu carm. 4. L. VII. ad Gogonem :

Isara, Sara, Chares, Scaldis, Saba, Somena, Sura

Apud quem veterum nomen *Esiae* vel *Oesiae* occurrat, dispiciendum. Neque enim heic a me impetro, quin a doctissimo D'Anvillio, quem Geographorum nostrae aetatis facile principem dixeris, dissentiam. Is in Notice de la Gaulé p. 388. hunc Vibii articulum male sedulae librariorum hominum posterioris aevi curae debere suspicatur. Verum pluribus aliis locis accidit nostro, ut nomina fluviorum, qualia ultimis Romani imperii saeculis obtinere, antiquioribus substituat, etsi apud alios scriptores haud obvia. Ejus rei exempla in Camico atque Casilino supra suppeditavimus,

alia in sequentibus hinc inde occurrent. Ceterum non nihil est, quod apud Duchesne in Normannicis p. 5. *Hisae* nomen Isarae tribuitur, quod jam minus ab *Etsae* nomine distat. Denique nomen *Oise*, quo hodieque maectatur is fluvius, non repente ex Isarae nomine exortum credi debet, sed variis inflexionum modis intercedentibus. O.

Epidanus

Secundum vulgarem lectionem hic ita fit mentio Epidani, ut is videatur supra Apidanos labi; verum nil aliud innuitur, quam antea hunc fluvium recensitum & supra ad vocem Apidanos videndum esse de Epidano. Sic ergo interpungendum est: *Epidanus Thessaliae. Supra, Apidanos.* RELAND. Male ab Apidano distinguitur Epidanus. S. CROIX.

Faneus

Siris) Heracleae quadantenus est, non autem Beneventi. HESSEL. Locus corruptus. Fanei nec vola nec vestigium usquam. O.

Fabaris

Eum eundem esse ac *Farfarum* autumat Servius ad Virgil. Aen. L. VII. v. 715. v. Savaro ad Sidon. L. I. ep. 5. Martini Lex. Philolog. & G. J. Vossii etymol. LL. HESSEL. Ex Servio Vibius. Is ita: *Fabarim quem dicit, etiam ipse per Sabinos transit & Farfarus dicitur. Plautus: Dissipabq te tanquam folia Farfari. Ovidius: Et amoenae Farfarus umbrae.* Plauti locus male citatur a Servio, v. Cluverius It. Ant. L. II. c. 10. p. 708 apud Comicum quippe farfarus arbor est, non fluvius. Contra Ovidii verba ex Metam. L. XIV. v. 330. desumpta sunt & recte se habent. *Fabaris* metri causa Virgilio dicitur, ex quo Sidonius L. I. ep. 5. *gelida Clitumni (stuenta) Anienis coerulea, Naris sulfurea, pura Fabaris, turbida Tiberis.* Quod *Faber* quoque corrupte voce, ut Vibius addit, hoc aevo ipsius tribuendum & ejus.

& ejusdem est indolis cum Esiae nomine & Casilini & aliorum. *Farfarum* vulgo salutant scriptores. Hodie *Farfa*, quod & nomen oppidi est Ravennati anonymo, a fluvio dicti & vetere monasterio Benedictinae familiae instructi. Fluvius ipse paullo supra Capenas incidit in Tiberim. O.

Ganges

v. Lucanus X. 33. & III, 230. Sidonius carm. II. v. 442. & VII, v. 74. HESSEL. v. Mela III. 7. *Ganges multis fontibus in Hemodo Indiae monte conceptus, sanctum unum alveum fecit, sit omnium maximus, & alicubi latius; quando angustissime fluit, X. M. P. patens, in septem ora dispergitur.* cf. & Solinus cap. 54. GRONOV.

solus) Hortensium videto ad Lucanum L. III. v. 231. maxime etiam Miffon nov. itin. Ital. Gallice scripto. ep. 34. pag. 33. HESSEL. Hic soluto sermone ligatum Lucani exprimit noster

- - - - - *toto qui solus in orbe
ostia nascenti contraria solvere Phoebo.
audet, & adversum fluctus impellit in Eurum.
Hic ubi Pellaeus post Thetyos aequora ductor
constitit* - - -

ubi illud in primis notabis, *post Thetyos aequora* a Vibio reddi *post Oceanum*. Hoc quoque obiter, si Ganges ortum versus labatur, ut illi tradunt, non esse illum Gangem, qui vulgo esse creditur & circa oppidum Bengalam se effundit in mare, sed illum, qui nunc quoque *Guenga* dicitur & per regnum Golcondae fluens vere adversus orientem fluit. RELAND. Secas nodum, Relande, non extricas. Errat hic noster cum Lucano, qui a Strabone, quem male intellexerat, deceptus videtur. Strabo L. XV, p. 690. Gangem, ubi e montana regione descendit, *πρὸς τὴν ἐπιπέρασθραν*, in ortum solis conversum scribit. Ea Lucanus ad Gangis ostia transfert, invito Strabone; haec certe austro sunt objecta. Non minorem vero Gangem s. *Guenga* respexisse Vibium patet inde,

quod latissimum fluvium nominat, quem Alexander navigare timuerit. Caeterum pro more auctor de fluviis Gangis nomen à nomine viri juvenis, ex Indo nati quique se in eum amnem projecisse scribitur, deducit. O.

quem Alexander &c.) Gangem salutare non tum in animo habuit Alexander, quum ad Oceanum accessisset, sed postquam Hyphasin v. Hypanim superasset. v. Arrianus L. V. c. 25, 26. Diodorus Sic. L. VII. n°. 93, 94. Neque Ganges solus est fluvius, qui cursum suum versus ortum solis dirigat, ut Vibius refert (post Lucanum). Imo nec ipse orientem versus defluit, nisi inde ab urbe Helabas ad eum locum, ubi fluvium *Nadi* recipit, hinc in austrum deflexus. v. tab. Geogr. D'Anvillii. s. CROIX.

Galefus

Tarentinorum) v. Martialis L. II. ep. 43 & L. V. ep. 38. Statius L. III. Silv. III. v. 93 & L. II. Silv. II. v. 110. Heic Nic. Heinſius *vineta* mutat in *pineta*: etenim margini Stat. edit. Amſterd. 1630, quem in libelli fronte teſtatur ſe a patre habere, & qui nunc penes me eſt, hoc allevit ille; *f. pineta. vid. Propert.* Propertii verſus, qui ad aures obverſabantur, procul dubio hi ſunt L. II. eleg. XXV. verſ. 67.

*Tu canis umbroſi ſubter pineta Galeſi
Thyrfi & attritis Daphnin arundinibus.*

Eſti minime adſpernanda ſit haec conjectura, tamen veterem ſcripturam eſſe rectam opinor: nam Tarentum nobilitavit etiam vini bonitas inibi nati. Plinius nat. hiſt. L. XIV. c. 6. *Verum & longinquiora Italiae ab Auſonio mari non carent gloria, Tarentina & reliqua. & cap. 3. Nec non Tarentinum genus aliqui fecere, praedulci uva.* Horatius L. II. od. 6. v. 13.

*Ille terrarum mihi praeter omnes
Angulus ridet: ubi non Hymetto
Mella decedunt, viridique certat
Bacca Venafro.*

*Ver ubi longum, tepidasque praebet
Jupiter brumas; & amicus Aulon
Fertili Baccho minimum Falernis
Invidet avis.*

Ibi Porphyrium; *Aulon locus est contra Tarentinam regionem
ferax boni vini.* Acron; *Hic Aulon mons est Calabriae; &
quia impar non est, ideo dixit non inviders.* Martialis L. XIII.
epigr. 125.

*Nobilis & lanis, & felix vitibus Aulon
Det pretiosa tibi vellerâ, vina mihi.*

Caeterum Galeus penultimam habet diphthongum. v. Em-
menesius ad Virgil. Georg. L. IV. v. 126. & Dacerius ad
Horatii l. c. HESSEL. Cur *nigrum* dicat Galeum Virgi-
lius l. c. disputant; inventus, qui *pigrum* substitueret, quod
stanti similis sit. Turnebus *nigrum* vocatum putat, quasi
profundum; aliis nec immerito visus idem dicere Virgilius,
quod Propertius, quum umbrosum salutat. Apud Polybium
L. VIII. c. 28. absque dubio vitiose Γαλαῖον nominatur;
Victorius tamen legit Γαλιον; forsan scriptum initio erat
Γαλιον. Eundem fluvium vulgo etiam Eurotae nomen su-
stinere Polybius adjicit, idque Parthenios Laconum colonos
secum a patrio flumine attulisse Tarentum censet. Quod au-
tem Ortelius Spartanum quoque fluvium binominem fuisse
autumat, Eurotam Galeumque vocatum, id vereor, ut pro-
bet. Martialis enim l. c. & Statius Silv. L. III. v. 422. La-
cedaemonium Galeum non alia ex ratione dicunt, quam
quod ad pecuaria, quae rigabat, Lacones coloni habitarent.
Ovibus enim nobilitata fuit Tarentina regio, Horatio teste,
l. c. Hodiernum Galei nomen est *Bagrada* in tabula Nea-
politana Ligorii. v. Ortelius; apud Brietium P. II. p. 642. sa-
lutatur *Tara*. Quae vulgo huic articulo nostro in editis ad-
jecta leguntur: *quinque millibus a civitate distans: Livius
auctor.* (scilicet L. XXV. c. 11.) ex margine irrepsisse
puto. O.

Gallus

Ovidius fastor. L. IV. vers. 363.

*Inter, ait, viridem Cybelen altaeque Celaenas
Amnis it insana, nomine Gallus, aqua.*

*Qui bibit inde, furit. Procul hinc discedite, quis est
Cura bonae mentis. Qui bibit inde, furit.*

magis explicate Plinius nat. hist. L. XXXI. cap. 2. *Item
in Syriae fonte juxta Taurum montem, auctor est M. Varro :
& in Phrygiae Gallo flumine Callimachus. Sed ibi in potando
necessarius modus, ne lymphatos agat: quod in Aethiopia ac-
cidere his, qui e fonte rubro biberint, Ctesias scribit. Eandem
vim lacubus Aethiopiae quibusdam attribuit Ovidius metam.
L. XV. v. 317.*

*Quodque magis mirum, sunt, qui non corpora tantum,
Verum animos etiam valeant mutare liquores.
Cui non audita est obscenae Salmacis undae,
Aethiopesque lacus; quos si quis faucibus hausit,
Aut furit, aut mirum patitur gravitate soporem.*

HESSEL.

Gallus supra Modra natus in Sangarium incidit. v. Strabo
L. XII. p. 543. *Garippo* salutatur hodie. v. Ortelius. Fana-
tici dicti olim, qui circum fana, maxime Bacchi, Bellonae,
Ifidis, Serapidis, bacchabantur. Apud Gruterum in thes.
infr. p. CCCXII. n. 7. occurrit *Fanaticus ab Isis Serapis ad
aedem Bellonae & p. seq. n. 1. fanaticus de aede Bellonae. O.*

Gela

v. Virgilius Aen. L. III. v. 701. & ibi Servius. Silius Ital.
L. XIV. v. 218. Claudianus de raptu Prof. L. II. v. 58. HESSEL.
Is amnis hodie ex nomine urbis *Terra nova*, quae in locum
antiquae Gelae successit. *fume di Terra nuova* salutatur, teste
Ser. Castello P. T. M. in proleg. ad Inscr. Sicil. p. XXVIII. Alii
Cherxa vocari perhibent; Fazellus & Aretius eundem cum
fume Salfo credebant; id inde factum, quod Ptolemaei Hi-

meram putarint esse. In nummis Gelois taurus conspicitur cornutus humana facie insignis. v. Paruta tab. C. CI. & CII. Dorvillius tab. X. Castellus P. T. M. in terza Agg. alla Sic. Num. tab. V. n. 21. & seq. item in quarta agg. tab. VII. n. 22. Jam eum Minotaurum, perpetuum Geloorum symbolum, in memoriam Cretenfium, primorum Gelae incolarum, interpretantur Begerus, Spanhemius, Haverkampius, Burmannus. Harduinus ad Plinium L. III. c. 14. agricolas signari perhibet, fluminis Gelae accolae, perferentes laboris. Cattello P. T. M. Gelas fluvius ipse sibi videtur, consueta forma expressus, idque & in his Gelae & in Selini nummis eo minus esse dubium pronuntiat, quod nomen ipsum adscriptum ostendant. Neque audiendum proinde putat Ignarram nuperum auctorem operis de Palaestra Neapolitana, qui tauriformes istos fluvios in nummis ad solum Acheloum referendos novo commento tradidit, omnesque omnino Acheloiis esse dicendos. v. Opuscoli di-autori Siciliani tomo XIII. p. 26. Verum, ut ad priscum fluminis nostri nomen redeam, is Gelas Diodoro Sic. & Plinio L. III. c. 8. salutatur, Aretius in Chorogr. Sic. Gelae nomen barbarum esse dicit & Latine interpretatur *Caliginem*; idem nomen Gelae hodieque in monte *Gelae*, ab Agrigento XXIV. fere milliaribus distante, superstes esse contendit. Marius Niger in descr. Sic. *Gelam* Siculos vocare pruinae tradit, fluviumque sic dictum, quod generet multum pruinae. *Αὐτὸ τὸ γελᾶν* sive a ridendo Pythiae jussu nuncupatum ex eo, quod Antiphemus istius, quam consultuisset, responso in risum esset effusus, ex Aristaeo Stephano Byz. commemorat; quae nominis ratio probatur Maurolyco Sican. hist. L. I. Non desunt, qui a Gelonis cujusdam nomine deducant. Certiores his nugis nugae sese invenisse arbitratur Bochartus in Chan. L. I. c. 29 ubi a Punico *גל* sive vortice sic salutatum asserit *Gelam*, teste Ovidio Fast. L. IV. v. 470. *vorticibus non adeundum*, qui naves absorbeant, quae vis vocis ejusdem in Arabica cognatisque linguis fit. Aeolica dialecto litteram B in Γ transisse adjicit. O.

Genusus

Flumen, cui *Gelagiensis* sit nomen, non memini me legere: sed inter Dyrrachium atque Apolloniã ita amnis nomine Genusus, de quo Lucanus V, 462.

Prima duces vidit junctis consistere castris

*Tellus, quam volucer Genusus, quam mollior Apsus,
Circumeunt ripis.*

ac, ne testem producã Caesãrem comment. de bell. civ. L. III. cap. 75 & 76. Livius L. XLIV. cap. 30. *Jam & Ap. Claudius, adsumptis ad eum exercitum, quem habebat, Bulgnorum & Apolloniaticum & Dyrrachinorum auxiliũ, profectus ex hibernis circa Genusuum amnem (Genusum legit Cellarius G. A. L. H. cap. 13.) castra habebat.* Verum enim vero quod Vibius scribit *Gelagiensem*, sive *Gelagiensum*, sive *Gelagensum* ex sive in Epiro decurrere, miror equidem; nam Genusus in pelagi vicinia, non autem in Epiro suum caput habere videtur. Dabit testimonium Lucanus vers. 463.

Apsø gestare carinas

Causa palus, leni quam fallens egerit unda.

At Genusum nunc sole nives, nunc imbre solutae

Praecipitant. Neuter longo se gurgite lassat,

Sed minimum terrae vicino litore novit.

HESSEL.

Confusio his inest; nam ista sane, *Dyrrachium* &c. ad fluvium pertinent *Genesum*, vel, si ita inavis, *Genusum* non *Gelagiensem*, cujus nomen mihi hactenus inauditum & suspectum. Fors *Gela* in *Gelagiensis* articuli est praecedentis forma, sub *giensis* vero vel *gensus*, ut Cod. MS. habent, *Genusus* latet, quod simulac coaluit cum *Gela*, mox *Genesus* ex aliis autographis male repetitum, eique a sciolo quodam *Palae-stinae* adjectum, quod MS. ignorant J. CORN. DE PAW. Meo judicio *Genusus* latet in voce *Gelagiensis* vel *Gelagensus*, uti MS. Cod. exhibet. *Gela* pertinet ad titulum antecedentem, & *Gensus* non est alius a *Geneso*. RELAND. In re manifesta, haesitatione quid opus? Equidem corrupta

Vibii verba ex communi doctorum virorum decreto & sanae rationis praescripto restitui. Boecacius hic rectora tradit, sed mox ineptit cum nostro. Praesens autem articulus Vibii, qualem posuimus, nil continet, quod non cum veritate consentiat. Neque enim Hesselum offendisset, quod noster ex Epiro defluere Genusum tradit, siquidem cogitasset, sequiori aetate adeo Epiri limites fuisse prolatos ad Boream, ut, quae prima ejus pars fuerat olim, Chaonia, eam in media recenset Stephanus Byzant. cujus temporibus Vibium sat propinquum fuisse cenfeo. Demum Genusum hodie *Semno* dici videtur. O.

Genusum Palaestinae

Ex Lucani verbis hoc ortum; quod frustra alii de lacu Palaestinae Γασησάρ sive mari Tiberiadis dictum crediderunt. RELAND. Falsissima haec sunt & ex Lucani verbis (respice pag. 84, ubi ea dedimus) male intellectis exorta, profus ut illa, quae ibi de Apfo dicta sunt. Forfan nequidem a Vibio profecta, in plurimis quippe codicibus defiderantur. Caeterum in editis hic fluvius *Genesum*, in tabulae Theodof. segm. VI. *Genesim* vocatur. O.

Hebrus

v. Horatius L. I. ep. III. v. 3. & ep. XVI. v. 12. & ibi Porphyrius. Silius It. L. II. v. 75. HESSEL. Optime Herodotus L. IV. c. 90. ὁ δὲ Τίταρος λέγειται ὑπὸ τῶν περὶ αἰῶνα εἶναι ποταμὸς ἄριστος . . . ἐκιδῶ δὲ . . . ἐς τὸν Κοσιάδεσσαν ποταμὸν ὁ δὲ Κοσιάδεσδος, ἐς τὸν Ἀγιάτην ὁ δὲ Ἀγιάτης, ἐς τὸν Ἑβρον ὁ δὲ, ἐς Θάλασσαν τὴν παρ' Ἀσίην πόλι. cf. Mela L. II. c. 2. Plinius L. IV. c. 11. Stephanus: ἐν τῇ ἐκβολῇ τῷ Ἑβρον, διόμου ὄση, πόλις Ἄσιος καὶ κλίμα Κυμαίων, item Eustathius ad Dionysii perieg. v. 538. Mirum vero, ni Hebrum ex nomine viri, eo flumine merfi, dictum tradat Plutarchus de fluviis. Atque sic est, Cassandri Regis filium nece sua nobilem reddidisse annem scribit, cui prius *Rhombi* nomen

inhaeserit. Pro Hebro nonnunquam absque adspiratione Ἑβρος item Εὐβρος vocatur, Medio aevō salutat⁹ *Maritza*, ut videre licet apud Georgium Acropolitam. Atque id nomen hodieque obtinet. Aenus & nunc *Eno* nuncupatur. Demum *Oeagrius* Virgilio Georg. L. IV. v. 524. vocatur Hebrus, quod & *stuvius Thraciae*, de quo *Hebrus nascitur*, ut Servius ad h. l. tradit, & *pater Orphei*, ad Hebrum a Cicōnum matribus discerpti, dictus sit *Oeagrus*: O.

Hermus

v. Claudianus in Eutropium L. I. v. 214. Lucanus L. III. v. 210. Silius L. I. v. 159. HESSEL. Orsus e Tmolo Pactolus; amisso nomine, in Hermum infuebat, qui e Dindymo prolapsus rigabat Lydiam, pluribus aliis, in his Hyllo, auctus. Lydius postea appellatus & Pactolus. v. Strabo L. XIII. p. 626. In sinum Smyrnaeum incidit. v. Mela L. I. c. 17. s. CROIX. Rectius proinde dixisset Vibius: *cui Pactolus adfunditur*. Herodotus L. V. c. 101. Παντοῦ δὲ ποταμῶν, . . . ὃς ἐς τὸν Ἑρμῶν ποταμῶν ἐκδιδοῖ, ὃ δὲ ἐς Θάλασσαν. Dein Joniae fluvius dicendus erat Hermus; Lydiae latiori sensu vindicatur, quod omnis ille tractus aliquamdiu Lydis paruit. Simili modo Λυδοῖο ῥέος . . . Ἑρμουῦ dicitur Nonno Dionys. L. XII. v. 124. Porro, ut Pactolus e Tmolo, sic Hermus defuebat e Dindymo, teste Strabone l. c. juxta Dorylaeum Phrygiae urbem, v. Plinius L. V. c. 29. Pactolo auctus aurum ferre credebatur. In quem exit sinus Hermus, Hermeum vocat Herodotus in vita Homeri c. 2. In tabula Theodosiana *Hermon* salutat⁹ is amnis; hodie *Sarabat*, itemque ab antiquo oppido Cadis *stuvius Kedus*. Demum Achaia Peloponnesi quoque Hermum suum habuit, teste Pausania in Achaïcis c. ult. O.

Hiberus

Est & alius Iberus Asiae, ut notum, qui itidem Iberiae regioni nomen conciliavit. Utrique scribundo vulgo abesse adspiratio solet. Habet tamen & Tacitus inter Asiae gentes Hiberos & apud Gruterum pag. 690. num. 5. legitur:

ILLIC, UNDE TAGUS ET NOBILE FLUMEN HIBERUS.
Huic nunc *Ebro* nomen. Alium quoque Iberum Hispaniae ex S. Rufo Avieno ostendit Ortelius. O.

Hydaspes

Hydaspi nihil est cum Parthis & Medis, quod attinet ad fitum. (Haec adversus vulgarem lectionem afferuntur.) Erroris ansam dare potuit Virgilius Georg. L. IV. v. 210.

*Praeterea regem non sic Aegyptos, & ingens
Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hydaspes
Observant.*

ubi Servius. *Medus Hydaspes, fluvius Mediae.* At quanto rectius, obstrepant alii licet, Philargyrius: *Apud omnes satis constat, Hydaspen flumen Indiae esse, non Mediae: sed potest videri poeta Hydaspen Medum dixisse jure belli, quod Medi duce Alexandro vicerint Porum Indorum regem, & in suam redegerint potestatem. Oritur autem Hydaspes ex Caucaso, & miscetur Indo. & Probus; aut Medus Hydaspes) Flumen Judaeae. (sine dubio legendum est Indiae) sed Virgilius Mediae dixit flumen Hydaspen, quod Medi duce Alexandro per eum regem Indorum & ipsam Indiam subegerint. Nec est, quod quemquam Lactantius moretur divin. instit. L. VII. cap. 15. §. 19. Hydaspes quoque, qui fuit Medorum rex antiquissimus, a quo annis quoque nomen accepit, qui nunc Hydaspes dicitur & reliqua. Quid enim obstat, quominus aliquispiam rex Mediae suum nomen indere casu nefcio quo Indiae flumini potuerit? Ergo sub *urbis Mediae*, sive *Mediae urbis*, sive *urbis mediae*, latet Sagala, etiam Eu-*

thymedia vocata; quam urbem praeterlabitur Hydaspes. Hanc observationem amicitiae Relandi mei debeo.

Indo miscetur) Legendus tamen Arrianus est de exped. Alex. L. VI. cap. 3. 4 & 5; nec non hist. Ind. cap. 3. & 4. cui velim adjungas Curtium L. IX. cap. 4, atque Eustathium ad Dionys. orb. descript. vers. 1137. add. Lucanus L. III. v. 235.

Caucasum) Nempe sic Alexandri gratia denominatum. Arrianus de exped. Alex. L. V. cap. 3. Τὸν δὲ Καύκασον τὸ ἄρσεν ἐν τῷ Πόντῳ ἐς τὰ πρὸς ἑω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμισσίδαν χώραν, αἷς ἐπὶ Ἰνδοῦς μετὰ γυν τῶν λόγων τοῦς Μακεδόνας, Παραπαμισσοῦν ὄντα τὸ ἄρσεν αὐτὸς καλοῦντος Καύκασον, τῆς Ἀλεξάνδρου ἐνικα δόξης, αἷς ὑπὲρ τὸν Καύκασον ἄρα ἐλθόντος Ἀλεξάνδρου. Cf. & hist. Ind. cap. 2. Porro Strabo L. XI. p. 505, καὶ τὰ πρὸς τὸ ἐνδοξον θρυλληθέντα πᾶν ὁμολογεῖται παρὰ πάντων, οἱ δὲ πλάσαντες ἦσαν, οἱ κατακτίσας μάλλον ἢ ἀληθείας φροντίζοντες· οἷον τὸ, τὸν Καύκασον μετανογεῖν ἐς τὰ Ἰνδικὰ ὄρη, καὶ τὴν πλησιάζουσαν ἐκείνου εἶναι θάλατταν, ἀλλὰ τῶν ὑπερκείμενων τῆς Καρχιδαιῶν καὶ τῶν Εὐξείνου ὀρέων· τᾶντα γὰρ οἱ Ἕλληες Καύκασον ἀνόμαζον διέχοντες τῆς Ἰνδικῆς πλείους, ἢ σαρματίας ταςίους. & reliqua. Confule Cl. Salmafii Plin. exerc. in Solini polyhist. cap. 38. & J. Gorop. Becani orig. Antwerp. Indoscyth. pag. 473. De Caucafo & Hydasphe loquitur Horatius L. I. od. 22. v. 1.

Integer vitae scelerisque purus.

Non eget Mauri jaculis, neque arcu,

Nec venenatis gravida sagittis,

Fusce, pharetra;

Sive per Syrtis iter aestuosas,

Sive facturus per inhospitalem

Caucasum, vel quae loca fabulosus

Lambit Hydaspes.

Uter debeat hic intelligi Caucasus, in utramque partem reor disputari posse. ~~RESSEL.~~

De Hydasphe recte Vibius: *Indo miscetur.* Nam hoc adeo verum, ut Hydaspes, antequam ita dictus, propterea, ceu pars & brachium Indi, & ipse indigitatus sit Indus. Plu-

tarchus perfpicue : Χρυσίππη διὰ μῆνιν Ἀφροδίτης, εἰς ἐπιθυμίαν ἐμπροσθε τῷ γενήσασθαι Ἰθάκῃ, καὶ μὴ εἶναι τὴν παρὰ φύσιν ἔρωτος, νεκρῆς βαθείας, τὰ προσημαίνον συνηλθεν, τῆς τροφῆς συνελθόντος· ἕκ ἐντυχῆσας δὲ περὶ τῶν συμβεβηκότων ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν ἐνεδρεύσαντα αὐτὸν γραῦν ζῶσαν κατήχουσαι· τὴν δὲ θυγατέρα σαυράσας, διὰ λύπης ὑπερβολὴν ἔριψεν ἰακίδην εἰς ποταμὸν Ἰνδόν, ὃς ἀπ' αὐτῆ Ἰθάκης μελονομάσθη. Ita locus est accipiendus. Eruditissimus Mauffacus, qui haec aliter accipit & Plutarchum *propter fabularum jucunditatem* Indum cum Hydaspes perperam confudisse censet, vere delicias agit & audiendus non est. Nam de utroque fluvio auctor distincte & duobus capitibus diversis. Hoc certum & perfpicuum. Mox sequitur apud Plutarchum : Ἐστὶ δὲ τῆς Ἰνδίας πεντακῶς καταφερόμενα εἰς τὴν Σαρωνικὴν Σύρτιν. An pro Σαρωνικὴν illic legendum Σαρωνικὴν & de notissimo sinu Saronico haec capienda? Sic sentit Mauffacus, verum enim vero id credat Judaeus apella, non ego; nihil, ita sim felix, inficetius foret, nihil anilius: ad Divae Criticae provoço tribunal. Quid igitur? Si Lucanum, si Aethicum Cosmographum inspicias, Hydaspes in mare Eoum se exonerare dicitur; quam sententiam si vel ipse secutus sit Plutarchus, vel Auctores, quos ille descripsit, ut mihi admodum fit verosimile, nullus ego dubito, quin revera in mari Eoo sinus aliquis extiterit Saroniticus, cujus in tanta librorum antiquorum penuria nunc solus meminit Plutarchus. Quid tutius, quaeso, aut probabilius, ubi infinita haud dubie sunt in antiqua orbis descriptione, quae ignoramus eheu! & nunc desideramus frustra & incassum? Porro, ut ad Vibium tuum revertar, quod de *Parthis & Medis* hoc loco editiones vulgatae promunt, quanquam & mihi summopere displiceat, longe tamen displicet magis, quod mox de Caucafo subjungunt. Nam, ut ipsa verborum cohaerentia docet, sic juxta Vibium ad pedes Caucafi fluvii occidentis oribile, quod, si ad locorum attendas situm, & absoum est & veteres negant uno ore. Editio Florentina, cui, ut nunc video, adstipulantur duo Codd. MS. *Hydaspes Indiae Urbis Mediae defluit*

Indo & Caucaſo. Quod longe ſincerius eſt & ubi cum vulgata ſcriptura comparo, ut mihi videtur, lectionem continet *πρωτοῦπιπν.* Quare omiſſis nunc naſuti alicujus Grammatici naeniis rogo, ut haec ita legas, *Hydaſpes urbis Mediae, deſluit Indo ex Caucaſo.* Sic ſingula ſibi conſtant & nihil eſt, quod hoc loco reprehendi queat. *Urbs media*, ut veriſſime animadvertit eruditiffimus Relandus noſter, urbs *Euthymedia*, quam alluit Hydaſpes & cujus opportune meminit Vibius in deſcriptione fluvii, ut aliarum ſaepe alii: *Indiae*, quod extat praeterea in libris melioribus, vel gloſſa eſt vel lectio diverſa, quae τῆς *urbis mediae* adſcripta e margine irreplet in textum. *Deſluit Indo ex Caucaſo* pro *ex Caucaſo fluit ut Indo ſe miſceat*, caſus tertii uſum & δύναμις noſtri, praecipue apud Graecos, locutio eſt ſatis apta. Quid quaeris! haec genuina lectio eſt, quam miſere interpolant homines doliaris. J. CORN. DE PAW. Annon ipſe hic ſit homo doliaris, dubito, nam nulli alii in mentem venire poterat, conſtructionis genus poëticum &, ut ipſe ait, Graecis uſitatius quam Latinis, quale *it clamor coelo*, velle obtrudere Vibio in tam ſimplicis ſtyli libello. Caeterum de ſinu Saronitico Pavus ſequitur Ortelium in voce *Canthi*.

D'ORVILLE in *critica vanni* p. 221.

Medi Parthique nunquam ad Hydaſpem uſque victricia arma tulerunt, nec proinde is fluvius iſtorum regionem rigare dici poteſt. Oriebatur Hydaſpes ex Emodo, cujus ad occaſum ſitus erat Paropamiſus, perperam Caucaſi nomine inſignitus. Nec porro is fluvius undas ſuas cum Indo commiſcuit, ſed, Arriano teſte, cum Aceſine, qui in Indum devolvebatur. v. de exped. Alex. L. VI. c. 4. Indic. c. 3. s. CROIX. Contra tamen Dionyſius perieg. v. 1138.

. . . τὸς λαβὼν ἀπὸ σκοπίων Ἀκσίωνα
 ὑπόμεινον δίχεται πλωτὸς ἠέσσει Ἰδάσπης.

ubi vid. Euthathius. Quodſi hodierna fluminum nomina quaeras, Indus nunc *Sind*, Aceſines *Ravei*, Hydaſpes *Shantrou* vel *Ramad* ſalutari videntur. O.

Hypanis

Philargyrius ad Virgilio Georg. L. IV. v. 370. *Hypanis Scythiae amnis.* HESSEL. Hypanis ostia apud Ptolemaeum L. III. c. 5. gradu longit. 58. contra Borysthenis 57, 30. locantur, quod oppido falsum. Inter Tyram quippe sive Danastrim & Borysthenem sive Danaprim interest Hypanis, qui in occidentalem oram Borysthenis haud procul ab ejus ostio influit. Hodiernum nomen *Bog* apud Ravennatem Anonymum in voce *Bagos* deprehendere mihi videor, ubi L. IV. c. 5, sic: *Et desuper ipsum fluvium Danapri perlongum intervallum est . . . fluvius maximus Tanais. Item fluvius Tyram, item Bagos sotam.* Alius est Hypanis Indiae apud Strabonem L. XV. p. 700, qui aliis Hypafis item Hypaphis dicitur. Sed cum Strabone facit Dionysius perieg. v. 1145. O.

Gallus) Casp. Barthii adverb. L. XLI. c. 26. videtis. Hoc Galli fragmentum fugit scientiam Jan. Brouckhusii, ut observatum est jam nunc J. A. Fabricio B. Lat. L. I. c. 14. §. 4. HESSEL. Galli illud fragmentum, quod affert Vibius solum esse, quod apud auctores hodie reperiatur, observat Barthius l. c. Gallus autem quisnam fuerit, vide apud Servium ad Virgilio Ecl. X. CLAUD.

Afiam ab Europa separat) Haec quum dicit Vibius, oblitus videtur ejus, quod alio loco scribit, Tanaim Afiam ab Europa dividere. Atqui ita tamen res habet. In eum errorem de Hypane inductum crediderim Vibium a loco quodam Alexandri Polyhistoris, qui, teste Stephano Byzantino in voce Hypanis, hunc fluvium in duas discedere partes retulit, quarum altera in Pontum Euxinum, altera in Maeotidem paludem defluat. Hunc posteriorem ergo alveum Vibius forsan confudit cum Tanai. Procul autem a vero abest Polyhistor. Hypanis enim haud ita procul Olbia, celebri Milesiorum colonia in Borysthenem abit. v. Herodotus L. IV. c. 53. Strabo L. VII. p. 210. 211. Dio Chrysof. Orat. borysth. s. CROIX.

Halys

Croesus) Cicero de Divin. L. II. c. 56.

Nam quum fors illa edita est opulentissimo regi Asiae, Croesus Halym penetrans magnam pervertet opum vim, hostium vim sese perversurum putavit, pervertit autem suam. Effatum istuc ipsam Graecum

Κροῖσος Ἄλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

exstat apud Eusebium evang. praepr. L. V. & Suidam in voc. Κροῖσος ac Λοξίας, itemque in orac. veter. a J. Opsop. collect. atq. Sibyll. orac. subject. oper. Serv. Gallaei p. 25. quocirca Lucanus L. III. vers. 272.

Qua Croeso fatalis Halys,

HESSEL.

Lydia tempore Croesi pertingebat usque ad Halyn fluvium. v. Herodotus L. I. c. 72. ὁ γὰρ ὅρατο ἢ τῆς τε Μυδικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς Λυδικῆς ὁ Ἄλυν ποταμὸς, δεξιῆσι Ἀρμενίου οὖρεσσι διὰ Κιλίκων &c. Quem Herodoti locum laudat Eustathius ad Dionys. v. 784. cf. & Thucydides L. I. GRONOV. Hodie Kizil - Ernak salutatur. O.

Helorus

Non fat recte Helorus Vibio Syracusarum dicitur fluvius, quas inter & Pachynum promontorium medio fere spatio defluebat. Forsan tamen id sibi Sequester voluit, id flumen Syracusarum ditionem rigare. In pingendo ejus cursu totus est Fazellus de Reb. Sic. Dec. I. L. IV. c. 2. docetque, duplex nomen hodie sustinere; statim enim *Atellari* salutatum, ubi ad pontem Bayhachemum devenerit, neglecto priore nomine vocari *Abiso*. Amoenissimum porro Helorinum agrum esse adjicit, neque perperam laudata Ovidio Fast. L. IV. v. 487. *Heloria tempe*. Cur *clamosum* vocitet Silius L. XIV. v. 270. idem quoque his declarat: *Post Asinari ostium ad Elorum usque dirutum castellum tota ferme litoralis ora, quae ad passuum millia IV. extenditur, Lauphis hodie vulgo dicta, clamorosa est ob id, quod exesas habet*

speluncas & asperas concavitates ; in quas, flante Euro atque Africo, frequentibus procellis delata maris tempestas refringitur ac refracta maximum edit fragorem, Denique stagnans quod Virgilio Helorus salutatur, Aen. L. III. v. 689. inde factum asserit Fazellus, quod per passus mille ad ostium usque adeo leni ac placido tramite incedit, ut stagni instar vix loco moveri videatur; hiemalibus quoque imbribus, clauso ostio maris fluctibus, adeo frequenter excrescat, ut agris more Nili superfundatur stagnetque. Quod ipsum jam Servius ad Virgilium notarat innueratque, a Graecis, qui stagna ἑλὸν nuncupent, nomen amni tributum. cf. & Cluverius Sic. ant. L. I. c. 13. Helori oppidi rudera, a theatris, quorum fundamenta adhuc cernuntur, Coliseum & S. Philippi vocata, restant in loco, quem a domino suo Muri Ucci Rocari salutant accolae, teste Fazello l. c. O.

Himella

De Himella Virgilius Aen. L. VII. v. 713.

*Qui Tetricae horrentis rupes montemque Severum
Casperiamque colunt, Porulosque & flumen Himellae.*

HESEL.

Boccacius habet *Imala* itemque *Imelle*. In Tiberim influere credit Cellarius. Nunc *Aggia* dici ex Ligorii tabula regni Neapolitani tradit Ortelius. Aliis *Aja* est vel, praefixo articulo, *Laja*. v. Brietius in parall. G. V. & N. T. II. p. 611. O.

Herbesos

Solinus polyh. c. 5. *Apud Segestanos Helbesius in medio flumine subita exastuatione fervet.* v. M. Ant. Delrionis emend. ex Cl. Salmasii Plin. exercit. in Solin. polyh. l. c. qui tamen non ita multum lucis afferunt scriptori nostro, ut ne disconveniat inter eum & Solinum. HESSEL. Locus mire turbatus. *Herbesum* fluvium itemque *Endrium* & oppidum *Alluriam* ignorant veteres; binas urbes Herbesii nomine referunt, ut putat Cluverius Sic. ant. L. II. c. 10. &

11. refragantibus tamen Cellario L. II. c. 12 & D'Orvillio in Siculis T. I. p. 109. Quae *Helbeso* vel *Herbeso* vel *Herbesio* fluvio vel fonti videbantur favere apud Solinum, respuit prorsus Cluverius L. c. c. 11. atque ex Aeliano V. H. L. II. c. 33. in Solini loco *Thermessum* vel *Telmiffum* esse reponendum suspicatur. Erbesum vel Herbesum oppidum si duplex admittamus, alterum ad Sequestrem sic satis aptari potest; non item alterum. Hoc quippe, Polybio teste L. I. c. 17. supra Agrigentum urbem inter Acragantem Halycumque amneis positum, prorsus non quadrat. Id ab altissimis specubus, qui ipsi subsunt, hodie *le Grotte* s. *Cryptae* dictum videtur Fazello Dec. I. L. X. qui ea propter Bocharto assentit, in Chanaane L. I. c. 28. Herbesum ab *ער בצוע* quasi *montem foveae* vel ab *הר-בצוע* quasi *montem excisum vel excavatum* appellatum asserenti, quod minus probatur Dorvillio l. c. Fazellus ab *Erebo* dictum arbitratur, verum adspirationem in voce non esse negligendam, ex Plinio patet, L. III. c. 8. Circa Syracusanum agrum alterum Herbesum memorari Livio L. XXIV. c. 30. & Pausaniae in Eliacis post. cap. 12. qui vitiose *Ἐρβουσι* scribit, putat Cluverius eo loco, ubi Fazellus nunc reperiri *Pantalica* tradit. Id si sit, Herbeso huic oppido aquas suppeditasse cognominem fluvium credendum est, qui per fines Helori potuit defluere, ut Vibius habet.

Himera

Thermisanorum) sic legendum. Sic nimirum res sese habet. A Carthaginienfibus aequata solo Himera, Himeracii fedem omnium rerum ac fortunarum suarum Thermis Himerenfibus collocarunt; cujus oppidi cives Thermitani exin audierunt. Dicat testimonium Cicero in Verr. L. II. cap. 35. *Etenim, ut simul. P. Africani quoque humanitatem & aequitatem cognoscatis, oppidum Himeram Carthaginenses quondam ceperant, quod fuerat imprimis Siciliae clarum & ornatum. Scipio, qui hoc dignum populo Romano arbitraretur, bello confecto, socios sua per nostram victoriam recuperare, Siculis omnibus,*

omnibus, Carthagine capta, quae potuit, restituenda curavit. Himera deleta, quos cives belli calamitas reliquos fecerat, in sese Thermis collocarant in ejusdem agri finibus, neque longe ab oppido antiquo. Hi se patrum fortunam ac dignitatem recuperare arbitrabantur, quum illa majorum ornamenta in eorum oppido collocabantur. Nonnunquam τὸ ἱόνον utrimque derivatur. Argumento sit haec tabula parieti affixa in vestibulo templi recentioris, quod Himeræ in Sicilia est.

C. MAESIO. AQUILIO. FABIO. TITIANO
C. V. COS. OPTIMO. CIVI. AC. PATRONO
BENĒ. MERENTI. ORDO. ET. POPVLVS
SPLENDIDISSIMÆ. COL. AVG. HIMERAEORVM
THERMIT. PECVNIA. SVA. POSVIT

hoc elogium collocavit in bono lumine Jan. Gruterus corp. inscript. pag. 433. num. 6. Immo vero *oppido Thermitanorum*. exstat ipsum in Cicerone in Verr. L. II. cap. 34. *Stagnus vero non solum negavit, sed etiam ostendit, id fieri nullo modo posse, ut signa antiquissima, monumenta P. Africani, ex oppido Thermitanorum, incolum illa civitate imperioque populi Romani, tollerentur.* Haec ubi ego litteris consignavi, ita me Musæ bene ament, Cluverium jam antea legisse hic *Thermitanorum* didici a Bocharto Chan. L. I. cap. 29. siquid mihi cum laudatis viris convenit, triumphans gaudio. HESSEL. Ortelius in Thef. Geogr. jam *Thermitanorum* esse legendum judicarat. O.

nomen) Cicero in Verrém L. II. c. 35. HESSEL.

flumen) In nummis Himerensium taurus humana facie praeditus occurrit; quo fluvius ipse notatur. Eum fuisse cultum a Siculis, nuper Ser. Castellus T. M. Princeps docuit, producto hoc lapide:

ΑΕΣΚΛΗΠΙΗ ΚΑΙ ΙΜΕΡ ΠΟΤΑΜ

Ο ΔΑΜΟΣ ΤΙΣ ΝΙΣΙΣ

ΣΩΤΗΡΕΙΝ

v. ejus Inscriptiones Siciliae pag. 4. Quum contubernalem heic habeat Aesculapium Himera, quem ab חמר *incaluit* ita vocatum audacter pronunciat Bochartus in Chanaan L. I. cap. 27, dubium haud erit, ad thermas Himerenses potissi-

num referri monumentum debere, quod ceterum vitis aliquot scatet. Sic ΤΙΣ ΝΙΣΙΣ est pro ΤΗΣ ΝΙΣΗΣ. Nisa enim oppidum Siciliae fuit, teste Thucydide L. III. tametsi neget Dorvillius in Siculis T. I. p. 270. humani quid passus. Certe & aliud marmor apud Ser. Castellum pag. 50. ΝΙΣΣΑΕ ΠΟΠΥΛΥΜ commemorat. Ad eam quoque Nisam nummum Golzii inscriptum ΝΙΣΑΙΩΝ trahit laudatus Castellus l. c. qui urbis locum circa *Calatanissetam*, ubi inventi lapides, quaerendum existimat. O.

in duas findi partes) v. Silius L. XIV. v. 233.

Littora Thermarum, qua mergitur Himera ponto

Aeolio; nam dividuas se scindit in oras,

Nec minus occasus petit incita, quam petit ortus,

Nebrodes gemini nutrit divortia fontis. CLAUD.

Nebrodes, Cluverio teste L. II. c. 16. inter utrumque fluvium quidem longo jugo protenditur; ipsi tamen fontes annuum XL. amplius millia passuum inter se distiti sunt; alias quoque *Maro* vocabatur, hodie *Madonia* dicitur. Himera, qui ad boream decurrit, nunc *fume grande*, item *fume di Termini*, si Cluverium L. II. c. 3. sequaris; qui ad austrum, *fume falso* audit. Apud Solinum cap. 11. e contrario male afferitur, istum falsum, hunc dulcem esse. O. Duas Himeras etiam recenset Ptolemaeus. GRONOV.

Stefichorus) Is est poeta celebratissimus, de quo multa Plinius, Pausanias & alii, quem Himeraeum fuisse docet Pausanias L. III. c. 19. & VIII. c. 3. Clemens Alex. Strom. L. I. p. 308. CLAUD. v. Fabricius Bibl. Graecae L. II. c. XV. §. 57. HESSEL. De Stefichori monumento sepulchrali v. Fazellus Dec. I. L. III. c. 1. Maurolycus L. I. p. 35. Dorvillius T. I. p. 216. Himerenses statuam senatoriam ex marmore, quam in curia ostendunt, Stefichori esse perhibent, & quidem eandem, cujus mentionem facit Cicero l. c. c. 35. Verum haec aenea fuisse videtur. cf. Dorvillius p. 25. Locus Stefichori, a Vibio citatus, inter fragmenta ejus poetae desideratur. O.

Hypsä

In Selinuntiorum nummis vir cernitur cornuta fronte ad aram sacrificans, apposita voce ΗΥΣΑΣ. Is Hypsä fluuius esse videtur tum aliis tum Ser. Castello Pr. T. M. in proleg. ad Inscr. Sic. p. XXVIII. qui hodie *Belice sinistro* dici adjicit, qua re Fazelli aliorumque sententiam stabilit. Non audiendi videntur propterea, qui *Platina* itemque *Lapriſſa* nuncupari tradunt. Harduinus quoque falli videtur, quum ad Plinium L. III. c. 8. *Marsala* vocari docet. Ceterum hic Hypsä Plinii est, L. III. c. 8. prope Selinuntem; alium habet Ptolemaeus L. III. c. 4. prope Agrigentum, - eique ostia ibidem tribuit. Is hodie *Drago* videtur dici Cluverio L. I. c. 15. neque suo sibi ore in mare effunditur, sed in Agrigantem sive *S. Blasii* fluuium, qui in orientali latere urbem claudit, incidit & mixtis cum isto undis in mare delabitur, Hunc Hypsäm more suo a Punica voce *ΝΥΣΤΗ* *deliciosum* dictum tradit Bochartus in Chan. L. I. c. 29. quod vel ex nummo Selinuntiorum antea memorato, formosi pueri imaginem prae se ferente, pateat. Ridet haec recte Dorvillius T. I. p. 78, & Selinuntio Hypsæ forsan ἀπὸ τῆς ὕψους vel alveo mire depresso nomen datum autumat, qui Crimisso auctus in mare deproperat. O.

Inycon) Sic legendum. Stephanus Byzantinus: Ἰνυκὸν πόλις Σικελίας, ἐν ἣ Κόκαλον ἦρχεν ὁ Δαίδαλου. Χάμα δὲ Ἰνυκὸν πρώτην φασίν. cf. Luc. Holstenius & Abr. Berkelius it. Cellarius G. A. L. II. c. 12. HESSEL. Locus citatus non apud Stephanum sed apud ejus epitomatores extat. Inycon olim in laeva fuisse Hypsæ ripa, Selinuntem in dextra putat Cluverius. v. L. I. c. 18. O.

Siciliae) Sic, non *Hispaniae*. Illius enim insulae flumen esse Hypsäm cognitissimum est. HESSEL. Cluverius l. c. *Sicaniae* legendum praecipit; recte, hinc enim facilius illud *Hispaniae* orti potuit. O.

Hiparis

Hypanis) Male legitur iudicio Nic. Heinsii ad Silium Ital. L. XIV. v. 230. hunc Vibii locum dilucidantis. Non aliud autem hic intelligatur flumen oportet, quam *Hipparis*, de quo Pindarus loquitur Olymp. od. 3. v. 27.

Καὶ σερμῶς ὀχίτης, Ἰππάρης οἶον ἄρδι στρατῶν

ubi scholiastes: Ἰππάρης ἑπιπέδῳ ἐν Καμαρίῃ. ἔστι δὲ ἀντὶ τοῦ τῆ βύμαλῳ τὸ μὲν γλυκὺ, τὸ δὲ ἀλμυρὸν· διὸ καὶ Πίνδαρος ἐρηκέναι σερμῶς ὀχίτους ἀνατίθεισιν. HESSEL. MS. *Hiparis*,

quem Ptolemaeus L. III. cap. 4. Ἰππάρην vocat; & in margine in parallelis *Hippari* legitur. *Hypanis* Scythiae fluvius nihil ad Siciliam, de quo ante egit Sequester. GRONOV. Locus Ptolemaei dubius est. Certiora habemus ex Pindari Olymp. 3. p. 27, quem locum explicuit Libanius Opp. T. II. p. 386. ed. Morell. cf. & Nonnus Dionys. XIII. 212. D'Orville Sicula p. 220. unde constat *Hipparis* verum esse. SCHNEIDER. Illud *Hypanis*, quod hic articulus gerebat in fronte, jure reprehensum ab omnibus, diutius ferendum non duxi; suadent profecto MS. Codices, ante vulnus illatum ab infano librarii cujusdam capite scriptum fuisse *Hiparis* vel forsan *Hyparis*, quod uspiam invenisse Vibium non est absimile veri. In nummo Camarinae urbis apud F. Ursinum ad scriptores rei rusticae hujus fluvii nomen legitur ΙΠΠΑΡΙΣ. Fallitur enim Paruta, quum Tab. CXXXVI. ad urbem Siciliae, quae sane nulla fuit, referendum censet. Hodiernum nomen a Camarina urbe gerit, *Camarina* & ipse dictus, licet Leander *Terrae novae* fluvium salutari scribat. Quid, quod urbi Camarinae quoque antiquum nomen, ab nomine Hipparis parum abluens, fuisse videtur? Didymus saltem atque Eustathius ad Homeri Odysseam L. VI. v. 4. *Hyperiam* olim dictam tradunt, qua de re inferius, ubi de paludibus, plura. Hipparim ipsum naves ferre & per mediam Camarinam defluere, scholia Pindari docent. O.

Haeus

Reiecta lectione vulgari, H. Relandi medelam, quam is ipfano loco attulit, ambabus sum amplexus. Rationes, quas affert, condifces mox ex ipfo. Gronovii conjectura, ut videbis, est nihili. O. Ego non dubito, sub voce *Haefufa* latere flumen *Aeum*, quod Polybio L. V. & Straboni L. VII. Ἄϊος, Ἄϊας Hecataeo, *Aeas* Lucano nuncupatur & in Vibio ipfo *Aous* dicitur, ubi iisdem fere verbis eum describit, *Aous Apolloniae in Ionium decurrens*. Sic ut pro *Haefufa* legendum arbitrer *Haeus* vel *Aeus* vel *Aeas*. Illud *undeae finibus* &c. natum puto ex *Aeus inde a finibus* quia & Lucanus vocem *inde* usurpat de *Aea* L. VI, 361.

Aeas Ionio fluit inde mari,

vel *Aeus a Pindo* (indef enim oritur) & *finibus* &c. vel *in finibus*. Boccacius una littera mutata *Adusa* legit pro *Aeus* &c. & pro sententia mea facit, quod idem addit, a quibusdam *eas* appellatum. Nam sub *eas* latet *Aeas* vel *Aous*. RELAND. Forte legendum, *Haefufa uftis de finibus*, id est, campis uftis, Graece κκαυμένη vel καλαυκαυμένη. de quibus Stephanus Φιλολόγισμα. Strabo XII. pag. 579. XIII. p. 628. cf. Eustathius in Dionys. perieg. v. 830. GRONOV. Quod restat, *Haeus non Aeus* scripsisse videtur Vibius; adspirata voce, licet perperam, quod ex ordine quo ista locata deprehenditur, patet; rectius paullo Boccacius. Is tamen, ubi Epiro hunc fluvium adscribit, non antiquos regionis limites, sed successu temporis prolatos respicit. Scylax, his verbis, ὁ Ἄϊος ποταμὸς παρὰ τοῦ Πίνδου ὄρη παρὰ τὴν Ἀπολλωνίαν παραρρεῖ, parum abest, quin in eam me sententiam deducat, apud nostrum quoque pro *inde* legendum esse *a Pindo*. Verum Lucanum exprimere studuit. Apud Polybium L. V. c. 110, *Aeas* nominatur quidem Ἄϊος, sed dubio caret, & heic labiali immittendam lineolam, ut sit Ἄϊος, prorsus ut de Ptolemaeo suspicati fumus supra, in artic. *Aous*. O.

Indus

Temere satis veterum nonnulli persuasere sibi, Indum ex parte Indiae latus occidentale terminare. v. Examen critique des histor. d'Alexandre le gr. verum istius regionis limites in ora maritima trans eum fluvium sese porrigebant; Arrianus enim, Nearchum testatus, Arabies vel Arbies ad occasum Indi fitos, postremum Indiae hac ex parte populum esse tradit. *Ἰνδῶν*. Indic. c. 22. S. CROIX.

Hydaspem) v. Lucanus L. III. 235. Dionysius 1137. Prigianus perieg. v. 1044. HESSEL. De Hydaspes v. supra suo loco, ubi etiam Indo hodie nomen esse *Sind* notavimus; verum jam olim *Sindum* dixere accolae, teste Plinio L. VI. c. 20. Muhammedanis dicitur *Murhan*, *Devil*, *Kaarched*. Plura de Indo dabit S. Croix op. cit. Sect. IV. O.

Isara

Papirium Massonum videto descr. flum. Gall. qua Franc. est pag. 213 & 342. cf. & Lucanum I, 399. HESSEL. Male Boccacius Isaram in Galilaea quaerit, ita ille: *Isara Galilaeae fluvius est, in Rhodanum fluens*. Rectius ergo Vibius noster. Constat enim *Isaram*, qui hoc ipso die nomen *Isere* servat, Rhodano misceri. Quem ego *Isaram* non existimo eundem esse cum *Efia*, de quo Vibius suo loco: RELAND. Boccacii errorem non ipsius sed librariorum incuriae tribuendum esse, ex eo patet, quod in Rhodanum decurrere Isaram adjicit, quem certe Boccacius non in Galilaea quaesiverit. Ceterum Graeci recto casu efformant ἰσᾶρ. v. Strabo L. IV. p. 185. Dio Cass. XXXVII, 51. Ptolemaeus L. II. c. 10. Flumen maximum, quod in finibus est Allobrogum, Isaram dicit Plancus ad Ciceronem ep. 15. L. X. Isarae nomen, ubi vulgo legebatur Arar, restituit Livio L. XXI. c. 31. Gronovius. Idem sentiunt faciendum Valesius & d'Anvillius in sua quisque Notitia Galliae. De alio Isara Galliae, quem *Efiam* dicit Vibius, actum est

supra p. 111. Vindelicus amnis non Isara sed *Isarus* salutatur, itemque *Isargus*, hodie *Iser*. O.

Icanus

Dubium & fluminis & castelli nomen; cave tamen profus expunxeris. Sane hodie restat haud procul Dyrrachio oppidum *Hismo* ad ostia cognominis fluvii. v. D'Anvillii tabulam Graeciae hodiernae. Atque haec ratio est, ob quam *Isanum* castellum & amnem istis in tabula antiquae Graeciae substituerit. Ita nomen effert Boccacius. In codicibus scriptis habes *Isannus*, item *Isaumus*, quae propius ad hodiernum nomen accedunt. Vide quae supra ad *Alto* notavimus. O.

Ilerda

Sicoris vocatur infra fluvius ad Ilerdam nostro. Forfan tamen & ab urbe, qui mos fuit tempore ruentis imperii Romani, nomen acceperat, etiam si ejus rei nulla apud scriptores mentio. At, quin idem in opere quodam mediæ aevi, actis Sanctorum aut diplomatibus reperiri possit, non dubito. Gemina his supra in *Casilino* item in *Camico* observavimus, & mox in *Icano* non solum deque habendam Vibii doctrinam ostensum est. O.

Inachus

Thessaliae) *Pelopponesi* Simlerus. v. Spanhemius ad Callimachum in hymn. in Pall. v. 50. WESSEL. Hoc nomine, Inachi scilicet, duo fuere fluvii prisca nota. Prior Argos rigabat. v. Pausanias Cor. c. 15. Strabo L. VIII. p. 255. Alter Acarnaniam, non Thessaliam. Hic in Acheloum decurabat. v. Strabo L. VII. p. 326. Erroris Vibiani fons forsitan quaerendus in Sophocle, qui apud Strabonem L. VI. p. 271. Inachum ex primis Pindi radicibus procurrere scribit. Is autem maxima sui parte stabat in Thessalia. s. CROIX. Ab amicissimi viri sententia heic discessionem facere lubet.

Equidem, ut Ovidium potius ansam peccato Vibiano dedisse credam, eo perducor, quod ex loco ejus, *Metamorph. L. I. v. 579 sq.* Thessaliae fluvios Spercheum, Enipeum, Apidanum, Amphrysium defumisse patet. Ibi autem de omnibus sermo est, qui ad Peneum, ab imo effusum Pindo, gratulabundi convenerant. Subjicit tum Poëta v. 583.

Inachus unus abest - - -

Facile sane fuit Sequestri in hoc verborum nexu hallucinari. Quid, quod Ortelius quoque Ovidium in Thessalia ponere Inachum scribat! Facefere autem illud *Peloponnesi*, quod Simlerus substituendum censebat, prorsus jubemus. Hic enim Argivus fluvius, olim, teste Plutarcho, *Carmanor & Hallacmon*, hodie *Planizza* salutatus, ad Ovidii locum non quadrat. Epiri potius flumen est, quod cogitabat Vibius, in Acheloum defluens. Id dein sub mare demersum ad Argos Peloponnesi comparere rursus fabulis veterum ferri consuevisse auctor est Strabo p. 271. Sic unum esset idemque. Ex Pindo profluere docet & Aristoteles meteorolog. L. I. c. 13. & Stephanus de urb. Ab utroque Inacho diversus is est, cujus in Boeotia apud Eleonem urbem meminit Plutarchus in quaest. Graecis, Opp. T. II. p. 301. O.

Jader

v. Lucanus L. IV. v. 402. HESSEL. Jadera oppidum est Dalmatiae, cui hodie *Zara vecchia* nomen. In MS. nunquam dici *Jader* notat Cellarius G. A. L. II. c. VIII. sect. 5. Cui praeter Lucanum *Jader* flumen sit, novi neminem. Ejus haec verba secutus est Vibius:

*Qua maris Hadriaci longas ferit unda Salonas
Et tepidum in molles Zephyros excurrit Jader.*

Salonas multitudinis numero habet & Ptolemaeus L. II. c. 17. Alii Graecorum masculine quoque ὁ Σάλων. Rudera ejus hodieque visuntur, maxime quae ad Diocletiani palatium spectaverant olim, descripta magnifico opere ab Adamo. fol. Lond. 1764. *Spalatum*, quod in vicino loco tanquam ex

Illius cineribus surrexisset tradit Cellarius & quod a cognomine fluvio rigatur, jam Ravennati anonymo *Spalatum* vocatur & a Salona distinguitur. *Jatrum* Moesiae flumen, delabens in Istrum, memorat Jornandes in Geticis c. 18. & *Nicopolin ad Jatrum*, nisi legendum sit *ad Istrum*. Q.

Kaicus

v. Calcus.

Lyncestius

Legebatur *Licesius*. Simlerus *Lyncestis Macedoniae*, optime. Plinius N. H. L. II. c. 103. *Lyncestis aqua, quae vocatur acridula, vini modo remulentos facit*. Ovidius metam. l. XV, vers. 329.

Huic fuit effectu dispar Lyncestius amnis;

Quem quicumque parum moderato guttore traxit,

Haud aliter visibat, quam si mera vina bibisset.

quibus versibus utitur Seneca nat. quaest. l. III. cap. 20. Sequestrem credo scripsisse *Lyncestius*, scilicet amnis. Plinii interpretamento Dalechampiano adjuget Callimachi fragment, a Rich. Bentleyo V. I. collect. pag. 334. §. 38. edit. Ultraject 1697. HESSEL. Cujus quondam caput erat Lynceus, de quo Thucydides l. IV. c. 124. *Lyncestis dicta Macedoniae regio*, memorata Ptolemaeo l. III. c. 13. Populum *Lyncestas* Thucydides l. II. c. 99. Strabo *Lyncestas* vocat l. VII, p. 326 & 327. Fluvium addit Plinius l. c. & Ovidius. De ejus vinosa natura & ἰδαίῳ ἕλειος cf. & Aristoteles l. II. Meteorol. c. 3. sic & Vitruvius l. VIII. c. 3. Eodem spectare crediderim & Oribasii locum corruptum, apud eum quippe ex Ruffo l. V. c. 4. fonti quidam laudata vis tribuitur ἐν Λυγιστικῷ forsan pro ἐν Λυγιστικῷ. Caeterum *Lyncestis* flumen absque dubio aliud quoque nomen sustinuit, quod si notum esset, tum hodiernum quoque expiscari liceret. In *Erigonem* defluere Ortelius scribit; unde hauserit, nescio. Q.

Lethe

v. Virgilius Aen. L. VI. v. 713. Lucanus L. III. v. 28. Ovidius ep. ex Ponto 4. L. II. v. 23. Claudianus de Raptu Prof. L. I. v. 278. HESSEL Oblivionis fluvium in Inferis locavere Poëtae. Locis heic laudatis addo epigramma elegans incerti auctoris, quod L. III. Anthologiae p. 283. in Brunckii edit. T. III. p. 287. ita habet :

Τὐτό τοι ἡμετέρης μεμημίον, ἰσθλὲ Σαβίνῃ,

ἢ λίθος ἢ μικρὰ, τῆς μεγάλῃς Φιλίης.

Αὐτὸ ζήτησεν σὶ σὺ δ' εἰ θίμις, ἐν φθιμίνοις

- τῷ Λήθῃ ἐπ' ἰμοὶ μὴ τι πύξις πόμαδι.

Ceterum Lethaeis fluviis varias regiones rigatas voluere veteres. De Creta infula mox. In Libya ad Berenicen urbem Solinus *Lethon* habet. Ptolemaeus L. IV. c. 4. *Lathonem* nuncupat. Is fluvius inferna exundatione credebatur prorumpere. Lucanum si audias, prope Tritonidem paludem defluebat. L. IX. v. 335.

- - - Tritonida dixit ab unda,

Quam juxta Lethes tacitus praelabitur amnis,

Infernis, ut fama, trahens obliviam venis ;

fed idem mox Hesperidum hortos adjungit, poëtica magis quam vere. Ex his tamen licebit Casaubono satisfacere, qui ad Strabonem L. XIV. p. 647. Lethaeum fluvium in Libya neminem veterum collocasse pronuntiat. Hispaniae Lethe five *Limia*, ut Melae L. III. c. 1. vel *Λιμια*, ut Ptolemaeo L. II. c. 6. vel *Λιμιας*, ut Straboni L. III. p. 153. vocatur, eo potissimum inclaruit, quod D. Bruti expeditionis terminus fuit. v. Epitome Livii L. LV. Florus L. II. c. 17. Unde Lethes dictus, docebit Strabo l. c. Tandem & Lethaeum fluvium Magnesium in Asia minori praeterfluere, Strabo docet L. XII. p. 554. O.

Liris

Maricae) Sic equidem lego. Servius ad Virgil. Aen. L. VII. v. 47.

*Hunc Fauno & nympha genitum Laurente Marica
Accipimus.*

Est autem Marica Dea litoris Minturnensium juxta Lirim fluvium. Horatius :

& innantem Maricae

Litoribus tenuisse Lirim.

quod si voluerimus accipere uxorem Fauni Maricam, non procedit: Dii enim topici, id est locales, ad alias regiones nunquam transeunt. Sed potest dictum esse per poeticam licentiam Laurente Marica, quum sit Minturnensis. Dicunt alii per Maricam Venerem intelligi debere; cujus fuit sacellum juxta Maricam, in quo erat scriptum ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ & reliqua, cui ceteros poetae interpretes adjungi pervelim. Porphyryon ad Horat. L. III. od. 17. vers. 8.

Liris flumen, ubi Marica nympha colitur . . .

Maricam autem Minturnenses maxime colunt.

Porro v. & Martialis L. X. ep. 30. v. 8. HESSEL. Liris non a Vestinis decurrit, sed a Maris, ut itaque suo more vera falsis misceat noster. Verum heic saltem excusari meretur, errat cum Strabone, qui loco mox laudando eadem tradit. Ex Apennino effusus Liris olim *Clanis* vel *Glanis* vocabatur, teste Strabone L. V. p. 233. & Plinio L. III. c. 5, qui Minturnas coloniam hoc amne dividi adjicit. Placidus ejus undas pingit Horatius L. I. ode 31.

Non rura. quae Liris quieta

Mordet aqua, taciturnus amnis.

eleganter etiam Silius Ital. L. IV. v. 350. quem videbis. Glanim triplicem in Italia occurrere docet Casaubonus ad Strabonis l. c. Liris hodie *Garigliano*. O.

Lycus

v. Servius ad Virg. Geogr. L. IV. v. 367. ubi ad *Lycum* que habet fluvius *Asiae*. HESSEL. Lycus fluvius multiplex memoratur priscis; Lycas oppidum nusquam, quod norim, Herodotus L. VII. c. 30. Λύκος ποταμὸς (Colossis

Phrygiae majoris oppido) ἐς χάσμα γῆς ἰσθμῶν ἀθανάσιζαι·
 ἐπιπέθαι διὰ σταδίων ὡς μάλιγα καὶ πέντε ἀναφανόμενος ἐκιδῶι . . .
 ἐς τὸν Μαιάνδρον. cf. & Strabo L. XII. p. 578. & Plinius
 L. II. c. 103. In Bithynia Lycum habent Scylax & Apollo-
 nius Rhodius L. II. v. 724. In Lydia Thyatiras Lyco allui
 docet Plinius L. V. c. 29. In Cappadocia alium loquat ipse
 L. VI. c. 3. & Strabo L. XII. p. 556. in Armenia idem L. XI.
 p. 529. Habet & Assyria Lycum, in Tigrim qui defluit,
 teste Polybio L. V. c. 51, & Strabone L. XVI. p. 737.
 Itemque Phoenicia, auctoribus Strabone L. VI. p. 755. &
 Plinio L. V. c. 20. Sed & extra Asiam Lycus occurrit, ut
 in Sicilia, Scythia Europaea, circa Byzantium, cf. Ortelius. O.

Liger

Papirium Massonum consulto, descript. flum. Gall. qua
 Franc. est. p. 97. HESSEL. Liger ipse sic olim, non Li-
 geris. Sic Caesar quoque B. G. L. VII. c. 55. Ubi Ortelius
 Graece in recto casu invenerit Λίγειρ, nescio; apud Stra-
 bonem dicitur, Λίγηρ, L. IV. p. 189. apud Ptolemaeum
 Λίγειρ. Iste cursum fluvii apte describit: ῥῆι δὲ ἐκ τῶν Κε-
 μένων ἐς τὸν Ὀκεανόν . . . Ἀκουϊτάνοι . . . μετὰ τῷ Γαρουναῖ
 κατακλιθεὶς καὶ τῷ Λίγηρι . . . ὁ δὲ Λίγηρ μετὰ τῷ Πικτόνων τε
 καὶ Ναρμεσίων ἐκβάλλει. Quod Aquitanos ad Ligerim pertingere
 recte scribit, ex Augusti partitione Galliae est, sub Caesare
 quippe Garumna terminabatur Aquitania. Fluvio nomen
 hodie Loire. Pro Britannico mari rectius Vibius posuisset
 Aquitanicum, O.

Lycastrus

Coae. Fortassean Coae. HESSEL. An Cretae? nam ibi
 civitas Lycastrus. v. Mela L. II. c. 7. GRONOV. In Creta
 Lycasti urbis jam meminit Homerus Iliad. II. v. 647.

Λύκτροι, Μίλητον τε, καὶ ἀργυροῦντα Λύκασον.

addit scholiastes πόλις Κρήτης, sed locus ipse jam rem de-
 clarat; recensentur enim urbes Cretae, quibus hasta clarus

praerant Idomeneus. Milytum atque Lycaetum ipsius aevae non amplius superfuisset, Strabo refert L. X. p. 479. Attamen id oppidum recenset iterum Plinius H. N. L. IV. c. 12. Idem aliud ejusdem nominis in Cappadocia vel Ponto memorat L. VI. c. 3. quod a Lyco fluvio dictum forsitan fuit. Lycaesti fluvii altum ubivis silentium. O.

Lethaeus

Strabo L. X. p. 478. postquam de Gortyna, Cretae oppido, verba fecit, adjicit, διαρρέει δ' ἐπιλήν ὄλην ὁ Ληθαῖος ποταμός. Ptolemaeus L. III. c. 17. Lethaei fluvii ostia in australi Cretae latere recenset. Quibus extra Cretam eodem insigniri nomine contigit, fluvios paullo ante ad *Lethen* notavimus. O.

Harmonia) Hesiodus deor. gener. v. 933.

ἀντάρ Ἄρηϊ

ῥυστόρη Κυθήρια Φόβον καὶ Δεῖμον ἔτακτον

Διόνος, οἳ τ' ἀνδρῶν ποικίλως κλονίσει φάλαγγας

Ἐν πολέμῳ κρύσεισι σὺν Ἄρηϊ πλοσιπέδῳ,

Ἄρμονίηνδ', ἣν Κάδμῳ ὑπέθουρον ἴδεν ἄποιον.

Hyginus fab. 6. *Cadmus Agenoris & Argiope filius ira Martis, quod draconem fontis Castalii custodem occiderat, suorum prole interempta, cum Harmonia Veneris & Martis filia uxore sua in Ithyriae regionibus in dracones sunt conversi.* Hoc rectum est nomen uxoris Cadmeae: attamen scriptura discrepitat Acron ad Horat. art. poët. vers. 187. *Cadmus & Hermione in angues conversi sunt: nam Hermione filia Martis & Veneris dicitur fuisse. Dicuntur autem in angues conversi propter occisum draconem, qui erat Marti consecratus. Sunt, qui Hermionen his locis Harmonie commutent.* HESSEL.

Mincius

v. Virgilius Georg. L. III. v. 12 sq. HESSEL. Burmannus secundus in Antholog. Lat. T. I. pag. 354. arbitrat, forsitan apud Vibium legendum esse, *proximus Mantua*.

nis agris, ex *Benaco* scil. fluens. Conjectura haec non displicet; ast membranis invitis follicitare locum non est visum. Subaudiendum fortassis: *agris*, ni gentile sit *Mantuanis*, substantive positum. *Agitur* idem quod *labitur*, *prolabitur*. De Mincio v. & Virgilius Aen. L. X. v. 206. Sidonius Apollin. L. I. ep. 5. Claudianus de sexto Conf. Honorii v. 198 & in Epithal. Pallad. & Seren. v. 108. Minciadem vocat Maronem Sedulius praef. hist. Evang. v. 10. Andibus prope Mantuam oriundum, cuius eapropter Andinum cantum laudat Silius Ital. L. VIII. v. 594. Mincio idem nomen hodieque. O.

Mofella

Hoc flumen celebravit Aufonius edyll. 10. HESSEL. Mofella, cui *taurinae frontis honorem* Aufonius tribuit, cuique idem nomen hodieque inhaeret, apud Florum L. III. c. 10. *Mofula* dicitur. In tabula Theodosiana *Musfalla*. Apud Venantium Fortun. L. VII. c. 4. v. 7. *Musfella*. Ravennas anonymus *Moselam* vocat. Sunt, qui Ptolemaeo *Ob-ringam* salutari arbitrentur L. II. c. 9. cf. Hadr. Valefius in Notit. Gall p. 363. Negant Cluverius atque Cellarius; mirum tamen, ni is fit fluvius, Mosellam proferri praeteriri a Ptolemaeo. cf. & D'Anville Notice de la Gaule p. 499. De Mosellae cum Arari tentata conjunctione, qui egregius conatus L. Veteris fuit, nostra jungendorum marium fluviorumque omnis aevi molimina consules. Q.

Minio

v. Servius ad Virg. Aen. L. X. v. 183. *Fluvius est Minio Tusciae ultra Centum cellas*. cf. Jos. Simlerum, Jos. Castalionem & Theod. Sitzmannum ad Rutilii itiner. v. 279. HESSEL. Hodie *Mignone* item *Mugnone* salutatur. Inter Gravisacas & Centumcellas (nunc *Civitavecchia*) defluebat; atque sic etiam in tabula Theodosiana sistitur, corrupte licet *Mindo* vocatus. Neque audiendus hic est Mela, qui Pyrgos inter & Castrum

novum exire jubet L. II. c. 4. notatus eapropter Cellario G. A. L. II. cap. 9. sect. 2. Haec autem ut sunt obvia & trita, ita difficultatis plenum est, quod Sequester addit : *a Minione. Puto urbe.* Verum ejus apud veteres scriptores Romanos nullibi fit mentio. Inde Boccacius mutavit posuitque, *haud longe a Roma.* Verum, ecce, quod jam aliquoties nobis contigit, ut Vibii verbis ex sequioris aetatis operibus robur conciliaremus, id & heic licebit. *Minium* oppidum, quod profecto & *Minionis* nomine, ut fluvius ipse, venire potuit, aptissimo loco & bis quidem inferit Ravennas anonymus. Ita ille L. IV. c. 32. *Castro novo, Centumcellis, Minium, Tabellaria, Gravisca* &c. dein L. V. c. 2. eadem repetit, ubi Plac. Porcheron adnotat: *Minionem amnem aut certe urbem juxta ipsum positam intellige.* Imo vero amnem non licet, urbem oportet. Sic salva res est. De Minio Lusitaniae nota sunt omnia. O.

Metaurus

v. Silius L. VIII. v. 451. HESSEL. Olivarius ad Melam L. II. c. 4. notat: *nunc Plumba fluvius*, cum retineat nomen antiquum *Metaro*. GRONOV. Haud procul Fano Fortunae Metaurum Umbriae fluvium locat Strabo L. V. p. 227. Habet similia Plinius L. III. c. 14. Hodie is fluvius *Metaro*, itemque *Metro* vocatur. Cursum ejus graphice pingit Silius l. c.

- - - - - *rapidasque sonanti*
Vertice contorquens undas per saxa Metaurus.

Tabula Theodosiana *Mataurum* dicit & ad ostia male *Mataua*. Habes & apud Cluverium antiquum lapidem, in quo legitur *Matauro*. v. Ital. ant. L. II. c. 5. Distinguendus autem hic Umbricus Metaurus est ab alio in Bruttis, de quo Strabo L. VI. p. 256. & Plinius L. III. c. 5. Nunc *Marro* vocatur ab accolis. O.

Maeandros

Pomp. Melam L. I. c. 17. & Ptolemaeum I. V. c. 2. si audias, Maeander Joniae fluvius erat. Cum iis sentit & Plinius, qui Joniam antiquo suo nomine Lydiam vocat: *Lydia autem perfusa flexuosi amnis Maeandri recurfibus*. L. V. c. 19. D'Anvillius spretis his veterum testimoniis Maeandro fluvio Cariam sejungit a Lydia, v. tab. asiae min. s. CROIX.

flexuosus) Eustathius ad Dionys. orb. descr. v. 824. Servius ad Virg. Aen. L. V. v. 251. Propertius L. II. eleg. 25. v. 35. Ovidius metam. L. II. v. 246. L. VIII. v. 162. L. IX. v. 449. & ep. heroid. IX. v. 55. Seneca herc. fur. v. 683. Silius L. VII. v. 139. Lucanus L. III. v. 208. ubi pro *erectis* Salmasius & Heinsius legunt & *rectis*. Maeandri forma in itinerario Gallico Georgii Wheeleri descripta est p. 274. T. I. ed. Amst. 1689. HESSEL. Porro de cursu ejus consulendus le Bruyn in voy. T. I. p. 102. 104. Varios ejus alveos prope Miletum in tabula depictos sistit Chandler in Jonian Antiquities Ch. III. Pl. I. & in Travels in Asia minor. Vere Poeta:

*Non secus ac liquidus Phrygius Maeandros in arvis
Ludit & ambiguo lapsu refluitque fluitque,
Occurrensque sibi venturas adspicit undas,
Et nunc ad fontes, nunc in mare versus apertum
Incertas exercet aquas, ita - - -*

Hodie Maeander *Meinder*, *Minder* item *bojuck Minder* audit. Ait in tabula Theodosiana jam *Minde fl.* legitur. O.

Macra

v. Lucanus L. II. v. 426.

- - - *nullasque vado qui Macra moratus
Alnos vicinae percurrit in littora Lundae.*

HESSEL.

Livio XXXIX. 32. & XL. 41. Macra vocatur, item Plinio III. 7. sed a Ptolemaeo III. 1. *Manqima*. GRONOV. Apud

Apud Ptolemaeum nonnulli codices habent *Μακρά Μα*. Utrumque corruptum esse, certum videtur Cluverio Ital. ant. L. I. c. 9. Idem sentit Casaubonus ad Strabonem L. V. p. 222. ubi *Μάκρως* vocatur is fluvius; absque dubio enim *τῶν Χελίων* substituendum *ποταμῶν*. Hodie *Magra* salutatur. Liguriam ab Etruria determinabat. v. Plinius L. III. c. 5. Tabulae Theodosianae rationes hęc profecto sunt oppido turbatae. Macram fluviium, cui *Marca* nomen est adscriptum, a Lunae oppido procul removit ista. Ad utram Macrae ripam situs fuerit *Lunai*, ut apud Ennium est, *portus - - - quo non spatiosior alter innumeras cepisse rateis & claudere pontum*. quae verba sunt Sili L. VIII. v. 483. dissensus est, de quo consuluisse Cluverium iuvenit L. II. c. 2. Ipse Strabonis descriptione ductus, Lunae portum eundem iudicat esse, quem hodie *il golfo di Spetia* vel *della Spetia* nuncupant. O.

Mathis

Hunc fluviium, soli nostro & post eum Boccacio laudatum, non adoptavit Cellarius; contra Danvillius infra Drinum, quo Liffus rigatur, flumen exhibet, cui nomen *Mathis* adposuit. Huic in recentioris Geographiae tabulis respondet apud eundem *Mattia*; in tabula Castaldi invenerat Ortelius *Matin*.
 ° Sic ergo commode sua Vibio auctoritas afferitur, qui ceterum, ut solet, veris falsa admiscet. Est enim remotior a Dyrrachio Matis, quem si forsan Lissi, cui propior est, fluviium credidit, inverfa a librariis verba putarem, initio sic posita: *Mathis Lissi non longe a Dyrrachio*. Sed nec haec vera factis forent, scatetque noster tot tantisque peccatis, ut operam abutatur suam, qui invito unam alteramve maculam ei abstergere satagit. O.

Marfya

Celaenae) vera lectio, seu potius *Celaenarum*. Ovidius metam. L. VI. v. 399.

Inde petens rapidum ripis declivibus aequor

Marfya nomen habet, Phrygiae liquidissimus amnis.

quem ad locum comparandus Lucanus L. III. v. 207. de Marfya fatyro, in cognominem fluvium committato, Martialis L. X. ep. 62. v. 9.

Qua vapulavit Marfyas Celaenaeus.

Munkerus quoque ad Lactant. narr. fabul. L. VI. fab. 5. legit *Celaenarum*. HESSEL. Lege *Celaenarum*, videndus ad h. l. Livius L. XXXVIII. c. 13. *Hujus amnis* (scil. Maeandri) *fontes Celaenis oriuntur. Celaenae urbs caput quondam Phrygiae fuit: migratum inde haud procul veteribus Celaenis, novaeque urbi Apameae nomen inditum ab Apamea sorore Seleuci regis. Et Marfyas amnis haud procul a Maeandri fontibus oriens in Maeandrum cadit: famaue ita tenet, Celaenis Marfyam cum Apolline tibiarum cantu certasse.* Idem scribit Strabo L. XII. p. 577. 578. GRONOV. Adde Plinium L. V. c. 29. Herodotus L. VII. c. 26. Celaenis in foro suspensam videri Marfyaee pellem scribit, formatam in utrem, & ex eo ipso foro fluvium oriri addit, qui in Maeandrum incidat & *Cataractes* dicatur. Itaque hic aliud nomen ejusdem Marfyaee amnis, quem hodie *Jarmuck* salutati referunt. Maximus Tyrius oculatus testis ex eodem fonte utrumque fluvium Marfyam & Maeandrum oriri testatur. diff. VIII. c. 8. Plutarchus de fluviis alium memorat Marfyam, qui *Midae fons* dictus. Alium Plinius L. V. c. 24. a Samofatis, latere Syriae, influere in oppidum Singara memorat. Isti hodie *Cingas* nomen. Ptolemaeo quoque L. V. c. 15. *Σίγνος* flumen est. Est & Marfyas regio Coelesyriae apud Strabonem L. XVI. p. 753. cf. Ortelius. O.

Melas

Epidanum) Vereor, ne Vibius item hic, uti supra in *Apidanos* atque *Asopos* infraque in *Phoenix* parum considerate secutus esse videatur Lucanum L. VI. vers. 37.

*Et quisquis pelago per se non cognitus amnis
Peneo donavit aquas. It gurgite raptò
Apidanos, numquamque celer, nisi mistus, Enipeus.
Accipit Asopos cursus Phoenixque Melasque.*

fi fiat ejus cum Herodoto L. VII. cap. 198, 199 ac 200, & cum Strabone L. IX. pag. 428. contentio atque comparatio. Ille Melas a Trachine distans quinque stadia latuit Hortensium interpretem Pharfal. minime vero Eustathium enarratorem Dionysii perieg. vers. 414.

Καὶ περὶ τῆς Τραχῖνᾶ δι, ὡς Ἡρόδοτος ἱστορεῖ.

HESSEL

in *Epidaurum*) Laurembergius mavult in *Acionem*. GRONOV. D'Anvillius in tabula Graeciae antiquae, presso pede Herodoti & Strabonis verba secutus, in Maliacum sinum hoc ordine delabentes fluvios sistit; apud Anticyram Sperchium, dein Dyram, postea Melanem haud procul a Trachine, tandem Afopum prope vicum Anthelam. In Afopum autem ibi fere, ubi in mare exit, influentem Phoenicem exhibet, a quo ad Thermopylas quindecim stadiorum intervallum esse scribit Herodotus. In omnibus istis falsus est Vibius, Lucani verba dum perperam intellexit. Hic ita debebat scribere: *Melas Thessaliae, in Maliacum fluens*. Caeterum, quum nomina Araxis, Cyri, Melanis & similia vel ab undarum rapiditate vel ab earum colore ipsis sint indita, mirum non est, si pluribus in locis & regionibus iis insigniti occurrant amnes. Praeter Thessalicum Melanes & in Boeotia, in Thracia, in Peloponneso, in Colchide, in Cilicia & alibi passim memorantur v. Ortelius. O.

Nilus

v. Lucanus L. II. v. 416. Propertius L. II. eleg. 1. v. 31. Eucretius L. VI. v. 712. Claudianus idyll. 4. HESSEL. In scrutandis Nili fontibus nostri aevi in Aegypto neququam antiquorum superavit solertiam. v. D'Anville Diss. sur les sources du Nil dans les mém. de l'acad. des Inscr. T. XXVI. p. 46 sq. Priusquam Ptolemaeus Evergetes Aegypto praecesset, parum ultra Meroën insulam ejus fluvii cursus innotuerat. Is demum victricia arma in australibus plagis circumtulit, noscendique rectius Nili cursum occasione subministravit.

v. monumentum Adulitanum apud Chishull antiq. Afiat. p. 80. s. CROIX. Non defunt, quibus ad veros Nili fontes omnino penetrasse nonnemo videatur. In his est Le Bruyn, qui in voyage au Levant T. II. Paifium atque Tellezium in regione Sahakala celebratissimi amnis ortum deprehendisse narrat. Eamque horum duumvirorum sententiam testimonio Illuftris viri, ab Aethiopum rege Cahiram ablegati, fatis superque firmatam pronuntiat. Verum potiora sunt, quae tradit D'Anvillius. De cauffis annui inundantis fluminis incrementi notum fententiarum divortium. Nilum Africam inter Afiamque terminum agnoviffe veterum nonnullos, tum alienis apud Strabonem L. II. p. 126, tum propriis Plinii L. III. c. 1. & Pomp. Melae L. I. c. 1. verbis constat. Simili modo in tabula Theodofiana haec leguntur: *fl. Nilus qui dividit Afiam & Libiam*. Quibus nominibus olim infignitus paffim fuerit Nilus, docebit Ortelius. O.

Nar

Tiberim) v. Lucanus L. I. v. 475. Silius L. VIII. v. 452. HESSEL. Umbriae flumen, non Sabinorum, vulgo Nar falutatur; verum, quandoquidem inter utramque regionem terminus is fuit, cf. Cluverius Ital. ant. L. II. c. 10. haud ita male Sabinis quoque adfcibitur. *Velinos lacus sulphureis aquis exhaurire* dicitur Plinio L. III. c. 12. *Tiberimque ex his petens replere, e monte Fiffello labens*. Virgilius quoque Aen. L. VII. v. 517. ita

Sulfurea Nar albus aqua - - -

ubi Servius innuit, *Nar* appellatum, quod Sabini hac voce *sulphur* denotarent. Neque tamen tuta fatis ipsi Servio haec interpretatio vifa; addit enim: *sive quod odore sulfureo nares contingat, sive quod in modum narium geminos habeat exitus*. Quae merae sunt nugae. Reliqua Vibii verba ex his Strabonis verbis lucem accipiunt L. V. p. 227. *ἢ Ναρία, δὲ ἢ ῥεῖ ὁ Ναρ ποταμὸς, συμβάλλον τῇ Τίβρεϊ μικρὸν ὑπὲρ Ὀρεάνων, πλωτὰ δ' ἢ μεγάλοις σκάφειν*. Accolas Naris Interamnia

tes *Nartes* vocat Plinius L. III. c. 12. Et apud Gruterum pag. 422.

CIVITAS INTERAMNATIVM NARTIVM

Nari fluvio hodie *Nera* v. *Negra* nomen. Narniae idem, *Narni*. O,

Numicus

v. Silius L. VIII. v. 360. Tibullus L. II. eleg. 5. v. 41. HESSEL. Ad Numici fontem positum Lavinium fuit, in eo colle, in quo nunc conspicitur fanum *S. Petronellae*. v. Cluverius Ital. ant. L. III. c. 3. *Super id flumen Aeneas situs fuit, Jovem Indigetem quem appellant*, teste Livio L. I. c. 2. Sacello ibi extructo Aeneae tanquam heroi, titulum fuisse hunc impositum

ΠΑΤΡΟΣ ΘΕΟΥ ΚΘΟΝΙΟΥ

ΟΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΝΟΜΙΚΙΟΥ ΡΕΥΜΑ ΔΙΕΠΕΙ

refert Dionysius Halic L. I. Erat autem & fons & antrum, ex quo profuebat, *Annae Perennae* sacrum. Ea Didonis soror fuerat. v. fabellam apud Ovidium factorum L. III. v. 543 sq. & Silium Ital. L. VIII. v. 28 seq. Quid sibi velit Servius, quum ad Aeneid. L. VIII. v. 150. haec habet: *Numicus ingens ante fluvius fuit - - post paulatim decrescens in fontem redactus, qui & ipse siccatus est, sacris interceptus. Vestae enim libare non nisi de hoc fluvio licebat . . non satis video. Hodieque manare fontem & fluere amnem dicunt, dictum Numico; Pyrrhus Ligorius Rivo salutat.* O.

Niphates

v. Lucanus L. III. v. 245.

Armeniusque tenens volventem saxa Niphatem.

HESSEL.

Niphates Armeniae mons passim memoratur. v. Strabo L. XI. p. 523 & 527. Pomp. Mela L. I. c. 15. Plinius L. V. c. 27. *Νυμφάτης* dicit Ptolemaeus L. V. c. 13. Nisi quod Palatinus codex quoque *Νιφάτης* habeat. Ex eo monte ruere

Tigris scribitur apud Strabonem L. c. p. 529. Niphatis contra amnis foli, quod sciam, poëtae meminere. Virgilius Georg. L. III. v. 30. Horatius L. II. ode 9. Silius Ital. L. XIII. v. 764. item Lucanus L. c. O.

Orethus

Eum non Panormi sed τὸν πρὸ τῆς πόλεως ποταμὸν vocat Polybius L. I. c. 40. neque nominat; simili modo Diodorus L. XXIII. c. 40. Hodie *l'amiraglio* salutari, auctor est Cluverius Sic. ant. L. II. c. 3. Ortelius ex Leandro *fiume de la muraglia* vocari asserit. Suppeditat ergo heic nobis Vibius fluvii nomen, indictum aliis. Estque id eo magis mirabile, quod vetus *Oreti* nomen hodieque retinere amnem testatur Ser. Castellus Pr. T. M. Panormitanus ipse, adeoque testis luculentissimus. v. proleg. ejus ad Inscr. Sic. pag. XXVIII. ubi in NN. Panormitanorum monstrum biforme, scilicet taurum humana facie insignem, symbolum ipsius Oreti fluvii esse docet. In Hispania Oretum oppidum, Oretani populus, Oretania regio nota. O.

• Oaxes

Multas fecit Oaxes turbellas. Ego sequor auctoritatem Ang. Politiani miscell. c. 37. J. L. de la Cerda ad Virgilii ecl. I. v. 66. Chr. Cellarii G. A. L. II. c. 14. & aliorum, qui flumen hoc Cretae non abjudicarunt. De Creta etiam, si tibi commodum est, expende testem Barthium in anim. ad Claudianum bell. Gildon. v. 31.

Varro) Utrum M. Terentii Varronis fragmentorum, quae complura sunt, collectione hoc fragmentum sit comprehensum, nec ne, non vacat jam inquirere. Etenim ad ea quaedam de Servio addi posse, testatur in prima fronte sui exemplaris (Durd. 1619.) Broukhufius: id nunc meum est. Sed justissime tribuit Politianus hanc naufragii tabulam P. Terentio Varroni Atacino; quo super poëta diligenter agit Gyraldus de poet. histor. dialog. IV. pag. 202. Vossius-

que major de poët. Latin. cap. 2. & de histor. Latin. L. I. cap. 16. ambo laudantur a Fabricio biblioth. Latin. L. I. cap. 7. §. 5.

Quos magno) Haec & sequentia verba MS. Rev. deficient adufque verbum *geminis*. Servius autem ad Virg. ecl. I. v. 66. hos Varronis Atacini versus accumulatur hoc ἡμισίχῳ

Scindere dicta.

quod quid sibi velit, nescio. Reddendum erat Latine Graecum ἐλάσσειν, usurpatum, ut Apollonii Rhodii scholiastes interpretatur, ἀντὶ τῶ ἐγέννησεν: namque Apollonius Rhodius ita canit L. I. vers. 1129.

ὅς ποτε νόσφῃ
 Ἀρχιᾶλη Δικταῖον ἀνὰ σπῆες ἀμφότερησιν
 Δραξαμένη γαίης Οἰαξίδῳ ἐλάσσει.

Fortassis apud Servium legi debet

Fundere dicta.

siquidem *fundere* non raro significat *parere*. De reliquo, ne quem offendat prima littera in *Oaxis* producta eademque in *Oaxes* correpta, melius caverunt Graeci appposito ι: qua de re σχολιον ad Apoll. Rhod. locum; ἴδει δε ἑωσῖν Οἰαξίδῳ, προστέθη δὲ τὸ ι. vide sis Holsteniumque & Bercklium Stephani Byzantini explanatores in Ὀαξῳ. HESSEL.

Oaxes) Virgilius Ecl. I. v. 66.

Et rapidum Cretae veniemus Oaxen.

ubi Servius: *Rapidum h. e. lutulentum, quod rapiat cretam. Creta terra alba dicitur. Nam Oaxis fluvius est Mesopotamiae, qui velocitate sua rapiens albam terram turbulentus efficitur, vel Oaxis fluvius Scythiae in Creta insula non est: sed aqua cretei coloris est. Oaxen Philisthenes ait Apollinis & Anchiales filium; hunc Oaxen in Creta oppidum condidisse, quod suo nomine nominavit, ut Varro ait:*

Quos magno Anchiale partus adducta dolore,
 Et geminis capiens tellurem Oaxida palmis
 Scindere dicta.

Salmasius notat: *Male apud Servium scribitur Oaxida, quod versus non patitur, licet locus ita appellatus sit . . . Oaxes*

igitur apud Poëtam fluvius est Scythiae Orientalis, qui Oaxus aliis dicitur & Oxus. Nam & ὄξυς & ὄξυς appellatus. Senfus ita plane accipi postulat. Et rapidum Cretae vocat, quia creta, id est albo limbo, turbidus fluat. Mesopotamiae fluvium Oaxem dicit esse Servius, sed nugatur. Nullus in Mesopotamia fluvius hoc nomine. Sic Servius cum Salmasio sapere voluit prae magistro suo Virgilio, cui tamen secundas fert Sequester. Ceterum civitas Oaxus probatur & per Herodotum L. IV. c. 154. Ἐστὶ τῆς Κρήτης Ὀάξος πόλις. & apud Stephanum Byzantinum: Ὀάξος πόλις Κρήτης, Ἐλευθέρας ἐν πύρρῳ, κατὰ ξένιον, ἀπὸ Ὀάξου τοῦ Ἀκακῶνιδος, τῆς θυγατρὸς τοῦ Μίνω. GRONOV. Ego sane sum in ea sententia, τὸ Creta in versu Virgilii

. Pars Scythiam & rapidum Cretae veniemus Oaxem.

non esse hic ex genere appellativorum, & ἐν τῷ rapidum construi eo, quem Servius primum prodidit, sensu; neque me movet, quod geminum locum, in quo rapidus cum secundo casu jungatur, non meminèrim me observasse; qui sciam, adjectiva omnia, quae actionem in aliud denotant, necessario cum aliquo casu esse componenda, compo- nique revera frequentissime cum genitivo, non aliter atque ea, quorum tum naturam, & quasi vicem gerunt, partici- pia. Ita studiosum Ciceronis dicebant veteres eodem modo, quo Ciceronis amantem, & capacem fluminis alveum, perinde uti contraria ratione tenentem ingentis alvei Atacem fluvium Narbonensis Galliae scripsit Mela L. II. cap. 5. audax coepti, facti praeclarus. Caeterum, quod rapidus alibi eundem casum non adsciscat, quamquam istud diserte affirmare in hac memoriae meae, in his talibus non felicissime reminiscens imbecillitate, haud quaquam ausim, id nos tum demum gravius deberet turbare, si eandem alicubi, quam in Maroniano loco, significaret in alium actionem, neque tamen genitivum haberet adjunctum. Sed vero, cum eadem, qua modo usus sum, memoriae non felicissimae praefatione atque excusatione, tibi confirmo non arbitrari me, illud apud probatos auctores, ubi casum omnino nullum regit, aliud quam ce-

lerem notare, quo sensu ne umbram quidem actionis ejus modi, qualis requiritur, ut adjectiva casum regant, inesse huic voci intelligis. Dices, cur ergo actionem hic isti voci, novamque plane significationem in loco Maronis attribuis? Attende quaeso, quid respondeam. Vox *rapidus* atque affine *rapium*, item aliud ex eodem fonte profectum *rapax*, quod in legionum titulis honestissime olim ad designandam *celeritatem* usurpatum animadvertimus, naturam suam atque ex etymologia non aliud possunt denotare, nisi rem, quae vel rapit, vel rapitur, neque proinde aliter celerem designat, quam metonymice, eo quod nempe celeritas cum raptu fere sit conjuncta. At cum hoc ita sit, equis mihi jam porro inficiabitur, vocem istam *rapidus* habuisse aliquando propriam suam, quam etymon arguit, *rapiendi* significationem, quae postea paulatim exoleverit, ita tamen, ut erudito scriptori eam pro re nata revocare liceret? Cujus consuetudinis si afferrem exempla, ac voces nativo suo ac proprio sensu nunquam aut rarissime, improprio atque figurato passim apud auctores usurpatae instituerem accumulare, equidem vereor, ut me male de tuo in his literis profectu, quem facio sane plurimi, judicare existimares.

Quaeris porro, si Oxum Scythiae fluvium designaverit Marq, cur non saltem Oaxum potius ceccinerit, quam Oaxem? Ad quod si vel hoc unum ego respondero, requisisse id suavitatem carminis, cum iste quasi rythmus in *rapidum & Oaxum* valde laedat teneriores aures, & optimorum poetarum lectione tritas, nihil habes amplius quod querare. Quid, quod similitudo caeterorum in Asiae fluminibus obviarum nominum ampliorem ei etiam hac in re potestatem tribuit, qui Gangem, Euphratem, Araxem, Phasim, Tigrim & quos non? perpetuo nobis ingerunt; in Grajorum vel Latinorum *um* terminatos parcius producent. Itaque nec hoc ego tibi jam amplius largior, fluvium eum in *um* semper aut constanter apud omnes desisse, petoque argumentum ab ipsa illa Cretenfi civitate, quae nonnullis interpretum Maronis fraudi fuit, ac certe non minus Oaxis, Oaxes

- atque Oaxus dicta fuit, quemadmodum vel τῆς Οἰξίδος appellatio, apud antiquos subinde occurrens, tibi debet persuadere; quin Oxim omnino aliquos dixisse Oxiae paludis nomen, quod tibi me apud veteres legisse pro certo confirmo, arguit. Oaxim vero denique pro Oxim', ne iterum adversus commoditatem decurrere necesse sit, etiam Plinius dixit, apud quem lacus Oaxus ille, qui amni nostro pro fontibus est, appellatur. ISELIUS in *epistola ad Schminckium*.

Locus Virgilii *Ecl.* I, v. 66. difficultatem habet non exiguam. In Servii expositione quaedam aperte falsa sunt, quaedam incerta; nam quod Oaxem Melopotamiae fluv. esse dicit, id nusquam alibi vel pictum vel fictum vel scriptum opinor, ac proinde, Salmasii sententiam secutus, tanquam nugatorium rejicio. Idem mox alios, ut videtur, auctores secutus, Oaxem non Cretae, sed Scythiae fluv. esse tradit. Sed haec quoque non fert Politianus L. I. *Miscell.* cap. 37. & Servium foede errasse praefatus, se Oaxem Cretae inf. fluvium accipere ait his de causis, quod inter ejus insulae fluvios Vibius Sequester Oaxem memoret, a quo etiam, ut ille putat, civitas Oaxia in eadem insula dicta sit, quod Apollonius Rhodius in *Argonauticis* Cretam tellurem Oaxida appellaverit, denique, quod rationi conveniat, ut poeta populares suos toto orbe dispersum iri ostensurus, de insula quoque in medio veluti mari Mediterraneo sita, tunc & de altera, penitus toto orbe divisa, memoret. Cum Politiano quoque sentit Brodaeus I. *Miscell.* c. 39. & Agricolam, qui Oaxem Scythiae fluvium esse dixerat, reprehendit, ut temere minutos glossographos, quo nomine Servium designat, secutum. Rationes suae sententiae adfert duas, auctoritatem nimirum Vibii, & quod Oaxus Stephano & Herodoto testibus urbs Cretae fuerit. Atque hanc opinionem etiam sequitur Cellarius L. II. *Geogr. Antiq.* c. 14. iisdem, quibus illi, rationibus nitens, & ob eas non dubitandum esse dicens, quin in Creta fuerit Oaxes fluvius, praesertim Virgilio adfirmante, & comprobante etiam e Varrone Vibio Sequestro. Sed Politianum refellit, ut mihi quidem videtur, non omnino

male Floridus Sabinus I. Lect. Subc. cap. 6. ac primo quidem Vibii auctoritatem hic valere non debere dicit, cum de Oaxe fluvius Cretae alii omnes geographi fileant, quod eos facturos fuisse non credibile sit, si is ibi fuisset, propter illius insulae celebritatem. Quod autem Politianus ab Oaxe fluv. Cretae Oaxiam urbem, & ipsam Cretam Oaxida terram dictam putat, id eum sine ulla auctoritate comminisci, & doctos potius Servium sequi, qui urbem eam ab Oaxe Apollinis filio, non ab Oaxe fluvio, nomen accepisse auctor est. Potuisset Servio testem addere Stephanum, qui idem, quod Servius, scribit; praeterea e Politiano quaerere, quo auctore Oaxiam dicat urbem, quam Herodotus IV. 154, Stephanus de urbibus, & si conjecturam Meursii ab If. Vossio probatam sequimur, Scylax pag. 42. Oaxum vocant. Postremum argumentum Politiani ita refellit Floridus, ut dicat Politianum poetae mentem non esse adsecutum, qui hoc velit, eos, qui agris suis ejecti fuerant, queri, sibi in loca deserta, siccantem Africam, Scythiam & Britanniam eundum, ut quibus regionibus nulla esset aëris benignitas & clementia, nulla humanitas; in profectioe in Cretam insulam autem nil esse incommodi, quae & propinqua, & maxime comoda, & fertilis, & centum urbibus habitata esset. Haec ille pro Servio contra Politianum, quae etiam Brodaeo & Cellario opponi possunt. Nam quod Virgillii auctoritate, tanquam argumento pro sua sententia, utitur Cellarius, id parum procedit, & ejusmodi argumentatio, quam diu de sententia poetae quaeritur, incurrit in vitium, quod Graeci ἀντιθετικὴ τὸ ζήτημα, logici petitionem principii vocant. Varronis autem auctoritas, quemadmodum temere rejici non debet, modo constat Vibium in eo laudando non errasse; ita fortasse non tanta est, ut in omnium geographorum silentio sola rem conficere possit. Atque haec quidem probabiliter ita contra sententiam eorum, qui Oaxem Cretae flumen esse volunt, disputari possunt. Caeterum non ingratam rem studiosis facturus fuisset idem Floridus, si antiquorum auctoritate sententiam, quam tam animose contra Po-

litianum tueretur, confirmasset; at ille de Oaxe fluvio alios videre jubet, & se, si vel omnes geographi eum in Creta fuisse dixissent, tamen negaturum dicit, Virgilii sententiae congruere, ut hic locus de Creta insula accipiatur, quod inopia testimoniorum ex antiquitate de Oaxe Scythiae fluv. fieri palam est. Salmasius quidem in Exercit. Plin. pag. 692. Oaxem fluv. Cretae nullum esse scribit, & Oaxem Virgilii Oxum (quem Scythiae fluv. esse ex Mela III. 5. constare potest) esse, antiquis sine discrimine Oaxum & Oxum vocari, pronunciat, & sine ulla mentione Vibii & Varronis poetam non nisi ridicule de Creta exponi posse dicit. Serviique de albø limo expositionem probat. Sed nihili res intricatior, quam quae plane expediri queat, & ejusmodi prope esse videtur, ut facilius utraque sententia refelli, quam alterutra earum *diarripiptus* stabiliri possit. Nam nec fatis causae est, cur vel Vibii fidem in laudando Varrone suspectam habere, vel eundem negligentiae errorisve insinulare debeamus; etsi hoc suspicionem aliquam erroris praebere potest, quod Servius, cum Oaxem oppidum fuisse Cretae Varronis auctoritate doceat, de fluvio nil memorat, quod tamen locus ipse requirebat, & omnino facturum fuisse videtur, si eum apud Varronem invenisset. Rursus omnium aliorum geographorum de Oaxe Cretae silentium non minimi ponderis argumentum est pro iis, qui eum fluvium in Creta fuisse negant. In Salmasii autem sententia, si vel maxime demus, eundem esse Oxum & Oaxum (quod tamen liquidius demonstratum oportuit, nec Salmasio simpliciter & sine ulla fere auctoritate ita pronuntianti credi potest) tamen hic superest scrupulus, cur poeta declinationem ac terminationem illius nominis mutaverit, & Oaxem potius quam Oaxum, quod salva lege metri poterat, dixerit. Sed hoc quicquid est, in eo omnino adfentior Florido Sabino & Salmasio, ut putem, sententiam ac mentem poetae repugnare, quo minus hic locus de Creta insula intelligatur, proboque expositionem Servii, vocem *cretae* pro nomine communi accipientis, & *rapidum cretae* interpretantis, velocitate sua rapientem al-

bam eretam, & ideo turbulentum, quod & Florido & Salmasio placet. Nec me movet, quo argumento Erythraeus in indice Virgil. pro iis pugnat, qui Cretam in hoc versu de insula accipiunt, quod auctoritatem alterius scriptoris, qui rapidus genitivo junxerit, neque alii attulerint, neque ego adferre possim; multa sunt apud antiquos ἀπαξ λεγόμενα, & hoc ipsum genus dictionis, quo adjectiva verbalia in *idus*, ne de aliis dicam, genitivo substantivi junguntur, praeter naturam verborum, a quibus derivantur, frequens est apud antiquos, cujusmodi sunt v. gr. callidus, avidus, providus, invidus, validus, sic improvidus subiti casus apud Juvenalem, impavidus somni apud Silium Ital. validus animi apud Tacitum, quibus insolentius non potest videri *rapidus cretae*, cum praesertim eadem ratione ellipseos, qua illa explicari possit. Haec de Oaxe & sententia poëtae dixisse sufficiat.

Scythiam & Oaxem dici puto pro *Oaxem Scythiae*, ut, L. I. Aeneid. in *brevia & fyrtes* urget pro *in brevia fyrrium*, & alia hujusmodi, quae non solum apud poëtas, sed etiam profae scriptores sunt frequentissima. Potuerat quidem, si quis hoc mihi opponat, poëta dixisse *Pars Scythiae rapidum eretae veniemus Oaxem*, sed quis non videt, ea ratione venustatem & gratiam versus fuisse perituram? Jam vero epitheton *rapidum* optime convenire Oxo ex illis, quae tu in literis tuis de fluvio illo ex Arriano, Polybio & Curtio observasti, satis patet. Nec ulla ratio est, cur vocis *Cretae* expositio Serviana, quae etiam Florido Sabino & Salmasio placuit, improbari debeat. Denique Oaxus & Oxus sine discrimine dici docet Salmasius, quemadmodum Ὀαξιῶν & Ὀξιῶν, atque idem etiam notat in antiquis libris Plinii VI. 16. scribi *Oxus annis ortus in lacu Oaxo*, ubi vulgati habent in lacu *Oxo*, quod etiam Solinus retinuit.

DUKERUS in *epist. ad Schminckium*.

Nunquam argumentis licet ab utraque parte probe perpen-
sis a me impetrare potui, ut Virgilium per Oaxem Cretae
insulae fluviium intelligere crederem; hujus enim sententiae
patroni solo Vibii (frustra Virgilius hac in re laudatur) testi-

monio nituntur, qui an non in laudando Varrone deceptus fuerit, vix dubitem; siquidem in illo loco Varronis, quem nobis servavit Servius, plane contrarium reperitur; non enim dicitur ibidem Oaxum urbem ab Oaxe fluvio denominatam, sed Oaxum sive Oaxem a conditore suo Apollinis & Anthilenae filio Oaxe nomen accepisse, & hinc insulam Cretam etiam tellurem Oaxida dictam fuisse, quae doctissimi Varro nis sententia multo verosimilior est, quam illa, cujus Vibius mentionem facit; plura enim exempla in historia fabulari occurrunt, quibus probari potest, urbes, regiones, imo fluvios potius a gentis vel urbis conditore denominari, quam a fluvio, quamvis non ignorem & quasdam urbes a fluvii dictas esse. Praeterea videtur ille auctor praefendus, qui verba ipsa, quibus suam sententiam probat, adducit, quam ille, qui nullum testimonium solo nomine contentus profert, quoniam de ejus veritate nil quicquam certi statui potest ex argumenti defectu. Virgilius ipse scholiasten suum defendere, & innuere videtur, quem per Oaxem intelligat fluvium, nam diserte regionis Scythiae, in qua Oxus seu Oaxus, mentionem facit. Non ignoro quidem, admissa hac sententia duram fore Virgilii locutionem, sed malo duram ipsi adscribere, quae procul omni dubio suo tempore plana & perspicua fuit, quam doctissimo poetae contrarium affingere sensum. Et sane, si Servii explicationem penitus inspiciamus, non tam absurda ac inepta putanda est, idem enim, quod ille, testantur gravissimi scriptores de Oxo (Oxum & Oaxum seu Oaxem euphoniae causa in versu promiscue dici, patet ex Plinio, citante Cl. Isseio & Dukero) *Rapidissimum* esse hunc fluvium, docet Arrianus L. III. de Exped. Alex. cap. 29. quando ait: *καὶ ῥεύμα ὄξει, ὡς τὰ κατὰπληγύμενα πρὸς αὐτὸ τῷ ῥεῖ ἐπιφύεσθαι ἐκ τῆς γῆς ἢ χαλεπῶν*. Sabulosum esse, idem scriptor tradit, quando eum l. c. vocat *ψαμμώδη*, & paulo inferius dicit, nihil in illo flumine firmari posse propter fundum sabulosum; cum itaque sit rapidissimus ejus cursus, & multum fabuli secum vehat, inde turbulentus fit, quod aperte Curtius testatur L. VII. cap. 10. *hic (Oxus) quia limum*

vehis, turbidus semper. cui & Polybius adstipulatur L. X. cap. 45. quando eum vocat *ῥαπιδὸς*. Cum itaque hi scriptores cum Servio consentiant, quis ejus hac in re fidei quicquam derogabit? SCHMINCKE.

Diversas has, nimium etiam prolixas, doctorum virorum commentationes judicio Cl. Heynii terminare lubet, coronidis loco, qui ad Virgilii locum ita: „ Mirantur sagaciores, cur „ tam obscuri nominis fluvius h. l. a pastore nominetur, ne- „ que illud satis assequuntur, quomodo post Africam & Scy- „ thiam, quum remotissimorum finium terra expectaretur, „ *Cretae* mentio facta sit. *Oaxim* itaque jam veteres modo Me- „ sopotamiae modo Scythiae fluvium haberi maluerunt; nulla „ tamen nominis commemorata auctoritate. Fuere, qui *Araxem* „ reponi mallent; & sane apud Claudianum B. Gild. 31. inter „ *Oaxem* & *Araxem* codices fluctuant. Possit etiam confirmatio „ hujus emendationis e Theocrito peti, ut eum noster ante „ oculos habuerit. Is enim, Hieronis laudes *ultra pontum* „ *Scythicum* & *Babylonem* ut extendantur, precatur Idyll. „ XVI. 99. 100. . . Verum, vel sic *rapidus cretae* jungendum, „ qui rapit terram albam, radendo litus h. e. lutulentus. Ve- „ rum hoc durum. Excusemus poetam, quem defendere „ equidem non suscipiam. Sufficit, fluvium hujus nominis „ in insula Creta esse, cujus mentionem hic fieri minus mi- „ rabitur, qui, uti *Afros* seu *Libyas*, & *Scythas*, sic insulas „ ab Italia remotas *Cretam* & *Britanniam* sibi opponi, obser- „ vet. Forte etiam intercidit poeta aliquis antiquior, quem „ Virgilius ante oculos habuit. O.

Orontes

v. Lucanus L. III. v. 214. Claudianus in Rufinum L. II. v. 35. Juvenalis Sat. III. v. 62. praeterfuit autem Orontes Casii montis radices, v. Ammianus Marcellinus L. XIV. c. 8. (in aliis 26.) at consule Cellarium G. A. L. III. c. 12. Dein non *apud* sed *per* Antiochiam labitur, teste Martiano Capella L. VI. p. 220. edit. Lugd. Batav. 1599. *Item Syria desinens*

inter oppida Phoeniciae Antiochia, quae Oronte amne dividitur. Super eam mons nomine Casius, cujus altitudo quarta vigilia solem per tenebras videt. A Vibio tamen facit Eustathius ad Dionys. orb. descript. vers. 919. ὅτι πρὸς ἀνατολὰς τῆς Ἀραμίας καθιστάται ὕψος Ὀρόντης, ἀσπίς, ὃς ἐκ Κόλλης Συρίας ἔχων τὰς ἀρχάς, καὶ ὑπὸ γῆν ἰσχυρὸς, εἴθε τὸ ρεῦμα ἀναδύς, καὶ διὰ τῆς Ἀραμίων γῆς προελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ πλησιάζας τῇ πύλει, μέσην ὀρίζει τὴν Ἀντιόχειαν γῆν, ἔχ' ὅτι μέσην τέμνει τὴν πόλιν, ὡς τὴν Ταρσοῦ ὁ Κύνδιος, ἀλλ' ὅτι τὰ ἐκεί παραρρέει, καὶ reliqua. Sic ipse Dionysius vers. 917.

Ἡχί περ Ἀντιόχειο ἐκώνουμ' Ἀντιόχεια.

Ἀντάρ ἐν μέσσειν Ἀραμείης πτόλιθρον.

Τῆς δὲ πρὸς ἀνατολὴν καθιστάται ὕψος Ὀρόντης

Ἄσπις, Ἀντιόχειο μέσην διὰ γαίαν ὀρίζων.

et Priscianus perieg. vers. 859.

Terrarum mediis Apameae moenia clarae;

Ad cujus partes Eoas, currit Orontes,

Antiochi medius dirimit qui gurgite regna.

Dionysii scholiasten addē. Orontes vero dicitur a veteri scholiaste Juvenalis ad l. c. *fluvius in Antiochia civitate* (quod est, ac magis Latine quidem, oppido sive urbe) *per quem Syros* (Juvenalis) *significat*, ut Virgilius, *Et pontem indignatus Araxes*. Denique apud Antiochiam forsā Vibio idem est ac in Antiochia. HESSEL. Oronti fluvio olim nomen Typhonis inhaesisse ferunt a gigantis nomine, qui fulmine ad ejus ripas ictus periit. Orontem deinceps a viro cognomine, qui eum ponte straverit, appellatum. In Coele Syria fontes suos habuit. v. Strabo L. XVI. 750. Plinius, postquam Casium montem descripsit, subjicit ista: *at in ora amnis Orontes, natus inter Libanum & Antilibanum, juxta Heliopolin*. v. L. V. cap. 22. Hic locus forsā, pēperam distinctis vocibus induxit Vibium, ut in Casio monte fontes quaereret fluvii, cujus alveus ad istum accēdebat propius, Antiochiam rigaturus. s. CROIX. Doctrina Vibii de Oronte apud Antiochiam labente consentanea est verbis Strabonis L. c. ubi sic:

Ἦει δὲ τῆς πόλεως πλησίον Ορόντης τοταυτῶς (dixerat autem de Antiochia urbe), οὗτ' ἔκ τῆς κοίτης Συρίας τὰς ἀίχμας ἔχων, εἰθ' ὑπὸ γῆν ἐνεχθεὶς, ἀναδίδουσι πάλιν τὸ ῥοῦμα, καὶ διὰ τῆς Ἀπαμίων εἰς τὴν Ἀλιόχουαν προελθὼν, πλησιάζας τῇ πόλει, πρὸς τὴν Θάλασσαν καταφύροται τὴν κατὰ Σελευκίαν. Seleuciam Pieriam intellige. Quod autem scriptorum alli Antiochiam Orontem perlabi, præterlabi referunt alii, id forsitan inde factum, quod ex partibus quatuor urbs laudata constituta fuit, teste Strabone l. c. quae & singulae suo & omnes communi muro erant circumdatae. Istarum aliam præterfluxisse, aliam rigasse Orontem crediderim. Orientem quoque dictum & Zephyris spirantibus Antiochiam refrigerare, scribit Isidorus Hispal. Orig. L. XIII. c. 21. Idem Hegefippus L. III. Inde civitatem Orientis ad ostia ejus locat Ravennas anonymous L. V. c. 8. Idem L. I. c. 17. fabulosa affert: *Fluvius Orontis, qui venit de Syria per civitatem Arethusam, in mare ingreditur, gyrans ipse orientalem colsum usque ad Ephesum.* Hodiernum nomen amnis varii varie exprimunt. *Oronz* dici ab accolis & a Persis *Bein-el-naharaiim* auctor est Thevetus. Aliis est *Soldino*, *Tarfaro*, *Fer*, *Pir*. v. Ortelius. In tabulis *el Afî* salutatur. Orontes caeterum & mons fuit in Media & populus circa Mesopotamiam. O.

Padus

v. Eridanus.

Permessos

v. Servius ad Virgilium ecl. VI. v. 64. *Helicon mons est Boeotiae, quae & Aonia dicitur: de hoc plurima cadunt flumina, inter quae etiam Permessus &c.* HESSEL. Virgilius l. c.

Tum canis errantem Permessi ad flumina &c.

Strabo L. IX. p. 407. Καὶ ὁ Περμησσὸς δὲ καὶ ὁ Ὀλμειὸς ἐκ τῆς Ἑλικῶν συμβαίνουσιν ἀλλήλοις, εἰς τὴν αὐτὴν ἐμπόλιον λίμνην τὴν Κορκαίδα τοῦ Ἀλιάρου πλησίον. Pausanias L. IX. c. 29, ἦει δὲ καὶ οὗτ' ὁ Τέρμησσος πρὸς τὸν Ἑλικῶνα ubi

videndus Sylburgius, GRONOV. Ex Strabone apud Pausaniam legere jubet Περμησσοῦς Hartungus. Estque & Περμησσοῦ mentio apud Statium & alibi passim. Nicandro in Theriacis v. 12. Περμησσοῦς salutatur. Sic & apud Martianum Capellam in Astronomia est *Parmissus*. Contra Strabo Pisidiae urbem recenset *Termessus* L. XII. p. 570. cf. Sylburgius ad Pausaniam. De Permessi hodierno nomine non constat. O.

Peneus

v. Callimachus hymn. in Del. v. 105. Catullus epithal. Thet. & Pel. Ovidius Met. L. I. v. 468. If. Tzetzes ad Lycophron. v. 1342. & Schol. ad Callim. l. c. HESSEL.

Bebryces Thraciae populi fuere, incurfionibus celebres, quibus & Europam & Asiam infestarunt, v. Strabo L. XIII. p. 586. facile proinde fieri potest, ut in Thessaliam usque, a natali solo haud multum remotam, victricibus armis penetrarint. s. CROIX. Inter Thraciae populos recenset Bebyces Strabo L. VII. p. 295. itemque L. XII. p. 541. ubi tamen subdubitare videtur. Imo L. XIII. p. c. a Thracibus eosdem distinguit. Mysiam & Bithyniam habitasse, passim docet Geographus, sed successu temporis facta generis cum Phrygibus permissione esse abolitos. Interiisse hanc gentem cum aliis Asiaticis nonnullis, ex Eratosthene Plinius quoque tradit H. N. L. V. c. 30. Unde ergo hausert doctrinam suam Sequester, haud credo facile quemquam ostensurum. Ad Peneum Bebyces nemo locat. De caetero, isti fluvio nunc nomen *Salampria*. Antiquis temporibus *Araxes* quoque dictus fuerat, cujus rei rationem hanc Strabo adfert L. XII. p. 531. καλεῖσθαι Ἀράξην . . . δια τὸ ἀπορρῆξαι (alii ἀλαίρρῆξαι) τὴν ὄσσαν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου ῥήξαντα τὰ Τέμπεη. Thessala haec Tempe, descripta a Plinio L. IV. c. 8. & Aeliano Var. hist. L. III. c. 1. depicta miraberis ad Ubbonis Emmii Graeciam antiquam in Thef. antiquit. Graec. Gronoviano T. IV. Jucundissimam vallem, ortus e Pindo, *intus sua luce viridante perlabitur Peneus, viridis calculo, amoenus circa ripas gra-*

mine, carus avium concentu; quae verba sunt Plinii. Elidem quoque Peloponnesi urbem suus rigabat Peneus, teste Strabone L. VIII. p. 337. cf. & Ptolemaeus L. III. c. 16. O.

Phafis

v. Servius ad Virgil. Georg. L. IV. v. 367. Lucanus L. III. v. 271. Seneca Hippol. v. 903. & Med. v. 451. Apollonius Rhod. L. II. v. 1281. Valerius Flaccus L. V. v. 49. 178. 203. 422 & 441. Sidonius carm. VII. v. 74.

Amaranto) Ita legit Dausquius terr. & aq. cap. 8. p. 176. Quid super fonte perscriptum sit Phafidis, videamus. Apollonius Rhodius L. II. vers. 401.

Ἐνθα δὲ ἐπ' ἠπειροῖο Κυπαρίσσο, ἢ δ' Ἀμαραντῶν
 Τηλόθεν ἐξ ὄρων πεδίοιο τε Κερκαίσο
 Φᾶσις διήεις ἐφ' ἴσον ῥόνον εἰς ἅλα βάζει.

Scholiasfes Apollonii Rhodii; Ἀμαραντῶ δὲ περιεσπωμένης, ὡς φησὶν Ἡρωδιανὸς ἐν τῇ καθόλου· ἐστὶ δὲ Ἀμαραντὸς πόλις ἐν Πόντῳ· ὡς δὲ αὐτὸς φησὶν, ὄρη τῆς Κολχίδος, ἐξ ἧν ὁ Φᾶσις ποταμὸς καθ' ἑρῆλα. . . Ἀμαραντὸς δὲ πόλις ἐν Πόντῳ ἢ ὄρη τῆς Κολχίδος, ὡς φησὶν Ἡρωδιανὸς· ὄθη καθ' ἑρῆλα ὁ Φᾶσις, ὅπερ ἀγνοήσας Ἡγήτορα ὁ Ἐφέσιος Ἀμαραντίως ἀπέδωκε λυμένας τῷ Φάσιδι. διὰ δὲ τὸ εὐθαλεῖς εἶναι τῆ ἀμαραντίας· ὅτι δὲ ἀμαραντῶ ὄρη ἐστὶ Κόλχων, ἴσους Κτησίας ἐν C· ὁ δὲ Φᾶσις φέρεται μὲν ἀπὸ τῶν Ἀρμενίας ὄρων, ὡς φησὶν Ἐρατοδότης· ἐκδίδωσι δὲ εἰς Κόλχην καθ' ἑρῆλασαν. Idem poeta L. III. vers. 1217.

αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Νύμφαι ἐλειονόμοι ποταμῆτιδες, αἰ περὶ κείνην
 Φάσιδι εἰαμένην Ἀμαραντίω εἰλίσσονται.

Scholiasfes ejusdem: Ἀμαραντίω ἔθνη βάρβαρον ὑπὲρ Κόλχην ἐν τῇ ἠπειρῇ· ὅθεν αἱ τῷ Φάσιδι πηγὰς ἐξερεύονται ἢ ὄρη Κολχικὴν καλέμενον Ἀμαραντίον, ὅθεν ὁ Φᾶσις καθ' ἑρῆλαται. Dionysius orb. descript. vers. 691.

ἔνθα τε Φᾶσις.
 Κερκαίω κατὰ ῥῶτον εἰλίσσονται πεδίοιο·
 Ἐυξείνῳ ποτὶ χεῦμα θοῆν ἐπερεύονται ἄχρη
 Ἀρξάμενι τοπρῶτον ἀπ' ἑρῆς Ἀρμενίοιο.

scholiastes Dionysii: ὅστις Κάνκασ⊕ περὶ τὸν Ἰρκανίον πόλιον τοῖς ὑψηλοῖς ὄρεσιν ἀνέβηται. ὅπου ὁ Φᾶσις· ὅστις κατὰ τὸν ἰώτορ τῷ Κιρκάσι πιδίῳ συρφετόμοιος, πρὸς τὸν Ἑυξείνιον ἄλγην (α.· τῷ εἰς τὸν Ἑυξείνιον τὸ ἀχνῶδες ἢ χοιρῶδες αὐτῷ) ἐπιτεύγεται· ἀπὸ τῷ Ἀρμενίῳ ὄρεσ τὸ πρῶτον ἀρξάμενον⊕. Eustathius enarrator ejusdem poetæ: Ὅτι τὸ Ἀρμενίον ὄρε⊕, ἀφ' ἧς μέιν ὁ Φᾶσις ἀρχεται, ὁ μὲν τὰ ἔθνικὰ γράψας περὶ τὴν ἀλγὴν τῆς Ἰρκανίας εἶναι οἶσται. Priscianus perieg. versf. 675.

Nascitur Armenii fluvius qui vertice montis.

Dionysii testimonio utitur Stephanus Byzantinus in Ἀρμενία, uti jam observatum esse in notis pag. 233. videri aliquibus possit a collegii Reginae socio Eduardo Thwaites; qui (quemadmodum didici ex Fabricii biblioth. Graec. L. IV. cap. 2. pag. 27, ejusdemque biblioth. Lat. L. III. c. 2. pag. 595.) Dionysii orbis descriptionem cum veterum scholiis & Eustathii commentariis, itemque periegesin Prisciani cum notis Andr. Papii, edidit ἀνώνυμος e theatro Sheldoniano Oxoniae 1697. Berkelius autem explanator Stephani Byzantini pro ἐπιτεύγεται legit in Dionysio ἀπερεύγεται; & Holstenius adnotat, Eustathium περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰρκανίας scribere pro παρά, quod scripsit ὁ τὰ ἔθνικὰ γράψας. Sed proficisci ad instituta pergamus. Strabo L. XI. pag. 498. Διαρρέει δ' αὐτὴν ὁ Φᾶσις μέγας ποταμός, ἐξ Ἀρμενίας τὰς ἀρχὰς ἔχων, δεχόμενον τὸν τε Γλαῦκον ἢ τὸν Ἴσπον ἐκ τῶν πλησίον ὄρων ἐκπίπτουσας. & p. 500. Γεννᾶται δ' ἐκ τῶν ὑπερκειμένων ὄρων πολλὰς συμπληρούμενον πηγαῖς. Chrestomath. ex Strab. geogr. L. XI. pag. 1273. Ὅτι ὁ Φᾶσις ποταμός, ἐξ Ἀρμενίας ὀρμώμενον, δεχόμενος ποταμούς τοὺς τε Ἴσπον ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ ἔξεισιν εἰς τὸν Πόντον, πλησίον ὀρμάνου πόλεως. Agathemer L. II. c. 1. Φᾶσις δὲ ἢ Θερμῶδων ἢ Σάβγαρις εἰς τὸν Πόντον. Οὗτοι δὲ σχεδὸν τι περὶ τὰς αὐτὰς τόπους τὰς ἐκβολὰς ἔχουσι ταῖς πηγαῖς. Plinius nat. hist. L. VI. cap. 4. *Oritur in Moschis. Solinus cap. 15. Heniochorum montes Araxem, Moschorum Phasidem fundunt.* Mela L. I. cap. 21. *Hic sunt Colchi: hinc Phasis erumpit.* Quorum omnium sententiarum si fiat ἀνακεφαλαιώσις; apparebit, opinor, Phasidem non admodum longe ab Euxino mari per

Colchidem emanare ex montibus, five Amagantis, five Armeniis, (τὸ δὲ Ἰ. μόνιον ο. Ⓞ λέγεται ἢ πλεθονηκῶς τὰ Ἀρμένια teste Eustathio) five Moschis placet. Tractus ille perquam montuosus, neque olim penetratus fatis, facit nimirum, ne magnam habeamus notitiam fontis Phasiaci. Tamen affert lumen infuper nonnullum Aethicus pag. 45. *Fluvius Fassis* (is est *Phasis*) nascitur in campis sub monte *Caucaso*, egeritur in mare *Ponticum*, currit millia CCCV. & Julius Honorius, quem Jac. Gronovio V. C. debemus, pag. 16. edit. Lugd. Batav. 1696. *Fluvius Fassis nascitur in campo, egerit in mare Ponticum, currit millia DCCCV.* quem numerum, nec immerito, damnat Relandus noster differt. misc. I. pag. 10. Ceterum isti montes confines Ponto, quasique catenati, modo generaliter definiuntur, modo specialiter; unde suboritur nonnumquam aliqua difficultas antiquos scriptores inter se conciliandi. Ad hoc optime facit Mela L. I. cap. 21. *Hic sunt Colchi: hinc Phasis erumpit; hic eodem nomine, quo amnis est, ab Atheniastagora Milesio deductum oppidum: hic Phrygi templum & lucus, fabula vetere pellis aureae nobilis: hinc orti montes longo se jugo, &, donec Rhiphaeis jungantur, exporrigunt; qui altera parte in Euxinum & Maeotida & Tanaim, altera in Caspium pelagus obversi Ceraunii dicuntur. Iidem alicubi Taurici, Moschi, Amazonici, Caspii, Coraxici, Caucafi; ut aliis aliisque oppositi gentibus; ita aliis aliisque disti nominibus.* Vibius Sequester, ut tandem aliquando veniamus ad eum, de monte Garamante fluere ait Phasidem. Garamantas, qui sunt *populi inter Libyam & Africam juxta κεκαυμένην*; teste Servio ad Virg. Aen. L. VI. vers. 795, Garamantas, inquam, bene novi; non autem Garamantem montem, ubi Phasidis caput sit. Numne auctoritas scriptoris nostri sufficere debet? Quis scit, an contineat is mendum? Tabula Ptolemaea repraesentat & ponit fontem Phasidis in Paryadre monte. At manum de tabula. Executiendus restat Orpheus Argonaut. vers. 747.

Ἐνθάδ' Ἀλέξυ ρεῦμα μεγαθερέτης πίλαμοιο.

Ἐξ ἑ Θερμῶδων, Φᾶσις Τάναις τε ῥέκων.

Οὐ Κόλχων κλυτὰ φύλα ἢ Ἠνιόχων ἢ Ἀραξῶν.

Legendum *Amaranto*. Ita Apollonius Argon. L. II. & Schol. ejus. Ctesias L. II. Amarantes montes in Colchide locat. Stephanus *Phasin Amarantium* dici scribit, quod ex iis montibus defluat. Armenium montem alii dicunt, ut Dionysius & Eustathius. Potest forsan haec posterior opinio commode conciliari cum praecedente. Quid, si catena tota montium Amarantiorum nomine venerit, cujus pars ea, quae Phasin effundit, dicta Armenion? Is Armenion ad Armeniam usque productus censendus est, ex qua proinde Phasin ortum nonnulli tradunt, quos inter Strabo L. II.

Mess. GASPAR. BACHET *Sr. de MEZIRIAC commens.*
sur les épîtres d'Ovide, à Rotterd. 1722. T. II. p. 94.

In Lazorum patria fluere Fasin, refert Ravennas anonymus L. II. c. 12. Quo facit & Procopius L. IV. Goth. c. 1. ubi sic; *Κόλχους δὲ οἶν τὴ ἐστὶ μὴ τοῦ Λαζῶν εἶναι, ἐκτὸς παρὰ Φάσιν ποταμὸν ἄκηνται.* Scilicet haec ita sequiori aevo. Contra Scythiae fluvium *ψευδο* Plutarchus vocat, quod latius paullo dictum, ex usu forsan antiquissimorum temporum. Idem id flumen prius *Acturum* nuncupatum esse pronuntiat, quam Phasis in eo merse nomine maclaretur, qua in re Eustathium consentientem habet ad Dionysii perieg. ad v. 689. Cui olim *Rheon* dictus sit, quod in tabulas D'Anvillii reperio, non succurrit; interim utrumque nomen hodieque viget; *Fasis* enim, fere ut jam apud Aethicum *Fassis*, & *Rhioni* salutatur. Europam ab Asia sejungere olim credidere nonnulli; testis Herodotus L. IV. c. 45. *ἰερόμαλα αὐτῆ Νεῖλος τε ὁ Ἀργύριος ποταμὸς ἐκτὸν, καὶ Φάσις ἡ Κόλχου.* cf. & Plato in Phaedone. Oppidum Phasis, fluvio cognomine rigatum, hodie *Polistonia* dici asserunt. D'Anvillius ibidem loci locat *Poli. O.*

Pantagias

v. Servius ad Virgilii Aen. L. III. v. 689. *Pantagiae*) *Hic fluvius Siciliae, quum plenus fueret, implebat sonitu paene totam Siciliam, unde & Pantagias dictus est, quasi ubique sonans. Hic postea, quum Cereri quaerenti filiam obstreperet,*

scacere jussus est numinis voluntate. cf. Silius L. XIV. v. 231. & de la Cerda ad Virg. l. c. NESSEL. Adde Ovidium factor. L. IV. v. 471. In sinum Leontinum influit. Ptolemaeus L. III. c. 4. Catanam inter & Leontinos eodem situ posuit, quo nunc *Giaretta*, antiquorum Symaethus, fluit; Plinius L. III. c. 8. inter Megaridem & Syracusas refert; utrumque falsum, teste Cluverio Sic. ant. L. I. c. 11. qui ex Virgilio verbis patere ostendit, ante Megaricum sinum Pantagiam flumen occurrere. Arbitratur proinde cum Fazello Dec. I. L. III. c. 3. eum esse, qui in sinistro promontorii, vulgo *La Croce* dicti, latere nunc accolis vocetur *Porcaria*: quippe os hujus fluvii utrimque vivo atque praerupto includatur saxo, XX ferme cubitos alto. Ut ergo recte quadrent Virgilio verba

- - - vivo praetervehor ostia saxo

Pantagiae.

Simili modo *saxa rotantem* jure dici a Claudiano de raptu Proserp. L. II. v. 57. &

- - - facilem superari gurgite parvo.

¶ Silio l. c. idem docet. Nec dubitat Dorvillius huic cel. viri sententiae accedere. In Siculis quippe T. I. p. 206. alveum ejus annis curvum, multis anfractibus & rupibus exestis & cavernosis, exurgere testatur, prorsus ut a Virgilio pingitur. Nomen fluminis diverse scribunt. Plurimis est *Pantagias*, Plinio *Pantagies*, Ptolemaeo Πάνταγας v. Πάνταγος. Thucydidi Πανταγίας. Etymon si quaeras, Servius, quem sequitur noster, *quasi ubique sonans* vocari asserit, quod Cluverius ἀπὸ τοῦ πάντα ἄγχι deductum interpretatur, vel potius πανταχῆ πανταγίας salutatus ab initio dictus ei videtur; nam fragor seu strepitus Graece est πανταχῶ. Bochartus suo more ad Poenos delabitur. A Syro קתפ jaculari, projicere & cum impetu propellere derivandum nomen statuit. Nobis jure meritoque utraque opinio lubrica videtur & stramineo fundamento innixa. O.

Pitornius lege Pitonius

v. Cluverium Ital. A. L. II. p. 763. HESSEL. Verum fluvii nomen nobis servasse videtur Lycophron, ubi sic:

Λίμνη τε Φόρην Μαρσιανίδῃ ποτὰ,
 Πιτώνιον τε χεῦμα, τῷ κατὰ Χθονὸς
 Δόνωφ' εἰς ἄφωφ'α κευθρῶνῃ βάδῃ.

Haec λίμνη Φόρην est Fucinus lacus, Πιτώνιον est nostri Pitornius. Plinius L. XXXI. c. 3. *aquam Marciam, inter reliqua Deum munera Urbi tributam, quondam vocatam esse Aufseiam, fontem Pitoniam* refert. Sic enim MS. codices legere, testatur Harduinus, qua re proinde stabilitur egregie conjectura Cluverii, pro *Piconia* suadentis reponendum *Pitonia*. Pergit Plinius: *Oritur in ultimis montibus Pelignorum; transit Marsoe & Fucinum lacum, Romam non dubie petens. Mox specu mersa, in Tiburtino se aperit, VIII. M. P. fornicibus structis perducta. Primus in urbem ducere auspiciatus est Ancus Marcius, unus ex Regibus, postea Q. Marcius Rex, in praetura, rursusquo restituit M. Agrippa &c.* Patet ex dictis, necessum haud esse, ut Cluverium secuti forsitan apud Vibium scribendum putemus *Piconius*, ut visum p. 16. Certissimum *Pitonii* nomen. Quod idem recte & Cluverius Plinio restituit, ubi L. II. c. 103. inepte legebatur, *in Fucino lacu inventus amnis*. Harduinus h. l. Plinium non nominare voluisse amnem arbitratur; Blondus contra eumque secutus Leander legit *Juvenous*, statuitque, hoc fluvii nomen fuisse. v. Ortelius. Cluverium si audias, pones, *in Fucino lacu Pitonius amnis*. O.

Pactolus

Fabulam inde confinxit Ovidius *metam.* L. XI. quam Lactantius Placidus brevi complexus est fab. 3. *Liber, Thracia digressus, quum Imolium montem Lydiae comitatus Bacchis peteret, Silenus ei aufugit; quem Phryges captum ad Midam regem adduxerunt. Agnitus ab eo exceptus est, & Libero ad-*

venienti redditus. Quod ob beneficium optandi deus veniam ei dedit; siquid vellet, a se peteret. Ille, ut quaecumque contigisset, aurum fierent: quod ei inutile fuit. Cui deus petenti, ut restitueretur sibi, fecit. Jussus enim ad flumen Pactolum perveniret, ibique se lavaret, & sic rediret in pristinum statum: unde aqua aurei coloris esse coepit. Et Servius ad Virgilii Aen. X, 142. qui autem in eo discrepat, quod Sileno tribuit quod Bacchi est: sic enim Ovidius v. 97. sq. Ceterum Pactoli flumen auriferum omnes fere uno ore praedicant poëtae, ex quorum enarratoribus antiquis videlicet Eustathium ad Dionys. orb. descr. v. 830. cf. & Tzetzes ad Lycophr. & scholiastae ad Horat. Epod. L. od. 15. v. 19. Poëtarum loca, praeter jam citata, sunt ista. apud Lycophronem v. 1352. Nonnum Dionys. L. X. p. 276. & passim. Priscianum perieg. v. 791. Tibullum L. III. eleg. III. v. 29. Senecam Oedip. v. 467 & Theb. v. 602. Juvenalem Sat. XIV. v. 298. HESSEL.

Nihil notius. Interim non aurum modo trahit, sed & lapidem auro commixtum, cui, si Dis ita placeat, arcae nummariae tuto committi poterat cura; testis Plutarchus in Pactolo, apud quem legendum Γινώσκω δ' ἐν αὐτῷ καὶ λίθου ἀργυροφύλαξ pro ἀμφοφύλαξ, quo nihil ineptius. J. C. DE PAW.

Is fluvius suo jure dictus χρυσοπέρας, palæas quippe auri vel aureas arenas ex aurifero monte Tmolo, ex quo prodibat, secum ferre suevit. v. docta commentatio Bartholemii in hist. de l'Acad. Royale des Inscript. Tom. XXI. p. 19 sq. s. CROIX.

Mihi verosimilis non minus videtur, in Plutarchi loco a Pavone allato, Th. Reinesii conjectura in Var. Lect. III. 14. p. 557, qui ἀμφοφύλαξ emendat & docet, antiquis Graecis αὐρὸς aurum notasse praecipue, quia ait Plutarchus, διαφυλάττωσι τὸν χρυσὸν & quia Pactolus aurum vehebat. Sed quum Plutarchus mox subjungat: ὅσῳκις ἂν φῶρες ἐπίλθωσι, σάλπιγγου ἤχον ἀποδίδωσι ὁ λίθος· οἱ δὲ ὡς ὑπὸ δουροφόρου διακόμενοι, καὶ κρημῶν φέρονται, καὶ καλεῖται ὁ τόπος τῶν βιαιοπαυτοσάντων Πακτωλῶ φρυγῶν, forte videbitur commode posse legi ἀμφοφύλαξ, forma τῆ ἀμφοπόου, vel retineri ἀμφοφύλαξ forma ὑδραφάου, ut lapis hic vocetur custos agri, cam-

pi circa Pactolum. Verba tamen superiora magis innuunt, auri custodem fuisse vocatum.

D'ORVILLE in *critica vanni* p. 220.

Fluviorum auriferorum seriem si quis videre cupiat, adire poterit Franc. Lud. Treitlingeri eruditam commentationem de Aurilegio praecipue in Rheno, quae prodiit Argentorati a. 1776. forma 4ta. Pactoli autem, & istud & alterum χρυσόρου nomen mersis in ipso deberi suo more refert Plutarchus. Aurum, quod in eo gignitur, Daricum dicit idem, flumenque εἰς τὸν εὐδαίμονα κόλπον delabi adjicit. Felicem finem itidem ex auro, quod excipit, appellatum suspicatur Ortelius, nomenque suum cum infulis, eo tractu sparsis, quae & ipsae fortunatae dicantur, communicare. Cursum amnis Herodotus ita describit L. V. c. 105, τὸν Πακτώλῳ, ὃς σφραῖγμα χρυσοῦ καθοφερίων ἐκ τοῦ Τρωάλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἀπέβη εἰς τὸν Ἑρμῶν ποταμὸν ἐκδιδοῖ, ὃ δὲ εἰς θάλασσαν. Quibus addit ista Strabo L. XIII. p. 625. ῥεῖ δ' ὁ Πακτώλῳς ἀπὸ τοῦ Τρωάλου, καθοφερίων τὸ παλαιὸν χρυσοῦ σφῆγμα πολὺ, ἀφ' οὗ τὸν Κροίσου λεγόμενον πλοῦτον, καὶ τῶν προγόνων αὐτοῦ διανομασθῆναι φασί· τῶν δ' ἐκλέλοικε τὸ σφῆγμα. O.

Phacelinus

Phascelinus vel *Phacelinus* legit Cellarius, quem consuleris debes G. A. L. II. c. 12. HESSEL. Prius scilicet legebatur *Phaetelinus*, quod nomen & Lexico suo sic inféruit Ortelius, qui tamen, eo ductus, quod apud Boccacium est *Faecelinus*, quodque *Dianam Facelinam* hoc tractu memorant veteres, primus suspicatus est, legendum *Facelinus*. Hoc fluvii nomen e Graeco auctore petiisse Vibium, arbitratur Cluverius Sic. ant. L. II. c. 5. apud quem fuerit Φακελινὸς ποταμὸς. Neque dubitat, quin *Melas*, quem Ovidius Romano more *Melam* dicit fastor. L. IV. v. 476. idem sit cum Phacelinæ nostro. Alias quoque *Mylas* salutatus fuisse videtur Fazello, qui scilicet id inde colligit, quod *Mylas*

oppidum, Appiano Bell. civ. L. V. c. & Straboni L. VI. p. 266. Ptolemaeo L. III. c. 4. aliisque memoratum, rigabat is fluvius. Digna sunt Fazelli verba Decad. I. L. IX. c. 8. quae haec legantur. Ita ille: „ Ulterius *Mylae* fluvii, „ *Nuciti* hodie nominati ostium patet, qui ab aquarum nigredine, id enim *Melas* significat, quam adhuc habet, „ id sibi nomen contraxit, cui nigrae etiam hodie arenae „ conveniunt. „ Sic ille *Melam* *Mylam*que promiscue dictum arbitratur; qua de re subdubitare licet. *Diana*, cujus templum prope *Mylas* erat, quaeque *Facelino* fluminis nomen suppeditasse videtur; *Facelina* *Lucilio* in tertio *Satyrarum* dicta est, quem locum excitat *Pomponius Sabinus* ad *Virgilium* L. II. *Aeneid.* v. 115. his verbis

Et, saepe quod ante
Optasti, freta *Messanae* & *Rhegina* videbis
Moenia; tum *Liparam* & *Facelinae* templa *Dianae*.

Adjicit autem *Sabinus*, vel extrito *s* pronuntiare *Lucilium* pro *Facelina*, vel, ut alii volunt, *Facelitem* a facibus dictam. *Servius* ad eundem *Virgilii* locum simulacrum *Dictynnae Dianae* ab *Oreste*, occiso *Thoante*, sublatum & absconditum esse *fasce* lignorum refert, unde & *Diana Fascelitis* dicitur, non tantum a *face*, cum qua pingitur, propter quod & *Lucifera* dicitur. *Cluverio* iudice, *fascelitis* vel *fascelinae* vox a grammaticis ita conficta est, fabulam de *Oreste* atque *Iphigenia* explicantibus & ex Latino *fasces* etymon petentibus, quod rectius e Graeco φαῖσες, quod fascem lignorum itemque haud raro *facem* denotat apud veteres, & Germanico *Fackel* apte respondet, deducendum est. Rejiciendum proinde *Fascelinae* vocabulum, quod legebatur apud *Silium Ital.* L. XIV. v. 260. maxime quum & *Colonienſis* codex ibi habeat *Facelina*. Haec autem corripitur penultima vocis, quae apud *Lucilium* producebatur. Ita enim *Silius*:

Mille Thoanteae sedes Facelina Divae.

Pelorum, quod restat, promontorium hodie *il faro di Messina*, *Mylae* nunc *Milazzo*, *Facelinus* fluvius vel *Melanus Nuciti*. O.

Pifaurus

Lucani locus extat L. II. v. 405.

*In laevum cecidere latus, veloxque Metaurus,
Crustumiumque rapax, & junctus Isapis Isauro.*
five, ut Hugo Grotius legit,

& juncto Sapis Isauro.
five, ut alii legunt,
& junctus Sapis Isauro.

Catullus carm. 82. v. 3. ita:

*Praeterquam ille tuus moribunda a sede Pifauri
Hospes inaurata pallidior statua.*

quem ad locum If. Vossius pag. 308. ed. L. B. 1691. disputat de hoc Vibii loco. HESSEL. Pifaurum, Umbriae oppidum, Ravennas anonymus L. IV. c. 31. *Pesaurum*, L. V. c. 1. *Pesaro* nominat, atque sic hodieque accentu in primam retracto syllabam *Pesaro* nuncupatur. Cognominem habuisse fluvium, ex Plinio L. III. c. 14. videtur patescere, ubi *Pisaurum cum amne*. Aggenus quoque de controversiis agrorum *in Italia Pisauro flumini*, inquit, *latitudo est adsignata eatenus*, quousque adluebat. Metri causa *Isaurum* dixisse Lucanum arbitratur Cluverius It. ant. L. II. c. 5. Verum, si Sapis Lucani est *Rio di Cesena* sive *Savio*, quod Baccio de vinis Italiae L. V. aliisque & D'Anvillio placet, nimis remotus erit ab Isauro, quam ut huic jungi a Lucano dici potuerit. Pifaurus hodie *Foglia* nomen habet. O.

Phoenix

A Sequestre longe diffentit Herodotus, qui L. VII. c. 200. Phoenicem in Afopum incidere refert. En locum: Ἐστὶ δὲ ἀλλοῦ Φοινῆ παλαιὸς ἢ μέγας πρὸς μεταμβεῖν τῷ Ἄσωπῳ ὅς ἐκ τῶν ἄριων τυτίων ῥέων ἐς τὸν Ἄσωπον ἐκδιδάει. κατὰ δὲ τὸν Φοινῆκα πάλαιον στυντάσιον ἐστὶ ἀμαξίτος γὰρ μίη μύνη δίδμῆλαι. ἀπὸ δὲ τῷ Φοινικῷ παλαιῷ πεντεκαίδεκα σταδία ἐστὶ ἐς Θερμοπύλας· ἐν δὲ τῷ μετὰ τὸν Φοινικῷ παλαιῷ ἢ Θερμοπυλίων κώμῃ τὴ ἐστὶ, τῇ ἕξουα Ἀνθίλη κίεται, παρ' ἣν δὲ παραρῆται ὁ Ἄσωπος

ἐς Θάλασσαν ἐκδίδοι, ἢ χώρος περὶ αὐτὴν ἰυρίς. ab eoque, uti Casaubonus observat, paullum diffentit Strabo L. IX. p. 428. Πρὸς δὲ μεσημβρίαν τῆς Τραχίνος Φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθεῖαν διασφάρα, δ' ἢ Ἰσσωπὸς, ὁμώνυμοι τοῖς εἰρημένοις Ἰσσωποῖς, ἐς τὴν Θάλασσαν ἐκπίπτει τὴν ἐγγὺς πυλῶν. παραλαβὴν ἢ τὸν Φοίνικα ἐκ τῆς μεσημβρίας συμβάοντα αὐτῷ, ὁμώνυμον τῷ ἥρωϊ, ἢ ἢ τὰ φθῶ πηλοσίων δεικνύσαι· τσάδιοι δ' εἰσὶν ἐπὶ Θερμοπύλας ἀπὸ Ἰσσωπῆ πενικαῖαιδεκα. Ceterum post *Pachifos* in edit. Florent. ponitur *Phoenix Thessaliae fluvius est*. HESSEL. Vocem *Phoenix* esse bonae notae, etsi alii substituunt *Phocias*, patet ex articulo *Apidanus*. RELAND. Pro *Epidano* rectius leges *Apidanum*, nil tamen mutandum puto, synonyma censuit esse Vibius. Falsa tradere, ex iis quae supra ad *Melanem* dicta sunt, patet. Phoenix in Aſopum incidit prope vicum Anthelam. Nomen Phoenici debet heroi, cujus sepulcrum ibi ostensum, auctor est Strabo l. c. Aegiensem praeterea agrum Achaiae rigabat Phoenix, laudatus Pausaniae Achaic. c. 23. Quae urbes, regiones, quique montes & portus eodem gavisi sint nomine, docebit Ortelius. Plurimos dedit Ptolemaeus. O.

Pachynos

Videamus, quomodo Sex. Pompeii interitum tradiderint memoriae scriptores & Graeci & Latini. Sic igitur Strabo L. III. pag. 141. Ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτῷ Σέξτος ἐκ Κορδύβης σωθεὶς, ἢ μικρὸν ἐν τοῖς Ἰβησι πολεμήσας χρόνον, ὕστερον Σικελίαν ἀπέβησεν· εἶτ' ἐκπεσὼν ἐνήνδε εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀλῆς ὑπὸ τῶν Ἀλιονίε στρατηγῶν, ἐν Μιλήτῳ κατέσχευε τὸν βίον. & Chrestomath. ex Strab. geogr. L. III. pag. 1216. Σέξτος δὲ ἐκ Κορδύβης σωθεὶς, ἢ ὀλίγον ὕστερον Σικελίαν προχῶν, ἢ ἀποσήσας αὐτὴν, ἔτα ἢ ἐξ αὐτῆς ἐκπεσὼν, πλεύσας εἰς Μίλητον, ἢ ἀλῆς ὑπὸ τῶν Ἀγγωνίε στρατηγῶν, αὐτῷ κἀκεῖνος ἐτελεύτησεν. Appianus Alexandrinus de bell. civil. L. V. pag. 1188. edit. Amstel. 1670. Τίτιος δὲ τὸν μὲν στρατὸν αὐτῷ μεταστράτευσεν Ἀγγωνίῳ· αὐτὸν δὲ τὸν Πομπηίου τισσαρακιοσὸν ἔτα βιοῦντα ἐν Μιλήτῳ κατέκαυεν, εἴτε δὲ αὐτῷ, μηνίων ἄρα τῆς ποτὲ ὕβριως, ἢ ἀχάρι

τος ἐς τὴν ἴστυα ἐνεργείαν γενόμενος, ἢτε καὶ ἐπισείλασι[Ⓞ] Ἀντωνίου. Ex quibus locis discimus, interiisse Mileti alterum Pompejum juniorem. Ceteri scriptores loquuntur Asiam, ut Vellejus Paterculus L. II. cap. 79. *Explicatis quippe utriusque partis classibus, paene omnibus exutus navibus Pompejus Asiam fuga petivit; jussuque M. Antonii, cujus opem petierat, dum inter ducem & supplicem tumultuatur, & nunc dignitatem retinet, nunc vitam precatur, a Titio jugulatus est.* Florus L. IV. cap. 8. *Perditis enim rebus profugit; Asiamque velis petit, venturus ibi in manus hostium & catenas, & quod miserrimum est fortibus viris, ad hostium arbitrium sub percussore moriturus.* Aurelius Victor de vir. illustr. cap. 84. *Rupto per eundem Antonium foedere, Sextus ab Augusto (eundem Pompejum foedere, ab Augusto suspicatur legendum esse Andr. Schottus, libente Anna Tanaq. Fabri filia litteratissima) per Agrippam navali proelio victus in Asiam fugit, ubi ab Antonianis militibus occisus est.* ibi notabis haec verba ab Antonianis militibus: per quae (ut eam in transcurfu, quamvis cum Casaubono faciens, attingam rem) stat, quo minus reprobentur illa Strabonis verba superiora L. III, sicut exhibita nonnumquam fuerunt; ἰπὸ τῶν Ἀντωνίων στρατιωτῶν pro ὑπὸ τῶν Ἀντωνίων στρατηγῶν. Age vero, Eutropius L. IV. cap. 3. *Interim Pompejus pacem rupit, & navali proelio victus, fugiens ad Asiam, interfectus est.* Quod liberius vertit Paeanius hunc in modum; Οὐ μὲν ἔμεινεν ἐπὶ τῶν σπονδῶν ὁ Πομπηῖος· ἀλλὰ κατὰ Θάλασσαν ἐπιελθὼν ἠπλήθη τῆ ναυμαχίᾳ καὶ ἀνῆρέθη. Unus, quod sciam, Dio Cassius Midaii facit mentionem: ita enim ille L. XLIX. pag. 403. edit. Harpoc. 1606. Καὶ αὐτὸν ἐπιδιώξαντες ὁ τε Τίτιος[Ⓞ] καὶ ὁ Φέρμιος[Ⓞ] ἐν τῇ Μιδαεῖ τῆς Φρυγίας κατέλαβον, καὶ περιχθέντες ἐζώγρησαν· μαθὼν δὲ τῆτο ὁ Ἀντωνίος[Ⓞ] εὐθύς μὲν ὑπ' ὀργῆς ἐπέστειλε σφίσι, ἵνα ἀποθάνη. & reliqua. Sed Vossius ad Velleji locum Dioni fidem derogat, accedens Straboni aequali fere Sex. Pompejo. Porro autem, ut a Vibio Pompejorum fratrum alter dicitur juvenis, ita eodem nuncupatur nomine a Floro dict. loc. *Tanta mole belli penitus* (Graevius legit *petitus*, id est, infe-

status) in Siculo freso juvenis oppressus est. Quin immo Pompeji vocantur ambo juvenes ab eodem Floro ibid. *Alter juvenum in Hispania occiderat, alter fuga evaserat.* Quid jam de nostro dicam auctore? Fortassis eum haud bene peritum historiae Geographiaeque induxit in errorem Lucanus L. VII. vers. 871.

*Hesperiae clades, & stebilis unda Pachyni,
Et Mutina, & Leucas puros fecere Philippos.*

ubi Lamb. Hortensius hoc adnotat; *Cum Sextus Pompejus totum Siciliae litus inter Mylas & Tyndaridem armis teneret, Octavius Agrippae negotium dedit eo trajiciendi cum parte copiarum. Ceterum post varia proelia terra marique Pompejus victus Siciliam deseruit, octo & XX suppressis navibus, captis ceteris aut incensis. & paullo inferius; Undam stabilem Pachyni fretum Siculum dicit, ubi dimicatum navali proelio, & Sex. victus fuit. nec non Joann. Sulpicius illud; Pachyni Montis in Sicilia, apud quem Augustus & M. Agrippa Sextum Pompeji filium navali proelio superavit.* Minus accurate loquitur interpres uterque: attamen rei gestae veritas sic satis elucet inde. Itaque pro *Pachisos* legendum videretur *Pachynos* in Sequestre. Tu vero, mi lector,

*siquid novisti rectius istis,
Candidus imperti; si non, his utere mecum.*

HESSEL.

Pachynum pro fluvio circa Pachynum promontorium, hodie *Capo Passaro* vel *Passalo*, quod *caput passeris* interpretatur Maurolycus, agnoscit Aretius, teste Ortelio. Q.

Rhenus

Rheni cursum ita describit Caesar L. IV. c. 10. *Rhenus oriatur ex Lepontiis, qui Alpes incolunt & longo spatio per fines Nantuatum, Helvetiorum, Sequanorum, Mediomatricorum, Triboccorum, Trevirorum citatus fertur; &, ubi Oceano adpropinquavit, in plures diffluit partes, multis ingentibusque insulis effectis, quarum pars magna a feris barbarisque natio-*

nibus incolitur - - multisque capitibus in Oceanum influit. Quid sibi heic multa capita velint, quibus in Oceanum influere Rhenum Caesar scribit, quum tamen alii scriptores bicornem fluvium dicant & bifido meatu divisum esse, alii tria Rheno ostia adsignent, exponit Cellarius L. II. c. 3. Quod autem Vibius Germaniae potissimum vindicet amnem, hoc ab eo maxime tempore valuit, quo Cisrhenanae Germaniae nomen ortum est. Nam antea & Germaniae & Galliae recte poterat dici Rhenus, quas inter decurrebat medius. In Italia quoque Rhenus est, parvus dictus, cui & in vernacula nomen est *Reno*. In eo triumvirorum insula fuit prope Bononiam, quae hinc Silio Ital. L. VIII. v. 601. salutatur *parvi Bononia Rheni*. O.

Rubicon

v. Lucanus L. I. v. 213. ubi sic:

*Fonte cadit modico, parvisque impellitur undis
Puniceus Rubicon, cum fervida canduit aestas:
Perque imas serpit valles, & Gallica certus
Limes ab Ausoniis determinat arva colonis.*

HESSL.

Citerioris Galliae & Italiae terminus is amnis erat, quem cum exercitu transisse nefas. Unde *Caesar* apud Suetonium c. 32. *consecutus cohortes ad Rubiconem flumen - - paullum constitit, ac reputans, quantum moliretur, conversus ad proximos; etiam nunc, inquit, regredi possumus, quod si ponticulum transferimus, omnia armis agenda erunt.* Ponticulum quum dicit, indicat sane, haud magnum junxisse fluvium. Qui quidem cuinam hodie respondeat fluvio, non convenit inter eruditos. Scilicet defluit ad dextrum latus Arimini in Adriaticum mare *Aprusa* vel *Apesa* flumen, ad sinistram Ariminus olim, nunc *Maricula* dictus. Prope Caesenam a laeva deproperat in sinum eundem Hadriae *Isapis*. *Isapim* inter atque Ariminum amnes, propior huic *Lusus*, isti propior *Pissatellus* decurrit, in quem tres incidunt rivuli, quorum primus *Matardus*,

talardas; medius *Argossæ* nomen habet, ultimus hæud procul ostio Piffatelli *Amniculus Sabiniani* audit. Haec ita in tabula ampliori depicta sistuntur, quam Rubiconi suo Jacobus Villanus, cujus mox mentio fiet, adjecit. Equidem apud alios, & in his apud D'Anvillium, Ariminum sive Mariculam *Marechia* & Piffatellum *Fiumicino* nuncupatum reperio, quod & ipsum amniculi Sabiniani nomen est.

Ex istis duo sunt flumina, in quibus cardo litis vertitur; *Luso*, pro quo Ariminenfes & *Pisciatello*, pro quo Caefenates, utraque pars, tanquam pro aris & focus, acrius quam par erat, & conviciis magis quam rationibus pugnarunt, quod judicium est Petri Mariae Kavinae in Faventia rediviva.

Quibus quidem placet, amnem *Lusum* pro antiquo Rubicone accipere, illi ad Strabonis statim verba provocant, qui L. V. p. 227. satis vage quidem ὁ Ρουβίκων μεταξύ Ἀρμίνου καὶ Ραουέντης ait, ast p. 217. ita habet: Φαουβιλία δὲ καὶ Καρσὴνα πρὸς τὸ Ἰσάπει ποταμῷ καὶ τὸ Ρουβίκωνι ἤδη συνάπτουσι τὸ Ἀρμίνην. Verum his ipsis sibi potius & *Pisciatello* amni favere Caefenatum patroni arbitrantur Geographum. Similis est controversia de Plinii loco, utrinque allegari solito L. III. c. 15. *In ora fluvius Crustumium, Ariminum colonia cum amnis Arimino & Aprusa. Fluvius hinc Rubico, quondam finis Italiae. Ab eo Sapis &c.* Heic qui Arimini partes sequuntur, Aprusam hodie *Ausam*, Rubiconem *Lusum* esse contendunt; qui Caefenatum causam defendunt, Aprusam *Lusum* Rubiconem *Pisciatello* statuunt. Vibius noster, Arimino propius defluere Rubiconem dum tradit, Ariminenfi *Luso* favere creditur; verum *Pisciatelli* patrocinium qui suscipiunt, Sequestrem modo ostium respexisse respondent, cujus intuitu potuerit laxiori sensu juxta Ariminum dicere Rubiconem.

Cui doctorum virorum auctoritas non est pro nihilo, ille plures pro *Pisciatello* quam pro *Luso* stetisse deprehendet. Eo pertinent Boccacius in articulo de Rubicone, Blondus in Italia illustrata, qui Rubiconem nunc *Pisatellum* ab accolis quoque *Ruconem* vocari tradit, atque marmoream tabu-

Iam in sententiae suae praesidium affert, quae hodieque ad eum fluvium in publica via duobus passuum millibus a Caesena posita cernitur atque sic sonat :

JVSSV. MANDATVVE. P. R. COS
 IMP. MILI. TYRO. COMILITO.
 MANIPVLARIVE. GENT. TVR
 MAEVE. LEGIONARIVE. ARMAT
 QVISQVIS ES. HIC. SISTITO. VE
 XILLVM. SINITO. NEC. CITRA
 HVNC. AMNEM. RVBICONEM
 SIGNA. ARMA. DVCTVM. CO
 MEATVM. EXERCITVMVE. TR
 ADVCITO. SI. QVIS. HVJVSCE
 JVSSIONIS. ERGO. ADVERSVS
 IERIT. FECERITVE. ADJVDICAT
 VS. ESTO. HOSTIS. P. C. AC. SI. CO
 NTRA. PATRIAM. ARMA. TVLER
 IT. SACROS. Q. PENATES. E. PEN
 ETRALIBVS. ASPORTAVERIT. SA
 NCTIO. PLEBISCITI. SENATVS
 VE. CONSVLTI. VLTRA. HOS. FI
 NES. ARMA. PROFERRE. LICEAT
 NEMINI

S. P. Q. R.

Porro Leander Albertus Bononiensis itidem in descriptione Italiae, quem tamen aequae ac Blondum in definiendis hujus tractus fluvii male verfatum ostendit Cluverius in Ital. ant. L. I. c. 28. Dein Nicol. Perottus episcopus Sipontinus in cornu copiae, voce *Occido*, ubi Caesena agrum Sapi ac Rubicone divisum esse commemorat. Andreas Baccius quoque in versione Appiani nunc *Pissatello* vocari Rubiconem docet. Joh. Ant. Maginus tandem in topographia Romandiolae habet: *Pissatello o Rubicone*. Ut nunc alios mittam, data opera Scipio Claramontius, Caesenas, in historia patriae urbis, quae Caesena a. 1641. 4. prodiit in lucem, atque recusa in thes. antiq. Ital. T. VII. legitur, multis argu-

mentis, ex priscis auctoribus atque ex consensu recentiorum petitis, contra quendam Clementinum, qui pro Luso scripserat, ostendere nititur, nullo modo dubitandum, quin *Pisciatello* fuerit Rubicon. Atque inter alla ex Friderici II. Imp diplomate, a. 1165. dato & ex Uberti vice-Comitis, qui Caesenates inter ac Ariminenses in controversia de finibus arbiter sederat, iudicio patescere contendit, ipsos Ariminenses saeculo XII. *Pissatellum* pro Rubicone agnovisse.

Non ferendam hanc injuriam ratus Jacobus Villanus, Ariminensis, eodem anno 1641 Arimini, itidem in quarta forma Ariminensem suum Rubiconem edidit, thesauro quoque antiq. Ital. insertum, in quo fluvium per prosopopoeiam introducit asserentem se Ariminii esse non Caesenaë, atque argumenta Scipionis Claramontii refellentem. Is ergo & loca veterum sibi favere perhibet, & nostra potissimum Vibii verba urget, & marmoream tabulam paulo ante expressam ridet, camque vel a *Blondo* effictam vel positam, ab *Augustino Tarraconensi*, *Grutero*, *Cluverio*, aliis certatim exploram tradit; ex statutis etiam Caesenatum conatur ostendere, *Pissatellum* non fluvium sed rivum esse, qui emendicatis saepe aquis fluat & invitis. Movere ista a Villano, aëque ac similia a *Raph. Adimaro* de situ Arimini, proposita *Harduinum*, ut ad *Plinii* locum *Lusum* priscum esse Rubiconem assereret.

Biennio post, a. 1643. ne Caesenatum causam derelictam daret ac desperatam, *Vincentius* ipse Caesenas iterum de Rubicone antiquo adversus Ariminenses scriptores disputare aggressus est. Et istud opus in thes. antiq. Ital. T. laud. occurrit. *Claramontii* hic vestigia legit, ejusque placita adversus nuperum quendam Ariminensem hypodidascalum, qui forsân ipsi Villanus est, defendit, neque conviciis parcat strenuus bellator.

In eodem thesauri volumine porro & *P. M. Kavinae* opus extat, cui is *Faventiae redivivae* titulum fecerat, quodque *Faventiae* forma 4ta anno 1670 adspexerat lucem. Hic Ariminensium rursus patrocinium suscipiendum ratus, *Vibii*

testimonium clarissimum esse pronuntiat, atque ex itinere Caesaris, quem Suetonius, Appianus aliique *sub lucem* (primam) ad Rubiconem & paullo ante diem vel circa solis ortum pervenisse Ariminum testantur, meridiana luce clarius patere ait, propinquum Arimino Rubiconem extitisse. Neque iter illud proferus sex miliarium fuisse, calculo instituto declarat, quae proinde distantia locorum ad spatium, quod Rubicone ad urbem Ariminum intercedit, probe quadret.

Quibus scriptis utrimque ea lis inde ab a. 1670 continuata sit, non succurrit. Nuper tamen R. P. Angelus Calogiera, Camaldulensis ordinis monachus, fasciculos opusculorum, ut Italice effert, scientificorum & philologicorum edidit, quorum parte quinquagesima eademque ultima, edita Arimini a. 1756, duas recenset epistolas, ad eandem controversiam pertinentes. Ictis Joh. Blancus, vulgo Bianchi, Gabr. Mar. Guastuzzium denuo pro *Luso*, contra R. Patrem Joh. Angelum Serram pro *Pisciatello* contendere docet.

Missis Italis, Cluverium tandem audire lubet, qui ante Scipionem Claramontium scripsit, & in Ital. ant. l. c. Rubiconem non tam ipsum Pisatellum, quam potius illum, in quem Pisatellus incidit, cuique *Rugone* vel *Rigone* vel etiam *Urgone* vulgare nomen est, ex antiquo *Rubiconis* residuum, esse statuit. Est autem idem, quem supra *Argossam* salutari scripsimus. Dein Rubiconis ostium ab alio, quem itidem paullo inferius recipit, Sabiniani scilicet amniculo, *fume di Savignano* vocari addit. Litem egregie conficere posset Theodosiana tabula, siquidem locorum distantia curatius foret expressa. Neque Ptolemaeus quicquam heic efficit, quippe apud quem Rubiconis ostia inter Ravennam & Ariminum indicantur. O.

Rutuba

Ejus meminit Lucanus L. II. v. 421.

Dexteriora petens montis declivia Tibrim

Unda facit, Rutubamque cavam.

cf. Cellarius G. A. L. II. v. 421. HESSEL.

Maritimae

Liguriae oppidum fuit Albium Intemelium, post Albintemelium salutatum, quod ab accolis *Vintimiglia* nunc vocari consuevit. Ad orientale ejus latus defluit Rutuba flumen, quod Plinius male ad sinistram Intemelii locat L. III. c. 5. *flumen Rutuba, oppidum Albium Intemelium, flumen Merula &c.* Hic Rutuba Plinii vulgo nunc *la Rotta* & corrupte *Rodoria* id est *Rotta rio* salutatur. Eundem esse cum eo, cujus meminit Lucanus, in Ital. ant. L. I. c. 8. putat Cluverius, quod tamen vix concedi potest, videtur enim Lucano fermo esse de fluvio in media Italia ex Apennino defluente. Itaque & Ortelius & Cellarius diversos esse fluvijs suspicantur. Quod in Tiberim incidere hunc Rutubam Vibius dicat, vix enim dubito, quin ita scripserit, adeoque conjecturae Simleri receptae poenitet, id facile video, ex verbis Lucani, quae perperam more suo intellexit noster, esse exortum. Caeterum Rutubae hujus altum ubique silentium. O,

Rhodanus

Silius L. III. v. 447.

*Spumanti Rhodanus, proscindens gurgite campos,
Ac prope in pontum lato ruit incitus alveo.
Auget opes stanti similis, tacitoque liquore
Mixtus Atar, quem gurgitibus complexus anheks
Cunstantem immerfit pelago, raptumque per arva
Ferre vetat patrium vicina ad litora nomen.*

cf. & Claudianus in Rufin. L. II. v. III. Aufonius clar. urb. carm. 8. & Mosell. v. 479.

Tyrrheno) Proprie Gallico sinui maris mediterranei. HESSEL.

Ex quo primum Phocenses in Galliam adventarunt, Graecorum coloniis maritima ejus regio & ad austrum posita frequentata fuit. Bona pars quoque verborum Graecorum in vernacula Provinciae lingua superstes deprehenditur, neque dubium est, quin Rhodani nomen debeatur Graecis. Home-
rus, ubi valde rapidum fluvium describit, *ῥοδανὸν* dicit Iliad. XVIII. v. 576. In quo loco sic constituendo etiam si

non convenerit priscis Grammaticis, siquidem Zenodotus ῥαδᾶλον, Aristarchus ῥαδῆλον legit, v. Etymol. magn. pag. 701. ed. Sylb. & Eustathius in v. citatos, ipse tamen Eustathius, spurius Didymus, codices omnes scripti vulgarem lectionem stabiliunt. Significationem vocis autem vox καλᾶδουσα, quae praecessit, satis superque declarat. Quid, quod hodieque in Celtico Britannica lingua (dans le Gallois) *rhedeg* notat *rapida cursu profluere*. Quis autem non perpiciat, quam prope ad *Rhodani* nomen id nominis accedat? Caeterum, ubi de mari Tyrrheno loquitur Vibius, illud cum Gallico sinu confundere videtur. His, a viro quodam amicissimo submissis, adjicio, Vibium Tyrrheno mari nimis latam significationem tribuere. Rhodani cursus praeterea egregie ab Ammiano Marcellino L. XV. c. 28. pingitur. Ostium ejus quum difficilius jam olim aditus esse videretur, partem amnis, fossa per campum lapideum, quo naturae miraculo & ipse superiori anno stupui, in lacum Mastramelam deducta, Marius navigabili alveo effudit. v. Mela L. II. c. 5. Plura in jungendorum marium fluviorumque moliminibus de hoc argumento dixi. Nomen Rhodani, ut notum, priscam fere formam servat. Germaniae fluviis male Rhodanum accenset Mela L. III. c. 3. De ostiis ejus v. Plinius L. III. c. 4. cf. & D'Anville notice de la Gaule. Eridani nomine Rhodanum nonnunquam venisse olim, monet Ortelius. Id non nisi per vitium scripturae factum videtur. Saltem doctissimus Schneiderus in Oppiani, quem proximo anno, apud nos dum haereret, expurgatissimum edidit in lucem, L. III. ἀλευτικῶν v. 625, ubi legatur prius

δύττερα δ' Ἡριδανοῦ παρὰ τόμα θηρητῆρας

καλοῖ - - - - -

vel *δύττερον Ἡριδανοῦ* &c. commode restituit *δύττερα δὲ Ἡριδανοῦ*; forsitan tamen loco δὲ hic δὲ ponendum. O.

Strymon

Sic, nam Graece *Στρυμῶν*. de gelu v. Ovidius trist. L. V. eleg. 3. v. 21. de Thracia v. Lutatius ad Statii Theb. L. III. v. 526. & L. V. v. 188. HESSEL. *Mf. Strymon*. recte. GRONOV.

Ratio, quam affert Hesselius, non stringit. Quemadmodum enim a Graeco Πλάτων fit Latinum Plato, sic & a Στρυμόν Strymo. Verum Graecas fere formas amat Vibius. Hodie *Strumona* itemque fluvius *Jemboli* salutatur ab urbe, quam ostio suo propior rigat. Qui *Marmara* dici afferit Bellonius, citatus Ortelio, confundit ipsum cum *Ponto* amne, quem non minus ac Strymonem alii Thraciae, alii Macedoniae adscribunt. Ratio in vulgus nota. Addit Ortelius, esse, quibus Strymo salutetur *Radini*; item *Ischar* & *Rhedive*; quo jure, disquirendum aliis relinquo. Antiquissimo aevo successu temporis *Conoxus*, dein *Palaestinus*, tandem *Strymon*, ab iis, qui vitam moerore compulsi in ipso amifere, appellatus est, si quidem auctori de fluviiis, fabularum conditor, fidem adhibeas. O.

Sequana

v. Strabo L. IV. p. 192 - 194. Περὶ δὲ τὸν Σηκουάνην ποταμὸν εἰσὶ καὶ οἱ Παρίσιοι ἡῶσαν ἔχοντες ἐν τῷ ποταμῷ, καὶ πάλιν Λυκοτοκίαν. Caesar de bell. Gall. L. VII. cap. 57. *Dum haec apud Caesarem geruntur, Labienus eo supplemento, quod nuper ex Italia venerat, relicto Agendici, ut esset impedimentis praesidio, cum IV legionibus Luteciam proficiscitur: id est oppidum Parisiorum, positum in insula fluminis Sequanae.* Ammianus Marcellinus L. XV. cap. 11. *A Belgis vero eandem gentem Matrona discernit & Sequana, amnes: magnitudinis geminae; qui fluentes per Lugdunensem post circumclusum ambitu insulari Parisiorum castellum Luteciam nomine &c.* HESSEL. Quod insulam facere Vibius jure dicat, ex allegatis locis abunde probatur. Ea pars principis Galliarum urbis hodieque *civitas*, vulgo *la cité*, antiquo nomine nuncupatur. In hoc maxime fluvio luculento prorsus testimonio patere afferit D'Anvillius in Notitia Galliae, quam misere veteres Geographiae scriptores hallucinentur. Pessime profecto Strabo l. c. Ἄλλο δ' ἐστὶν ὁμοίως ἐν ταῖς Ἀλλεσίαις πηγὰς ἔχον, Σηκουάνης ὄνομα. Ἐπὶ δ' εἰς τὸν Ὀκεανὸν, παρὰ ἄλλο τῷ ἴσῳ διὰ ἔθους ὁμοιύμενος &c. Mira doctissimi viri oscitantia! Non minus turbatae sunt

Ptolemai rationes, qui L. II. c. 8. ad Sequanae ostia Abrincatuos transferre non dubitat. Simile fere huic peccatum Ammiani Marcellini est, loco ad quem Hesselius provocat, *prope castra Constantia*, hodie *Coutances cum Matriona in mare fundi afferentis*. Aethico in *Cosmographia & Nilus* dicitur *Geon* v. pag. 31. ed. Simleri, & alius fluvius, quem inter Garumnam & Bicornium, sic ille Rhenum plus simplici vice salutat, in Oceanum occidentalem influere memorat p. 16. tum pag. 18. adjicit, currere millia CCCCII. Quum autem neque Ligeris neque Sequanae mentionem injiciat, Simlerus alterutrum intelligendum esse recte judicavit. Tandem vero, ne penitus suspecta fides Aethici foret, Valefii fortuna fecit, qui in chronico quodam medii aevi nomen *Gion* Sequanae datum reperit. v. Ej. *descript. Gall.* p. 517. Benjamin Tudelensis in *Itinerario Siban* nuncupat Sequanam. O.

Spercheos

non *Sperchios*. v. Nic. Heinsius ad Ovid. *met.* L. I. v. 579.

Thessaliae) v. Servius ad *Virg. Georg.* L. II. v. 487. *Lutatius* ad *Statii Theb.* L. IV. v. 838. & ad *Achill.* L. I. v. 628. v. & *Stadius ipse Achill.* L. I. v. 98 & 237. HESSEL.

Prope Anticyram in intimo sinu Maliaco in mare exhibat Spercheos. Antequam in Locridem per Thermopylas intrare liceret, Spercheus, Dyras, Melas & Afopus superandi erant. v. *Herodotus* L. VII. c. 198. 199. 200. A Thermopylis ad Sperchei ostia maritimum iter decem modo stadiorum fuit. v. *Strabo* L. IX. p. 428. s. CROIX. Sperchei nomen, quod hodie obtinet, *Agriomela* est apud Brietium in parallel. G. V. & N. P. II. p. 365. Sic & *Sophianus* vocat, teste *Ortelio*. *Theveto* tamen *Comen* dici, hic adjicit. Rectius forsan id nomen ad *Sperchiam* locum ostio fluminis appositum, *Ptolemaeo* L. III. c. 13. laudatum vel ad *Sperchion* *Plinii* L. IV. c. 7. quadrare dixeris. Vicus esse videtur in promontorio locatus. Verum *Sophianus Phthelia* appellari tradit. Amnem *Sperchium* suo aevo *Salambria* fuisse dictum *Ic. Tzetzes* testatur, verum supra *Salampria* appellari *Peneum* vidi.

mus; p. 162. Illi Peleus, parens Achillis, pro fausto filii a Troja reditu crinem fovisse fertur. Quod ipse Achilles apud Homerum Il. ψ . v. 144. sic enarrat;

Σπερχεΐ, ἄλλως σόνγε πατήρ ἠρήσατο Πηλεὺς,

Κεῖστέ με νοσήσανθ' αὖ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

Σοὶ τε κόμην κέρειν - - -

Imo ibidem paullo ante Achilles ipse in Patrocli funere seorsum a pyra flavam abscidisse comam fertur,

Τὴν γὰρ Σπερχαῖά ποταμῶ τρέφει τηλεβόωσαν.

Isto Pelei exemplo Pausanias in Atticis c. 37. docet, omnibus Graecis in more fuisse positum, crinem tondere fluminibus. Exhibet Pelei votum eximia gemma Hetrusci artificis, quam descriptam a Cel. Winckelmanno in Gesch. der Kunst T. I. p. 101. exhibet in ectypis vir laudibus meis major Lippertius Dactyliothecae P. I. n. 1000. O.

Syrapus

Quum conspirent in hac voce codices, neque in alia fecerat Boccacius, nolui sollicitare fluminis nomen, nemini notum. Neque tamen dubito, quin legendum sit *Sybaris*. Non conveniebat profecto Sequestri, hoc flumen sicco pede praeterire, qui in Siculis & Italicis omnibus recensendis admodum industrie versari solet. O.

Selinus

v. Pierius ad Virgilii Aen. L. III. v. 705. & Cellarii G. A. L. II. c. 2.

arium) v. Servius ad Virgilii Aen. L. III. v. 705. Hoc in Selinontiorum nummis conspici, non ambigitur inter explicatores priscae rei nummariae: Begerus consulatur thes. Brandenb. fel. pag. 373, itemque Spanhemius dissert. de praest. & usu numism. antiq. dissert. 4. Nummum autem Pergamenorum Selino, quod flumen longe diversum est a Siciliensi flumine, praeter cetera insignitum, ramisque, sicut videtur, heleoselini, tractavit Trifanus comment. histor.

Gallice scriptis pag. 501. edit. Paris. 1635. at minus accurate quam Spanhemius idem pag. 485. atque 891. Etiam Holstenium consule sis ad Stephan. Byzant. in Σελινούς. HESSEL.

Selinus, Hyblaeorum Megarensium colonia teste Strabone L. VI. p. 272. & Thucydide L. VI. Graece Σελινόσις five contracte Σελινούς vocabatur. Mirae ejus reliquiae nostra aetate restant, de quibus maxime consulendus D'Orvillius in Siculis cap. 5. A praeterlabentibus fluviis urbes adstructas vulgo nomen esse fortitas in Sicilia, & multis jam exemplis vidimus, & Stephanus Byz. in Ἀκράγας disertis verbis testatur, ad Selinuntem quoque provocans. Varios fuisse, praeter hunc nostrum, Selinuntes fluviis, condiscimus ex Strabone L. VIII. p. 387. Ῥεῖ δὲ διὰ τῆς Ἀργείων πόλεως ποταμὸς Σελινούς, ὁμώνυμος τῷ τε ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τὸ Ἀρτεμίσιον ῥέοντι, καὶ τῷ ἐν τῇ νῦν Ἠλίᾳ τῷ παραρρέοντι τὸ χωρίον, ὃ φησιν ἀνήσασθαι τῇ Ἀρτέμιδι Ξυνοφῶν κατὰ χρησμόν· ἀλλὰ δὲ Σελινούς ὁ παρὰ τοῖς Ἰβλίοις Μεγαροῦσι, ὃς ἀπέτησαν Καρχηδόνιοι. Ab Apio dictum Selinuntem Siciliae notavit Hesselius ex nummis, quos certatim harum rerum gnari protulerunt. Illis nonnihil roboris adjecit nuper D'Orvillius, apud quem Tab. XIII. T. II. Siculorum rectius, quam ante fuerat factum, folium felini vel apii expressum cernitur. Neque illos recte judicasse ad eum locum p. 419. observat P. Burmannus, qui sibi palmae folia in iis nummis deprehendere sint visi, etiam si non neget, palmas agrestes olim prope Selinuntem repertas, ut vel ex Silio pateat, apud quem memorantur L. XIV. v. 200.

Audax Hybla favis, palmaeque arbusta Selinus.

Errasse quoque Froelichium ostendit, ubi similes nummos ad Peloponnesum trahit. Praeterea rarissimum numisma, fluvium ipsum Selinuntem sub bovis forma humana praediti facie referens, addita voce ΣΕΛΙΝΟΕΣ. ex suo museo produxit Ser. Castellus P. T. M. in prima Aggiunta alla Sicilia numism. T. II. n. 14. v. opusc. di aut. Sicil. T. XI. cf. & T. XIII. p. 27. Verum, ut ad Vibium nostrum redeamus, *Messaliorum*, ut legebatur, vel *Messaniorum* quod is ex conjectura Simleri Selinuntem dicit, aperte falsum est. Forte

scriptum fuisse, *Sicanorum* vel *Megarensium*, suspicatur Cluverius Sic. ant. L. I. c. 18. quia Selinus erat colonia Megarensium. Cellario *Sicanorum* quoque vox arridet. D'Orvillius contra, quia totus is tractus, qui ad Selinuntem spectat, ab urbe *Mazara* nomen nunc habet & Vibii tempore jam habuerit, quod quidem non fatis certum mihi videtur, legendum putat *Mazaraeorum*. Selinuntem hodie *Madiuni* nuncupant accolae, teste Cluverio & Maurolyco. *Lanarium* Antonini in Itinerario eundem cum hoc nostro Selinunte arbitratur Cluverius, vereque dictum fuisse *Apiarium*, antequam id nomen corrumperet librarium inscitia. Contra Wesselingio, cui adstipulatur D'Orvillius l. c. p. 77. ad eum locum ista viri doctissimi conjectura prorsus displicet, tum quod ab *apio* non *Apiarius* sed *Apiacus* vel *Apiatus* fuisset derivandum fluvii nomen, tum quod nil obsit, quo minus ob aquam fullonum forsan usibus accommodatam *Lanarius* dici potuerit. Restat & alius scrupulus animo Cluverii eximendus, quem ipsi ordo, quo locata Sequestris verba, iniecit: *Selinus M. a quo civitas Selinus dicta, quod apium ibi plurimum nascitur.* Ad quae laudatus vir „ Oratio paullo intricatior; non enim „ civitas ab apio, id est ἀπὸ τοῦ σαλίου, sed amnis primum „ dictus fuit, ab hoc postea urbs idem nomen accepit. „ At haec nodum in scirpo quaerit Cluverius. Respondemus cum Burmanno, non dicere Vibium, urbem ab apio dictam; potius a fluvio deductum nomen is asserit, quod petitum ab apio. O.

Sagaris

v. Dionysius perieg. v. 811. Ad ejus amnis vocabula, Cellario Geogr. Ant. L. III. c. 8. recensita, *Sangarus* addatur. Scholiastes Apollonii Rhod. ad L. II. v. 724. Σαργάριος ποταμὸς Φρυγίας. ὃ δὲ Μυρλαῖος Σάργαρον αὐτὸν λεγέσθαι φησὶν. Ἐρμολένης δὲ ἐν τῷ περὶ Φρυγίας φησὶν, Σάργαρον τινὰ ἀσειβήσαντα περὶ τὴν Ἴριαν μεταβαλεῖν εἰς τοῦτο τὸ ὕδωρ. καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸν ποταμὸν Σαργάριον ὀνομασθῆναι. HESSEL. Erat omnino scribendum *Sangaris* v. *Sangarius*. Sic enim Graeci Σαργά-

⊙. v. Homerus Il. L. III. v. 187. Strabo L. XII. p. 543. & 563. Ptolemaeus Geogr. L. V. c. 1. Stephanus Byz. verum Vibius Ovidium est secutus de Ponto L. IV. ep. 10. v. 47. *huc Lycus, huc Sagaris*. Berecynthii Phryges, Trojanis temporibus inclyti, in ripa Sangarii habitabant. v. Strabo L. XIV. p. 681. Berecynthiae nomen Cybelae tributum ab eo populo, cultui ejus potissimum vacante, strepituque Gallorum, Sacerdotum ejus, perforuere ejus littora :

ἐκ δὲ βοήσας

Μητέρα Σαργαλίη Χίλιςτι πᾶρ ποταμῶ.

Antholog. a Cephalā condit. epigr. 471. p. 25. ed. Oxon. s. CROIX. Sagaris nomen a Poëtis absque dubio confectum, ne metro obesset, siquidem a capite brevem syllabam requirerent, ut vel ex Ovidii loco patet. Verum Plinius quoque sic scribi asserit; sic porro Solinus, sic & in nummo Juliae Domnae ΝΙΚΑΙΕΩΝ ΣΑΓΑΡΙΟ v. Vaillant in NN, Graecis Imp. Rom. pag. 93, apud Scylacem quoque in periplo est Σάγαρις, itemque apud Photium ex Memnone. Haec ita jam apud Cellar. l. c. Quibus addes, & apud Hyginum in poët. aström. legi *Sagaris*. Hodiernum nomen respondet. Dicitur enim *Sagari*, *Sakaria*, item *Sangari*. Cursum amnis ita describit Arrianus de exped. Alex. M. L. I. p. 80. τῷ δὲ Σαργαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνῳ κόλπον. Inde emendandus Livius, qui L. XXXVIII. c. 18. in *Propontidem se effundere* docet; ubi Cellarius legendum pronuntiat in *Pontum*. Porro Livius ex *Adoreo monte profluere & ad Bithyniam Thymbri* (legendum *Thymbreti*) *fluvio misceri* addit. Agathiae epigramma in Sangarii pontem habes in Anthologia p. 512. & in *Analectis Vet. Poët. Graec.* a Cel. Brunckio editis T. III. p. 53. *Sagaris* oppidum apud Ravennatem anonymum memoratur L. II. c. 17. & L. V. c. 9. *Berecynthius* an *Berecynthius* scribendum, sub judice lis est. v. Cellarius L. III. c. IV. §. 98. apud Diodorum Siculum est Βερέκυνθ⊙. L. V. p. 333. alibi passim per τ pingitur. O.

Sebethos

v. Columella L. X. v. 134.

Doctaque Parthenope Sebethide roscida lymphæ.

cf. Staius L. L. Silv. II. v. 260. HESSEL.

Ultra Neapolim minus mille passibus defluit. Nympham ei praesidere credebant, hinc Virgilius *Sebethidis nymphæ* meminuit Aeneid. VII. v. 734. Hodie *fiume della Madalena* falutatur; populariter quoque *Fornello* nominatur, teste Ortelio. In tabula, qua Neapolitani crateris & Vesuvii & Neapolis ipsius situs depictus cernitur, quaeque primo tomo picturarum Herculanensium praefixa est, servatum antiquum fluvii nomen video. Ibi quippe legitur *bocca di Sebetho*. Non sine adspiratione exprimendam vocem, docet lapis apud Gruterum pag. XCIV. n. 9.

P. MEVIVS. EVTYCHVS

AEDICVLAM

RESTITVIT. SEBETHO

Cum Sabato sunt qui confundant, pessime. Contra recte pro eodem cum *Veseri* fluvio habetur, apud Aurelium Victorum bis memorato, cuique Vesperis oppidum fuerat adstructum. v. Cam. Peregrinus Camp. Fel. Diss. II. c. 23. Cluverio tamen arbitro nullum flumen Vesperis nomine fuit, corruptusque est Aurelii Victoris locus. v. Ital. ant. L. IV. c. 5. Quicquid sit, Sebethum inter atque Sarnum fluvios cladè sua ac anastasi pariter memorabile Herculanèum oppidum situm fuit. Nomen fluvii, ab hebraico quippe שבת *derivandum*, designare *quietem*, quod quietus placidusque promanet, auctor est D'hancarville ad Hamiltonii vasa etrusca T. I. O.

Sarnus

ex Saro) fortasse legendum est *ex Sarno monte*. Caeterum, vid. Servium ad Virg. Aen. L. VII. v. 738. ubi ad *Sarrastis populos*, haec habet: *Populi Campaniae sunt a Sarno fluvio. Conon in eo libro, quem de Italia scripsit, quosdam Pelasgos*

aliosque ex Peloponneso convenas ad eum locum Italiae venisse dicit, cui nullum antea nomen fuerit, & flumini, quod incolerent, Sarno nomen imposuisse ex appellatione patrii fluminis, & se Sarrastes appellasse. Hi inter multa oppida Nuceriam condiderunt. HESSEL. Locus Virgilii hic est:

late jam tum ditioe premebat

Sarrasteis populos & quae rigat aequora Sarnus.

Eum fluvium sat apte describit Boccacius ita: *Sarnus fluvius est Campaniae, ex Apennino in Capream insulam tendente pluribus in locis vasto saxei montis murmure funditur, adeo abunde, ut non ante exierit, quam amplissimas paludes fecerit, incolas nebulis, quibus semper abundat, infestans nimium; ex quibus tandem in alveum coactus Pompejanum sub Vesuvio monte irrigat agrum & paucis contentus cursu, nec alicujus alterius comitatus undis, satis tamen aquarum copiosus, haud longe a Stabia Tyrrhenum ingreditur mare. Hic apud Sarnum oppidum, quod fontibus ejus imminet, ligneos fustes, paleas, frondes & quodcumque in eum cadat, lapideo paucis in diebus cortice tegit. . . . Hunc Sarnum aliqui minus advertentes Arnum Florentiae fluvium putavere. Multarum instar est haec Boccacii descriptio, ad quam pauca adnotare lubet. Is Apennini tractus, ex quo ille profluit, idem cum flumine nomen hodieque obtinet, Sarno dictus. Unde sic satis est verosimile, apud Vibium legendum quoque ex Sarno monte, non ex Saro monte. Quod & Cluverius suspicatur, L. IV. c. 3. etsi nomen Sari vel Sarri, si quidem hoc genuinum sit, aptius fere judicet, ex quo incolae Sarrastes fuerint nuncupati. Oppidum Sarnum, quod fontibus ejus amnis imminere scribit Boccacius, aliis incognitum, bis Ravennas recenset anonymus L. IV. c. 32. & L. V. c. 2. Ergo saeculo VII. saltem jam stetit, hodie principatus etiam titulo decorata est. Plures habere fontes Sarnum, testatur quoque Cluverius; suntque eorum alii κατὰ τὴν πύξωδα τῆ Βαββίῳ, in Sarno monte, alii altius oriuntur, ad oppidum S. Severini. Palustres Sarni oras Orosius quo-*

que commemorat L. IV. c. 15. Inde fit, ut Lucano de B. C. L. II. c. 423. dicatur

- - - *nocturnaeque editor aurae*

prorsus, ut Boccacius nebulas excitare asserit. Pompejanum sub Vesuvio monte irrigare agrum, testis est Plinius, qui L. III. c. 5. sic habet: *Pompēji, haud procul adspiciente monte Vesuvio, alluente vero Sarno amne: ager Nucernus & IX. M. P. a mari ipsa Nuceria.* Inde Nuceriae, hodie *Nocera*, tribuitur a Vibio. Pompeji olim Vesuvii incendio delati, nunc ex parte resurgunt, ut notum. Stabiam quam vocat Boccacius, *Stabias* dixere veteres. In crustantibus fluviiis accenseri Sarnum, nescio an alibi notatum. Similium exempla praeter ea quae supra ad pag. 78 relata leges, dabit Plinius L. XXXI. c. 2. cf. & paulo post *Siler*. Qui Arnun cum Sarno confudit, Orofius est L. IV. c. 15. a Cluverio quoque ea propter reprehensus. Praeter *Arno* nomen, quod hodieque permanet, *Scafati* quoque inferiore sui parte communi vocabulo cum urbe ipsi imposita salutatur. Olim praeterea & *Draco* audiit, teste Procopio l. c. quod nomen adversus Cluverium pulchre defendit, Cam. Peregrinus Camp. fel. Diff. II. c. 24. medio quoque aevo *Draconcellum*, *Dracontium*, *Draconteum* in plurimis titulis nuncupatum esse Sarnum demonstrans. O.

Symaethos

Servius ad Virgil. Aen. L. IX. v. 584. *Symaethos fluvius est Siciliae a rege Symaetho dictus, haud longe ab urbe Castinensi, circa quam sunt Palici Dei; quorum talis est fabula: Aetnam nympham vel, ut quidam volunt: Thalamiam Jupiter cum vitiasset, & fecisset gravidam, timens Junonem (secundum alios ipsam puellam) terrae commendavit, & illic enixa est. Secundum alios, partus ejus postea cum de terra erupisset, duo pueri Palici dicti sunt, quasi iterum venientes, nam *παλιος* ²⁴⁵¹ est iterum venire. Hi primo humanis hostiis placabantur, postea quibusdam sacris mitigati sunt, & eorum immutata sa-*

crificia, inde ergo placabilis ara: quia mitigata sunt eorum nomina. Palicos nauticos Deos Varro appellat. Alii dicunt Jovem hunc Palicum propter Junonis iracundiam in aquilam commutasse. Alii Vulcani & Aetnae filium dicunt. HESSEL.

Oritur is fluvius ex radicibus borealibus Aetnae, & posteaquam partem montis occiduam circumfluit; prope rudera antiqui Murgentii in mare undas devolvit. Neque hae sub terra labuntur amplius, ut olim; &, quod prisco aevo haud videtur ullo modo notum fuisse, magnam electri copiam in ostio suo offert, cujus ut color est elegans, ita odor fortius etiam nares afficit, quam quod in littore Borussico colligitur. Primus hoc, quantum novi, observavit Brydonius in itin. Siculo. ep. XII. Fontes fluminis *Mucuba, Lucchiola; Canal Calagno & fonte ferrato* dici, refert ex anonymo auctore Ortelius. Hodiernum nomen Leandro est *Lazaretto*, ni fallor, idem quod *La Giaretta*, pronunciandi modo fere in Venetorum morem immutato. Fazellus & Aretius *fume di S. Paulo* nuncupari tradunt; contra D'Orvillius cap. 13. p. 208. *Mofis*, Ser. Castellus Princeps T. M. in proleg. ad Inscr. Siciliae p. XXVIII. *fume di S. Filippo* appellat. Demum a Ptolemaeo haud recte Catanam inter & Tauromenium locari Fazellus ostendit. In Agyrinensium nummo maximi moduli, quem laudatus Castellus cit. opere in tabula NN. num. XXIX. exhibet, Symaethus more Graecis consueto bovem humana facie praefert, ni sit ad Chrysam referendum numisma, in Agyrinaeorum finibus itidem profluentem. *Simetos*, ut ante Hesselium legebatur in editis; extat scriptum nomen in tabula Theodosiana, estque id eo minus mirum, quod aspirationem litterae *s* graecis tritam neglexere Latini. v. Cluverius Sic. ant. L. I. c. 10. Nomen fluminis suo more ex Phoenicia lingua accersere laborat Bochartus; qui in Chan. L. I. c. 28. heic Stephani quoque Byz. testimonium adducit in medium. *Samatho* enim insula e Libyca voce dicta refertur a Lexicographo pro *magna*. En ejus verba: *Μαίγμα, ἢστος Λιβυκή· Ἀλέξανδρος ἐν τρίτῃ Λιβυκῇ, ἢ κατὰ τὴν Λιβύων φωνὴν Σαμαθὸ, ὃ ἐστὶ μεγάλη.* Itaque simili modo Symaethum fluvium,

fluvium, eo quod maximus fuerit Siciliae, ab פליון, quod numerosum designet, פליון & per aphaeresin פליון nuncupatum pronuntiat. Palicorum quoque Deorum nomen a Syriaco vel Chaldaico פל, quod colere significat, apte deduci posse, idem Bochartus docet, dictosque initio פליון eo modo, quo apud Graecos Σεμιαί Θεαί vocatae sint. Atque commode in ejus quasi sententiam Aeschylus in Aetna, loco apud Macrobius servato,

Σεμιοῦς Παλίκοις, inquit, Ζεὺς ἐφίσιαι καλεῖται.

Verum tamen is tragicus ipse l. c. vulgarem opinionem, qua ἀπὸ τῆς πάλιν εἰς ἀνθρώπους ἐκείνου dicti putabantur Palici, suam facit. Sed eas gerras Siculas, nugaeque nugacissimas judicat Bochartus. Interim meretur Macrobius, quem de Palicis differentem audiamus. L. V. c. 19. *In Sicilia Symaethus fluvius est. Juxta hunc Nympha Thalia, compressu Jovis gravida, metu Junonis optavit, ut sibi terra dehisceret. factum est. Sed ubi venit tempus maturitatis infantum, quos alvo illa gestaverat, reclusa terra est, & duo infantes de alvo Thaliae progressi emerferunt: appellatique sunt Palici ἀπὸ τοῦ πάλιν ἐκείνου; quoniam prius in terram merfi, denuo inde reversi sunt. Nec longe inde lacus breves sunt, sed immensum profundum, aquarum scaturigine semper ebullientes, quos incolae crateras vocant, & nomine dellos appellant; fratresque eos Palicorum aestimant: & habentur in cultu maximo; praecipueque circa exigendum juxta eos jusjurandum praesens & efficax tamen ostenditur, nam cum furti negati vel ejusmodi rei fides quaeritur, & jusjurandum a suspecto petitur, uterque, ab omni contagione mundi, ad crateras accedunt, accepto prius fidejussore a persona, quae juratura est, de solvendo eo, quod peteretur, si addixisset eventus. Illic advocato loci numine testatum faciebat esse jurator, de quo juraret, quod si fideliter faceret, discedebat illaesus; si vero subesset jurijurando mala conscientia, mox in lacu amittebat vitam falsus jurator. Haec res ita religionem fratrum commendabat, ut craterae quidem implacabiles, Palici autem placabiles vocarentur. Nec sine divinatione est Palicorum templum; nam, cum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Si-*

*culi heroi cuidam certum sacrificium celeberrunt ; & rever-
sit ubertas, qua gratia Siculi omne genus frugum congefserunt
in aram Palicorum, ex qua ubertate ara ipsa pinguis vocata est.
Hinc lucem recipit Virgilius L. IX. v. 584.*

Symetica circum

Flumina, pinguis ubi & placabilis ara Palici.

Simili modo Silius Italicus L. XIV. v. 219.

Et qui praesenti domitant perjura Palici

Pectora supplicio.

Ubi Nic. Heinſius legere mavult *damnant. O.*

Siler

Ab aliis *Silarus* & *Silaris* dicitur. Dionysius in perieg. v. 361.

Φαίνοιται προχοαί Πευκεσίηου Σιλάρου.

ubi Eustathius : *ταύτων ὁ γεωγράφος Σίλαρον γράφων, λέγει ἴδιον τοῦ Σιλάρου, ὅτι τοῦ ὕδατος ὅσιος κλίματι τὸ καθέμενον φυτόν ἀπολιθώσκει, φυλάττει τὴν μορφὴν.* GRONOV.

oppido) Cluverius Ital. ant. L. IV. p. 1254. & Cellarius G. A. L. II. c. IX. p. 578. *monte* legunt. quos vide. HESSEL.

Strabonis verba Eustathio memorata leguntur L. V. p. 251.

Docet autem praeterea, Silarum Picentem regionem ab antiqua Campania secrete, itemque eorum, quae in aquam ejus conjiciantur, lapidescentium non modo formam manere eandem sed & colorem non mutari. Quod quidem minus est verosimile. Unde nec a Silio Italico nec a Plinio assertum legitur. Iste L. VIII. v. 582. ita canit :

Nunc Silarus quos nutrit aquis, quo gurgite tradunt

Duritiem lapidum mersis inolescere ramis.

Hic L. II. c. 103. *Similiter in Silaro, ultra Surrentum, non virgulta modo immersa, verum & folia lapidescunt, alias salubri potu ejus aquae.* Paullo ante idem de Ciconum flumine praedicat Plinius, quod ad pag. nostram 78 notatum velim. Sic enim habet : *In Ciconum flumine & in Piceno lacu Velino lignum dejectum lapideo cortice obducitur & in Surio Colchidis flumine, adeo ut lapidem plerumque durans adhuc integat cortex.* Idem L. XXXI. c. 2. alia ejusdem rei exempla af-

fert, *In Eurymenis*, inquit, *dejectae coronae in fontem lapides fiunt*. *In Coloffis flumen est*, quo lateres coniecti lapides extrahuntur. *In Scyretico metallo* (i. e. in metallicis fodinis insulae Scyri) *arbores, quaecumque flumine alluuntur, saxa fiunt cum ramis*. Aristoteli Silarus noster videtur *Cetus* dici. In libro enim de mirabilibus auscultationibus sic ille: *εἰς αὐτὸν δὲ λέγουσιν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις περὶ τὴν Κέρην πρῶτον εἶναι Κετὸν ὀνομαζόμενον· εἰς ὃν φασὶ τὸ ἐμβληθῆναι πρῶτον περιφύεσθαι καὶ τέλος ἀπολιθοῦσθαι*. Nomini *Κετὸν* forsitan mendum subesse suspicatur Cluverius, idque eo magis, quod in scriptis nonnullis ejus loco legitur *Μακίππας*. Hodie *Silaro*, *Sillaro*, *Sillero*, *Selo* accolae vocant. Restat, ut de Alburno dicatur. Quum nemini usquam Alburni oppidi mentio fiat, ipseque noster infra montes inter ejus meminerit, non dubito equidem, quin & heic *monte Alburno* legendum sit. Praeterea ex loco Virgillii Georg. L. III. v. 146.

*Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem
Plurimus Alburnum volitans . . .*

desumisse verba sua videtur Vibius, in quibus non de oppido sed de monte sermo. Forsitan tamen in tabula Peutingeriana nonnihil praesidii est oppido Silaro. Ad flumen enim, quod in nominandi casu dicitur ibi *Silarum*, idem hoc nomen repetitum cerno, neque montium adpicta est imago. O.

Saron

Ex his Sillii Ital. verbis L. VII, v. 480.

Hadriaci fugite infausti Sasonis arenas.

Vibius effinxit, ut ego certe mihi persuadeo, fluvium *Sasonem* vel *Saronem*. Scio equidem, insulam esse *Sasonem*, sed quum apud Statium legatur L. IV. Sylv. S. 3. (v. 180.)

Et Linterna palus, pigerque Savo

vel *Sason*, uti alii codices habent, fluvius hic Stantius *Savo* vel *Savon* a Vibio habitus est pro eodem ac *Sason* apud Silium, atque ita scripsisse eum opinor, *Savon Hadriae*. Unde

natum, v littera in r mutata, *Saron* in codicibus vulgatis. RELAND. Lynceis profecto oculis vidit Relandus. Vibii comma totum falsum & supinae negligentiae partus est. Verum, quum ita res se habeat, quumque Saronis insulae meminertim certatim veteres, cf. Cellarius O. A. L. II, c. 14. ubi apud Silium legendum dicit *Sassonis*, malim equidem credere, Vibium scripsisse *Sason*, quod a sciolis commutatum in *Saron*. Quam sibi similia sint vulgo haec duo elementa *s* & *r* in libris manu exaratis, nemo est, qui ignoret. Neque, ut hoc addam, hic magis ferenda sunt verba Bocacii: *Saron fluvius est ultra Taurum montem*. O.

Sicoris

Lucanus L. IV. v. 12. seq.

super hunc fundata vetusta

Surgit Ilerda manu; placidis praelabatur undis

Hesperios inter Sicoris non ultimus amnes,

Saxeus ingeni quem pons amplectitur arcu,

Hybernas passurus aquas.

& Aufonius ep. 25. v. 58. HESSEL. De cursu Sicoris Hortensius ad Lucanum ita: *Sicoris in Pyrenaeis jugis ortus labitur praeter Ilerdam, & longius develtus in meridiem, tandem Ibero miscetur*. Plinius H. N. L. III. c. 3. *Ilerdenses . . juxta quos Sicoris fluvius*. ubi Harduinus recte: *Ilerda nunc Lerida, juxta Rio Segre, qui Sicoris*. Hunc fluvium cogitasse Thucydidem putat Cellarius L. II. c. 1. sect. 3. quum ἀπὸ τοῦ Σικανῶν τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ Sicanos Siciliae deducit. In Sicorim tria influunt flumina prius quam ipse cum Ibero undas commisceat, scilicet Nucaria Palliarensis, Nucaria Ripacurtia atque Cinga, vulgo *Noguerra Palleresa, Noguerra Ribagorçana & Senga*. O.

Tigris

v. Virgilius ecl. I. v. 62.

sub terra &c.) v. Lucanus L. III. v. 261.

*At Tigrim subito tellus absorbet hiatu,
Occultosque tegit cursus, rursusque renatum
Fonte novo flumen pelagi non abnegat undis.*

Dionysius v. 987. Priscianus perieg. 909. Seneca Troad. v. 10.

*Et qui renatum primus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.*

cf. & Relandi dissert. de mari rubro. HESSEL. Huic er-
reri, quantum video, ansam dedit, quod Tigris Euphrati
jungitur, prius quam in rubrum mare exeat, ex eo loco
nominatus *Pastigris*. v. Strabo L. XV. p. 729. Sic alter ho-
rum fluviorum videbatur alveum suum perdidisse. Forfan
Vibius rem ex Seneca in Q. Nat. L. III. c. 26. hausit, ubi sic:
*Idem & in Oriente Tigris facit, absorbetur & desideratur diu,
tandem longe remoto loco, non tamen dubius an idem sit,
emergitur.* S. CROIX. Forfan Lucano Sequester acceptum
debet. Paludem, in qua sese condit Tigris, *Thonisin* vocat
Dionysius, qui v. 983 seq. ita egregie decurrentis fluvii cur-
sum pingit.

- - - - ποταμῶν ἀριστὸν ἀπάλιν
Τίγρης εὐρρείτης φέρεται, ῥόον ἴσον ἐλάυνων,
τόσσον ἀνευθεν ἰών, ὅσθη ἑβδομον ἡμῶν ὀδύσας
Ἰφθίμῳ ἢ κραιπνὸς ἀπὴρ ἀνύσκειν ὀδίτης,
Ἔστι δὲ τις κατὰ μέσσα πρὸς ἄτροχῳ ὕδασι λίμνη,
Ὄνομα Θωνίτις, ἧς ἐλπίσαι ἐς μυχὰ Τίγρης
Δύων κολλῶν ἔνερθε πάλιν δ' ἰξῶντις ἀναχθῶν
Ὁξύτερον προΐησι κάτω ῥόον· ἔκ ἂν ἐκίπειν
Ἐν πάσιν ποταμοῖσι θωότερον ἄλλοι ἴδιοι.

Atque ex hac rapaci hujus amnis velocitate, qua feri indo-
lem imitatur, Tigris ipsi nomen inditum. Non enim au-
diendus Plutarchus, qui in libello de fluviis, genio indulgens
suo ad fabulosa delapsus, aut a tigre, quam Jupiter Baccho

submiserit, quaque is vectus Sollacem (vel Sylacem, ut Eustathius ad Dionysii v. 976. habet) superarit, aut a Baccho ipso, ut Alpheisibocem nympham trans fluvium memoratum ferre liceret, in tigrim converso, nuncupatum flumen commemorat. Forsan utrumque & flumen & ferum a sagitta, apud Medos quae *tigris* salutatur, & cujus velocitatis sunt aemula, nominis originem traxit. v. Plinius H. N. L. VI. c. 27. Loco Thonitis paludis Plutarchus *Arsacidem* nominat, Justinus L. XLII. c. 3. in paludes Euphratis recipi scribit. Pasitigris nomen ex eo loco, quo alvei ejus remeant atque iterum confluunt, accipere Plinius testatur, l. c. Strabo contra l. c. flumina cuncta, quae Susiam pervadunt, in Tigris alveum ac Euphratis intermedias fossas illabi refert, atque hinc Pasitigrim dici perhibet. Hoc Pasitigris nomen nescio an prorsus necessarium sit restitui apud Diodorum Siculum L. XVIII. p. 597 & 620. ut vult Palmerius. Non enim prisca ita solemne fuit Pasitigrim dicere in inferiori parte, ut non & Tigrim simplici voce nuncuparent. In describendo cursu amnis nemo veterum diligentior est Plinio, quem l. c. velim consulas. *Ipsius, quae tardior fuit, Diglito nomen esse* scribit. Commodè hoc profecto Plinius affert, apud Josephum enim Antiq. Jud. L. I. c. 2. *Διγλιθ* salutatur & hodie quoque *Daghelé* item *Tegil* nuncupari fertur. Ex eadem radice antiquum nomen *Hidekel* propullulasse manifestum est. Demum Tigridi nostro duos quoque alios cognomines fluvios memorat in Armenia Herodotus L. V. c. 52. O.

Taurominius

- Taurominium*) v. Jan. Rutgersius var. lect. L. IV. c. 10.
 • cf. Cellarius G. A. L. II. c. 12. p. 624. Idem legit *Messenen* cum edit. Florentina. Denique *Eusebon chora Ευσιβών χωρά* Rutgersius cit. loco conjectatus est: HESSEL.

Tauromenium) hanc vocem olim Pincianus ad Plinium L. III. c. 8. & Delrio ad Solinum cap. 2. ex membranis restituerunt & Golzius ex nummis TAYPOMENITAN.

Eusebon chora) hanc conjecturam Rutgerfii firmat Codex MS. Mediol. Pietatis laus inde, quod Tauromenitani Apollinem ἀρχηγόν tanta religione colebant, ut in nummis eum exprimerent cum litteris ΑΡΧΑΓΕΤΑ; in averfa autem parte lyram cum racemo ΤΑΥΡΟΜΕΝΙΤΑΝ. GRONOV.

Tauromenium Vibii eundem cum ipfius *Afinio*, Plinii *Afine*, Thucydidis *Acefine*, Appiani *Onobala* effe, Fazellus aliique tradunt, & hodie *la Cantara* vel *Alcantara* dici. Addit Ser. Caftellus Princeps T. M. *fiume di Tavormina* quoque vocari; prorfus ad Vibium appofite, quem & alibi more fequioris aevi flumina oppidorum ad quos fpectant nominibus maftare vidimus. Ἐυσεβῶν χώραν quum Vibius Tauromenium vocat, videtur mihi iftam urbem cum Catana confundere, prorfus ut fupra Acidem confudit cum Afinio, v. notata noftra ad hunc p. 59. Prope Catanam fcilicet piorum fratrum, Amphinomi & Anapis, campus & ftatuae fuere, teftes Conone apud Photium cod. 186. διὰ ταῦτα οἱ Σικελιώται τὸν τε χώρον ἐκείνον Ἐυσεβῶν χώραν ἐκάλεσαν, καὶ λιθίας ἐκόντας ἐν αὐτῇ τῶν ἀνδρῶν μνημεία. θύων τε ἅμα καὶ ἀνθρωπίνων ἔργων ἀντίθεσαν. cf. Dorvillius in Siculis T. I. p. 218. In Catanæ nummis quoque beatum id par fratrum fiftitur poft Parutam in Sicilia numifmatica & Carreram in monumentis Catanenfibus apud Dorville T. II. Tab. IV. ad quem locum cf. Burmannus pag. 314 feq. Quid, quod & in lapide Catanenfi, quem ex Gualtherio, Muratorio & Abbate Amico repetit Ser. Caftellus Pr. T. M. Catana vocatur

ΕΥΣΕΒΕΩΝ ΚΑΙΤΟΝ

ΑCΤΙ (pro ΑCΤΥ) - -

v. le ant. Ifcrizioni di Palermo p. 175. Antiqui fplendoris teftimonia nec rara nec tenuia fervat hodieque Tauromenium oppidum; in his theatri, quod omnium Siciliae theatrorum longe maximum fuit olim, itemque hippodromi & aquaeductus, de quibus confulendus eft laudatus D'Orvillius. O.

Tagus

v. Martialis L. VII. ep. 87. v. 7. HESSEL. Hodie *Tajo*, quod accolae prorsus, quasi *Tago* scriptum foret, pronuntiant. De auro, alijs missis, audiemus Plinium L. XXXIII. c. 4. *Aurum invenitur in nostro orbe, ut omittamus Indicum, a formicis aut apud Scythas gryphis erutum. Apud nos tribus modis: fluminum ramentis, ut in Tago Hispaniae, Pado Italiae, Hebro Thraciae, Passolo Asiae, Gange Indiae &c. Ubi Harduinus jam eas Tagi arenas desisse notat. Fama haec unde sit orta, docet Refendius in antiquitatibus L. II. At celebris illa auri fama, per omnes poetas vulgatissima, obscurior modo ac prope exstincta est, cautione legum, ne commotae arenae depressiores frumentarios agros nocumento adficiant. In testimonium tamen cantatae gloriae, regum Lusitanorum sceptrum ex Pagano auro, quo purius reperiri nullum potest, factum & scimus & non semel vidimus. In Aethiopia Tagum quendam fluvium locat Sidonius in panegyrico foceri sui. O.*

Turia

Sallustius hist. fragm. L. II. p. 409. ed. L. B. & Rot. 1665. *Inter laeva moenium & dextrum flumen Turiam, quod Valentiam parvo intervallo praeterfluit.* Priscianus L. V. & VI. *Turiam dixit, qui accusativus generis masculini est non neutri. Interpretes Sallustii lege. HESSEL. Mela L. II c. 6. Sucronensis sinus . . Saetabim & Turium & Sucronem non magna excipit flumina. Urbes complexus & alias quidem, sed notissimas Valentiam & Saguntum.* Plinius L. III. c. 3. *Valentia colonia III. M. P. a mari remota, flumen Turium, & tantundem a mari Saguntum.* Itaque hi duo scriptores *Turium* salutant, *Turiam* Sallustius. Nunc *Guadalayar* vocatur. Fuit & *Turia* fluvius VI. M. P. ab urbe Roma, cujus meminit Livius L. XXVI. c. 11. ubi tamen Sigonius ex scriptis libris praefert *Turia*, ad Silium quoque Ital. provocans, qui L. XIII. v. 5. sic:

Tucia deducit tenuem sine nomine rivum

fed & heic codices nonnulli legunt *Turia* ; ut proinde non liceat litem dirimere. Boccacius habet : *Tucia fluvius est non amplius VI. M. P. ab urbe distans.* & paullo post : *Turia fluvius est Hispaniae ; Valentiam parvo intervallo praeterfluit & in Suproneasem (lege Sucronensem) Hiberi sinum decidit.* Ut autem in Vibio malim praeterfluit quam interfuit, ut legatur prius, Sallustii verba ab Hesselio producta efficiunt, quae absque dubio sua fecerat Sequēster. O,

Taras

Boccacius ita : *Taras fluvius est Adriae.* Hic forsan ex Stephano hausit, qui Tarento urbi fluvium cognominem adscribit : *Τάρας*, ait, *πόλις Ἰταλίας ἢ ποταμὸς ὁμώνυμος παρὰθάλασσαν.* Stephano autem Diodorus Sic. L. XII. facem praetulerat, itemque Pausanias in Phoc. c. 10. ubi *καλεῖται γὰρ δὴ Τάρας κατὰ τὰ αὐτὰ τῆ πόλις ἢ ὁ ποταμὸς.* Jam ad Tarentinum sinum extendi Hadriaticum, latiori sensu accepta voce, concedi posset, etiamsi ad Hydruntum Jonii & Adriatici maris discrimen ponat Plinius L. III. c. 10. Porro equidem non dixerim, annon apud Vibium nostrum itidem olim lectum sit *Taras Hadriae.* Sane *Taras Epiri*, quod est in editis, ex codicibus scriptis Revii, Mediolanensi & Parisinis exulat. Neque Taranti Epiri ullum uspiam praesidium invenio. Caeterum fuit & *Tarus* Galliae togatae fluvius, in Padum decurrens. Memoratur is post Plinium L. III. c. 16. Ravennati anonymo apud quem *Taron* dicitur L. IV. c. 36. atque id nominis aetatem tulit. Hodieque *Taro* vel *Tarro* audit. O,

Tanager

Virgilius Georg. L. III. v. 191.

- - - furit mugitibus aether

Concussus, sylvaeque & sicci ripa Tanagri.

ubi Servius : *sicci Tanagri. non multum valentis. Tanager autem fluvius est Lucaniae : & sicci ad tempus aestatis relatum*

est. *Est enim torrens hieme.* HESSEL. Similia tradunt Pomponius Sabinus & Probus Grammat. qui non aquam habere, nisi pluviae tempore adjicit. Paullinus quoque Nolanus Natal. III. de Felice v. 62.

quique

Ufensem Sarnumque bibunt, qui sicca Tanagri.

Contra fluvium dicit Boccacius. Idque firmat Celsus Cittadinus, qui in epistola ad Ortelium data, quam is in thesauro suo Geographico memorat, tantum abesse refert, ut torrens modo sit Tanager neque aquam habeat nisi pluviarum tempore, ut potius fluvius sit, qui in se recipiat & alios fluvios & inter caeteros quendam vulgo dictum *la Botta di Picerna*, a Picerno oppido antiquo semidiruto. Perennes habere fontes, etiam Cluverius testatur L. IV. c. 14. Hodiernum nomen *il Negro* ex Tanagri nomine, auferendi casu posito & capite truncato, ortum est. Adjicit Celsus ille Cittadinus, verissimum esse quod Plinius L. II. c. 103. tradit *in Atinate campo fluvium mersum post XX M. P. exire.* idem enim hodieque videri posse. Paullo fusius rem tradit Harduinus ad Plinium, quem sic exponit: „Tanagrum intelligit „Principatus citerioris in Italia amnem, qui in Silarini „*Selo*, defluit. Is infra Atinum, *Ateno*, ad diverforium „publicum, *la Polla*, in specum magno se cum murmure „montis condens, post IV circiter M. P. haud procul „*Auletta* iterum emergit, ad diverforium, cui ex ea re „facta appellatio, *L'hosteria del Pertusa*, hoc est, diverfo- „rium foraminis. „Itaque in designando intervallo a Plinio videtur error commissus esse. In Antonini itinerario inter *Nuceriam* & *ad Calorem* legimus *in medio Salerno ad Tanagarum*, ubi absque dubio legendum *ad Tanagrum*, quod jam Cluverio placuit. Miror, doctiss. Wesselingium ad Vibium nostrum, non item ad Virgilium, eo loco provocare. O.

Tibris

Albula &c.) v. Servium ad Virgil. Aen. L. VIII. v. 330. Ovidium Fast. L. II. v. 389. Metam. L. XV. v. 431. Virgilium Georg. L. I. v. 498. Lucanum L. I. v. 381. HESSEL, Servius ad haec Virgilii verba citata

*Tum reges, asperque immani corpore Tybris,
A quo post Itali fluvium cognomine Tybrim
Diximus; amisit verum vetus Albula nomen.*

diversas affert veterum de etymo Tybris sententias, quas heic transferre nihil attinet. Plinius paucis L. III. c. 5. *Tiberis, antea Tybris adpellatus & prius Albula.* Varro de LL. fuisse refert, qui a vicino regulo *Vejentum Dehebri* dicerent appellatum primo *Dehebrim*. *Tybrim* ἀπὸ τῆς ὑβριως, a contumelia, vocatum apud Servium legitur. Contra *Thymbrim* potius dictum praedicat Dionysius periegeta, qui v. 351. ita de terra Latinorum :

ἥς διὰ μέσης

Θύμβρις ἐλισσόμενον καθαρὸν ῥέον εἰς ἅλα βαίνει,
Θύμβρις ἐυρήτης ποταμῶν βασιλεύοντα ἄλλων,
Θύμβρις, ὃς ἰμαίην ἀπολίμενιαι ἀνδρῶν Ῥώμην.

Tiberim a Tiberino Latinorum Rege, quod ibi interierit, nuncupatum, pervulgata apud veteres ferebat opinio. *Albulae* nomen a colore habuit, Servio teste. Addit Isidorus origin. L. XIII. c. 21. quod nivibus albus sit. Interim caeruleus quoque & flavus frequenter salutatur, ut multis exemplis probat Cluverius L. II. c. 10. Ex radicibus montis Apennini quod profluere noster *Tiberim* dicit, plenius eum fluvii cursum describit Plinius l. c. *Tiberis . . . e media fere longitudine Apennini fontibus Arretinorum profluit: tenuis primo, nec nisi piscinis corrivatus, emissusque, navigabilis, sicut Tinea & Glanis influentes in eum nithenorum ita conceptu dierum; si non adjuvent imbres. Sed Tiberis propter aspera & confragosa, ne sic quidem, praeterquam trabibus verius quam ratibus, longe meatibus fertur per CL. M. P. non procul Tiferno Pe-*

*rufaque & Ocriculo Etruriam ab Umbris ac Sabinis: mox citra XIII. M. P. urbis, Vejentem agrum a Crustumino, dein Fidenatem Latinumque a Vaticano dirimens, sed infra Aretinum Glanum XLII. fluvius auctus, praecipuis autem Nare & Aniene, qui & ipse navigabilis Latium includit a tergo: nec minus tamen aquis ac tot fontibus in urbem perductis: & ideo quamlibet magnarum navium ex Italo mari capax, rerum in toto orbe nascentium mercator placidissimus, pluribus prope solus, quam ceteri in omnibus terris amnes, accolitur aspiciturque villis. Patet ex hac luculenta descriptione simul, cur Tuscos dicatur dividere Tiberis. Passim etiam Tuscum & Tyrrhenum dicunt scriptores. Apud Stephanum nomen amnis est *Tiβeus*. Hodie *Tevere* nuncupatur. Praeter diversa nomina ejus antiqua jam producta, *Rumon* quoque item *Terentus*, non *Tarentus*, ut male habet Ortelius, & *Serra* vocatus est, teste Servio ad Virgilii Aen. L. VIII. v. 63, O.*

Tanaïs

v. Lucanus L. IX. v. 413. Ovidius ep. heroïd. VI. v. 107. Sidonius carm. V. p. 274. ed. Paris. 1598. Servius ad Virg. Georg. L. IV. v. 517. & Philargyrius ibidem.

Asiam ab &c.) Legito scholiasten Dionysii ad orb. desc. v. 14. atque Eustathium. cf. & Priscianus perieg. v. 21. & 649. Lucanus L. III. v. 272. Ovidius ep. ex Ponto L. IV. ep. X. v. 55.

Cl. Dausquius terr. & aq. c. 8, p. 177. ed. Paris. 1677. quasi copulando Vibii Sequestris verba de Tanai atque Hypani junxit, NESSEL.

Egregia sunt & clara Lucaei verba L. III.

qua vertice lapsus

Rhiphaeo Tanaïs diversi nomina mundi

Imposuit ripis, Asiaeque & terminus idem

Europae, mediae dirimens confinia terrae.

Consentiunt in hoc limite Europae & Asiae plures scriptorum veterum, in his Mela L. I. c. 1. & Strabo L. VII. c. 310.

Aliis tamen in diversa abire placuit. Phasim putavere nonnulli Europae terminum, itemque isthmum inter Caspium mare & Pontum Euxinum. cf. Cellarius O. A. L. I. c. 11. *Amazonium* olim vocatum esse Tanaïm, quod in ipso lavarentur Amazones, auctor de fluviis refert. *Silis* quoque dictus est accolis, si Eustathio fides ad Dionysii l. c. & Plinio L. VI. c. 7. Hodie *Don* salutatur, item *Tana*. Tanais quoque urbs ad ostium fluminis situm fuit, teste Strabone, Plinio, Ptolemaeo; isti nunc *Azow* respondere putant. O.

Thermodoon

Hic articulus in contextum Vibiani opusculi recipitur auctore MS. Rev. HESSEL. Recte, firmatur quoque Mediolanensis & Parisinorum auctoritate. O.

Thermodoon) Hujus vocis orthographiam tractant Joh. Pierius Valerian. ad Virg. Aen. L. XI. v. 659. Nic. Erythraeus ind. in Virg. Nic. Heinsius ad Ovid. met. L. II. v. 249. Chr. Cellar. G. Ant. L. III. c. 8. Lud. Carrio Castig. in Val. Flacc. L. IV. v. 601. De fluvio ipso vid. Propert. L. III. el. 12. v. 15. Val. Flaccus L. IV. v. 601. Apollonius Rhod. L. II. v. 972. Dionysius v. 657. & 773. Priscianus perieg. v. 647. & 748.

Amazonas) Videre tibi licet schol. Dionysii ad v. 657 & 773. Eustathiumque ad v. 657 & 772. schol. Apollonii Rhod. ad v. 972. Tzetzen ad Lycophr. I. v. 647. ac schol. Pindari ad Olymp. od. 8. v. 62. HESSEL.

Colchidi olim vasti fuere limites. v. Strabo L. I. p. 46. Atque id Vibium induxit, ut amplissimam quoque sifteret. Fabulosae Amazones Thermodoontis ripas habitasse ferebantur, verum ea de re Alexandri aevo nulla amplius mentio fit. v. Arrianus L. VII. c. 13. Successu temporis contracti maximopere fuere limites ejus regionis. v. Strabo L. XI. p. 497. seq. Ptolemaeus L. V. c. 9. Bathys, & Olcampis flumina eam a Ponto sequebant. s. CROIX. Thermodontis antiquius nomen refert more suo Plutarchus in lib. de fluviis, ubi *ChrySTALLUM* dictum scribit eo, quod aestate quoque con-

geletur. Fabula hac occasione recitata a Plutarcho intercidit, quippe lacuna adest. Hodie *Pormon* vocari ex Nigro tradit Ortelius. In tabula D'Anvillii prisca nominis vestigia restant, *Termeh* salutatur flumen. O.

Trafymenos

Ortelium si audias, forte *Lydiae* dixit hic Vibius pro *Etruriae*, a Lydis populis, qui eam aliquando habitarunt. Ingeniose magis quam vere. Etiam si enim facile crediderim, lacum cum fluvio confudisse nostrum, nunquam adducar tamen ut credam, eum hic *Lydiae* nomen dedisse *Etruriae*. Potius a librariis corruptum esse locum arbitror, & scriptum initio fuisse *Tusciae*: quae vox facile potuit in alteram istam immutari. O.

Thapsus

Ruscade, oppidum Numidiae, hodie *Sgiguda*, vel secundum alios *Stora*, *Astora*, *Estora*, colonia Romana fuit, teste, non quidem Ptolemaeo, quod Onuphrius retulit, sed tabula Theodosiana, in qua claris verbis legitur. Thapsus oppidum duplex memoratur prisca, alterum in Sicilia, alterum in Africa propria & quidem provincia Byzacena situm. Hoc posterius nunc *Demsas* audit. *Thapsum* vel *Thapsam* aut *Tapsam* fluvium nemo veterum memoriae prodidit. Cuiuscunque liberum igitur esto de hoc Sequestri articulo iudicium; in quo me prorsus caecutire profiteor. O.

Triopala

Difficile profecto fuerit huic corruptissimo loco medelam adferre, scriptis maxime codicibus nihil usquam lucis affundentibus. Equidem duo articulos haec in unum confluisse crediderim, vel potius articulo a Sequestreposito, qui hic mihi videtur fuisse, *Triocala*, qui & *Isburus*, postea obscuram alicujus scioi diligentiam adlevisse juxta *Alabon Megarsensum*. Posteriora haec verba huc nullo modo quadrant;

at id commodi nobis praestant tamen, ut recte supra pag. 66. *Alachin* in *Alabin* vel *Alabon* convertisse nos constet. Quin *Triocala* legendum sit, non dubito. Etsi enim oppidi modo, non & fluminis, id nomen occurrat, novimus & vel *Casilini* exemplo ostendimus, sequioribus saeculis urbes frequenter fluviis, quibus aquarum copiam debebant, nomina sua mutuasse. Neque credendum est, *Vibii* industriam *Isburi* amnis, quem ignara librariorum plebecula cum notiori nomine *Affori* confudit, mentionem praetermississe. Nec vero haec conjectura mea impediet, quo minus in rectiorem planioremque, si quis forte suppeditarit, sententiam lubens discedam. Imo vero alia mihi ipsi suspicio exinde oboritur, quod soli *Ptolemaeo* *Isburus* is amnis notus, quem *Cluverius* Sic. ant. L. I. c. 18. *fiume di calta Bellotta* salutari hodie tradit. Ejus loco apud *Stephani* epitomatores occurrit *Cosyrus*, ubi sic: Κόσυρ, ἤσος κατὰ Σελινούβια, ἢ Σικελίας ποταμὸς ἢ πόλις ἰμώνυμ. &c. Unde legendum foret apud nostrum *Triocala*, qui & *Cosyrus*. Atque hoc magis etiam corruptelam vocis in *Afforus* verfae excusaret. Verum *Berkelii* opera si recte sit emendatus *Stephani* locus, sic nunc legendus, Κόσυρ, ἤσος κατὰ Σελινούβια, τῆς Σικελίας ποταμὸν, ἢ πόλις ἰμώνυμ. &c. tum profecto nuncius huic admodum verosimili conjecturae mittendus. *Triocala* apud *Ptolemaeum*, intercepta littera, *Τριόκλα* dicuntur. *Stephanus* *Τρίκαλον* & *Τρίκαλα* vocat, & gentile *Tricalinorum* nomen addit. *Cicero* in *Verrem* act. V. *Tricalinum* locum salutatur. cf. *Cluverius* L. II. c. 12. Unicum addo. *Boccacius* quoque pessime hunc articulum mutuatus est a *Vibio*. Is ita: *Triopolo*, qui & *Affolus*, fluvius est juxta *albomagarensum*. O.

Turnus

MS. Rev. *Termus*; at hic amnis est *Sardiniae*. *HESSEL*. Hujus *Turni Umbriae* fluvii nemo est, qui meminerit. Verum in *Ardeasino* frigidi fontes sunt, . . . qui sulphurati dicuntur, teste *Vitruvio* de *Architectura* L. VIII. c. 3. Istos

fontes exiguum efficere lacum docet Cluverus It. ant. L. III. c. 5. qui videtur Turni lacus esse cognominatus Columellae Rer. Rust. L. X.

Et Turni lacus & pomosi Tiburis arva.

Lacum cum fluvio confudisse nostrum & Umbriae per errorem adscripsisse alienum amnem, nec audacter asseverare nec negare praefraete velim. Forfan & in voce Turnus mendum latet, cui codices quidam *Termus*, *Thermus* substituunt. Boccacius hic filet. O.

Taygeta

v. Virgilius Georg. L. II. v. 487.

durare) In hoc Vib. Sequestrem Joh. Meursius castigat misc. Lacon. L. II. c. 9. quod ex sua negligentia id, quod Eurotae flumini maxime proprium fuit, scilicet natos saevo gelu durare & undis, de monte Taygeto praedicavit. HESSEL.

Non de monte haec praedicat Vibius, sed montem a cognomine fluvio adlui putavit, in quo iste mos a Laconibus sit servatus. Forfan Virgilio verba citata Vibium in errorem induxere. Is ita :

*Flumina amem, sylvasque inglorius, & ubi campi
Sperchiusque & virginibus bacchata Lacaenis
Taygeta - - -*

Simili modo deceptum nostrum variis Lucani maxime locis, supra passim vidimus. Corpora juvenum frigida durare aqua hodieque, qui borealem potissimum plagam habitant, frequenter solent. Lockius etiam vir longe celeberrimus inter praecipua sua instituendae juventutis id ipsum posuit. O.

Titareffos lege Titarefos

v. Homerus Il. II. v. 751.

Ὅς τ' ἀμφ' ἰμεῖτον Τίταρῆσιον ἐγ' ἐπέμνητο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηλεῖδων προῖσι καλλιέρρον ὕδαρ,
οὐδ' ὄγχι Πηλεῖδ' ἀρμύσγ' ἰλαι ἀργυροδίη,
Ἄλλὰ τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἤντ' ἔλαιον.
Ὄρου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶ ἀπορροή.

ubi

ubi scholiastes Τίταρον) ποταμὸς Θεσσαλίας, ὃς ἀπὸ τῆς Στυγὸς ῥῆν λυγέται, ἢ Ἡπίρου, & Lucanus L. VI. v. 375. qui Homeri verba sic exprimit :

*Solus in alterius nomen eum venerit undae,
Defendit Titaresus aquas, lapsusque superne
Gurgite Penei pro ficcis utitur arvis.
Hanc fama est Stygiis manare paludibus amnem,
Et capitis memorem, fluvii conaagia vitis
Nolle pati, superum sibi servare timorem.*

HESSEL.

Etiamfi Stephanus Byzantinus in urbe Titarone hujus fluvii meminerit, certum tamen est, non nisi ex Homero eum innotuisse, cujus descriptionem sequitur Vibius. Secundum Plinium Titaresus fluvius idem est cum Eurota, qui in Peneum influit. v. L. IV. c. 8. Aeliano est idem hic Peneus, var. hist. L. III. c. 1. s. CROIX. Τίταρον, πάλιν Θεσσαλίας, ἢν Τίταρον Λυκόφρων φησὶ· τὸ ἔθνικόν Τίταρον· Ἔστι καὶ Τίταρον ποταμὸς Θεσσαλίας· τὸ ἔθνικόν ὁμοφώνως Τίταρον. Ita Stephanus Byz. Gentile nomen Titaresii exemplo stabilitur Mopis apud Apollonium Rhod. L. I. v. 65. Urbs ista Titarus absque dubio adstructa fuit monti Titaro, ex quo Olympum finibus suis attingente, Strabo L. IX. p. 441. Titaresium oriri dicit. Τίταρον, ita ille, ὃς ἐξ ὄρους Τίταρου συμφυεῖς τῷ Ὀλύμπῳ ῥέει, εἰς τὰ πλησίον τῶν Τεμπεῶν χωρὰ τῆς Περραιβίας, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ συμβολὰς ποιεῖται πρὸς τὸν Ἠπειρῶν. Addit, Penei aquam esse puram; Titaresii contra pinguem ex quadam materia, unde Homerus olei in morem ejus aquas aquis Penei supernatare scribat. Repetit ex hac Strabonis doctrina robur maximum conjectura Casauboni, qui in epitome L. VII. p. 330. ubi legebatur αἱ δὲ Ἑυρώπου ποταμοῦ πηγὰ ἐκ τοῦ Κίβελου ὄρους ἀρχονται, ὃ ἔστι συνεχὲς τῷ Ὀλύμπῳ, jubet reponi ἐκ τοῦ Τίταρου item pro Ἑυρώπου vult Ἑυράτου, forsan rectius Ἑυράτω. Sic enim Geographus L. XI. p. 440. ὃν πολλὰ ἔπαθεν τοῦ Ἑυράτω ποταμοῦ; ὃν ὁ ποιητὴς Τίταρον καλεῖ. Itaque Strabonis sententia erit haec, ex Titaro monte, qui Olympo contiguus fuerit, defluxisse Tita-

regum, alias Eurotam salutatum. Apud Plinium quoque L. IV. c. 8. *Euroton* credidit legendum Barbarus; sed Harduino teste in scriptis libris est *Orcon*, ut proinde pateat, ex quo fonte in Vibium id nomen manarit. Simul credo ex Vibio roborari istam lectionem Plinii, quam antiquo jam obtinuisse aevo patet. Unde recte sic legitur: *Peneus . . accipit annem Orcon, nec recipit, sed olei modo supernatantem, ut dictum est Homero, brevi spatio portatum abdicat: poenales aquas dirisque genitas, argenteis suis misceri recusans.* Diverfum ab Eurota fluvium perhibent Geographi recentiores Titaresum. In his D'Anvillius hunc longe inferius in Peneum incidentem sistit, quam istum. Forfan nominis antiqui umbra quaedam restat in hodierno, mihi ignoto. Titareffon urbem Armeniae minoris in Melitene reponit Ptolemaeus L. V. c. 7. O.

Vulturnus

Casilinum supra dixerat noster. v. p. 8. cf. p. 97. Maximus Campaniae fluvius est Vulturnus sive, ut Varro de LL. L. IV. effert, Volturnus, hodieque prisco nomine insignis. Cluverius Ital. ant L. IV. c. 2. ex pluribus veterum locis inter se collatis, genuinum prius germanumque apud accolas amnis nomen fuisse censet *A>supp*, ex quo postea Romani fecerint Volturnus, ac tandem Vulturnus. Oppidum Vulturnum Livius L. XXV. c. 20. castellum vocat ad fluminis ostium locatum. Atque vel nunc *Castel di Volturmo item Castello a mar di Volturmo* salutatur. Juxta Puteolos oppidum dicit noster Vulturnum oppidum, satis late. Inter Sinuessam & Cumas vel Puteolos novam viam stravit Domitianus Imp. quam Statius L. IV. carmine 3. celebravit, simulque pontem cum arcu triumphali in Vulturno fluvio struxit. Hinc eleganter Statius l. c.

*At, flavum caput humidumque late
Crinem mollibus impeditus ulmis,
Vulturnus levat ora; maximoque
Pontis Caesarèi reclivis arcu*

*Pandis talia faucibus redundat ;
 Camporum bene conditor meorum,
 Qui me vallibus aviis refusum
 Et ripas habitare nescientem
 Recti legibus alvei ligasti.
 Et nunc ille ego turbidus minaxque
 Vix passus dubias prius carinas
 Jam pontem fero ; perviusque calor ;
 Qui terras rapere & rotare silvas
 Adsueram , pudet ! amnis esse coepi.
 Sed grates ago. Servitusque tanti est ;
 Quod sub te duce , te jubente , cessi ;
 Quod tu maximus arbiter ; meaeque
 Victor perpetuus legere ripae.
 Et nunc limite me colis beato ;
 Nec sordere finis , malumque late
 Deterges sterilis soli putorem ;
 Ne me pulvereum gravemque coeno
 Tyrrheni sinus obruat profundi . . .
 Sed talis ferar , ut nitente cursu
 Tranquillum mare proximumque possim
 Puro gurgite provocare Lirim.
 Haec amnis . . .*

Ergo hoc demum Domitiani beneficio amnis coepit esse Vultur-
 turnus, puraſque volvere undas & juſto fetri alveo. O.

Virbius

Hippolytum) v. Virgilius Aen. L. VII. v. 765. Ovidius fast. L. VI. v. 737. & metam. L. XV. v. 497. cf. & Servium ad Virg. l. c. & Munckerum ad Hyg. fab. 274. HESSEL.

Sententiam Ortelii ambabus amplector ulnis, Vibium heic nomen hominis fluvio tribuere pronunciantis. Nemo usquam Virbium flumen nuncupatum memoriae prodidit, at Hippolytum ita dictum complures. Erroris fons forſan apud Ovidium quaerendus, qui faſtorum l. c. poſtquam Hippolyti ab aequis diſcerpti, ſed ab Aeſculapio mox in vitam revocati,

fatum enarravit, Aricini nemoris v. 756. mentionem facit, in quo Dianae sacris iste vacare sit solitus:

*Lucus eum nemorisque tui, Dictynna, recessus
Celas, Aricino Virbius ille lacu.*

Lacum quum vidit Sequester, fluvium ex eo orientem cogitavit cognominem. Virgilius fabellam Hippolyti totam clare fatis exponit l. c. ut is turbatis distractus sit equis & occiderit, ut Paeoniis revocatus sit in vitam herbis,

*Ut pater omnipotens, aliquem indignatus ab umbris
Mortalem infernis ad lumina surgere vitae,
Ipse repertorem medicinae talis & artis,
Fulmine Phoebigenam Stygias detrusit ad undas.*

At Trivia, ita nunc pergat, Hippolytum secretis alma recondis

*Sedibus & Nymphae Egeriae nemorique relegat;
Solus ubi in silvis Italis ignobilis aevum
Exigeret, versoque ubi nomine Virbius esset.*

Virbii nomen Servius ad hunc locum inde deducit, quod quasi bis virum vocari jusserit Diana Hippolytum. Quod quidem etymon, si quod unquam, quam maxime claudicat. Scholiastes Persii ad Sat. VI. v. 56. ita dictum refert Hippolytum, quod bis in vitam prolatus sit. Idem quatuor milibus ab urbe Virbii clivum abesse memorat, qua est iter ad Ariciam & ad nemus Dianae, ubi Virbius colitur. O.

Ufens

Plinius L. III. c. 5. *Dein flumen Ufens, supra quod Terracina oppidum, lingua Volscorum Anxur dictum.* Apud Festum scribitur *Oufens*, unde Oufentina tribus. Strabo L. V. p. 233. *Ἀουφιδῶν* dicit. Ubi enim de Tarracina, prius, uti vult, Trachina vocata dixit, addit ista: *πρόκειται δὲ αὐτῆς μέγας ἐλαῶς, ἢ ποιῶσι δύο πλάται· καλεῖται δ' ὁ μείζων Ἀουφιδῶν.* Palus, quam memorat, Pomptina est. Eam duo maxime fluvii implebant Amasenus, de quo supra, atque Ufens. Strabonem scripssisse *Ἄουφιδῶν*, suspicatur Xylander, quem recte

"Αυφιδος" in Aufentem mutasse, iudicat Casaubonus. Cluverius contra perperam viros doctos apud Strabonem legendum suasisse censet "Ουφσις. Non enim temere mutandam esse vocalem; utique, quum hodieque vocetur amnis *L' Aufente*, & antiquissimis illis temporibus fuerit *Oufens*. Alio nomine hodie quoque *il portatore* nuncupatur. De cursu fluvii audiendus Virgilius Aen. VII. v. 802:

gelidusque per imas

Quaerit iter valles, atque in mare conditur Ufens,
itemque Silius Italicus L. VIII. v. 381.

& atro

Liventes coeno per squalida turbidus arva

Cogit aquas Ufens, atque inficit aequora limo.

Praeter hunc Ufentem nostrum alium quoque Galliae Cisalpiniae tribuit Boccacius, quem inter & Athesim Senones habitant. Ista Livio debet iste, apud quem L. V. c. 35. haec habes: *Tum Senones, recentissimi advenarum, ab Ufente flumine usque ad Athesim fines habuere.* Verum heic mira inter se consensione veteres libri habent *Uente*, teste Signio, qui vitioso *Athesim* quoque substituendum ex Strabone docet *Aesim*. O.

Varus

Galliam) v. Lucanus L. I. v. 404. & Servius ad Virg. Aen. L. I. v. 1. *Isto tempore, quo Aeneas ad Italiam venit, finis erat Italiae usque ad Rubiconem fluvium. . . Unde apparet, Antenorem non ad Italiam venisse, sed ad Galliam Cisalpinam, in qua Venetia est. Postea vero, promotis usque ad Alpes Italiae finibus, novitas creavit errorem.*

ante) v. Savaro ad Sidon. L. I. ep. 5. HESSEL.

Perperam haec nostri verba cepit Ortelius sub voce *Virbius*, qui frustra succenset Vibio, quod Varum antea vocatum Rubiconem tradat. Non id sibi vult Vibius, sed olim Rubiconem disteminasse Italiam a Gallia scribit, postea Varum. Traxit autem ista ex Lucano, qui loco laudato sic:

Finis & Hesperiae promoti limite Varus.

Sic & Plinius L. III. c. 4. *anne Varo ab Italia discreta Narbonensis provincia.* Hodieque *Varo* vocatur. Q.

Ululeus

Hodie *Argentea* dicitur in tabula Graeciae D'Anvillii. In tabula Castaldi Ortelius invenerat *Argento*. Idem Vibii locum citat sic: *Ululeus fluvius Dyrrachii est, ex quo Dyrrachio ministrantur aquae.* Verum ita Boccacius habet, ita quoque in editis est Vibii libris. Paulo aliter in scriptis, quos sumus secuti. Dubium est de caetero, *Ululeus* an *Ululeus* recte dicatur, nemini praeter nostrum notus. Sedulitatem Vibii, in Dyrrachina topographia conspicuam, supra animadvertimus p. 71. Q.

Vestinus

Non videtur Vibius sat bene Lucani verba percepisse. ita enim ille L. II. v. 422.

delabitur inde,

*Vulturnusque celer, nocturnaeque editor aurae
Sarnus, & umbrosae Liris per regna Maricae
Vestinis impulsus aquis.*

ubi Liris dicitur Vestinis impulsus aquis, non autem Sarnus. Etenim a Vestino populo haud longe recedit Liris, longissime vero Sarnus. Equidem opinor, sic male intellecto Lucano, natum esse Vestinum Campaniae flumen. HESSEL.

In Mediolanensi & Parisinis codicibus istum articulum desiderari suo loco diximus. Cluverium Ital. ant. L. III. c. 10. atque Camillum Peregrinum de Campania Felice Diff. II. c. 7. si consulamus, apud Lucanum legendum est

Vescinis impulsus aquis.

Scilicet praeter agrum *Veslinorum*, qui inde a fontibus Vo-
mani, Matrini & Aterni ad mare habitabant, erat & ager
Vescinus, Ciceroni memoratus de lege Agraria contra Rul-
lum II. 25. ubi sic: *Albanus ager est: Scinius, Privernas,
Fundanus, Vescinus, Falernus, Liternus, Cumanus, Cafi-*

nas &c. Etiam si enim hic codices nonnulli habeant *Vestinus*, ordo tamen ipse, quo haec agrorum series recensetur, manifesto est indicio, de Vestino sermonem Oratori esse non posse. Intelligendus est ager *Vesciae*, urbis Ausonum, de qua Livius L. IX. *Caeterum Ausonum gens prodicione urbium, sicut Sora, in potestatem venit, Ausona & Minturnae & Vescia urbes erant.* Ut autem hoc loco legas *Vescia*, Sigonio debes, mi lector. Nam veteres libri habebant alii *Vestitia*, alii *Vestia*. Acute vir doctus ex Stephano locum emendavit, qui sic: Βισκία πόλις Ἀουσίων. Eiusdem Livii & alius locus L. X. c. 21. citato robur addit. *Itaque placuit, ut duae coloniae circa Vescinum & Falernum agrum deducerentur: una ad ostium Liris fluvii, quae Minturnae appellata; altera in saltu Vescino, Falernum contingente agrum.* Quae quidem Livii verba cum Lucano collata conjecturam Cluverii & Peregrini confirmant abunde. Neque tamen ausim, hunc, secutus, apud Vibium pro *Vestino* reponere *Vescinum*; quippe admodum verosimile est, corruptum Lucani librum ob oculos habuisse Sequestrem. Denique, quod Hesselius Sarnum cum Livio confudisse Vibium pronuntiat, idem & Peregrinus notavit. O.

Xanthus

v. Servius ad Virgilio Aen. L. I. v. 477. *Xanthum fluvium Trojae.* Virgilius Aen. L. III. v. 497. & v. 350. L. X. v. 69. Dionysius v. 819. Priscianus perieg. 783.

ex Ida) v. Homerus Il. XII. v. 19.

Simoenti) v. Plinius H. N. L. V. c. 30. *Dein portus Achaearum; in quem influit Xanthus Simoenti iunctus.* cf. & Scholiastes ad Hom. Il. L. VI. v. 4. ubi Σιμόντις ἢ Ζώντιος ποταμοὶ Τρωάδῃ.

in Propontidem) Cellarius G. A. L. III. c. 3. p. 59. *Lapsus est Propontidem vocans, qui Hellespontus est, excipiens haec cuncta flumina. Generatim loquitur Virgilius Aen. L. V. v. 807. nec reperire viam, atque evolvere posses*

In mare se Xanthus.

& scholiaſtes Hom. ad Il. L. II. verſ. 465. Ὁ δὲ Σκάμανδρον καὶ φερόμενον ἀπὸ τῆς Ἰδῆς, καὶ μέσον τῆμων τὸ ὑπὸ τῆ Ἰλίῳ κίλιον πεδίον; καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ ἐκδιδύς εἰς Θάλασσαν, Καλεῖται δὲ Πάνθρον. HESSEL. Troja ad Hellesponti fauces ſita talis Vibium arguit erroris, oſtenditque non poſſe in Pro-pontidem fundi Xanthum. Homerus de eo fluvio ita Il. L. XX. v. 74.

ὃν Πάνθρον καλεῖται Θείοι, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον; quae verba, quantum mihi videtur, ita ſunt capienda, Scamandrum olim Xanthi nomine veniſſe, quo raro uſum ſit vulgus. s. CROIX.

Ex *Ida* &c.) Haec defunt in MS. Med, nec ab Sequeſtro ſcripta ſunt. Nam Xanthus Troadis fluuius non fuit in Pro-pontidem, ſed in Hellespontum. v. Strabo L. XIII. p. 590. Plinius L. V. c. 30. Eufthathius ad Dionyſius perieg. v. 847. Ἐνθα καὶ ἡ Πάνθρον ποταμὸς ἔστιν, ἃ καὶ παρὰ τὸν Τρωϊκὸν, τὸν καὶ Σκάμανδρον. GRONOV.

Scamandrum) vid. Nic. Erythraeus ind. in Virg. Xanthus & Il. Voſſius obſ. ad Catull, epithal. Thet. & Pel. p. 247. Horatius epod. I. od. 13. v. 14. & ibi Cruquianus enar-rator. HESSEL.

equi Heſt. & Ach.) v. Homerus Il. L. VIII. v. 185. & L. XIX. v. 400. HESSEL. Fuit & nomen equi Diome-dis, v. Hyginus fab. 30. atque inde equos nobiles hoc no-mine inſigniverunt Graeci, ut apparet ex Ariſtophane in Nub. Act. I. ſc. 1. v. 64. De equo Achillis v. & Homerus Il. τ. v. 398. 404 & 420. Lucianus in Gallo p. 159. CLAUD. In marmore apud Gruterum pag. CCCXLI. inter varia equo-rum nomina occurrit *Sanſto*: at neſcio equidem, an hoc unquam ſando ſit auditum; forſan in lapide erat *Xantho*. O.

Xanthus

v. Lutatius ad Stat. Theb. L. IV. v. 837. *Xanthus uterque, quia Lyciae & Trojae eſt*, cf. & Scholiaſtes Hom. ad Il. L. II. v. 877. it. Homerus Il. L. VI. v. 172. Virgilius Aen. L. IV.

v. 143. HESSEL. *Xanthus* is olim dictus est *Sirbes*. Adverso hoc flumine per decem stadia ad templum Latonae advehebantur navigantes & per LXX. stadia ad Xanthum usque principem Lyciae urbem; inde iter deducebat Pataram. v. Strabo L. XIV. p. 458. εἰθ' ὁ Ξάνθος ποταμός, ὃν Σίρβην ἐκάλουν οἱ πρότερον, ἀναπλευσασι δ' ὑψηλοῖς δέκα σταδίοις τὸ Ἀητῶν ἐστίν· ἄνω δὲ τοῦ ἱεροῦ πρᾶλθόντι ἐξήκοντα, ἢ πόλις ἢ τῶν Ξανθίων ἐστίν, μεγίστη τῶν ἐν Λυκίᾳ. cf. & Ptolemaeus L. V, c. 3. Pomp. Mela L. I. c. 15. Plinius L. V. c. 27. Hierocles Synecdem. p. 684. Isti cum aliis quoque Xanthum urbem memorant, cujus tamen nomen in Scylacis periplo non legitur. Ita ille habet: καὶ Ξάνθος, δι' ἣ ἀνάπλευς εἰς Πατῶρα πόλιν &c. peripl. p. 37. edit. Voss. Me quidem iudicę transponendae sunt voces, quarum ordinem turbavit scribarum insectia. Conjunctiva καὶ satis indicat, legendum Ξάνθος καὶ ποταμός &c. Sed, ut ad templum Latonae redeamus, id dubio procul eo loco situm erat, ubi ista Dea ex aquis Xanthi sitim restinxerat & sobolem suam abluerat. Dicitur fluvius Apollini erat, qui hiberno semestri Patarae, aestivo apud Delum fundebat oracula. v. Servius ad Aen. L. IV. c. 143. Antoninus Liberalis metamorph. c. 35. §. CROIX. Apud Stephanum in Τρεμίλη, ubi male habes

Σίρβη ἐπ' ἀργυρῆς ποταμῶς παρὰ δινῆσι

legere par est Σίρβη &c. Bochartus in Chanaane L. I. c. 6. derivat vocem *Sirbae* vel *Sirbi* ex זירבי *Zirbi*, quod apud Arabes *flavum* seu *rubentem* sonat. Simile fere nomen est *Zerbis* fluvii, quem in Tigrlm cadere tradit Plinius, L. VI. c. 26. quemque ab Hebraico זרבז dictum autumat idem Bochartus in Phalege L. IV. c. 19. quod *more torrentis effluere* significat. O.

AD FONTES

Aganippe

Servius ad Virgilii Ecl. X. v. 12.

nam neque Pindi

Ulla moram fecere, neque Aonia Aganippe.

ita: *Aganippe est fons Boeotiae, quae & Aonia dicitur . . . Callimachus Aganippen fontem esse dicit Permessi fluminis.*
 HESSEL. Ista de Callimacho repetit & scholiastes vetus
 ad Juvenalem Sat. VII. v. 6.

cum, desertis Aganippes

Vallibus, esuriens migraret in atria Clio.

Interim locus ipse Cyrenaei Poetae, qui in opere quodam ipsius de fluviis Suidae citato extitisse videtur, nunc est in deperditis. v. edit. Spanhemii pag. 354 & 422. Inter Boeotiae fontes Aganippe recensetur a Plinio L. IV. c. 7. *fontes in Boeotia, Oedipodia, Psamathe, Dirce, Epicrene, Arethusa, Hippocrene, Aganippe, Gargaphie*, ubi ab Hippocrene distinguitur, quemadmodum & apud Solinum in polyh. c. 12. intelligitur inde, Ovidium Fastor. L. V. v. 7. ubi ita Musas invocat :

Dicite, quae fontes Aganippidos Hippocrenes

Grata Medusaei signa tenetis equi.

non eo dicere Aganippidem Hippocrenem, quod eos fontes pro uno eodemque haberet, uti putavit Rob. Stephanus in thes. L. L. sed quod loco essent vicini. Ad Heliconem uterque manabat. De Aganippe Pausanias in Boeoticis cap. 29. *Ἐν Ἑλικῶνι δὲ πρὸς τὸ ἄλλο ἰδύρι τῶν Μουσῶν, ἐν ἀριστέῳ μὲν ἢ Ἀγανίππῃ πηγῇ.* Nympha fontis Aganippes, eodem gavifa nomine, Termessi vel Permessi forsitan fluvii, de quo supra pag. 161. filia fuisse fertur, eodem auctore Pausania. Ad declarandum etymon Aganippes facit citatus Ovidii locus. Scilicet, ut Festus refert, *Pegasus quem fontem istu unguulae aperuit, appellatus est Hippocrene.* Simili modo Aganippe ab

Ἑγας & *Ἰνπ* dicta creditur, quasi *valde ab equo formata*; id est, terra a Pegaso valide percussa. *Hyanteam* appellat Ovidius Aganippen Metam. L. V. v. 312. quod Boeotiae incolae olim Hyantes nuncupari consueverint. v. Strabo L. IX. p. 401. cf. Plinius L. IV. c. 6. Rationem si quaeras, alii a Rege Hyante deducunt; Pindarus a Strabone L. VII. p. 321. sitatus *ἕγας*, sives, dictum esse *Βοιωτίων ἑγας* commemorat. Restat, ut Musis & Apollini sacrum fuisse fontem dicam, unde *potus inspirationem facere litterarum* praedicat Solinus l. c. Aganippides quoque Musae nonnunquam vocantur; non Aganippae, ut refert Boccacius. O.

Acidalia

Servius ad Virgilii Aen. L. I. v. 724. *Acidalia Venus dicitur, vel quia injicit curas, quas Graeci ἀκιδας dicunt, vel certe a fonte Acidalio, qui est in Orchomeno Boeotiae civitate, in quo se Gratiae abluunt, quas Veneri constat esse sacratas. Ipsus enim & Liberi filiae sunt.* HESSEL. *Acidalius* erat scribendum, non *Acidalia*, nec *Acidalis*, ut apud Boccacium extat, qui praeterea in exponenda vocis origine plus fatis ineptit. Habet & *Acidusam* in Boeotia fontem Plutarchus in Problematis, ab Acidalio nostro forsitan haud diversam. O.

Arethusa

Servium videbis ad Virgilii ecl. X. v. 4. & Aen. L. III. v. 694. Lutatium ad Statii Theb. L. I. v. 271. Scholiaften Pindari ad Pynth. od. 3. v. 120. Schol. Theocriti ad Idyll. I. v. 117. Hanc Arethusam in muliebrem figuram habitumque formatam videre in Syracusiorum NN. videtur Begerus thes. Brand. sel. pag. 384. HESSEL. Arethusam Siciliae eandem esse, quae prope Olympiam Peloponnesi terra se condit, non Poetae modo, sed & Philosophi & Historici tradunt. Hodieque accolae in eadem opinione versari, testatur Brydone in itinere Siculo epist. XII. qui praeterea observat,

mediocri ab Arethusa intervallo ingentem aquae dulcis fontem reperiri, ex profundo mari ebullientem. *Oculus Zilicae* (*occhio di Zilica*) ab aliis, ab aliis *Alpheus* salutatur, quem subter mediterraneum mare in Siciliam usque persecutum Arethusam referunt Poëtae. Fons iste, veteribus ignotus, forsan ad ipsum Arethusae fontem pertinet, cujus pars videri possit. Ceterum his similia L. Baro de Riedesfel deprehendit & alibi, ut prope Tarentum, prope Bajas, prope Genuam. Demum & illud notandum, sub Alpei & Arethusae nomine in gemma quadam musei regis Galliae repraesentari Germanicum & Agrippinam. Siftitur illa apud Montefalconium in Antiq. expl. T. III. Pl. VII. 2. Porro Alpheus in Arethusae fontem illabens occurrere creditur in marmore quodam palatii Farnesiani, quod juvenem exhibet, qui recta sese per delphinem trajicit & quasi jaculatur. Imaginem Arethusae cernere datur apud Gronovium in thes. Antiq. Graec. Vol. II. item in Lippertii Dactyliothea Mill. II. n. 94. Qui plura de Arethusa nosse desiderat, is Cluverium adire poterit, qui Sic. ant. L. I. c. 12. ex frequentibus veterum locis docet, in Ortygia insula ebullisse fontem, qui protinus fluvium in mare emittebat; fuisse nitidissimi & perlucidi ad imum stagni, aquae dulcis, plenissimum piscium, qui sacri habebantur, adeo, ut si quis in cibi usum eos vertere esset ausus, manifestam numinis iram sentiret. Porro plurimos quidem veterum tradere ostendit

Alpheum . . . huc, Elidis amnem,

Occultas egisse vias subter mare . . .

& Arethusam fecisse fontem; aliis contra placere, non subter sed super mare Alpheum fluere ad Ortygiam usque; aliis, in Sicilia nasci Arethusam & venienti fluvio occurrere. Primae isti vulgatissimae olim opinioni robur conciliaffe fabulam ex Strabone narrat, qua pateram, apud Olympiam in Alpheum prolapsam, ad fontem Arethusam fuisse delatam perhibebant; quia & ipsius Delphici Apollinis voce eandem sententiam stabilitam esse Pausanias tradidit. „ Est enim omne „ hoc, ita porro Cluverius, de Alpeo & Arethusa nego-

„ tium nil nisi priscorum sacerdotum figmentum, poetarum
 „ postmodo carminibus concelebratum. „ Porro, quae
 Brydonius de duplici fonti refert, altero Arethusae, altero
 Alfei ex oculo Zilicae emergente, eadem jam Aretius &
 Mirabella, ille in chorographia Siciliae, hic in Syracusarum
 topographia docuerat, quorum loca profert Cluverius.
 „ At prisca illi mortales, ita rursus idem, non hoc fonte
 „ Alpheum emergere, sed ipso Arethusae ore tradiderunt. „
 Cluverii doctrinam, contra Jac. Bonanni fugillationes, qui-
 bus eam in Syracusis illustratis infectatur, defendit D'Or-
 villius in Siculis T. I. cap. 11. qui simul adjicit, 'hodie
 Arethusae aquam non nisi lavandis vestibus intra murum in-
 servire; extra murum ad decimum usque passum & ultra in
 ipso mari eum fontem continuo aquarum motu cognosci,
 quousque ejus scaturiginem pertinere certum est. Muni-
 mentum etiam, & molem, quibus, Cicerone teste in Verri-
 na IV, a fluctu defendebatur, nunc magna ex parte eva-
 nuisse itemque pisces, quibus abundabat olim. Arethusae
 nomen denique & urbibus quibusdam in Macedonia, in Sy-
 ria, in Arabia commune fuit. Quin & fontes cognomines
 occurrunt Syracusano in insula Ithaca, in Euboea, in Magna
 Graecia, alibi. v. Ortelius. O.

Clitumnus

Clitumnus Umbriae inquit Vibius de flumin. Siquis autem
 miraris, quomodo *Clitumnus Mevaniae* idem aiat de font.
 habe testimonia scriptorum; qui verbis quasi praeierint. De
 flumine loquitur Virgilius Georg. L. II. vers. 146. (locum
 vide p. 101.) Propertius item L. II. eleg. XV. vers. 25.

*Qua formosa suo Clitumnus flumina luco
 Integit, & niveos abluat unda boves.*

De fonte & flumine agit Plinius L. VIII. epist. 8. ubi Cli-
 tumnus pulcherrime depingitur. Quin etiam lacus dicitur
 Philargyrio ad Virgili Georg. L. II. vers. 147. *Clitumnus &
 Deus & lacus in finibus Spoletinorum, ex quo bibentia pecora*

alba sunt. Cujus auctoritas (de qua Pafcal. Grofippus, feu potius Gafp. Scioppius, infpiciendus eft parad. litter. epift. XIII. pag. 65 edit. Amftel. 1659.) fi non minimum valeat, poteft inde lux dari Propertio L. IV. eleg. 1. verf. 121.

*Umbria te notis antiqua penetibus edit.
Mentior? an patriae tangitur ora tuae?
Qua nebulofa cavo rorat Mevania campo,
Et lacus aestivis intepet Umber aquis.*

Clitumno gurgitem tribuit Claudianus epigr. IV. verf. 3.

*Non tales, Clitumne, lavas in gurgite tauros,
Tarpeio referunt quos pia vota Jovi.*

Et fontem & flumen loquitur idem poëta de sext. conf., Honor. verf. 506, fi attinet hoc omne ad Clitumnum, quod non autumat Cafp. Barthius;

*Quin & Clitumni facras victoribus undas,
Candida quae Latiis praebent armenta triumphis,
Vifere, cura fuit, nec te miracula fontis
Praetereunt: tacito paffu quem fiquis adiret,
Lentus erat; fi voce gradum majore citaffet,
Commiftis fervebat aquis. Cumque omnibus una
Sit natura vadis, fimiles ut corporis umbras
Oftendant; haec fola novam jaftantia sortem
Humanos properant imitari flumina mores.*

Quidquid fit, inter omnes conftat, Clitumnum Umbriae amnem effe, & Mevaniae quidem in ea regione oppidi. Silius L. VIII. verf. 447.

*Sed non ruricolae firmarunt robore castra
Deteriore cavis venientes montibus Umbris.
Hos Aefis, Sapisque lavans, rapidasque sonanti
Vertice contorquens undas per saxa Metaurus;
Et lavat ingentem perfundens flumine sacro
Clitumnus taurum.
His urbes, Arna, & latis Mevania pratis.*

& L. IV. verf. 545.

Huius cadit infelix niveis Varenus in armis,

*Mevanās Vārenus, arat cui divitis ūber
Campi Fulginia, & patulis Clitumnus in arvis
Candentes gelido perfundit flumine tauros.*

Itaque Statius L. I. silv. IV. vers. 128.

*nec s̄ vacuet Mevania valles,
Aut praestent niveos Clitumna novalia tauros,
Sufficiam.*

& Servius ad Virg. Georg. L. II. vers. 146. *Clitumnus autem fluvius est in Mevania, quae pars est Umbriae partis Tusciae.* nec non Philargyrius; *Clitumnus amnis est Umbriam a Tuscia dividens. Significat autem boves Mevanienses, qui sunt albi.* Ceterum nullus est fluvius, cui suus non adscribatur fons. Quare rectius, me iudice, Clitumnum haud adnumerasset inter fontes Sequester. Nescio denique, an sit recte apud Plinium nat. hist. L. II. cap. 103. legatur; *In Falisco Clitumni amnis aqua pota candidos boves facit pro in Falisco omnis aqua:* quamvis adstipulentur MSS. codices, neque lectionem istam improbet de la Cerda ad Virg. loc. dict. quandoquidem est incredibile Faliscum agrum, & tam late patuisse, & ad Clitumnum pertinuisse. Sed animadverto, Joann. Harduinum §. 89. not. & emend. ad Plin. meas partes jam praeoccupasse, & multo ante eum Sigism. Gelenium. Postremo Max. Mißon nov. itiner. Ital. Galliae scripto epist. XXI. pag. 330. tom. I. scripsit super hodierno statu Clitumni.

Mevaniae) MS. Rev. *Mevaniae.* *Mevenates* apud Jac. Sponium miscell. erud. antiq. sect. V. pag. 183. sic; *Mevanates* apud Plinium nat. hist. L. III. cap. 14, aut apud Silium loc. supra designato *Mevanas*, secus est: quod *idivudv* alteri praepono. HESSEL.

Mnovanias Straboni L. V. p. 222. GRONOV.

Clanius

v. Virgilius Georg. L. II. v. 225.

& vacuis Clanius non aequus Aceris.

& Servius ad h. l.^a dein Silius It. L. VIII. v. 536.

& *Clanio contemptae semper Acerrae.* HESSEL.

Acerrae) sic Codex Med. Est tamen pluralis numeri. GRO-
NOV. *Acerrae* videtur scripsisse Vibius, cujus rei testes
sunt membranae. Neque obest, quod vitium inest voci,
quippe cui similia inveniuntur apud nostrum. Boccacii est
illud, *est apud Acerras*, unde librarius quis homo transcripsit. O.

meditatur pestem) hoc poësim redolet: etenim tali modo
Horatius L. IV. od. 14. v. 25.

Sic tauriformis volvitur Aufidus,

Qui regna Dauni praesluit Appuli;

Quum saevit, horrendamque cultis

Diluvium meditatur agris.

ubi *meditatur* praefert vulgato *minitatur* Dionys. Lambinus.
Is autem dicit praelatam lectionem agnoscere Porphyriorem.
Est ita, ut ait: verum eam non probat grammaticus ille
Male, aiens, *dixit meditatur, quia in ipso actu est; nec de-
bet cogitare, aut condiscere id, quod jam facit. Meditatur*
agnoscit etiam Acron: qua de voce consulto enarratores
Horatii, Jac. Cruquium, Laev. Torrentium & Andr. Da-
cerium.

pestem) Super hujus vocabuli significatione Cyriac. agit
Guntherus Latin. restit. §. 1348. *Pestis* hic significat *perni-
ciam*, quo verbo Tacitus ann. L. I. cap. 79. utitur in re fi-
mili. *Actum*, inquit, *deinde in senatu ab Arruntio & Atcio,*
*an ob moderandas Tiberis exundationes verterentur flumina &
lacus, per quos auferretur. Audisaeque municipiorum & colo-
niarum legationes; orantibus Florentinis, ne Clanis solito al-
veo demotus in amnem Arnium transferretur, idque ipsis per-
niciem adferret.* & reliqua lege. Horatii *diluvium* interpreta-
tur Cruquiañus interpres *horrendum aquarum impetum cum
eversione agrorum.* Verum enimvero neque Clanius hic esse
debebat in numero fontium. HESSEL.

Clanius male fontibus accensetur. Duplicem Campania ha-
bit Clanim fluvium, quorum alter idem cum Liri, de quo
supra pag. 139. alter idem cum Linterno, cujus hic meminit
noster.

noſter. Uterque diſtinguendus ab alio Hetruriæ, qui incidit in Tiberim. Hic hodie *Chiana* ſalutatur, ille *Glanio* v. *Lagno*, iſte *Garigliano* audit. O.

Caſtalius

Canentem audito Statium Theb. L. I. v. 562.

*Postquam caerulei ſinuosa volumina monſtri
Terrigenam Pythona Deus ſeptem orbibus atris
Amplexum Delphos, ſquamisque annoſa terentem
Robora, Caſtaliis dum fontibus ore triſulco
Fuſus hiat, nigro ſuiens alimenta veneno,
Perculit, abſumtis numeroſa in vulnera telis . .*

his verſibus æmulatus eſt Ovidium, qui metam. L. I. verſ. 441. ſic cænit;

*Hunc Deus arcitenens, & numquam talibus armis
Ante, niſi in damis capreisque fugacibus, uſus,
Mille gravem telis, exhausta pæne pharctra,
Perdidit, effuſo per vulnera nigra veneno.*

ut illis ejuſdem L. I. verſ. 696.

*Phoebe parens, ſeu te Lyciæ Pataraea nivofis
Exercent dumeta jugis, ſeu rore pudico
Caſtaliæ flavos amor eſt tibi mergere crines,
Seu Trojam Thymbraeus habes; . . .*

illis, inquam, Statius æmulatus eſt Horatium; qui L. III. ode 4. verſ. 61. ſic cænit:

*Qui rore puro Caſtaliæ lavit
Crines ſolutos; qui Lyciæ tenet
Dumeta, natalemque ſilvam,
Delius, & Patareus Apollo.*

Unam æmulationem nemo, quod ſciam, interpres adnotavit; alteram autem Acron & Cruquianus enarrator: ſed in utriuſque commentariis mutili exſtant atque hiantes verſus Papinii. De reliquo, ſi *Caſtalius* dicatur, requirit ea vox vocem *ſons*. Itaque apud Senecam Oed. verſ. 227.

Gemina Parnaffi nivalis arx trucem ſonitum dedit,

*Immirrens Phoebea laurus tremuit & movit domum ,
Ac repente sancta fontis lympa Castalii stetit.*

& Martialem L. XII. epigr. 3. vers. 9.

Vel si malueris, prima gradiere Subura :

Atria sunt illic consulis alta mei.

Laurigeros habitat facundus Stella penates,

Clarus Hyanteae Stella sititor aquae.

Fons ubi Castalius vitreo torrente superbit ,

Unde novem dominas saepe bibisse ferunt.

τῷ fons subjungitur τὸ Castalius. Vide sis Jan. Vlitium ad Nemes. cyneg. vers. 5. v. & Probus ad Virgilio Georg. L. III. v. 293.

juvat ire jugis, qua nulla priorum

Castallum molli divertitur orbita clivo.

ubi sic: *Castalius fons est Delphis, in Apollinis oraculo, qui abluit ipsam aram Dei; dictus a Castalo, Delphici Apollinis filio, nepote Neptuni.* & Scholiafles Theocriti ad idyll. VII.

v. 148. *Κασαλίδας δὲ εἶπαν αὐτὰς ἀλλὰ Κασαίαις, τῆς ἐν Δελφοῖς κρήνης, ἴστα καὶ διατρέβουσι.* HESSEL. Est & alius fons Castalius Daphnis in Antiochiae suburbano, cujus meminit Rufinus H. Eccl. L. I. itemque Paullus Silentarius in epigramm. T. III. Analect. Vet. Poët. Graec. Cel. Brunckii p. 68. ubi sic:

Μηδὲν ἀπαγγελίας ἐς Ἀλιόχαιον, ὄδῳτα,

μηὲν πάλιν οἰμώξῃ χεῦμαθ' Καταλίας &c.

De Delphico audiendus in primis Pausanias in Phoc. cap. 8.

Ἐκ δὲ τοῦ Γυμνασίου τὴν ἐς τὸ ἱερὸν ἀνάσσει, εἶσι ἐν δεξιᾷ τῆς οἴσου τὸ ὕδωρ τῆς Καταλίας, καὶ πρὶν ἢ δὴ. Δοῦναι δὲ τὸ ὄνομα τῇ πηγῇ γυναῖκα λέγουσιν ἐπιχωρίαν, οἱ δὲ ἀνδρα Κατάλιον. Πανιάσσις δὲ ὁ Παυάρχου πεποιηκὸς ἐς Ἡρακλῆα ἴση, θυγατὶρα Ἀχελώϊ τὴν Καταλίαν φησὶν εἶναι. Ἡκιστα δὲ καὶ ἄλλο ταῦδε. Τὸ ὕδωρ τῆς Καταλίας ποταμοῦ δῶρον εἶναι τοῦ Κηφισοῦ· τοῦτο ἐποίησε καὶ Ἀλκαῖος ἐν προοίμῳ τῷ ἐς Ἀπόλλωνα, βεβαιούνται δὲ οὐχ ἥκιστα οἱ Λιλαῖσι, οἱ ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πέμματα ἐπιχώρια καὶ ἄλλα ὅποσα νομίζουσι, ἀφισσῶν ἐν τισιν ἐρημέταις ἡμέραις, καὶ αὐτὸς ἐς τῆς Καταλίας φασὶν αὐτὰ ἀναφαινεῖσθαι. Ο.

Clitor

Lactantius Placidus argum. metam. Ovidii L. XV. v. 322. quo de libro v. Fabricium biblioth. Lat. L. I. cap. 15. pag. 266. *Clitorium fontem qui bibit, odium vini capit. Clitorius fons in Arcadia vinum in odium adducit, quod Melampus Amithaonis filius, Proetidas quum ab insaniam liberasset, novissime remedia in eum projecisse fertur. Vitruvius L. VIII. cap. 3. In Arcadia vero civitas est non ignota Clitor, in cujus agris est spelunca profluens aquae, quam qui biberint fiunt abstemii. Ad eum autem fontem epigramma est in lapide inscriptum hac sententia versibus Graecis: eam non esse idoneam ad lavandum, sed etiam inimicam vitibus, quod apud eum fontem Melampus sacrificiis purgavisset rabiem Proeti filiarum, restituisseque earum virginum mentes in pristinam sanitatem. Epigramma autem est id, quod est subscriptum:*

Ἀγρῶν σὺν ποίμαις τὸ μεταμβελλὸν ἦσσι βαρύνῃ
 Δίψῳ αἰὲν ἰσχυρίως Κλειτορῶν ἑρχόμενον,
 Τῆς μὲν ἀπὸ κρήνης ἀρύσαι πόμα, καὶ παρὰ νύμφαις
 Ἰδρυάσι γῆσον πᾶν τὸ σὸν αἰπόλιοι.
 Ἀλλὰ σὺ μὴτ' ἐπὶ λαίρᾳ βάλῃς χροά, μή σε καὶ αὐρῇ
 Πημῆνι θερμῆς ἐνδὸς εἶδῃς μέθης.
 Φεῦγε δ' ἐμὴν πηγὴν μισάμπελον, ἔνθα Μελάμπος,
 Λυσάμενῳ λύσσης Προϊίδας ἀργαλῆς,
 Πάντῃ καθαυρὸν ἔκοψεν ἀπόκρυφον, εἴτ' ἂν ἀπ' Ἄργυς
 Οὔρα τροχίης ἤλυθεν Ἀρκαδίας.

Ad hunc locum est operae pretium legere Guil. Philandrum, & Abrah. Berkelium ad Steph. Byzant. in Ἀζανία; quibus jungas velim Christ. Cellarium geogr. antiq. L. II. cap. 13. p. 792. In Vibio scribendum esse videtur *Clitorius* nempe fons *Arcadiae*. HESSEL. Clitorem urbem in Arcadia memorat Ptolemaeus L. III. c. 16. cujus margini pro hodierno nomine adlitum est *Gardichi*. Secundum Pausaniam in Arcadicis c. 21. prope Clitorium oppidum trajiciebatur Clitor amnis; verum de fontis ejus mira virtute altum est apud

eum silentium. At aliunde fatis de re ipsa constat. Ovidius Metam. L. XV. v. 322.

*Clitorio quicumque sitim de fonte levarit,
Vina fugit, gaudetque meris abstemius undis.
Seu vis est in aqua, calido contraria vino,
Sive, quod indigenae memorant, Amithaone natus,
Proetidas attonitas postquam per carmen & herbas
Eripuit furiis, purgamina mentis in illas
Misit aquas, odiumque meri permansit in undis.*

De fonte Clitorio id praedicat Ovidius; similiter Athenaeus L. II. pag. 43. Sotion in excerptis pag. 139. Παρὰ Κλειτορίοις Ἰσίδωρος Φησὶν εἶναι κρήνην, ἧς ὄταν τις τοῦ ὕδατος πίη, τρῶ ὄνου τὴν ὄσμην οὐ φέροι. Eum fontem in Azania reperiri Eudoxus auctor est apud Stephanum Byz. in ea voce, sed ista Azania Arcadiae pars fuit. Pro fonte lacum vocant Plinius L. XXXI. c. 2. & Isidorus hispal. L. XIII. orig. cap. 13. O.

Camenarum

Non occurrit mihi Romae fons Camenarum, at vero in Aricina valle fons Egeriae; quod numen acceptum erat Musis, *quas commemorant Casmoinas esse.* ut Ennii verbis utar. Audire juvat Ovidium fast. L. III. v. 273.

*Defluit incerto lapidosus murmure rivus:
Saepe, sed exiguis haustibus, inde bibes.
Egeria est, quae praebet aquas, dea grata Camenis,
Illa Numae conjux consiliumque fuit.*

Consulendi sunt praeterea interpretes Juvenalis sat. III. v. 12. & aliquot subsequentibus. Quorum unus Joánn. Britannicus, haud equidem video, ut e Plutarcho Num. pag. 68. eliciat, *non solum Camenis lucum & prata, quae circum erant, sacravisse Numam; sed & fontem ipsum, qui sacris Vestalibus virginibus erat constitutus:* sic enim locus sese habet; Ἐστὶ δὲ κρήνη Μύσαις καθιερωσά τὸ χαλεόν ἐπίνο, καὶ τὰς περὶ αὐτὴν λιμῶνας, ἅπαν τὰ κολλὰ φοιτῶσά συνδιατρίβουσι αὐτῇ: τὴν δὲ

πηγή, ἢ κατάρδει τὸ χερσίον, ὕδωρ ἱερὸν ἀποδείξει ταῖς Ἑστίαισι
 παρθέναις, ὅπως λαμβάνουσαι καθ' ἡμέραν ἀγνίζουσι καὶ φαίνουσι τὸ
 ἀνάκτορον. Camenis consecrandus esse dicitur ibi campus &
 circumjacentia ei prata, fons autem virginibus Vestalibus.
 HESSEL.

Dircaeus

Dircaeus) videlicet fons. Ita Pindarus Pyth. od. IX. v. 153.

Μηδὲ Διρκάϊων ὑδάτων

Ἄει μίμναται.

ubi scholiafles; Καὶ ὅστις μηδὲ τῶν τῆς Δίρκης ὑδάτων αἰθά-
 νεται καὶ ἔχει μνήμην. Suo certò ac proprio vocabulo nomi-
 natur Dirce. Ovidius metam. L. II. vers. 339.

quaerit Boeotia Dircen.

uti legit pro *queritur* divulgatissimo Broukhusius ad Tibull.
 L. II. eleg. 3. vers. 26. cf. & Lutatius ad Statii Theb. L.
 II. v. 322. *Dircen, fontem Thebanum, per quem Boeotiam
 debemus accipere.* HESSEL. Fontis ejus meminit Strabo
 L. IX. p. 408. prope Thebas; item Plinius loco paullo
 ante memorato in Aganippe. Apud Pausaniam in Boeoticis
 five L. IX. c. 25. a Dirce, uxore Lycl, quam, quod Anti-
 tiopen injuriosius tractasset, miserabili morte, in celebra-
 timo tauro Farnesio expressa, necatam ab Antiopes filiis refe-
 runt, amnis Thebanus dictus praedicatur. Prope eum Pin-
 dari domus supererant reliquiae, teste eodem scriptore. In-
 de lucem accipit Horatius, qui L. IV. ode 2. v. 25. de
 Pindaro sic:

Multa Dircaeum levat aura cygnum.

Dirce amnis e Dirce fonte promanabat. Cognominem huic
 Thebano fontem juxta Pharas, in Achaia Peloponnesi locat
 Strabo L. VIII. c. 388. O.

Efus

Vibio qui hic succurrat, nemo est uspiam. Doctioribus
 medelam loci procul dubio corrupti commendamus. O.

Garga lege Gargaphia

In Actæonis fabula, quam narrat Ovidius metam. L. III. vallis est *Gargaphie* verl. 155.

*Vallis erat piceis & acuta densa cupressu,
Nomine Gargaphie, succinctæ sacra Dianæ:
Cujus in extremo est antrum nemorale recessu
Arte laboratum nulla. Simulaverat artem
Ingenio natura suo. Nam pumice vivo
Et levibus tophis nativum duxerat arcum.*

Hujus ad dextram fons est in eadem fabula nominatim non appellatus.

*Fons sonat a dextra tenui perlucidus unda,
Margine gramineo patulos incinctus hiatus.*

Rationem poetæ sequitur Lactantius argum. metam. L. III. fab. 2. *Diana quum in valle Gargaphiæ aestivo tempore fatigata ex assidua venatione se ad fontem perlueret; & reliqua.* Herodotus autem L. IX. semel atque iterum ac sæpius meminit τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίης. Τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίαν memorat Pausanias L. IX. cap. 4. Potuit valli nomen indidisse fons, aut fonti ex contrario vallis. Itaque haud scio, an recte scribatur apud Vibium in hoc loco *Gargaphie Boeotiae*; quemadmodum opinor voluisse scribere Herc. Ciofanum observ. in sui municipis versus supra allegatos. etenim sic ille; *Nomine Gargaphie. Sic emendandus est locus Vibii Sequestri, ubi loquitur de fonte, in quo Actæon Dianam nudam vidit.* Paucis ante diebus hoc nescio quid exararam, quum animadverti, Bochartum Chan. L. I. cap. 16. pag. 428. & Munckerum ad Hygini fab. 181, quos consultos velim, *Gargaphia Boeotiae & Gargaphie Boeotiae* hic legere. Scilicet rem conficit Plinius nat. hist. L. IV. cap. 7. *Praeterea fontes in Boeotia Oedipodia, Psammate, Dirce, Epigranea, Arethusa, Hippocrene, Aganippe, Gargaphie.* Martianus Capella L. VI. pag. 210. *Nec Athenis cedunt Boeotiae, in quibus Epigrane, Arethusa, Hippocrene, Aganippe, Gargaphie.* & Lutatius ad Statii Theb. L. VII. verl. 274. *Gargaphye) Fons Dianæ aut*

Hecatae consecratus. Gargaphie vero legatur apud poëtam. Ceterum laudatus modo Hyginus vallem, cui nomen est Gargaphia, & fontem, cui nomen est Parthenius, praedicat. HESSEL.

Actaeonis necem in sarcophago Hetrusci operis expressam dat Gorius in Museo Etrusco. De nomine fontis illud adjungo, Boccacium quoque nostri vitium fecisse suum; habet & ille: *Garga fons est Euboeae &c. O.*

Hippocrene

Nescio plane, quid sibi velint hic *Achaia & Arcadia* regiones Peloponnesi. HESSEL. v. quae supra notata sunt ad *Aganippen*. Haec nobis Strabo suffecerit. Is L. VIII. p. 379. postquam Corinthi situm descripsit, itemque montem Acrocorinthum, & Pirenen fontem, ad quem Pegasum a Bellerophonte quum ibi biberet captum refert, subjicit, eundem Pegasum & Hippocrenen in Helicone eliquisse. Τὸν δ' αὐτὸν φασὶ καὶ τὴν Ἰππου κρήνην ἀνασώδειν ἐν τῷ Ἑλικῶνι, πληζανίᾳ τῷ ὄνυχι τὴν ὑποπεσοῦσαν πέτραν. O.

Inessa

Inessam Siciliae urbem celebrarunt nonnulli veterum. Straboni L. VI. pag. 268. Ἰνησσα vocatur Aetna mons & forsam oppidum in eo structum. Dicuntur enim Aetnaei Inessam domicilium sibi occupasse locoque nomen Aetnae imposuisse. Diodorus Siculus Ἐνησσίαν nuncupat L. XI. p. 57. T. II. Boccacius, ubi Inessam Siciliae fontem appellat, errores Vibii auxisse videtur. In Rhodo insula Inessam praeter istos duumviros, quantum novi, nemo commemorat. O.

Libethros

Boeotiae) Simlerus *Magnesiae*. Servius ad Virgilii Ecl. VII. v. 21. *Libethros fons est, ubi coluntur Musae. A fonte Boeotiae Libethro &c. videndi & ceteri interpretes. HESSEL.*

Apud Boccacium ita: *Libethros Magnesia fons est, Musis sacer; a quo Musae dicuntur Libethrides.* Qualis ea sit Magnesia, docet Plinius L. IV. c. 9. *Thessaliae adnexa Magnesia est, cujus fons Libethra.* Pomponius Mela haud procul Tempis locat. Ita L. II. c. 3. *Hinc non longe est Olympus, Pelion, Ossa . . . hic Musarum parens domusque Pieria . . . hic sacro nemore nobilia Tempe: hic Libethra, carminum fontes.* Haec testimonia de Libethris Thessalicis confirmare videtur Pausanias L. IX. c. 30. ubi urbem Libethra in Olympo celebrem fuisse testatur, qua mons in Macedoniam se immittit; verum idem c. 34. Libethrii montis & fontis Musarumque inde cognominatarum in Boeotia meminit. Κορωνίας δὲ σταδίου ὡς τεσσαράκοιτα ὄρη ἀπὶ χειρὶ τὸ Λιβήθειον· ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ Μουσῶν τε καὶ Νυμφῶν ἐπίκλησίν ἐστι Λιβηθρίων· καὶ πηγαὶ (τὴν μὲν Λιβηθριάδα ὀνομάζουσι, ἣ δὲ ἑτέρα πέτρα) γυναικὸς μαστοῦς εἰσὶν ἑκασμῆται, καὶ ὅμοιον γάλακτι ὕδωρ ἀπ' αὐτῶν ἄνισιν. Itaque error videri posset, quicquid de carminum fontibus in Thessalia Plinius & Mela referunt, inde ortus, quod ad Libethra Thessalica transfulerint, quae rectius ad Libethrium Boeotium pertinebant. Pausanias profecto, ubi haud procul Coronea eum montem fitum fuisse refert, non Thessalicam vel Phthioticam Coroneam sed Boeoticam intelligit. Sane & Strabo: Ἐν Ἑλικῶν ἐστὶ τό, τε, inquit L. IX. p. 410. Μουσῶν ἱερόν καὶ ἡ Ἰσποκρήνη καὶ τὸ τῶν Λιβηθρίδων Νυμφῶν ἄντρον, ἐκ οὗ τεκμαίροντ' ἂν τις, Θρωάκας εἶναι τοὺς τὸν Ἑλικῶνα ταῖς Μόνσαις καθιέρωσαντας· οἱ καὶ τὴν Πιερίαν καὶ τὸ Λιβηθρον καὶ τὴν Πίμπλαιαν ταῖς αὐταῖς Θεαῖς ἀνέδειξαν, ἑκαλοῦντο δὲ Πίερες· ἐκλεπόλων δ' ἐπέων, Μακεδόνες οὖν ἔχουσι τὰ χωρία ταῦτα. Idem L. X. p. 471. similia istis: Πιερία γὰρ, καὶ Ὀλυμπος, καὶ Πίμπλαια, καὶ Λιβηθρον τὸ παλαιὸν ἦν Θρωάκια χωρία καὶ ὄρη· οὖν δὲ ἔχουσι Μακεδόνες· τὸν τε Ἑλικῶνα καθιέρωσαν ταῖς Μόνσαις Θρωάκας οἱ τὴν Βοιωτίαν ἐποικήσαντες, ὅπερ καὶ τὸ τῶν Λιβηθριάδων Νυμφῶν ἄλτρον καθιέρωσαν. Unicum est, quod in gratiam Melae & Plinii dici queat, scilicet, forsan circa Libethra Thessalica vel Phthiotica, quae tum Thracica quoque fuere, olim extitisse fontem, Musis

consecratum. Ab iis non longe abfuisse Orphei monumentum refert Pausanias L. cit. c. 30. Quicquid sit, audacter facessere ex Vibio iubemus Simleri conjecturam, qui *Bocotiae* substituendum putavit *Magnesiae*; non quidem Strabonis & Pausaniae testimoniis freti, sed Servii ab Hesselio citati, quem hic unice secutus est Sequester. A Libethro Musas & Nymphas dictas esse *Libethrides*, versus Virgilio a Servio illustratus declarat:

Nymphae, noster amor, Libethrides, . . . Q.

Liriope

Probant hoc Simlerus, Munckerus ad Lactant. argum. metam. Ovid. L. III. fab. 6. *Secundum fontem*) *Vibius Sequester cap. de fontibus; Lyeope, ubi Narcissus se conspexit, Liriope corrigit Simlerus.* De nomine fontis Ovidius metam. L. III. vers. 407. filet; Lactantius item. Liriope autem non est fons, ubi Narcissus se conspexit; sed mater istius formosi pueri. Ovidius vers. 341.

*Prima fide vocisque ratae tentamina sumfit
Caerulea Liriope; quam quondam flumine curvo
Implicuit, clausaeque suis Cephisos in undis
Vim tulit. Enixa est utero pulcherrima pleno
Infantem, Nymphis jam tunc qui posset amari;
Narcissumque vocat.*

Lactantius fab. 5. *Liriope Nympha ex amne Cephisso praeceavit Narcissum, & reliqua.* HESSEL.

Liriope) Ita MS. Med. probe. GRONOV. Liriope non esse dictum fontem, in quo Narcissus sese conspexit, sed id matris formosissimi pueri fuisse nomen, recte tradit Hesselius. Apud Pausaniam fons iste Narcissi salutatur, situsque indicatur. L. IX. scilicet c. 31. *Θισπιών δὲ ἐν τῇ γῆ, ἡ Δορυκαίων ἐστὶν ὀνομαζομένη· ἐνταῦθα ἐστὶ Ναρκίσσου πηγή, καὶ τὸν Ναρκίσσον ἰδεῖν ἐς τοῦτο τὸ ὕδωρ φασὶν· οὐ συνέλα δὲ, ὅτι ἰώρῃ σκιάν τὴν ἑαυτοῦ, λαθεῖν τε αὐτὸν ἐραοδέντα αὐτοῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐρασιῶ ἐπὶ τῇ πηγῇ οἱ συμβῆναι τὴν τελευταίην.* Multa subjungit

idem ad hanc fabellam spectantia, quae nunc praeterimus. Monumentum Narcissi *Sigeli* vocatum, auctor est Strabo L. IX. p. 404. Καὶ ἡ Γραῖα δ' ἐστὶ τόπος Ὁμήρου πλησίον, καὶ τὸ ἱερόν τοῦ Ἀμφιαράου, καὶ τὸ Ναρκίσσου τοῦ Ἐπίχρητος μῆμα, ὃ καλεῖται Σιγηλοῦ· ἐπειδὴ σιγῶσι παλαιότητες· τίτις δὲ τῆ Ταυάγρα τὴν αὐτὴν φασίν. O.

Langia

Boccacius profus eadem habet. Simlerus & Barthius ad Statium legunt quoque *Langia*. Vibium quam maxime illustrat Statius Theb. L. IV. v. 717 & 825.

*Una tamen tacitas (sed jussu numinis) undas
Haec quoque secreta nutrit Langia sub umbra.
Nondum illi raptus dederat lacrimabile nomen
Archemorus, nec fama Deae. & reliqua.*

ubi Lutatius; *Langia*) Fons est, qui postea vocatus est *Archemorus*, & huic consecratus est fons & *Nympha*; cujus famam postea *Argivi* accepto beneficio extulerunt, quia non perdidert aquam. Juxta fontem agone celebratur in honorem *Archemori* consecratus, & in *Nymphae* beneficium. *Archemorus* est *Lycurgi* filius *Graeci*, quem *Hypsipyle* acceperat nutriendum; quae, dum sitientibus *Graecis* fontem demonstrat *Langiam*, regium puerum ictu serpentis amisit. Is est puer *Opheltes*, qui post *Archemorus* est dictus: nomen enim lacrimabile significat *Archemorus* ἀπό ΘΑΡΧΗΝΟΙΝΟ εἰρησ' εο quod primus occisus est. & reliqua. Vide *Barthium*. HESSEL. Legenda videntur sic corrupta haec *Graeca* verba, uti scholiastes *Pindari* tradit in *Hypothesi Nemeon*: ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΜΟΡΟΥ. Ita scilicet ille: Ἀμφιαράου δὲ τούτοις μαντευόμενον Ἀρχήμορον αὐτὸν ἐκάλεσαν, ὅτι αὐτοῖς ἀρχὴ μέρου ἐγένετο ὁ τοῦ παιδὸς θάνατος. Neque audiri proinde meretur *Faber*, qui temere id nomen in Ἀρχήμορος mutandum praecipit. cf. *Munckerus* l. c. O.

Exquisitiora discimus de fabulosa ejus origine apud *Nican-drum Alexipharm.* v. 105.

- - - - - ὕμνη

* Λαγγίη πόμα κῆνο Διὸς τεκμήρατο παιδί.

Pausanias in Laconicis p. 203. narrationem habet de fonte Pellanide, ubi si verba ἐν ἑτέροις πηγῇ Λαγκίᾳ mecum emendaveris: Λαγκίᾳ, ecce Tibi tum Langiam fontem Argivum! SCHNEIDER.

Nemeaea) ed. Flor. (& Böccacius) *Nemea*. Utrumque probum est. Stephanus Byzantinus in Νεμέᾳ. τὸ ἰδιώκων Νέμεσις ἢ Νεμεσαίσις. ubi Berkélius est videndus. integer enim totus non videtur locus.

annuus) Contraria est Pindaricorum Νεμεσῶν ὑπόθεσις non una, ἢ ἔτι τριστής. Et Statius Theb. L. IV. v. 721.

- - - *Manet ingens gloria Nympham,*
Quum tristem Hypsipylen ducibus sudatus Achaeis
Ludus, & atra sacrum recolit trieteris Opheltem.

Munckerum etiam videtis ad Hygini fab. 74. HESSEL.

Menais

De castello Menaeo & fonte fatis auctorum laudant Bollandi ad acta SS. 5. Febr. ad vit. S. Agathae & d. 18. Febr. de martyribus Leontinis. p. 56. SCHNEIDER.

Inter oppida Siciliae memorantur Ptolemaeo Μεναιῶν, L. III. c. 4. Apud Stephanum legebatur Μενδαῖ & gentile Μενδαῖσις, sed Cluverii itemque Bocharti arbitrio Berkélius ibi reposuit Μεναιῶν & Μεναιῶσις; fatisme recte, dubitat Holstenius. *Mennenios* incolas vocat Cicero in Verr. Act. III. c. 43. Dicendos rectius *Menaenos*, disputat ex nummis P. Burmannus ad D'Orvillii T. X. p. 377. cui adstipulatur Ill. Castellus P. T. M. in terza agg. alla Sicilia Numismatica. Opuscoli di autori Sicil. T. XIII. Restituendas quoque Μέννας oppidum censet Cluverius Diodoro Siculo L. XI. cap. 87. ubi fuerat μὲν νίας & subiciebatur ἢ τις ἢ ἀντὶ παλαιῶν, scilicet Ducetio, qui eam urbem in apertum campum transtulisset & prope fanum Palicorum extruxisset praeclaram urbem aliam fertur ibidem, quam ab his Diis Palicam dixerit. Ἐγγυὸς Παλικῶν quoque Μενάσις locat Stephanus. Oppidum id Menarum hodie *Mendó* salutatur. Secundo lapide ab oppido Menis occurrit *font*

Menaïs, vel *Menenius* (potius *Menaenus*) sive *Menenfis* Ἰμεναίος κρήνη, quae & Παλικινή κρήνη vel λίμνη Παλικῶν salutabatur, item Κρατῆρες Παλικῶν. De Palicis Diis nos supra ex Macrobio ad Symaethon fluvium pag. 193. Crateres istos describit idem, cui jungendus Diodorus Siculus L. cit. c. 88. ex quibus intelligitur, cur apud Ovidium metam. L. V. v. 405, infernus raptor

Perque lacus altos & olentia sulfure fertur

Stagna Palicorum - - - -

Commode cum Solfatara Neapolitana proinde Menaïdem lacum comparat D'Orvillius in Siculis T. I. p. 168. Meretur omnino Fazellus, quem de recentiori statu fontis vel lacus audiamus. Ita ille Decad. I. L. III. c. 2. „ Extant hodie „ in eodem colle urbis Palicae vestigia, non magno tamen „ interim ambitu comprehensa: templi quoque ipsius (nimirum Palicorum) magna circa lacum & ea pro majori „ parte obruta monumenta. Lacus autem ipse ad angulum „ planitiei est circa collis radices, turbidus & mali odoris, „ ambitus passuum non minus centum; in cujus quoque „ medio tres sunt, veluti ollae sub igne ferventis, aquarum scaturigines, quae continua etiamnum eructatione ad „ tres circiter cubitos in altum, comitante perpetuo aestus „ murmure, aquas efferunt, rursumque cadentes in sinum „ recipiuntur. Aquas hujus stagni si mane ante solis exitum bruta potaverint, repentino prope interitu occidunt. „ Nam, licet frigidae sint, turbidae tamen, & dirum exhalantes odorem; qui ex sulphuris bituminisque materia, „ qua stagni fundus plenus est, ut bullae ex eo aliquando effatae indicant, generatur. Hinc adeo perniciosae sunt „ ejus aquae, ut non solum potantia bruta, sed supervolantes plerumque aves in periculum agant. Nam ex aquarum hujuscemodi vaporibus aër inscitur, & , quo deterior „ est materia, eo concretior redditur: quo inspirato, perinde ut gustato veneno, aves pereunt. Aetate mea, cum „ aliquando Sicilia ficcitate laboraret, stagnum hoc prorsus „ exaruit, e cujus tum crateribus, ventis solum furentibus,

„ pulvis tantum efflabatur. „ Leontinis quod Menaïdem attribuat Vibius, id paullo latius dictum censeo. Nihil impedit tamen, quo minus in ditione Leontii olim fuerit. De juramento & nos supra ad Symaethum ex Macrobio egimus, & Diodorus Sic. l. c. nonnulla habet, & Stephani epitomator ad Sequestrem prorsus apposite ita: Ἔστι δὲ κρήνη τις ἐν Παλίκοις τῆς Σικελίας αἰς δεκάκλιος ἡ αὐτὴ δ' ἀναρρίπτει ὕδωρ εἰς ὕψος 95 πήγαις ὡςτις ὑπὸ τῶν θεωροῦντων νομίζουσιν κατακλυδοθήσεσθαι τὸ πιδίον ἢ πάλιν εἰς ἐαυτὸ καθίσταται. Ἔστι δὲ ἢ ὅρασις ἁγίος αὐτάθι, ὅσα γὰρ ὀρνέαι τις, εἰς πινακίον γράφουσιν, βιάσκει αὐτὸ εἰς τὸ ὕδωρ, εἰάν μὲν οὖν εὐορκῆ, ἐπικαλάζει ἢ εἰάν δὲ μὴ εὐορκῆ, τὸ μὲν πινακίον ἀφανίζειται, αὐτὸς δὲ πίμπραται. O.

Spandeus

Apud Boccacium illud *Coa* intercidit. Ita enim: *Spandeus fons est in insula Asiae*. Nota est *Cos* insula, ante *Carriam* e regione *Halicarnassi* projecta. v. *Plinius* L. V. c. 31. Eam si intelligat noster, recte *Coam* dixit adjective infulam, ut alias *Coas* vestes memorant veteres; rectius tamen forsitan in *Parifino* II. codice legitur *Coasiae*, ubi se junctis vocibus efficias *Co Asiae*. Dolendum, quod *Spandei* nusquam vola aut vestigium occurrat. O.

Salmacis

Unde fit infamis, quare male fortibus undis

Salmacis enervet, tactosque remolliat artus;

discite ab *Ovidio* *metam.* L. IV. vers. 285. & *Lactantio* *argum.* *metam.* *Ovidii* L. IV. fab. 11. Eo de fonte mentionem quoque facit idem poeta *ejusd. oper.* L. XV. vers. 317.

Quodque magis mirum, sunt, qui non corpora tantum,

Verum animos etiam, valeant mutare, liquores.

Cui non audita est obscenae Salmacis undae?

Idemque *μυθολογία* *ejusd. oper.* L. XV. fab. 19. *Salmacis fontem qui contingit, in mollitiem vertitur. Salmacis fons in*

*Caria contactu sui liquoris cogit in molliem corporis obsceni
verti: quod beneficio Mercurii & Veneris dicitur esse factum.*
Idcirco haud sine causa Staius exclamat L. I. silv. 5. vers. 19.

*Non vos, quae culpa decus infamastis aquarum,
Sollicitare juvat. Procul hinc, & fonte doloso
Salmacis, & viduae Cebrenidos arida luctu
Flumina, & Herculei praedatrix cedat alumni.*

atque apud Ennium fragm. ex incert. trag. & com. pag. 300.
edit. nostr. Amstel. 1707. nescio quis:

Salmaci, da spolia sine sudore & sanguine.

Epigramma Graecum pernobile εις την Σαλμακίδα ᾠδηλον ha-
betur in epigramm. L. I. cap. 65. §. 7. (in Cel. Brunckii
analectis vet. poet. Graec. T. III. p. 190.)

Ἐι μὲν ἀνὴρ ἦκεις, ἄρυσαι, ξίνη, τῆς δ' ἀπὸ πυγῆς·

Ἐι δὲ φύσει μαλακός, μὴ με τίης πρόφασιν.

Ἄρῃεν ἔγὼ ποτόν εἰμι, καὶ ἀνδράσι μόνον ἀπόκω·

Τοῖς δὲ φύσει μαλακοῖς ἢ φύσει ἐστὶν ὕδωρ.

HESSEL.

Haec licet verba de effoeminatis illis, qui muliebria pati
sustinent, possint intelligi, ut interpretati sunt viri doctissimi,
Pithoeus ad Petron. cap. 23. & Barthius ad Claudiani L. I.
in Eutrop. vers. 252. credere malim, Vibium designasse her-
maphroditum; venerunt enim procul dubio Ovidii versus
ei in mentem, dum haec scriberet, ex IV. Metam. vers. 385.

*Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde
Semivir: & tactis subito mollescat in undis.*

dixerat & paulo ante Ovidius,

*Ergo ubi se liquidas, quo vir descenderat, undas
Semimarem fecisse videt, mollitaque in illis
Membra - - - - -*

Mollita hic membra sunt igitur, quae naturam virilem cum
utraque, mascula nempe & foeminina, commutarunt. Quod
autem ad ultima verba *idem & obscoenus fit*, spectat, melior
est lectio, quae ea sic exhibet, *id est obscoenus fit*. In quibus
Ovidium rursus respexit noster XV. Metam. vers. 319.

Cui non audita est obscenae Salmacis undae.

Examinandum, num ad duplicem modum effoeminationis respexerit noster; nempe quasi hic fons hermaphroditos redderet homines, & muliebria pati doceret: atque sic duplex haec opinio veritatem nancisceretur, quam & firmarent ultima verba *idem & obscenus fit*. De verbo *mollescere* vide Lactantium Placidum in Narrat. Fab. Ovid. ad L. IV. fab. II. ubi Munker. CLAUD. Festus: *Salmacis nomine nympha Coeli & terrae filia fertur causa fontis Halicarnassi aquae appellandae fuisse Salmacidis, quam qui bibisset, vitio impudicitiae mollesceret, ob eam rem, quod ejus aditus angustatus parietibus occasionem largitur juvenibus petulantibus antecedentium puerorum puellarumque violandarum, quia non patet refugium. Ennius:*

Salmacida spolia sine sanguine & sudore.

Strabo L. XIV. p. 656. non aëri & aquae, sed hominum luxuriae molliem imputat. GRONOV.

Apud Boccacium de Salmacis fonte sic: *Falsa multorum opinione creditur, Venereum morbum implicare bibentibus. His autem Vitruvii verba exprimit, qui in describenda urbe Halicarnasso, a Mausolo structa, postquam de Mausoleo dixit, deque Martis fano, subjicit ista: In cornu autem summo dextro Veneris & Mercurii fanum ad ipsum Salmacidis fontem. Is autem falsa opinione putatur, venereo morbo implicare eos, qui ex eo biberint. Sed haec opinio, quare per orbem terrarum falso rumore sit pervagata, non pigebit exponere. Non enim, quod dicitur molles & impudicos ex ea aqua fieri, id potest esse; sed est ejus fontis potestas perlucida, saporque egregius. Cum autem Melas & Arenanias ab Argis & Troezenae coloniam communem eo loci deduxerunt, barbaros Caras & Lelegas ejecerunt. Hi autem ad montes fugati se congregantes discurrebant, & ibi latrocinia facientes crudeliter eos vastabant. Postea de colonis unus ad eum fontem, propter bonitatem aquae, quaestus causa, tabernam omnibus copiis instruxit, eamque exercendo eos barbaros alleclabat; ita singulatim decurrentes & ad coetus convenientes e duro feroque more commutari in Graecorum consuetudinem & suavitatem sua voluntate reducebantur,*

Ergo ea aqua non impudico morbi vitio, sed humanitatis dulcedine, mollitis animis barbarorum, eam famam est adeptā. Toto coelo haec Vitruvii expositio a vulgata apud Poetas opinione differt, cui & Strabo adhaeret l. c. causa ab indole fontis ad indolem hominum rejecta. Salmacis fons ἀπὸ τοῦ σαλμακίσιον dictus putatur, sed id etymon utroque trahi potest. Praeter fontem & urbs in Caria fuit, Salmacis dicta, Stephano memorata, Halicarnasso propinqua, quae arcem habebat. Inde ἄκραν vocat Arrianus de exped. Alex. M. L. I. p. 66. Citat & Ortelius ex Floro L. IV. cap. 10. *Salmacidis fluvium*; verum Salmasius in exercit. Plin. in Solinum p. 81. ostendit, corruptum locum esse, legendumque conjicit *salinacidis; fluvius* . . . O.

idem & obscenus fit.) Sic Joh. Brodaeus ad epigr. laudatum. Hier. Columna ad Ennii locum modo designatum *idem obscoenus* fit. C. Barthius ad Claudian. in Eutrop. L. I. v. 252. ed. Hanov. *id est, obscoenus fit*: ita quoque Franc. Pitheous ad Petron. cap. 23. Optime vero MS. Revii: *id est, obscenus fit.* HESSEL.

Timavus

v. Martialis L. IV, ep. 25. v. 5.

Et tu Ledaeo felix Aquileja Timavo,

Hic ubi septenas Cyllarus hausit aquas . . .

HESSEL.

In tabula Theodosiana prope Aquilejam ingens lacus representatur, in quem influit *fluvius frigidus*. Supra lacum apictum est magnum aedificium quadratum, quale designare thermas solet, adjecto titulo: *fonte timavi*. Effugit hoc, quod sane mirum, Paulli Pincii solertiam, qui in dissertatione de Timavo fluvio, excusa Venetiis 8. 1566. & recusa in thes. antiq. Italic. T. VI. P. IV. potissimum contra Blondum laborat ostendere, non juxta Patavium praeterfluere Timavum, *Brentam*que hodie dici, sed prope Aquilejam decurrere, vel Tergesten inter atque Concordiam. Poterat adicere

adjicere Pincius, Timavum hodieque *Timao* dici, magnumque sententiæ suæ robur ex laudata tabula, si eam vidisset, conciliare, quæ cum Melæ & Plinii locis, quæ is producit, apte conspirat. Mela sic L. II. c. 4. *At in oris proxima est Tergeste, Concordia. Interfluit Timavus, novem capitibus exsurgens, uno ostio emissus.* Plinius L. II. c. 10. *Contra Timavum amnem, insula parva in mari est, cum fontibus calidis, qui pariter cum aestu maris crescunt, minuunturque.* Fontes istos calidos (in tabula notatos) his temporibus *balnea Montisfalconis* dici ostendit Pincius, quodque non in insula sint amplius sed in continente terra, id ex diutina aquarum colluvione factum scribit. *Brentam* autem Patavinum olim *Medoacum* & a Messalla Corvino *Brentesiam* salutatum docet idem. Sic ergo satis superque stabilitur veterum de Timavo sententiâ; quos inter saltem Strabonem audiemus, qui L. V. pag. 214. prope Aquilejam Timavum fluvium portumque describit. *Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ μυχῷ τοῦ Ἀδελίου ἢ ἰσθμῶν τοῦ Δομιλίου ἐστὶν ἄξιον μνήμης, τὸ Τίμαρον Ἰμπεῖνα γὰρ ἔχει ἢ ἄστος εὐκρωτὶς, ἢ πηγὰς ἔκ ποταμίου ὑδάτων ἰσθμῶν εἰς τὴν θάλατταν ἐκπίπτουσας, πλατὺν ἢ βαθὺν ποταμῶν.* Si quæ sunt Poetarum loca, quæ cum aliqua veritatis specie pro Brenta Patavino allegat Blondus, iis doctè satisfecit Pincius. In citando Vibio nostro humani quid passus est. Cum Boccacio scilicet eum confundit. *Sed & Vibius Sequester: hæc verba ejus sunt, Brenta ex Tridentini montibus per Vincentinum & Patavinum solum, juxta Venetias decurrit in Adriam. Timavus Aquilejæ Galliæ (fons). De Brenta quæ affert, ex Boccacio hausit, nec apud Vibium extant; de Timavo Sequestrem excerpit, quo longe fusior est Boccacius: Timavus, inquit, Venetorum fluvius est, Concordiæ atque Tergestæ oppidis proximus. Et monte quidem grandi per novem ora effusus amplissimum ante alia fontem facit; ex quo uno tandem exiens alveo in Hadriaticum funditur mare in sinu Tergestino. Fuere tamen, qui putavere hunc fluvium apud Antenoridas esse, & ex Euganeo monte fundi, quod falsum est.* His verbis Boc-

cacius secutus est Melam, expressit quoque ista Virgilio ex Aeneid. L. I. v. 246 seq.

*Antenor potuit, mediis elapsus Achivis,
Illyricos penetrare sinus, atque intima tutus
Regna Liburnorum & fontem superare Timavi.
Unde per ora novem vasto cum murmure montis
It mare proruptum & pelago premit arva sonanti.*

Demum carpit & recte quidem eos, qui perperam Lucani locum hunc intellexere ex L. VII. v. 192.

*Euganeo, si vera fides memorantibus, augur
Colle sedens, Aponus terris ubi fumifer exit
Atque Antenorei dispergitur unda Timavi.*

Ad laudatum Virgilii versum 246. Servius notat: *Timavus in Histria est, inter Aquilejam & Tergistum.* Quae princeps is poetarum Latinorum de vasto murmure mentis praedicat, ea sibi quoque audita & visa testantur Pincius. O.

Virvinus

Idem forte cum Virvino fonte Virbii fluvius est apud Vibium, ex mente Ortelii. Simlerus heic *Virbium* Virvino substituendum censet. Nihil moror equidem. De Virbio paullo ante actum pag. 211. O.

AD LACUS

Avernus

immensae altitud.) v. Lucanus L. II. v. 667. Servius ad Virgillii Aen. L. VI. v. 238. *lacu nigro*) aut alto, aut vere nigro, inferorum vicinitate. HESSEL. Eam profunditatem testatur & Aristoteles in admirandis, βάρθρ̄ dicens ἀντίβλητον. Straboni L. V. p. 244. Ἄορν̄ κέλευθος ἀρχιβάθρ̄σι. Diodorus Siculus τὸ βάθρ̄ ἀπείστον praedicat, adjicitque, ingentem istam voraginis altitudinem aquae, alias limpidissimae, coeruleum conciliare colorem. Forma Averni rotunda est. Κυκλωτέρῃ eam vocat Aristoteles, & collibus addit circumdari trium stadiorum altitudine, ἀμφιστοιωμένη βούχῳ Lycophron; in tabula Theodosiana supra Cumas femicirculari fere figura fistitur. Hodie *il lago d' Averno* itemque *il lago di Trepergolà* salutatur. Graecum ejus nomen Ἄορν̄ inde deducunt veteres certatim, quia odor ejus avibus sit infestissimus; ita Nonius Marcellus cap. 1. cf. & Servius ad Virgillii l. c. Poetarum loca dabit Cluverius Ital. ant. L. IV. c. 2. Rationem repetunt ex aquae sulfureae odore gravissimo, quem tamen non tam lacus ipse quam antrum seu spelunca Averni, quam eandem cum antro Sibyllae (*la grotta della Sibilla* hodieque) putant. Audiamus Virgilium L. VI. v. 237 seq.

*Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatus,
Scurpea, tuta lacu nigro, nemorumque tenebris,
Quam super haud ullae poterant impune volantes
Tendere iter pennis: talibus sese halitus atris
Faucibus effundens supera ad convexa ferebat,
Unde locum Graji dixerunt nomine Aornon.*

Istas nemorum tenebras variis ansam dedisse fabulis, auctor est Strabo, quae tamen evanuerint, postquam Agrippa silvam, quae Avernum cinxerat, excidisset. Veram sulfurei tetricique odoris & graveolenti causam exponit Vir Illustris L. B. de Dietrich in animadversionibus ad epistolas Ferberi de re mineralogica Italiae, Gallico versas & hinc

Argentorati superiori anno editas pag. 167. Ita vir doctus : *Nous avons les preuves les plus convaincantes, que le lago d'Averno n'est que le bassin d'un ancien cratère ; les montagnes, qui l'environnent, sont toutes volcaniques : on trouve des sources chaudes dans la grotte de la Sibylle, qui est située sur les bords les plus ténébreux de ce lac sinistre. Virgile & d'autres anciens écrivains assurent, que les oiseaux, qui voloient au dessus, périssoient. Sans doute, que dans ce temps, qui étoit plus rapproché de celui de l'éruption, les exhalaisons étoient encore plus nuisibles, qu'elles ne le sont aujourd'hui. Il faut, qu'elles le soient encore : car d'après l'observation de Mr. Hamilton les lacs, qui sont aux environs de celui d'Averno, sont toujours fournis d'oiseaux aquatiques en hiver, tandis qu'on n'en voit presque point sur le lac d'Averno.* Adjoint de in, lacus istius undas olim in mare habuisse exitum, praecclusum ex quo crebris terraemotibus concussus totus is tractus. Tandem a. 1538. ex repentino (verbis utor Cluverii ex l. c.) altissimoque hiatu, ignem evomente, tanta cinerum pumicibus permixtorum vis eructata est, ut inde mons novus vel cinereus exurgeret. Latine rectius fere dici Averni lacum quam Avernum ostendit Cluverius. O.

Acheron

De Acheronte amne apud Mariandynos fito supra est actum pag. 51. Is ex Acherusia palude vel specu credebatur profuere, per quem ex inferis protractum Cerberum ferebant. Acherontem fluvium cum Acherusia palude habuit & Epirus teste Pausania in Atticis c. 17. & Thucydide L. I. c. 46. Livius eum l. VIII. c. 24. ex Molosside fluentem in stagna inferna accipere Theprotium finem narrat. Porro & Acheron vel Acherusia aqua in Brutiis extitit, Epirensi Alexandro fatalis. v. Livius l. c. Heic eam Vibio intelligi Acherusiam paludem arbitratur Claudius, quam Cumis vicinam Plinius tradit L. III. c. 5. quamque τῆς θαλάσσης ἀπέχουσι τριακταγώνη dicit Strabo L. V. p. 343. Minus recte in tabula Theodofiana inter Liternum & Cumas & ovata quidem forma la-

cus notatur *acerusius*, adspiratione haud dubie per librarii incuriam omiſſa, ut judicat Cluverius Ital. ant. L. III. c. 2. Hodie eum eſſe, qui vulgo dicatur *il lago di Calluccia*, arbitratur idem, ea maxime ratione ductus, quod Strabo Cumas inter & Miſenum promontorium ſitum indicat. Quod ex opinione veterum illac ad inferos iri tradit Vibius, id cum Averno commune habuit Acheruſius lacus. Strabo l. c. ubi de Averno loquitur τοῦτο χωρίον Πλούτωνός τε ὑπελάμβανον . . Ἐστὶ δὲ πηγὴ τις αὐτοῦ καὶ ὁμίον ὕδατος ἐπὶ τῇ θαλάσῃ· τούτῃ δ' ἀπέχουσι πάλαι, τὸ τῆς Στυγὸς ὕδατος νομίζαντες . . . τότε Πυραφλεγυθούσῃ ἐκ τῶν θερμῶν ὑδάτων ἐτεκμαίροντο τῶν πληθειῶν τῆς Ἀχέρουσιος. Nota ſunt & obvia paſſim Poëtarum loca. O.

Aecitus

Primo quidem obtutu hic locus in iis mihi viſus erat, de quibus deſperandum penitus eſſet. Re probe perpenſa, *Acritus* vel potius *Achridus* legendum cenſeo. Scilicet ad Lychnidum urbem Daſſaretiorum, Illyridos qui populus fuit teſte Stephano, Lychnites palus eſt ſita, ex qua Drinus profluit, qua de re v. ſupra pag. 105. Offendimus ibi, ſequiori aevo utramque, urbem aequae ac paludem, dictam eſſe *Achridem*, & hodie nomen reſtare *Akrida*. Quam facile librarii in hac voce, minus nota, offenderint, quamque nulla opera ex iſta excluſerint monſtra, quae nunc codices obſident, *Aecitus*, *Aicitus*, *Aecicus*, *Aeticus*, nemo eſt, qui non intelligat. Apolloniae quod dicat Vibius, paullo latius, ut ſaepe alias apud ipſum uſu venire vidimus, capiendum eſt. Haud procul ſane Apollonia abeſt Akrida cum lacu ſuo. In tabula Theodoſiana utrique adſcriptum eſt *Lignido*. O.

Amaſanctus

Virgilius Aen. L. VII. v. 563.

*Eſt locus Italiae in medio, ſub montibus altis,
Nobilis & fama multis memoratus in oris,*

*Amsancti valles, Densis hunc frondibus atrum
Urget utrinque lacus nemoris, medioque fragosus
Dat sonitum saxis & toto vertice torrens.
Hic specus horrendum & saevi spiracula Ditis
Monstrantur, ruptoque ingens Acheronte vorago
Pestiferas aperit fauces*

ad quae verba Servius ita; *Hunc locum umbilicum Italiae* cosmographi dicunt. *Est autem in latere Campaniae & Apuliae, ubi Hirpini sunt; & habet aquas sulphureas, ideo graviores, quia ambiuntur silvis. Ideo autem ibi aditus dicitur inferorum, quod gravis odor juxta accedentes necat; adeo ut victimae circa hunc locum non immolarentur, sed odore perirent ad aquam applicatae; & hoc erat genus litationis. Sciendum sane Varronem enumerare, quot loca in Italia sint hujusmodi, Unde etiam Donatus dicit Lucaniae esse, qui describitur locus circa fluvium, qui Calor vocatur. Quod ideo non procedit, quia ait; Italiae medio sub montibus altis. Hoc nisi ad totam Italiam referas, non procedit: ut sit. Est in vallibus Italiae montuosae. Nam in hoc loco montes penitus non sunt. Amsanctos valles dicit, id est, omni parte sanctos. cf. & Piefius. Porro Claudianus de raptu Proserpinae, L. II. v. 348.*

*Tunc & pestiferi pacatum limen Averni
Innocuae transistis aves, flatumque repressit
Amsanctus, tacuit fixo torrente vorago.*

ubi vid. Barthius. HESSEL. In Hirpinis est lacus Ampsanctus, teste Cicero de divinat. L. I. c. 36. & Plinio H. N. L. II. c. 93. Lucaniae limites nimis profert Vibius, Hirpinos istis dum includit, fere ut Mela L. II. c. 4. qui Picentinos. *Ad Mephiis aedem esse Amsancti lacum, morique qui intraverint*, addit Plinius. Ridiculum hoc plane videtur Cluverio Ital. ant. L. IV. c. 8. „ Quis enim reperiatur, ita ille, „ nisi mente tota captus, homo, qui aquas intrare velit, „ quae aterrimo colore odoreque teterrimo in medio lacus, „ qui triangula est forma, circuitu modico, ad viri proceritatem ingenti cum fragore ebulliant? Sane, quum ad „ eum ego accederem, e longinquo (nam ad mille passus

„ ejus odor occurrebat) nares summa diligentia obturabam,
 „ nequid mali contraherem. „ A Mephiti Dea, cujus memi-
 nit Plinius, hodie *Mofetes* vel *Mufui* nomen lacui inhaeret. O.

Benacus

Supra in Mincio flumine eadem, quae hic, tradiderat nov
 ster. v. pag. 14. & 141. & infra in Venaco lacu recurrent.
 Plinius L. IX. c. 22. ita: *Lacus est Italiae Benacus in Veronensi agro, Mincium amnem transmittens.* v. & L. III. c. 19.
 Mensuram ejus tradit Strabo L. IV. p. 209. ἡ μὲν Βήνακ-
 λίμνη ἔχει μῆκος περιλακκοσίαν σταδίων, πλάτος δὲ ἑκατὸν πενή-
 κοντα, ἐκράϊ δὲ ποταμὸς Μίνκιος. Eleganter Benaci filium dicit
 Mincium Virgilius Aen. L. X. v. 205.

*Quos patre Benaco, velatus arundine glauca,
 Mincius infesta ducebat in aequora pinu.*

Benacus hodie *Lago di garda*; Mincius, *Menzo*. Benacenses
 accolae habes apud Gruterum pag. CCLX. 2. CCLXIII. 8. O.

Cyane. Cocytus.

Per quem) Nic. Heinsius: vel invito MS. *per quam* lege. De
 stagno seu fonte Cyane fabula narratur ab Ovidio Metam. L.
 V. v. 409. & Ep. ex Ponto L. II. ep. X. v. 25. Lactantio
 argum. Metam. Ovid. L. V. fab. 6. & Claudiano de raptu
 Prof. L. III. v. 245. Apud Vibium hoc in loco scribendum
 est: *Cyane Syracusis, per quem* (lacum scil. secundum eum)
Anapus transit. Reliqua *per Stygiam paludem* videntur per-
 tinere ad *Cocytos inferorum*, sic enim Virgilius Georg. L.
 IV. v. 478.

*Quos circum limus niger & deformis arundo
 Cocyti, tardaue palus inamabilis unda
 Adligat & novies Styx interfusa coërcet.*

ibi Philargyrius: *Cocytus fluvius inferorum & aliter Cocytus
 amnis apud inferos ex Styge profluens ἀπὸ τοῦ κοκύειν, quod
 est gemere & flere.* Idem poëta Aeneid. L. VI. v. 322.

*Anchisa generate Deum certissima proles,
Cocytii stagna alba vides, Stygiamque paludem.*

Donatus ibi: *Stagnum Coeyti nomen, palus vero, quae ex superfusione aquae efficitur, Styx appellatur.* v. & Servium ad v. 299 & 297. HESSEL. Recte quidem verba *per Stygiam paludem* articulo sequenti, a quo temere videntur divulsa, relictis, sed quid erit oppida! *Cocytus inferorum per Stygiam paludem?* an in his senfus? scilicet legendum suspicor *pre Stygiam paludem*; *pre* scriptum compendiose *proprope*, hinc erroris scaturigo. Sed haec levia: ipsa transpositionis medela tibi debetur ex asse. J. O. DE PAW.

Hoc modo in codice meo:

*Cyane Syracusis per quem Anopos transit,
Per Styga paludem,
Cocytus inferorum.*

Crediderim fere, Vibium duas periodos copulasse, quia litterae vicinae favebant, & deesse comparativam particulam *ut, transit ut per Styga*. scilicet Anapus miscetur Cyanae, ut Cocytus Stygi. Ovidius L. II. ex Pont. X. 26,

Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis.

Nam Cocytus est τῆς Στυγὸς ἀπορροῆς. nihil notius ex Homero. v. Cerdam ad Virgillii L. VI. Aen. v. 297. Si id non placet, Cl. Hesselii amplecterer διὰ πλάτων, qua periodum *per Styga paludem* refert unice ad *Cocytos inferorum*. Nam Pavoni *per* in *prope* mutanti erat ostendendum, ita tradidisse veteres expressis verbis: alioquin omnia, quae in Plutonis regno sunt, fingere possumus sibi vicina, quia in superis dum sumus topographiam inferorum noscere non licet accuratius, nisi ex poetis, qui nihil nesciunt; at, ut dixi, *Cocytus* non modo *prope Styga* fluit, sed cum eo miscetur vel ex eo oritur. Deinde commentitia est illa vocis *prope* nota pre in MS. Solebat enim a tachygraphis scribi aliter, scilicet ducta lineola per imam partem primae litterae *p*. In loco Vibii autem viri docti corrigunt, *per quam Anapus*. non obloquor; sed videndum, annon commode ad *lacus* subintellectum

possit referri pronomen. Sic mox *Inatamana lacus*, ex quo sed ibi tamen adest ipsum vocabulum *lacus*.

D'ORVILLE in *critica vannu.* p. 222.

„ Puto legisse Vibium alicubi, per Cyanen transisse Plutonem cum Proserpina in Stygiam paludem, ipsam vero Cyanen defluere in Anapum. Ita judicat Cluverius Sic. ant. L. I. c. 13. Cum poetarum locis maxime Ovidii & Claudiani, qui Cyanen nympham lacrymis ob raptam Deam contentaque fontis jura sui absumtam & in liquidum fontem mutatam referunt, Diodorus Sic. & Plutarchus maxime conferendi sunt. Is enim L. V. c. 4. a Plutone ibi, ubi terram dirupisset, fontem Cyanen productum scribit, apud quem solemnem postea quotannis panegyrim celebrarint Syracusani, sacrificiis etiam publice privatimque peractis. Hic in Parallelis Cyanen Cyanippi patris crimen ipsius suaeque nece expiasso commemorat. Hodie fontem ab accolis dici *la Pisma*, ingentemque esse ad modum stagni, unde recte Diodoro l. c. dicatur *λίπον* & Vibio inter lacus recensetur, auctor est Cluverius. Flumen a fonte profluens post mille circiter passus dextrae Anapi ripae adfunditur, quod testatur idem. Paulo aliter ea de re Th. Fazellus de Reb. Sic. L. IV. c. 2. „ Ad „ Anapi dextram in eo loco duo ingentes erumpunt fontes, „ major & minor, parvo inter se spatio distantes. Majori „ hodie *pisma*, minori *Pismotta* sive *Pisma Cirini* est nomen. „ Major fluens dextrae sui parte minorem recipit & sic „ auctus non longe post Anapo illabitur. Cyanes itaque „ fons apud veteres insignis *Pisma Cirini* & *Pismotta* hodie „ vocatur; adeoque immensae profunditatis est, ut hominum perpendiculari & funibus eam perscrutantium spem semper eludat. Cyane Syracusarum fons teste Plinio crescente luna crescit & ea deficiente decrescit, quod nos usu venire vidimus. Anapus fluvius (haec ego ad pag. 65. notata velim) per aliquot passuum millia incredibilis est amoenitatis. Tectis namque fronde saligna ac populea, crystallino alveo, viridibus ripis, mira placiditate fluit. Pisculentus est, ac scapha toto anno navigabilis. „ Hucusque

Fazellus. Redeo ad Cyanen. Ad eam refert Gruterus tabulam marmoream, quam Smetius atque Manutius descripsere Romae, quaeque sic habet, v. pag. XCIII. II.

VNDIS. CYANEIS. DONVM. PLA
CAVILE. FECIT
CONTVCCIVS. BLANDAS. PER. A
QVAS. ARAM VENERANDAM
HINC. ORITVR. PERGITQVE. FLV
ENS. DEINDE. OCCIDIT. IN SE
RIPAS. MOX. VIRIDIS. RENOVAN
TIBVS. INCLYTA. NYMPHIS
NVMINE. FONTIGERO. GRATES
EX. VNDIQVE. SOLVENS
SOSPES. CVM. COMITE. PRAE
STAT. RENOVANTE. LIQVORE

cf. P. Burmanni Antholog. Lat. T. I. p. 63. Oppidum quoddam Cyanes nomine insignitum supra Colchos tabula Theodosiana exhibet; Cyaneum fluvium ibidem Ptolemaeus L. V. c. 10. Cyaneas urbem Lyciae Plinius L. V. c. 27. Notae & Cyanaeae insulae in ostio Ponti, e regione Cyaneorum, populi. Duo articulos apud Vibium confluisse in unum, quos recte se junctos dedimus, nemo forsitan erit, cui non persuasum sit. De Cocyto supra pag. 92. actum inter fluvios; paludem post alios dicit Seneca in Herc. fur. Act. III. v. 686.

Palus inertis foeda Cocytii jacet.

O.

Ciminus

Nempe lacus; ipse autem *Ciminus*. v. Cellar. G. A. L. II. c. 9. HESSEL. In tabula Theodosiana supra Centumcellas exhibetur *lacus & mons Ciminus*. De monte dicitur infra. Lacus originem e fabulis repetunt veteres. Ita Servius ad Virgilii Aeneid. L. VII. v. 697. *Aliquando Hercules ad hos populos venit, qui cum a singulis provocaretur ad ostendam virtutem, defixisse dicitur vestem ferream, quo exercebatur: qui quum terrae esset affixus & a nullo potuisset au-*

ferri, cum rogatus sustulit. Unde immensa vis aquae secuta est, quae Ciminum lacum effecit. Eo alludit Plinius, quum L. II. c. 98. In silva Ciminia loca esse dicit, in quibus in terram depacta non detrahantur. Alii terrae motu ortum esse lacum commemorant, quo simul oppidum repente absorptum sit. In fragmentis Sotionis de mirandis fontium & fluminum lacuumque: τὸ δ' αὐτὸ λέγεται καὶ περὶ τοῦ Κιμίνου λάκου ἐν Ἰσθμῳ, ὡς πόλιος πρότερον ὄυσης καὶ ἀμφιδίως καταποδύσης. Succinium id oppidum fuit. Ammianus Marcellinus L. XVII. c. 16. In Ciminia Italiae parte oppidum Succiniense ad profundos hiatus Erebi abactum aeternis tenebris occultatur. Ultra Sutrium fuisse montem & silvam Ciminum ex Livio patet L. IX. c. 37. Eo tractu autem non alius conspicitur lacus, quam qui ad montis Viterbienfis radices vulgo nunc dicitur *lago di Vico*, item *lago di Ranciglione*. v. Cluverius Ital. ant. L. II. c. 3. Fabricius in nomenclatore adjecto itineribus, editis Basileae 12. a. 1547. appellari quoque *lago de Rusfiloni* narrat, quoniam antiquitus vicus is fuerit, Rus Syllanum. Patrimonio S. Petri hodie inclusus cernitur. Apud Strabonem Ciminus lacus in eorum recensetur numero, qui flumina ex sese emittunt in Tiberim. L. V. p. 226. Ast nisi me fallunt omnia, emendandus ibi est geographus, προσλαμβάνουσι δὲ πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς χάρας καὶ λίμναι μεγάλαι τε καὶ ποταμοὶ εὖσαι, , , ἂν εἶν καὶ ἡ τε Κιμινία καὶ περὶ Ὀυολσινίους καὶ ἡ περὶ Κλόυσιον, καὶ ἡ , , Σαβάθ. Legendum iudico καὶ ἡ περὶ Ὀυολσινίους. Ut sensus sit: *Talis est Ciminus lacus & alius apud Volsinios &c.* Pessime sane interpres reddiderat: *Talis est Ciminus lacus apud Volsinios.* O.

Feronia

v. Porphyrio ad Horat. Sat. L. I. Sat. V. v. 4. & Torrentius ad h. l. cf. item Cellarius G. A. L. II. cap. IX. HESSEL.

Putarim equidem, hunc articulum e serie fontium in ordinem lacuum auspiciis librariorum hominum transmigrasse. Ita quippe Servius ad Virgilii Aeneid. L. VII. v. 800. *Feronia est fons in Campania juxta Terracinam, quae aliquando*

Anxiris est dicta. Tribus millibus ab Anxuro fuisse ex Horatio patet, qui Serm. L. I. sat. V. v. 24. sic:

*Ora manusque tua lavimus, Feronia, lymphæ,
Millia tum pransi tria repimus, atque subimus
Impositum saxis late candentibus Anxur.*

Hoc cui non arriferit, forsan festinantes Vibii oculos apud Virgilium l. c. pro *lucō* legisse *lacu* sibi persuaserit. Cluverium tamen si audias, „fons ipse Feroniae Vibio inter lacus connumeratur, quia copiosis aquis veluti in parvis stagni modum erumpit; tum aquae etiam sunt falsulae & corrupti seu medicati saporis.„ v. Ital. ant. L. III. cap. 7. Caeterum a Feronia quoque, Campaniae nympha & libertorum Dea, oppidum denominatum est, quod & *lucus Feroniae* dictum, hodie vulgo *Pietra Santa* nuncupari referunt. v. Cluverius & Ortelius. O.

Fucinus

v. Virgilius Aen. L. VII. v. 756.

Te nemo Angitiae, vitrea te Fucinus unda.

Nescio autem, quo pacto dicat Emmenellius ad h. l. Fucinum in Lucania ponere Vibium, eumque ob id refutari a Cluverio. Hujus Ital. antiq. jam mihi non est in promatu. Forsan peccaverunt operae Hackianae Wolfgangianaeve plusquam unam syllabam *Fucinus*) *Hunc lacum* reponentes pro *Angitiae*) *Hunc lacum*. Quod si factum fuerit, Emmenellius mihi videtur absolvendus esse suspitione incuriae; sin minus, dormitavit utique. Inspecto demum Cluverio L. II. pag. 771. animadverti de Angitia, uti conjeceram, eum agere. HESSEL. Fucinus lacus hodie quoque *lago Fucino*, itemque ab oppidis juxta sitis *il lago di Celano* vel *di Tagliacozzo* salutatur. In Marfis constanter ponitur. Dio L. LX. p. 672. τὴν δὲ λίμνην τὴν Φουκίην, τὴν τῶν Μαρσῶν, ἠθίλητος ὁ Κλάυδιος εἰς τὸν Τίβεριν ἐξαγαγῆν. Strabo tamen L. V. p. 240. aliis quoque gentibus cingi eum lacum commemorat. Idem aquam Marciam inde derivari Romam testatur, quam Plinius e Pelignis trans Marfos & Fucinum lacum defluere

praedicat. v. quae supra notavimus ad Pitonium pag. 168. Mari similem ~~est~~ Fucinum ex Strabone quoque condiscimus, eumque mox ad montana usque impleri, mox subfideri rursus. De emittendo (in Tiberim) Fucino lacu cogitarunt Romani Principes complures, Julius Caesar, de quo Suetonius c. 44. Claudius, qui *montem perfodit inenarrabili impendio*, teste Plinio H. N. L. XXXVI. c. 15. quique *inter lacum Fucinum amnemque Lirim perrupto monte, quo magnificentia operis a pluribus viseretur, lacu in ipso navale proelium adornavit*, v. Tacitus L. XII. Annal. c. 56. Id omne negotium, etsi successisse dicatur prospere in Eusebii Chronico, destitutum tamen esse Neronis odio, Plinio credere par est. Ast Hadrianus perfecit, ut Spartianus refert c. 22. Unde testimonium Eusebii vel Hieronymi ad hunc potius trahendum videtur. Remanent hodieque vestigia aquaeductus inaequabilis sumtus & mirae structurae ab ipso lacu Romam usque, uti ad Suetonium adnotavit Marcellus Donatus. O.

Gygaea

Scholiasfes Homerì ad Iliad. L. II. v. 865. Γυγαίη) λίμνη Λυδίας, ἔπει δὲ Γυγαίης Ἀθηναῖς ἰστέον. & ad L. XX. vers. 390. Οὕτως ἐν Λυδίᾳ λίμνη καλεμένη Γυγαίη, ἣτοι ἀπὸ Γύγης τῆς Κανδαύλης, ὃν πρῶτον φασὶ βασιλεῦσαι Λυδῶν. ἢ ἀπὸ τινος ἐγχωρίου ἤρωτος Γύγης καλεμένη. Scripsisse debuerat Sequester, *Gygaea palus Lydiae*, quemadmodum Γυγαίη λίμνη Λυδίας; aut *Gygaeus lacus Lydiae*, quemadmodum apud Propertium L. III. eleg. 9. vers. 17.

*Omphale in tantum formae processit honorem,
Lydia Gygaeo tincta puella lacu;
Ut, qui pacato statuisset in orbe columnas,
Tam dura traheret mollia pensa manu.*

non autem *Gygaea lacus Lydiae*, nisi me forte fallit. HESSEL.

Herodoto L. I. cap. 90. λίμνη Γυγαίη. Plinius L. V. c. 29. *Hyde clara stagno Gygaeo*. Unde legendum *Gygaeus lacus*,

GRONOV.

Lacus is 40 stadiis distabat a Sardibus, secundum Strabonem, qui L. XIII. p. 626. antiquo nomine Γυγάιης, quo Homerus eum macat in enumeratione navium v. 372, successisse aliud refert, dictumque Καλόνη. A Turcis hodie *Euli gheul*, sive lacus largus salutatur. v. voyage à Thyatire &c. par M^r. de Peyssonel. p. 351. Circa Coloën lacum antiquorum Lydiae Regum sepulcra visebantur olim. v. Strabo p. 627. Haud est absimile vero, lacum istum manibus hominum excavatum perfectumque eo sine, ut Hermi exundantes aquas reciperet. S. CROIX.

Hammonis

Ovidius metam. L. XV. v. 308.

- - - - quid? non & lympha figurās

Datque capitque novas? medio tua, corniger Ammon,

Unda die gelida est: ortuque obituque calescit.

cf. & Lactantius in argum. metam. Ovidii. *Fons in Africa Hammonis solis ortu obituque calescit, postmodum in glaciem vertitur.* HESSEL.

Plinius L. II. c. 103. *Jovis Hammonis stagnum interdum frigidum, noctibus fervet.* Codicum scriptorum auctoritate heic Harduinus restituit *stagnum*, ubi alii ediderant *J. Hamm. fons*. Ex fonte tamē solis profluebat id stagnum, memorato praeter Plinium L. V. c. 5. in Cyrenaica prope Hammonis oraculum, & Melae L. I. c. 8. De fonte isto prorsus eadem sed fusius tradit Diodorus Sic. L. XVII. c. 50. cujus verba fere expressit Curtius L. VII. c. 7. *Est etiam aliud Hammonis nemus; in medio habet fontem, aquam solis vocant. Sub lucis ortum tepida manat; medio die, quum vehemensissimus est calor, frigida eadem fluit; inclinato in vesperam calescit; media nocte fervide exaequat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrescit, donec sub ipsum diei ortum assueti tempore languescat.* Demum Lucretius L. VI. v. 848. conferri meretur, qui ejus rei rationem reddere laborat. O.

In Athamana lacus Lunae

Haec etiam, ut alia bene multa, ex Ovidio metam. L. XV. hausta sunt; sed nescio quem in modum mutata: sic etenim poeta vers. 311.

Admotis Athamanis aquis accendere lignum

Narratur, minimos quum Luna recessit in orbes.

Cui Lactantium adjungo: is ita argum. metam. Ovid. L. XV. fab. 16. *Fons Athamanis lignum accendit. Athamanis Thessaliae regionis fonti lignum tenuata Luna admotum accenditur.* In Vibio legi posset pro *Inatamana lacus Lunae tenera ligna accendit* sic, in *Athamania lacus luna tenera* (id est, tenuata) *ligna accendit*: verum enimvero MS. Rev. exhibens *tenuia* pro *tenera* non fortunat meam mihi conjecturam, nisi extrita littera postrema. NESSEL. In constituendo hoc articulo, Boccacium fumus secuti, qui ita verba Vibii invertit: *Lunae lacus est Athamaniae, tenuia accendens ligna; ex cujus aqua* &c. At re probe perpensa, quum satis constare videatur, ex unico Ovidio sapuisse Sequestrem, in sententiam Hesselii transire malo, atque sic legendum locum nunc statuo: *In Athamania lacus luna tenuata (vel tenera) ligna accendit* &c. Jam, qualis illa Athamania fuerit, inquirendum. Athamanes successu temporis diversas regiones incoluerunt. Perrhaebis fuisse vicinos & in Dotio campo habitasse prope Ossiā in media fere Thessalia, Strabo fidem facit L. IX. p. 442. A Lapithis in Oetam ejectos Athamanes, docet idem l. c. majoremque Perrhaeborum partem ad Athamaniam & Pindum esse elapsam. Inde Aetolis proximos Athamanes ponit Livius L. XXXVIII. c. 1. Imo Plinius L. IV. c. 2. Athamanes aequae ac Perrhaebos attribuit Aetolis. Denique Stephanus Athamaniam Illyriae regionem praedicat, scilicet, qua ad Aetoliam vergebat. Nam & Strabo Epirotarum ultimos vocat. L. IX. p. 427. Ita satis latus est campus, in quo quaeri Athamanis possit Ovidii, sive fons fuerit ex mente Lactantii, sive lacus, ut Vibio placet. Quod si con-

jecturae locus sit, vix dubito, quin Jovis Dodonaei fontem intelligat Vibius. Dodone quippe in Molosside sita, Jovis oraculo inclyta, bellicosis quondam Perrhaebis domicilium praebuit, v. Homerus L. II. in catalogo navium v. 256. Istitis Athamanes fuere proximi, ut paullo ante ostensum. Jam in Dodone Jovis fons cum sit gelidus & immersas faces extinguat, si extinctae admoveantur, accendit. Idem meridie semper deficit, qua de causa ἀπανάσσειον vocant; mox incre-scens ad medium noctis exuberat, ab eo rursus sensim deficit. teste Plinio L. II. c. 103. qui priora descripsit ex Pomp. Mela L. II. c. 3. Lucretius quoque L. VI. v. 879. jam ita cecinerat:

*Frigidus est etiam fons, supra quem sita saepe
Stupa jacit flammam, concepto protinus igni:
Taedaque consimili ratione accensa per undas
Conlucet, quocumque natans impellitur auris.*

Quae sequuntur, phaenomeni causas explicant. Solinus in polyh. c. 12. & Isidorus orig. L. XIII. c. 12. eum fontem in Epiro locant; Dodonen silentio aequae premunt ac Lucretius & Vibius. O.

ex quo qui bibit) Quicquid hoc dicti est, debetur quoque Ovidio; qui de lacubus Aethiopiae quibusdam injiciens mentionem ait vers. 320.

*quos si quis faucibus hausit,
Aut furit, aut mirum patitur gravitate soporem.*

At ea verba non faciunt ad fontem Athamanum. HESSEL.

Larius

Ad Virgilium Georg. L. II. v. 159.

Anne lacus tantos? te, Lari maxime - -

Servius ita: *Larius est lacus vicinus Alpibus, qui juxta Ca-tonem in originibus per LX. tenditur millia.* & Philargyrius ad Virgillii Georg. L. II. v. 159. *Larius lacus in Gallia est Cisalpina, non amplius centum viginti stadiorum circuitu patens.* HESSEL. Larium lacum descripsere Cam. Ghilinus & Pau-

& Paulus Jovius, quorum opuscula juncta leguntur inserta Thefauro antiquit. Italic. T. III. P. II. Apud Strabonem situs Larii ejusque ambitus pingitur, L. IV. p. 192. ὁ Ἀδύνας, πληροῖ τὴν Λαίριον λίμνην, πρὸς ἣ ἔκτισται τὸ Κῶμον· εἰτ' ἐνθένδε εἰς τὸν Παδὸν συμβάλλει, cf. & pag. 204. & L. V. p. 213. Idem L. IV. c. ult. inter tres lacus magnos, qui in Alpibus sunt, Larium quoque reponit, qui μῆκος ἑγγύς τετρακοσίων σταδίων, πλάτος δὲ τριάκοντα, πρὸς μὲν δὲ ἐξήσσι μίγαν Ἀδύνας. In definiendo ambitu mire hallucinari Philargyrium; contra recte conspirare cum Strabone & Antonini itinerario Servium, ostendit Cluverius Ital. ant. L. I. c. 36. siquidem hodie L. numerantur millia a Como ad Ripam Clavennensem. *Comacenum* lacum vocat Antonini itinerarium, quod quidem nomen hodieque obtinet, dicitur enim *il lago di Como* & Germanis *der Chumersee*. Cassiodori epistolam ad Gaudiosum Theodorici Regis epistolarum magistrum si inspicias, & Comi & Comaceni lacus laudes reperies. L. XI. ep. 14. O.

Lucrinus

—v. Virgilius Georg. L. II. v. 160.

*An memorem portus, Lucrinoque addita claustra?
Atque indignatum magnis stridoribus aequor,
Julia qua ponto longe sonat unda refuso,
Tyrrhenusque fretis immittitur aestus Avernis,*

tibi Servius: *In Bajano sinu Campaniae, contra Puteolanam civitatem lacus sunt duo, Avernus & Lucrinus: qui olim propter copiam piscium vestigalia magna praestabant. Sed cum maris impetus plerumque irrumpens exinde pisces excluderet, & redemptores gravia damna paterentur, supplicaverunt senatui: & profectus C. Julius Caesar, ductis brachiis exclusit partem maris: quae antea infesta esse consueverat, reliquitque breve spatium per Avernum, qua & piscium posset copia intrare, & fluctus non essent molesti. Quod opus Julium dictum est. Sed hic ambitiose undam Juliam appellavit frementem contra molés a Julio oppositas. De hoc aggere agit & Strabo L. V. p. 245.*

ubi sic: ὁ δὲ Λοκρῶν κώπος πλατύνει μίχρα Βαίων, χόματε εἰργόμενον ἀπὸ τῆς ἐξω θαλάττης ὀκτωσάδιον τὸ μέτρον, πλάτος δὲ ἀμαξίτου πλάσις, ὃ φασὶν Ἡρακλῆα διχῶσαι, τὰς βοῦς ἐλάυνον τοῦ Γηρυόου· δεχόμενον δ' ἐπιπολῆς τὸ κύμα τοῖς χειμῶσιν ὥστε μὴ πεζεύεσθαι ῥαδίως. Ἀγρίππας ἐπιστάσασεν. Addit porro, naves nonnisi leves admittere, sed capturam ostreorum habere copiosissimam. Et tandem nonnullos Lucrinum lacum Acherusiam esse arbitrari. De ostreis inter alios Horatius epodon ode 2.

Nec me Lucrina juverint conchylia.

Terraemotu novi montis eruptione, de qua supra in Averno lacu dictum est, fere omnis Lucrinus lacus interiit. Cineribus quippe ita fuit oppletus, uti nunc tenuis tantum ac coenosa exstet palus cum exiguo arundineto, teste Cluverio Ital. ant. L. IV. c. 2. Hodieque nunc ibi monte nuovo di genere dictus restat; eam describit Caes. Capaccius in Antiquit. Puteolanis cap. 20. quae prodire Romae 8. 1652. Paulus ipsa, quae superest, teste Fabricio in nomenclatore paullo ante citato, *Mare morto* salutatur. Ben. Falconio est *Lago Licola*. O.

Lemanus

Lucanus L. I. v. 392., *cavum Lemanum* dicit. Aufonius clar. urb. carm. XIII. v. 7.

Qua rapitur praeceps Rhodanus genitore Lemanno.

HESEL.

Lemanum vel Lemannum salutant lacum praeter poetas alii quoque veterum. In his Mela L. II. c. 5. ubi de Rhodano sic: *Rhodanus non longe ab Istri Rhenique fontibus surgit. Deinde Lemanno lacu acceptus tenet impetum, seque per medium integer agens, quantus venit egreditur.* Plinius L. II. c. 103. In iis commemorat & Larium & Lemannum lacubus, qui dulces aquas fluminum transvehunt. *Quaedam (aquae) & dulces inter se supermeant alias, ut in Fucino lacu Pitonius amnis, in Lario Addua, in Verbano Ticinus, in Benaco Mincius, in Sevino Ollius, in Lemanno Rhodanus.* Apud Stra;

bonem vitiosum videtur nomen L. IV. p. 204. ἢ ἡ Πελα-
 μένα λίμνη. sic legendum jubet Casaubonius, prius aderat
 ἢ πῆ Λαμένα λίμνη. Idem p. 208. λίμνη τῆν Λιμέναν salutat.
 Quid ni autem eodem nomine vocaverit eundem lacum
 paullo ante? Suspecta mihi quam maxime Πηλαμέναι. Ptole-
 maeus quoque Λιμένην dicit. Vix dubito proinde, quin apud
 Strabonem pag. 204. quoque legendum sit ἢ ἡ Λιμένα vel
 Λιμέναι Λίωνη. Hodie *Genevae lacus* itemque *Losannae* nun-
 cupatur. At hoc nomen prorsus antiquum est. In Antonini
 itinerario *lacus* occurrit *Laufonius*, in tabula Theodosii *Lo-
 fanensis*; manifesto id est indicio, Laufonnam urbem, me-
 moratam anonymo Ravennati L. IV. c. 26. saltem jam sae-
 culo secundo stetit. Rufo Festo Avieno videtur *Accion* dici
 is lacus, v. 671.

. panditur porro in decem
 Passus recursu gurgitum stagnum grave,
 Plerique tradunt: inserit semet dehinc
 Vastam in paludem, quam vetus mos Graeciae
 Vocitavit Accion, quae praecipites aquas
 Stagni per aequor egerit: rursus effluus
 Arctansque sese fluminum ad formam

De Rhodano & lacu, per quem transit, sermonem Avieno esse,
 ipse mox indicat. O.

Mareotis

Ptolemaeo L. IV. c. 5. Μάρεια λίμνη dicitur. Plinius L. V.
 c. 10. Juxta Mareotim lacum, qui locus ante Arapotes no-
 minabatur. GRONOV. Pro *Arapotes* legendum esse *Rha-
 eotes* docet Harduinus ad eum locum, quo simul Mareotis
 lacus amplius describitur ita: *Mareotis lacus a meridiana
 urbis (Alexandriae) parte, euripo e Canopico ostio mittitur
 mediterraneo commercio, insulas quoque plures complexus,
 XXX. millia passuum trajectu, CL. ambitu, ut tradit Clau-
 dius Caesar. Alii schoenos in longitudinem patere XL. fa-
 ciunt, schoenumque stadia XXX. ita fieri longitudinis CL.
 mill. pass. tantundem & latitudinis.* Strabo lacum dicit lacum

supra C stadia, longum intra CCC. Habere infulas octo, & loca in orbe circumjacentia bene habitata. L. XVII. p. 799. E Nilo in Mariam lacum plures ductas esse fossas tradit p. 803. O.

vites Mareoticæ) Virgilius Georg. L. II. v. 91.

Sunt Thasiæ vites, sunt & Mareotides albae:

Pinguibus hæc terris habiles, levioribus illæ.

& ad h. l. interpretes. HESSEL. De vino Mareotico sic Strabo l. c. Ἐνομία τὴ ἐστὶ περὶ τοὺς τόπους, ὡς καὶ διαχρῖσθαι πρὸς καλιώσιν τὸν Μαριώτιν οἶνον. cf. & Plinius L. XIV. c. 3. Mareoticas vites in alias quoque regiones translatas esse, ex Isidoro patet orig. L. XVII. c. 5. O.

Triviae

Ariciæ) Simlerus *Africae*. perperam. Ovidius Fast. L. III. v. 261.

Nympha, mone, nemori stagnoque operata Dianæ;

Nympha Numæ conjux, ad tua festa veni.

Vallis Aricinae silva præcinctus opaca

Est lacus, antiqua religione sacer.

HESSEL.

De Aricino nemore Dianæ Tauricæ sive Scythicæ, deque lacu Dianæ, in eo sito, fuse agit Cluverius Ital. ant. L. III. c. 4. Aricia, mille passus ultra Albanum, oppidum fuit, quod nunc vulgo *la Riccia* corrupte dicitur. Prope id fons Egeriæ Nymphæ, item nemus lacusque fuit, Dianæ sacer. v. Ovidium paullo ante a nobis citatum ad falso jactatum a Vibio Virbium flumen p. 212. ubi festinanti calamo quædam excidere minus recte posita. Lege, „lacum quum „vidit Aricinum Sequester, ad quem Virbius sit moratus „& cultus, Virbium pro flumine accepit, ex eo lacu pro- „manante. „Lacum & nemus jungit Ovidius metam. L. XIV. v. 331. siquidem legere fas est:

Quæque colunt Scythicæ stagnum Nemorale Dianæ.

Alii enim heic regnum habent. In describendo lacu reliquis præstat Strabo, cujus verba hæc sunt L. V. p. 239. M¹⁷⁶

δὲ τὸ Ἄλβανον Ἀρακία ἐστὶ πόλις ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππία
 τὸ δ' Ἀρτεμισίαν ὃ κελῶσι τίμω, ἐκ τοῦ ἐν ἀρακίᾳ μέρους
 τῆς ὁδοῦ τῆς ἐξ Ἀρακίας ἀναβαίνουσαι εἰς τὴν δ' Ἀριμίνην τὸ ἱερὸν
 λέγουσι δ' εἶναι ἀφιδιόμαλῳ τῆς ταυροπόλου, . . . τὸ δ' ἱερὸν ἐν
 ἄλσαι· πρόσκειται δὲ λίμνη πελαγίζουσα· κύκλῳ δ' ὀρεινὴ σπερχῆς
 ἄφρῳς περιεπίται, ἢ μία ὑψηλὴ, ἢ τὸ ἱερὸν ἢ τὸ ὕδωρ ἀπολαμ-
 βάνουσα ἐν κλίῳ τόπῳ ἢ βαθεῖ· τὰς μὲν οὖν πηγὰς ὁ αὖ ἐστὶν,
 ἐξ ἧν ἡ λίμνη πληροῦται . . . Vernaculum nunc lacui nomen
 a duobus superne imminentibus oppidis *lago di Jenfano* (non
Joufans, ut habet Casaubonus ad Strabonem) & *lago di*
Nemo. Triviae cognomen Dianae notum in vulgus. Hic
 maxime usitatum poetis, patet vel ex Virgilio L. VII. v. 514,

*Tartaream intendit vocem; qua protinus omne
 Contremuit nemus & sylvæ intonuerunt profundæ,
 Audit & Triviae longe lacus - - -*

ubi Servius notat: *Est nemus haud longe ab Aricia, in quo
 lacus est, qui speculum Dianae dicitur. O.*

Velinus

Hic locus habebat se male. Velinum autem lacum in
 annem Narem labi, cognitissimum est. Recte est apud Heinſ.
 in collat. ἀπόγ. Gud. etenim sic Servius ad Virgil. Aen. L.
 VII. v. 657. *Varro tamen dicit in gente populi Romani Sabi-
 nos a Romulo susceptos istum accepisse montem, quem ad
 Avente fluvio provinciae suae appellaverunt Aventinum.*

Nar) Graevii iudicium vide ad Ciceronis ep. ad Attic.
 L. IV. ep. 15. HESSEL.

Forte legendum: *Velinus Interamniae labens*. Nam Velinus
 labitur seu cadit Interamniae in Narem. GRONOV.

Tabula Theodosiana prope *Vadis Volateris* habet *Velinis*.
 Est porro Velinus lacus & portus, ab urbe Velia five Ἐλία
 sic dictus, spectans ad Lucaniam. Lacus Velinus, de quo
 hic sermo, hodie *lago di Piè di Luco*, itemque *lago di*
Rieti salutatur; quod jam olim factum, Varro enim L. I.
 c. 7. *Reatinum lacum* nominat. In Sabinis fuit, teste Plin. 10

L. III. c. 12. In Narem amnem effusum, maxime quum M. Curius Dentatus a. u. 463. interciso monte latius ipsi lacui aperuisset ostium, ex Cicerone patet, loco, quem citat Hesselius. Ea res postmodum Reatinis & Interamnatibus jurgii causam dedit. Testis praeter Ciceronem Tacitus quoque Annal. L. I. c. 79. Jam ut ad Vibium accedam propius, vulnus, dudum ipsi illatum, nec Hesselii nec Gronovii conjectura sanatum arbitror. Boccaçius, qui ita: *Velini fontes Italiae ultra Interamnas sunt*, alii ansam suppeditat. Forfan scripserit Vibius; *Velinus ultra Interamnas labens*. Hoc ni sit, placebit fortassis istud; *Velinus in Narem labens* aut *Velini in Narem labentes*. Rectiora qui dederit, ei lubens adstipulabor. O.

Venacus

Lacus hic in ed. Tolosana deficit & recte; nam superius est *Benacus* &c. Est autem lacus, ex quo Mincius flumen oritur, quod praeterfluit Mantuam. De eo v. Probus ad Virgil. Georg. L. II. v. 160. HESSEL. Hic articulus recte deest in MS. Mediol. Nam lacus vocatur *Benacus*; cujus jam meminit Sequester. GRONOV. Quum recte Vibius scripserat suo loco; *Benacus* &c. forte fortuna in quibusdam libris, contra literarum quidem tenorem sed prono amanuensium lapsu, *Venacus* irrepsit pro *Benacus*, quod simulac nefasti alicujus Grammatici oculos in se convertit, bonus ille de *Benaco* non cogitans & genuina *ῥαφῆ*, mox lacus alterius existimavit nomen, adeoque codices alios suo loco his splendidis locupletavit oppido! *Venacus Galliae* &c. id quod postea, ut error errorem trahit, in *Venatus* ab iisdem Lucumonibus mutatum. DE PAUW. Codex meus utroque loco agnoscit hunc paragraphum & ultimo loco *Venacus*, recte. Qui legit ea, quae doctissimus Pierius contulit ad Virgilii L. X. Aen. v. 205. de orthographia hujus vocis & similium, videbit, non esse fortuitum errorem, sed constantem etiam Grammaticorum virorum scribendi morem. Qui quam antiquus sit, ego non definierim, sed jam Hadriani tempore obti-

nuisse, patet ex numo, in quo Danuvius pro Danubius, quem refert Trifstanus Tom. I. p. 396. & Spanhemius T. I. de praest. & usu Num. p. 120. Videatur quoque H Stephani praefatio ad Lex. Lat. Graec. Demonstrat jam noster Lucumo, Vibium ante ea tempora vixisse, &, cum hunc libellum in literas digereret in usum filii sui, non potuisse gemino loco referre eundem fluvium vel lacum, ne, si forte in scripturam diversam incideret adolescens, dubius haereret. Quoties non videmus Hesychium, Suidam aliosque eadem vocabula diversis litteris recensere, quia ita *καίματα* in auctoribus inveniebant, quae delere, non nisi temerariis hominibus placebit!

D'ORVILLE in *critica vanni* p. 220.

A D N E M O R A

Nemorum illa modo Vibius afferre videtur secum constituisse, quae Numini cuidam sacra essent. S. CROIX,

Angitiae

Angitiae) In Marfis collocari debet hoc nemus, si ulla prorsus modo intelligatur mihi Virgilius Aen. L. VII. v. 759.

Te nemus Angitiae, vitrea te Fucinus unda,

Te liquidi fervere lacus.

eiusque interpretes. v. Cluv. Ital. ant. L. II. MS. Rev. *Angitiae*. HESSEL. Hunc locum recte sanavimus. Vibius varietatem vocabuli, quod Virgilio ac Servio *Angitia*, Silio vero atque Solino scriptum erat *Anguitia*, indicare voluit, ut judicat Cluverius Ital. Ant. L. II. c. 15. Ortelius hariolatus erat, *Angitiae* legendum. Jam ex *Angitia* librariorum hominum inciticia monstra illa *Anginae* itemque *Anguae* peperit. Quod Lucaniae adscribit hoc nemus, manifestus est error nostri; ni is scripsit *ad Fucinum* (nam ad occidentale latus Fucini lacus is lucus situs erat) vel simile quid, ex quo dein confectum id *Lucaniae*. Servius ad Virgilio L. VII. v. 759. *Angitiae* lucum, quem metri causa nemoris nomine mactavit Poeta, in Medae honorem sic salutatum refert. *Marruvios autem circa Fucinum habitantes, quos docuit remedia contra serpentes, istam nominasse Angitiam, ab eo, quod ejus carminibus serpentes angerent.* Fabellam declarant Silius Italicus L. VIII. v. 500.

Aetae prolem Angitiam mala gramina primam

Monstravisse ferunt, tactuque domare venena,

Et lunam excussisse polo, stridoribus amnes

Frenantem, ac silvis montes nudasse vocatis.

& Solinus in polyh. cap. 8. ubi sic; C. Caelius Oetae (lege *Aetae*) tres filias *Angitiam*, *Medeam* & *Circen* fuisse dicit. *Circen* *Circaeos* insedisse montes, carminum maleficis varias *imaginum* facies mentientem. *Angitiam* vicina *Fucino* occu-

pavisse, ibique salubri scientia adversus morbos resistentem cum defisset intus hominem (lege inter homines) vivere, Deam habitam. Male heic distinguere videtur Solinus Medeam ab Angitia, quam unam eandemque habet Servius. Neque apud Diodorum Siculum plures duabus tribuuntur filiae Regi Colchidis, Circe & Medea; quarum istam veneficiis, hanc medicamentis inclaruisse scribit. L. IV. c. 46 & 47. Locum, ubi olim nemus vel lucus potius Angitiae stetit, indicat hodieque oppidum, *Luco* dictum; *Lucenses* luci incolas vel accolae salutant Plinius L. III. c. 12. O.

Clarium

Nempe nemus. Si legas *Clarius*, intelligendus est luca, (*Colophoniae*) nempe regionis. HESSEL. (*Clarium*) recte. Subintelligitur enim nemus. GRONOV. Clarium nemus ab exordio ponnisi saltus fuisse videtur; Colophoni vicinus, qui, quum sacerdotibus esset aptus visus, in quo templum strueretur, successu temporis oraculo Apollinis inclaruit. De condito autem utroque & templo & oraculo consulas velim Strabonem L. XIV. p. 642. ubi diversas Hesiodi & Pherecydis sententias exponit, porro scholiastem Apollonii Rhodii, qui ad L. I. v. 308. Theopompi & Nearchi opiniones refert, tandem & Pausaniam in Achaicis cap. 3. Aristidem si audias, inter oracula Graeciae secundum locum tenuit Clarium. v. Aristides op. ed. Jebb. T. II. p. 12. cf. & Clemens Alex. cohort. ad gent. T. I. p. 4. Ex Lactantio patet, Delphico Clarium suam originem debere: *Apollo enim . . . Colophone respondens, quo Delphis credo emigraverat, Asiae ductus avocavit.* L. I. de fals. Relig. cap. 7. Strabo quoque antiquissimum esse oraculum Clarium agnoscit, sed quum adjicit *μυσίον ἢ κούριον κάραιον* facile persuadere nobis posset, ipsius tempore illud obmutuisse, nisi Pausaniae testimonio appareret, diu etiam post Strabonem magno in honore fuisse. Tacitus etiam Germanicum dicit *appetisse Colophonam, ut Clari Apollinis oracula uteretur.* L. II. Annal. c. 54. Consuluit & Clarium Deum Paullina de nuptiis Claudii. v.

Tacitus Ann. L. XII. c. 22. Luciano teste, Alexander ora-
 cula Clari, Malli & Didymorum sibi conciliavit, adjicitque :
 αὐτοῦς ἰσοδοκίμου ἰλας ἐπὶ τῇ ὁμοίᾳ μαλίκῃ. pseudomant. c. 29.
 Aquae potu, e subterraneo specu profiliantis, fatidicam vim
 excitam fuisse Schol. Apollon. L. I. v. 308. & Jamblichus
 de myster. Aegypt. Sect. III. c. 2. tradunt. Non autem
 Pythia quaedam fuit, cujus ex ore oracula funderentur Cla-
 ria, ut Delphis fiebat, sed verba Taciti refero, annal. L.
 II. c. 54. *certis e familiis & ferme Mileto accitus sacerdos
 numerum modo consultantium & nomina audit, tum in specum
 degressus hausta fontis arcani aqua, ignarus plerumque litte-
 rarum & carminum, edit responsa versibus compositis super re-
 bus, quas quis mente concepit.* Addit Plinius L. II. c. 103.
ejus aquae potu mira reddi oracula, bibentium breviora vita.
 Et tandem teste Tertulliano de anima, *Lymphaticos efficit
 Colophonis scaturigo Daemoniaca.* Praeterea & Dianae statua
 vel templum quoque Clari fuit. Inde Colophonii junctam
 Latonae sobolem in NN. suis repraesentarunt adjecta epi-
 graphe ΚΛΑΡΙΟΙ v. Ez. Spanhemius de V. & P. NN.
 item in Callim. pag. 124. Clarius lucus juxta Strabonem ad
 ipsam urbem Colophonis fuit, ad quam spectabat τὸ πρὸ αὐτῆς
 ἄλσος τῆ Κλαρείου Ἀπόλλωνος. L. XIII. p. 442. Qui situs,
 quum minime sit dubius, emendando Scylacis loco inter-
 viet, apud quem ita : Κολοφῶν, ἐν μεσογαίᾳ, Νότιον καὶ λιμὴν,
 Ἀπολλωνος Κλαρείου ἱερὸν. peripl. p. 35. ed. Voss. Quid ita?
 portus ergo in mediterranea regione fuit? Itaque Cellario
 G. A. L. III. c. 3. in mendo cubare locum suboluit. Inepte
 hic, ut alibi passim apud Scylacem transposita verba sunt,
 ita potius locanda : Κολοφῶν, ἐν μεσογαίᾳ Ἀπόλλωνος κλαρείου
 ἱερὸν, Νότιον καὶ λιμὴν. Non modo autem ex Strabone sed &
 ex Plinio huic nostrae emendationi robur accedit, qui L. V.
 c. 29. haec habet : *Et intus ipsa Colophon, Haleso adfluente,
 inde Apollinis Clarii sanum, Lebedos : fuit & Notium oppi-
 dum.* Eodem faciunt & Pomponii Melae verba L. I. c. 17.
*ibi Lebedos, - Clarii que Apollinis sanum, quod : Manto . . .
 & Colophon.* Clarius proinde lucus prope Colophonem fuit,

celebritasque oraculi eo colonos attraxit, quorum manibus structum est oppidum, Nicandri patria.

τὸν ἴδρον ἐκ Κλαρίου νεφέσσα παλίχρη.

Alexiph. Nic. sub fin. Simili modo Antimachum Clarium ferunt, ut Cicero de Clar. Orat. c. 51. Loca haec simulque Scholiastes Apollonii, ubi ad v. 308. L. I. Argon. ita: Κλάριος πόλις πλησίον Καλοφώνων, ἱερά Ἀπόλλωνος, καὶ Χρησέων τῶν Θεῶν, clare evincunt, errare eos, qui Claron urbem nunquam existisse perhibuere. Denique Smyrnenfis nummus, ab Ez. Spanhemio ad Callim. p. 123. adductus, docet, Smyrnam Apollinis Clarii cultum adoprasse, quod tum crediderim factum, quum Colophonensium pars, domesticis excitata turbis & patrio cedere coacta solo, Smyrnam occupavit, ab Aeolis deinceps sibi concessam. v. Herodotus L. I. c. 150. S. CROIX.

Dodona

Urbs Dodone habuit Dodonaeum nemus. cf. Barthius ad Claudiani paneg. in III. Cs. Honorii v. 117. Graeco Ἠπειρος dicitur Epirus. HESSEL. Antiquissimum Graeciae oraculum Dodonaeum fuit. v. Herodotus L. II. c. 52. L. IV. c. 33. a Pelasgis quippe institutum, v. Homerus Iliad. L. XVI. v. 233.

Ζεὺ Ἄνα Δωδωνάϊς, Πελασγικὴ, τηλόθεν γαίαν

Δωδώνης μεδίαν δυσχειμέρου

In Thesprotia situm erat, regione Epiri. Cinctus paludibus lucus, v. Strabo L. VII. p. 328. Jovi sacratu; *νετοριμα Dodona patens*. Statius theb. L. III. v. 106. Simul templi loco erat, nec enim moenibus clausum id nemus, τὸν χροὸν μὴ ἔχον, v. Stephanus Byzant. v. Δωδώνη. Si quaeras, quale arborum genus ibi inventum sit, respondemus;

Aesculus atque habitae Grajis oracula quercus.

v. Seryius Virgilio Georg. L. II. v. 16. Aeschylus prometh. v. 802. Pausanias in Attic. &c. s. CROIX. cf. & Homerus Odyss. L. XIX. v. 296. ubi ē quercu consilium Jovis audiri dicitur.

Τὸν δ' εἰς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ἔφηρθε θεοῖο

Ἐκ δρυὸς ὑψικάρμοιο Διὸς βελὴν ἱκακέου.

Pausaniae dicitur fagus Jovi sacra, ἰσὰ τοῦ θεοῦ φηγός. in Attic. cap. 17. unde Euphorioni apud Stephanum Byz. *fagus Jovis* salutat: *Jupiter*

Ἴνομον εἰς Δωδῶνα Διὸς φηγείο προφῆτην.

Idem Pausanias in Phocicis cap. 12. ubi fatidicarum mulierum censum agit, apud Dodonaeos commemorat Peleas vel Peleades. Quum autem id nomen & vetulam notaret & vaticinatricem & columbam, v. Hefychius in Πέλιαια & Πελέως & Eustathius ad Odyss. π p. 1760. inde prognata est fabella de columbis, insidentibus fago & humana voce oracula fundentibus. Explicat eam Herodotus in Euterpe inde a cap. 52. Refert autem ex mente Aegyptiorum, sacerdotes Jovis Thebanas duas feminas Thebis a Phoenicibus esse abductas, quarum altera in Libyam altera in Graeciam sit venundata, quae apud memoratas gentes primae oracula constituerint. Dodonaeorum antistites tunc addit narrasse sibi: geminas Thebis Aegyptiis columbas evolasse, utramque nigram; alteram consedisse in Libya, alteram pervenisse ad Graecos, quae fago insidens humana voce sit eloquuta, fatum esse, ut eo loci Jovis oraculum conderetur. Huius sententiarum divortio suam denique subjungit sententiam, quam privatae lectoris curae permittimus expendendam. Aliud aliis fabularum conditoribus placuit, ex quibus sua hausit Boecacius, ejus verba haec sunt: *Dodona celebris . . . silva est. Haec in Dodonaeo monte Chaoniae frequens est; & in ea templum fuisse dicitur Dodonaeo Jovi sacrum. Fertur praeterea, in hac duas de coelo columbas descendere solitas & veteribus insidere quercubus, & ex eis postulantibus dare responsa. Tandem ex eis, ut ajunt, altera transvolavit in Delphos Boeotiae civitatem, & ibi Apollinis Delphici clarum fecit oraculum; altera ad Ammonis Jovis templum in Africam transmigravit, & sic Dodona muta relicta est.* Partem hujus doctrinae Boecacius Servio debet ad Virgilii Georg. L. I. v. 149. itemque ad ejusdem Aeneid. L. III. v. 466. ubi praeterea occasione

Dodonaeorum lebetum narrat *Jovem* duas istas columbas *Hebae filiae* tribuisse. Adjicit & aliam fabellam hanc: *Circa hoc templum quercus immanis fuisse fertur, ex cujus radicibus fons manabat, qui suo murmure instinctu Deorum oracula reddebat, quae murmura anus Pelias nomine interpretata hominibus differebat.* De Dodonaeis lebetibus v. Stephanus Byz. l. c. De mirabili fonte Jovis, qui Dodonae fuit, nos supra in Athamane p. 256. Dodonides nymphas commemorant Schol. Hom. ad Iliad. Σ. v. 486. & Hyginus fabula 132. O.

Idalium

Servius ad Virgilium Aen. L. I. v. 681.

Aut super Idalium sacrata sede recondam.

Idalium) *Cypri nemus est, in quo oppidum breve; ut paullo post, Idaliae lucos. Item Idaliumque nemus.* HESSEL. *Idalium in insula Cypro.*) Ita MS. *Idalium ab urbe in Cypro insula Idalio.* Plinius L. V. cap. 31. *fuere (in Cypro) Cinyra, Marium, Idalium.* GRONOV. *Cypri urbem Ἰδαλίον* memorat Stephanus Byz. dictamque hoc nomine narrat a Chalcenore, qui oraculi jussu eam ibi condiderit, ubi solem conspexisset (εἶδεν) orientem. Gentile ipsi est *Idalensis*. Ubinam situm fuerit oppidum, non indicant veteres. Mediterraneum fuit, ad fluvium, cui Pedici (apud Ptolemaeum Πηδαίου) nomen est, siquidem ejus rudera servet vicus *Dali*, huic flumini appositus, Lusignano in historia Cypri notatus, quemque & tabula ejus insulae apud Batavos excusa & D'Anvilliana Asiae minoris exhibet. Id si sit, nolim equidem apud Strabonem L. XIV. p. 682. ubi legis: εἰτ' ἄρα Πηδαλίον. εἰς ἣν ὑπέρηκται Λόφος τραχὺς, ὑψηλὸς, τραπέζοισι δὴς, ἱερὸς Ἀφροδίτης, cum Meursio in Cypr. L. I. c. 12. pro Πηδαλίον recipere Ἰδαλίον. Nihil impedit, quominus & *Idalium* & *Pedalium* utrumque Cypriae sacrum habuerit Cyprus, etiam si solus sit Strabo, qui *Pedalii* meminerit. In Palatino tamen codice Ptolemaei post *Thronos* promontorium, ubi reliqui habent *Ammochoftus*, extat *Pedalium* & *Ammochoftus*

in margine. Pedalium nunc respondet τῷ *Capo di Pila*.
Etiam si autem promontorium non fuerit Idalium, mons ta-
men fuit & nemus vel lucus, urbi vicinus, Veneri sacer.
De monte testatur Propertius L. II. el. 13.

- - - - percussit Adonem
Venantem Idalio vertice durus aper.

Nemoris & luci meminit simul cum Veneris cultu Catullus
in epithal. Pelei & Thetidis v. 96.

Quaeque regis Golgos, quaeque Idalium frondosum.
ubi pessime est *Colchos*; imitatus est enim poeta Theocri-
tum Idyll. XV. v. 100.

Δίσποι' ἂ Γόλγόν τε καὶ Ἰδάλιον ἐφίλασας.

Demum Virgilius in *altos Idaliae lucos* sustulisse Venerem
filium Ascanium refert Aen. L. I. v. 692. Ipsa quoque Ve-
nus apud Virgilium Aen. L. X. v. 51. sibi vindicat Idalium

Est Amathus, est celsa mihi Paphos atque Cythera
Idaliaeque domus.

Denique, ut ad situm Idalii redeam; quibus lubet Idalium
cum Pedalio habere pro eodem, provocare poterunt ad Lu-
canum, cui dicitur

Quaestor ab Idalio Cinyraeae littore Cypri.

Verum littora saepe latius extenduntur apud Poetas. Inqui-
rendum restat, ut puto, an vicus ille *Dali*, de quo supra,
monti sit adstructus; quod si enim profusus in planitie sit
positus, tum nominis affinitas sola non sufficeret. O.

Molorchos

Lumen affert huic loco Servius ad Virgillii Georg. L. III.
v. 19. *Luccosque Molorchi*) Id est, silvam Nemeam, in qua celebra-
tur agón in honorem Archemori. Molorchus autem pastor fuit,
qui Herculem venientem ad occidendum Nemeum leonem susce-
pit hospitio. & Philargyrius; Per lucos Molorchi accipimus eos,
qui Nemei, ubi Molorchus rex, qui Herculem ad Nemeum
leonem tendentem recepit hospitio. HESSEL. Nemoris no-
men Molorchos non fuit, verum urbis, Nemeae silvae vi-

cinæ. Stephanus Byz. in *Μολορχία*· πόλις Νεμέας, ἀπὸ Μολορχου τῆς ξείσιας. Ἡρακλίας, ἀπὸ τῆς ἐπὶ τὸν ἀγῶνα. In errorem induxit Vibium Virgilius l. c. Nemeia lucus fuit s. ἄλλοι Peloponnesi inter Cleonen & Phliuntem. v. Strabo L. VIII. p. 260. s. CROIX Forſan *Molorchi* ſcripſerat Vibius, quod probum foret. Boccacio tamen itidem eſt *Molorchos*. O.

Marica

Legendum eſſet *Maricae*. Sic quippe Livius L. XXVII. c. 37. *Prodigia nunciata: Minturnis aedem Jovis & lucum Maricae de caelo taſtae*. Sic & Plutarcho vocatur in Mario p. 428. τὸ τῆς λεγομένης Μαρίκης ἄλλοι, ὃ σίβουλα. Verum, quum nec codices noſtri Vibiani hunc articulum norint, nec Boccacius habeat, vix dubium, quin invito Sequeſtri ſit obtruſus. Forſan ex articulo *Liris* fluvii huc tranſcriptus eſt, de quo p. 13. & p. 139. Lucus iſ Maricae prope *paludem* fuit, itidem ab eadem Nympha nuncupatam, in quam ſe fugiens *conſectantes Sullae equites, abdidit Marius*, teſte Vell. Paterculo L. II. c. 19. Minturnenſium paludes iſtae alias vocantur. v. Cicero in Piſonem. cap. 19. O.

Sila

Sic Strabo & Plinius. v. Cellarius G. A. L. II. c. 9.

Bruttiorum) de hujus nominis orthographia agit Cellarius ib. HESSEL. Plinius L. III. c. 3. *Inde Apennini ſilva Sila; promontorium Leucopetra: ab eo Locri*. Hodieque ejus partem ſupereſſe prope Conſentiam, vocarique vulgo *la Sila*, refert Cluverius Ital. ant. L. IV. c. 15. & ex Laur. Ananienſi docet Ortellius. Strabonis locus L. VI. p. 261. dubius eſt, neque nomen ſilvae videtur continuiffe, etiamſi ſilva Bruttia, picem ferens opimam, non alia quam laudata Sila intelligenda ſit. Nemoribus cur accenſeatur a Vibio, non liquet. *Silam Lucaniae montem* memorat Servius ad Virgiliū Georg. L. III. v. 219. de quo poeta Aen. L. XII. v. 715. *Ac velut ingenti Sylā, ſummove Taburno*. . . O.

Thymbra

v. Scholiaſtes Homer ad Iliad. L. XI. v. 430. Θύμβρα γὰρ ἐστὶ ἐν τῆς Τροίας, ἴθα ἢ Θυμβραίου Ἀπέλλωνος ἱερὸν ἐπιφανές. Servius ad Virgilii Aen. L. III. verf. 85.

Da propriam Thymbrae domum . . .

Thymbraeus Apollo dicitur a loco Trojae, id est, agrò vicino, pleno thymbrae, quae satyrea dicitur; & bene Deli positus Thymbraeum appellat, quem in Troja adsueverat colere in agro, in quo ejus & nemus est & templum: ubi a Paride Achilles occisus est. Unde fingitur manu Apollinis vulneratus. Ergo Thymbraeus, ut Delius: nam numina a locis frequenter nomen accipiunt. Alii Thymbram locum in Delo consecratum Apollini tradunt. Sane, quia Graece Θύμβρα facit, in derivatione ἢ in diphthongum mutat, ut Ἄστρα Aetnaeus, Δίρα Dircaeus.

Cyane) Thymbra vulgo cunila vocatur, videtur de la Cerda ad Virgilium Georg. L. IV. v. 31. HESSEL.

In Troade inclytum Apollinis Thymbraei templum fuit, ita dicti, quod id ad confluentes Thymbrii & Scamandri esset. v. Strabo L. XIII. p. 598. πλεσιόν γὰρ ἐστὶ τὸ πεδίον ἢ Θύμβρα, (de vicinia Ilii sermo est) ἢ ὁ δὲ αὐτῷ ῥίον καταμαρὸς Θύμβραος, ἐμβαδῶν εἰς τὸν Σκάμανδρον, κατὰ τὸ Θυμβραίου Ἀπέλλωνος ἱερὸν τοῦ δὲ οὖν Ἰλίου ἢ πάντηκεν τὰ δάκρυα. Neque vero hic Geographus luci mentionem facit, sed campi Apollini consecrati; qua in re a Servii sententia non est alienus. s. CROIX.

Num apud Servium pro loco legit Vibius *lucos*? Urbem Thymbren memorat & Plinius prope Pergamum L. V. c. 30. & Stephanus Byz. qui Troadi assignat, & Jovem Thymbraeum alias quoque Thymbrium & Zymbraeum esse appellatum tradit. In Etymologico magno non urbs sed locus salutatur, prorsus ut apud Servium. Lucum vel nemus adfuisse nemo narrat. Apud Festum tamen Thymbraei montis fit mentio. O.

Tempe

Tempe

v. Horatius L. I. od. 7. & ad eum Acron & Cruquianus enarrator. Ovidius metam. L. VII. v. 222. Statius Achill. L. I. v. 237. HESSEL. Ovidii descriptio, quam l. c. legimus, docet, cur nemoribus noster accenseat Thessala Tempe. Ista sic se habet:

Est nemus Haemoniae, praerupta quod undique claudis

Silva: vocant Tempe, per quae Peneus, ab imo

Effusus Pindo, spumosis volvitur undis.

Iis, quae nos supra pag. 162. ad Peneum amnem huc trahenda notavimus, illud heic saltem adjungimus, exemplo Thessalicae regionis alia quoque amoena loca Tempe esse salutata; qualia occurrunt Heloria Tempe, Heliconia Tempe & sic porro. Nostra haec Thessala minus recte Phthiotica vocat Catullus carm. LXIV. v. 35. *Inter Ossam & Olympum quinque millium passuum longitudine & ferme sesquijugeri latitudine, extendebantur, ultra visum hominis attollentibus se dextera laevaue leniter convexis jugis. Intus labitur Peneus &c.* v. Plinius. L. IV. c. 8. O.

AD PALUDES

Ambracia

Achaeae) Simlerus *Acarnaniae*. *Acharniae* pro *Acarnaniae* in MS. meminit invenisse Vlitius ad Gratii cyneg. v. 184. eum vide. Ambracia vero est oppidum Thesprotiae. De palude Ambracia nihil occurrit jam mihi. Ex paludibus, quae Ambracum locum quemdam Ambraciae munitissimum cingunt, una forsitan Ambracia dicta est. *Κεῖται δ' ἐν λίμνῃ* iste Ambracus, teste Polybio histor. L. IV. c. 61. HESSELI.

De Ambracia palude etfi apud alios scriptores altum fit silentium, sufficere tamen Polybium testem crediderim; Ambracus munitissimus locus, in mediis paludibus situs, Ambraciam paludem probat. Ast *Acarnaniae* quod istam adscribat Vibius, nam *Achaeae* aperte falsum est, id nimis lato sensu praedicatur. Trans Ambracium finum habitabant Acarnanes, neque adstipulari penitus possum Vlitio, qui verbis ab Hefelio transcriptis subjicit „Circumjacent enim Ambracium „ finum Acarnanes. „ Polybius sane L. c. c. 63. finum Ambracium separare Epirum ab Acarnania docet. Itaque Acarnanes quidem a meridie cingebant Ambracium finum, hodie *Golfo de Larta* vel *Golfo d'Arta*; ast Ambraciotae ad septentrionem habitabant in Thesprotia Epiri. Ad hanc non ad Acarnaniam relata est communi Geographorum consensu Ambracia. Itaque Vibium & heic suo more egisse dixerim & ad limites Acarnaniae non attendisse satis, cujus negligentiae documenta passim dedit. Verum non prorsus omni patrocinio destituitur Sequester, Ptolemaeus L. III. c. 14. ubi Epirum describit, Ambraciam Acarnanibus attribuit. Ita ille :

Ἐν τῷ Ἀμφρακίῳ κόλπῳ

ΑΚΑΡΝΑΝΩΝ

Ἀρχαίου ποτ. ἐκβολῆς.

Ἀμφρακία

Ἀκτίον &c.

Itaque sic Vibii saltem auctoritas facta tecta erit. In illud

aliis inquirendum permittimus, ex quonam Poëtarum veterum Ambraciae vel Ambraciam paludem defumserit noster. Ambraciae oppidum hodieque in vico *Ambrakia* restat. O.

Asia

Asiae) Legito Eustathium ad Dionysii orb. descr. v. 837. HESSEL. Asia palus apud Virgilium Aen. L. VII. v. 700. ubi de cygnis

*Cum sese e pastu referunt & longa canoros
Dant per colla mados: sonat amnis & Asia longe
Pulsa palus.*

ubi Servius: *Caystrum dicit, qui cohaeret Asiae paludi.* Haec latius accipienda esse, supra ostendimus p. 90. Forsan Asiae palus & stagnum Gygaecum non fuere diversa. Reliqua huc facientia praelibavimus l. c. ad articulum Caystri, quocum hic noster conspirat. In tabula Theodosiana forsitan *lacus Affon* ad Asiam paludem spectat. Ibidem Caystro nomen est *fl. Castur*. O.

Camarina

Camarinam possederunt vel condiderunt Syracusani. Herodotus L. VII. c. 154. Συρακυσίων δὲ ἢ Καμαρίνα τὸ ἀρχαῖον. Strabo L. VI. p. 272. ἢ ἢ ἢ Καμαρίνα ἀποικία Συρακυσίων. Haec est ratio, cur dicta *Syracufis*; quia Syracusani & non alii populi nomen dederunt & urbi Camarinae & paludi. *Syracufis propinqua* est falsissimum; quippe totum promontorium Pachynum, quod intercedit, refellit hanc propinquitatem. Itaque supposuerunt illud *propinqua*, qui ignorant historiam & situm Camarinae. GRONOV. Camarina palus graveolentum olim spargebat odorem, ita ut & in proverbium cesserit *Camarinam ne moveas*. Inde Lucianus περὶ ἀποφράδων ita: οὐδὲν, ὡς ἀμεινον ἢ σοι ἀκίνητος τὴν Καμαρίναν εἶναι. Rationem adagii enarrat Servius ad Virgilii Aen. L. III. v. 700.

*& fatis nunquam concessa moveri
Apparet Camarina procul, campique Geloï,*

ubi sic: *Camerina*) palus est juxta ejusdem nominis oppidum; de qua, quodam tempore cum siccata pestilentiam creasset, consultus Apollo, an eam penitus exhaurire deberent, respondit:

μη κινή Καμάραν, ἀλίητ' παραμεινᾶτα,

quo contempto exsiccaverunt paludem & sedata pestilentia per eam partem ingressis hostibus poenas dederunt. Ista Servii repetita leguntur in scholiis Graecis ad epigramma Graecum, quo Apollinis oraculum; a Stephano Byz. μονόστιχον relatum, altero versu auctum comparet & ita sonat:

Μη κίνη Καμάραν, ἀλίητ' γὰρ ἀμείναν,
μη ποτε κινήτας τὴν μείονα μείζονα Δίης.

v. Epigramm. Graec. ed. Wechel. L. IV. p. 503. & Analecta vet. poet. Graec. ab Ill. Brunckio edita T. III. p. 148. Paludi hodie idem nomen, *lago di Camarana*; idem pestifer odor vel nunc regionem infestat, naresque, Brydonio, qui nuperrime invisit, teste, jam a mille passibus ferit. v. Iter ejus Siculum ep. XIV. Quod Cluverius Sic. ant. L. I. c. 14. lacum potius quam paludem Camarinam dicendam disputat, „ quando non aquae id pluviae sed indigenae fontes nullo modo plures viginti efficiunt „ id verum quidem est, at usus tamen & in aliis invaluit, ut promiscue vel lacus v. paludes vocarentur, teste vel Maeotide palude. De antiquo nomine Camarinae, quo salutata *Hyperie*, ita schol. Homeri Didymus ad Odyss. L. VI. v. 4. Ἰπερίη) οἱ μὲν τὴν ἐν Σικελίᾳ Καμαράναν, οἱ δὲ . . . & Eustathius τὴν δὲ Ἰπερίαν πόλιν Σικελίας τινὲς φασὶ τὴν ὕψιστον Καμαράναν. Stephanus quoque Byz. in Ἰπερησία Ἰπερία γὰρ πηγὴ Μεσηδῶν ἢ πόλις Σικελική. Aliis Hyperia quoque eadem visa, quae Melita insula. Ad expellendam ex Vibio *Hesperien* ista sufficiunt. cf. & ea quae supra ad Hipparim. p. 132. O.

Lerna

Lutatius ad Statii Theb. L I. v. 368.

*Pulverulenta prius, calcandaque fumina nullae
Aggeribus tenuere morae, stagnoque refusa est
Fundicis & veteri spumavit Lerna veneno.*

Lerna) palus est apud Argos, in qua hydram superasse Hercules dicitur.

Arcadiae) Argolidos.

Hydra) Virgilius Aen. L. VI. v. 802. Statius Theb. L. I. v. 360. & L. II. filv. I. v. 181. De capitum numero differit de la Cerda ad Virgilia Aen. L. VIII. v. 299.

- - - non te rationis egentem

Lernaeus turba capitum circumstetit anguis.

HESEL.

Quod Lernam in Arcadia locat Vibius, id oppido falsum; condonandus tamen error, siquidem in definiendo situ mire variant veteres. Pausanias in Corinthiacis c. 36. in finibus Argivorum ponit & ad mare sitam indicat. Ἀπέχει δὲ Ἀργείων τῆς πόλεως τεσσαράκοντα, καὶ οὐ πλείω στάδια, ἢ κατὰ Λέρναν θάλασσα. Καλιόνων δὲ ἐς Λέρναν, πρῶτον μὲν καθ' ὄδον ἐστὶν ὁ Ἐρασίνος, ἐκδίδωσι δὲ ἐς τὸν Φρίξον· ὁ Φρίξος δὲ ἐς θάλασσαν τὴν μετὰ τὴν Τημενίου καὶ Λέρνης . . . Ἡ δὲ Λέρνη ἐστὶν . . . πρὸς θάλασση, καὶ τελευταίη Λερναῖα ἄγουσιν ἐνταῦθα Δήμητρι. Ubi observat Cellarius O. A. L. II. c. 13. sect. 17. non indicari a Pausania, sitne oppidum, flumen an lacus. Contra oppidum Lernen in Argolico finu recenset difertis verbis Mela L. II. c. 3. Non favet Pausaniae verbis Strabo L. VIII. p. 371. Ἡ δὲ Λέρνη λίμνη τῆς Ἀργείας ἐστὶ καὶ τῆς Μυκηνάϊας, ἐν ἧ τὴν Ἰδραν καλοῦσι· διὰ δὲ τοὺς γενομένους καταρμούς ἐν αὐτῇ, παροιμία τις ἐξέπεισε, Λέρνη κακῶν. Putat ergo Cellarius, si fuerit oppidum hujus nominis, id versus mare exiitisse, unde & Pindarus meminerit Λερναῖας ἀκτῆς, Olymp. od. VII. v. 60. paludem autem interius. Ptolemaeus profus in diversâ abit; huic Lerna in mediterranea est Laconica. Eum secutus est in Graeciae tabulis Laurembergius; quem eo nomine reprehendit IC. Vossius ad Melam. D'Anvillius ad Argolicum finum sedit. De hodierno nomine quaerere, quum priscus oppidi & paludis situs non sit profus indubius, superfluum videri posset; non desunt tamen, qui id operae in se infumferint, de quibus v. Ortelius. Lernaenum fontem Amymonium quoque vocatum esse, supra

pag. 80. ex Hygino docuimus; Amymonen fontem juxta Lernem fuisse, ex Strabone. Lernem fontem Argivum memorant certatim & alii, Schol. Apollonii ad L. III. v. 1240. Schol. Hesiodi in *Θηογ.* v. 257. &c. cf. Munckerus ad Hyginum. - O.

Maeotis

v. Lucanus L. II. v. 640. Virgilius Georg. L. III. v. 349. HESSEL. Sarmatiae vindicanda palus erat. v. Ptolemaeus L. III. c. 5. Sed ea tamen Scythiae pars haberi potest, Sarmatas ad Tanais ripas habitasse vel *Tanain amnem coluisse* scribit Plinius L. VI. c. 7. Jam ad Tanaim referenda Maeotis, proindeque ad Sarmatiam. Subjungit laudatus auctor: *Scythae vocant Maeotin Temerinda, quod significat matrem maris.* Istum porro lacum dictum *Maecin* & ponti sive maris matrem ex Herodoto condiscimus: ἡ Μαῖτις τε καλεῖται ἢ μήτηρ τοῦ Πόντου L. IV. c. 86. cf. & Dionysius perieg. v. 165. Herodoti interpres videri possit Eustathius, qui ad Dionysii versum cit. *μαῖτις* dicit *ὡς ἀπὸ τῆ μαῖα, μαῖα γὰρ ἢ τροφός.* item *Μαῖτις, ὡς ἀπὸ τοῦ μαῖῶ, μαῖῶν.* Mihi tamen *Maecis* vel *Maeotis* nomen potius a *moehith* videtur descendere, quod Turcis Persisque ingentem aquarum copiam designat. In Gothica lingua *moes*, *moesa*, magnum lacum notat. Neque videntur Scythae Sarmataeque aliam iis vocibus significationem tribuisse olim, quam Turcae postea Gothique ab istis orti tribuere. Immenfus iste lacus, cui hodie *maris Azovii* vel *Zabache* nomen est, quod parum profundus est, pro palude apud veteres habebatur. Herodotus parum ab Euxino ponto differre mensura Maeotidem sibi persuadebat. οὐ πολλὰ τερ ἐλάσσων. L. IV. c. 86. Scylax dimidium istius capere hanc tradit: ἡ δὲ Μαῖτις λίμνη λεγέται ἡμισυ εἶναι τοῦ Πόντου. peripl. ed. Voff. p. 28. Propius ad verum accedit Strabonis opinio, novem stadiorum millia circuitum paludis complere statuentis L. II. p. 125. L. VII. p. 310. v. in loc. h. emendat Casauboni. Efficit ista mensura trecenta milliaria; quibus singulis ter mille hexapodae

respondent. Attamen tertia sui parte & amplius is Strabonis calculus veram paludum Maeotidum mensuram superat, quae ambitu suo vix ultra ducenta milliaria complectitur. Itaque Strabo isti novies mille hexapodarum spatio mare lutosum vulgo *gniloe more* includit, quod proprie pro finu paludis Maeotidis, qui nonaginta milliaria ambitu suo continet, habendum est. Distinguit quidem laudatus Geographus Maeotides paludes a lutofo mari, cui *σαπρᾶς λίμνης* nomen attribuit, profus ut a Tartaris hodieque *tchuruk-degniz* sive putridum mare dicitur, illudque quatuor stadiorum millia in circuitu habere tradit L. VII. p. 308. verum hic loci non nisi lutosum mare solum tanquam partem Maeotidum lacuum considerat, alibi omnes simul complectitur, ὃ δὲ σύμπας τῆς λίμνης κύμα &c. p. 310. Caeterum plures Geographi Maeotidum lacuum multitudinis numero meminere. Sic Plinius L. XXVII. c. 1. a *Maeotis paludibus*. Qui periplum Euxini ponti, Arriano tributum, confecit, eundem ambitum Maeotis paludibus adscribit, quem Strabo. v. peripl. p. 131. ad calc. tact. Arrian. ed. Blanc. Dionysius contra Byzantinus perperam ad duo stadiorum millia circuitum istum restringit. v. Wesselingius ad Herodotum L. IV. c. 6. S. CROIX.

Non ita male Scythiae vindicat Maeotidem Sequester. Ad Scythiam quippe latiori sensu tracta est & olim Sarmatia. Dein frequenter veteres, ubi de Maeotide palude loquuntur, in Scythia locant. Sic Plinius loco mox memorato *Scythicam herbam a Maeotis paludibus . . . portari asserit*. Sic Dionysius ipse perieg. v. 163 seq.

Τοῦ καὶ πρὸς βορρην Μαωτίτιδος ὑδάτος λίμνης
Ἐγκήχλιαι· τῇ μὲν τε πέλα Σκύθαι ἀμφιπέποιται,
Ἄνδρες ἀπειρίσιοι, καλέουσι δὲ μίληρα Πόλιου.

Hic ergo circa Maeotidem paludem Scythas habitasse narrat. Sic porro *Scythica stagna* Maeotidis Columella vocat. Sic, ut alia mittam, in tabula quoque Theodosiana, ubi haec lacum sistit Maeotidem, adscripta sunt ista: *fossa facta per servos scutar . . . um*. Credo legendum *Scutarum* pro *Scy-*

tharum. Lacuna enim, quae intercedit, ex disrupta membrana videtur exorta. Parum quidem roboris haec tabula, si sola sibi relicta foret, suppeditaret; ast heic loci probat, sequiori aevo, cui adscribimus Vibium, accolae Maeotidis paludis habitos esse Scythas, atque sic ad excusandum Vibium facit. Ne pluribus te detineamus, lector, duo notare liceat. Primum respicit nomen *Temerindae*. Plinius credit notare *matrem maris*. Potius *maris finem* significare videtur Ortelio & cum eo Delrio ad Senecae Herc. furentem; quasi sit *de mer ende* sive *des meeres ende* ex lingua Germanica, vel Gothica, quae eum tractum occupavit olim. Alterum ex Tzetze peto, qui Chil. VIII. hist. 224. v. 775. medio ut arbitror aevo, a Scythis paludem Maeotidem salutatam esse refert *Καρκαλόν*, atque eo nomine designari *matrem* ac veluti *piscium obstetricem*, quorum palus tota feracissima est. Innuit, similem fere potestatem esse vocis *Μαιώτις* a *μαίωμαι*, quod est obstetricor & *μαϊνίρια*, obstetrix.

Μαιώτις δὲ παρ' Ἑλλήνων ὄνομα πλουσίῃ τῆι κλίσει
ὡς μήτηρ τῆς Μαινίρια γίνεται παλὸς ἰχθύων.

cf. Harduinus ad Plinium L. VI. c. 7. O.

Pomptinae

Sic, vocantur enim numero plurali. Suetonius Jul. c. 44. *ficcare Pomptinas paludes*. Dio L. XLIV. init. inter recensendos honores, quos Caesar Dictator est consecutus, ita scribit: ὡς ταῦτα ἐδίξαστο, τὰ τε ἐλη, οἱ τὰ Πόμπινα χῶσας προτίθεσθαι. Id. L. XLV. *Πόμπινα* dicit, non *Πόμπινα*, ut ante. Eadem diversitas apud Latinos. Torrentius: *Pomptinas paludes pro Pomptinas*, uti & in optimis codicibus Juvenalis observavi Sat. III. & apud Plinium L. III. c. 5. *A Circeiis palus Pomptina est, quem locum XXIII. urbium fuisse, Mucianus ter Consul prodidit*. De Pomptina palude Horatii quoque de arte locum intelligunt:

- - *sterilisque diu palus, aptaque remis
Vicinas urbes alit.*

Atque, si ita est, rem cogitatam tantum a Caesare tanquam factam narrat Horatius. Quod etiam ex Plinio constat. L. XXVI. c. 4. ubi *magica arte Meroïde* (herba) *siccari eas paludes* optat, (saltem optare se simulat) *ut tantum agri suburbanae reddatur Italiae*. Hinc porro Pomptina tribus, quam tamen a Pometia oppido vocatam Festus docet. Xylander ad Dionem L. XLV. p. 274. *Πομπήτιναις*, in paludibus Pontinis, malim *Πομπήτιναις*, ut supra. Ubi videtur Rob. Stephanus edidisse *Πομπήτιναις*, quod Xylander reprehendit. Non mirum ergo, si Sequestrem inquirant, cum tot viri eximii circa illud vocabulum contra scriptos libros obstrepant, cf. & Martialem L. X. ep. 74. & L. XIII. ep. 112. GRONOV. De siccandis Pomptinis paludibus Respublica jam Corn. Cethego Cs. cogitavit a. u. 590. Livio teste in Epit. L. XLVI. tum ager ibi factus. Post Julium Caesarem Augustus eundem lapidem movit v. vet. schol. ad Horatii l. c. Tum Trajanus Imp. stravit Pomptinas paludes, extraxitque juxta vias aedificia, pontes magnificentissimos fecit, teste Dione & Xiphilino L. LXVIII. cap. 15. Theodosius quoque Gothorum rex eidem labori manum adjecit, testibus litteris ejus ad Senatum Rom. apud Cassiodorum var. ep. L. II. ep. 32 & 33. item tabula marmorea, Tarracinae reperta, in ejus quondam honorem posita. „ At nihilominus, „ verba haec sunt M. Donati ad Suetonii l. c. non per- „ manserunt exsiccatae, sed semper ad pristinum statum „ reductae tum ex aquis Aufentis fluminis propinqui, tum „ ex aliis quam plurimis e radicibus circumjacentium mon- „ tium sponte scaturientibus, quae tandem humanam ope- „ ram frustratae sunt. „ Hodieque *Pontine paludi* super- sunt. et si exsiccatae nunc dicat Georg. Fabricius. Tempore Theodosii dicebatur *Decennovii palus*, cujus rei rationem affert, quod tum a spatio cursus sui *Decennovius* vocaretur Ufens. Haec & alia plura docet Cluverius Ital. ant. L. III. c. 7. O.

Foro Appii) scilicet proxima. HESSEL. Ejus urbis nulla hodie vestigia restant. O.

Paduse

Claudianus epith. Pall. & Celer. v. 109. cf. Servius ad Virgiliti Aen. L. XI. v. 457. *Padusa est pars Padi. Nam Padius, licet unus sit fluvius, habet tamen fluentia plurima; e quibus est Padusa, quae quibusdam locis facit paludem, quae plena est cygnorum. Alii Padum tribus fontibus nasci dicunt, ex quibus sumsit vocabulum Padusa, qui diffusus in modum stagni in amnem digeritur: nam ideo per stagna loquacia. Alii partem fluminis Padi, in quam descenditur fossa. Valgius in elegis;*

*Et, placidam fossae qua jungunt ora Padusam,
Navigat Alpini flumina magna Padi.*

& reliqua. HESSEL. Virgilius locus is est:

*Haud secus atque alto in luco cum forte catervae
Confedere avium, piscosove amne Padusae
Dant sonitum rauci per stagna loquacia cygni.*

Transtulit vitium vocis ab oloribus ad paludem ipsam Claudianus, ita dum canit:

*Eridani ripas & raucae stagna Padusae
Diffugiens nudavit olor*

Padusam cur paludes inter retulerit Vibius, e Claudiano vides, itemque e Servio. Fossa fuit proprie olim e Pado Ravennam ducta. Luculentus testis Plinius, qui L. III. cap. 16. ubi cursum Padi illustravit egregie, ita: *Urgetur aquarum mole & in profundum agitur, gravis terrae, quanquam deductus in flumina & fossas inter Ravennam Alitumque per CXX. M. P. tamen qua largius vomit, septem maria dictus facere. Augusta (alii legunt angusta) fossa Ravennam trahitur, ubi Padusa vocatur, quondam Messanicus appellatus. Restituendum id nomen Polybio L. II. c. 16. censent Cluverius Ital. ant. L. I. c. 35. Cellarius O. A. L. II. c. 9. aliique, ubi de Pado sic: *ἡ ζῆλαι δ' εἰς δύο μέρη, κατὰ τοὺς προσωγορινομένους Τεργαβόλους· τούτων δὲ τὸ μὲν ἕτερον εἶμα προσωνομάζεται Παδῶα, τὸ δ' ἕτερον Ὀλανα.* pro Παδῶα praecipuiunt ponendum Παδῶσα. Jornandes in Gothicis c. 29. *Asconis* hanc*

fossam muncupat. Fossa ista *Canale di S. Alberso* & in ostio *porio primario* salutatur. Eam sese navigasse Ortelius narrat, quem si audias, „ extenditur in XII. M. P. stagnans est „ & tam arcta alicubi, ut remis non pateat locus, tamque „ vadosa, ut cymbas, quas parvas tantum fert, per luum „ manibus trahere oporteat. „ Egit de ea praeter Rubicum in historia Ravennatenſi Alex. Symm. Mazochius in diſſertatione de origine Tyrrheniorum, ut me docuit Vir Reverendus atque Doctiſſimus Joh. Chriſtoph. Amadutius, in Archigymnaſio Romanae ſapientiae Graecarum litterarum Profeſſor, litteris ſuperiori anno ad me datis, quibus ſimul recte & amice monuit, in priſcis jungendorum marium fluviorumque moliminibus & Padusae hujus & foſſae Philistinae debuiſſe mentionem fieri. O.

Styx

v. Philargyrius ad Virgillii Georg. L. IV. v. 480. *Styx*) *palus apud inferos*. HESSEL. Quatuor inferno fluvios assignat Homerus Odyſſ. L. X. v. 513. Acherontem, Pyriphlegethontem, Cocytum atque Stygem. In his terris Styx diſſerſis inventa locis. Sic in Arcadia Peloponneſi Nonacris peſtifero eo fonte inclyta fuit. v. Herodotus L. VI. c. 74. Virtutes ejus narrat Vitruvius L. VIII. c. 3. In Theſſalia ex Styge profluere credebatur Titareſius. v. ſupra p. 208. Circa Avernum lacum ponit Virgilius Aen. L. VI. In Arabia felice Stygis fons memoratur Ptolemaeo L. VI. c. 7. Stygem denique circa Philas Aegypti notat Servius ad Virgillii. L. c. v. 154. Nominis ratio eſt a moerore, a triſtitia, *ἀνορέσῃ στυγισσῷ*. Oceani filiam Styga faciunt, alii noctis & Erebi. v. Hyginus in praef. ad fab. O.

Satura

Satura) Cluverius putat *Aſtura* Ital. ant. L. III. p. 991. HESSEL. *Staturam* paludem inter Antium & Circejos ſtra quaefieris. Admiranda lectio codicis MS. qui habet

Stura. Festus *Stura flumen in agro Laurenti est, quod quidam Asturam vocant*. Plinius L. III. c. 5. *Dein quondam Aphrodisium, Anrium colonia, Astura flumen & insula. Hoc flumen habuit paludem, aut pars ejus facta est palus, quae hodie Pomptinis paludibus lavatur*. GRONOV. Ex Fetti verbis liceret vulnus Sequestris protinus sanare; legendum quippe foret: *Stura inter Antium & Circejos, eadem Astura*. Tum firmandae doctrinae adducere possemus Strabonem L. V. p. 232. ubi sic: *Μετὰ δὲ Ἄλιον τὸ Κερναῖόν ἐστι . . . μετὰ δὲ ὅτε Στόρας ποταμός, καὶ ἐκ αὐτῆς ὕφορμος*. Verum suo more forsan duo confudit in unum Vibius, *Saturam* paludem, quae apud Ufentem amnem & Tarracinam fuit, cum *Stura* vel *Astura* flumine. v. Cluverius Ital. ant. L. III. c. 7. De Satura Virgilius Aen. L. VII. v. 801.

*Qua Saturae jacet atra palus, gelidusque per imas
Quaerit iter valles atque in mare conditur Ufens.*

Ubi Servius: *Secundum hanc lectionem revera Saturam paludem intelligimus; sed alii Asturae legunt, quod si est, paludem pro flumine posuit. Nam haud longe a Terracina oppidum est Astura & ejusdem cognominis fluvius. Porro Silius Ital. L. VIII. v. 981.*

*Et quos pestifera Pomptini uligine campi,
Qua Saturae nebulosa palus restagnat & atro
Liventes coeno per squalida turbidus arva
Cogit aquas Ufens, atque inficit aequora limo.*

Sturam fluvium, ut vidimus, Στόραν Strabo salutat. Vulgo dicebatur *Astura*. Ita frequenter Cicero, qui in insula cognomine praedium habebat, teste Plutarcho in ejus vita, ubi *Ἄστουα* quoque Graece effertur. Ciceronem v. in epist. ad Atticum L. XII. ep. 38. XIII. ep. 26. & passim alibi. Et insulae & fluvio idem hodieque nomen manere integrum testatur Cluverius It. ant. L. III. c. 7. Est & aliud *Stura* flumen in Gallia Togata, quod itidem antiqui nominis honorem servat. De eo Cluverius L. I. c. 36. Similiter apud Indos amplum flumen, cui *Sturae* sit nomen, refert Near-

chus in páraplo ex Arriano p. 4. ed. Hudson. Stephano Byz. Aftyra urbs Mysiae est prope Troadem; item pagus Adramyttio vicinus, ubi Dianae Aftyrenae templum Strabo memorat; porro urbs Phoeniciae, ubi Minerva colebatur Aftyris; dein Boeotiae; tandem & Italiae regio, quae videtur eadem esse cum infula, de qua heic sermo. O.

Salpina

Salapina comprobatur; de qua palude consulendus est Hugo Grotius ad Lucanum L. V. v. 377.

Quas recipit Salapina palus & subdita Sipus Montibus.

Hadriatico) Simlerus *Apuleja*; *Apulia* credo HESSEL. Salapia & Sipus vel Sipuntum Apuliae fuere oppida. Plinius L. III. c. 11. *Hinc Apulia . . . in qua oppidum Salapia, Hannibalis meretricio amore inclytum: Sipuntum.* Salapiae meminit & Appianus de bell. civ. L. 1. p. 381. Apud eundem in Hannibalicis p. 339. ubi legitur Σαλαπία, procul dubio legendum est Σαλαπία. Σαλαπίαι multitudinis numero dicuntur Ptolemaeo L. III. c. 1. ubi in Palatino codice est Σαλπίαi. Hodie rudera servat oppidum *Salpe*, *Salpi*. Palus quoque five lacus hodieque restat, Aufidum flumen & Salapiam fere contingens, teste Cluverio lt. ant. L. III. c. 11. O:

Triton

Triton &c.) MS. Med. *Strymon Thraciae*. Mela L. II. cap. 2. *Strymon, sicut diximus, amnis est, longeque ortus & tenuis, alienis subinde aquis fit amplior: & ubi non longe a mari lacum fecit, majore, quam venerat, alveo erumpit.*

In quo, qui &c.) hac larva caret optimus codex. GRONOV.

Illud *Strymon Thraciae* habet post *Satura* MS. Rev. item Heinf. collat. ἀπόγγ. Gud. HESSEL.

Thraciae) *Africae* Simlerus, minus recte. Ovidius metam. L. XV. vers. 356.

*Esse viros fama est in Hyperborea Pallene ;
Qui soleant levibus velari corpora plumis ,
Quum Tritoniacam novies subiere paludem.*

Lactantius argum. metam. Ovid. L. XV. fab. 26. *In Pallene urbe Tritoniacae paludis attacku vertuntur homines in volucres. In Pallene, quae sub aquilone jacet, homines dicuntur in volucres verti, novies quum in Tritoniacam paludem merfi sint.*

HESSEL. Haud equidem fabellas moror, a Graecis olim de Minervae natalibus confictas, prope Tritonidem lacum exortae. Habitum ejus aegidemque a Libyis ejus terrae incolis mutuati sunt, Herodoto teste L. IV. c. 189. Tritonius lacus ad minorem Syrtem prope Philaenorum aras fitus fuit. v. Plinius L. V. c. 4. prope majorem Syrtem temere cum Peutingeria tabula locat. Is a Tritone fluvio ortum habebat, eratque in ejus medio insula Phla, in qua Lacones ex quorundam opinione oraculum stabiliverant. v. Herodotus L. IV. c. 178. cf. not. doctiff. Wesselingii. Tritonidem lacum a lacu Palladis Ptolemaeus distinguit; utrumque tamen ex undis Tritoniis derivat; *ἡ ἀντὶ λίμνη ἢ τὴν τετρακτίαν . . . ἢ καλλάδα.* L. IV. c. 3. Verum ex Pallantio nomine, quo Callimachus Tritonidem lacum designat, ortus is error. *Ab his (Philenorum aris) non procul a continente palus vasta amnem Tritonem nomenque ab eo accipit, Pallantias appellata Callimacho.* v. Plinius l. c. s. CROIX. Quid ergo de loco Vibii statuemus? Siquidem solum sit *Strymon Thraciae*, ut in Cod. Med. neque fabulosi quid accedat, ex Mela possit is articulus ita admitti. Favetque isti, quod & in codice Revii & in Heinsii collat. *ἀστύρ*, Gud. idem id *Strymon Thraciae* subjunctum legitur articulo *Ἀστύρα* vel *Sturae*. Vero tamen propius mihi videtur, ex Ovidio & Lactantio, si hoc esset posterior, descripsisse sua Vibium, Forfan duo olim adfuerunt articuli apud nostrum ita:

Strymon Thraciae.

Triton in Pallene Hyperborea, in quo qui &c.

ex quibus duobus articulis dein unus est confectus. Fabulae

Ovidianae fons forsan ea est traditio, quam fervavit Pli-
nius L. IV. c. 12. *Mox Riphaci montes & affiduo nivis casu
pinnarum similitudine περιφόρησθαι appellata regio.* O.

Tyraca

Attica dialecto *Tyraca* hic ponitur pro *Syraca*; nam hoc
verum fuit stagni nomen, a quo dictum ipsum Syracusarum
oppidum. Stephanus Byz. plurimas dicit Siciliae urbes no-
men esse ab iis, quibus rigarentur, fluviis fortitas, inque
iis commemorat Syracusas. v. Ἀκράγαντες. Idem sub articulo
Συρακοῦσαι sic: τὸ ἰθικὸν Συρακοῦσαι ἢ Συρακουσία τὸ θηλυ-
κόν ἢ λίμνη, ἣτις καλεῖται Συρακώ. Quod hic paludem di-
cat, nil obstat. Nam fluvium cognominem supponit fuisse
ibidem. Meminit ejus stagni quoque Marcianus Heracleota
in περιηγήσει.

Ἀρχίαι δὲ τούτους παραλαβὴν
Ὁ Κορώνησθαι, μὲν Διελίων κατόπισιν
Ἀπὸ τῆς ὁμοίου λίμνης λαβέστας τὸν ἄρμα,
Τὰς τῶν Συρακοῦσαι παρ' αὐτοῖς καλουμένας.

Caeterum paludofam fuisse Syracusanam regionem multis ex
veterum locis patet, Thucydidis, Plutarchi, Livii, Strabo-
nis & aliorum, quae exhibentur a Cluverio Sic. ant. L. I.
c. 13. O.

A D M O N T E S

Aracynthus

Cum Vibio stat Lutatius ad Statii Theb. L. II. v. 239.

*Non secus ac supero pariter si cardine lapsas
Pallas & asperior Phoebi soror, utraque telis
Utraque torva genis, flavoque in vertice nodo,
Illa suas Cyntho comites agat, haec Aracyntho.*

Aracynthus) *Atticae regionis mons, Minervae sacer.* Videto autem Servium, Probum, Ascensium, Barth. Nannium, in primisque de la Cerda & Ruaeum, ad Virgilii ecl. II. v. 23.

*Canto, quae solitus, si quando armenta vocabat,
Amphion Dircaeus in Aetlaeo Aracyntho.*

quibuscum copulandi sunt Berkellius atque Holstenius ad Steph. Byzant. in Ἀράκυνθος, nec non Cellarius Geogr. ant. L. II. cap. 13. ut Alciatum parerg. jur. L. V. cap. 4. atque alios omittam.

Arcadia) *Acarmaniae legit ex nota Brodae misc. L. II. c. 8. de la Cerda ad Virgil. l. c. Scoppa ad eundem Vibii verba protulit, ut opinor memoriter, sic: Aracynthus mons est in Attica, quidam in Arcadia volunt.* HESSEL. Solinus in Acarnania. cap. 12. *Acarnania Aracyntho eminet.* GRONOV.

Servii locus ita se habet: *Sane Aracynthus mons est Thebanus. Unde aetlaeo litorali debemus accipere, non Atheniensi; licet Athenae prius aetlae distae sint, quanquam plerique Aetlaeo Aracyntho Atheniensi accipiant, non quod Aracynthus apud Athenas est, sed ut ostendatur rustici imperitia.* Scoppa, ad quem provocat quoque Hesselius, Aracynthum Atheniensem intelligi Virgilio existimat, distinguendum ab Aracyntho monte & Acarnaniae & Thebarum, cujus posterioris mentio apud Propertium L. III. eleg. XIII. v. 42.

*Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
Paeana Amphion rupe, Aracynthe, tua.*

Aetoliae

Aetoliae adscribitur Aracynthus a Dionysio perieg. v. 431.

Τῆς δ' ὑπὲρ ἐς νότον εἰσιν, ὑπὸ σκαπὴν Ἀρακύνθου,
Ἀνδρῶν Ἀιτωλῶν πεδίων μέγα . . .

ubi Eustathius: Ἀιτωλικὸν ὄρος ὁ Ἀρακύνθος. Eadem tradit & Strabo L. X. p. 450. Ἐχει δὲ καὶ ἡ Ἀιωλία μέγιστον μὲν ὄρος τὸν Κόρακα . . . τῶν δ' ἄλλων ἐν μέσῳ μὲν . . . τὸν Ἀρακύνθον. cf. & p. 460. Casaubonum si sequamur, apud Stephanum quoque Byz. loco Ἀρακύνθου, ὄρος Βοιωτίας, ἀφ' ἧς ἡ Ἀθηναῖα Ἀρακυνθίς (potius Ἀρακυνθίς) legemus Ἀρακύνθου, ὄρος Ἀιτωλίας. Notat autem recte Berkelius, non differte eorum sententiam, qui Acarnaniae quique Aetoliae montem Aracynthum existimant, siquidem istae duae regiones saepissime apud Graecos pariter & Latinos confundantur. In Acarnania certe manifesto ponit Plinius L. IV. c. 2. item Solinus Gronovio excitatus. Atticae regioni qui vindicent, non soli sunt Virgilius atque Vibius, eadem tradit & Sextus Empiricus adv. Grammat. L. I. c. 12. ubi Fabricius fat temere miratur, „hunc „montem non modo vicinae Boeotiae Arcadiaeque ab aliis „sed etiam Aetoliae adscribi. „ Videtur enim ex dictis patere, Aetoliae & Acarnaniae montem hoc nomine celebratissimum fuisse, alium in Attica, tertium forsan prope Thebas. Quod si sit, Stephani verba de Aracyntho Boeotiae sollicitanda non sunt. Apud Vibium omnino non in Arcadia sed in Acarnania legendum. Male quoque Boccacius: *Alii dicunt eum Atticae regionis montem; quidam eum esse Thebanum, nonnulli Ambracium & alii Arcadium.* O.

Arvis

Consulto Servium Pierium. De la Cerda ad Virgillii ecl. V. v. 71.

Vina novum fundam calathis Ariusia nectar.

& Cellarius G. A. L. III. c. 2. *Arvisius* pro *Arvis* legit Bochartus Chan. L. I. c. 9. p. 384. & facit hunc ad locum. HESSEL. Ante omnia audiendus nobis Strabo qui L. XIV. p. 645. ubi de Chio insula loquitur, ita: οὗ ἡ Ἀερασίη

χώρα, τραχὴ καὶ ἀλίμνη ἐσθίων ὅσον τετραποσίων, οἶνον ἄριστον
 φέροντα τῶν Ἑλληνικῶν. Plutarchus quoque in Epicurum, Opp.
 T. II. p. 1099. οἶνον Ἀρλίσιον commemorat. Porro Athenaeus
 deipnos. L. I. c. 25. χαλεπὸς δ' ἐστὶν ὁ Χίος, καὶ τοῦ Χίου
 ἡ καλούμενη Ἀρλίσιος, cf. & Clemens Alex. in Paedag. L. II.
 Quum ita constanter Graeci Ἀρλίσιος dicant, nam Ἀρλίσιος re-
 gio apud Stephanum manifesto corrupta est, ex pessimis Stra-
 bonis codicibus petita, non dubium est, quin male in Latinis
 auctoribus & ex librorum culpa ortum sit *Arvisii* no-
 men. Interim in voce sic scribenda plurimi consentiunt.
 Plinius L. XIV. c. 7. *In summa gloria fuere Thasium Chium-
 que. Ex Chio, quod Arvisium vocant.* Ita & apud Silium
 Ital. L. VII. v. 210. erat

Tmolus & Ambrosius Arvisia pocula succis.

Verum N. Heinsius & jure quidem tum hic tum in Virgilio
 legendum praecipit *Ariusia*. Vibii suum relinquendum esse
 errorem censeo; facile enim fieri potest, ut jam suo tem-
 pore in quodam poetae codice legerit *Arvisius*. Montem fo-
 lus noster in Chio indicat; non ita male. Aspera regio
 Straboni memorata montem videtur innuere. Ex Phoenicia
 lingua מִן שָׂרֵף דֶּרֶךְ quasi *montem capitis vini* derivat Bo-
 chartus *Ariusii* vel ex ipsius sententia *Hariusii* montis nomen,
 l. c. Quod etymon aequae est dubium ac nomen hodiernum,
 quod *Amista* vocatur Ortelio; Büfchingius prope *Volisso* na-
 tum id vinum dicit, quod ab antiquo suo pretio & gloria
 non descivit. O.

Atlas

Silius Ital. L. I. v. 202.

Atlas subdulto tracturus vertice coelum,

Sidera nubiferum fulcit capus, aetheraeque

Erigit aeternum compages ardua cervix.

Canet barba gelu, frontemque immanibus umbris

Pinea silva premit, vastant cava tempora venti,

Nimbofoque ruunt spumantia flumina rictu.

cf. & Claudianus in l. conf. Stiliconis L. I. v. 247. HESSEL.

Quem Graeci dixerunt Atlantem, *Dyrim* salutavere barbari, teste Strabone L. XVII. p. 825. & Plinio L. V. c. 1. Silius Ital. imitatus est Virgilii verba Aen. L. IV. v. 481.

*Ulimus Aethiopum locus est, ubi maximus Atlas
Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum.*

At his expressit Mantuanus Poëta Afcraeum in Theogonia v. 517. seq. Forſan nomen id *Dyris* vernacula Atlantis intolarum lingua ſignificabat *columnam* vel *columnam coeli*; ſic enim montem ab indigenis vocatum ſcribit Herodotus L. IV. c. 184. O.

Mauretianam) probat Cellarius orthogr. Lat. HESSEL.

Afcraeus

Sic, nam Graece Ἀσκραῖον. Si quis in Afcrae, ut puto, vicinia fuerit Afcraeus, nimirum mons, ſuum nomen debuit Afcrae; non autem ex contrario Afcra debuit nomen ſuum monti Afcraeo, ut innuit Sequeſter. HESSEL. Forſan legendum *ubi vicus Afcra* apud noſtrum. Is autem vicus ad radices Heliconis erat ſtructus, teſte Pauſania L. IX. c. 29. ubi hunc verſum ex Hegeſinio affert:

Ἀσκραν, ἢ τῷ Ἐλικῶν ἔχει πῶδα πιδανδῶν.

ſic Afcraeus mons videretur eſſe pars Heliconis ipſius. Qua de re ne dubitem, perficit locus ſat clarus Strabonis L. IX. p. 409. Ἐν δὲ τῇ τῶν Θειωτίων ἔστι καὶ ἡ Ἀσκρα κατὰ τὸ πρὸς Ἐλικῶνα μῆρος, ἢ τοῦ Ἡσιόδου παλαιοῦ ἐν δεξιῷ γὰρ ἐστὶ τοῦ Ἐλικῶν, ἐφ' ὑψηλοῦ καὶ τραχιῶς τόπου κειμένη. . . Itaque non ad imas radices Heliconis ſita fuit Afcra, ſed in loco ſublimi ad dextram ejus; in colle proinde, qui Heliconis ex monte procedebat. Is Afcraeus mons; nemini, quantum novi, praeter Vibium memoratus, quem ſecutus Boccacius. O.

Hesiodus) Quare Heſiodus ahiſ dicatur a Cuma, diſſeritur inter Lil. Greg. Gyraldum & ceteros dialogiſtas de poët. hiſt. L. II. p. 99. Eundem igitur poëtam intellexiſſe potuit haud injuria Byzantinus Stephanus & in Ἀσκρα & Ἰα Κόμη, contra quam viſum eſt Berkelio ad eum ſcriptorem in Ἀσκρα. Vide

fis Holstenium ad Stephanum Byz. in *Κύριε*. Caeterum de Hefiodo videndi praeterea Servius ad Virgilii ecl. VI. v. 69. *Ascraeo quos ante seni) Hefiodo, qui Ascraeus fuerat de vico Boeotiae, quem dicuntur Musae pascentem pecus, raptum de monte Parnasso poetam fecisse mulere calamorum.* & ad Georg. L. II. v. 176. *Ascraeum carmen) Hefiodicum. Nam Hefiodus de civitate Ascra fuit.* Ovidius amor. L. I. eleg. 15. v. 11. de arte am. L. II. v. 3. & ep. ex Ponto L. IV. ep. 14. v. 31. HESSEL.

Aventinus^o

Triplex etymon hujus nominis affert Servius ad Aen. L. VII. v. 657. scilicet vel ab avibus dictum tradit montem, quae de Tiberi ascendentes illic confedissent; vel a rege Aboriginum Aventino, ibi occiso & sepulto; vel ab Avente fluvio Sabinorum, cujus sic nomen ex patria recentes incolae montis ad domicilii locum transfulerint. Prius vocatum esse *Murcum* Festus docet, unde Murciae Deae, cujus ibi facellum erat, appellatio orta. Hodie *mons S. Sabinae*. v. Brietius in parall. T. II. p. 591. O.

Alburnus

v. Servius ad Virgilii Georg. L. III. v. 146. & Philargyrius ib. *Silarus & Alburnus in Lucania sunt montes.* HESSEL.

Supra apud nostrum hunc montem pag. 18. restituendum censuimus, ubi is a librariis hominibus in oppidum fuerat conversus. cf. p. 195. Cluverio iudice, Ital. ant. L. IV. c. 14. „mons hic Alburnus haud dubie is est, qui inter Ca- „lorem, Silarum & Tanagram vulgari nunc vocabulo dici- „tur *Monte di Postiglione*, a vico juxta sito, asilis five „oestris etiam nunc frequentissimus & ilicibus maxime vi- „rens. Celsus Cittadinus contra in litteris ad Ortelium datis, (v. hunc in art. Tanager) *la Montagna de Sicignano* vel *della Petina* a duobus oppidis in eo sitis appellari Alburnum testatur. O.

Alpes

v. Lucanus L. II. v. 428. HESSEL. Alpium nomen apud Gallos montibus altis fuisse commune, sic factis constat. *Alpia, Albia, Albium, Alpionia* vel pro montibus vel oppidis in montibus sitis accepta, auctore Strabone eo loco, quo fufe describit Alpes, L. IV. p. 202. Ex eadem radice derivanda complura urbium, regionum, gentium, fluviorum nomina, *Albulz, Albici, Albis, Alba, Albani, Albion, Alburnus*. Originem Gallicam vocis fenfit & Servius, qui ad Virgilii Georg. L. III. v. 474. *Aërias Alpes) id est Galliam. Et dicendo, aërias, verbum expressit ex verbo. Nam Gallarum lingua alti montes alpes vocantur.* Quod confirmat Philargyrius ad locum eundem, itemque Isidorus Hispal. origin. L. XIV. c. 8. Servata voci sua significatio etiam sequiori ævo apud Germanos & Gothos. Ita Notkerus Psalmo CIII. 18. *In dien lochen dero alpon*, in cavernis montium. In itinerario Joh Mandevillii equitis, ab Ottone Dimmeringenfi, in Germanicam lingua translato, quodque manu exaratum in sua supellectile habuit Joh. Georgius Scherzius nostras, p. 211. b. *und ist noch derselbe vinger in den alpen in S. Teclenkirch zu Sebaste.* In Tyrolischer Landsordnung L. II. c. 84. legitur *Vich pfandung in Taelern, Alben und auf andern Gütern.* Collegit & alia exempla similia Scherzius in Glossario suo Germanico, opere prorsus eximio & longe utilissimo, quod optimi viri manu scriptum apud nos in *αρχισιφ* publico jam per triginta annos delitescit. Atque utinam, non enim ab hoc voto temperare mihi possum, mihi tandem contingat esse tam beato, ut plus otii & sat suppetiarum nactus extrahendo e tenebris isti *καμυσιφ* manum admovere mihi liceat! Neque autem necessum esse arbitror, ut totus ille Scherzii labor in publicam lucem prodeat; siquidem permulta insunt, a reliquis Glossariorum architectis accepta mutuo: sed, me quidem iudice, ea juverit atque suffecerit decerpisse, quæ propria sibi ex sexcentis scriptis maxime nostratibus sollicitè collecta vindicat Scherzius, quæ testimoniis fulta suis lin-

guae Germanicae antiquioris, in hoc potissimum usitatae regionum tractu, specimina darent & ad intelligendos superioris aevi titulos viam sternerent. Atque ista quidem sic juncta commode, ut puto, in modicum volumen liceret cogere. Verum hac de re meum quaecumque consilium alia occasione uberius aperiam. Redeamus ad Alpes. Vocis ejus usum ad designandos montes apud Germanos & Anglos frequentem Wachterus atque Speelmannus, iste in Glossario, hic in Archaeologia declarant. Apud Suecos quoque *alf* significasse saxum vel petram, Ithius docet in Glossario Suiogothico, unde *alwarden* naturale id jugum, quo circumvallatur Oelandia, sit dictum, ut jam Dalinus in historia Suiogothica tradidit. Hic ergo primam forsitan vocis vim detegere licet. *Alf*, saxum vel petra; *alfen* vel *alpen*, montes. Aliis tamen visum, primam originem ex significatione ea repetendam, qua *alb*, *album*, *alpum* apud Gothos & Germanos aequae ac apud alios populos acceptum sit pro candido, qua de re videndus Menagius in Origini della lingua Italiana voce *Alpe*. Certe & cygnum in gratiam candoris dixere Gothi Germanique *alf*, *elfher*, *alpix*. v. Verelii ind. L. Goth. Wachterus in glossario & glossae a Pezio publicatae. Laudatus quoque Scherzius hanc vocem docte tractavit. Bochartus nec hic causam suam deserit. Libanum montem אלבן, *albus*, dictum paraphraetae Cant. IV. 11. reddidere אולבנין *Olbanin*. Est & אלבן *alben* forma Syra *albescere*. Sed & montis significationem Alpium nomini (*Alpen*) suppeditare jubet Hebraeam linguam. Nam על est *excelsum* & פנה *montis fastigium*. v. Chan. L. I. c. 42. Quae proxime Alpes, de quibus Vibius, respiciunt, dabunt Ortelius atque Cluverius, O.

Aetna

v. Pindarus Pyth. od. I. vers. 33. Callimachus hymn. in Del. vers. 141. Oppianus de venat. L. I. vers. 271. Lucretius L. I. vers. 723. L. II. vers. 593. & L. VI. vers. 639. Virgilius Aen. L. III. vers. 571. Ovidius metam. L. XV.

vers. 340. Silius L. XIV. vers. 59. Lucanus L. V. vers. 99. L. I. vers. 545. & L. X. vers. 447. Claudianus de raptu Proserp. L. I. v. 151. Cui ergo Poëtarum non dictus est mons isthic famosissimus? Quamobrem Seneca lepide scripsit epist. 79. ex Rubenii conjectura, quam dilaudat Gronovius major: *Non est autem, quod istam curam imputes mihi: morbo enim tuo daturus eras, etiamsi nemo mandaret. Quid tibi do, ne Aetnam describas in tuo carmine, ne hunc solemnem omnibus poëtis locum attingas?* &c. HESSEL. Notum in vulgus & citatis poëtarum locis comprobatum, prisco aevo Vulcani & Cycloporum ardentes officinas sub Aetna locatas, ex quibus ruptis fornacibus efflari flamma credebatur. Apta forsitan magis, quam vera vocis origo, repetita a Bocharto in Chan. L. I. c. 28. ab אֶתְנַן, *fornax, caminus*. Idem tamen & a *caligine* posse derivari concedit, qua mons interdiu obductus conspicitur; quod & veteres, in his Pindarus apud Gellium L. XVII. c. 10. Strabo L. VI. p. 274. testantur & recentiores, maxime Fazellus Dec. I. L. II. cap. 4. Prius etymon calculo suo probat D'Hancarville in Praef. ad vasa Etrusca Hamiltonii. In describendo Aetna multus est Strabo l. c. quocum conferendum poëma Cornelii Severi, in suo genere unicum. Recentiori aevo Aetnae topographiam & historiam incendiorum ejus dedit Anton. Philotheus de Homodeis. Descripsit eundem Petrus Carrera. Utriusque libellus insertus legitur Thesauro ant. Sic. T. IX. Varia quoque non ex trivio observavit Brydonius, cujus Siculum iter jam antehac citavimus. Hodiernum nomen Aetnae *Mont-Gibello*. Olim *Innesam* quoque dictum & montem & oppidum appositum, supra ex Strabone ostendimus pag. 231. O.

Agragas

Virgilius Aen. L. III. v. 703.

Arduus inde Agragas ostentat maxima longe

Moenia; magnanimum quondam generator equorum.

ubi Servius. *Mons est muro cinctus, in cujus summa parte*

oppidum est. De nominis orthographia Pierius agit ad h. L. HESSEL. Urbem & fluvium hoc nomine certatim laudant veteres, montem tacent. Innuunt tamen. Inter alios Polybius diferte suppetias fert nostro. Ita ille L. IX. ubi graphice situm Agrigentinae urbis depingit cap. 21. κείτωι γὰρ ὁ τεῖχος ἐπὶ πύργῳ ἀκροτάτῳ ἢ περιήρωτος, ἢ μὲν αὐτοφρούς ἢ δὲ χειροποιήτου . . . ἢ δ' ἀκρὰ τῆς πόλεως ὑπέκκειται κατ' αἰτίας τὰς θειοτάτας ἀντολάς . . . ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς Ἀθηναῖς ἱερὸν ἔκτισται &c. O.

Athos

v. Homerus hymn. in Apoll. v. 33. ubi dicitur Ἐθῆμιον Ἄθως. Schol. Apollonii Rhod. ad L. I. v. 601. Ἄθως ὄρος Ἐθρακῆς ὑψηλότατον. & Theocr. ad edyll. VII. v. 76. HESSEL.

Sequenti aevo attributus est Macedoniae. Describitur a Thucydide L. IV. p. 276. a Strabone L. VII. in exc. p. 331. a Pomp. Melæ L. II. c. 2. a Plinio L. IV. c. 17. Gloriosum Xerxis Perfarum regis consilium, quo isthmum Athoum a continente abscindere studuit, ubi prisca jungendorum marium molimina descripsimus, sperato successu gavifum esse ostendimus. Hodie ἄγχιος ορεῖον salutatur ab accolis, quod nomen ipsi frequentes coenobitarum coetus conciliarunt. Exstat in Montefalconii palaeographia Joh. Comneni descriptio montis Atho, Alia dabit Bellonius in observationibus L. I. itemque scriptores itinerum Wheelerus, Sponius, Pockokius aliique. O.

Apenninus

v. Lucanus L. II. v. 399.

*Mons inter geminas mediis se porrigit undas
Inferni superique maris; collesque coercent
Hinc Tyrrhena vado frangentes aequora Pisae,
Illinc Dalmaticis obnoxia fluctibus Ancon.*

Hinc repetita Vibii verba. Eadem Strabo difertis verbis L. V. p. 211. Anconem terminum ponit Apennino ad Hadria-

ticum mare. Τα δὲ Ἀπέννια ἢ συνάψαυθα τοῖς περὶ Ἀσάμιον
 ἢ Ἀγκῶα τόποις, ἢ ἀφαιρίσανθα τὸ ταύτη πλάττω τῆς Ἰταλίας
 ἀπὸ θαλάττης ἐπὶ θαλάτταν, ἐπιπροφὴν λαμβάνει πάλιν, ἢ τέμνει
 τὴν χώραν ὅλην ἐπὶ μέρω . . . cf. & Ptolemaeus L. III. c. 1.
 Apennini vel Pennini unde dicti, non satis constat. Rifum
 nobis debent, qui quasi *Alpes Poeninas* ab Hannibale, qui
 superavit, salutatos tradunt, Servius ad Virgilii L. X. Aen.
 v. 13. Isidorus Hisp. origin. L. XIV. c. 8. aliique. Mallem
 cum Bocharto ex eodem fonte derivare vocem, ex quo
 nomen deduxit Alpium, vel cum aliis a Celtico *pen*, quod
summitatem denotat. Frequens apud Poetas prosopopoeia in
 montibus. Ita Virgilio L. XII. v. 703.

- - - gaudetque nivali

Vertice se attollens pater Apenninus ad auras.

Imo pro Deo habitus, vel potius in ejus vertice cultus Ju-
 piter, Apennini nomine maectatus. Atque hic cultus diversis
 in jugis ejus montis locum habuit. De Veragris ita Livius
 L. XXI. c. 38. *neque hercule montibus his ab transitu Poe-
 norum ullo Veragri incolae jugi ejus norunt nomen inditum,
 sed ab eo, quem in summo sacratum vertice Penninum mon-
 tani appellant.* In Sponii miscellaneis eruditae antiquit. p. 85.
 extat marmor in monte S. Bernardi locatum :

LVCIVS LVCILIVS
 DEO PENINO
 OPTIMO
 MAXIMO
 DONVM DEDIT

Iguvii five Eugubii cultum Jovem Apenninum, fidem facit
 tabula Peutingeriana segm. IV. ubi *Jovis penninus idem* (Fr.
 de Scheyb. legit, *id est*) *agubio*; cui succurrit commodissi-
 me profecto tabula quaedam marmorea detecta ibidem, &
 inserta museo Veronensi ab Ill. Maffeo pag. LXXIX.

IOVI
 APENINO
 T. VIVIVS CAR
 MOGENES
 SVLPICIA EVPHR●
 SYNE CONIVX
 V. S. D. D.

Cui declarandae Maffejus *Apenninas sortes* adducit, quarum Vopiscus in Firmo meminit, item verba Pollionis in Claudio Goth. *quum in Apennino de se consuleret*. Demum *Anconam Latini urbem salutarunt, quae in angusto duorum promonteriorum ex diverso coeuntium inflexu, cubiti imagine sedens, ideo a Graeis dicta Ancon.* teste Pomp. Mela L. II. c. 14. Graeco more saepe Poetae; quos secutus Vibius. Ita quoque graeciffans Atticus ad Ciceronem L. VII. ep. 11. *Anconem amifinus.* cf. Cellarius L. II. c. 9. O.

Albanus

Eum montem cultus Jovis Latialis nobilitavit, feriaeque Latinae, quotannis ex praescripto Tarquini Superbi in eo celebrari solitae. v. Dionysius Halicarn. L. IV. Nomen ei ab Alba longa inditum, in cuius vicinia & lacus Albanus, hodie *lago di castel Gandolfo*, & Albanum praeterea nemus fuit. Quam late patuerit Albae, Albani, Albaniae nomen apud veteres, penes Ortelium uno obtutu videbis. Montem Albanum in Pannonia quoque notat Ptolemaeus L. II. c. 15. O.

Aventinus

Praeneste) v. Servius ad Virgilii Aen. L. VII. v. 682. *Praeneste est locus haud longe ab urbe, dictus ἀπὸ τῶν πελάγων, id est, ab ilicibus, quae illic abundant.* HESSEL. Praeneste oppidum in monte fuit omnino situm, quod vel rudera templi Fortunae, in quibus detectum celebre musivum, concordent, supra urbem hodiernam *Palestrinam* residua. Is au-

tem mons sitne Aventinus appellatus olim, disquirendum. Vocat *altum Praeneste* Virgilius l. c. Strabo L. V. p. 238. ubi Praeneste & Tibur comparat, ita: ἱερμηνή μὲν οὖν ἑκατέρω, πολὺ δ' ἱερμνοτέρα Πραίνες. ἄκρον γὰρ ἔχει τῆς μὲν πόλεως ὑπερβεν εἶναι ὑψηλὸν, ὀπίσθεν δ' ἀπὸ τῆς συνεχώσης ὀρεινῆς αὐχένι διαζευγμένον, ὑπερᾶλλον ἢ δυοὶ σταδίαις τούτου πρὸς ὀρέαν ἀνάβασιν. Collis nomen nec ipse nec alius quisquam enarrat. Unde ergo Vibius *Aventinum* suum depromsit, quem Aventino Romano postponit? *Atentinum* a Boccacio vocari, tradit Ortelius. Equidem apud Boccacium *Aventinum* quidem reperio, eum de quo paullo ante, sed *Atentinum* nusquam, neque in Aventino mentio ipsi de Praeneste. Inquiret in hunc montem montisque nomen in Praeneste antiqua Jos. Mar. Suaresius, edita Romae a. 1655. & in thes. antiq. Italic. T. VIII. P. IV. translata. Verum nec hic nobis satisfacit. Ita ille L. I. c. 4. „ Montem, in quo civitas est „ Praeneste, a Vibio Sequestro *Aventinum* vocari putabit „ qui auctoris illius recenti editioni, a Ph. Mauffaco adoratae haerebit, uti Paulus Merula, qui quondam *Aventinum* nunc *Aretinum* dici e Vibio tradit, & Ortelius; quibus „ accederem, nisi in vetusto codice, qui a. MCDXXXVIII. „ exaratus fuit, reperissem scriptum, *Apeninum Italiae usque Praeneste*, quamvis etiam in vetusta editione Romana „ legatur, *Aventinum, in quo civitas Praeneste*: & jam olim „ a Joh. Boccacio ita lectum fuerit, non *Atentinum*, uti scribit Ortelius, nisi apud illum falsae sint operae. Et Franc. „ Schottus in itinerario olim *Aventinum* (ut Sequester ait) „ nunc (ut habent lexica) *Aretinum* dictum asserit. „ Dein ex Strabone montem depingit & subjicit ista: „ Hunc montem non dubitat Blondus & eum secutus Leander Albertus esse eum, in quo est munitissima arx, dicta *Rocca Cavarum*, sed uterque fallitur; cum Strabo prominens illius jugum, in quo arx Praenestes sita est, haud dubie „ intelligat. „ Ista Suaresii non satisfaciunt. Neque enim docent, quale revera montis nomen fuerit olim, aut quale his sit temporibus. Interim ex codice quodam recentiore

Vibii lectionis quoddam discrimen suggerit, ostenditque; *Apenninum* pro *Aventino* vel *Atentino* scriptum fuisse. De etymo nominis Praenestini deque cultu Fortunae, qui in oppido viguit, consulito Suaresium. O.

Amanus

Lucanus L. III. v. 243.

venere feroces

Cappadoces, duri populus nunc cultor Amani.

ubi Grotius loco nunc praecipit legendum non. HESSEL.

Ciliciam a Syria sejungebat, unde sibi Ciliciae proconfuli eum montem communem esse testatur eloquentiae Romanae princeps L. II. ep. ad div. 10. cum Bibulo Syriae proconfule, quem & alibi, scilicet L. V. ad Attic. ep. 20. in eodem *Amano Laureolam coepisse in mustaceo quaerere* sat lepide scribit. Verum Cappadociam quoque attingebat Amanus, teste Strabone L. XI. p. 521. τὸ Ἀμανὸν ἀπ' αὐλοῦ (scil. τοῦ Τάυρου) ἄρξεται . . . τὸ δὲ Ἀμανὸν ὄρεος μέγας τοῦ Ἐυφράτου καὶ τῆς Μιλιτηνῆς πρόσις· καθ' ἣν ἡ Κομμαγενὴ τῆ Καππαδοκίᾳ παράκειται. Rectius tamen Ciliciae mons salutatur ab aliis & Syriae. v. Ptolemaeus L. V. c. 6. Ἀμανικὸς πύλας idem c. 8. tribuit propriae Ciliciae mediterraneae. Hodie *Scanderona* item *Portella* nuncupantur; Amano ipsi nomen est *al Lucan.* Antiquitus *Melansium* dictum, refert Tzetzes. cf. Ortelius. O.

Aganippe

v. Bochartum Chan. L. I. c. 16. p. 428. HESSEL.

Scilicet ingeniose Aganippes fontis nomen ex אגניפ & Enippes ex אגניפ deducit, & istum *viroris* id est *viridem craterem*, hunc *fontem* interpretatur. Eodem loco a Vibio Aganippen perperam in montibus recenferi queritur. Inter montes post nostrum retulit & Boccacius; contra veterum nemo, quantum novi. Fontem recte dixerat Vibius supra pag. 21. ad quem locum notavimus, ex Graeca lingua nominis originem deduci ab aliis. O.

Berecynthus

Cruquianus interpres ad Horatii L. IV. od. 1. v. 22, *Lyraque & Berecynthiae*) a Berecyntho monte Phrygiae, ubi primum inventa dicitur tibia, vel a matre Deum Berecynthia, cujus sacris deputata est, ut :

- - - - - *Ite per alta*

Dindyma, ubi assuetis biforem dat tibia cantum.

Servius ad Virgīlii Aen. L. IX. v. 82. *Berecynthia*) *Mater Deum a monte Phrygiae Berecyntho, cujus ultima syllaba caret adspiratione; quam addimus, quotiescumque montem Deli Cynthium dicimus.* Phil. Jac. Mauffacum videtis ad Plutarchum de fluv. & mont. nom. & de his, quae in illis inven. in Mars. atque Ez. Spanhemium ad Callimachi hymn. in Dianam v. 246. HESSEL. Recte Phrygiae assignat Berecynthum Vibius. Ejus regionis urbem hoc nomine & Berecynthiam regionem refert Stephanus & absque adspiratione pingit, quod & apud Strabonem fit L. XIV. p. 681. qui montem quoque Berecynthiae regionis *Καΐσιπον* nominat L. X. p. 472. Hefychius ipsam Phrygiam prius Berecynthiam dictam fuisse perhibet. Meminit & tibiae Berecynthiae, & Berecynthiadis venti. Montem nec hic nec Stephanus habet. Neque tamen de eo dubitandum. De cultu Cybeles nota Virgīlii verba L. VI. v. 784.

- - - - - *qualis Berecynthia mater*

Invehitur curru Phrygiae turrata per urbes?

Laeta Deum partu, centum complexa nepotes;

Omnes coelicolas, omnes supera alta tenentes.

Ceterum extra Phrygiam in Caria Berecynthii tractus mentionem facit Plinius L. V. c. 29. & Berecynthi montis in Creta Diodorus Sic. L. V. c. 64. O.

Bebius

Bebium montem Vibio dici Vesuvium, probe hariolatus est Ortelius, demonstravit luculenter Cluverius Ital. ant. L. IV.

c. 3. ubi ostendit ex *Vesuvio* fecisse Romanos *Vesevum*, Graecos ex hoc Βεβιον, *Vesbium*, *Vesvium*, *Besbium* & tandem corrupte Βεβιον, *Bebium*. Et hujus quidem nominis documenta reperit ex Procopio, qui Gothic. hist. L. II. quater, quarto bis eo utitur; dein ex Anastasio Bibliothec. in vita Benedicti II. ubi *Mons Bebius*, qui est in Campania, mense Martio eructavit; demum ex Monacho Altiffiodorensi in Chronico, ubi *Mons Bebius ruptus in vertice*. Itaque, ut salva rursus & hic est auctoritas Vibii, ita patet iterum, ipsum nomina, quae sua fere aetate in usum trahi vidit, seriei, quam concinnabat, inseruisse, ut supra in *Casolino* & aliisprehendimus. Neque Boccacio dubium fuisse videtur, quem *Bebium* diceret Sequester, ita enim ille: *Bebius Campaniae mons est: ignem ad instar Aetnae Siculae vaporans*. O.

Boreas

Ad Dyrrachinam topographiam spectat, quae quam fuerit nostro cordi, supra declaratum est. v. *Alto*. *Genus*. *Icanus*. *Mathis*. *Ululeus* & notata nostra ad laudatos articulos. Boream Dyrrachii montem ignorant Geographi, quotquot extant. Scite Ortelius *Boram* huc trahit Livii, quem is scilicet ad Septentrionem terminum Macedoniae ponit L. XV. c. 29. ita ut Illyridem respiciat. Verum, quandoquidem solus est, quantum sciam, Livius, qui ejus Boraememinerit, dubium videri possit, ex Livio Vibius an hic ex isto sit emendandus. Itaque nomen *Borae* non in Vibium ipsum recepimus, at conjecturae tamen locum dedimus. Quod quis oggerat, remotiorem esse a Dyrrachio *Boram* Livii, id nihil est; siquidem latius vicinia apud ipsum sumi solet. Sic latiori quoque sensu capiendus Boccacius; *Boreas mons est Epiri, Dyrrachio proximus*. Promontorium *Boreon* ad Syrtim Africae magnam cum Plinio L. V. c. 4. Ptolemaeus locat; idem & in Hibernia aliud recenset. Orosius aliud item in Asia. Pausaniae mons est *Boreus* in Arcadia, L. VIII. c. 44. O.

Cithaeron

Cithaeron Thebis majori jure tribuitur, quam mox Boras Dyrrachio. Strabo L. IX. p. 409. radices Cithaeronis haud procul Thebis desinere tradit. ὁ Κιθαρων δὲ οὐκ ἀπὸ τῶν Θεβῶν τελευτᾷ· παρ' αὐτὸν δὲ ὁ Ἄσπαρσι, τῆς ὑπὸ ῥωμαίων αὐτοῦ κλύζων, ἢ ποιῶν τοὺς Παρσσωπίους εἰς κατοικίας πλείους διηρημένους, ἀπαντὰς δ' ὑπὸ Θεβαίοις ὄντας. Inde *Thebis salus dicitur dari Musis Cithaeron* apud Plinium L. IV. c. 7. Inde in *Boeotia Thebae & Cithaeron, fabulis carminibusque celebratus*, teste Mela L. II. c. 3. Quales hae sint fabulae, ex poetarum locis declarat Cellarius O. A. L. II. c. 13. sect. 10. Quod *ab eo monte dictam Venerem Citheream* tradit Boccacius, in hoc oppido abludit a vero. Cythera insula id nominis Deae dedit; unde Ovidius fast. L. IV. v. 285.

Tum laeva Creten, dextra Pelopeidas undas

Deserit, & Veneri sacra Cythera petit. O.

Cynthus

Boccacius hunc articulum auxit. *Cynthus mons est insulae Deli, famosus Apollinis nativitate, cujus tam grandem magnitudinem dicunt, ut umbra sua Aegaei maris ambitum tegat.* Situm montis optime pingit Strabo, qui, quum in Delo urbe Apollinis & Latonae fana spectata esse dixisset, L. X. p. 485, adjicit: ὑπέρικεταί δὲ τῆς πάλαιος ὄρος ὑψηλὸν ὁ Κύνθος, ἢ τραχύ. Eo monte maxime gavisā Phoebe. Statii locum dedimus pag. 288. in quo Cynthus Aracyntho opponitur, hic Minervae, ille Dianae facer. Virgilius quoque Aen. L. I. v. 502.

Qualis in Eurotae ripis, aut per juga Cynthi

Exercet Diana choros

Inde & ipsa *Cynthia* dicta & frater ipsius *Cynthus*. Nota ista Horatii L. I. ode 21. v. 2.

Insonsum pueri dicere Cynthium.

& L. III. ode 28. v. 11.

Tu curva recines lyra

Latonam & celeris spicula Cynthiae.

Ipsam quoque Delon salutatam esse *Cynthiam*, auctor est Plinius L. IV. c. 12. item *Cynthum*, Stephanus Byz. Quae de altitudine Cynthi praedicat Strabo, negat & pernegat Wheelerus Anglus *αὐτόπῃ* in itinere suo per Graeciam; arduum esse & asperum fatetur. Audies ipsum L. I. p. 89. versionis Gallicae: *Nous commençames à monter au haut du rocher, appelé anciennement le mont Cynthus. On ne le peut appeller montagne, qu'en comparaison des autres hauteurs de l'isle & non pas à l'égard des isles voisines, qui sont à proportion beaucoup plus hautes. Elle est fort pierreuse & escarpée, & composée de marbre granite.* Quid ergo de traditione sentiendum, quam repetit Boccacius? O.

Caucasus

Hunc articulum cum duobus praecedentibus seriei Vibianae codicum optimorum auctoritate vindicavimus. Neque video, quid obftet. Cithaeron quippe & Cynthus bene sese habent. Caucasus rectius poterat definiri; ast doctrina hujus loci cum superiori in art. Hydaspis pag. 11. apte conspirat. Verum Caucasi, altissimi montis Asiae, jugum supra Colchos, Iberos & Albanos protensum ab Euxino mari procurrit ad Caspium. Sic Strabo L. XI. p. 497. Hoc silentio premit noster; contra falso jactatum a Macedonum Alexandro adulantium grege Caucasum & a Ponto ad Indos translatum cumque Paropamisso confusum refert, prorsus ut supra in Hydaspse, quem locum erudite illustravit Hesselius. pag. nostra 122. Sunt tamen, qui in istis plagis Caucasum a Paropamisso distinguant, huic scilicet nomen suum factum tectumque servant, ejusque partem modo, quam superavit Rex Macedo, Caucasi appellatione ornantes. Ita Strabo L. XI. p. 724. *οἱ δὲ Βακτριανοὶ τῇ τε Ἀσίᾳ πρὸς ἀριστὸν παράκεινται καὶ τοῖς Παροπαμισσαδαῖς, δι' ἃνπερ Ἀλέξανδρος ὑπέρβαλε τὸν Κάυκασον, ἐλάυνον ἐπὶ τὴν Βακτριαν.* Idem L. XI. p. 511. *τὰ δ' ὄρη Μακεδόνες μὲν ἅπαντα τὰ ἐφεξῆς ἀπὸ Ἀρίων Κάυκατος ἐκάλουν· παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις τὰ τε ἄκρα καὶ τοῦ Παροπα-*
μίσου,

μίτου, τὰ προσβόρεια ἢ τὰ Ἡωδάα, ἢ τὸ Ἰμάον ἢ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόμαζε ἐκάστοις μέρειν ἐπέκειτο. Ptolemaeus quoque diferte Paropanifum, ut appellat, & Caucasum distinguit L. VI. c. 11. & 12, istum Bactrianae, hunc Sogdianae affignat. In eo minus accurate versatur, quod hos Caucasios montes proprie dictos tradat, quibus improprie satis tributum id nominis vidimus. O.

Cytorus

v. Catullus carm. IV. v. 13. Virgilius Georg. L. II. v. 437.

Et iuvat undantem buxo spectare Cytorum.

buxo) v. Servius ad Virgilii l. c. Cytorum) Montem Macedoniae, (Paphlagoniae, legito) in quo abundat buxus; quae vento mota aestus imitatur undarum. Operae pretium est de la Cerda consulere ad loc. Virg. De buxi autem pallore, sicut Heinsius id notavit, pallens Valerio Flacco mons hic est L. V. vers. 106.

Mox etiam Cromnae juga pallentemque Cytoron,

Teque cita penitus condunt, Erythia, carina.

cf. & Schol. Apollonii Rhod. ad L. II. v. 944.

Κρωβιάλον, Κρώμναν τε ἢ ὑλήνῳ Κύτωρον,

ὑλήνῳ δὲ εἶπεν διὰ τὸν πύξον ἐκίῃ πολὺν γίνεσθαι. HESSEL.

Cytorum etiam urbem Graecam in Paphlagonia notant post Homerum in catal. navium v. 360. Scylax Caryandensis & Marcianus Heracleota, itemque Arrianus in suo quisque periplo, meminit & Strabo L. XII. p. 542. aliique. Montem in poetis Ovidius quoque Metam. L. VI. v. 133. tangit

Utque Cytoriaco radium de monte tenebat.

Geographorum autem pauci memorant. Plinius bis L. VI. c. 1. Mons Cytorus a Tio LXIII. M. P. & L. XVI. c. 14. Buxus Pyrenaeis ac Cytorii montibus plurima & Berynthio tractu. Buxi proventus Cytori frequens in proverbium abiit. Sic πύξον εἰς Κύτωρον ἤγαγες, Eustathius adagii loco refert, & rationem reddit his: Κύτωρ πόλις Παφλαγονίας Σιωπείων ἑμπόρου, περὶ ἣν πλείη ἢ ἀρίστη πύξου φυταί. Inde

& *Cytoriaco pessine* utitur Ovidius *metam.* L. IV. v. 311. Buxi copiam atque praestantiam primus forsan notarat Theophrastus Eresius L. III. *hist. nat.* c. 15. ex quo hausere reliqui. O.

Cybelus

Ovidius *Fast.* L. IV. v. 361.

*Inter, ait, viridem Cybelen, altaeque Celaenas
Amnis it insana, nomine Gallus, aqua.*

HESSEL.

De eo post Stephanum Byz. egit. Hemsterhusius ad Lucianum T. I. p. 90. SCHNEIDER. Strabo discrete Cybelen a Cybelis dictam asserit L. XII. c. 561. Ἔστι δὲ τῆ ὄρει ὑπερ-
κείμενοι τῆς πόλεως, τὸ Δίδυμον, ἀφ' οὗ ἡ Διδυμένη, καθάπερ
ἀπὸ τῶν Κυβέλων ἡ Κυβέλη. Est ergo is mons Ovidio *Cybele*,
Straboni τὰ Κύβελαι, *Cybelum* vocat Diodorus Sic. L. III.
c. 58. ubi Cybele Dindymae filia nomen ex Cybello monte
fortita narratur, in quo pardales aliaeque ferae admotis uberi-
bus eam nutriverint. Fons, ex quo sua hausit Vibius, apud
Virgilium est & Servium. Scilicet *Aen.* L. III. v. 111.

Hinc mater cultrix Cybele, Corybantiaque aera.

ubi Servius: *Mater, proprie: cultrix autem Cybeli, id est, montis Phrygiae, in quo colitur, a quo Cybele dicta est.* Fuit & *Cybellia* quidam pagus Joniae, de quo Strabo L. XIV. p. 645. Κυβέλλεια urbs Joniae Stephano, qui & urbem Phrygiae Κύβελλαι & Κύβελλον ἱερὸν memorat, unde nomen inditum Cybelae. Sed hic fatis verosimiliter Berkellius mavult Κύβελλον ὄρει vel Κύβελλον ὄρει ἱερῶ. O.

Coelius

Livius L. I. c. 30. *Coelius additur urbi mons, & quo frequentius habitaretur, eam sedem Tullius regiae capit, ibi que deinde habitavit.* Nominis originem dat Varro de L. L. L. IV. *In Suburanae regionis parte princeps est Coelius mons, a Coelio Vibennio Tusco, duce nobili, qui cum sua manu*

dicitur Romulo venisse auxilio contra Sabinum Regem. cf. & Festus ea voce. Postea vicum Tuscum esse salutatum, falso refert Ortelius. Non mons ita dictus, sed vicus, quem Tusci e monte deducti in planum incoluere, teste Varrone. Antiquum montis nomen Querquetulani fuit, quod talis silvae frequens foecundusque erat, ut narrat Tacitus Annal. L. IV. c. 65. qui Tiberii jussu Augustum nominatum addit, quod idem & Suetonius refert in Tiberio cap. 48. Hodie est S: Giovanni di Laterano. v. Brietius in parall. P. II. p. 432. In Vindelicia caeterum Caelius mons quoque fuit, oppidum, cujus nominis vestigia fervat hodieque Kelmünz, Guntiam inter & Ilargum amnes. cf. Cellarius. O.

Clarius

Isaacus Tzetzes ad Lycophronem v. 1464. Κλάρου δὲ ἄρουρ ἢ πόλις Ἀσίας περὶ Κολοφῶνα, ἀφ' οὗ ἢ Κλάριος ὁ Ἀπόλλων. WESSEL. Eo magis memoratu dignus nobis est hic Tzetzae locus, quo altius apud veteres silentium de Clario monte. Templi, luci vel nemoris & Oraculi Clarii meminere plures. Respice ad pag. 265. Occurrunt & alibi urbes, castella, insulae, fluvii, quibus Clari vel Clarii nomen fuit commune. O.

Cyllene

Ovidius metam. L. I. v. 216.

Maenala transferam, latebris horrenda ferarum,

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycei.

ubi Nic. Heinsius: „Cylleno) Cyllene, quicquid libri ve-
 ,, teres dissentiant: Κυλλήνη Graecis est. „ Heinsium item
 vide ad Ovidii Fast. L. II. v. 276. cf. porro Virgilius Aen.
 L. VIII. v. 138.

Vobis Mercurius pater est, quem candida Maja

Cyllenes gelido conceptum vertice fudit.

Servius: *Mons est Arcadiae, ubi Maja Mercurium est enixa.*
 Adde Scholiamen Homeri ad L. II. Il. v. 603. Κυλλήνη

ἕρως ὑψηλὸν τῆς Ἀρκαδίας καὶ πόλις ἕσα παρ' αὐτῷ ὀμώνυμος.
 Ἐν αὐτῷ ὄρει δοκεῖ Ἑρμῆς γεννηθῆναι ἐκ Μαιίας τῆς Ἀτλαίδου
 θυγατρὸς καὶ Διὸς ὄθεν καὶ Κυθήναιον τὸν θεὸν φασιν. HESSEL.

Altissimum hunc Arcadiae montem fuisse, docent Strabo L. VIII. p. 388. & Pausanias L. VIII. c. 17. Et ille quidem praeterea perpendicularum ejus ab aliis stadiorum XX, ab aliis ad XV. poni notat; hic in summo vertice Mercurii Cyllenii templum eminuisse memorat, sed collapsum. Arbitratur porro tum monti tum Deo a Cyllene Elati filio cognomina esse indita. In nomine *Cyllene* isti scriptores omnes consentiunt, ut recte & Heinsius apud Ovidium *Cyleno* extrusisse videatur, & nos Hesselium secutos τὸ *Cyllene* τῷ *Cyllenaeus*, quod codex Revii & Parisini libri praeseferunt, praetulisse sentiamus. Habet tamen sed adjectiva forma *Cyllenius* Mela L. II. c. 3. De caetero Cyllene urbs praeter Arcadicam monti adstructam, & in Elide fuit, testibus Thucydide, Livio, Strabone, aliisque, & in Aeolide, memorata Xenophonti in Cyropaed. L. VII. Arcadico monti hodieque antiquum restare nomen Cyllenes, Brietius refert in parallel. P. II. p. 432. O.

Catillus

Servius ad Virgilium Aen. L. VII. v. 672.

Tum gemini fratres Tiburtia moenia linquunt,

Fratris Tiburti dictam cognomine gentem

Catillusque, acerque Coras, Argiva juvenus.

De Graecia tres fratres venerunt ad Italiam, Catillus, Coras, Tibur v. Tiburnus. Hi simul unam fecere civitatem & eam de fratris majoris nomine Tibur appellaverunt - - - A Catillo dictus mons Catilli, quem Catelli dicunt per corruptionem, juxta Tibur. Praeter ceteros Virgilii enarratores cum Vibio faciunt, quod ad hunc locum attinet ac proximum, interpretes Horatii ad L. I. od. 7. v. 13. & ode 18. v. 2. HESSEL.

Horatio dicitur *Catilus*. l. post.

Circa mite solum Tiburis & moenia Casili.

Verum Silius L. VIII. v. 366.

Hinc Tibur, Catille, tuum.

Sic & Statius Silv. L. I. carm. 3. v. 100. Sic & alii Mart. Capella & Solinus. Verum isti omnes de Amphiarai filio, Tiburis conditore, loquuntur; montem nemo tangit praeter Servium, ex quo transcriptit noster, ut ex nostro Boccacius: *Catillus mons est prope Tiburim civitatem Romae vicinam a Catillo fratre Tiburti conditoris Tiburis denominatus. Servius Catillum montem Catellum quoque dictum scribit; Ortelius nunc Carelli.* O.

Coras

Deceptus hic mihi videtur Vibius. Quum vidisset Catillum & nomen conditoris esse Tiburis & montis ibidem, de Cora fratre Catilli idem praedicandum arbitratus est. Ast Servius post verba mox citata tantum adjicit: *Coras) a cuius nomine est civitas in Italia.* Aliunde quoque praesidium quoddam Sequestri frustra quaesiveris. Auxit errorem Boccacius, qui sic: *Corax mons est non longe Tiburi, a Corace fratre Tiburti conditoris Tiburis dictus.* Neque hic mendum fuisse crediderim; siquidem *Corax* apud ipsum praecedit, mons Aetoliae. *Cora* urbs Italiae, cuius meminit Servius, proxima fuit Velitris & hodie eodem nomine venit. Ejus meminit Livius L. II. c. 16. *Duae coloniae Latinae, Pometia & Cora, ad Auruncos deficiunt.* Passim & Poetae. Demum *Coras* quoque urbs Cappadociae extitit, teste Constantino Porphyrogenneta. O.

Cinyrus

Deest hic articulus apud Boccacium; in eo tamen servando conspirant codices Vibiani. Interim solum hic relictum video nostrum. Neque, unde hauserit, nunc ullo modo succurrit. *Cinyrem* regem Cypri habet Homerus II. L. XI. v. 20. Urbem ejus insulae *Cinyriam* Plinius L. V. c. 31. eandem *Κινύριαν* effert Nonnus in Dionys. L. XIII. v. 451. Quid, si Cinyrus quoque Cypri mons fuit olim? O.

Chimaera

Servius ad Virgilium Aen. L. VI. v. 288.

- - - *Flammisque armata Chimaera*

Titonis & Cheldriae filia ore leo, postremis partibus draco, media capra secundum fabulas fuit. Revera autem mons est Lyciae, cujus hodieque ardet cacumen, juxta quod sunt leones; media autem pars hujus pascua habet, quae capreis abundant, ima vero montis serpentibus plena sunt. Hunc Bellerophontes habitabilem fecit, unde Chimaeram dicitur occidisse. Ubi pro Lyciae Paris. ed. 1529. Siciliae mitus bene praefert edit. Genev. 1620. Commel. 1646. L. B. & Amst. 1680. cf. & Ovidius metam. L. VI. v. 339. & L. IX. v. 643. HESSEL. Plinius L. II. c. 106. *Flagrat in Phaselide mons Chimaera & quidem immortalibus diebus ac noctibus flamma. Ignem ejus accendi aqua, extingui vero terra aut foeno Cestias tradit* &c. Phaselidem ponit Stephanus Byzantinus unam in Judaea, alteram in Pamphilia proxima Lyciae. GRONOV. Eleganter Ovidius L. IX.

Quoque Chimaera jugo, mediis in partibus ignem, Pectus & ora leae, caudam serpentis habebat.

Exoptatissimum fabularum architectis argumentum, quod idem artificum exercitavit industriam. Hetruscum Chimaerae signum in antiquitatibus Etruscis exhibet Gorius; gemmis insculptam ejus imaginem Lippertius in Daetyliotheca P. I. n. 925 & 926. & P. II. n. 27. Bellerophontis cum ea pugnam gemmae pariter ac Corinthiorum nummi sistunt. Iftas apud Lippertium P. II. n. 29 & 30. hos apud Spanhemium de V. & P. N. itemque apud Vaillantium in gente Caecilia videbis. Ad montem ipsum ut redeamus, quaeritur, in quam Lyciae parte iste fuerit; siquidem alii cum Plinio & Scyllace ad Phaselidem locant, alii ad Cragum vel in Crago, ut Strabo L. XIV. p. 665. ὁ Κράγος, ἔχων ἄκρας ὄκτω ἢ πέντε ὁμώνυμον· περὶ ταῦτα μούθειται τὰ ὄρη τὰ περὶ τῆς χιμαίρας· ἔστι δ' ἐκ ἁπλοῦν ἢ ἡ χιμαίρα φαίραξ τις ἀπὸ τοῦ ἀργυροῦ ἀνατίνοσα, cf. Cellarius N. O. A. L. III. c. 3. Unde simul

vides, cognominem ignivomo monti convallem aduiffe. Abſque diphthongo pingitur *Chimera*, in *Epiri ora caſtellum in Acrocerauniis*, cujus mentionem facit Plinius L. IV. c. 1. Id Pauſaniae *Χιμέριον* dicitur L. VIII. c. 7. & Thucydidē L. I. c. 30. Promontorium id, quod Cragus, octo verticibus inſignis, cum Chimaera efficiebat olim, hodie *les ſept caps*, *ſeptem promontoria* ſalutatam invenio. Chimaeram ipſam in ferie montium hodieque ignes eſpculantium recenſet Bau- drand in Geographia & ex eo Moreri in Lexico opere, & nunc dici perhibet *il monte de Gorante*. O.

Calpe

Calpen & Abylam veteres in Herculis columnas transfor- marunt. Hinc Marcianus Heracleota in periplo: ἀπὸ Κάλ- πης τοῦ ὄρους καὶ τῆς ἡλῆς, ἥτις ἐστὶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπὶ τὸς θαλάσσης - - - Eufſtathius ad Dionyſii perieg. v. 64.

Ἐνθά τε καὶ εἴηται περὶ τέρμασιν Ἡρακλῆος.

ita: ὅτι περὶ τὰ Γαδύειρα Ἡρακλέους ἐστῶσι εἴηται πρὸς τοῖς τέρ- μασι τῆς γῆς, μέγα θαῦμα· φασι δὲ αἰτίας ἢ ἀνδριάδας εἶναι Ἡρακλέους, ἢ πόλεις ἐπανύμευς ἐκείνη ἢ καὶ λόφους ἐπονομαζομέ- νους αὐτῶν· ἐστὶ δὲ αὐτῶν ἢ μὲν Ἑρωπαϊαία Κάλπη καλουμένη βαρ- βαρικῶς, Ἄλυβη δὲ καθ' Ἑλλήνας· ἢ δὲ Λιβυκῆ, κατὰ βαρβάρους μὲν Ἄβεννα καλουμένη, ἑλληνικῶς δὲ Κυνηγίτικῆ. Abludit hic a vul- gari opinione Eufſtathius, quam Mela L. I. c. 5. his exponit: *Deinde est mons praealtus, ei, quem ex adverſo Hispania at- tollit, obſectus: hunc Abylam, illum Calpen vocant, colu- mnas Herculis utrumque. Addit fama nominis fabulam, Hercu- lem ipſum junctos olim perpetuo jugo diremiſſe colles, atque ita excluſum antea mole montium Oceanum, ad quae nunc inun- dat, admiſſum.* cf. & Plinius prooem. L. III. De Calpe urbe memorata Straboni L. III. p 140. jam exemptus eſt ſcrupulus eruditus, ex quo nummus innotefcere coepit inſcriptus c. 1. CALPE. cf. Spanhemius de P. & V. N. Apud Nicolaum Da- maſcenum in lib. de inſtitutione Auguſti nominatur *Καλπία*. O.

Ciminus

De lacu Ciminio actum est supra p. 250. Silvam & montem describit potissimum Livius L. IX. c. 36. in Hetruria ultra Sutrium. *Erat autem silva, sic ille, Ciminia magis tum invia atque horrenda, quam nuper fuere Germanici saltus; nulli ad eam diem ne mercatorum quidem adita, eam intrare haud fere quisquam praeter ducem ipsum audebat.* Dux ille fuit Q. Fabius Maximus, qui per istum saltum usque ad Camerteis Umbros penetrasse scribitur. Qua de re quoque consulendus Frontinus Strateg. L. I. c. 2. In hac expeditione, teste Livio, *postero die luce prima juga Cimini montis tenebat. inde contemplatus opulenta Etruriae arva, milites emittit.* Quaeritur, quisnam ille mons sit hodie. Nullum ibi montium jugum esse, Cluverius Ital. ant. L. II. c. 3. praedicat, nisi quod admodum excelsum ac longe lateque conspicuum, vulgo nunc a proxima urbe cognominatur *monte di Viterbo*, ultra quod versus septentriones lati sternuntur campi. cf. & Brietius in parallel. P. II. p. 576. Ciminiae silvae meminit quoque Plinius L. II. c. 98. montem cum lacu jungit Virgilius Aeneid. L. VII. v. 697.

Et Cimini cum monte lacum lucosque Capenos.

Omnis is tractus hodie in patrimonio S. Petri conspicitur. O.

Corycos

Philargyrius ad Virgilium Georg. L. IV. v. 127. *Corycium*) *Cilicium. a monte & civitate Ciliciae Coryco.*

Crocum) Martialis L. III. ep. 65.

Quod de Corycio quae venit aura croco.

HESSEL.

Corycus) urbs fuit Ciliciae; mons & promontorium Ciliciae, Joniae, Cretae; Joniae quoque portus & Aethiopiae; tandem littus Lyciae. *Corycium* antrum habuit & Cilicia & Boeotia. Nobis heic de Coryco Ciliciae ejusque Corycio antro agendum. De reliquis consules Ortelium. Strabo L.

XIV. p. 670. Κόρυκος ἄκρα, ὑπὲρ ἧς ἐν εἰκοσι σταδίοις ἐστὶ τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἐν ᾧ ἡ ἀρίστη κρόκος φύεται· ἔστι δὲ κοιλὰς μεγάλη κυκλοτερής, ἔχουσα περιειρημένην ἄφρονι πιτρώδη, παντοχόρθου ἰκανῶς ὑψηλὴν, καθοβαίνῃ δ' εἰς ἀντὴν ἀνάμαλόν ἐστιν ἰδαφὸς καὶ τὸ πολὺ πειρώδης· μεσὸν δὲ τῆς θαλασσοῦς ὕλης ἀειθαλοῦς ἐστὶ καὶ ἡμέρου, παρίσπαραται δὲ καὶ τὰ ἰδαφὴ τὰ φέροντα τὸν κρόκον. Habes hic promontorium Ciliciae, situm antri Corycii, ejus formam & structuram internam & tandem croci proven- tum. Ex laudata indole antri nunc intelliges, quid sibi ve- lit Cebes in tabula, ubi virtute praeditum in tuto esse & amoeno loco praedicat, non secus ac in Corycico antro. παντοχοῦ γὰρ ἐστὶν αὐτῆ ἀσφάλεια, inquit, ὡσπερ τὸ κωρύκιον ἄντρον ἔχουσι. Fufius ejus antri amoenitatem pingit Mela, quem audisse operae pretium fuerit, L. I. cap. 13. Non longe hinc Corycos oppidum, portu saloque incingitur, angusto tergoze continenti annexum. Supra specus est, nomine Corycius, singulari ingenio ac supra quam describi facile fit eximius. Grandi namque hiatu patens, montem litori appositum, & de- cem stadiorum cliuo satis arduum ex summo statim vertice ape- rit. Tunc alte demissus, & quantum demittitur amplior, vi- ret lucis pendentibus undique, & totum se nemoroso laterum orbe complectitur: adeo mirificus ac pulcher, ut mentes acce- dentium primo adspetu consternat; ubi contemplati duravere, non satiet. Unus in eum descensus est, angustus, asper, quingentorum & mille passuum, per amoenas umbras & opaca silvae quiddam agreste resonantis, rivis hinc atque illinc flui- tantibus. Ubi ad ima perventum est, rursum specus alter ape- ritur ob alia dicendus. Terret ingredientes sonitu cymbalorum divinitus & magno fragore crepitantium. Deinde aliquandiu perspicuus, mox & quo magis subitur obscurior, ducit ausos penitus, alteque quasi cuniculo admittit. Ibi ingens annis ingenti fronte se extollens, tantummodo se ostendit, & ubi magnum impetum brevi alveo traxit, iterum demersus abscon- ditur. Intra spatium est, magis quam ut progredi quispiam ausit horribile, & ideo incognitum. Totus autem angustus & vere sacer, habitarique a Diis & dignus & creditus, nihil

non venerabile & quasi cum aliquo numine se ostentat. Corycii antri jucunditas aliud longe gratissimum in memoriam mihi revocat, quod superiori anno duce cel. Pistonio Massiliensi, viro in indagandis naturae rebus longe versatissimo & solertissimo, haud procul Massilia invisi. Rolandi antrum loquor, ad quod per LXXVII. hexapodarum spatium ascendendum est. Ubi per angustum foramen intraveris, CXV. hexapodas longa sese specus aperit, in qua undique diversissimae formae corpora ex decedentibus guttis coagulata relucunt. Per C pedum spatium quum descenderis, duae columnae adsunt, quas stalactico opere sedula natura excitavit. De nemore Corycio praeter laudatos conferri mereantur Curtius L. III. c. 4. Solinus c. 38. Nonnus Dionysiac. L. I. v. 258. Apollodorus in Bibliotheca L. I. c. 6. Urbis & portus appositi meminit Plinius L. V. c. 27. *Juxtaque mare Corycos eodem nomine oppidum & portus & specus.* Ad istud spectant nummi ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ apud Golzium. Item in nummis sel. in aere maximi moduli e museo Franc. de Camps occurrit percusus sub Valeriano ΚΩΡΥΚΙΩΤΩΝ ΑΣΥ (ΛΟΥ) ΝΑΥΑΡΧΙΟ, qui egregie & urbis & portus praestantiam declarat, & ad ludos Proserpinae & cultum Bacchi a vicina forsan Nyfa acceptum respicit. Ad eandem pertinet urbem in concilio Constantinop. I. Germanus Corycensis ex provincia Ciliciae. In tab. Theodosiana legitur *Coryico*. Hodie *Coruch* dici asserunt. D'Anvillius habet *Curco*. O.

Castaliae

De Castalio fonte actum est p. 225. Montem adfuisse, ex loco Virgilii videtur intellexisse Vibius, Georg. L. III. v. 293. *juvat ire jugis &c.* quem locum supra dedimus. Ex Vibio accepit Boccacius: *Castalius mons in Delphis, musis sacer.* Antiquior Vibio scriptor, sive Romanus sive Graecus, qui Castalium montem diserte commemoret, nemo succurrit. Lucianus forsan in contemptantibus sive Charonte, ubi de montibus sermo, quos frustra ipse cum Mer-

curio ad altiolem sibi fedem parandam sede moverit, huc trahi posset, iudice Ortelio. Ita enim ille: οἶδα, ὃ Ἑρμῆ, ὡς οὐδὲν ἡμῖν πέπραχται, ἀλλὰ μάλιστα τὸν Παρνασσὸν ἀντὶ Κασταλίας, καὶ τὴν Ὀϊτην καὶ τὰ ἄλλα ὄρη μετεκινήσαμεν. Verum, quum ad radices Parnassi fons manaret Castalius, potius Lucianus ita interpretandus est, ut Parnassum una cum Castalio fonte translatum dicat. O.

Dictaeus

Servius ad Virgilio eclog. VI. v. 56.

· · · · · claudite, Nymphae

Dictaeae, nymphae, nemorum jam claudite saltus.

Dictaeae) *Dictis mons in Creta, in quo Pasiphae amasse taurum dicitur.* cf. & ad Georg. L. II. v. 536. & ad Aen. L. III. v. 171. Item Scholiastes Apollonii Rhodii ad L. L. v. 1130. Δικταίων) Τὸ Κρητικὸν σπήλαιον, Δίκη γὰρ ὄρεσθαι Κρήτης. Sic & Schol. Callimachi ad hymn. in Jov. v. 4. Caeterum *Dictaeus*, recte; nam Graece Δικταίων ὄρεσθαι, quo super est operae Ezech. Spanhemium videre ad Callimachi hymnum in Dian. v. 199. HESSEL. De Dictae monte, ab Ida mille stadia distante, videndus maxime Strabo, L. X. p. 479. ubi reprehendit Callimachum, quod Britomartyn Minois vim fugientem defiluisse in retia (δίκτυα) piscatorum scribit, indeque Dictynnā appellatam; montem autem Dictaeum. Locus is Callimachi mox est ab Hesselio citatus ex hymno in Dianam.

Μέσφ' ὅτε, μαρκατομένη καὶ δὴ ἄρδον, ἤλατο τόπον
Πρηόνθαι ἐξ ὑπάτοις, καὶ ἔνθορον εἰς ἀλίμων
Δίπλυα, τὰ σφ' ἐσάλασεν ὄθεν μελίπυλῳ Κυδῶνις
Νύμφαν μὲν Δίκτυναν, ὄρεσθαι δ' ὄθεν ἤλατο Νύμφη,
Δικταίων καλέεσθαι.

Rationem affert Strabo, quod monti Dictaeo neutiquam Cydonia fuerit vicina. Rejicit fabellam eandem Diodorus Sic. L. V. c. 76. & *Dictynnā* inde dictam pronunciat, quod *δίκτυα* repererit, eandemque a nonnullis cum Diana esse

habitam. Neque hujus rei documenta anxie conquirenda sunt. Pausanias, certe L. III. c. 24. in Laconica ad mare in promontorio aedem Dianae Dictynnae locat, simileque in Phocide, L. X. cap. 36. *Dictynaecum* montem in Creta recenset Plinius L. IV. c. 12. distinguendum a *Dictaeo*; hic enim versus ortum insulae fuit, iste ad occasum, teste Di-caearcho

ὄρος τε Δικτύναιον ἐπὶ δυσμῶς φέρον.

Prope id promontorium Dictynna oppidum fuit. v. Mela L. II. c. 7. cujus absque dubio est nummus, quem suo more stolide profus & petulanter ad Plinii l. c. corrumpit Harduinus. In Trajani Caes. honorem cufus inscriptus est supra ΔΙΚΤΥΝΝΑ, infra ΚΡΗΤ. ubi legendum praecipit:

Δις Καίσαρ Τραιανὸς ὑπέθεξεν Νομαίῳς Ἀραβίας

& postea *Κράτιστος Ῥωμαίων Ἡγεμὼν Τραιανός.*

Sed a nugis ad seria. Ut Dictynnaeus mons Dianae Dictynnae, sic Dictaeus Jovi sacer fuit, in ejus antro ab Amalthea Nympha nutrito; quae res scite profecto in marmore quodam eximio, quo aedes Justinianae superbiunt Romae, anaglypho opere expressa cernitur. Eam tabulam admirandis Romanarum antiquitatum vestigiis inferuit suo jure Bartólus. Declarandae permulta veterum loca itemque alia monumenta inferviunt. Ovidius fastor. L. V. v. 115.

Nais Amalthea Cretaea nobilis Ida

Dicitur in silvis occuluisse Jovem.

Huic fuit haedorum mater formosa duorum

Inter Dictaeos conspicienda greges;

Cornibus aëriis, atque in sua terga recurvis:

Ubere, quod nutrix posset habere Jovis.

Lac dabat illa Deo; sed fregit in arbore cornu:

Truncaque dimidia parte decoris erat.

Sustulit hoc Nymphe, cinctumque recentibus herbis,

Et plenum pomis ad Jovis ora tulit.

Diceres, in hunc Ovidii locum oculos intendisse artificem. Intelligimus, cur adeo frequenter *Dictaeus Rex* audiat Ju-

pitèr, cui nutriendo apes quoque advocat Virgilius Georg.
L. IV. v. 151.

apes

*Curetum sonitus crepitantiaque aera secutas
Dietaeo coeli regem pavere sub antro.*

Curetes & Corybantes nummus quoque fiffit, quem ubi vi-
derim, jam non fuccurrit. Dicte hodie ab aliis *Laby-
rinto* ab aliis *Lafthi* item *Sethie* dici perhibetur. v. Or-
telius. O.

Dodona

Ex MS. adferitur obfervatio Fratris in Exercitat. de Do-
done „ Nempe a variis fcriptoribus ille locus variè appel-
„ latus est, Dodona, Dodon & Dodo, per apocopen. v.
Dodone nemus. GRONOV. De Dodonaeco nemore, luco
& oraculo fupra pag. 267. Epiro attribuit Dodonem nofter,
recte. De provincia Epiri fi quaeras, Thefprotiae vindicat
Paufanias in Atticis c. 17. Moloffidi Plinius L. IV. c. 1.
item Stephanus Byz. aliique: fic & Perrhaebis Homerus L. II.
in enum. nav. v. 256. Scilicet teffe Strabone L. VII. p. 227.
ἡ Δωδώνη τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν . . . καὶ οἱ Τρα-
γικοὶ καὶ Πίνδαρος Θεσπρωτίδα ἐκράσανε τὴν Δωδώνην ὑπερον δὲ
ὑπὸ Μολοιτοῖς ἐλέγητο. Chaoniae quum heic nofter dicit Do-
donem, aperte Virgilii *συνακδοχὴν* recipit, qui Ecloga IX. v. 11.

Audieras & fama fuit; fed carmina tantum

*Noftro valent, Lycida, tela inter Martia, quantum
Chaonias dicunt, aquila veniente, columbas.*

ubi Servius: *Chaonias dicit Epiroticas; nam in Epiro dici-
tur nemus fuiſſe, in quo reſponſa dabant columbae: quod
ideo fingitur, quia lingua Theſſala Peliades & columbae &
vaticinatrices vocantur.* Sed hac de re fupra quantum fatiſ
p. c. Chaonia & Theſprotia fuere conterminae, Epiri regiones
ambae. Hinc tropus apud Virgilium. O.

Dindyma

Virgilius Aen. L. IX. v. 617.

*O vere Phrygiae (neque enim Phryges) ite per alta
Dindyma, ubi assuetis biforem dat tibia cantum.*

Statius Theb. L. XII. v. 224.

*Nocte velut Phrygia cum lamentata resulant
Dindyma, pinigeri rapitur Simoentis ad amnem
Dux vesana chori.*

& ad hunc Lutatius ita: *Sacra matris nocte Phrygibus colebantur in monte Dindymo, in quibus se Galli abscindere consueverant. Quod genus sacrificii strictum Virgilius tetigit; Ite per alta Dindyma.* cf. porro scholiastes Apollon. Rhodii ad L. I. v. 985. Δίδυμον δὲ ὄρος Κυζίκου ἰσθμὸν τῆς Ἰτίας διὰ τὸ διδύμους μαρτῆς ἐν αὐτῷ ἀτήκων, ὡς φησι Φιλοσίφανος, ἔτι προσωποποιεῖν· σύμπτωσι δὲ ἡ Φρυγία ἰσθμὸν τῆς Θείας. HESSEL.

Plinius L. V. c. 32. *Ultra insula, quam continenti junxit Alexander, in qua oppidum Milestorum Cyzicum, antea vocatum Arconnesos & Dolionis & Dindymis, cujus a vertice mons Dindymus.* Strabo L. XII. p. 567. ἔστι δὲ καὶ ὄρος ὑπερκείμενον τῆς πόλεως τὸ Δίδυμον, ἀφ' οὗ ἡ Διδυμική, κατὰ πρὸ ἀπὸ τῶν Κυβέλων ἢ Κυβέλη. GRONOV. Ad diversos Dindymos montes spectant loca ab Hesselio & Gronovio producta; haec ad Myasicum, ista ad Phrygicum. Uterque autem magnae Deum matri facer erat. De Mysiae Dindymo Strabo L. cit. p. 575. ubi Cyzicum describit, haec adjicit: ὑπερκείμεναι δ' ἀλλο Δίδυμον μονοφύες, ἰσθμὸν ἔχον τῆς Διδυμικῆς μετὰ τῶν Θείων, ἴδρυμα τῶν Ἀργοναυτῶν. Ubi Casaubonus notat, μονοφύες dici ὄρεα sive uno cacumine constare montem, ut sic refellat eorum sententiam, qui Dindymon ita appellatum tradidere, quod in duo cacumina esset scissus, ut scholiastes Apollonii quoque tradit. Vibio de Dindymo Phrygiae hic fermo. Quaeritur, majori an minori. Cellarius N. O. A. L. III. c. 4. quaevis montana atque colles, quibus Rhea colebatur, quorum per Phrygiam fuerunt plurima, Dindyma fuisse in universum appellata censet; proprie ta-

men non ad majorem Phrygiam spectasse Dindymum, sed ad eam Phrygiae partem, quae in Gallo-Graecia postmodum censa fuit prope Pessinuntem. Ptolemaeus Διδύμου montis juga longe a Trojanis finibus per Phrygiam in Gallo-Graeciam usque deducit. L. V. c. 2. & 4. Nominis-originem a gemino partu Aurorae dat Nonnus in Dionys. L. XLVIII. v. 853.

Διδύμος, αὐτοκείμενος ἑμαιώθη τόκος Ἄυρης
 Λυομένης ἄδτιος, ὅθεν διδύμων ἀπὸ παιδῶν
 Δίνδυμον ὑψικάρητον ὄρη κικλήσκουσιν Ἑρίης.

Didymos montes praeterea Ptolemaeus L. VI. c. 7. in Arabia felici recenset & ex Hesiodo Strabo L. XIV. p. 647. in Thessalia. Didymos autem eisdem cum Dindymis esse montibus, ex eo patet, quod & in istis Thessalicis Didymenes matris Deum templum structum esse asserit idem. Sunt & Didymae urbes & insulae, priscis memoratae. cf. Ortelius. O.

Eryx

Servius ad Virgillii L. V. v. 759. *Eryx mons Siciliae supra Drepanum, ubi fuit templum Veneris Erycinae.* HESSEL.

Hodie & urbs & mons *S. Juliano* dicat, cujus & nomen gestant. Dicitur & *Trapani* ab antiquo Drepano promontorio. Erycem Veneri fuisse sacrum, vel ex isto Horatii notum L. I. ode 2. v. 33.

*Sive tu mavis, Erycina ridens,
 Quam jocus circumvolat & Cupido,*

Quem locum respexit artifex, cujus gemmam dat Gorlaeus Dactylithoecae P. II. n. 531. Templum ejus Deae & montem, in quo structum fuit, describit Polybius L. I. c. 55. ὁ δὲ Ἐρυξ ἐστὶ μὲν ὄρη παρὰ Σάλακταν τῆς Σικελίας . . . μεταξὺ Δρεπάνων καὶ Παυόρου· μάλιστα δ' ὄχυρον καὶ συνέλιον πρὸς τὰ Δρέπανα· μέγιστον δὲ παρὰ πολὺ διαφέρει τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν ὄρων, πλην τῆς Ἄιτης· τῆς δ' ἐπ' αὐτῆς μὲν τῆς κορυφῆς ὄψις ἐκπέδου, καίτοι τὸ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Ἐρυκίης ἱερὸν.

ὑπὲρ ἰσχυροῦς ἐπιφανέσθαι ἐστὶ τῷ τε πλούτῳ καὶ τῇ λαμπρῇ
 προσαίᾳ τῶν πατῶν τῆν Σικελίαν ἰσῶν· Ἡ δὲ πόλις ὑπὸ αὐτῆν
 τῆν κορυφὴν τέτακται. In nummo C. Confidii Noniani, quem
 & inter consulares exhibet Vaillantius T. I. tab. 45. putat
 Spanhemius, hinc Veneris Erycinae caput, myrto insigni-
 tum spectari, inde templum ipsius Siculum, in vertice
 montis positum, quale describit Polybius. Urfinus contra
 ad id templum ejusdem Deae, nam cultum ejus adopta-
 runt Romani, quod prope portam Latinam Romae extitit,
 referendum perhibet. Secedit ab utroque Vaillantius & ae-
 des ejus in Capitolio posita, quasque Q. Fabius Max. Di-
 ctator voverat, spectare sibi videtur in numismate. Pro-
 spiciuntur enim monti impositae & infra adsunt muri cum
 porta, qua ad Capitolium ascendebatur. Ad Siculum Ery-
 cinum templum ut redeam, de ejus auctore & fundatore
 non convenit inter veteres. Aeneam conditorem vulgo fa-
 ciunt Erycis, uterinum fratrem. Inter alios Virgilius Aen.
 L. V. v. 759. de Aenea sic :

*Tum vicina astris Erycino in vertice sedes
 Fundatur Veneri Idaliae - - -*

plura dabit Cluverius Sic. ant. L. II. c. 1. De hodierno
 statu montis consulendus Fazellus, qui Decad. I. L. VII. c. 3.
 „ Mons hic solus sine alterius cujusquam montis confortio
 „ persistans, maris fluctibus, qua Italiam spectat, adluitur,
 „ atque altitudine, excepto Aetna & Nebrode, omneis Si-
 „ ciliae monteis superat. - - In ejus vertice planities est;
 „ ubi olim Veneris templum erat, & paullo infra urbs
 „ ejusdem nominis adhuc est - - - Steterat autem templum
 „ olim in ipso monte; ubi arx est hodie vasta & ingens
 „ & in rupe mire excelsa & praecipiti - - - in qua nul-
 „ lum quidem sacrae aedis vestigium in superficie adparet;
 „ solum duntaxat arcis excavatum plureis & eos maximos
 „ subter prodit lapides. Quin & fossiores in diversi colo-
 „ ris lapillulis tessellatum inciderint pavementum, quod
 „ Erycini templi monumentum esse non ambigimus. O.

Eryman-

Erymanthus

Servius ad Virgilium Aen. L. VI. v. 803.

*Fixerit acripedem cervam licet, aut Erymanthi
Placaris nemora & Lernam tremefecerit arcu.*

Erymanthus mons Arcadiae, ubi aper ferocissimus fuit.
& Lutatius ad Statii Theb. L. IV. v. 298. *Erymanthus mons
est & silva, eodem signata vocabulo, in Arcadiae finibus con-
stituta.* cf. & ad L. V. v. 665. vid. & Seneca Herc. fur.
v. 228. HESSEL. Ab Erymantho nomen quoque habet
Callisto a Junone in urfam versa, quod scilicet

Ursa per incultos errabat squallida montes.

ut refert Ovidius fast. L. II. v. 181. Fufius fabellam eo
spectantem enarrat idem metam. L. II. v. 422. seq. ubi v.
499. *silvas Erymanthidas* commemorat. Eidem Bootes L. I.
trist. eleg. IV. 1. vocatur,

custos Erymanthidos ursae.

Prope montem Erymanthum fuit & urbs eo nomine, teste
Pausania in Arcadicis c. 24. postmodum dicta *Phegia*, item-
que *Psophis* . . . Praeterfluit porro eam Erymanthus fluvius,
qui in *Lampea* monte habebat fontes suos. At *Lampea*
forfan pars Erymanthi montis erat, ut Pausanias addit. No-
tissima sunt ea, quae de Erymanthio apro ab Hercule,
Eurysthei iussu, confecto narrant antiqui. O.

Esquilinus

Varro de LL. L. IV. c. 8. *Secundae regionis Esquilinae
ab Esquilis. alii has scripserunt ab excubiis regis dictas ;
alii ab eo, quod excultrae a rege Tullio essent. Huic origini
magis concinunt luci vicini, quod ibi lucus sagustalis & lucus
Mephitis & lucus Junonis Lucinae, quorum angusti fines . .
Esquiliae duo montes habuit . . .* De Servio Tullio v. Li-
vius L. I. c. 44. Pro Esquilino colle *collis Esquiliarum* vel,
ut vetusti libri habent, *Esquiliarius* dicitur eidem c. 48.
Nota & Esquilina porta, item tribus inter *τοπικὰς* eo nomine
dicta. O.

Eridanus

Cave, hunc articulum expunxeris. Inter ignota aliis Géographis nomina, quae Dyrrachii viciniam respiciunt, jam nonnulla fat verosimili ratione a suspicione erroris liberavimus. v. *Icanus*, *Boreas*. Eridanum hunc nostrum nemo novit usquam. Habet tamen Ravennas anonymus L. V. c. 14. inter loca *Durachio* propinqua vel Illyricae orae civitatem *Rider*, cui aliqua est cum Eridani montis, ad quem fuit forsan apposita, nominis affinitas. Sed hoc non fat manifestum. Contra hodieque promontorium, quod a Dyrrachio secundum est versus Boream, nomen habet *Capo Rodoni*. Hoc certe *Eridano* respondere videtur. Estque id eo mirum magis, quod ad pedes ejus montis in mare effluit amnis *Icanus* Vibii vel *Ifamnus*, quem eundem esse cum hodierno *Hismo* conjectavimus supra pag. 135. D'Anvillii tabula primum ab Dyrrachio promontorium locat Nymphaeum, nunc *Capo Palo*; tum sequitur Ululeus fluvius, de quo pag. 214, nunc *Argentea*; porro promontorium, cui in antiqua tabula nullum nomen appictum, at in recentiori id ipsum *Capo Rodoni*, quo *Eridani* nomen servatum esse confido; modo id apud Vibium recte sit scriptum. Quum enim hic solus sibi sit relictus, facile error quidam irrepsisse putari potest. Quid, si nomen fuerit olim *Erodanus* vel *Erodonus* vel simile quoddam? Post id *Capo Rodoni* tandem spectatur *Icanus* fluvius, de quo pag. 214. vel *Ifamnus*, hodie *Hismo*. O.

Gargarus

Homerus Il. VIII. v. 47. de Jove

Ἴδην δ' Ἰκανὸν πολυπίδακα, μητέρα Θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δὲ οἱ τίμαντο βωμῆς τε θυήεις.

cf. & XIV. v. 292. Ovidius epist. Heroid XVI. v. 107.

*Ardua proceris spoliantur Gargara silvis,
Innumerasque mihi longa dat Ida irabes.*

Seneca Phoen. v. 608.

Hinc grata Cereræ Gargara; & dives solum,

Quod Xanthus ambit nivibus Idæis tumens.

cf. Schol. ad Homer. l. c. Τεία δὲ τὰ πάντα ἀκρωθία τῆς Ἰδῆς; Λειπὸν, Γάργαρον, Φαλακριν. Lutatius ad Statii Theb. L. I. v. 549. dicit *Gargara dici quasi capitis caput; καὶ γὰρ enim Graece caput est.* cf. Servius ad Virgilii Georg. L. I. v. 103. HESSEL. De tribus Idae cacuminibus accuratissime & copiosissime egit Hemsterhusius ad Lucianum T. I. SCHNEIDER. Hodieque *Gargara* nomen obtinet. Tribus istis promontoriis quartum addit Isaac. Tzetzes ad Lycophronem. Oppidum quoque *Gargara* in Mysia ex Philea vetere scriptore notat Macrobius, qui ex professo illustrandum sibi sumit Virgilium, Georg. L. I. v. 102.

- - - nullo tantum se Mysia cultu
Jactat & ipsa suos mirantur Gargara messes.

Meminit istius urbis quoque Mela L. I. c. 18. item tabula Theodosiana segm. VIII. Alia praeter istud oppida eodem nomine gavisâ, docet Stephanus Byz. prope Lampfacum, item in Epiro, demum in Italia. Troadis urbem Παλαργάρασι vocatam perhibet. Eam Aeolicam salutat Strabo L. XIII. p. 583. Caeterum & Gargarenses in radicibus Caucasiorum montium habet idem L. XI. p. 504. & Gargaridas Dionysius perieg. v. 1144, in India. O.

Gaurus

Lutatius ad Statii Theb. L. VIII. v. 544:

Sic ulmus vitisque duplex jactura coloni

Gaurano de monte cadunt - - -

Gaurus mons Campaniae ulmis vitibusque contextus, HESSEL:

„Gaurus mons medio itinere inter Puteolos atque Lucrinum lacum celso vertice paullum a mari remotus est. „cf. Cluverius Ital. ant. L. IV. cap. 2. qui male ab aliis in Massico positum disputat ad Lirim amnem & Sinuessant oppidum, ejusque erroris fontem apud Livium, Ciceroent

& Florum esse perhibet. Verum situm ex poetis maxime ostendit, in quibus Sidonius Apollin. in panegy. v. 949.

Et se Lucrinas qua vergit Gaurus in undas

& Lucanus L. II. v. 667.

- - *vel si convulso vertice Gaurus*

Decidat in fundum penitus stagnantis Averni.

item Plinius L. XIV. c. 6. *certant Massica aequae ex monte Gaurano, Puteolos Bajasque prospectantia.* Jul. Caes. Capacium in antiquit. Puteolanis si audiamus, c. 22. tres montes in Campaniae finibus Gauri nomine appellantur, primus prope Massicum & Minturnas; hunc a Cicerone de lege agraria intelligi tradit: alterum circa Nuceriam & Surrentum, de quo Silius L. VIII. v. 533.

Illic Nuceria & Gaurus navalibus aptus.

tertius vicinus Averno & Lucrino. Verum Cellarius N. O. A. L. II. cap. 9. sect. 4. disjungere non vult. Credit „jugo montes longe continuari & sic maxime circa Avernum & Puteolos Gaurum dici, vitiferum in imis, ut vel „aliis locis, vel saltem in summitate, pinifer, aptus navalibus fuerit. „ In refutanda Capacii sententia multus est Camillus Peregrinus in Campania felice Diff. II. c. 17. ubi ostendit, non alium fuisse Gaurum montem, quam qui hodie, forsitan a Saracenorum nomine, *monte Barbaro* salutetur, cujus situm quoque ipse in tabula topographica prope Puteolos indicat. Pugnat simul acriter contra eos, qui Gaurum transtulerunt in Massicum. De fertilitate Gauri dubitarunt nonnulli ex eo, quod Juvenali Sat. IX. v. 57. *Gaurus inanis* appellatur. Quod quidem ita interpretati sunt, ut omni arbore spoliatum dicerent. Obstant, quae supra ex Statio adduximus. Obstant, quae Plinius scribit L. III. c. 5. *Hinc felix illa Campania est. Ab hoc sinu incipiunt vitiferi colles & temulentia nobilis succo, per omnes terras inclyto & summum Liberi Patris cum Cerere certamen. Hinc Setini & Caecubi obtenduntur agri. His junguntur Falerni, Caleni, dein confurgunt Massici, Gaurani Surrentinique montes.* Et Florus L. I. c. 16. *Haec amisti vitibus montes, Gaurus, Faler-*

nus, Mafficus & pulcherrimus omnium Vesuvius. Itaque *inanem Gaurum* appellatum putat Cam. Peregrinus, quod *cavus* esset. „ Habet enim cavernam unam satis patentem „ oculis & grandem, forma simillima ac veterum fuisse „ amphitheatrorum observare est. Profunditas ejus altitudinem ipsius montis aequat, ipsaque caverna superne in „ planum aperitur agrum multorumque jugerum, mirabili „ praeditum fertilitate, quem loci accolae vulgo appellant „ *Campiglione*. Descensus in eam cavernam non datur, nisi per „ unum solummodo aditum, quem multo cum labore fuisse „ apertum quondam apparet. „ Denique nominis originem si quis quaerat, ex Oriente petendam jubet D'Hancarville in praef. ad vasa Etrusca musei Hamiltonii T. I. p. 64. ex םַבַּר scilicet *montem principem* nuncupatum autumat. O.

Helicon

Propertius L. III. eleg. V. v. 19.

*Me juvat in prima coluisse Helicone juventa,
Musarumque choris implicuisse manus.*

cf. & Eleg. III. v. 41.

Aoniae) Aonia est Boeotia. Servius ad Virgilii ecl. VI. v. 64: *Helicon mons est Boeotiae, quae & Aonia dicitur.* Idem ad Georg. L. III. vers. 11. *Aonio vertice*) Boeotio. *Eliconia* (legito *Aonia*) ipsa est Boeotia, in qua est *Elicon* (*Helicon*) (legito) *mons Musis dicatus, & Philargyrius; Aonia*) Boeotia, quod ibi primi *Aones fuerunt. Musas*) *Helicon mons est Musis dicatus.* Caeterum poterat Vibius ita scripsisse, quemadmodum scripsit Porphyrio ad Horat. L. I. od. 12. vers. 5. *Helicon autem mons Boeotiae Musis sacer.* HESSEL. Scripsisse Vibium, *Helicon autem mons Boeotiae Musis sacer,* non mihi vero videtur simile. Nusquam enim per omnem libellum suum hac particula ad conjungendos articulos utitur; dein, unde suum *Aoniae Boeotiaeque* hauserit, manifestum est. Solet Servium, Lutatium, aliosque Poëtarum explanatores excubere. De Helicone jam aliquoties nobis dictum. Fuit mons & fluvius eodem nomine. Fluvii mentio

apud Pausaniam in Boeoticis cap. 30. Ἦσ' δὲ scilicet prope
 Dium Pieriae Macedonum ἢ παλαιῶς Ἑλικῶν ἄλλα σάδιον ἰσ-
 δομύκοντα πίνει. προελθόντι δὲ τὸ ρεῦμα ἀφανίζεσθαι τὸ ἀπὸ τού-
 του κατὰ τῆς γῆς· διαλείπων δὲ μάλιστα δύο ἢ ἑκοσι σάδια ἄ-
 νησι το ὕδωρ αὐθις ἢ ὄνομα βαφύρας ἀπὸ Ἑλικῶν λαβών,
 κάττισιν ἐς θάλασσαν ναυσίπορος. Insignem Boeotiae montem
 alterum esse Heliconem, alterum Cithaeronem, diferte Di-
 scaearchus refert in statu Graeciae v. 83.

- - - - - κ' ἐστὶ δύο

Ἐπίσημ' ὄρη· τὸ μὲν Ἑλικῶν καλούμενον.
 Ἐτερον Κιθαιρών.

Nomina fortitos a duobus fratribus in eos montes versis,
 Plutarchus tradit de fluviis, in *Ismeno*. Istorum alterum
 Cithaeronem impietate Furiarum evasisse clarum, quod is
 faevis antea moribus fuisset, patrisque caede manus polluis-
 set & cum fratrem ex insidiis daret praecipitem, cum eo
 ipse decidisset; alterum Heliconem ob humanitatem, qua
 dum viveret, fuisset conspicuus, Musarum evasisse sacra-
 rium atque domicilium. Omnium optime Heliconis memo-
 rabilia exponit Pausanias in Boeot. c. 29. ubi ostendit
 primos in eo Musis fecisse sacra & eum consecrasse Ephi-
 alten & Otum, qui & Ascrum ad ejus radices condiderint.
 Porro in Helicone, qua iter est ad Musarum lucum, fon-
 tem manasse Aganippen docet, de quo supra pag. 21 &
 218. istum montem circumfundi Termesso fluvio, vel Per-
 messo, ut & salutatur nostro pag. 15. cf. pag. 161. Dein
 statuas, quibus ornatus fuerit Helicon, recenset: Euphemes,
 Lini, Musarum, Apollinis & Mercurii de lyra inter se cer-
 tantium, Bacchi, Arionis Delphini infidentis, Heliodi ci-
 tharam genibus sustinentis, & sic porro, c. 31. lucum de-
 scribit & supra lucum fontem Hippocrenen, cujus mentio
 facta est supra pag. 21. & p. 231. Aoniam dictam fuisse
 Boeotiae partem & συνεκδοχικῶς omnem Boeotiam, testatur
 eodem libro Pausanias cap. 5. Ἄωνος Βοιωτία (ἡμῶν δοκεῖν)
 γέννη, ἢ οὐκ ἐπηλύδων ἀνθρώπων. Strabo quoque, qui & ipse
 de Helicone videndus L. IX. pag. 409. Aones tenuisse olim

Boeotiam scribit L. c. p. 401. & L. VII. p. 321. sed Barbaros fuisse addit, non indigenas. Quicquid sit, Aonia haud raro pro Boeotia accepta, teste Stephano Byz. in *Βοιωτία*. O.

Hyperborei

Thraciae) Simlerus *Scythiae*. In Sarmatia autem vulgari opinione montes sunt Hyperborei. Boccacius sic: *Iperborei montes sunt Scythiae in Asiatico oceani litore sub ipso cardine siderum, hyperborei dicti eo, quod ultra eos stat Boreas.* HESSEL. Non est, quod hunc locum mendii suspicentur docti; quod jamdudum geographorum principi Cluverio observatum. Graecos enim imitatus est Vibius, qui Thraciam saepe pro Scythia usurparunt; Steph. Byzant. *Σκυθία, Ἰπέρβοροι, Ἰπέρβορον*. Molestiam saepe doctis haec confusio, non animadverta, peperit: unde & haeserunt interpretes in interpretatione Virgiliani loci, ubi *Amazones Threicias* appellat; quem recte exposuit doctissimus Tanaquillus Faber, cui Stephani adscripta verba accepta refero. Tu eum vide epist. L. I. epist. 51. & late Cluverium in Germania antiqua 2. capite. Ita & alibi noster Gelonos *Thraciae populos* perhibet; quos tamen constat esse Scythiae: eadem nimirum ratione, qua hic Hyperboreos in Thracia statuit. CLAUDIUS.

Haemus Imaus

Vulgata lectio stare nequit. Illi emendandae Boccacius facem mihi praeferet. Legit enim in Vibio *Emimodimnus Iberiae*. Ego ita censeo: quum praecedat *Haemus Thraciae*, illud *Emimodimnus Iberiae* natum ex *Emimō. d. imaus Iberiae*, ut *Emimō*. pertineat ad titulum praecedentem. . . Notti plura in Vibio scripturae compendia inveniri: nosti quoque *Haemimontem* dici & *Haemimontanos* accolat. Nec videtur *Imai* montis clarissimi mentionem nullam fecisse Vibius. Nullam autem fecit, nisi hoc loco fecisse credatur. RELAND.

Relando debes, mi lector, quod puritati suae restitutus sit hic turbidus antea locus; mihi, quod quisquillas non de novo apposuerim. O.

Haemus) v. Schöt. Theocriti ad Idyll. VII. v. 76. Ἰμῶν ὄρη ἑκείνη ἀπὸ τοῦ Ἰμίου τοῦ Βορείου καὶ Ὀρειθίας. Enarrator Cruquianus ad Horatii L. I. od. 12. v. 6. *Haemo*) monte Thraciae. HESSEL. Ut refert Pomp. Mela L. II. c. 2. *Haemus in tantum altitudinis abit, ut Euxinum & Adriam ex summo vertice ostendat.* Thraciae adscribit ipse & recte quidem. Male contra Servius ad Virgilii Georg. L. I. v. 492. adscribit Thessaliae. De mira montis altitudine audiendi & alii. Plinius L. IV. c. 11. & Solinus cap. 15. sex millibus arduum scribunt. Hodie *Eminch dag* salutatur, item *cadena del mondo*. Alia nomina dabit Ortelius. Ut *Haemimons* una voce diceretur a Vibio, id eo facilius accidere potuit, quod posteriori aevo peculiaris provincia ita est appellata; unde & *Haemimontani* dicti. v. S. Rufus in breviario cap. 9. qui inter sex Thraciae provincias *Haemimontum* recenset. O.

Imaus) τοῦ Ταύρου τὸ τελευταῖον vocat Ἰμαίον Strabo L. XI. p. 519. τῇ Ἰνδικῇ ξυνάπτεσι. cf. & L. XV. p. 689. Ex quo repetit Plinius L. VI. c. 17. Eustathius ad Dionysium perieg. v. 717. τμήμα τοῦ Ταύρου τὸ Ἰμαίον esse perhibet. Marcianum Heracleotam si consulas, India ad septentrionem definitur Imao monte, juxta superjacentes sibi Sogdianos & Sacos. Scythiae ad Imaum usque montem subjacent Margiana, Sogdiana, Sacia, teste Agathemero L. II. c. 6. Is ergo Imaus Indicus, qui inde versus septentriones jugum suum per Scythiam protendit longissime, quam ea propter Ptolemaeus L. VI. cap. 14 & 15. in Scythiam intra & extra Imaum partitur. Jam hic omnis Imaus ab Iberia Pontica procul distat, neque ad Caucasum ullo modo pertinet. Habet tamen simile quid Boccacius, cujus verba haec: *Imabus* (lege *Imaus*) *orientale promontorium est ab Emodis montibus in mare oceanum se tollens.* Hausit haec ex Plinii l. c. dein addit: *Sonat quidem Imabus Jarica lingua nivens: extremus quidem Caucasus est.* Haec autem de falso jactato Caucaso intelligenda sunt, de quo supra p. 304. *Iberiae Ponticae montem* idem Boccacius ex corruptis nostris exemplis *Emimodimnum* nuncupat. Quid ergo de Vibii loco statue-

mus? De *Imao* non est quod dubitem. Ipse litterarum, a quibus articuli incipiunt, ordo id suadet. In *Iberia Pontica* libri consentiunt scripti. Forfan erroris Vibiani scaturigo in loco quodam Poetae vel scholiastae male intellecto. Hunc qui ostenderit, erit mihi Oedipus; ego Davus. O.

Ismarus

Servius ad Virgilio Georg. L. II. v. 37.

juvat *Ismara* Baccho

Conferere atque olea magnum vestire Taburnum.

Ismara) montes Thraciae. ad Aen. X. 351. *Ismara*) civitas Thraciae a monte *Ismaro* dicta. ad v. 139. *Ismare*) modo nomen est proprium; nam *Ismarius* appellativum facit a monte *Ismaro* Thraciae. idem ad ecl. VI, 30.

Nec tantum Rhodope miratur & *Ismarus* Orphea.

Rhodope & *Ismarus*, montes Thraciae, in quibus Orpheus consueverat canere. HESSEL. Jam Homero memoratur oppidum ejusdem nominis in Ciconibus Odyss. I. 39. v. & Stephanus in Ἴσμαρος. *Ismaris* lacus Herodoto L. VII. v. 109. laudatur, Maroneam inter & Strymam interjectus. De monte an urbe capienda Dionysii periegetae verba? Is v. 113. ita

Ἴσμαρικὸν πρὸ Ἰσίου ἐλαυνόμενα Βορῆας

Eustathius ad h. l. Boream *Ismaricum* dici tradit pro Thracico, ab *Ismaro* urbe Thraciae. Crediderim potius a monte nostro, de quo non cogitabat scholiastes. Habet & urbem *Ismara* in Armenia minore Ptolemaeus L. V. c. 7. sed ibi codex Palatinus legit *Simara*. O.

Ida

Ida in Troade) v. Virgilius Aen. L. III. v. 5. L. IX. v. 80. & Georg. L. IV. c. 40.

Ida in Creta) v. Virgilius Aen. L. XII. v. 412. porro cf. Scholiastes Hom. ad Il. L. II. vers. 821. "Ἰδης)" Ὀρος Τροίας. "Ἐστὶ δὲ καὶ ἑτέρα Ἰδὴ τῆς Κρήτης. & ad L. IV. vers. 475. "Ἰδῆ)" Ἐκ τῆς Ἰδης. "Ἰδὴ δὲ ὄρος ὑψηλότατον Τροίας. Ἐστὶ δὲ

ἢ ἰτέρα Ἴδη τῆς Κρήτης ἀπὸ τῆς διατρεψίσεως τὸν Δία Νύμφης.
 Scholiastes Theocriti ad edyll. I. vers. 105. Ἡ δὲ Ἴδη ἕρθη
 Τροίας· δύναται δὲ ἢ πάλῃ τὰ ἔρη τῆς Ἰδης τῇ προσηγορίᾳ κα-
 λιῶσθαι ἀπὸ τῆς Ἰδης, ἢ βεβάνη· ἢ ἀπὸ τοῦ ἰδίῳ ἢ θεάσασθαι·
 ἀφ' ἡφ' ἕλκῃ γὰρ τις ἐφιστάμενος δύναται πόρῳ ἰδίῳ· καλεῖται δὲ
 Ἴδη ἢ ἕρθη Κρήτης. Scholiastes Apollonii Rhod. ad L. III.
 vers. 134. Ἀλίῃ ἐν Ἰδαίῳ) Ἡ τῷ τῆς Κρήτης, ἢ τῷ τῆς Τροίας.
 Servius ad Virgilium Aen. L. V. vers. 449. *Ida in magna*)
Modo non Cretae, sed Phrygiae propter pinos. ad L. III. v. 6.
Phrygiae Idae) *Ad discretionem Cretensis.* ad L. IX. vers. 80.
 - - *Phrygia formabat in Ida.*

*Id est, formare cogitabat: non enim in Ida, sed apud Antan-
 drum facta sunt. Et bene, Phrygia in Ida, quia & in Creta
 est alia Ida, ut; Mons Idaeus ubi & gentis cunabula nostrae,
 & ad Georg. L. IV. vers. 41.*

Et visco & Phrygiae servant pice lenius Idae.

*Ordo est, servant gluten, quod est lenius & visco & Phry-
 giae Idae pice.*

in Creta) Scholiastes Dionysii ad orb. descript. v. 500.
 Ἐγγύς δὲ αὐτῆς ἢ τιμία Κρήτη, τῷ μεγάλῳ Δίδος ἢ τροφός,
 πολλὴ ἢ λιπαρὰ ἢ εὐτροφία· ἐφ' ἧς τινος Κρήτης ὑπεράνωθεν ἢ
 Ἴδη ὑπὸ ταῖς καλλιόμοις δροσὶ πάνυ ἐστὶ θάλασσα. HESSEL

Ad Idam Troadis spectat

Judicium Paridis spretaeque injuria formae,

quam gemmae, nummi, anaglypha, picturae veterum cer-
 tatim exprimunt. Ab Ida Idaea mater, cui summa montis
 istius juga erant dicata. v. Strabo L. X. p. 473. Inde &
 Hercules Idaeus, Olympicorum auctor, teste eodem L. VIII.
 p. 355. Qua de caussa Dactyli Idaei sive Curetes vocati,
 docebit idem L. X. p. c. Πολυπίδακον, fontibus multis sca-
 tentem, dixere veteres; rationem pandit Geographus lauda-
 tus L. XIII. v. 602. De tribus quatuorve jugis Idae hujus
 dictum est paullo ante. v. *Gargara*. Quae Idae Troadis tri-
 buit Strabo, ea Pausanias ex parte adscribit Cretensi, inde ipsi
 Hercules Idaeus, inde Idaei Dactyli, qui & Curetes. cf. &
 Diodorus Sic. L. V. c. 64. Uterque mons mira altitudine

est conspicuus. Siquidem Ida Troadis caeteros ad Hellespontum sitos exsuperat, ut Diodorus tradit L. XVI. c. 7. Ida Cretae omnium ejus insulae montium est altissimus, teste Strabone L. X. p. 475. ☉ judicio Paridis verbum ut adam, in specu, quae in media visitur Ida, id factum refert Diodorus; monumenta in dorso ejus sedentem judicem stantesque coram ipso Deas exhibent. Quo nomine hodie veniat Ida Troadis, non mihi constat, Cretensem *Psiloritū* vocari tradit Bellonius. In tabulis & hoc & antiquum obtinere nomen video. O.

Lycaeus

Liceus) editio Flor. & Tolof. Legendum *Lycaeus*; etenim ΛύκαιⓄ Graece. v. Barthium ad Claudianum de IV. Consul. Honbrii v. 467. videndus quoque Servius ad Virgilio ecl. X. v. 15. *Maenalus autem & Lycaeus montes Arcadiae sunt*, ad Georg. L. III. vers. 314. *summa Lycaei*) *Montis Arcadiae*, & ad L. I. vers. 16. *saltusque Lycaei*) *Montis Arcadiae*, Lutatius ad Statii Theb. L. VII. vers. 80. *Maenala*) *Maenalus & Lycaeus montes Arcadiae amoenissimi*.

Pan) Servius ad Georg. L. III. vers. 2. *silvae amnesque Lycaei*) Κατ' ἔξοχὴν montem Arcadiae posuit; vel quia pectorosa, vel quia Pan illic est rusticum numen. & ad Aen. L. VIII. vers. 344. Cui (Pani) etiam mons Lycaeus in Arcadia est consecratus. HESSEL. Strabo L. VIII. p. 388. Τιμαῖται δὲ - - ἢ τὸ τοῦ Λυκαίου Διὸς ἱερὸν κατὰ τὸ Λύκαιον ὄρη. & paullo post: ὄρη δ' ἐπιφανῆ πρὸς τῇ Κυλλήνῃ Φαλόῃ ἢ Λύκαιον ἢ ΜαῖναλⓄ ἢ τὸ Παρθένιον καλούμενον. In Lycaeo fontes sunt fluminis Nedaе, teste eodem L. c. p. 348. Νυτὶ μὲν οὖν τῇ Τεφυλίᾳ πρὸς τὴν Μισσηλίαν ὄρειν ἐστὶ τὸ τῆς Νέδαε ῥιμνα λάβρον ἐκ τοῦ Λυκαίου καλὸν Ἀρκαδικῶν ὄρους, ἐκ πηγῆς, ἣν ἀναρτήξαι τελευτῶσιν τὸν Δία μυθεύειν ῥεῖαν νίπτερον χάρειν. cf. & Pausanias L. IV. c. 20. Patet hinc ratio, ob quam Lycaeo Jovi id nomen datum, curque in eo monte templum haberit. De quo addendus etiam Plinius, qui L. IV. c. 6. sic :

Montes in Arcadia, Pholoe cum oppido: item Cyllene; Lycaeus, in quo Jovis Lycaei delubrum. Pausanias quoque ex Arcadum sententia Jovem non in Creta infula, sed in agro quodam Lycaei, dicto *Creteo*, eductum refert. v. L. VIII. c. 38. Lycaeum ἀπὸ τῶν λύκων, a lupis, quos frequentes suis alebat in latebris, esse dictum, non est dubium. Indolem montis aliquo modo declarat Ovidius, ubi *Metam.* L. I. v. 217:

Maenala transferam, latebris horrenda ferarum

Et cum Cylleno gelidi pineta Lycaei.

De cultu Panis v. Pausanias l. c. & audiendus Virgilius *Georg.* L. I. v. 16.

Ipse nemus linquens patrium saltusque Lycaei,

Pan ovium custos, tua si tibi Maenela curae.

Lycaeus quoque Faunus dicitur Ovidio *fast.* L. II. v. 424.

Quid vetat Arcadico dictos a monte Lupercos?

Faunus in Arcadia templa Lycaeus habet.

Caeterum Latini quoque *Lyceum* scribebant ex Graeco Λύκειον. Hodie *Mitena* dici, refert Brietius in *Parallel.* P. II. p. 433. Olim diversa habuit nomina, teste Pausania l. c. καλοῦσι δὲ αὐτὸ (τὸ Λύκειον) ἢ Ὀλυμπεον ἢ ἱεράν γε ἕτερος τῶν Ἀρκάδων κορυφῆν. Idem totam regionem adjacentem Lycaeatem agrum τὴν Λυκαιάτιν χώραν vocatam esse perhibet L. c. cap. 30. Est & *Lycaea* urbs Arcadiae Stephano. *Lyceum*, Gymnasium, doctrina Peripatetici clarum, absque diphthongo pingi solet; vocatur & *Lyceium* Λυκῆιον, teste Stephano. Is peripatus prope Athenas fuit, nomen a Jove Lyceoque fortitus, uti docet Lucianus de gymnasiis. O.

Libethris

v. Virgilius *Ecl.* VII. v. 21. & ad eum Servius. Dein Plinius L. IV. c. 9. Strabo L. X. p. 471. Mela L. II. c. 3. & Solinus c. 14. GRONOV. De fonte & monte Libethro actum pag. 231 seq. Heic restat inquirendum in illud, cur *Aetoliae* Libethridem montem adscribat Vibius, quem sequitur

quoque Boccacius. Theſſalica vel Thracica Libethra itemque Boeotica offendimus ſuo loco; in Actolia nemo ponit. Forſan librarii error totus eſt, *Boeotiae Actoliam* ſubſtituentis. Fitque id eo magis verofimile, quod ſupra *Libethron ſontem Boeotiae* recenſeat noſter. O.

Maenalus

Scholiaſtes Theocriti ad Edyll. I. v. 124. Μαίναλον ὄρος Ἀρκαδίας ἀπὸ Μαινάλης τῆς Λυκάωνος ἢ Ἐρμῆς. Scholiaſtes Pindari ad Olymp. od. 9. verſ. 88. Μαίναλον δὲ ὄρος Ἀρκαδίας ἢ πόλις. Scholiaſtes Apollonii Rhod. ad L. I. verſ. 168. Μαινάλον ὄρος Ἀρκαδίας ἢ πόλις, ἀπὸ Μαινάλης τῆς Ἀρκάδος, ἢ πατρὸς Λυκάωνος, & ad verſ. 770. Μαίναλον δὲ ὄρος Ἀρκαδίας, ἐν ᾧ ἡ Ἀλφειώτις διήγειν. ἀπὸ Μαινάλης τοῦ Ἀρκάδος, ὡς φησὶν Ἑλλάδικος. Servius ad Virgillii Georg. L. I. verſ. 17. *Maenala autem mons Arcadiae dictus ἀπὸ τῶν μῆλων, id eſt, ab omnibus, quibus plenus eſt.* ad ecl. VIII. verſ. 21. *Incipe Maenalius) Arcadicos, nam Maenalus mons eſt Arcadiae.* Lutatius ad Statii Theb. L. IV. verſ. 285. *Maenala: Parthenium) Mons & nemus Arcadiae.* ad L. VI. verſ. 603. *Maenalius) Parthenopaeus Arcas, quia Maenalus mons eſt Arcadiae.* & ad L. VII. verſ. 80. *Maenala) Maenalus & Lycaeus montes Arcadiae amoeniſſimi.* Ceterum *Maenalius* puto mons. *Menalius* edit. Florent. & Tolos. *Maenalius* ſcriptum eſſe oportet, nam Graece Μαινάλιον. Ipſe autem mons audit *Maenalus*, ut eſt in MS. Rev. minus verò recte *Menalus*, ut eſt in Heinf. collat. ἀπόγγ. Gud.

Tegea) Nimirum regione, uti credible eſt. Sin autem ἀπὸ τῆς Τεγαιτῖδος remotior aliquanto fuerit *Maenalus*, anſam Vibio dediſſe ad errandum videri poteſt Virgilius Georg. L. I. verſ. 16.

*Ipſe nemus linquens patrium ſaluſque Lycæi
Pan ovium cuſtos, tua ſi tibi Maenala curæ,
Adſis, o Tegeæce, favens.*

Tegea edit. Florent. & Tolos. HESSEL. In conſtituendo hoc articulo humani quid paſſus ſum. Neſcio qui factum,

ut truncatus prodiret. Ita se habet & in éditis & in scriptis: *Maenalus Arcadiae in Tegea*. De Maenalo ipso irrepere multa in eum locum, quo de Lycaeo item quo de Cyllene actum; uterque enim Arcadiae fuit. In univcrsum haec omnis regio montibus confita fuit, teste Strabone L. VIII. p. 388. ubi inter illos recenset & Maenalum. Cognominem urbem intercidisse ante sua tempora scribit. Tegeam contra medio-criter subsistere. Hujus frequentissime meminere Polybius & Livius. Ab ipso Vibio adsumtum id *in Tegea* nullus equidem dubito. Ratio ab Hesselio detecta rem fat claram reddit. Nec est ovum ovo, quam hic error Vibianus Vibianis erroribus aliis, similis. Ab eo peccato sibi cavit Boccacius, sed in aliud ridiculum prorsus cum Servio ruit. Ita ille: *Maenalus Arcadiae mons est excelsus; sic dictus ab ovibus, quarum plenus est. Nam mela Graece Latine ovis*. Eodem jure cum auctore breviloqui *diabolum* derivares ex *dis*, duo, ut vult, & *bolus*. O.

Massicus

Cruquianus enarrator Horatii ad L. I. oden I. v. 19.

*Est qui nec veteris pocula Massici
Nec partem solido demere de die
Spernit - - -*

Ita: *Massicus mons est Campaniae, ubi optima vina nascuntur*. cf. & Servius ad Virgilii Georg. L. III. vers. 526. *Atqui non Massica Bacchi Munera*) *Vina pretiosa à Massico monte Campaniae*. ad Aen. L. VII. vers. 725. *rapit populos*) *Raptim adducit. Etiam Campaniae loca commemorat. Nam Massicus mons est vitibus plenus. Massica autem dixit, ut Maenala*, & ad Georg. L. II. vers. 143. *Massicus humor*) *Vinum Campanum a Massico monte Campaniae*.

Falerno) nempe agro. HESSEL. Judice Cam. Perigrino de Campania felice L. II. c. 34. prudenter hic locutus est Vibius, dum montem Massicum in agro locat Falerno. Minus recte alii, in his Florus, loco quem supra retulimus

in *Gauro*, *Massicum* & *Falernum* duos habent montes diversos, licet contiguos. Verum tamen est, sequiori tempore promiscue eundem montem salutatum esse & *Massicum* & *Falernum*. *Martialis* aperte *Falernum* montem nominat L. XII. ep. 57.

Nec in Falerno monte major autumnus.

Philargyrius etiam ad *Virgilium* Georg. L. II. v. 143.

- - - *Bacchi Massicus humor*

fic: *Vinum a montibus Falernis, qui Massici dicuntur.* Ager ille *Falernus* olim fuerat *Aufonum* & *Auruncorum*, postea *Campaniae* attributus, qua de re conferendus *Cam. Peregrinus* l. c. Ad extremum montis *Massici* versus mare excursus *Sinuessa* sita fuit. v. *Livius* L. XXII. c. 14. cf. *Cluverius Ital. ant.* L. IV. c. 5. Unde & *Martialis* L. XIII. ep. 111.

De Sinuessanis venerunt Massica praelis.

Intelligitur hinc, quantum abluant a recto tramite, qui non satis a *Gauro* distinguunt istum, quod quidem accidit *Fl. Blondo* in *Italia illustrata*, ubi haec: „Mons vero, „ praedicto *Liris* ostio in *Campaniae* initio proximior, varias „ & fama celebres habet nominationes; qui alicubi *Gaurus*, alicubi *Massicus* &c. Atque idem ex ipso repetiere alii. *Gaurum* fuisse ad *Puteolos* & *Cumas* ex iis constat, quae supra docuimus; *Massicus* a *Sinuessa* incipit & dorsum suum ad septentriones protendit & ortum solis. Ex ista distantia montium intelligimus verba *Statii* L. IV. silv. carm. 3. v. 63. ubi de nova via a *Domitiano* strata verba facit:

Atque echo, simul hinc & inde fractam,

Gauro Massicus uvifer remisit.

Porro *Gaurus* hodie vocatur *il monte Barbaro*; *Massicus*, *il monte Marso* vel *Marsico*, & promontorium id, de quo diximus, quod ad *Sinuessam* excurrebat in mare, *il monte di Dragone* vel *Rocca di Mondragone*. spectanturque, teste *Cluverio*, *Sinuessae* rudera sub undis marinis ad ipsum castellum montis *Draconis*. Neque vinum, quod ibi nascebatur olim, hodie defecisse putandum est. *Ben. Falconius*,

citatus Ortelio, id vinum hodie *Massacano* dici refert. Nobilem vel nunc suo vino Massicum montem esse, idque salutare *Muscacellam* ab accolis, tradit Harduinus ad Plinium L. III. c. 5. Quid ergo de Brydonii narratione sentiemus? qui in itinere Siculo ep. 1. Massicum montem hodie *Barbaro* dici scribit, & barbariei, felicia ista, quibus Horatius Massicum ac Falernum vina praedicabat, tempora infecutae manifestum exhibere documentum tradit. Ubi enim plenis olim tumebat uva racemis, ibi hodie steriles saltus videri, in quibus hystrices venentur accolae. Profecto Brydonius Gaurum accepit pro Massico & intempestivos gemitus ciet. Interim & ex Plinio videri posset Massicum vinum ex Gauro monte repetitum. Siquidem L. XIV. c. 6. *Certant Massica (vina) aeque, ex monte Gauro Puteolos Baiaesque prospectantia.* Verum recte Harduinus interpretatur ista sic: „vina „e monte Massico in Gauranum translatis vitibus expressa. „Vicium *Massicen* ad Euphraten situm memorat idem Hist-Nat. doctor L. V. c. 26. O.

Marpessos

Servius ad Virgilli Aen. L. VI. v. 471.

Quam si dura silex aut stet Marpesia cautes.

Parium lapidem dicit; Marpesos enim mons est Pariae insulae. Bochartum vide Chan. L. I. c. 14. pag. 413. HESSEL.

Vulgo apud Virgilium & Servium simplici elemento scribitur nomen; in Vibii codicibus duplici. Sic & Stephanus Byz. *Μάρπησσα, ὄρη Πάρου, ἀπ' οὗ οἱ λίθοι ἐξοίρονται ὁ ἀκρότης Μαρπήσσι.* Contra Boccacius: *Marpeso mons est Paros insulae marmorum candore conspicuum.* Marmor alias simpliciter Parium audit; de quo Plinius L. XXXVI. c. 5. *Candido marmore usi sunt & Paro insula, quem lapidem coepere lychniten adpellare.* Notum est, ex Pario lapide per multas veterum statuas celebrari apud Plinium & Pausaniam. Poetae quoque vel ipsam Paron exinde *marmoream*, imo *niveam*, vocant. cf. Cellarius L. III. c. 3. Fuit & Marpessus urbs

urbs Troadis, cujus Pausanias L. X. c. 12. meminit. Inde Sibyllae Erythraeae repetendum cognomen *Marpessiae*, quo utitur Tibullus L. II. eleg. V. v. 67.

Quicquid Amalthea, quicquid Marpessia dixit.

Bochartus Marpessum ex מצע מאר *maar* (pro *mearat*) *betse* y quasi *cavernam extisionis* dictum existimat. O.

Monoecus

Illyriae) scribe *Liguriae*. Lucanus L. I. v. 405.

*Quaque sub Herculeo sacratum nomine portus,
Urget rupē cava pelagus: non Corus in illum
Jus habet aut Zephyrus: solus sua littora turbat
Circius & tuta prohibet statione Monoeci.*

Rupē cava) id est, monte Monoeco. Mitor, doctissimum Grotium supponere autum pro *Monoeci*, *morari*. GRONOV.

Innuit montem propē portum Monoeci Herculis, cujus nomen hodie *Monaco*, auctor Pharsaliae; arcem ibidem locat Virgilius L. VI. v. 830.

*Aggeribus socer Alpinis atque arce Monoeci
Descendens*

ubi Servius: *De Liguria, ubi est portus Monoeci Herculis. Dicitur autem μνῶν, vel quod pulsus omnibus illic solus habitavit, vel quod in ejus templo nunquam aliquis Deorum simul colitur, sicut in Jovis, Minerva & Juno; in Veneris, Cupido. Sufficere haec credo, ut intelligamus, Monoecum suum ex istis Poëtis desumpsisse Vibium, & in describendo dein ex Liguria ortum Illyriae, ex mera oscitantia. Si cui tamen aliquis mente haereat scrupulus, is dubitandi causam ex eo desumere poterit, quod varia, minus trita aliis, fluviorum & montium Illyridis nomina servet Sequester; quae non prorsus vana esse vidimus, in his Eridani, Boreat. Tum provocabit ad Boccacium, penes quem sic legitur: *Monoecus mons est Illyriae*. O.*

Maxteria

Articulum istum, immedicabili forsan vulnere faucium, Simlerus ignorat; in scriptis legi libris, sed diversitate quadam in prima voce conspicuum, videbis pag. 30. Boccacius ita: *Maxtoria mons est Hispaniae juxta oppidum Auronae*. Ne autem intentatum locum praetermittamus, statim in regione dicemus errorem latere posse, siquidem montis nomen alibi deprehendere liceat. *Maxeras* populum Hyrcaniae narrat Ptolemaeus L. VI. c. 9. cujus terra *Maxera* rigata sit fluvio. Hujus praeterea meminere & Plinius ex emendatione Harduini L. VI. c. 16. & Ammianus Marcellinus L. XXIII. c. 25. Jam montes in istis maxime orbis terrarum plagis videre omnibus cognomines, nihil est, quod cuiquam minus possit accidere. Itaque forsan *Maxera* erit mons, quem ullibi repererit Vibius. Tum ergo pro *Hispaniae* legeres rectius *Hyrcaniae*, facileque concederes, scribas regioni minus sibi notae notiozem substituisse. Faveret & illud, quod Ptolemaeo ibidem memoretur urbs *Mausona*. Unde prodiret tandem in Vibiana montium serie:

Maxera juxta oppidum Mausonae Hyrcaniae.

Lepide profecto conspirarent omnia; modo nomen illud montis occurreret usquam. Verum cogitabis, multa scriptorum volumina periisse; unde non licet profus ex iis quae supersunt de similibus judicare. Interim conjecturae non nimis me inhaerere meae, sponte profiteor. Forsan probabiliora dabit alius. Si quis in *Hispania* morari malit, *Auronae* loco *Ausonam* ponet, quo nomine sequiori aevo mactatum est oppidum Aufetanorum, Ptolemaeo L. II. c. 6. *Ausum*, alias quoque *Ausa*, vocitatum. *Aurona* enim veteribus plane ignota; neque quisquam hic mons occurrat, plures autem recenset Ptolemaeus, cujus nomen ad nomen *Maxteria* ullo modo accedat. O.

Mefulus

Campaniae) *Vesulus* autem mons est *Liguriae* juxta *Alpes*, teste *Servio* ad *Virgilio* *Aen.* L. X. v. 708. Hunc vero poetæ interpretem (si ipsius istud interpretamentum sit, nam multa *Servii* & *Donati* & id genus doctorum *Ψευδο-πύραφα* jam pridem videntur meritissimo) vel nonnihil mendosum esse ad *Georg.* L. II. v. 224. vel ibidem lapsum esse per errorem, quem nonnunquam creat nominum haud bene distincta similitudo; præter ceteros adnotavit *Pierius* ac de la *Cerda* ad *Virg.* loc. *Erythraeus* ind. in *Virg. Vesevo jugo*, *Merula* cosmograph. Part. II. L. IV. cap. 5. pag. 524. Quid? si scripserit ita *Servius*; *Vesulus* (non *Vesuvius*) mons est *Liguriae* sub *Alpibus* positus; nam *Campaniae Vesuvius* dicitur, pro quo multi *Vesevum* esse positum volunt. ut ille videlicet prius, ne quis forte indoctior animi falsus esset, *Vesulum*que & *Vesuvium* eundem esse putaret, ubi nam sit *Vesulus* terrarum, definiverit; deinde ab eo *Vesuvium* discreverit, sicut placuit multis, nominatum hic *Vesevum*: nonne minus vitiöse se habeant istaec dicta *Serviana*? Equidem credere possum vix talem virum, licet nonnullis visus sit interdum vel potius nimium saepe dormitavisse, tam incienter confudisse *Vesulum* cum *Vesevo*, unumque & alterum nescivisse internoscere ex tanto, ne plura dicam, intervallo locorum atque etiam ex tanta varietate sonorum. HESSEL. An legendum *Vesvius*? *Martialis* L. IV. epigr. 43.

Hic est pampineis viridis modo Vesvius umbris.

GRONOV.

Turpiter habitus est hic locus. *Vesulus* & *Vesevus* montes sunt diversissimi; ille *Liguriae*; hic *Campaniae*. *Vesulus* mons, superantissimus inter juga *Alpium*, gremio suo fundit *Padum*, in *Ligurum* finibus, teste *Solino* cap. 8. qui ista repetit ex *Plinio* L. III. c. 16. Duo flumina de hoc *Vesulo* nasci, *Rhodanum* & *Padum*, scribit *Servius* l. c. At falsum hunc esse ex verbis *Appiani* male intellectis, docet *Clu-*

rius It. ant. L. I. c. 32. Hodieque prisca nominis adfunt vestigia; dicitur quippe *monte Veso* vel *Viso*. De *Vesevo*, qui & *Vesbius* & *Besbius* & *Bebius*, vulgo *Vesuvius*, dictum est supra pag. 301. Jam, ut haec sunt indubia & certa, ita prorsus videntur fictitia, quae de *Mesulo* & *Maevio* vel *Maesulo* praedicat Vibius. Vera si essent ista nomina, ita legendum putarem apud nostrum:

Mesulus, qui & Vesulus Liguriae.

Maevius, qui & Vesevus, Campaniae.

Verum per errorem intrusa putaverim; ex Boccacii opere quoque prorsus exulant. O.

Niphates

v. Barthius ad Claudiani paneg. in IV. Conf. Honorii v. 106. & de Raptu Prof. L. III. v. 263. Porphyrius ad Horatium L. II. od. 9. v. 20. *Niphates Armeniae mons est.* Acron & enarrator Cruquianus: *Plerique putant Armeniae montem.*

in Perside) haud fat bene. HESSEL. Niphates ad catenam montium Gordienae pertinet, ad austrum Armeniae fitorum; cum reliquis istum iungebat mons Masius, qui, ubi cervicem attollit altius, Niphates est dictus, ἑπειὸς ἰσχυροῦς πλέον ἢ καλεῖται Νιφάτης. tum adhaerebat ad Zagrum, qui Babyloniam separabat a Media. v. Strabo L. XI. p. 527. Perperam proinde pars ejus Niphatis a Vibio in Persia locatur, a qua longissime abest. s. CROIX. Errata ipsius Vibii ab erratis librorum hominum probe distinguere par est. Illud ego satis certum esse arbitror, apud Sequestrem olim lectum, *Niphates Armeniae*. Utkle & Boccacius: *Niphates Armeniae mons est.* Dein, quum quis adlevisset margini, *in Persia*, hoc ipsi articulo postea est adsumtum. Caeterum Niphates, quem Νιμφάτην dicit Ptolemaeus L. V. c. 13. is mons est, ex quo Tigris oritur. Strabo L. c. p. 529. ὁ Τίγρις, ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν Νιφάτην ὄρειος ὀρηθῆς. Niphatis nomen nivis immanem congeriem, qua tectus mons, innuit;

simile est Caucaſi etymon, teſte Plinio L. VI. c. 17. ſiquidem *Groucaſum* Scytharum lingua nive candidum deſignat. O.

Neritos

Scholiaſtes Hom. ad Il. L. II. v. 632.

“Οἱ τ' Ἰθάκην εἶχον ἢ Νηλεῖον ἰννοσίφυλλον.

Νηλεῖος) Ὁ⊕ Ἰθάκης. Servius ad Virgillii Aen. L. III. v. 271.

Dulichiumque, Sameque & Neritos ardua saxis.

Neritos) *mons Ithacae.* HESSEL. De Nerito fuſe ſatis Strabo agit. L. X. p. 454. ubi oſtendit, Ithacae montem Homero dici Neriton diſertis verbis Odyſſ. L. I. γ. 21.

Ναιστω δ' Ἰθάκην εὐδαίμων· ἐν δ' ἄρ⊕ ἀντ'.

Νηλεῖον ἰννοσίφυλλον, ἀεθραπέης.

Addit, male quibuſdam viſum, ſcribendum eſſe *Nericum* pro *Nerito*: illud enim oppidum eſſe in ora Epiri, hunc montem Ithacae. Ab Homero & Strabone, quibuſcum facit Plinius, L. IV. c. 12. ſecedunt alii, Neriton inſulam ſtatuentes. Ita capienda eſſe ipſius Virgillii verba, mox relata, mihi admodum fit verofimile. Aperte Mela diſtinguit ab Ithaca inſulam Neriton L. II. c. 7. *In Ionio, Prote, Hyria, Cephalenia, Neritos, Same, Zacynthos, Dulichium, & inter non ignobiles, Ulyſſis nomine Ithaca maxime illuſtris.* Hanc Nericiam dicit Dionyſius per v. 495.

Τῆ δ' ἐπι, Νηλεῖος Ἰθάκης εὐ⊕ ἐνθαλαττα.

quem ad locum non video, quo jure Eufthathius Nericiae nomen Ithacae tributum ſcribat a Nerico oppido Epiri, quod alias Leucas ſit dictum. Cur non potius, apud Dionyſium pro *Νηλεῖος* ſcribendum cenſeamus *Νηλεῖος*? Neritum montem, ut ad hunc redeam, *Nerium* quoque Homero ſalutatum ex quorundam ſententia, Strabo commemorat l. c. Demum oppidum quoque Neritum Calabriae in Salentinis notatur Ptolemaeo L. III. c. 1. Id Neretum in Tabula Theodoſii & Ravennati anonymo vocatur, hodie *Nerdo* vel *Nardo*. O.

Nyfa

v. Propertius L. III. eleg. XV. v. 21. Servius ad Virgīlii Aen. L. VI. v. 806. *Nysae de vertice*) *Mons est Indiae, de quo loquitur. Ceterum est & Nyfa civitas, in qua Liber colitur; unde Nysaeus dictus est.* Eustathius ad Dionys. orb. descript. vers. 1153. Νύσσα δὲ κατὰ τὸν γεωγράφου πάλαι ἐν Ἰνδία κτίσμα Διονύσου, καὶ ὁμοίως αὐτοῦ Μέρου. HESSEL. Nyfam Indiae montem fuisse, admodum absimile vero mihi videtur; plerique auctores Meron montem in ea regione, non Nyfam memorant. Plura ea de re attuli in opere, cui titulum feci: *Examen critique des historiens d'Alexandre le grand.* p. 241. Unum notasse hic suffecerit, antiquissimum scriptorum Homerum esse, qui Nysae meminerit, quam in Graecia ponit. Νύσσα τε ζαθην, Iliad. II. enum. nav. v. 15. S. GROIX. Ita Homeri Nissa ad Boeotiam spectat. Nysas urbes decem recenset Stephanus Byz. in quibus hic maxime nobis notandae sunt Arabica atque Indica, Bacchi fabulis potissimum illustres. Montium Nysarum numerus istum superat, Hesychio teste in Lexico. Quindecim numerat; in iis quoque Iodicum. Ex vulgatori sententia Nysae urbi Indiae, cuius situm frustra definiri docet doctissimus & amicissimus S. Croix, adjectus mons *Meros* salutabatur. Hujus nomen autem quod apud Graecos significationem *femoris* quoque habebat, inde fabulandi egregia subnata occasio. Pomp. Mela L. III. c. 7. *Urbium . . Nyfa est clarissima & maxima; montium meros, Jovi sacer. Famam hinc praecipuam habent, quod in illa genitum, in hujus specu Liberum patrem arbitrantur esse nutritum; unde Graecis auctoribus, ut femori Jovis insutum dicerent, aut materia ingessit aut error.* Reperit ista Melae Plinius L. VI. c. 21. Idem tamen L. VIII. c. 39. Nysae montis quoque meminit. *In Indiae vero Nysa monte -* Hunc ipsum nominat & Philostratus in vita Apollonii L. II. c. 4. ubi in laudata fabella enarranda versatur. *Quin ex Virgilii versu cit.*

Liber agens celfo Nysae de vertice sigres.

& Servio ad ipsum, suum articulum hauserit Vibius, non est dubium; nisi respexerit ad Lucanum L. VIII. v. 800 seq.

- - - *si tota est Herculis Oete*

Et juga tota vacant Bromio Nyseia - -

Merum montem eundem esse cum decantato scriptoribus Orientalibus monte *Meru*, celeberrimo visum D'Anvillio, qui exinde inductus est, ut ad confluentes Chois & Cophe- nis locaret *Nysam*, eandemque putaret cum *Nagara* Pto- lemaei & *Nagar* Geographi Turci. Verum adeo fabulosa si- bique & situi huic ipsi repugnantia somnia memoratos aucto- res ex cerebello suo profundere, ostendit Baro de S. Croix p. 241. & p. 312, ut profus nihil certi inde colligere liceat. Librarios homines Vibio, quem transcribebant, fae- pe de suo aliquid adjecisse, quod mox ad *Niphaten* nota- vimus, ex hoc loco rursus patet. Codex quippe Parisinus II. ita habet: *Nysa Indiae, ubi colitur Bacchus*. At id syrma a reliquis omnibus exulat. O.

Nemeus

Loco corruptissimo medelam ex Boccacio attulimus, qui solus sanam lectionem servavit. *Nemeus Cleonensium mons est*. Vide, quam nulla profus opera ex hac voce in scriptos im- pressosque libros irruerint monstra, quae suo loco recensu- mus: *Cleomensium*, *Eleonensium*, *Deonensium*, *Ciconensium*. Ortelius Lugdunenſe exemplar exhibere *Deinonensium* testa- tur. Errorum, quibus librarii homines sunt obnoxii, il- lustre hoc exemplum est, qualia maxime Geographica opera suppeditare solent. Cleonae plures memorantur prisca, in Atho monte, in Phocide, tum in Peloponneso duae tresve, in Achaia, in Arcadia, in Argia. cf. Ortelius. De Cleonia ad Athon v. Herodotus L. VII. c. 22. sunt istae Chalcidicae. Cleonas Phocidis ad Hyampolin memorat Plutarchus de virtutibus mulierum, Operum T. II. pag. 244. Achaicas Ho- merus recenset Il. L. II. in catal. navium v. 77. quocum conferendus inter alios Plinius L. IV. c. 5. Hic in Arcadia

quoque locat *Cleonas* & inter eas ac *Clisorium* regionem *Nemeam*, *Bembinadiam* vocitatum. Verum in hoc situ definiendo falli Plinium, arbitratur Cellarius L. II. cap. XIII. sect. XVII. Cleonasque istas & Nemeam vindicandas Argolidi putat. Sic sane scriptores alii. Strabo L. VIII. p. 377. Κλεωναὶ δ' εἰσὶν πέλασμα ἐπὶ τῇ ὁδῷ κείμενον τῇ ἐξ Ἄργους εἰς Κορίνθον ἐπὶ ῥόφου περιουκουμένου παντοχόθεν - - - ἐνταῦθα δὲ ἡ Νεμεία μετὰ Κλεωνῶν ἢ Φλυῆντος. Pausanias L. II. c. 15. Ἐκ Κλεωνῶν δὲ εἰσὶν εἰς Ἄργον ὁδοὶ δύο. ἡ μὲν ἀνδράσι ἐυζώνος καὶ ἐστὶν ἐπιτομῶν. ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου Τρηταῦ, σὴν μὲν ἢ αὐτῇ περιχθόντων ὄρων, ὀχλήμασι δὲ ἐστὶν ὁμοῦ ἐπιτηδεύεσθαι. Ἐν τούτοις ταῖς ὄρεσι τὸ σπήλαιον ἔτι δείκνυται τοῦ λέοντος, ἢ ἡ Νεμεία τὸ χωρίον ἀπέχει σταδίων πέντε πού ἢ δέκα. Satis ex his patet, Nemeam, vicum quem salutat Pausanias, prope Cleonas Argivas, quas hodie *Sanuasili*, potius *S. Basili*, dictas vult Mar. Niger, vel ut Vibius habet Cleonensium fuisse. Montanam esse regionem, & specum leonis Nemei, qui & Cleonaeus audit, in istis extitisse montibus, disertis verbis dicitur. P̄aeterea Nemeae nomen & parti regionis Argivae, teste scholiaste Pindari in tertio prologo ad Nemea, & fluxio cuidam inter Sicyoniam decurrenti & Corinthiam, Strabone auctore L. VIII. p. 382. adhaesit, nihil ut impediatur, quo minus & monti fuerit tributum. Sufficerent ista, siquidem credere fas foret, ex istis fontibus hausisse Sequestrem. Verum aliunde absque dubio hunc rivulum in sua prata deduxit. Solet ex poetarum Latinorum locis & interpretibus sapere. Expediendum proinde restat, quis horum Nemeum montem dixerit. Non is erit profecto Servius, qui ad Virgilium Aen. L. VIII. v. 295.

... & *vasum Nemeae sub rupe leonem.*

ita pessime: *Nemea silva est vicina Thebis, in qua Hercules interemit leonem.* O.

Olympus

v. Scholiaſtes Apollonii Rhodii ad L. I. v. 598. Ὀλύμποι δὲ εἰσι ἐξ̄ Μακεδονίας, Θεσσαλίας (ἐν ᾧ ἔσ̄) Ὀλύμπια φησὶν Ἀπολλόδοτος ἀγροῦς) Μυσίας, Κιλικίας, Ἡλιδος, Ἀρκαδίας. Servius ad Virgilii Aen. L. IV. vers. 168. *Claro demittit Olympo*) *Olympus quasi ololampus dictus est: sive mons sit Macedoniae, qui dicitur esse diversorium deorum, sive caelum. Unde addit claro, ut Plemmyrium undosum.* & ad Georg L. I. vers. 282. *Olympum*) *Tertium montem Macedoniae; & tertium quasi majorem involvere ait.* cf. quoque Schollasten Homeri ad L. I. II. v. 420. HESSEL. *super pluvias & nubes excedit*) hoc est, attollitur super pluvias & nubes. Excedere pluvias etiam dicitur vitare pluvias, quam elegantiam Pater illustrat ad Livium L. XXXIV. c. 28. sed h. l. melior est lectio MS. GRONOV. Tres ejus nominis urbes reperiri, unum promontorium & duodecim, (Hesychius quatuordecim) montes, tradit Ortelius. Urbes, in Lycia, in Pamphilia, in Cilicia. Promontorium in Cypro. Montes, in Cypro duo; in Peloponneso duo; alterum in Arcadia, alterum in Elide; porro in Cilicia; in Lycia ignivomum; in Lydia; circa Aeolidem; in Lesbo; in Myſia duo, alterum juxta Antandrum ad Idam, alterum Idae quoque conterminum; in Panchaea insula Oceani juxta Arabiam felicem, qui Ὀλυμπος τριφάλιος salutatus est & οὐρανοῦ διφρος; demum in Macedonia, de quo hic sermo. Est autem fratrum, ut ita dicam, facile princeps, poetarum fabulis clarissimus, gigantum immanibus ausis inclytus. Horatius L. III. ode 4. v. 49. seq.

Magnum illa terrorem insulerat Jovi

Fidens juvenis, horrida brachiis,

Fratresque tendentes opaco

Pelion imposuisse. Olympo.

Olympum hunc Theſſaliam a septentrione claudere, refert Herodotus L. VII. c. 129. Ad ejus radices Dium, quod Macedoniae Pieriae fuit oppidum, situm narrat Thucydides

L. IV. c. 78. Inde Pierius quoque Olympus nuncupatur Theophrasto in historia plant. L. III. c. 3. & Piericus Aeliano Var. hist. L. VIII. c. 11. Clarissime Pausanias L. VI. c. 5. τούτου δὲ τοῦ ὄρους (Ὀλύμπευ) ἡ μὲν ἐς Μακεδονίαν πλευρὰ, ἡ δὲ ἐπὶ Θεσσαλοῦς ἢ τὸν ποταμὸν τέτραπται τὸν Πηλεῖον. Hodieque prisca nominis honorem servat. Sunt tamen, qui & *Lacha* appellati perhibeant. v. Brietius in parallel. P. II. p. 168. Altitudinis eximiae, qua omnia montium juga exsuperet Olympus, signum dat Apulejus, de Deo Socratis, quod *supra ejus verticem nulla avium sublimetur*. Solinus plura addit cap. 13. *Olympum ab Homero non per audaciam celebratum docent, quae in eo visitantur. Primo excellenti vertice tantus attollitur, ut summa ejus caelum accolae vocent. Ara est in cacumine Jovi dicata, cujus altaribus si qua de caelis inferuntur, nec distantur ventosis spiritibus nec pluvius diluuntur, sed volvente altero anno cujusmodi relicta fuerint, ejusmodi reperiuntur. Et omnibus tempestatibus a corruptelis aurarum vindicatur, quicquid ibi semel est Deo consecratum, Litterae in cinere scriptae usque ad alteram caerimoniam permanent.* Scite in hanc rem Claudianus de Manlii Theodori consulari v. 205.

- - - sed ut altus Olympi
*Vertex, qui spatio ventos hiemesque relinquit,
 Perpetuum nulla temeratus nube serenum,
 Celsior exsurgit pluviis, auditque ruentes
 Sub pedibus nimboꝝ & rauca tonitrua calcat.*

cf. & Apulejus de mundo p. 72. item Servius ad Virgilium Aen. L. IV. v. 270. qui Ὀλύμπου dictum tradit, quasi ὀδλαμπον, totum splendens. In ejus fummo Deorum esse sedem fingebant veteres; inde & pro coelo acceptus. Evhemerus apud Lactantium de falsa religione L. I. c. 11. Jovem hominem maximam vitae partem in eo coluisse scribit. Boccaeus ista Solini atque Servii sua facit. O.

Ossa

Scholiasfes Apollonii Rhodii ad L. I. v. 598. Ὀσσα ὄρη
 πρὸς τὸ τέλος τῆς Θεσσαλίας, μὴ ὁ διαδίδεται ἢ Μακεδονία.
 Schol. Callimachi ad hymn. in Del. v. 237. Ὀσσα) ὄρη
 Θεσσαλίας. Lucanus L. VI. v. 333.

*Theffaliam, qua parte diem brumalibus horis
 Atollit Titan, rupes Ossaeca coerces.*

HESSEL.

Theffaliam ab ortu claudere Pelion & Ofsam junctis inter
 fe radicibus, tum Ofsam ab Olympo angusta fossa fejungit,
 per quam fluat Peneus, Herodoti testimonio constat L. VII.
 c. 129. 128. Scilicet Ofsam cum Olympo connexam fuisse
 olim scribunt, abruptam postea terraemotu. v. Strabo L.
 IX. p. 430. Idem L. XI. p. 530. Peneum Araxis inde no-
 men accepisse refert, quod Ofsam ab Olympo abruptisset &
 sese per Tempe proripuisset. Ptolemaeus L. III. c. 13. Of-
 sam Macedoniae adscribit, quod qui fiat, jam aliquoties
 dictum. Eos inter refertur montes a Plinio L. XXXI. c. 3.
 qui undique vestiuntur amnibusque perfunduntur. Ad fabulas
 quoque tractus est gigantum. Ovidius Metam. L. I. v. 154.

*Tum pater omnipotens misso perfregit Olympum
 Fulmine, & excussit subjecto Pelio Ofsam.*

Nimirum, ut Seneca canit in Agamemnone v. 337. antea

stetit imposita

Pelion Ossa, pinifer ambos

Pressit Olympus.

Nunc *Olira* quidam, alii *Coffovo* vocari perhibent. v. Or-
 telius, item Brietius. Praeterea Ofsae nomine & Campaniae
 mons quidam venit, quod testatur Ifacius Tzetzes ad Lycophronem
 ex Metrodoro; porro & Peloponnesi, cujus meminisse Ortelius
 Strabonem scribit & Eustathium in Dionysium; recte an secus,
 non vacat inquirere. Dein & urbem Macedoniae in Bifaltide
 & fluvium Tusciae eodem nomine commemorat Ptolemaeus L. III. c. 13. & c. 1. Q.

Oeta

Servius ad Virgilii ecl. VIII. v. 30. *Oeta mons Thessaliae, in quo Hercules exustus est volens, postquam se exuere non potuit tunica Nessi centauri cruore tincta; & post in caelum receptus est.* Lutatius ad Statii Theb. L. IV. vers. 158. *Omnia Aut canunt omnia vastata monstis, id est, purgata: aut certe omnia audit Hercules in frondosa Oeta postus, quae vastata est monstis; in qua esset concrematus Hercules eo loco, cui Prestion nomen est.*

Loco *Thessaliae* legit *Thraciae* Jac. Ouzelius ad Minucium Fel. p. 203. unde, nescio. De Hercule v. Statius Theb. L. XI. v. 234.

*Qualis, ubi implicitum Tyrynthius ossibus ignem
Sensit & Oeteas membris accedere vestes,
Vota incepta tamen libataque tura ferebat;
Durus adhuc, patiensque mali, mox grande coactus
Ingemuit, victorque furit per viscera Nessus.*

cf. & Silv. III. carm. 1. v. 6. item Lucanus L. VIII. v. 800, (respice ad *Nysam* pag. nostra 343.) porro idem L. III. v. 177. ubi *Herculeam Oeten* dicit. Demum Propertius Cynth. eleg. XIII. v. 23. Legito praeterea Senecae Herc. Oetei argumentum unum & alterum. Ovidii metam. L. IX. fab. 4. argumentum. Lutatii ad Statii Theb. L. XI. v. 235. *χέλιον*. Id Nic. Heinsius ad Ovidii epist. heroïd. IX. v. 141. τὸ *Eventum* implet bene: in eo quoque *Deianiram* legi debet pro *Deianyram*. HESSEL. Ut Olympus ad boream, sic Oeta ad austrum terminabat Thessaliam. Notum, hac parte, qua ad orientem spectabat solem ea regio; fuisse Thermopylas, quas simul cum Oeta adjacente describit Strabo L. IX. p. 428. τὸ δ' ὄρεον διατίθει ἀπὸ Θερμοπυλῶν ἢ τῆς ἀνατολῆς μέγιστα πρὸς τὸν κόλπον τὸν Ἀμβρακικὸν ἢ τὴν ἰσπύραν· τῶν δὲ τινα ἢ πρὸς ἰθάκας τέμνει τὸν ἀπὸ τοῦ Παριάσου μέγιστον Πίνδου, ἢ τῶν ὑπερκείμενων βαρβάρων ἀρεινὴν τὸ ὄρεον τοῦτο. Τοῦτου δὲ τὸ μὲν πρὸς Θερμοπύλας νενεκὸς μέρος Ὄστη καλεῖται, καθ' ὅσον διακοσίω τὸ μέγεθος, τραχὺ ἢ ὑψηλόν. Itaque ea juga, quae inter

Parnassum & Pindum præcurrebant maxime versus Thermopylas, Oetam montem constituiebant. Pars ejus vocatus *καλλιπρόμος*, ipsis imminens *πύλαι*: sive angustii. Ista Strabonis maximam partem repetiit Livius L. XXXVI. c. 15. qui *ibi unam esse militarem viam* addit, *qua exercitus traduci possint*. Herculis in eo monte combustio apud Hyginum fab 36. sat fuse narratur. *Induta scilicet veste tincta centauri Nessi sanguine & submissa sibi ab inscia mali Dejanira, statim flagrare Hercules coepit. Qui cum se in flumen conjecisset, ut ardorem extingueret, major flamma exibat. De mere autem quum vellet, viscera sequebantur, - - Tunc dicitur Philoctetes Poeantis filius pyram in monte Oetaeo construxisse Herculi, eumque accendisse mortalitatem.* cf. & Apollodorus L. II. Lugubri argumento usi e Graecis Sophocles, e Latinis Seneca; iste in *Τραχινίαις*, hic in Hercule Oetaeo. Creditum quoque in figuris prominentibus zophori ejus conspici, quo vulgo dicta Herculis Lucerna Athenis superbit. Vanum id esse, Stuartius Anglus in eximio opere monumentorum Atheniensium demonstratum ivit, ostenditque, aedificium ipsum Choragicam Lycratis aediculam esse, in cujus zophoro piratae a Baccho in Delphines conversi sistantur, prorsus eo modo, quo rem narrant Homerus in hymno in Bacchum & Ovidius metam. L. III. v. 577. Oetae, quam suo more Macedoniae adscribit Ptolemaeus, nunc nomen esse *Bunina* volunt. v. Ortelius, qui & observat, urbem in eo tractu memorari, in cujus rei testimonium poterat praeter Antoninum Liberalem cap. 32. Stephanum quoque Byz. excitare, qui simul incolas Oetaeos dictos tradit, quod ex historicis scriptoribus satis cognitum. Nominantur & Oetaei montes & saltus. O.

Othrys

Thraciae) Legendum est *Thessaliae*, ne communem in sententiam peccetur: namque a scholiaste Apollonii Rhod. ad L. II. v. 517. audit, "Οθρυς ἔστι Θεσσαλίας, ὑψηλὸν, ab aliis

item. HESSEL. Lege *Theſſaliae*. v. Servium ad Virgilii Aen. L. VII. v. 675. ubi *Homolen, Othrymque nivalem*) *montes Theſſaliae*. GRONOV. Theſſaliam a meridie terminabat Othrys mons, ut docet Herodotus L. VII. c. 129. quem locum mox recitavimus. Teſte Strabone L. IX. p. 433. imminet Phthiotidi verſus ſeptentrionem, Ἄλλο ὑπὸ τῆς πύργου καὶ τῆς ὄθρυος ἔρους πρὸς ἀρκτοὺς κειμένου τῆς Φθιώτιδος. Ptolemaeo quoque in nominandi caſu ὄθρυς vocatur L. III. c. 12. non ὄθρυον, ut refert Ortellius in voce *Thermopylae*. Lucano, qui ſitum omnem Theſſaliae ex Herodoti L. c. deſumptum in ſuum L. VI. tranſtulit, *nemoroſus* ſalutatur *Othrys*. Euripides in Alceſtide v. 568. ſeq. leonibus infeſtatum deſcribit:

Ἔβα δὲ λεκῶν ὄθρυ-
ος ῥάπων λείων
ἂ δαφνοῦς ἴλα.

Lapitharum fuiſſe ſedem Plinius teſtatur L. IV. c. 8. Iſtorum cum Centauris bella narrat Diodorus Sic. L. IV. c. 72. & Hyginus Fab. 33. Thraciae quod adſcribat Vibius Othrym, id eo forſan excuſari poſſet, quod in Boeotiam uſque delatum Thracum nomen, teſte Strabone L. X. p. 471. Θρᾷκος εἰ τὴν Βοιωτίαν ἐποικηſάντες. Verum erraſſe heic quendam, cujus manu noſter ſit deſcriptus, facile crediderim. Poëtarum ſcholiaſtae Theſſaliae tribuunt montem; at hos ſequi ſolet noſter. Dein ſic ſatis ſibi conſtare conſuevit; ſupra autem pag. 9. habet ita: *Enipeus e monte Othry Theſſaliae*. cf. & pag. 106. Itaque & in loco hoc noſtro *Theſſaliae* legendum, non *Thraciae*. O.

Oeniphile

En rurfus Dyrrachii montem, nemini notum. Boccacius exſcripſit noſtrum: *Oeniphile Dyrrachii mons eſt*. Si ſanum nomen montis apud Vibium, crediderim equidem, *Oeniphilen* vel *Oeniphylem*, utroque modo enim pingitur in ſcriptis libris, ad eum ſpectare tractum, in quo Ptolemaeus *Oenipe*

κατ. ἰσβαλῆς locat L. II. c. 17. Eodem forsan pertinet & Oenaeates vinum, cuius bonitatem laudat Plinius L. IV. c. 7. Calydonium tamen putat intelligendum Harduinus ad h. l. Nomen Oeniphiles ἀπὸ τοῦ αἴνε α vino deducendum videtur omnino. Qui Illyricana sequioris aevi scripta excusserit, forsan nodum solvet feliciter. *Oemphyle*, ut legebatur olim in Vibio, rejiciendum existimo. O.

Parnassus

De orthographia consulto Erythraei indic. in Virgilium in voc. Casauboni comm. ad Persii prol. v. 2. Pierii var. lect. in Virgilii ecl. X. v. 11. & alios. De monte ipso lege Schol. Pindari ad Nem. od. II. v. 29. Παρνασσὸς ἤρα τῆς Φωκίδος τῆ Πυθοῦ. Probum ad Virgilii Georg. L. II. v. 18. *Parnassia laurus*) dicitur, quia subiecta est Apollinis tutelae; cuius oraculum Delphicum Parnaso monti Phocidos subest. De duobus verticibus scholiasten Euripidis ad Phoen. v. 235. Lutatius ad Statii Theb. L. VII. vers. 347. *Parnassus mons est Phocidos, qui in duo juga dividitur, id est, in Cyrrham & Nysam. Cyrrha ergo etiam civitas dicitur circa montem Parnassum sita. Haec habet stagnum Apollini consecratum, de quo ipse superius; Si stagna petii Cyrrhaea bicorni. adde Interfusa jugo.* Ad quae verba L. I. vers. 62. idem grammaticus; *bicorni*) Id est, bicipiti Parnaso, ut Persius; *Nec in bicipiti somniasse Parnaso Memini. Item Lucanus; Unoque jugo, Parnase, latebas.* Ex Poetis ipsis consulatur porro Ovidius metam. L. I. v. 316. Stadius Theb. L. VII. v. 346. Lucanus: L. III. v. 172. & L. V. v. 71. Seneca Oed. v. 227 & 279. HESSEL.

Parnassi situm Strabo enarrat L. IX. p. 416. Διτλή γὰρ ἐστὶ διηρημένη ὑπὸ τοῦ Παρνασσοῦ δίχα. . . ἢ μίση δὲ αἰμφωνίᾳ τῶν τε ἰσκιρίων καὶ τῶν ἰτίων Παρνασσὸς, παραμῆκης ἕως τὸ προσάγειον μίση ἰκτείνωμας, ἀπὸ τῶν περὶ Δελφοῦς τόπων, μίχεται τῆς συμβαλῆς τῶν τε Ὀιταίων ἰσκιρίων καὶ τῶν Ἀπταλικῶν καὶ τῶν ἀπὸ μίσην Δωρῶν. Post pauca totum esse sacrum Par-

nassum commemorat, habereque specus & alia loca religiose culta, in quibus & Corycium antrum ejusdem cum Cilicio nominis, de quo nos supra pag. 312. cf. & Dicaearchus in statu Graeciae v. 76. Cultus in Parnasso vigeat maxime Bacchi & Apollinis, teste Pausania L. X. c. 32. unde & Lucanus L. V. v. c.

- - - *Parnassus gemino petit aethera colle,
Mons Phoebus Bromioque sacer; cui numine misto
Delphica Thebanae referunt Trieterica Bacchae.*

Ob bina juga uterque salutatur Statio Parnassus, biceps Senecae l. c.

*Secas una gratum Phocidos Baccho solum,
Unde altus ima deserit, coelum petens
Clemens acta colle, Parnassos biceps.*

Κιφίνος Παρνησσόν vocat Dionysius perieg. v. 439. *Larnassum* prius nominatum tradit Stephanus Byz. διὰ τὸ τὴν Δευκαλίον λαβρὰν αὐτῷ προσετιχθῆναι; addit ἔτι δὲ φασι, ἀπὸ Παρνησσού Παρνησσὸν τὸν ὄνομα λαβεῖν. ἐν τῇ μαντιύειδι Πυθῶ πρώτον. Parnasso hodieque pristinum nomen restat. Quae Wheelero Sponioque in Iustrandis Parnasso, Castaliae & Corycio antro animadversa sunt, v. in istius itinere T. II. p. 348. seq. Fuit & urbs Galatiae Parnassi nomine insignita olim, cujus mentio in Antonini itinerario, itemque in Hierosolymitano & apud Gregorium Naz. ep. 164. cf. Wesselingius ad Itin. Ant. p. 144. qui scite locum mire corruptum pag. 524. emendat. Legebatur ibi *Insulae Parnassi montis Dryopes*; legit *Incolae Parnassi montis Dryopes*, cui conjecturae favent Strabo L. VIII. p. 373. & Pausanias in Messen. c. 35. O.

Pindus

Scholiasse Pindari ad Pyth. od. IX. vers. 27. Ὅτι ποταμὸς Πίνδος κλεινοτάτῃ ἐν πελοποννήσῳ τῇ Θεσσαλικῇ ὄρει. Πίνδος γὰρ ἔστι Περραιβίας. Ἡ δὲ Περραιβία τετραπόλις τῆς Θεσσαλίας. Porphyryon ad Horatium L. I. od. 12. vers. 6. *Pindus Thessaliae mons.*

mons. Luc. Pindus agens gemitus. Enarrator Cruquianus; *Pindo*: *Theſſaliam monte.* Servius ad Virgilii ecl. X. verſ. 11. *Parnaffus mons Boeotiae, Pindus Theſſaliam, ambo Apollini & Muſis conſecrati.* HESSEL.

Pindus, nunc *Μεζζονο*, Theſſaliam a Macedonia & Epiro ſejungebat. Ad occaſum claudebat Theſſaliam, ut Pelion & Oſſa ad auroram, Olympus ad Aquilonem, Othrys ad meridiem. Herodotus L. VII. c. 129. Sed Othryi jungendus & Oeta. v. pag. noſtra 348. Juga Pindi quo ſpectarint, Strabo declarat L. IX. p. 434. Locum leges ſupra pag. noſtra 42. Hinc patet, cur a Ptolemaeo tribuatur Macedoniae L. III. c. 13. *Thrax & Threicius* ſalutatur Senecae in Herc. fur. v. 1285. & in Oedipo v. 434. quod Thraciae limites olim eo uſque protenſi. Diſplicet Ortellii conjectura, a Thracine oppido derivantis cognomen. Ex Pindo multa exorta ſunt flumina; in his Achelous, v. pag. 2 & 42. Acaes, v. Scyllax in periplo, ubi de Illyriis. Evenus, teſte Dicaeſarcho in ſtatu Graeciae v. 61.

- - - ποταμός τ' Ἐυηνῶν ἐκ Πίνδου ῥεων.

Peneus, cf. pag. noſtra 162. Inachus, v. pag. 135. De Pindo oppido fluvioque Doriſium Strabo L. IX. p. 427. πόλις δ' ἔχον Ἐλευθέρων, Βόιον, Πίνδον, Κυτίον· ὑπὲρκαίται δ' ὁ Πίνδος τοῦ Ἐλευθέρου· παραρρεῖ δ' αὐτὴν ὀμώνυμος ποταμός, ἰμβράδων εἰς τὸν Κηφιστὸν οὐ πολὺ τῆς Διλαίας ἀπαιδὲν· τινὲς Ἀκύνφωτον λέγουσι τὸν Πίνδον. O.

Parthenius

Servius ad Virgilii ecl. X. v. 57.

- - - non me ulla vetabunt

Frigora Parthenios canibus circumdare saltus.

Parthenius mons est Arcadiae, dictus a virginibus, id est, ἀπὸ τῶν παρθένων, quae illic venari consueverant. Scholiaſtes Callimachi ad hymn. in Delum verſ. 71. Ὅρα Ἀρκადίης τὸ Παρθένιον, ἐνθα τῆν Ἀυγὴν τὴν Ἀλεῦ θυγατέρα, ἱέρειαν τῆς Ἀθηνῶν, ἐφθίρειν Ἡρακλῆς. HESSEL. *Parthenos* Illyricam

gentem; *Partheniam*, *Parthenien*, *Parthenium*, *Parthenicum* urbes Illyridos, Arcadiae, Euboeae, Mysiae, Siciliae, Chersonesi Tauricae memorant veteres. Nota & *Parthenope* five Neapolis. Occurrit porro *Parthenias* & *Parthenius*, qui Peloponnesum, Samum, Asiam minorem, Paphlagoniam, Ciliciam rigabat. Est & *Parthenium* mare, pars mediterranei. *Parthenius* pottus in Bruttio littore. cf. Ortelius. Promontoria *Parthenia* adeoque Parthenii montes frequentissime nominantur. In Taurica Chersoneso promontorium, cui hodie *Capo Rosafar* nomen, Parthenium a templo virginis cujusdam, fortan Dianae, ibi structo dictum, refert Strabo L. VII. p. 308. Id templum in urbe est Heracleotarum, ἐν ᾗ τὸ τῆς παρθένου ἱερὸν, δαίμονός τινος, ἧς ἐπώνυμος καὶ ἡ ἄκρα ἢ πρὸ τῆς πόλεως ἐστὶν ἐν σαδίοις ἑκατὸν, καλουμένη Παιθένιον, ἔχων ἰὸν τῆς Δαίμονος καὶ ξέανον. Meminere istius promontorii Mela L. II. c. 1. Plinius L. IV. c. 12. Ptolemaeus L. III. c. 6. Aliud eodem nomine in Lydia ponit Scholiafies Nicandri in Theriacis; ad Narthecusam quandam insulam Plinius L. II. c. 89. prope Heracleam Stephanus Byz. ex Artemidoro. Arcadiae mons, de quo Vibius, supra Tegeam fuit. Ita Herodotus L. VI. c. 105. τῷ δὲ . . . περὶ τὸ Παρθένιον οὐκ, τὸ ὑπὲρ Τεγέης ὁ Πᾶν περιπίπτει. Strabonis testimonium occupavit pagina nostra 331. aliud habes apud eundem L. VIII. p. 376. cf. debet & Mela L. II. c. 3. & Livius L. XXXIV. c. 26. Noster sua ex Servio haufit ad Virgilio l. c. O.

Phanaeus

Ariusia Chii vina, de quibus supra pag. 289. certatim laudibus extollunt veteres; Phanaea, quantum sciam, solus praedicat Virgilius Georg. L. II. v. 97.

*Sunt etiam Ammineae vites, firmissima vina:
Tmolus & affurgit quibus, & rex ipse Phanaeus,
Argitisque minor: cui non certaverit ulla
Aut tantum fluere, aut totidem durare per annos.*

ubi Servius inter alia : *quibus vitibus cedit Tmolus & Phanaeus montes, vitibus confiti . . . Tmolus est Ciliciae; Phanaeus mons est in promontorio Chii, dictus a Phanaeo rege . . . Rex ipse Phanaeus*) De Lucilio hoc tractum est, qui ait, *Chios te dynastia, id est οἰκῶν Φαναία ἀκρα* Ptolemaeo memorata L. V. c. 2. hodie *Capo Masticho* item *Panale* audit; Antiquum nomen ortum a Phanis portu, cui, ut puto, imminebat. Strabo L. XIV. p. 645. εἶτα Φάνας λιμὴν βαθὺς καὶ νεὸς Ἀπόλλωνος καὶ ἄλλοι Φοινίκων. Suspiciatur Cafaubonus, legendum hic Φάνας καὶ λιμὴν; verum necesse non est, firmat Strabonis verba Livius L. XXXVI. c. 43. *Romani, ubi primum aquilones . . . cecidere, ab Delo Phanas, portum Chiorum in Aegaeum mare versum, petunt.* Stephanus promontorium ipsum Phanas dicit, etymonque indicat. Φάνας, ἀκρωτήριον τῆς Χίου, ἀπὸ τοῦ ἀνεφανῆσαι τῆ Δελτοῦ τὴν Δῆλον. Ὅι οἰκήτορες Φαναῖοι. Caeterum Phanas quoque infulas circa Joniam ad Ephesum Plinius habet L. V. c. 31. Phanam oppidum Italiae Stephanus l. c. intelligendum esse Fanum Fortunae, arbitratur Ortelius. Apud Ravennatem anonymum locus describitur *Phanas*, a Fano Fortunae diversus, quod is *Fano* vocat. *Phanas*, ipsi est *non longe a civitate Tarsatica provinciae Liburniae.* In Aegypto eidem est oppidum *Phanis*. In Arabia quoque urbs Phana recensetur Eusebio; item in Aetolia Pausaniae in Phocicis cap. 18. O.

Palatinus

Livius L. I. c. 5. *Jam tum in Palatino monte Lupercal hoc fuisse ludicrum ferunt, & a Pallanteo urbe Arcadica Palatium, dein Palatinum montem appellatum.* Alias nominis causas cumulat Paullus Diaconus; quae saltem copia, ut in etymologica re fieri consuevit, eo valet, ut incertam dubiamque originem esse sentiamus. Vix enim aptiora sunt ista somniis ridiculi capitis, quod collem Palatinum ἀπὸ τῆ τῶν ὀπλατῶν deducere fatagit. Jacobum Hugonem intelligo, qui in vera, si Diis placet, historia Romana Japhetum

Romam ad Tiberim condidisse; ab eo *Patre Lato* dictum esse *Latum* praedicat; Latinam linguam ex Hebraea pronò fluere alveo; Aeneam D. esse Petrum; Ilium Solymam; Iliadem Homeri & fabulas de bello Trojano narrari de Solyma & de actis Apostolorum; Aeneide praedici iter Petri in Latium & Romam; & quae sunt hujus farinae plura, quae in publicam lucem protrudere non erubuit a. 1655. refutata, sed profecto non erat tanti, ab Eb. Rothio Jenae 1672. O.

Pelios

Thraciae) Simlerus *Theffaliae*. recte. Martialis L. VIII. epigr. XXXVI. v. 5.

Septenos pariter credas assurgere montes:

Theffalicum brevior Pelion Ossa tulit.

scholiastes Callimachi ad hymn. in Delum vers. 104. ἢ αἰ Χειρωνίδες ἀκραί) Τὸ Πήλιον οἶον τῆς Θεσσαλίας, διὰ τὸ τὸν Χείρωνα ἐκεῖ ἀπέθαναι. Servius ad Virgilii Georg. L. I. v. 281. *Pelio Ossa*) *Monti Theffaliae*. & ad L. III. vers. 94. *Pelion*) *Montem Theffaliae, in quo Chiron habitavit*. Lutatius ad Statium Theb. L. III. vers. 518. *Theffala autem pinus Argo, quae in Pelio monte Theffaliae fabricata est*. ad L. V. vers. 336. *pinus Pelias*) *Argo navim dicit, quae in Pelio monte Theffaliae fabricata est*. & ad L. VI. vers. 375. *Montem Pelion in Theffalia esse, notissimum est; prope quem Deus Apollo Admeti regis pavit armenta*. HESSEL.

Ad ortum Theffaliae Pelion fuit, teste Herodoto L. VII. c. 129. & Plinio L. IV. c. 8. *Thraciae* Sequenter vix attribuerit; obstant certe loca glossatorum, ab Hesselio producta, in quibus Theffalia memoratur, non Thracia. At istos sequi solet noster. Librarios homines saepe fluctuasse & ex ingenio scripsisse, satis constat, adlevisse item varia margini, quae inde in seriem translata sunt scriptorum. Hoc loco exemplum ejus rei manifestum adest.

In codice Parisino I. legitur: *Pelios Thraciae in Thessalia*.
Nomen hodiernum montis *Petrus*. cf. Brietius. O.

Lapithae) Staius Achill. L. I. v. 38.

- - - *quid enim cunabula parva*

Pelion & torvi commifimus antra magiftri?

Illic, ni fallor, Lapitharum praelia ludit

Improbis & patria jam se metitur in hafta.

HESSEL.

Strabo L. IX. p. 439. Λαπίθαι κατ' ἄρον ἀντὰ τὰ χεῖρα,
Ἰζῖαν κ' ὁ υἱὸς Παιρέου, ὃς κ' τὸ Πήλιον κατεκλήσατο. βια-
σάμενοι τοὺς κατ' ἄρνας Κισθούρους ἄγριον τι φύλον. Addit p.
440. Perrhaebos quoque, qui habitabant ad Peneum prope
Tempe, pulfos & abactos esse a Lapithis. De horum bello
cum Centauris plura dabit Diodorus Sic. L. IV. c. 72. &
Hyginus fab. 33. O.

Pangaeus

Pangaea & Pangaeus Barthius ad Claudianum in Rufinum
L. I. vers. 337. edit. Hanov. & vers. 339. edit. Amstelod.
Heinf. voce *mons* huc addita, sic *Pangaea mons Thraciae in
Thessalia*, illuc sic *Pangaeus Thraciae & Macedoniae mons*;
ut ἐν τοῖς τοιαῖτοις videtur aliquando fieri solere. Praeterea
Pangaeum mons est Thraciae. *Vibius Seq.* legitur apud eun-
dem Barthium ad Claudian. paneg. in IIII. consul. Ho-
nor. vers. 179. edit. Hanov.

Thraciae & Macedoniae) *Thraciae in Italia* MS. Rev.
Thraciae in Thessalia edit. Florent. neququam probe. *Thra-
ciae & Macedoniae* edit. Tolos. sic satis probe, *Pangaeus*
enim *mons Thraciae est Macedoniaeque Adjectae*: lege Cel-
larium Geogr. antiq. L. II. cap. 13. & cap. 15. Vulgo tri-
buitur hic *mons Thraciae* v. Silius L. II. v. 73. Scholia-
stes Callimachi ad hymn. in Delum vers. 134. Πάργαιον ἔρη-
θρακίης. Servius ad Virgilii Georg. L. IV. vers. 461. *Rhodope
mons est Thraciae, sicut Pangaea*. Philargyrius ad vers. 462.
Pangaea Thraciae montes. Lutatius ad Statii Theb. L. VI.
vers. 666. *Pangaea mons est Thraciae, unde Lucanus*;

Video Pangaea nivosis

Cana jugis . . .

Verum ab eodem tamen Lutatio ad Statii Theb. L. X. vers. 512. tribuitur hic mons Macedoniae; *Pangaea*) *Mons Macedoniae*, vel *Maenala*. quae postrema duo verba nequaquam ad hanc rem quadrant. Est itaque vel *Maedicae*, ni fallor, legendum; vide Cellarium Geogr. antiq. L. II. c. 15. ne sim longus in excutienda Barthii emendatione conjecturali. *Pangaea* scholiastes Barthianus interpretatur itidem *promontoria Macedoniae*. Spanhemium, amabo, lege ad Callimachi hymn. in Delum vers. 134. Huc autem MS. Rev. addit *Pholoë Thraciae, ubi centauri nati*. HESSEL. Hic quoque manifesta est obscura librariorum hominum diligentia. Scripsit Vibius dubio procul: *Pangaeus Thraciae*. Ad marginem adjecere alii & *Macedoniae*, alii & *in Thessalia*, unde ortum & illud *in Italia*. Describit Pangaeum Herodotus L. VII. c. 112. τὸ Πάργαιον αἶψα, ἰὸν μέγα τε καὶ ὑψηλόν, ἐν τῷ χερσίδι τε καὶ ἀργύρεα ἐν μέταλλα· τὰ νέμοντα Πίριβες τε καὶ Ὀδόμελοι καὶ μάλιστα Σάτρας, ὑπεροκίοντος δὲ τὸ Πάργαιον πρὸς βορέῳ ἀνέμου, Παιόνας, Δοβηράς τε καὶ Παιόπλας παρεξιών . . ., scilicet Xerxes. Ex his certo modo situs ejus patet. Nestum amnem adluisse eum refert Plinius L. IV. c. 11. *Bessorumque multa nomina ad Nestum (hodie Mestro) amnem Pangaei montis ima ambientem, inter Elethos, Diobessos &c.* Ad Philippos juga protendit, teste Dione Cassio L. XLVII. p. 347. πᾶσαν τὴν μέχρι τοῦ Παργαίου γῆν προκαθάρσεις καὶ πρὸς τοῖς Φιλίπποις στρατοπεδεύσαντες· τὸ δὲ δὴ αὐτοῦ ταῦτο παρά τε τῷ Παργαίῳ καὶ παρά τῷ Συμβόλῳ κίεται. Seneca Tragicus hujus montis passim meminit. Lucani locum L. I. v. 679. dedit Hesselius. cf. & L. VII. v. 482. Nomen Pangaei, ut Jolet, a nomine Pangaei Martis & Critobules filii, qui conscientiae furiis exagitatus manus sibi in isto intulerit, derivat Pseudo-Plutarchus in Hebro; prius Carmanium salutatum narrat. Hodie *Castagnatx* dicitur accolis, teste Bellonio, qui & *Malaca* nuncupari addit; prius id nomen in D'Anvillii tabulis reperio. O.

Pholoë

Pholoë Thraciae) Pholoë mons Arcadiae est, ut Plinius testificatur nat. hist. L. IV. cap. 6. *Montes in Arcadia, Pholoë cum oppido.* item Strabo L. VIII. pag. 357. Καὶ ἡ Φολοὴ εἴ' ὑπὲρκεῖται τῆς Ὀλυμπίας ἐς γυλάτω ὄρησιν Ἀρκαδικόν, ὡς τὰς ὑπερσίας τῆς Πισαγίδος εἶναι. aliisque locis. Ovidium auscultat. L. II. vers. 271.

Papa deum pecoris veteres coluisse feruntur

Arcades. Arcadii plurimus ille jugis.

Testis erit Pholoë, testes Stymphalides undae;

Quique citis Ladon in mare currit aquis.

vide Car. Neapolis ἀνάπλυξ ad Ovidii fast. II. num. 93. *Pholoë vero mons Thessaliae & Arcadiae est*, ut scholiastes Barthianus loquitur ad Statii Achill. L. I. vers. 168. *Silva est Thessaliae dicta a Pholo centauro, qui eam incolebat*; ut Lutatius loquitur ad Statii Achill. L. I. vers. 238.

ubi centauri nati) Scholiastes Barthianus ad Statii Theb. L. III. vers. 604. *Phoelos*) *Thessaliae, ubi centauri fuerunt.* Lege Lutatium ad Statii Achill. L. I. vers. 238. HESSEL.

Mela L. II. c. 3. *In Arcadia montes Pholoë, Cyllenius, Parthenius, Maenalus.* Ita constanter Geographi; qui non alium norunt montem hoc nomine dictum. Neque a Poëtis in Thessalia disertis verbis locatur Pholoë; quod enim Placido Lutatio, quem citavit Hesselius, suppetias ferre Quintum Calabrum, rectius Smyrnaeum, refert Ortelius, id frustra facit. Meminit is quidem Pholoës & Herculis in ejus cacuminibus Centauros caedentis, verum. regionem, in qua res gesta fuerit, non nominat. En ejus verba L. VII. v. 107. seq.

Ἄλλ' ἐπεὶ Ἀργείοισι χολούμενον,
 ὄμβριμον Ἡρακλῆος Φολοῆς ἀνὰ μακρὰ κάρηνα
 Κενταύροις ἐπόρουσεν, εἰδὲ μέγα κάρηϊ θύων.
 τοὺς ἅμα πάντας ἐπέφνε, καὶ ἀκνυτάτους περ ἰότας,
 καὶ κρηττοῦ, ὀλοῦ τε δαίμονας ἰαχμοῖο.

Interim verum est, pugnam Herculis & Centaurorum ad Theſſaliam referri a priscis. v. quae ad Othrym notavimus pag. 350. Atque haec forsitan ratio, ob quam Pholoën in Theſſalia quaesiverint scholiastae laudati. Verum opus haud erat, Diodorus Sic. L. IV. cap. 72. ubi bellum omne Lapitharum & Theſei cum Centauris enarrat, victos in Pholoën Arcadiae fugere esse compulſos tradit. Thraciae quod Vibius eum adſignet, id ipsi an librariis tribuendum, haec quoque dubius. Boccacius Pholoën prorsus ignorat. Ex eo monte caeterum Selleis amnis prolabitur, teste Strabone L. c. pag. 338. Nigrum atque Brietium si audiamus, Pholoë nunc *Xiaria* nuncupatur. Gemisti aevo vocabatur *Astras*. v. Ortelius. Antiquum nomen *Pholoës* Centauro debebat *Pholo*, Herculis amico, teste Diodoro Sic. L. IV. cap. 12. Ἴδιον δὲ τι συνέβη περὶ τὸν Ἡρακλέους φίλον τὸν ὀνομαζόμενον Φόλον. Οὗτο γὰρ διὰ τὴν συγγένειαν θάπτων τοὺς πεπρωκότας κενταύρους, καὶ βέλτο ἔκτιντο ἐξάριον, ὑπὸ τῆς ἀκίδτο ἐπλήγη, καὶ τὸ τραῦμα ἔχων ἀνίατον ἐτελεύτησεν. ὃν Ἡρακλῆς μεγαλοπρεπέως ἔθαψεν ὑπὸ τὸ ὄροσ, ὃ σήλης ἐνδύου γέγονε κρείττον. Φολὸν γὰρ ὀνομαζόμενον, διὰ τῆς ἀμνημονίας μενύει τὸν ταφέντο, καὶ οὐ δι' ἐπιγραφῆς. cf. & Apollodorus L. II. c. 5. Ad Pholum hunc respicit Quintus Smyrnaeus paralip. L. VI. v. 273. ubi inter praeclara Herculis gesta, in Eurypyli scuto exſculpta, haec habet:

Κενταύρων δ' ἐτίτυκτο πολυδαΐμων μίγα κάρτο
 Ἄμφι Φόλοιο μέλαθρον - - - -

Ita scilicet ex Laur. Rhodomanni emendatione; prius enim legebatur πόλοιο. Apud Virgilium Aen. L. V. v. 285. *Pholoë* servae nomen est. O.

Pyrenaeus

Eustathius ad Dionysii orbis descript. v. 288. Πυρῆνη δὲ ὄροσ μάλιστα διαχωρίζον τὴν Ἰβηρίαν καὶ τὴν Καλλιάν. & ad vers. 338. Ἐχει δὲ ἡ Πυρῆνη τὰς ἀρχαίς ἀπὸ τῆ βορείου ὠκεανοῦ, καὶ διήκει ἕως εἰς τὴν ἰσπερίαν θάλασσαν, καὶ διαορίζει Κελίος τε καὶ Ἰβηρας. v. porro Silius L. III. v. 417. item schol. Dionysii

ad v. 338. HESSEL Nomen montis *Pyrene*, adjectiva forma *Pyrenaeus*. Utrumque Silius Ital. L. III. v. 415 seq.

*At Pyrenaei frondosa cacumina montis
Turbata Poenus terrarum pace petebat,
Pyrene celsa nimboſi verticis arce
Diviſos Celtis late proſpectat Hiberos ,
Atque aeterna tenet magnis divortia terris.*

Porro a Pyrene Bebrycis regis filia, Herculi minus decen-
ter amata & a beſtiis dilacerata, dictum montem tradit :

*Nomen Bebrycia duxere a virgine colles ,
Hoſpitis Alcidae crimen &c.*

Fabulae huic commentum aliud ſubſtituit Bochartus, quod etymon Pyrenae ſuppeditare jubet. „ Non abſurde, in „ Chan. L. I. c. 35. ait, videtur id poſſe deduci nomen „ ex Phoenicio פארני *purani* pro *ramoſo* & *opaco*. Nempe „ Hebraeis פארן *pura* vel *pora* eſt *ramus* . . . Ramoſum „ autem fuiſſe Pyrenaeum ſaltem a parte Hiſpaniae, vete- „ res diſerte docent. Strabo L. III. p. 161. τῆς Πυρήνης τὸ „ μὲν Ἰβηρικὸν πλεονὸν ἔυδειρόν ἐτι περιουδαπῆς ἕλης, ἢ τῆς „ αἰθιοπικῆς. τὸ δὲ Κελτικὸν ψιλόν. Simili modo Diodoruſ „ Sic. L. V. c. 35. & Siliuſ Ital. l. c. „ Forſan propior „ vero Diodori videbitur non nemini ſententia, qui l. c. ex „ incendio dictam Pyrenen docet, ſimulque montis indolem „ deſcribit; τὰ Πυρηνῶνα . . . δὲ ἢ κατὰ τὸ ὑψὸς ἢ κατὰ τὸ „ μέγεθος ὑπάρχει διάφορα τῶν ἄλλων, παρῆκει γὰρ ἀπὸ τῆς κατὰ „ τὴν μεσημβριανὴν θαλάττης χιθὸν ἄχρη πρὸς τὸν ὑπὸ τὰς ἀρκίους „ ἀκταινὸν, διείργοντα τὴν Γαλιίαν ἢ τὴν Ἰβηρίαν, ἐτι δὲ τὴν Κελ- „ τιβηρίαν περιετείπει: τὰ δὲ οὗσα ὡς τριχίλιους. πολλῶν δὲ ὄντων ἐν „ αὐτῇ δρυμῶν ἢ πυκνῶν τοῖς δένδροις, φασι ἐν τοῖς παλαιοῖς χρό- „ νοῖς ὑπὸ τινῶν νομῶν ἀφίγναι πῦρ καὶ κατακαῖναι κατὰ τὴν ἀπὸ „ τῆν ὀρεινὴν χῆραν. διὸ ἢ συχνὰς ἡμέρας συνεχῶς πυρὸς ἐπιφλέγον- „ ται, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἢ τὰ μὲν ὄρη διὰ τὰ „ συμβεβηκὸς κληθῆναι Πυρηνῶνα . . . Ex ſimili fere ratione „ quem apud Germanoſ vulgo dicunt *Brenner*, ſolet Latine „ *Pyrenaeus* nuncupari. In jugis porro Pyrenaeis depingendis „ multuſ eſt Strabo l. c. Quae Pliniuſ L. IV. c. 20. refert ,

ipsa Pyrenaei juga ab exortu aequinoctiali fusa in occasum brumalem, breviores latere septentrionali quam meridiano Hispanias facere, eruditorum, in his Pintiani & Sepulvedae, torfere ingenia: Non sollicitandum esse Plinii locum, ex Melae verbis L. II. c. 6. facile interpretandum, ostendit Harduinus in notis & emendationibus. Ex Pyrenaeo monte defluere Istrum, sibi persuaserat Aristoteles v. meteorol. L. I. c. 13. A Celtis atque urbe Pyrrhene derivat ejus fontes Herodotus L. II. c. 33. falsus uterque. Rerum in Pyrenaeis provenientium amplissimam omnis generis copiam, mira industria collectam, superiori anno Tolosae apud virum Illustris de Buiffaizon reperi. Instruendo isti Pyrenes gazophylacio solet id Academiae Tolosanae decus quotannis mensem Augustum atque Septembrem itineri in montes laudatos instituendo dicare. Optandum profecto, ut laborum suorum fructus cum naturalis scientiae cupidis communicare velit. O.

Pylartes

Boccacius: *Pilartes Dyrrachii mons est*. Qualis ille mons sit, quibus memoratus scriptoribus, qui docuerit, erit mihi magnus Apollo. Nomen diversimode expressum legitur, *Py-lartes, Pilartes, Pylarces, Pelartos*. Quodsi in altero nomine quaedam obtineret corruptionis suspicio, liceret forsitan de Siciliae monte *Peloro* vel *Pelorio* cogitare. Sed malo rem omnem in medio relinquere, quam operam praestare male fedulam. O.

Petrae

Lucanus L. VI. v. 15.

*Hoc iter aequoreo praecipit limite Magnus,
Quemque vocat collem Taulantius incola Petram
Insedit castris, Ephyreaque moenia servat.*

cf. & v. 69. HESSEL. Ephyrea moenia sunt moenia ipsius Dyrrachii. Prope fuit & mons iste & locus, quem describit Caesar de bello civili L. III. c. 42. *Pompejus interclusus*

Dyrrachio, ubi propositum tenere non potuit, secundo usus consilio, edito loco, qui appellatur Petra, aditumque habet navibus mediocrem, atque eas a quibusdam protegit ventis, castra communit. Hodie eum locum nomen habere Lachi, refert Niger. Petrae nomen permultis oppidis, quae recenset Ortellius, fuit commune, edito, ut arbitror, loco sitis. O.

Quirinus

Varro de L. L. L. IV. c. 8. *Collis Quirinalis, ubi Quirini fanum; qui a Curetibus, qui cum T. Tasio Curibus venerunt Romam, quod ibi habuerunt castra. Festus: Quirinalis collis olim Aegonus appellabatur ante, quam in eum commigrarent Sabini, Curibus venientes post foedus inter Romulum & Tatium istum, a quo hanc appellationem sortitus est; quamvis existiment quidam, quod in eo factum sit templum Quirino ita dictum. Urbi eum montem adjecit Servius Tullius. v. Livius L. I. c. 44. Hodie ipsi nomen est a duabus equorum stautis, prisca & eximii operis, il monte Caballo salutatur. Scite depictum dedit nuper Piranesius in monumentorum Romanorum tabulis. O.*

Rhodope

Scholias Theocriti ad edyll. VII. v. 76. Ἰμῶν ἤρῳ Θράκης ἀπὸ Αἰμῶ τῷ Βορέϊ καὶ Ὠκεθίας, καὶ ἡ Ῥοδόπη ὁμοίως ἤρῳ τῆς Θράκης, καὶ ἐντὶ τῷ Ἄδω. Servius ad Virgilii ecl. VI. vers. 30. *Rhodope & Ismarus) Montes Thraciae, in quibus Orpheus consueverat canere. ad ecl. VIII. vers. 44. Ismarus aut Rhodope) Montes Thraciae asperrimi. & ad Georg. L. III. vers. 351. Quaque redit medium Rhodope porrecta sub axem) Qua Rhodope mons Thraciae protentus in orientalem plagam, Gammaides in septentrionalem reflectitur. v. & Probus ib. & Porphyryon & Acron, item Cruquianus enarrator ad Horatium L. III. od. 25. v. 9. & 12. item Lutatius ad Statii Theb. L. II. v. 81. & ad L. V. v. 188. Porro videndus Seneca in Herc. Oet. v. 1538. & Silius L. II. v. 73. HESSEL.*

Rhodope post Haemum Thraciae mons altissimus. Strabo L. VII. p. 313. ἐφ' ἑκείνην δ' αὐτῆς ἐπὶ μὲν τὰ Θράκεια ἢ Ῥοδόπη, ἰμαροὶ ὑψηλοὶ ἄριστοι μὲν τὸν Ἴμιον. *Rhodopen & Haemon & Orbelon, sacris Liberi patris & coetu Maenadum, Orpheo primum initiante, celebratos* docet Mela L. II. c. 2. Fabulosam nominis originem suo more profert Plutarchus in *Strymone*, ubi Rhodopen & Haemum fratres fraterno sese amore complexos eo impietatis processisse scribit, ut illa Jovem suum amasium, hic Junonem sororem suam jaçtaret, cujus temeritatis poenas ut darent, in montes cognomines esse converfos. Montem Rhodopen, qui, ut Ortelius refert, hodie *Valiza*, item *Czemaniverti, Curiorowicze & Vafigluse* vocatur, Eustathius ad Dionysium perieg. v. 298. suo aevo *Clocotinitzam* dictum narrat, ni is urbis cujusdam Rhodopes in eo tractu nomen intelligat. Verba ejus haec sunt : ἡ Παιονία ὑψηλὴ πᾶσα, ἧς πρὸς Θράκην καὶ ἡ Ῥοδόπη καίεται, ὅπου ἡ νῦν ὀνομαζομένη Κλοκοσινίτζα. Habet sane Rhodopen Thraciae urbem nescio quis Philost. apud Ortelium. Stephanus Byz. eo nomine oppidum in Jonia ponit. Verum pro Ἰωνίας forsan Παιονίας legendum. *Rhodopen* Hispaniae, memoratam Straboni L. III. v. 160. in *Rhadam* esse mutandam, docet Casaubonus. O.

Riphaei

Virgilius Georg. L. I. v. 240. *Riphaeasque arduus arces*. Servius ad h. l. *Riphaeas autem arces Scythiam dicit, cujus sunt montes Riphaei.* & ad L. III. vers. 382. *Riphaeo Euro) Scythico vento. Riphaei autem montes Scythiae, ut diximus, a perpetuo ventorum flatu nominati: nam ῥιφή Graece impetus & ὄρη dicitur ἀπὸ τῷ ῥιφήν.* Lutatius ad Statii Theb. L. I. vers. 420. *Riphaeae) Id est, Scythicae. Riphaeus mons Scythiae, in quo semper nimiae tempestates, ut Virgilius: Riphaeo funditur Euro.* Scholiastes Dionysii ad orb. descript. v. 315. τὸ δὲ Ῥιφαίσις ἐν ὄρεσι ἀπὸ τῷ ἐπὶ τὰ Ῥιφαία ὄρη. ἃ τινὰ εἰσι τῆς Σκυθίας, Eustathius ad vers. 311. Ἐκεί δὲ ἐν τοῖς Ῥιφαίσις ὄρεσι Σκυθικῶσι καὶ ὁ Ἄλδησκος, φησὶ, καὶ ὁ Παρτικάνης οἱ ποταμοί

ῥιφαιῶν. HESSEL. De Riphæis montibus dubitare videtur Strabo L. VII. p. 295. quos in Europæa Sarmatia Ptolemaeus collocat. v. L. III. c. 5. Ex Riphæo monte dejectum Tanaim scribit Mela L. I. c. 19. cf. & Plinius L. IV. c. 12. Riphæos a *Rifæet*, *Rifî*, dictos recte iudicant, quæ voces in Tartarorum lingua *altum*, *elatum*, *excelsum* notant. v. Complement. thesaur. ling. Orient. Meninskii p. 53. Rufforum more *Kammenoi* vel *weliki pois*, five cingula lapidea vel magna, itemque *poias semnoi* five cingula terræ salutantur. Recta via ista montium catena a borea ad austrum pertinet, inde a gradu 70. latitud. ad 54. v. Strahlenberg descr. de l'empire Ruffe. art. des limites de l'Europe & de l'Asie. s. CROIX. Graeco more *Rhipæi* montes dicendi forent. τὰ ῥιφαιῶν ὄρη vocat Ptolemaeus L. III. c. 5. τὰ ῥιφαιῶν Strabo L. VII. p. c. De situ dissentiunt veteres, ut ostendit Casaubonus ad Geographum pag. 299. Scilicet alii Alpes dixere; alii partem Caucaſi; Dionysius perieg. ad Borythenem, qui Pontum Euxinum ingreditur, locat; Ptolemaeus in Sarmatia Europæa; Damastes ultra Arimaspos eos submovet. Ptolemaeo, ut pauca addam, adfentiunt Mela L. I. c. 19. & L. II. c. 1. & Plinius L. IV. c. 12. qui *Tanaim amnem ex Riphæis montibus defluentem* fistit. Secundum Athenaeum L. VI. c. 4. *Obii* postea dicti sunt, qui Riphæi olim, demum & Alpes. O.

Rhamnufius

Scodrae) MS. *Scordae*, perperam, opinor. HESSEL.
 Scodra, urbs Illyridos, quam fluvio Barbana rigari dictum est supra p. 88. Scordo monti adjacebat, Livio teste L. XLIII. c. 20. Is *Scordus* apud eundem L. XLIV. c. 31. *Scodrus* audit; ut sic nomini urbis respondeat. Ptolemaeus L. II. c. 17. Σκάρδος nuncupat. In scriptis Vibii libris nomen *Scodrae* varie mutatum deprehenditur. Legimus *Scordae*, *Scordie*, Boccacius habet *Scordenfium*. Scodram, quam diximus, intelligendam esse, vel ex eo mihi videtur vero;

simile, quod Illyricanae potissimum orae illustrandae intentus est noster; neque alibi *Scorda* aut *Scodra* occurrit uspiam. De Scordis enim Bactrianae, Ptolemaeo laudatis L. VI. c. 11. non cogitavit Sequester. Rhamnusius mons, Scodrae attributus, nemini notus. Nota Rhamnus, Atticae pagus, item urbs Boeotiae, nec non Cretae. cf. Ortelius. O.

Saturnius

Editio Florentina habet *Saturnus*. non recte. HESSEL. Festus: *Saturnia Italia & mons, qui nunc est Capitolinus, Saturnius appellabatur, quod in tutela Saturni esse existimatur. Saturnii quoque dicebantur, qui castrum in imo clivo Capitolino incolebant, ubi ara dicata ei Deo ante bellum Trojanum videtur, quia apud eam supplicant apertis capitibus.* Ea is hausit ex Varrone, qui de L. L. L. IV. c. 7. ubi montes urbis recenset, *Capitolium*, ait, dictum, quod heic, cum fundamenta foderentur aedis Jovis, caput humanum inventum dicitur. Hic mons ante Tarpeius dictus, a virgine Vestali Tarpeia, quae ibi ab Sabineis necata armis & sepulta: ejus nominis monumentum relictum, quod etiam nunc ejus rupes Tarpeium appellatur saxum. Hunc antea montem *Saturnium* appellatum prodiderunt & ab eo late Saturniam terram, ut etiam Ennius appellat. Antiquum oppidum in hoc fuisse Saturniam scribitur. Ejus vestigia etiam nunc manent tria, quod Saturni fanum in faucibus; quod Saturnia porta. . quod post aedem Saturni &c. Graece quoque Κρόνου salutat^{us}, teste Dionysio Halic. L. I. O.

Soraetes

Porphyrius ad Horatii L. I. od. 9. vers. 2. *Est autem hic mons in Phaliscis. Cruquianus enarrator; Soraetes) Mons est in Faliscis Flaminiae vicinus, in quo Apollo colebatur. Ut, Summe deum sancti custos Soraetes Apollo.*

HESSEL.

Strabo L. V. p. 226. ὑπὸ δὲ τῆς Σωρακτῶ ὄρει Φερωνία πόλις ἐστίν. Plinius L. VII c. 2. *Haud procul urbe Roma in Faliscorum agro familiae sunt paucae, quae vocantur Hirpi: hae sacrificio annuo, quod fit ad montem Soractem Apollini, super ambustam ligni struem ambulantes non aduruntur.* GRONOV.

Quod autem Apollini sacrificium fieri scibit Plinius atque Solinus post ipsum in polyh. c. 8. id in honorem Feroniae in luco hujus Dei peragi narrat Strabo. Post verba enim, a Gronovio allata addit: Φερωνία πόλις ἐστὶν ὁμώνυμος ἐπιχωρίῳ τινὶ δαίμονι τιμωμένη σφόδρα ὑπὸ τῶν πελοπόννησος, ἧς τέμενός ἐστιν ἐν τῇ τόπῳ θουμασδὸν ἱεροκοίαν ἔχον. Refert dein ritum eundem, quem ex Plinio recitavimus. Facit cum hoc Virgilius, apud quem ita precatur Aruns Aen. L. XI. v. 785.

*Summe Deum sancti custos Soractis Apollo,
Quem primi colimus, cui pineus ardor acervo
Pascitur & medium freti pietate per ignem
Cultores multa premimus vestigia pruna.*

Adjicit heic Servius: *Iste quidem hoc dixit, sed Varro ubique expugnator religionis ait, cum quoddam medicamentum describit; eo usi solent Hirpini* (legendum forsan & hic *Hirpi* cf. fane Harduinus ad cit. Plinii loc.) *ambulatori per ignem, medicamento plantas unguunt.* cf. porro Silius Ital. L. V. v. 175. Pugnat pro Apolline quoque Cluverius Ital. ant. L. II. c. 3. Veterem si audias Scholiaften Horatii ad L. I. od. 9. *Sorax* olim dictus mons est, dein *Soractes*. Apud Horatium neutrali forma effertur, *candidum Soracte*. Nominis originem a Ditis patris cognomine derivant, quo is *Soranus* est vocatus. Hirpini quoque Sorani dicti, teste Servio ad Virgilii l. c. *Hodie il Monte di S. Silvestro* vocatur. Apud Harduinum l. c. dicitur *il monte di S. Oreste*, apud Ortelium *il monte di S. Tresto*, forsan per errorem. De fonte ejus, pestiferum emittente halitum, Plinius L. XXXI, cap. 2. *Varro tradit, ad Soractem esse fontem, cujus sit latitudo quatuor pedum. Sole oriente eum exundare, ferventi similem, aëvisque, quae gustaverint, juxta mortuas jacere.* O.

Sarnus

v. *Sarnus Nuceriae* in fluminibus, HESSEL. Apud Boc-
cacium haec: *Sarnus mons est, medius inter Pompejanum*
agrum & Salernitanum; ex quo magnus (potius magno legen-
dum) cum murmure Sarnus erumpit fluvius; apud Sarnum
oppidum in montis radicibus constitutum. De Sarno fluvio,
urbe, monte fusc fati actum supra pag. 190. O.

Sipylus

Sic est legendum. Graece enim Σίπυλος. *Sypilus* edit.
Flor. & Tolof. perperam. HESSEL. Σίπυλος, πόλις Φρυ-
γίας . . . τὸ ἰθὺκὸν Σίπυλῆος ἢ Σίπυληνοί. ita Stephanus Byz.
qui ad Hellenicum auctorem provocat. Holstenio τὸ Σίπυ-
ληνοί suspectum est; legerè mavult Σίπυλεύς. Sipylenae cogno-
men tribuitur Cybelae, ut notum. Inter alia in foedere Smyr-
nenfium & Magnesium occurrit inter marmora Arundelia-
na: ΟΜΝΥΩ ΔΙΑ . . . ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΝ ΣΙΠΥΛΗΝΗΝ.
In nummo apud Golzium, ubi adscriptum ΣΟΠΥΛΑΟΣ, repo-
nendum ΣΙΠΥΛΑΟΣ ac de laudata urbe intelligendum, Hol-
stenii quoque opinio fert. Sipylyl vel Sipylylum, ut Plinius
vocatur, oppidum terraemotu subversum fuit; frustra enim
de monte Sipylo id intelligendum modo censet Casaubonus
ad Strabonem L. I. p. 58. ἢ Σίπυλος κατεγράφη κατὰ τὴν
Ταντάλου βασιλείαν. clarissime enim Plinius L. V. c. 29. *In-*
seriere intus Daphnus & Hermesia & Sipylylum, quod ante
Tantalus vocabatur, caput Maeoniae, ubi nunc est stagnum
Sale: obiit & Archaeopolis substituta Sipylo. cf. idem L. II.
c. 91. & Aristoteles meteorolog. L. II. c. 8. Sua aetate
quoque Magnesium ad Sipylylum terrae tremoribus dejectam,
quum duodecim urbes una eademque strages deleret, Strabo
commemorat L. XII. p. 578. Cujus quidem rei praeterea
meminit Tacitus Annal. L. II. c. 47. Extat & basis mar-
morea colossi, quem Tiberio Caesari instauratae urbes loca-
rant, quam duodecim genis muliebribus sive Junonibus
decora-

decoratam exhibet Gronovius Antiq. Graec. T. VII. Restitutam Magnesium deinceps floruisse, nummi ejus loquuntur, quorum series a Caligula ad Gallienum usque procedit; notantur autem sic: ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΣΙΠΥΛΟΥ adscripto Praetoris nomine. v. Vaillantii NN. Impp. Augg. & Caess. a populis Graece loquentibus percussa. fol. Amst. 1700. Ad montem ipsum quod attinet Sipylum, male ad Maeandrum locatur ab Ortelio; Hyllo enim fluvio rigabatur Magnesia, quae hodieque pristini nominis memor vocatur *Magnisa*. Sipylum recte vindicat Lydiae noster; Phrygiae qui adscribunt, paullo latius loquuntur. *Ceraunium* prius dictum, & a Sipylo Agenoris & Dioxippae filio, qui in isto sibi ipse fauces fune fregerit, alterum id nomen accepisse, Plutarchus in Maeandro docet. *Phlegraeum campum* quoque dictum ab Aristotele, refert Ortelius. perperam, si quid video. Pars Phrygiae quidem *καθ'οικουμένης* nomen tulit olim; sed apud Stagiritam Phlegraei Campaniae campi intelligendi sunt. En locum: τούτου γὰρ τὸν τόπον, γινόμενου σεισμοῦ, τὰ περὶ Σιπύλου ἀνεστράφη ἢ τὸ καλούμενον Φλεγραῖον πεδία, ἢ τὰ περὶ τὴν Λιγυρικὴν χώραν &c. Hodie Sipylus, *Sipuli Dag.* Fuit & Sipylus mons Peloponnesi, si audias Ortelium; sed, inspecto Pausania, falsum esse clarissimum virum didici. O.

Stefiarus

Non equidem montem nomine *Stefiarum* memini. Quidni sub hoc lateat *Stympha* mons; de quo consulendus est Cellarius Geogr. ant. L. II. c. 13. HESSEL. Non video, quo Boccacii exemplo usus sit Ortelius, qui apud istum *Stefianus* legi scribit. Equidem in antiquissimo, Rhegiensi scilicet, a. 1481. excuso, haec deprehendo: *Steffiarus mons est Molloforum*. Quid de conjectura Hesselii dicam, non fat scio. Apud Boccacium sequitur verba mox laudata articulus iste: *Stymphalon mons est Arcadiae* - - - ut sic facile praecedere potuerit: *Stympha mons est Molloforum*. Verum nec tale quid in scriptis libris reperit Boccacius, nec ullo modo, quos nō

vignus, in hoc nomine variant. Stympha, hodieque *Stymphae*, inter alios memoratur Straboni L. VII. p. 325. παραρρέει τὴν Ἀμβρακίαν ὁ Ἄραχθος ποταμὸς - - ἀχθίζουσι ἐκ Στύμφης ὄρουσιν τῆς παραρρέας. Dividebat Thessaliam ab Epiro. v. Palmerius ad l. c. O.

Tarpejus

v. *Saturnius*. In MS. Revii est: *Romae unius ex VII. montibus*. in editione Flor. deest *unius*. HESSEL. Loca Varro- nis & Festi vide supra in *Saturnio*. Ταρφαῖον scribi a Step- hano Byz. refert Ortelius. recte, sed is de Tarpeio monte ne cogitavit quidem. Τάρφει πόλις Λοκρῶν memoratur ipsi, cujus τὸ ἰθικόν, Ταρφαῖον. Virginis Tarpeiae fatum, de quo Li- vius L. I. c. 11. in nummo Tituriae gentis expressum cer- nitur. v. Vaillant. NN. familiar. Carmine quoque profecu- tus est Propertius L. IV. eleg. 4.

*Tarpeium nemus & Tarpeiae turpe sepulchrum
Faber & antiqui limina capta Jovis.*

& quae sequuntur. Uti hic Tarpeium nemus, sic saepe alibi Tarpeia rupes, arx Tarpeia vocatur: Tarpejus quoque Ju- piter pro Capitolino nonnunquam dictus, ut in isto Prae- nestino apud Gruterum pag. LXXII. n. 5.

TU QUI TARPEIO COLERIS VICINA TONANTI
VOTORUM VINDEX SEMPER FORTUNA MEORUM
ACCIPERE QUAE PIETAS PONIT TIBI DONA MERENTI.

reliqua vide. O.

Taenarus

Isaac. Tzetzes ad Lycophronem v. 1106. Ταίναρον) Ἀκρω- τέρον Λακωνικῆς. ἴσθα φησὶ κατάδον εἶναι αἶδα. Scholiastes Pin- dari ad Pyth. od. 4. vers. 310. Καὶ ὁ μὲν Πελοπόννησον ἐκ Πύλου, ὁ δὲ Ἐυφημος ἐκ Ταίναρων, ὅ ἐστιν ἀκρωτήριον τῆς Λα- κωνικῆς, παραγίνετο. Scholiastes Apollonii Rhod. ad L. I. vers. 102. Τίττι δὲ γίνεται Ταίναρον· ἀφ' ἧς Ταίναρον καλεῖται ἢ πῶ-

λις ἢ ἡ ἀκρὰ ἢ ὁ λιμήν. Servius ad Virgillii Georg. L. IV. vers. 467. *Taenarus Laconiae promontorium est circa finem Maleae, ubi inferorum dicitur esse descensus.* Philargyrius: *In Taenaro enim promontorio Laconiae demonstratur alta quaedam vorago, per quam emerfisse Hercules ab inferis dicitur, quum duceret Cerberum.* Acron ad Horatii L. I. od. 34. vers. 10. *Taenarus promontorium Laconiae, per quod descensus esse ad inferos fertur. Ut Virgilius:*

Taenarias etiam fauces, alta ostia Ditis.

Porphyrion: *Taenari sedes*) *Inferi intelligendum, quia per Taenarum Laconiae promontorium descensus ad inferos fertur.* Cruquianus interpres: *Taenari*) *Inferi, quia per Taenarum Laconiae promontorium descensus ad inferos esse fertur.* Lutatius ad Statii Theb. L. II. vers. 44. *Taenarus locus Laconiae, in quo aditus dicitur esse inferorum. . . . Inde mons exurgit, qui Taenaros dicitur.* HESSEL. Rationem commentum aperit Boccacius: *Taenarus Laconiae promontorium est circa finem Mallei (lege Maleae) montis, in quo quia hiatus est, & ex eo agente spiritu quidam audiuntur rumores & murmura progredi, inferorum veteres dixere descensum.* Taenarum promontorium, hodie capo Matapan, tangit Strabo L. VIII. p. 363. Ἐν δὲ τῷ κόλπῳ τῆς παραλίας τὸ μὲν Ταίναρον ἀπὸ τῆς ἰσθμῆς ἐκκλιμένη· τὸ ἰσθμὸν ἔχουσα τοῦ Ποσειδῶνος, ἐν ἄλλοις ἰδρυμένοι· πλησίον δ' ἐστὶν ἄντρον, δι' οὗ τὸν Κέρβερον ἀναχθῆναι μυθεύουσιν ὑπὸ Ἡρακλέους ἐξ ἄδου. Fufe id describit Pausanias in Laconicis, qui, quum cap. 14. ostendisset, nomen ipsi a Taenaro, cujus monumentum in eo spectabatur, ortum, dein cap. 25. in fabulae de Cerbero originem inquirat. Hecataeus scilicet Milesius immanem in spelunca montis serpente delituisse retulit, hominibus infestum, quem ad Eurystheum pertraxerit Hercules. Ipse Pausanias Graecorum in fingendo audaciam miratur, quod ibi, unde Plutonis canem eductum fabulati sunt, ne quidem meatus subter terram per eam specum subeat. Quicquid sit, graphice istam leti viam & ad Plutonia regna aditam pingit Seneca in Herc. Fur. Act. III. v. 662. seq.

*Spartana tellus nobilè attollit jugum ,
 Densis ubi aequor Taenarus silvis premit ;
 Haec ora solvit Diis invisì domus ,
 Hiatque rupes alta , & immenso specu
 Ingens vorago faucibus vastis patet ,
 Latumque pandit omnibus populis iter.
 Non coeca tenebris incipit primo via :
 Tenuis relictae lucis a tergo nitor
 Fulgorque dubius solis afflicti cadit ,
 Et ludit aciem - - -*

Porro in Taenaro varia monumenta fuisse scribit Pausanias; fontem quoque, qui olim introspicientibus portus & naves spectandas praebuerit. Tandem spatio XL. circiter stadiorum a promontorio Taenarum oppidum fuisse idem adjicit, ipsius aevo salutatum *Καινήπολις*. cf. & Procopius de B. Vandal. L. I. c. 13. Meminit jam Taenari Homerus hymno in Apollinem v. 411. ubi vocat:

Χῶρον τερψεμβρότου Ἡελίου
 Ταίναρον, ἐνθά τι μῆλα βαδύτερχα βόσκειται αἰεὶ
 Ἡελίου ἀνακί@.

Hodie is locus *porto de Qualeis* vel *porto delle quaglie*, ob coturnicum copiam, vocari solet. In promontorio, ut hoc addam, nigri marmoris proventus est abundans, Taenarii nomine noti. v. Strabo L. VIII. p. 367. & Plinius L. XXXVI. c. 18 & 22.

Tmolus

Scholiasfes ad Il. L. II. v. 866. *Τμῶλ@ ὄρ@ Λυδίας, ἀφ' ἧ καθ' ἑφίρηται ὁ Παλλῶδες ποταμός*. cf. id. ad L. XX. v. 385. porro Servius 'ad Virgillii Georg. L. I. v. 56. *Sed Tmolus est mons etiam Lydiae circa oppidum Sardis*. Item Eustathius ad haec verba Dionysii perieg. v. 830.

Μηοινή δ' ἐπὶ τῆσιν ἐπ' ἀπὸ λίην τελευτῶσαι,
 Τμῶλ@ ὑπ' ἡμετέροις· τῶθεν Παλλῶδες ὀδύων
 Χρυσὸν ὄρου δίνησιν ἐφελκόμεν@ καλαρῶζει.

Equidem miror, Cellarii diligentiam accuratissimam videri fugisse locum Stephani Byzantini, ita sese habentem; Τύμωλον, ὅστις ὁ Τυμῶλον καὶ παλαιὸν σχηματισμὸν. Quo considerato scribi debet *Tymolus*; non autem *Timolus*, ut apud illum scribitur geogr. antiq. L. III. cap. 4. Sic quoque Τύμωλον est in epigrammate Graeco, quod ad Stephanum exhibuit Holstenius. Attamen vide sis Erythraei indic. in Virg. in voc. *Tmolus*. Euripides in Bacch. v. 461.

Τὸν ἀνθεμῶδη Τυμῶλον εἶδά σου κλύων.

vino insignis) v. Ovidius met. L. VI. v. 14.

Deferuere sui Nymphae vineta Tymoli.

cf. & Silius L. VII. v. 209. & Seneca Phoen. v. 602;
HESSEL.

Nihil usquam habere Lydiam, quod memoratu sit dignum, scribit Strabo L. I. c. 92. praeter auri ramenta, quae Tmolus deferre soleat. Pseudargyrum quoque in eo nasci, testatur idem L. XIII. p. 610. Praestantis vini feracem praedicat L. seq. p. 637. De situ haec p. 625. Ἰπὲρκεῖται δὲ τῶν Σαρδίων ὁ Τυμῶλος εὐδαίμων ὄρος ἐν τῇ ἀκρωρείᾳ, σκοπήν ἔχων ἐξιδρωὺν λευκοῦ λίθου Περσῶν ἔργον, ἀφ' οὗ καλεῖται τὰ κύκλω πεδία καὶ μάλιστα τὸ Καυτέρων. Huc facit & Ovidius metam. L. XI. v. 150 seq.

*Nam, freta prospiciens, late riget arduus alto
Tmolus in adscensu, clivoque extentus utroque,
Sardibus hinc, illinc parvis finitur Hypaepis.*

Quae de auro adjicit Strabo, quod ex eo Pactolus derivat, occupavimus pag. 170. Omnigenis feris refertum Tmolum Plutarchus scribit in *Pactolo*, eumque, *Carmanorium* prius adpellatum, a Tmolo, Lydiae rege, Martis & Theogones filio, in eo sepulto nomen adscivisse. Eleganti prosopopoeia utitur Ovidius, quum l. c. Tmolum in certamine Panis & Apollinis iudicem sedere jubet. v. 163.

*Monte suo senior iudex confedit, & aures
Liberat arboribus, quercu coma caerulea tantum
Cingitur, & pendent circum cava tempora glandes.*

& quae sequuntur. Tmoli cacumen vocari *Tempfin*, auctor est Plinius L. VII. c. 48. Hodiernum nomen montis est *Bozdag* sive *mons lactitiae*. Leunclavio *Tomalitze* salutari, refert Ortelius. Tmolum urbem quoque monti adjectam fuisse, tum ex Tacito aliisque scriptoribus, tum ex basi Tiberio locata, cujus mentio facta a nobis pag. 168. in qua inter restitutas ab eo urbes nominatur ΤΜΩΛΟΣ, probat Cellarius N. O. A. L. III. c. 4. Adde, nummum quoque extare Sabinae Augustae, memoratum Wheelero in itinerario n. 90. & Vaillantio in NN. Imp. Graecis, qui praefert nomen ΤΜΩΛΙΤΩΝ. O.

Taburnus

» Lege Cellarium G. A. L. II. cap. 9. & Vlitium ad Graeci Fal. cyneg. v. 509. ubi

» - - - - *Caudini saxa Taburni.* HESSEL.

» Gratius l. c. non amoenum & oliviferum describit, sed tanquam horridum & vel furculis Caudinis congruentem.

» Habet tamen & Vibius, quo se patrono tueatur. Virgilius Georg. L. II. v. 38.

» - - - *juvat Ismara Baccho*

» *Conferere, atque olea magnum vestire Taburnum.*

» ubi Servius: *significat, etiam montuosa & aspera loca tendenda ad culturam esse.* Quod vero interpretum hic Campania, ille Apuliae tribuit Taburnum, errant, qui auctore Gratiano Caudinus est, prope Caudium existens in Samnio. » Haec Cellarius. Verum Vibius, mea quidem sententia, male se tuebitur Virgilio, qui non olivae feracem scribit montem, sed impatientem; si quidem tentandum praecipit. Porro Servius, iudice Camillo Peregrino de Campania Fel. Diss. II. c. 26. latius locutus esse videtur, sui aevi Campaniam, quod & fecerit alibi, intellexisse. Recte autem Vibium attribuere Samnitibus Taburnum adjicit; quippe qui inter Caudium fuerit & Beneventum. Idem hodie *Taurno* vocari perhibet. Aliis *Tabor* item *Taburo* sa-

lutatur, teste Ortelio. At *Liburnum* dici Polybio, quod hic tradit, in eo ipfi haud assentio. Liburnus is prope Luce-
riam fuit, remotior a Cudio. O.

Taygeta

Taygetus Laconiae, Barthius ad Claudianum de Bello Ge-
tico v. 193. ed. Hanov. *Taygeta* Virgilio mons iste dicitur
Georg. L. II. v. 487. ex quo fluvium fecit nofter supra
pag. 19. cf. pag. 208. Servius tamen ad eum locum sic:
Taygeta) *mons Laconum Libero & Baccho sacratus*. Eadem
referunt Philargyrius ad L. III. v. 44. & Lutatius ad Sta-
tium Theb. L. VIII. v. 437. & ad L. X. v. 497. Scholiaſtes
quoque Pindari ad Pyth. Od. I. v. 123. Ταύγετον ἕρθε Λα-
κωνικόν, ἢ καὶ Ὀμηρῶς μέμνηται.

Ἡ κατὰ Τηύγειον περιμήκειον - - -

item scholiaſtes Callimachi ad hymn. in Dian. v. 188.
Τηύγειον) ἕρθε Λακεδαιμόνῳ. HESSEL. Strabo hunc mon-
tem ita describit L. VIII. p. 363. Τούτων (Θουρίδων) δ' ὑπὲρ
καίῳ τὸ Ταύγειον· ἔστι δ' ἕρθε μικρὸν ὑπὲρ τῆς θαλάττης ὑψη-
λὸν καὶ ὄρθιον· συνάπτον κατὰ τὰ προσάρξια μέρη ταῖς Ἀρκαδι-
καῖς ὑψηλοῖς· ὥστε καθλαίπεισθαι ἀγκῶνα, καθ' ὃν ἡ Μεσσηνία
συνεχῆς ἐστὶ τῇ Λακωνικῇ. Ἰππατίωνος δὲ τῷ Ταύγετῳ ἡ Σωάτῃ
ἐν μεσσηνίᾳ καὶ Ἀρούκλαι - - - Nomen monti unde fit indi-
tum, non Plutarchus modo in Eurota, fed Pausanias quoque
aperit L. III. c. 1. Scilicet Taygetam Nympham a Jove vi-
tiam in cacuminibus Amyclaei montis resti vitam finiisse
narrant. Ejus filius Lacedaemon fuisse scribitur. Aptiffimum
venationi Taygetum idem. refert L. c. c. 20. De summo ejus
vertice ibidem haec: ἀπὸ δὲ τοῦ Ταύγετου Ταλίδῳ ὑπὲρ Βρυ-
σιῶν ἀπέχου· ταύτην ἡλίου καλοῦσιν ἱερὸν, καὶ ἄλλα τε ἐστὶν ἐν
ἡλίῳ θύουσι καὶ ἱπκοῦσι. O.

Tetricus

v. Cellarium geogr. ant. L. II. c. 9. *Tettica* editio Florent. male. HESSEL. Beccacius: *Tetricus mons Sabinarum est asperrimus*. Haufit ex Servio ad Virgilii locum, quem ad *Himellam* fluvium attulimus supra pag. 127. ubi sic: *Tetricus mons in Piceno asperrimus. Unde tristes homines tetricos dicimus*. Virgilio quum *Tetrica* dicitur, forsan rupes intelligitur, ut habet Silius L. VIII. v. 418. Hodie *il monte di S. Giovanni, Severo & Nero* appellari tradit Leander. cf. Ortelius. Holstenio est horrendum illud adpectu montis jugum, quod inter montem Sibyllae & Afculum super reliqua Apennini juga emicat. v. Cellarius. O.

Tenitrus

Etsi repetat totidem fere verbis Beccacius, nihilo minus nullum uspiam huic monti praesidium invenio. Dyrrachii viciniam in superioribus hinc inde illustrare ex Vibio licuit, ut in *Genusfo*, *Icano* vel *Isamno*, *Mathi* fluviis; *Accio*, relictus *Achrido*, lacu; *Borea* vel *Bora & Eridano* montibus: contra in aliis aquam nobis haerere, ingenue fumus professi, quo pertinet e fluviis *Alto & Ululeus*; e montibus *Pylartes*, cui haec accedit *Tenitrus*. O.

Velinus

Recensitus jam est mons Aventinus, Coelius, Exquilinus, Palatinus, Quirinalis, Capitolinus: recensendus igitur restat mons, seu potius collis Viminalis; cujus quidem loco Vibio est Velinus. Ab homine meo facti aliquantum Festus in *Septimontio* ac *Septimontium*, ut & Paulus in *Septimontium*. De Veliis autem adeatur Georg. Fabricii Roma pag. 28. nec non Alex. Donati Rom. vet. ac rec. L. II. cap. 16.

Unus) deficit in editione Florentina. HESSEL. Velia, Graece Ἐλία, ad sinum Paestanum sita urbs, Zenonis Elea-

tae patria. Haec notissima. Minus nota Velia, locus Romae, cujus meminit Dionysius Halic. L. V. Montem fuisse vel collem sane, patet ex Livio, qui L. II. c. 7. ubi Valerium Publicolam Cs. in suspicionem venisse scribit, ita: *Regnum cum affectare, fama ferebat: quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti, & aedificabat in summa Velia.* cf. & Plutarchus in Publicola. Rem conficit Varro de L. L. L. IV. c. 8. Ubi enim de Palatio haec narrasset, quae supra ad Palatinum montem adferenda fuerant: *Quartae regionis, Palatium, quod Palantes cum Evandro venerunt, aut quod Palatini, qui & Aborigines, ex agro Reatino, qui appellatur Palatium, ibi confederunt. Sed hoc alii a Palatia uxore Latini putarunt. Eundem hunc locum a pecore dictum putant quidam; itaque Naevius Balantium appellat.* tum subjungit haec: *Huic Germalum & Velias conjunxerunt & in hac regione sacriportus est, & in ea sic scriptum: Germalensis quinticepsos apud aedem Romuli. Viliensis sexticepsos in Velia, apud aedem Deum Penatium . . . Veliae unde essent; plures accepi causas, in quibus, quod ibi pastores Palatini ex ovibus ante tonsuram inventam vellere lanam sint soliti.* Itaque Velia summa vel Veliae conjunctae Palatino monti Velinum montem arguunt. De hoc ipso intelligendum monumentum Ancyranum apud Gruterum pag. CCXXXII. & apud Chifhull in Antiquitatib. Asiaticis pag. 174. IN. SUMMA. SACRA. VIA. AEDEM. DEUM. PENATIUM. IN. VELIA. AEDEM. JUVENTUTIS. AEDEM. MATRIS. MAGNAE. IN. PALATIO. FECI. Inde quoque Velina dicta tribus apud Livium ep. L. XIX. *Duae tribus adjectae sunt Velina & Quirina.* Ejus frequentius, quam scriptores, meminere marmora. Exemplo sit apud Gruterum pag. LXVI. 7.

L. CALVISIVS. L. F.

VELINA. SECVN

DVS. &c.

plura index Scaligeri dabit. Illud denique restat expediendum, qui Vibio Velinus mons ex VII. unus Romae dicatur,

378 NOTAE VARIORUM AD MONTES

cujus rei, credo, non facile quisquam antiquum testem produxerit. O.

Vefulus

Apuliae) *Liguriae* scribendum esse videtur, auctore Servio ad Virgilii Aen. L. X. v. 709. *Vefulus autem mons Liguriae est juxta Alpes.* v. Ruacum quoque ad v. 708. HESSEL.

Duo fuisse Vefulos montes arbitratur Ortelius, alterum inter Alpes, Plinio & Solino memoratum, alterum *Apuliae*, de quo Vibius. Mihi apud hunc nostrum haerere manifestum errorem turpissimumque, persuasum est pro certo. Respice ad ea, quae pag. 339. de hoc eodem Vefulo adnotavimus. O.

A D G E N T E S

Vibius Sequester in libro de populis laudatur a Barthio ad Claudiani panegyri, in III. Conf. Honorii v. 54. HESSEL.

Agathyrsi

Servius ad Virgilio Aen. L. IV. v. 146.

- - - *mistique altaria circum*
Creteſque Dryopeſque fremunt pictique Agathyrsi.

Agathyrsi populi sunt Scythiae, colentes Apollinem Hyperboreum, cujus logia, id est responsa feruntur. Picti autem, non stigmata habentes, sicut gens in Britannia, sed pulcri, hoc est, cyanea coma placentes. HESSEL. In assignanda Agathyrsis regione sua sic fatiſ convenit priſcis. Neuris & Tauris & Gelonis & Budinis & Sauromatis eos jungit Herodotus L. IV. c. 102. Sarmatiae autem Europaeae adſcribit iſtos & ſecludit a Scythia. Vide, quae cap. 100. dicat: ἤδη ἂν ἀπὸ μὲν Ἰστροῦ τὰ καθ' ἑπάρθῃ εἰς τὴν μεσόγειον φέρονται ἀποκλιθεῖσαι ἢ Σκυθικὴ ὑπὸ πρῶτων Ἀγαθύρσων· μετὰ δὲ, Νευρῶν &c. Mela L. II. c. 1. *Maeotidis flexum Agathyrsos & Sauromatas ambire* docet. Simili modo inter gentes inde ab Iſtro ad oſtium uſque Maeotidis paludis habitantes recenſentur apud Dionyſium perieg. v. 304. ſeq. enarrantur

Γερμανοὶ, Σαρμάται τε, Γέται δ' ἅμα, Βασάρται τε.
porro nominantur Daci & Alani & Tauri, tum

τῶν δ' ὕπερ ἐκλήθηται πολυέπων φύλον Ἀλαιῶν,
Νευροὶ δ', Ἰσπώποδες τε, Γελωνοὶ τ' ἢ δ' Ἀγαθύρσοι.

Accinit his Marcius Heracleota: παρακοῦσι τὸν Χέττονι παμὸν οἱ Ἀγαθύρσοι (recte sic Hudsonius loco corrupti Ἀγαθουοὶ) τὸ ἔθνος τῆς ἐν Ἑυρώπῃ Σαρματίας ὄντις. Tandem Plinius L. IV. c. 12. quoque poſt Neuros, Gelonos alioſque ponit *caeruleo capillo Agathyrsos*. In hac omni ſcriptorum ferie proxime Maeotidem paludem eos collocat Mela; reliqui magis ad boream retrahunt. Ptolemaeus L. III. c. 5. eoſ-

dem quoque Sarmatiae Europaeae adscribit; at idem L. VI. c. 14. ipsis sedem in Scythia intra Imaum attribuit, a priori multum distantem. Neque quicquam est, quod impediatur, quo minus ejus gentis pars aliqua ad ortum magis recesserit. Interim non tacendum, posteriori loco interpretes antiquos legere *Alanorfos*, quos forsan in *Agathyrfos* librarii homines transmutarunt. Demum Stephanus Byz. ad Haemum Thraciae allegat istos: Ἀγάθυρφοι, ἰδιόλιπ τοῦ Ἀίμου. Unde id desumerit, non video. Agathyrfos Gelonosque a duobus filiis Herculis Agathyrfo & Gelono, quorum mentio apud Herodotum L. IV. c. 11. dictos, tradit Eustathius ad Dionysii l. c. addit tamen, forsan ἀπὸ τῶν θύρῶν τοῦ Διονύσου appellatos priores. Horum ritus & mores nonnullos eodem libro c. 104. recenset Herodotus. Alios addit Mela l. c. *Agathyrfi ora ortusque pingunt, ut quisque majoribus praestat, ita magis vel minus; ceterum iisdem omnes notis, & sic, ut ablui nequeant.* Caeterum *Agathyrsum* Siciliae urbem habet Strabo L. VI. p. 266. Alii *Agathyrsum* vocant. v. Stephanus Byz. & ad eum Berckelius. O.

Scythae) sic MS. Med. & sic scribere solet Sequester. GRONOV.

partis) Facit ad saepius iteratum illud Sequestris Cicero Tusculanae disputationis l. I. c. 39. *Apud Hypanum fluvium, qui ab Europae parte in Pontum influit &c.* HESSEL.

Acarnanii

Nullibi, quod sciam, legere est Acarnaniae ἰθρυῖον *Acarnanus*. Male vulgo apud Vibium *Acarnani*. Recte MS. Rev. *Acarnanii*.

Epirotae) v. Cellarius G. Ant. L. II. c. 13. HESSEL.

Acarnanes ab Epirotis omni aeo fuere distincti, licet illis vicini essent. v. Strabo L. VIII. p. 334. Ἐφορῶν μὲν οὖν ἀρχὴν εἶναι τῆς Ἑλλάδος τὴν Ἀκαρνανίαν φησὶν ἀπὸ τῶν ἰσπελάων μισῶν· ταύτην γὰρ συνάξιον πρῶτην τοῖς Ἑκταπυλῶσις ἰθ-

παι. Imo discrimen, quod inter ipsos intercessit, magis etiam illustrat idem Geographus, quum supra Acarnaniam & Aetoliam Theprotios, Cassopaecos, Amphilochos & Athamanes fitos refert Epiroticas gentes, ἡπειρωτικὰ ἔθνη L. VII. p. 321. Ptolemaeus tamen Acarnanes Epirotis accenset. L. III. c. 14. cui sententiae ut accedit Vibius, ita ansam subministrasse videtur illud, quod Acarnanes *Ephyrorum* usi sunt nomine, Hesychio teste, Ἐφύρας, τὰς Ἀκαρνανίας. Hesy-chius v. Ἐφύρας. Si quis porro quaerat, qui factum, ut Ephyri salutarentur Acarnanes, reponemus, forsitan id inde ortum, quod ex Ephyra urbe Theprotiae (haec autem ad Epirum spectabat v. Strabo L. c. p. 324.) emissâ colonia ad Acarnanes pervenisset, sanguinemque cum iis & genus miscuisset. v. Stephanus Byz. v. Ἐφυρας. Sed & alia succurrit ratio, ob quam Epirotis accensiti Acarnanes. Scilicet Amphoterus & Acarnan Alcmaonis filii in Epirum transisse scribuntur, in qua colonos collegerint, συναθροίζουσι οἰκήτορας, quorum ope Acarnaniam condiderint. v. Apollodorus. Bibl. L. III. c. 7. p. 186. ed. Gale. s. CROIX.

Vibiani aphorismi fontem habes in Servio, qui ad Virgilium Aen. L. V. v. 298. haec: *Acarnan, Epirota: Acarnania enim est pars Epiri.* HESSEL. Contra Acarnaniam ab Epiro Mela quoque distinguit L. II. c. 3. *Ultra Aetolia, Acarnania, Epiros usque in Adriam.* Olim *Curetes* dictos Acarnanes, priusquam ab Acarnane Acheloi ex Callirhoe filia nepote hoc nomen adsciscerent, refert Pausanias L. VIII. c. 24. cf. & Scymnus Chius in orb. descr. v. 462. Huc facit & Plinius, qui L. IV. c. 1. sic: *Acarnaniae, quae antea Curetis vocabatur, oppida.* Apud Strabonem tamen L. IX. p. 429. Curetes pars Aetolorum dicuntur fuisse. Scholiastes Pindari quoque ab Aetolo, quae antea fuerit Curetis, dictam Aetoliam testatur. Contra Homero, ubi L. IX. II. v. 525. Curetas & Aetolos discernit a se invicem, isti omnino Acarnanes sunt.

Κουρήτες τ' ἡμάχοντο καὶ Ἀίτωλοι μνηστῆραμα,
Ἄμφι πόλις Καλυδῶνα καὶ ἀπὸ ἡλίου ἐπέειζον.

Plura de Curetibus dabit Strabo L. X. p. 465. Ubi simul a tonsura capitis nomen fortitos narrat, Acarnanes contra inde appellatos, quod caput non tonderent. *Κουρῆτας ἀπὸ τῆς κουρῆς κληθῆναι . . . Ἀκαρνανίας, διὰ τὸ ἀκούρας φυλάττειν τὰς μαφάλας.* Acarnaniae nomen non prorsus evanuit; *Car-nia* nunc appellatur. O.

Apuli

Continebat Apulia duas regiones, Dauniam & Peuceetiam. v. Ptolemaeus L. III. c. 1. Ita quoque Strabo L. VI. p. 283. *Ἀνάγκη δὲ Πευκετίων καὶ Δαυνίων μετ' ὅλους λεγομένων, ἀπὸ τῶν ἐπιχωρίων πλὴν εἰ τὸ παλαιὸν, ἀπάσης δὲ ταύτης τῆς χώρας Ἀπουλίας λεγομένης.* Idem tamen pag. 285. Apulos distinguit a Peuceetiis & Dauniis. *οἱ δὲ πευκετικῶν (τοῦ Γαργάνου κόλπου) ἰδίως Ἀπουλοὶ προσαγορεύονται· εἰσὶ δὲ ὁμόγλωττοι μὲν τοῖς Δαυνοῖς καὶ Πευκετίοις· οὐδὲ τ' ἄλλα δὲ διαφέρουσιν ἐκείνων τοῖς ὄν· τὸ δὲ πάλαι διαφέρειν, ἐκός.* Apuliam istam bipartitam una cum Messapia veteres saepe nuncuparunt *Japygiam*, v. Polybius in Hannibal. L. III. c. 88. Virgilius Aen. L. XI. v. 247. Plinius Apulorum genera tria constituit L. III. c. 10. Teanos, Lucanos, Daunios. Daunia vetus hodieque Apuliae nomen retinet, dicta *la Puglia, la Pouille*; alias & *Capitanata* salutatur. Peuceetiae nunc respondet *terra di Bari*. Nomen Apuliae tum Graeci tum Romani vulgo simplici elemento pingunt, rarius duplici, ut Mela L. II. c. 4. & Lucanus passim. In Dacia municipium fuit *Apulum Augustum*, cujus frequenter meminere lapides, prope Albam Juliam eruti. O.

Aethiopes

Indi Asiae) Loquitur Sequester de gente Aethiopum ad orientem versus, non autem generatim de Aethiopia. Servius ad Virgillii Aen. L. IV. vers. 481. *Aethiopum*) *Aethiopiae duae sunt, una circa ortum solis, altera circa oceanum in Mauritania, quam nunc dicit. & dicta Aethiopia a colore populorum, quos solis vicinitas torret. Graece enim αἰθια*

portere, ἢ ἄδσπεκτις, dicitur. Probus ad Georg. L. II. v. 120.
Aethiopia sita est ab oriente hiberno ad occidentem hibernum
sub ipso meridiano. Lutatius ad Statii Theb. L. X. v. 84.

Stat super occiduae nebulosa cubilia noctis,
Aethiopsque alios, &c.

Aethiopsque alios) Mauros dicit occidentales. Eustathius ad
Dionysii orb. descript. vers. 179 & 180.

τῶν γαῖα κελαινῶν Ἀθιοπῆων

τῶν ἰτέρων, τῶν ἄγχι τοιαινίαι ὕδας Ἐρεμβῶν.

γαῖα κελαινῶν Ἀθιοπῆων) Ὅτι περὶ τὴν Ἀραβίαν ἢ γὰ τῶν ἰτέ-
ρων κελαινῶν Ἀθιοπῶν, ἤγουν τῶν ἀνατολικότερον, ἀλλοδαπο-
μίτων τοῖς ἑσπερίοις Ἀθίοψι, καὶ γὰρ καὶ παρ' Ὀμηρον, οἱ μὲν δυσ-
σομίτη ἑσπερίοις εἰσιν, οἱ δὲ ἀνατολῶν ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῆς
Ὀδυσσειᾶς γέγραπται. Ἐρεμβῶν) Ὅτι ἄγχι τῶν ἰσων Ἀθιοπῶν,
οἱ Ἐρεμβοὶ, καὶ τὰ ἀκρότατα. addé sis scholiasten, Priscianus
perieg. vers. 168.

Terminat haec fines rubri prope litora ponti
Latos; Aethiopum populos quos possidet alter;
Quem calidis juxta terris pascuntur Erempi.

Homerus Odyss. L. I. vers. 22.

Ἄλλ' ὁ μὲν Ἀθίοπας μελεκιάθει τηλόθ' ἰόντας

(Ἀθίοπας, τὰ διχθὰ διδακίαι, ἑσπερίοι ἀνδρῶν,

οἱ μὲν δυσσομίτη ἑσπερίοις εἰσιν, οἱ δ' ἀνατολῶν)

Ἀθιοπῶν ταύρωντι καὶ ἀρειῶν ἐκατόμβης.

HESSEL.

Nihil hic docet Vibius, quod veterum testimoniis haud
nitatur. Aethiopes certe locabant in India, eosque Herodo-
tus τὸς ἐκ τῆς Ἀσίας Ἀθίοπας salutat, armisque instruit iif-
dem, quibus & Indos. L. VII. c. 70. Idem scite Aethio-
pes supra Aegyptum positos, τὸς μὲν δὲ ὑπὲρ Ἀργύπτε Ἀ-
θίοπας L. VII. c. 69. sive Aethiopes Libyae τὸς ἐκ τῆς Λι-
βύης distinguit ab Aethiopicibus ad ortum solis positos, ἀπὸ
τῶν ἐκ τῆς Ἀσίας Ἀθιοπῶν. L. VII. c. 70. aut ab Indis proprie
sic vocatis, c. 65. quorum Vibius mentionem p. 35. facit, ubi
sic: *Indi pars Asiae*. In univcrsum veteres omnibus ad ae-

quatorem sitis gentibus Aethiopum nomen indidere. v. Strabo L. I. p. 31. s. CROIX.

Aegyptii

Aegyptii) sic MS. Revii. Stephanus Byz. in Ἀγυπτῶ. Τὸ ἰθὺκὸν Ἀγυπτίῳ, ὡς ἔχει τὸ ἱαμβεῖον
 Διὸς κλέπει τοὶ μηχανῆς Ἀγυπτίῳ
 - - - τὸ θηλυκὸν Ἀγυπτία, καὶ τὸ Ἀγυπτίον.

HESSSEL.

MS. Med. *Aegyptii*. GRONOV.

partis Asiae) Lege Cellarium G. A. L. IV. nec non c. 1. Sequester facit cum Mela L. I. c. 9. *Asiae prima pars Aegyptus inter Catabathmon & Arabas*. HESSEL. Sunt, quibus Aegyptii ad Nilum usque Asiae accensendi videantur. Ita Strabo L. II. p. 126. Ἐκπλέουσι τὸν κατὰ σήλας πορθμῶ ἐν διεξῆ μὲν ἐστὶ ἡ Διὸν μέγλα τοῦ Νείλου ῥύσις. Ita porro Mela L. I. c. 1. *Hoc mari (mediterraneo) & duobus inclytis amnibus Tanai & Nilo, in tres partes univrsum dividitur, & Plinius L. III. c. 1. Intransi (in mare mediterraneum) dextra Africa est, laeva Europa: inter has Asia. Termini amnes, Tanais & Nilus*. Proinde Aegyptus hinc foret Libyca, illinc Asiatica. Eorum tamen magis probari doctrinam, ipse Strabo commemorat L. I. p. 35. qui terminum Asiae Africaeque statuunt Arabicum finum, quem natura probet ipsa. O.

Barcaeii

v. Servius ad Virgilii Aen. L. IV. v. 42.

*Hinc Getulae urbes, genus insuperabile bello;
 Et Numidae infreni cingunt & inhospita Syrtis:
 Hinc deserta sibi regio, lateque furentes
 Barcaeii*

ubi sic: *Barcaeii longe sunt a Carthagine*. Hi secundum Tī-tianum in Chorographia Phoenices navali quondam vicere certamine. cf. Cellarium N. O. A. L. IV. c. 2. HESSEL.

Non

Non Barcae, Graecorum in Cyrenaica coloniae, quae postmodum Ptolemais, teste Plinio L. V. c. 5: salutata est, incolae, sed Libyae aliquem populū intelligit noster, quem Ptolemaeus Βαρκίτας vocat L. IV. c. 4. ubi forte legendum Βαρκαίται, ut apud Stephanum Byzantinum in v. Βάρκη. S. CROIX. Cyrenen Battus condidit Theraeus, quem in regno excepit Arcesilaus filius. Hujus fratres, quos nominare videtur Stephanus Byz. struxere Barcen, teste Herodoto L. IV. c. 160. & quidem in arido loco, quod vel ex Virgilio patet, cui jungendi sunt Silius L. III. v. 251. & Claudianus de bello Gildonio v. 159. quibus *arida Barce* dicitur. Hinc nominis originem sese invenisse sibi persuadet Bochartus in Chanaane L. I. cap. 25. ,, ךַּב *bar* enim, ,, sic ait, pro agro vel pro deserto tam inter Poenos potuit esse in usu, quam inter Syros & Arabes. ,, Imo *Marmaricae* etymon in eadem voce latere tradit. Scilicet dictum ab initio *Bar-Barca*, unde permutata littera *Marmarica*. De hac opinione Bocharti liberum cuique iudicium est. Hodieque regio ista *desertum Barca* dicitur. Jam porro Barcae incolae *Barcaei* salutabantur; regio *Barcaea* & incolae *Barcaetatae*, v. Stephanus Byz. & Herodotus l. c. Ptolemais, quae Barcae successit, non in eodem loco structa fertur, sed in mediterraneo tractu. Soylax in periplo: Η δὲ πόλις ἢ Βαρκαίων ἀπὸ θαλάσσης ἀπέχει σάδια ρ'. Ἐκ δὲ λιμένος τοῦ κατὰ Βάρκην ἐφ' Ἐπιδάρας σάδια χ'. Quod quidem non impedit, quo minus vulgo Ptolemais & Barce pro eadem haberi potuerint, incolis scilicet ex hac in istam translatis. Inde Strabo L. XVII. p. 837. ἡ δὲ ἢ Βάρκη πρό-τρον, οὗν δὲ Πτολεμαίς. Apud Ptolemaeum L. IV. cap. 4. utraque recensetur tanquam tum residua, verum, quasi antiquae urbis incolae, novo recepto nomine, antiquum nomen in recens a colonis suis occupatam sedem transtulerint, invertitur oppidorum situs. In Pentapoli quippe Ptolemaidem is locat; inter mediterraneas civitates recenset Barcen. Qua in re forsitan fallitur Geographus. Porro de *Barcitis* ita: Καίχουσι δὲ τῆς χώρας τὰ μὲν ὑπὸ τὴν Πεντάπολιν

Βαρκίλια, ἀπὸ ἀνατολῶν τοῦ κήπου τῶν Ἑσπερίδων. Verum Hesperides ipse prope Berenicen ponit. Nam paullo ante: Βαρενίκη, ἢ ἢ Ἑσπερίδες. Nolim proinde nimum a Pentapoli remotos Ptolemaei Βαρκίλιος, commodeque, meo quidem iudicio, pro iisdem cum Barcaeis poterunt accipi, nomine populi latius patente, quam oppidi. *Mauris* quum adscribit Sequester Barcaeos, latissimo sensu id facit, quo simul in sequentibus Garamantes & Numidas sub Maurorum nomine complectitur. Unicum illud adjicio, *Barcanos* vel *Barcanios* quoque populos Hyrcanis propinquos occurrere apud Curtium L. III. c. 2. & Stephanum Byz. Oppidum eorum *Barce* vel *Barca*, cujus quoque mentio apud Ravennatem anonymum L. II. c. 9. O.

Chalybes

Ad Virgilium Georg. L. I. v. 58.

At Chalybes nudi ferrum (scil. mittunt)

Probus: *Chalybes natio Pontica*. Porro Dionysius perieg. v. 762. &c. & 768.

Φράζο δ' ἐκ Κάλχων ἢ Φάσιδ[Ⓞ] ἐς δύοιν ἤδη,
 Ἑυξείνου παρὰ χεῖλ[Ⓞ], ἐπιλαδὼν ἔθνη Πόλλου,
 Ἄχρα Θρηκίου τόμα[Ⓞ] - - -
 Τοῖς δ' ἔπι, ἢ Χάλυβες τυφελὴν ἢ ἀπητία γαῖαν
 Νάουσιν, μογεροῦ διδαχότις ἔργα σιδήρου.
 Ὅι ἴα βαρυγδούποισιν ἐπ' ἄκμοσιν ἐτηῶτες,
 Ὅυκτεῖ παύοισαι καμάτου ἢ οἰζύ[Ⓞ] αἰνῆς.

Et ad hunc locum Eustathius: Τούτους δὲ Χάλυβας αἴπει Χαλβίους ἐκάλεσαν (ἔθ[Ⓞ] δὲ εἰσι Ποιτικόν, παρὰ τῷ Θερμῶδοντι) ἀφ' ἧν σιδήρ[Ⓞ], φασίν, ἐξάγειαι - - - ἔθνη ἢ Χαλυβδικὸς κούδων ἢ, πλειονασμῷ τοῦ δ, Χαλυβδικὸς παρὰ τῷ Λυκόφρονι, ὁ ἐξ ἀρίστον σιδήρου &c. In sequentibus docet apud Homerum dici Ἄλυβας. Accedat scholiastes Euripidis in Alcest. v. 950. Χάλυβες ἔθ[Ⓞ] τοῦ Πόντου, ἐθνα σιδηρῶν μίταλλα εἰσι.

Eurogae) *Asiae* scribendum fuisset. Cellarium lege L. I. c. 2. HESSEL.

Non semper in Ponto habitaverunt Chalybes. Inter populos a Croeso intra Halym fluvium subactos recensentur apud Herodotum L. I. c. 28. Unde forte Croesi tempore intra Halym habitabant, postea vero mutarunt sedes & recesserunt versus Orientem, iudice Palmerio ad Strabonem L. XIV. pag. 678. ubi Geographus cum Ephoro antiquo scriptore expostulat, quod is intra peninsulam Asiae in mediterraneis collocaverit Chalybes, procul versus orientem a Sinope & Amiso remotos. Idem L. XII. p. 549. qui *Chaldai* tum dicebantur, dictos olim *Chalybes* disputat, ab Homero quoque vocari *Halizones* Iliad. L. II. v. 856.

Ἄντὰρ Ἀλιζῶνων Ὀδῖος ἢ Ἐπίροφθον ἦρχον,
 Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ἄθεν ἀργύρου ἐστὶ γυνέθλη.

Inquiri deinde in id, unde factum, ut *Alybes* pro Chalybibus appellaverit. Plinius & hos circa Thermodontem Ponticos Chalybes recenset L. VI. c. 4. & alios, quos in Troglodytis Aethiopicis locat L. c. c. 19. Demum *Chalybis* fluvii accolae Gallaeos in Hispania Chalybes nuncupatos, tradit Justinus L. XLIV. c. 3. O.

Cicones

Virgilius Georg. L. IV. v. 520. seq.

*Spretae Ciconum quo munere matres,
 Inter sacra Deum nocturnaque orgia Bacchi,
 Discerptum latos juvenem sparsere per agros.*

ad hunc locum Servius sic: *Cicones autem Thraciae mulieres sunt, quae ab Orpheo spretae discerpere eum per Liberi sacra simulata.* & Philargyrius: *Cicones gens Thraciae, a Cicone Apollinis filio dicta.* & Probus: *Cicones natio Thracum, qua oppidum est Ismarus.* Scholiastes Homeri ad Iliad. L. XVII. v. 73. Κίκωνες Ἰσθμοῦ Θρακῶν. cf. & ad L. II. v. 848. videndus & Silius L. II. v. 73. HESSEL. Cicones Bistoniae, quae ad Thraciam spectabat regio, assignantur in Orphei Argonauticis v. 76.

Ὀρφεῦ Καλλιόπης τε καὶ Ὀυιῶρος φίλε κοῦρε,
 Βροσὴν Κιόνισσι καλυβέουσιν ἀνάσσει,
 Χαῖρε.

Circa Hebrum eos locat Mela L. II. c. 2. Circa os Hebrī Plinius L. IV. c. 11. cf. & Ovidius *Metam.* L. XI. v. 3 seq. In Ifmari urbis vicinia ponit Stephanus ex mente Homeri & Marcianus Heracleota; cognominem ifti urbi montem Ifmara v. Ifmarum habet Virgilius, loco supra pag. 329. excitato, cui adjicias velim ecl. VIII. v. 44. Imo Ifmarida paludem memorat Herodotus L. VII. c. 109. Idem hic Cicones a Biftonibus fejungit, duasque gentes facit ib. c. 110. Dictos a Cicone, Apollinis filio, refert Philargyrius l. c. In India quoque a Plinio L. VI. c. 17. recensentur Cicones, quos Europaeorum colonos fuiffe fufpicatur Harduinus, O.

Daci

Getatum, prope Germaniam verfus Iftri fontes habitantium, pars quaedam *Dacorum* nomine venit, Strabonis iudicio, qui prius *Davos* fuiffe appellatos adjicit; Δάουος καλλιῶται τὸ παλαιόν. L. VII. p. 304. s. CROIX. Heic loci non Δαίονες fed Δάουος effe legendum, difputat Salmafius in Exercitat. Plinian. Ita enim Graecis, Latinis *Davos* effe dictos. Ejus rei documentum fuppeditat fcholialtes Ariftophanis in Acharnenses, ubi fic: Ἐσοὶ δὲ ἐν τῇ περρωδία οἰκίται Πανθίας, Τίβροϛ Σορίας, Δάου, Γέρος. Plinius L. IV. c. 12. Getas a Dacis nullo modo diftinguit. *Ab eo*, inquit, fcilicet Danubio, in plenum quidem omnes Scytharum funt gentes; variae tamen littori appofita tenuere: alias *Getae*, *Daci* Romanis dicti; alias *Sarmatae* &c. Nec abludit ab hac fententia Dio Cafius L. LI. c. 22. Οἱ δὲ ἐπέκεινα Δακοὶ κέκληται, εἴτε δὲ γίνται τινές, εἴτε καὶ Ὀρᾶκες, τοῦ Δακικοῦ γένους τῶν τῆν Ῥοδόπην ποτὶ ἐνοικήσαντες, οἷες. Daciae fitum luculenter defcribit Agathemerus L. II. Καὶ ἔστιν ὑπὸ μὲν τὰ δυτικώτατα τῆς Σαρματίας ἐπὶ Νότον καλλιῶσα μὲν τὰς ἰαζούρας τοὺς Μεθωάτας ἢ Δακία, ἀρξαμένη καὶ αὐτὴ τὰ Ἴστρον . . . Ἰπικίται δὲ καὶ τῆ Δακίᾳ μὲν τὸν Ἴστρον ἢ ἀνω Μυσία . . . cf. & Marcianus Heracl.

in periplo. Dacis potissimum Trajani expeditionibus ea regio inclaruit, & ab hoc aevo in lapidibus utramque paginam facit. Nota urbs princeps Colonia Ulpia Trajana Sarmizegethusa, cujus monumenta in Danubio Pannonico Myfico collegit Comes Marfilius. Dacorum Jassiorum memoriam titulus statuae Antonino Pio dicatae, quem exhibet Gruterus pag. CLIX. n. 8. fervavit, quorum nomen oppidum *Jassy* hodieque retinet. Peculiarem gentis Dacicae morem recenset Plinius L. XXII. c. 1. *Mares apud Dacos & Sarmatas corpora sua inscribunt.* Sequiori aevo Dacia in primam & secundam vel in majorem minoremque est distributa. Prior quoque Gepidia dicta. v. Jornandes de rebus Geticis cap. 12. & Ravennas anonym. L. I. c. 11. & L. IV. c. 14. Divisa porro in Ripensem & Mediterraneam. Suidae tempore, ut refert ipse, Daci *Patrinacitae* sunt appellati. *Dacos* saepenumero media aetate vocitarunt scriptores, quos *Danos* dicere debebant, qui Angliam infestaverunt occuparuntque. Contra *Daniam* dicit pro *Dacia* Ravensanas anonymus L. IV. c. 17. O.

Dryopes

Virgilius Aen. L. IV. v. 146.

- - - *mixtique altaria circum*
Cretesque Dryopesque fremunt.

ubi Servius: *Dryopes populi juxta Parnassum.* GRONOV.

Dryopum antiqua gens Graeciae, quam subegisse fertur Hercules, v. Apollodori Biblioth. L. II. cap. 6 & 7. non ad Phocenses spectabat, quin potius Theffalia oriunda fuit, in qua praeter quatuordecim pagos duas urbes incolebat, Heracleam ac *Dryopen*, eandem & *Hermionen* dictam, teste Stephano Byz. voce *Δρυόπων*. Ejus populi magna pars, novas quaesitura sedes, in Peloponnesum migravit, v. Herodotus L. VIII. c. 74. Strabo L. IX. p. 434. & in Euboeam, v. Pausanias Messen. c. 34. Quod gentis in patria remanserat, Phocensium, quibus par esse haud poterat, dominio subjectum est successu temporis, qui & ipsorum regione

potiti. Ea res, Herodoti testimonio L. VIII. c. 31. firmata, τῆς Φωκῆς χάρις, ἥπερ ἦν τὸ παλαιὸν Δρυοπῆς, forsan Vibio sententiam, quam attulit, suggestit. s. CROIX. Dryopidem definit Dicaearchus, credo, qualis obtinuit prius, quam in Thessaliam, Peloponnesum, Euboeam imo Asiam vel migrarent vel saltem colonias mitterent ejus incolae.

Τῆς δ' Ἑλλάδος εἰσὶν Ἀμβρακία πρώτη πόλις,
 Ἄσκη δ' ἀποικία λέγεται τῶν Κασσίου
 εἶναι, κατὰ τὸν κάλπον δὲ τὸν καλούμενον
 Ἀμβρακικὸν ἀκίσει μετὰ, σπείρους δ' ἔχει
 Ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὀδοῦνται, ἐπιφανὲς
 Δ' ἱερὸν Ἀθηναῶς ἐστ' ἐν αὐτῇ, καὶ λιμὴν
 Κλειτός· καλεῖται Δρυοπῆς ἢ χῶρα δ' ὅλη.

Conveniunt haec sic satis cum testimonio Plinii, qui L. IV. c. 1. inter Epiri populos recenset Dryopes. Porro autem Carystum Euboeae eos condidisse, auctor est Scymnus Chius v. 576. In Peloponneso Aeginen eorum fuisse domicilium, docemur a Strabone L. VIII. p. 373. Penetrasse in Mysiam, tradit idem L. XIII. p. 586. atque ea, quae circa Abydum fuerint, occupasse. Dryopum nomen a rege quodam Thessalico derivandum, apud Plinium legimus L. c. c. 7. vel a Dryopa Eurypyli filia, ut docet Stephanus, quod si sit, utique prima gentis sedes in Thessalia fuerit. O.

Gaetuli

Gaetuli &c.) Ita scribendum; nam Graece Γαίτουλοι & Λιβύη, Ceterum potuisset alterutra voce abstinuisse Vibius, quippe Libye est Africa. Doctrinam suam noster iterum Servio debet ad Virgilii Aen. L. V. v. 192. ubi Gaetulis) Africanis; a parte totum, nam Gaetulia mediterranea est. Eustathius quoque ad Dionys. orb. descr. v. 215.

Ἄγχι δὲ Μαρμαρίδαι προνευκότες Ἀιγυπτία.

Γαίτουλοι τ' ἐφύπερθε, καὶ ἀχχίγμοι Νίγηρτος.

Ἐπί Γαίτουλοι μέγιστον ἔστι Λιβύη. cf. & Cruquianus interpretres ad Horatii L. II. od. 20. v. 15. HESSEL.

Non mirum; Gaetulos a Vibio ad Afros referri; est enim hi initio angusto spatio, quod inter Hipponensem sinum sinumque Syrtis minoris interjacebat, comprehensum sunt, tempore Vibii tamen latius id gentis nomen patuit. Interim crediderim equidem, nostrum nominibus Afrorum, Maurorum, Libyrum, ad designandos Africae populos promiscue uti. Strabo sollicitè Mauros distinguit a Libybus, quorum nomine Gaetulos intelligit L. XVII. p. 828 & 835. Ptolemaeus Mauris Gaetulos facit conterminos L. IV. c. 6. s. CROIX. Infra Garamantes, Maurusios & Nigritas habitaverunt Gaetuli, teste Strabone L. II. p. 131. & L. XVII. p. 835. Successu temporis pedetentim in maritimam oram progressi Mauretanium utramque & Numidiam infestarunt ac occuparunt. Non fixa eis sedes erat. In quam rem Silius L. III. v. 287 seq.

*Vos quoque desertis in castra mapalibus itis
Miseri gregibus; Gaetulia, sueta ferarum,
Indomitique loqui & sedare leonibus iras:
Nulla domus, plaustris habitant, migrare per arva
Mos, atque errantes circumvestire Penates.*

cf. & Sallustius de bello Jugurth. c. 18. item Mela, cui L. I. c. 4. natio frequens multiplexque Gaetuli vocantur. Diversis nominibus pro diversa, quam incolebant, regione veniebant. Plinius L. V. c. 2. Gaetulos Baniuras commemorat, atque Autololes. Ptolemaeus Melano-Gaetulos L. IV. c. 6. Gaetulos Daras Plinius L. V. c. 1. Plura dabit Cellarius N. O. A. L. IV. c. 8. O.

Germani

Dionysius perieg. v. 284 seq.

- - - - - ἔνθα Βρίτανος,
Λευκά τε φύλα ἕμοις αἰραιματίων Γερμανῶν,
Ἐρκενίου δρυμοῖο παραβράσκατος ὄρεγμου.

cf. ad h. l. Eustathius. HESSEL. Scilicet Eustathius Germanis propinquos esse Alamannos tradit, *alba*que istorum.

tribus dici Dionysio, ut *nigris* opponat *Aethiopibus*. Porro Germanos *γρησίους* vel *ἀδελφούς* reddendos Graece docet, ita vocatos, quod veri sint Galli vel Celtæ, sive Gallorum fratres, quibuscum forma, vita, moribus conveniant. Haufie e Strabone scholiastes; is enim L. VII. p. 290. eadem habet; Γερμανοὶ . . . μικρὸν ἐξαλλόμενοι τοῦ Κελτικῆς φύλου, τὰ τε πλεονασμῶ τῆς ἀγγελοτήτος καὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ξανθότητος, τ' ἄλλα τε παραπλήσιοι καὶ μορφαῖς, καὶ ἤθησι καὶ βίαις ὅτις οἷους ἐρήκαμεν τοὺς Κελτοὺς. Tum de nominis ratione eadem quae iste refert. Contrariam vero sententiam tuetur Tacitus in Germ. c. 2. putatque nationem Tungrorum initio sic appellatam esse, ejusque nomen dein ad omnem transisse gentem. Recentioribus scriptoribus nec Taciti nec Strabonis doctrinam facere satis, ad hujus l. c. notat Casaubonus, quam in controversiam heic nobis descendere non licet. Sibi ne desit Bochartus, opinionem eorum, quibus *Germani* videntur quasi *bellatores* dicti ex Germanico *Werre*, bellum, unde Itali habent suum *Guerra* & Galli *guerre*, istam opinionem, inquam, ita suam facit, ut radicem vocis in Hebraico *גרר*, *miscuit* & *גררת* *contendit*, *bellavit*, latere pronuntiet. *Germanos* ad *Sarmates* & *Getas* usque transfert Dionysius loco supra pag. 379. allato. In Persicis gentibus *Germanii* recensentur Herodoto L. I. c. 125, *Germanes*, *Indorum* Philosophi, Straboni L. XV. p. 712, O.

Getae

De Getis v. Silius L. II. v. 75.

Spreti Ciconesque Getaeque,

Et Rhefi domus, & lunatis Bistones armis.

Eustathius ad Dionysii orb. descr. v. 304. ὅτι τὰς Γέτας Διονύσιος μὲν πρὸς βορρᾶν τῷ Ἰσθμῷ αἰδῶν, ὡς ἀπὸ τῆς ἐρητικῆς κατὰ καὶ τὰς Σαρμάτας, οἱ ἴθνησι ἐπὶ Σκυθικόν, Ἡρόδοτος δὲ μὲν οὖν εἶναι τῶν Θρακῶν τὰς Γέτας &c. Servius ad Virgilii Aen. L. III. v. 35. *Geticis*) *Thraciis*. *Getae autem populi sunt Moesiae* &c. cf. & Porphyrius ad Horatii L. III. od. 24. v. 11. ubi *rigidos Getas* reddit *Thracas*. HESSEL.

Europae) Recte sic MS. Mediolan. Thracia enim est in Europa, non in Asia. Praeterea *Getae* habitant trans Istrum. Ister fluvius Europae. Egregie Strabo L. VII. p. 303. Ἐστὶ γὰρ ἐφ' ἡμῶν γούν Ἰλιθὺς Κάτος μετρήσθαι ἐκ τῆς περιείας τῆ Ἰστῆ πίπτει μυριάδας σωματίων παρὰ τῶν Γέτων, ὁμογλώττι τοῖς Θραξίν Ἰθυσ, εἰς τὴν Θράκην, καὶ τὴν οἰκοῦσιν αὐτοῖσι Μυσοὶ καλέμενοι. GRONOV. Septem Thraciae populis haud accenset Getas Herodotus, quos L. VII. c. 110. enumerat, & per quos iter factum Xerxi narrat. Inter Scythiae Nomades trans Istrum habitabant, superandum Alexandro, bellum illis illaturo. v. Arrianus de exp. Alex. L. I. c. 3. Vibius vulgo receptam apud Graecos opinionem secutus Getas ad Thraces refert. v. Strabo L. VII. p. 303. sed quae apud hunc Geographum sequuntur, quam vana sit memorata opinio, fati declarant. s. CROIX. Nullum mihi dubium, quin foli Seryio supra citato effatum suum debeat Vibius. Successu temporis *Getae* dicti sunt *Gothi* vel *Gotti*. Ita Spartianus in Caracalla c. 10. Adde si placet GETICUS MAXIMUS, quod *Geta*m occiderat fratrem & *Gotti* *Getae* dicerentur. Ravennas anonymus nullos amplius *Getas* habet, at *Gothos*. O. Non est abfimile vero, *Massagetas*, ad ortum Caspii maris positos, olim ad *Getas* fuisse relatos, quorum postea colonia exstitere. Atque hoc forsitan errandi causam dedit Synesio, *Getas* *Massagetas*que trans Istrum copulanti. de Regn. p. 12. typ. reg. s. CROIX.

Geloni

Thraciae) Sarmatiae Europaeae *κελεύς*, HESSEL. Gelonos esse populos Scythiae, omnes scribunt Geographi; quare suspectum esse hunc locum, aut Vibium falli, observat Turnebus Adv. L. XXIX. c. 26. in fine. male, cum Thraciam more Graecorum pro Scythia usurparit Vibius. CLAUDIUS. Thraciae limites ad Borysthenis ripas videtur proferre Vibius. Ibi enim habitabant Geloni, populus Scythiae, a Graecis eo nomine salutatus. v. Herodotus L. IV,

c. 109. Scylax eos Melanchlaenis vicinos statuit, peripl. p. 30. ed. Voff. Geloni pro Sarmatica natione habiti, teste Stephano Byzant. in voce Γελωνοι, nunquam pro Thraciae incolis. s. CROIX. Inter Scythiae Europaeae populos Herodotus l. c. recenset & *Gelonos*, quos in Budinis habitasse urbemque ligneam maximam, quae dicta sit Gelonos, habuisse narrat. Addit porro, olim Gelonos fuisse Graecos & lingua tum Graeca tum Scythica usos. Sarmatiae Europaeae & Scythiae populis adnumerantur & ab aliis, respice pag. nostram 379. Nomen & urbis & gentis a *Gelona* Herculis filio repetunt veteres. v. Stephanus Byz. Eum occupasse tractum Gelonos, arbitratur Harduinus ad Plinium L. IV. c. 12. quem nunc *Lithuani*. Thraciae eos assignari a Vibio, eo magis mirum, quod Servius ad Virgilio Georg. L. II. v. 115.

Eoasque domos Arabum pictosque Gelonos,

Scythiae populos diferte dicat. O.

picti) v. Virgilius Georg. L. II. v. 115. Claudianus in Rufinum L. I. v. 313.

Membraque qui ferro gaudet pinxisse Gelonus.

HESSEL.

Servius ad Virgilium *pictos* interpretatur *stigmata habentes*: qua in re consentit cum Claudiano. „ Verum, dura interpretatio, iudice Cellario L. II. c. 6. nec quae pingendi „ verbo facile respondeat. Credibilis, quod Salmasius in „ Solini c. 15. cenfet, colore faciem aut omne corpus pinxisse, quod & aliis barbarorum sub illo coelo solemne „ fuit. O.

parte) Barthius ad Claudian. in Rufin. L. I. vers. 315. *partem*. Sic in edit. Hanov. 1612. verum in edit. Amstelod. Heinf. 1665. vers. 315. *parte*. In utraque autem edit. verbis Sequestris interjectum est verbum *populi* & reliqua. Lamp. Alardus ad Valerium Flaccum L. I. vers. 704. videtur ita quoque vocem *mons* addidisse in contextum orationis: *Ida mons*, ajens, in *Troade* &c.

Garamantes

Defecisse debuerat vox *Mauri*. etenim in Mauretaniis non fuisse Garamantes. de quibus v. Lucanus L. IX. v. 511.

*Ventum erat ad templum, Libycis quod gentibus unum
Inculci Garamantes habent.*

& Silius L. III. v. 312. HESSEL. Si quid video, Garamantes Mauros vocat noster, quod Nubiae fuisse contermini, ex mente Ptolemaei, qui L. IV. c. 6. sic: Γαράμαντες διήκον ἀπὸ τῶν τοῦ Βαυράδου ποταμοῦ παραγῶν μέχρι τῆς Νύβης λίμνης. Sat longo tamen intervallo a Mauritania abfuisse, quippe quos decem dierum spatio ab Augila ad occasum locatos refert Herodotus L. IV. c. 183. s. CROIX. Dubio ordine ponuntur a priscis. v. Cellarius N. O. A. L. IV. c. VIII. De uno quum sermo, *Garamas* dici solebat; sic Silius L. V. v. 194.

Erumpunt multusque Maces, Garamasque Nomasque.
Hominum conspectum fugere solitos, Herodotus narrat L. IV. c. 174. Oppidum gentis primum *Garama*, si fides Ptolemaeo l. c. *Garamas Asiae mons, ex quo Phasis oritur*, quemque ex Vibio producit Ortelius, nullus est. Respice pag. nostram 165. Fons, ex quo articulum praesentem hausit Sequester, extat apud Servium, ubi ad Virgilium Aen. L. VI. v. 794. ita: *Garamantas) Populi inter Libyam & Africam juxta Καλαμίνην, Ο.*

Gangaridae

Gangaridae) Servius ad Virgilii Georg. L. III. v. 27.

In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto

Gangaridum faciam

Gangaridae) populi sunt inter Indos & Assyrios habitantes, circa Gangem fluvium; unde etiam Gangaridae dicti sunt. Hos devicit Augustus: unde est,

Imbellem avertis Romanis arcibus Indum,

Quid vero sibi velit hoc loco τὸ & *Assyrios*, equidem non

scio. Cum Servio conferatur porro Probus ad l. c. qui sic: *Gangaridae dicuntur ab Indiae flumine Gange*; & Eustathius ad Dionysii orb. descr. v. 1143.

μετὰ τοὺς δὲ Διονύσιου Θεράπολις
Γαγγαρίδας γένειον

Ἰνδοὶ δὲ καὶ οἱ Γαγγαρίδες, ὡς Διονύσιου καλεῖ Θεράπολις. HESSEL.

Gentis nomen recte dedit scriptum Vibius & ad originem vocis congruenter. Forfan veteres communi Gangaridarum nomine Indicas gentes in universum sunt complexi, quae, secundum Megasthenem apud Arrianum Indic. c. 7. centum & octodecim numero, ad orientem Indi fluminis habitabant, neque peculiaria sua sibi nomina habebant, in vulgus saltem non nota. Quicquid ejus rei sit, Gangaridae omnes, non autem Gangaridae Indi Praeis juncti, si Diodorum Sic. L. XVII. n. 93. audias, excitare valebant 20000 equitum, 200000 peditum, 2000 curruum armatorum & 4000 elephantos, aut, si Curtio habenda fides, in universum in aciem educere poterant 3000 elephantos. v. L. IX. c. 2. s. CROIX. Alii Gangaridas inter fontes Indi & Gangis locant; Ptolemaeus circa ostia huius fluvii, cui nomen debent, ipsisque regiam assignat *Gangen* L. VII. c. 1. *Novissimam* in his partibus *gentem Gangaridum Calingarum* recenset Plinius L. VI. c. 19. *cujus regia fuerit Parthalis*. Sed ea in occidentali Gangis ripa fuit; etsi non prorsus negandum videatur, colonias populi trans fluvium quoque habitasse. Quod apud Servium inter Indos & Assyrios Gangaridarum sedem positam miratur Hesselius, id jure facit. Sequitur tamen istum Isidorus Hispalensis Orig. L. IX. c. 2. *Γαγγαρίδας* Dionysii & *Γαυδαρίδας* Diodori Siculi librorum hominum negligentiae originem debere mihi videntur, etsi apud hunc L. II. c. 37. & l. c. frequentius repetitum nomen occurrat. O.

Hispani

Ad Dionysii perieg. v. 281.

τῆς ἤτοι πυμάτην μὲν ὑπὸ γλαχίνα ἰκοῖσθαι,

Ἰβηρῶν, ἀλλὰ μὲν ἰβηρῶν, μεταβύμας ἴθι' Ἰβήρων.

scholiastes ita: Ἔστιν Ἐυρώπης κατὰ τὴν ἰσχάτην γαστήρ, πλησίον τῶν θηλῶν, ἐπὶ τὸ τετραμμένον μῆκος, τῶν μεγαλοψύχων Ἰβήρων τὰ ἴθνη καλοικῶσιν, ὅπερ τῶ βορείῳ ἁκισανῶ ὁ ψυχρὸς ῥοῦς πέλχεται. Eustathius: Ὅτι ὑπὸ τῆν ἰσχάτην γλαχίνα, ὃ ἴστι γαστήρ, τῆς Ἐυρώπης ἀγχῆ τῶν θηλῶν τῶν περὶ τὰ Γαδύρα οἱ Ἰβήρῃς εἰσι τιθεμένοι ἄχρη ἢ τῶ βορείῳ ψυχρῷ ἁκισανῶ. κ. τ. λ.

HESEL. *Iberiam* constanter Graeci dixere, quae Latinis salutata Hispania. v. Ptolemaeus L. II. c. 4. Eam Phocaeenses, longis navigationibus primi inter Graecos usi, inveniunt, iudice Herodoto L. I. c. 163. Id de maritima ad Internum ora intelligendum, refert Polybius L. III. c. 37. Reliqua diu post cognita. Ab ea Iberia periplum suum inchoat Scylax. τῆς Ἐυρώπης εἰς τὰ πρῶτα Ἰβηρῃς, Ἰβηρίας ἴθι' ἢ καὶ ἁπλοῦς Ἰβηρῃς. Ab Ibero hoc fluvio regioni inditum nomen vulgo putant; alii ab Iberis, qui ex Asia a Caucasio monte illuc transfierant. Bochartus ex Phoenicium lingua petit. „ Nam Caucasios Iberos in Hispaniam venisse & regioni dedisse nomen, merae nugae sunt. Quid igitur? „ Hebraeis עבר *eber*, Chaldaeis עברא *ebra* vel *ibra* est „ transitus & quicquid est *ulterius*. Inde plurali עברין *ebrin* „ vel *ibrin* terminos & *fines* significat. Merito igitur *Iberi* „ dicti, qui ex Phoenicium sententia terrarum fines ultimos „ occuparunt; Hispani nempe, quorum urbem Calpen Tyrii „ putaverunt esse *τέρμωνας* τῆς οἰκουμένης, ut in Strabone „ habetur. v. Phaleg. L. III. c. 7. Graeci suo & hic indulgentes genio filium crearunt Herculis, a quo Iberorum nomen adsciscerent. Eustathius L. c. Καὶ τὸς γὰρ ἢ ὁ Ἰβηρ, παῖδ' Ἡρακλέους ἀπὸ βαβυλῶν γυναικὸς, ἐξ ἧν τὰ ἴθνη οἱ Κελτοὶ ἢ οἱ Ἰβηρῃς. Sub Romanis promiscue *Iberia* & *Hispania* dicta, v. Strabo L. III. p. 166. Marcianus Heracleota in periplo pag. 35. Eustathius L. c. Praevaluit tamen

Hispaniae nomen, ut vel ex L. III. c. 1. tum Melae tum Plinii intelligitur. cf. & Agathemerus L. I. c. 2. Mox reciso capite *Spania* quoque dicta. Ita in ep. ad Romanos legitur cap. XV. v. 24 & 28. Nec minus apud scriptores profanos. Sic Pseudo-Plutarchus in *Nilo*: *καίσας δὲ τῆς Ἰβηρίας, Πάντα κατέλιπον ἐπιμεληθῆν τῶν τόπων, ὅς τὴν χώραν ἀπ' αὐτοῦ Παρίας μολοίμασιν, ἢ οἱ μισθωσίταις παραγωγῆς Σπανίαν προσγέμισαν.* Atque hujus asserti sui testem adducit Sosthenem, in L. de rebus Ibericis. Ita porro *Σπανίαν* dicit Paeanius Eutropii metaphrastes. Neque ex lapidibus ea nominis forma exulat. Apud Muratorium in thes. Inscr. T. II. p. DCCCXIII. 5. ita:

D. M.

L. FADI. CORNVTI
TITL. MESSIANI
PRAEF. COH. V. EQ.
SPANORVM. TRIB. MIL.
LEG. V. MACED. H. AED
EX. TESTAMENTO
L. FADI. CORNVTI
PATRIS

in lin. 6. vitium haeret; pro H. AED. legendum censeo HAER. ut sit *haeres ex testamento*. porro p. DCCCLXI. 6.

LEG. VII. GEM. SPANIAE

Denique, ut hoc adjiciam, Ravennati anonymo *Spania*, *Spanorum regio*, *Spanicus oceanus*, *Spano-Guasconia* &c. utramque paginam faciunt. cf. demum & Stephanus Byz. v. *Ἰβηρίας*. Verbum de etymo. Rifum nobis debet lepida Graeculorum gens, quae cum Plutarcho a *Panie* deducere *Spaniae* vocem satagit. Bocharto l. c. *Spaniae* nomen verum antiquum & Genti vernaculum, sed a Phoenicibus acceptum videtur, ex quo dein per *πρόδισον* huic populo aequae ac Gallis consuetam factum. sit nomen *Hispaniae*. Credit autem a *cuniculo*, qui Hebraeis *שפן* *saphan*, nuncupatam *שפניא* *Spanija*. Id enim animalculum Hispaniae

quasi peculiare fuit. v. Varro de R. R. L. III. c. 12. & Plinius L. VIII. c. 29. 55 & 58. Aelianus de H. An. L. XIII. c. 15. &c. Catullum vero auctorem minus tuto adducit; ubi enim is carm. 38. v. 12. *cuniculosae* meminit *Celtiberiae*, ibi Vossius *Celtis perosae* substituere iubet. O.

Indi

Scholiasfes Dionysii ad orb. descr. v. 638. Ἐἰς τὸ μέσον δὲ ἀπώσης τῆς Ἀσίας ἤρθε περιέβηκεν ἀπὸ τῆς Παμφυλίδος γῆς ἀφ' αἰθέρος μίχεται καὶ Ἰνδῶν. Eustathius: Ὅτι ὁ Ταῦρος τὸ ἤρθε ἀφ' αἰθέρος ἐκ τῆς Παμφυλίας, ὡς ὄλιος δοξάζει, ἀχεται καὶ Ἰνδῶν ταρῆται διὰ πάσης ἤκειν Ἀσίας.

pars Asiae) codex Revii & editio Florentina: *Arabes Asiae*. Sed de Arabia nonnunquam Indiaque a poetis mentio est conjunctim facta, fatis apertas ob causas quidem; sic enim Propertius L. II. eleg. 8. vers. 19.

India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho;

Et domus intactae te tremis Arabiae.

Horatius L. III. od. 24.

Intactis opulentior

Thesauris Arabum & divitiis Indiae.

Claudianus in Eutrop. L. I. vers. 225.

Te grandibus India gemmis,

Te foliis Arabes ditent, te vellere Seres.

alii: verum tamen disjunctae sunt istae regiones Asiae, sicut nemo hoc nescit. HESSEL. Quum in omni hac gentium ferie nusquam recurat id *pars*, quumque vox *Arabes*, ex errore librariorum orta, ostendat longiorem vocem adfuisse, crediderim, Vibium scripsisse *Indi partis Asiae*. ut supra *Aegyptii partis Asiae*. Caeterum latissime patuit India olim patetque hodie, neque forsitan ulla est regio, de qua magis absurda finxerint veteres historiarum scriptores, ut ex Herodoto, Ctesia, Strabone aliisque patet. O.

Ityraei

vel *Itharaci*) de orthographia consulto Pierium, Taubmannum & Emmenessium ad Virgilii Georg. L. II. v. 448.

- - *Ityraeos taxi torquentur in arcus.*

Syri) sic MS. Rev. optime. Syrius enim est τὸ ἰθικὸν infulae Syri. HESSEL.

Syri) Stephanus: Σύροι, κεινὸν ὄνομα παλαιῶν ἰθικῶν. λέγονται καὶ Λευκόσυροι. Στραβῶν ἐκκαδικαίτη. Δοκεῖ δὲ ἀπὸ Βαβυλωνίας τῶν Σύρων τὸ ὄνομα διαλείπειν μέχρι τοῦ Ἰστικοῦ κόλπου, ἀπὸ δὲ τούτου μέχρι τοῦ Ἐυξείνου κόλπου. GRONOV.

usu sagittae periti) Lucanus quoque L. VII. v. 230.

- - *Ituraeis cursus fuit inde sagittis.*

& §14.

*Tunc & Ituraei, Medique, Arabesque, soluto
Arcu turba minax, nusquam recere sagittas.*

HESSEL.

Servius ad Virgilium *Ityraeos* interpretatur *Parthicos*; Probus, *Scythiae populos*, manifesto errore: legendum enim *Syriae*, uti notavit Scaliger ad Varronem. Forſan apud Probum legerat *Syriae* Vibius Sequester. Ituraea Lucae c. III. v. 1. cum Trachonitide ad Tetrarchiam Philippi spectabat. Auranitidem eandem esse Josephi Antiq. L. XV. c. 13. & alibi, arbitratur Cellarius L. III. c. 13. Strabo L. XVI. p. 755. post Laodiceam, quae ad Libanum est, Ituraeos recenset: τὰ μὲν ὄρητὰ ἔχουσι πάντῃ Ἰτουραῖοί τε καὶ Ἀραβες, κατοῦργοι πάντες. pag. seq. addit, in istorum regione speluncas deprehendi amplissimas, quarum una vel quatuor hominum millia possit recipere. Quae quidem res latrocinantibus Ituraeis addidisse animos videtur. Inter Cyrrhesticae populos recenset eos Plinius L. V. c. 23. cujus rei causa forſan in eo quaerenda, quod vicinorum Arabum instar sedem nonnunquam mutarent. Innatam genti ferociam incusat Cicero Philipp. II. c. 8. & 44. cf. Cellarius. Ad Syros recte Iturasos refert Vibius, Probum fecutus; Strabo enim loco, quem laudat Stephanus,

L. XVI.

L. XVI. scilicet pag. 749. hanc omnem regionem Syriae finibus includit. Μέρη δὲ (τῆς Συρίας) τίθεται, ἀπὸ τῆς Κιλικίας ἀρχαί μιν οἰκιστὴς ἢ τῶν Ἀμαίων, τὴν τε Κομμασηνὴν ἢ τὴν Σιλευκίδα καλουμένην τῆς Συρίας· ἐπιπέθε τὴν κοίλην Συρίαν· τὴν δὲ ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ τὴν Φοινικὴν, ἐν δὲ τῇ μεσογείᾳ, τὴν Ἰουδαίαν. Unde sint apud Vibium *Itharaci*, non video; ni sit error, legendumque, ut notavimus, *vel Iuraci*. Vix enim credere fas est, ad oppidum *Ithar*, quod Ptolemaeus in Arabia felice locat, respexisse vel Vibium vel librarium non neminem. O.

Kares

Carēs) editio Flor. recte. Graeci quidem κᾶρες vocantur, HESSEL. Simus in his faciles. Litterarum, quem Vibius sequitur, ordo ostendit, *Kares* heic scripsisse. Limites Cariae a variis varie definiti sunt. v. Cellarius N. O. A. L. III c. 3. sect. 5. Strabo L. XIII. p. 628. τὰ δὲ ἐξῆς ἐπὶ τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις, ἐμπλοκὴν ἔχει μέγιστα πρὸς τὸν Ταύρον, ὡς τὰ ἢ τὰ Φρυγία ἢ τὰ Λύδια ἢ τὰ Καρχαίκα ἢ ἐπὶ τὰ τῶν Μυσῶν, δυσδιακρίτως εἶναι παραπίπτουσα εἰς ἄλλα. Olim insulas habitasse & Minoi paruisse appellatosque *Leleges*, sed successu temporis transiisse in continentem & partem occupasse Joniae, Herodotus narrat L. I. c. 171. quorum conferendus Strabo L. XIV. p. 632. & 661. & Servius ad Virgilii Aen. L. VIII. v. 725. quem hic non sequitur Vibius. Ipsos Caras tamen huic traditioni non assentiri, addit Herodotus, sed sese aborigines putare & indigenas. Auctor gentis *Car* memoratur fuisse, *Myfi* frater *Lydi*que, triplicisque gentis commune delubrum extitisse *Jovis Carii*. Ibidem loci tria Caribus inventa tribuuntur; quod galeis cristas adligarint primi, clypeis signa adjunxerint itemque lora. cf. Strabo L. XIV. p. 661. In Aegyptum quum *Carēs* Jonaeque, piraticam exercentes, venissent sub Psammiticho rege, ab eo benigne excepti & ad delendos reges adhibiti, infra Bubastin ad ostium Nili Pelusiacum locati sunt, ubi

loca incoluere, *Castra* quae dicebantur. Eos Amasis postea in Memphin transtulit, corporisque custodes fecit & peculiarem locum, qui *Caricum* dicebatur, iis habitandum assignavit. v. Herodotus L. II. c. 152 & 154. & Stephanus Byz. Similiter Hanno Caribus usus *Caricum murum*, urbem, condidit in ora Libyae, v. ej. peripl. ed. Hudf. p. 2. Ex quibus omnibus patet, ingenii & industriae laudem isti genti jure meritoque ab Herodoto tribui. Fuit praeterea *Carica*, oppidum Cariae ipsius v. Plinius L. V. c. 29. *Caris*, urbs Phrygiae, teste Stephano. *Caria*, arx Megarensium, memorata Pausaniae L. I. c. 40. *Thracia Caria* regio, cujus oppidum Ceramus, eidem L. VI. c. 13. & Suidae in Hippomacho. Oppidum Lydiae *Carya*, & populus Colchici sinus *Carei*, de quibus Ptolemaeus L. V. c. 3. & L. VII. c. 1. ad Cares nihil attinent. Coronidis loco illud. A corrupto linguae Graecae usu, ut τὸ Βαρβαρῶν, ut τὸ Σοικιζῶν, sic & τὸ Καρῶν in proverbium abierat. v. Strabo L. XIV. p. 663. O.

Lydi

MS. Rev. & ed. Flor. *Lydi partis Asiae in Aegypto*. Τὸ *in Aegypto* hic praeter rem dicitur. HESSEL. Lydorum gentis auctorem *Lydum* mox ex Herodoto attulimus. Atyis filium fuisse, idem tradit L. I. c. 7. Aliis *Lud* fuisse videtur Semi filius, cujus mentio Genes. c. X. Bocharto Lydiae nomen a *Lud* derivare placet, in Phalege L. II. c. 12. idque ex ea ratione, quod Hebraeo לָדָה *declinare, obliquare, torquere*, Maeandri ambages & sinuosi flexus egregie exprimerentur. Abundet suo sensu. Prius *Maeonii* dicti fuerant, qui postea *Lydi*. Ita Herodotus l. c. Ἀπὸ τῆς Λυδοῦ τοῦ ἄνθρωπος ὁ δῆμος Λυδοῖ ἐκλήθη ὁ πᾶς ἔτος, πρότερον Μαιωνιακαίοντες. Inde Lydia ipsa prius *Maeonia*, idque, ut volunt, ab antiquo rege Maeone, patre Cybeles. v. Diodorus Sic. L. III. c. 58. Inde Homerus porro, Lydia oriundus, apud Horatium *Maeonius* audit. L. IV. ode 9. apud Martialem *Maeonides* L. V. ep. 10.

Et sua riserunt saecula Maeonidem.

Ludorum inventores habiti Lydi, teste Herodoto L. I. c. 94. Unde proverbii loca: a Lydis ludi. cf. Bochartus l. c. Deductam ab iis coloniam in Tuscos, idem auctor est. Eodem & mores suos secum tulere. Saltem Etruscos Romanis ludorum extitisse magistros, certum est; in monumentis quoque ejus gentis ludorum omnia plena sunt. Quid quod & *Maeonii* dicantur Hetrusci, audaciori tropo. Ita sane Silius L. VI. v. 607. Hetruriam *Maeonidum tellurem* & L. VIII. v. 484. incolae *Maeoniam gentem* appellat. O.

Lapithae

Lucretius L. VI. v. 396.

*Primus ab aequorea percussis cuspidē saxi
Thessalicus sonipes, bellis feralibus omen;
Exfluit; primus chalybem, frenasque momordit;
Spumavitque novis Lapithae domitoris habenis.*

Porro Lutatius ad Statii Theb. L. II. v. 563. *Lapithae*) *gentes Thessaliae* &c. & Philargyrius ad Virgilii Georg. L. III. v. 115.

*Frena Pelethronii Lapithae, gyrosque dedere
Impositi dorso, atque equitem docuere sub armis
Insultare solo & gressus glomerare superbos.*

ita: *Pelethronios Lapithas* ideo appellavit, quia sunt *Thessali*. *Pelethronium* antrum est, ubi Achillem Chiron erudit. Alii *Pelethronium* regem *Lapitharum* volunt. HESSEL. *Lapithas* Ixionem ac filium Perithoum pulsis Centauris occupasse & Pelion cum vicinia, itemque Perrhaebiam, auctor est Strabo L. IX. p. 439 & 440. cf. p. nostra 357. *Thessaliae* hi incolae primi frenasse domuisseque equos feruntur & bello fuisse strenui. Istius laudis Virgilium testem adduximus, hujus adducemus Homerum II. XII. v. 128.

Ἰσας ὑπερβύτους Λαπιθῶν ἀίχμητῶν.

De bellis, quibus pugnarunt cum Centauris, mentio facta

supra l. c. *Lapithen* urbem Thessaliae notat Stephanus Byz. *Lapithaeum* montem quoque in Laconia, memoratum & Pausaniae L. III. c. 20. Eidem porro *Lapithas* Arcadiae mons est L. V. c. 5. Cyprus *Lapithon* urbem & flumen habuit, teste Ptolemaeo L. V. c. 14. Δήκηθις v. Λάπηθ Scylaci salutatur aliisque. O.

Leleges

v. Virgilius Aen. L. VIII. v. 724. Ovidius met. IX. v. 643.

Caras & armiferos Lelegas - - -

Scholiasfes Homēri ad Il. L. X. v. 429. Λι) Ἐθνὸν Καρῶν, λέγει δὲ τοὺς ἐν Πεγαῶν πόλει Καρίας οἰκοῦντας. Servius ad Virgilio Aen. L. VIII. v. 725. *Lelegas*) *Thessalos*. *Lucanus de Thessalia*;

Mox Lelegum dextra pressum descendit aratrum.

Qui Servii locus facit, ut τὸ *Europae* MS. Revii & ed. Flor. ne videri possit esse de nihilo, attamen v. Täubmannum ad Virgilium. HESSEL. Ed. Flor. *Lelegas Cariae Europae*. Atqui Caria est in Asia. Cedro digna lectio MS. *Leleges Carii Europae*. Leleges habitabant Cariam in Asia; sed venerant ex Acarnania Graeciae, quae est in Europa. Strabo L. VII. p. 321. ὅτι δὲ (Λέλεγες) κλήθητις ἢ μετ' ἐκείνων (Καρῶν) ἢ χωρὶς, ἢ ἐκ παλαιῶν, ἢ αἱ Ἀετσίλους πολίταις δηλοῦσιν. Ἐν μὲν γὰρ τῇ Ἀκαρνανίᾳ φησὶ, τὸ μὲν ἔχουσιν αὐτῆς Κούρηας, τὸ δὲ προσεσπέθειον Λέλεγας, εἶτα Τηλεβόας. Ἐν δὲ τῇ τῶν Αἰτωλῶν, τοὺς νῦν Λακρούς, Λέλεγας καλεῖ· καλεῖται δὲ ἢ τὴν Βοιωτίαν αὐτοῦ φησὶν· Ὁμοίως δὲ ἢ ἐν τῇ Ὀρεινῶν ἢ Μεγαρίων. Ἐν δὲ τῇ Λευκαδίᾳ ἢ αὐτὸ λέγοντα τινὰ Λέλεγας ὀνομάζει, τοῦτου δὲ Θυγατέροῦ Τηλεβόαν, τοῦ δὲ πατρὸς δύο ἢ ἄκοσι Τηλεβόας· ὧν τινὰς οἰκῆσαι τὴν Λευκάδα· μάλιστα δ' αὖν τις Ἡσίοδον πιστεύσειν, ὅπως περὶ αὐτῶν ἐπιβίη.

Ἦτος γὰρ Λακρὸς Λελέγων ἠγήσατο λαῶν,

Τὸς ῥά ποτε Κρονίδης Ζεὺς ἀφίβη μεθ' αἶψα

Λελέους ἐκ γαίης ἀλτοῦς πάρε Δευκαλίανθου.

Τῇ γὰρ ἱστολογίᾳ τὸ Λελέους γεγονέναι τινὰς ἐκ παλαιῶν ἢ μ-

γῆδας, ἀντίτεταί μοι δοκεῖ· ἢ διὰ τὸ ἐκλειπόμεναι τὸ γένος.
 Ergo *Leleges Carii Europae*, hoc est, Leleges in Caria sunt Europaei. GRONOV. Lelegem, duodecim post Carem Phoronaei filium aetatibus, ex Aegypto in regionem adventasse Megarensium, eoque regnante indigenas Leleges appellatos, ex Megarensium ore refert Pausanias L. I. c. 39. Strabonem si audias L. VII. paullo ante verba a Gronovio recitata, universa Jonia olim a Lelegibus Caribusque habitata fuit, priusquam pellerentur a Jonibus. In cuius rei testimonium ad domicilia Lelegum in Milesiorum territorio residua & frequentes in Cariae locis inanes tumulos & sepulcra Lelegum, quae *Lelegia* dicantur, provocat. Idem Leleges ab aliis eisdem haberi cum Caribus, ab aliis eorum modo inquilinos & commilitones, perhibet. Respice ad ea, quae mox de *Caribus* dicta sunt. Postrema haec Strabonis verba ad interpretandum facient Vibium, qui hic Servium, quem alias sequitur, reliquit. Ostenditque Gronovius acute satis, etsi non forsan fat vere, qui potuerint *Leleges Carii Europae* dici. Forsan tamen scripserat noster: *Leleges Cares Europae*. Quod autem hic *Cares* vel *Carii* de fede, *Europae* de origine sit accipiendum, id vereor, ut satis ipsi probare possit Vibio Gronovius. Nusquam in tota hac ferie gentium ejus rei exemplum est. Ubicunque duplici declaratione utitur, statim nationem indicat, ad quam ista gens spectet, dein addit, in quam orbis parte natio sita sit. Sic: *Lapithae Thessali Europae*. sic: *Numidae Mauri Libyae* &c. Vereor proinde, ne locus hic noster corruptus sit, ac pro *Europae* legendum sit *Asiae*. O.

Lucani

Ab Sabinis descendere Lucanos per Samnites tradit Strabo L. V. p. 228. Ἐστὶ δὲ ἢ πηλοῖστον γένος, οἱ Σαβῖνοι ἢ ἀνιόχθονες· τούτων δ' ἀποικοὶ Πικεντῖνοι τὴν ἢ Σαρνῖται· τούτων δὲ Λευκανοὶ, τούτων δὲ Βρήττιοι. Idem L. VI. p. 254. Οἱ δὲ Λευκανοὶ τὸ μὲν γένος ἐκ τῶν Σαρνῖται. Ποσειδωνιατῶν δὲ ἢ τῶν συμμάχων πρῶτισταίς πολέμῳ, κατήγον τὰς πόλεις αὐτῶν.

Quibus limitibus finita sit Lucania, tradit ib. p. 255. & Plinius L. III, c. 5. Oppida Lucaniae recenset Ptolemaeus L. III. c. 1. Reliquis ampliorem facit Lucaniam Mela L. II, c. 4. Horum errores itemque Scylacis in periplo indicat Cluverius Ital. ant. L. IV. c. 14. Magnae Graeciae olim accensita fuit. cf. Alex. Symm. Mazochii diatriba de Magna Graecia, praemissa ejusdem commentariis in tabulas aeneas Heracleenses. Ex Leandri sententia hodie dici *Basilicata*, quae fuerit Lucania, tradit Ortelius. At regio regioni haud recte respondet; diversissimi sunt limites. Reliquis scriptoribus Graece Λευκανὸν dicuntur; Ptolemaeo Λευκανί, O.

Lycii

Eustathius ad Dionysii orbis descr. v. 847.

Πρὸς δ' ἄλλα κεκλιμένη Λύκιοι χθόνα ταπεινάσι,

Πάνθου ἐπὶ προχῶσιν, εὐρείου κόσμου.

Ἐνθα βαθυκρήμιοι φαίνονται ἕρπαι Τάυρου,

Παρφύλων ἢ μέγλα· Κράγος δὲ ἰσημίζουσι.

Ἵτι Λύκιοι τὸ ἔθν. καὶ ἄτινας καλεῖται ἀπὸ Λύκου τοῦ Πανδίωνος διαβαίοντες εἰς τὴν Ἀσίαν. HESSEL. Ista ex Herodoto sua facit Eustathius. Scilicet is Clius c. 173. olim regionem *Milyadem*, incolas *Milyas* vocatos tradit itemque *Solymos*. Pulsum dein a Minoe fratre Sarpedonem coloniam e Creta deduxisse in Milyadem, gentemque tum dictam *Termilas*. Accessisse ad Sarpedonem paullo post Lycum, Pandionis filium, & ipsum a fratre Aegaeo pulsum Athenis, atque ab eo progressu temporis *Lycios* esse vocitatos. Addit Lycios partim Caricis, partim Creticis legibus uti. cf. Strabo L. XII. p. 573. Stephanus Byz. Lyciam a Lyco dictam ab ea, cui Sarpedon praefuit, diversam fuisse existimat. Eustathius quoque ad Iliad. L. V. v. 173. Lyciam in minorem majoremque distinguit. Unam fuisse eandemque Lyciam, sed quae Ciliciae fuerit contermina, disputat H. Vossius ad Melae L. I. c. 15. Ut ad antiqua Lyciae gentis nomina redeam, *Solymos* apud Homerum dictos notat Strabo, Iliad. L. VI. v. 184. ubi Bellerophontes in Lycia

Ἰσολόμοισι μαχίστατο κυδαλίμοισι.

Lucii in antiqui marmoris fragmento apud Gruterum pag. MIX. n. 5. Latine salutantur, qui ibidem Λύκιοι Graece.

BENIVOLENTIAE. BENIFICIQ. CAΥSSA
ERGA. LVCIOS. AB. COMMVN

paullo inferius

ΑΡΕΤΗΣ ΕΝΕΚΕΝ ΚΑΙ ΕΥΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΩΝ ΛΥΚΙΩΝ

Tandem Lycia quoque intelligenda, ubi Ravennas anony-
mus L. II. c. 16. habet *Lusia Joniae Cariae*. O.

Massyli

Servius ad Virgiliti Aen. L. VI. v. 60. *Massyli sunt Mau-
ri. Unde speciem pro genere posuit. Nam Aeneas ad Afri-
cam venit; cujus partem constat esse Massyliam: mediterranea
enim pars est Mouretaniae. Unde a parte totum accipere de-
bemus.* Lutatius ad Statii Theb. L. VIII. v. 124. *Massyli-
ta gens Africae mediterranea leonibus plena.* cf. & Lucanus L.
IV. v. 682.

*Et gens, quae nudo residens Massylia dorso
Ora levi flectit, frenorum nescia, virga.*

HESEL.

Videbis quae Cellarius de hoc populo nomade habet G.
A. T. II. L. IV. c. 5. Equidem istum non differre putarim
ab iis, quos *Maxyes* salutatos Herodotus ad occasum Trito-
nidis lacus collocat. Maxyes illi, quorum nomen statim
Graeco dein & Latino more terminatum est, regionem ha-
bitabant, bestiis ferisque abundantem, erant caeterum agri-
colae v. Herodotus L. IV. c. 191. s. CROIX. *Massyli
& Massaezyli* duae gentes Numidiae. Hi ad occasum, isti
ad ortum morabantur; utrique νομάδων vitam vivebant.
Dionysius perieg. v. 186.

Τοῖς δ' ἐπι δὴ, Νομάδων καταπίπτειν ἀσπίδα φύλα.

Ἐθα Μασσαυλίαι τε καὶ ἀγρονόμοι Μασσυληες

Ἐσκέτα σὺν πασὶν αἰ' ἠπειρὸν τε καὶ ὕλην.

Νόμοιοι βίότοιο κελὴν καὶ ἀεικία θήρην.

cf. & Livius L. XXVIII. c. 17. Massæfylorum regio a fluvio Molochath incipiebat, teste Strabone L. XVII. p. 829, & ad Tritum (sic supplet Casaubonus) usque, confinium ipsorum & Massælibyum, quos Strabo pro Massylis ponere videtur, abit. Massæfylorum gens Plinii aevo extincta fuit. v. L. V. c. 2. Massylos ibidem c. 4. recenset. De Polybiâ loco citato a Stephano v. Berkelius ad hunc & Cellarius l. c. O.

Mauri

Ad Dionysium perieg. v. 184.

Ἄλλ' ἤτοι πυμάτην μὲν ἐπὶ γλαχίνα νέμοισα

Ἄγχου σηλῶν, Μαυρουσίῳ ἔθια γαίης,

Scholiasfes: Ἄλλ' ἐπὶ μὲν τὴν ἰσχάτην γωνίαν τοῦ τετραπλεύρου ἐκείνου ἄμαλῳ τῆς Λιβύης γῆς ἐγγύς τῶν σηλῶν οἱ Μαυρούσιοι κατοικοῦσιν. & Eustathius ad vers. 185. Ὅτι περὶ τὴν ἄκραν γλαχίνα, ἧ ἐστὶ γωνίαν, τῆ ῥηθέντῳ Λιβυκῆ τραπεζίαι ἀήματῳ ἀγχῆ τῶν σηλῶν οἰκοῦσιν οἱ Μαυρούσιοι, ἕς ἢ Μαύρος οἱ ῥαιδοὶ ἔλεγον. HESSEL. A Massæfylis Numidis Mauros distinguit fluvius Molochath, secundum Strabonem L. XVII. p. 827. Rēgio Mauretania vel Μαυρούσια; incolae Mauri, Graecis Μαυρούσιοι. Divisionem Mauretaniae in Caesariensem & Tingitanam jam non moror. Vihio Maurorum nomen latius patet, quam vulgo solet; videtur enim omnem maritimam Africae partem iis adscribere; ut supra notavimus. Hinc Barcaeos, & Numidas Mauris accenset. imo Garamantes quoque, interioris Lybiae populos, refert eodem. Mores Maurorum ad elegantiam totos compositos profequitur Strabo l. c. p. 828. In his: καλλοπιζονται δ' ὁμῶς κόμης ἐμπλοκῆ ἢ πάγωνι, ἢ χρυσοφορέα, σμήξει τὲ ὀδόντων ἢ ὀνυχισμῶ &c. Cui narrationi ex monumentis non mediocre robur accedit. Probe cincinnatos calamisratosque principes ex ea gente viros gemmae sistunt. Exemplo sit Juba apud Lippertium Mill. II. n. 291. cf. & Spanhemium de V. & P. N. O.

Magempuri

Solus sibi hic relictus est Vibius, neque quicquam occurrit uspiam, quod ad declarandam ejus doctrinam facere possit. O,

Marfi

Isaac. Tzetzes ad Lycophronem vers. 1275. Φόρμη δὲ λίμνη. ραδῖος φ' ἀπὶ χυσα τῆς Ῥώμης. Μαρσὸν δὲ ἴθι' Ἰσουλίας παρὰ ταύτην τὴν λίμνην οἰκῶντες. Cruquianus enarrator Horatii ad epod. L. od. 5. vers. 76. *Marfi autem Italiae populi ita venenorum fuere periti, ut & saliva soliti sunt etiam morsus curare serpentum.* & ad od. 16. vers. 3. *Marfi) Populi Italiae bellicosi Romanis diu fuere infesti, quibus primi moverunt bella socialia.* HESSEL. Φόρμη λίμνη apud Lycophronem est Fucinus lacus in Marfis. v. pag. nostra 168 & 252. Locus Horatii prior

- - nec vocata mens tua

Marfis redibit vocibus,

alludit ad vim ei genti tributam, qua carminibus *incensio-*
nibusque & herbarum succis facere noverant medelarum mira-
cula, auctore A. Gellio N. A. L. XVI. c. 11. Porro autem;
Gentem Marforum serpentibus illaeram esse, nihil mirum: a
Circes filio genus ducunt, & de avita potentia deberi sibi sen-
tiant servitium venenorum, ideoque venena contemnunt, quae
verba sunt Solini cap. 8. quibus quae succedunt, leges
pag. nostra 264, ubi de *Angitiae nemore*. Conferenda cum istis
egregia loca, Virgilii L. VII. c. 750. & Sillii L. VIII. v.
497. Alias Marforum gentis conditorem perhibent Marfyam.
v. Plinius L. III. c. 12. Plura dabit Cellarius Ital. ant. L.
II. c. 15. Virtutem bellicam, laudatam in Marfis ab Ho-
ratio Ep. od. 16.

Suis & ipsa Roma viribus ruit,

Quam neque finitimi valuerunt perdere Marfi. &c.

Marficum, ad quod alludit, bellum comprobavit. Caer

terum Marfos cum Vestinis, Marrucinis, Pelignis, Aequis & Hernicis ejusdem fuisse generis, Cluverius demonstrare fatagit. O.

Medi

Parthiae) MS. *Thraciae* non bene. cf. Lucanus L. VIII. v. 298. HESSEL. Ita quum judicares, non cogitabas, mi Hesseli, de Maedis Thraciae populis sermonem Vibio esse posse. Ut enim non eam inficias, plana esse omnia & extricata, si legas: *Medi Parthiae proximi*, ita tamen communis scriptorum librorum consensus efficit, ut rejectam ab Hesselio lectionem non prorsus spernendam existimem, quippe quae egregium sensum queat admittere. Scilicet infra Pangaeum Thraciae montem, de quo supra pag. 32 & 357. regio fuit *Maedica*. cf. Livius L. XXV. c. 25. & L. XI. c. 22. & Ptolemaeus L. III. c. 11. Incolae dicti *Maedi*. Polybius exc. L. X. c. 38. τοὺς προσερῶνας τῆ Μακεδονίᾳ Θρᾷκας ἢ μάλιστα τοὺς Μαίδους ἐπιβολᾷ ἔχουσιν ὡς ἑμβαλοῦνας ἐπὶ Μακεδονίᾳ. cf. & Plinius L. IV. c. 11. & Stephanus Byz. Itaque versus Macedoniam sita fuit *Maedica*, ut ergo facile *Maedi Thraciae proximi* dici potuerint Vibio. Si quis repomat, *Maedos* diphthongo, *Medos* Vibii simplici elemento exprimi, respondebimus statim, apud Aristotelem de mirab. aud. & apud Strabonem quoque L. VII. p. 316. eandem scribendi formam, erroneam forsitan, deprehendi. Dein cogitandum est, libros nostros Vibii scriptos ex eo fere esse aevo, quo diphthongorum usus exulabat, reductus demum, ceu novimus, diphthongandi arte Guarini Veronensis. O.

Morini

Ad Virgillum Aen. L. VIII. v. 727.

Extremique hominum Morini, Rhenuſque bicornis.

Servius: *Morini*) *Populi in Galliae finibus, qui Britanniam spectant, proximi Oceano.* HESSEL. Effatum Vibii nomen ipsum declarat. *Morini*, prorsus ut *Armorici*, a Celtico *mor*

vel *moer* dicti, quod *mare* designat, a situ ad mare sic salutati sunt. Qua parte fuerint Galliae Belgicae, docet Strabo L. IV. p. 194. ubi hinc ad mare sitos refert, illinc ad Arduennam silvam pertingere. De Iccio Morinorum portu nota est controversia. Oppida non habuisse gentem Caesaris tempore, sed in tuguriis habitasse, ex Dione Cassio constat L. XXXIX. c. 44. postea struxisse urbes, Ptolemaeus ostendit & itineraria. cf. Cellarius N. O. A. L. II. c. 3. sect. 15. Q.

Numidae

Lucanus L. IV. v. 676.

populi tot castra sequuntur,
Autoles, Numidaeque vagi, semperque paratus
Inculto Gaetulus equo - - HESSEL.

Indigena sit Numidarum adpellatio, an a Graeco *Νομάδων* derivanda, disputant. Plinius L. V. c. 3. vulgarem & apud veteres receptam opinionem sequitur; *Ab Ampsaga Numidia est, Masinissae clara nomine, Metagonitis terra a Graecis adpellata: Numidae vero Nomades a permutandis pabulis, mapalia sua, hoc est domus, plaustris circumferentes.* Negat haec If. Vossius ad Melam. L. I. c. 6 & 7. ostenditque Metagonitin nunquam dictam esse Numidiam, deinde *Νομάδων Λιβυκῶν* nomen apud veteres multo latius patere quam Numidarum. Tandem joculari esse errorem interpretis Strabonis, qui ubique, etiam in Scythia, ubi *νομάδων* est mentio, Numidas substituit. Cellarius L. IV. cap. 5. barbarae regioni barbarum nomen fuisse, non dubitat, cui Graeci scilicet istud similis fere soni nomen Nomadum substituerint. Quam diversa sit diversorum auctorum Numidia, apud eundem scite explicitum habes. Cur *Mauris* vocet Numidas noster, paullo ante diximus. Vere scilicet ex Tertulliani testimonio, contra Judaeos c. 7. fueret *Gaetulorum varietates & Maurorum multi fines.* O.

Ofci

Virgilius L. VII. Aen. v. 730.

Oscorumque manus

ad quem locum Servius: *Capuenses dicit, qui ante Ofci appellati sunt, quod illic plurimi abundavere serpentes.* Respicit ad nominis originem, de qua Stephanus Byz. Ὀσκιόι, ἔθνος Ἰταλίας - - οἱ μὲν, ἅτι γλώττας συνήμζαν, ἀπὸ τοῦ ὄπος, ut supplet Berkelius, οἱ δὲ, ὅτι Ὀφικιοί, ἀπὸ τῶν ὄφρων, Festus *Opicos, Oscos & Obscos* dictos refert, & *ofcum* pro *sacro* acceptum esse; *Opscum* occurrere apud Ennium;

De muris res gerit Opfcus.

ab Obsco quoque derivari *obscoenum*, quod isti genti usus fuerit frequentissimus spurcarum libidinum. Haec Grammaticorum hominum commenta. Audiamus historicos. In Campania habitasse scribit Plinius L. III. c. 5. Strabo L. V. p. 242. supra Campaniam Samnitum Oscorumque montes jacere narrat. Qui montes quales sint, disputat Cluverius It. ant. L. III. c. 9. Ita saltem Samnitibus proximi fuerunt Ofci, etsi Vibius forsitan minus recte Ofcos ad Samnites ipsos referat. Cognationem tamen quandam ac necessitudinem inter utramque gentem intercessisse, vel inde patet, quod Ofce locutos Samnites constat. Cujus rei exempla sunt in vocibus *Mediafuticus* vel *Medixfuticus* & *Mamers.* cf. Livius L. XXIV. c. 19. & L. XXVI. c. 6. item Festus in voce *Mamertini.* Ofci iidem ne fuerint olim, qui *Opici* & *Aufanes*, quaesitum esse narrat Strabo l. c. Cluverius omnino *Opicorum* antiquum nomen, Graecis frequentatum, successu temporis a Romanis in nomen *Obscorum, Opscorum, Oscorum* esse correptum ostendit. Strabonis aetate Oscorum gens defecerat, neque quicquam ejus erat superstes, praeter Sidicinios, v. L. c. p. 233 & 237. Restabat tamen Oscorum lingua apud Romanos, Ἴδιον δὲ τι τοῖς Ὀσκειοῖς καὶ τὰ τῶν Ἀυσονίων ἔθνη συμβέβηκε τῶν μὲν γὰρ Ὀσκειοῖν ἐκλειπόμετων, ἢ διὰ λέξιν μὲντι παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἄγε καὶ ποιήματα σκηνοβατῆσθαι κατὰ τινα ἄγῶνα πάτεροι καὶ μμηλογῆσθαι τῶν δὲ Ἀυ-

οἰωνοῦ &c. Taciti quoque aevo *Osci ludi* Romae agebantur. v. *Annal.* L. IV. c. 14. Quales fuerint, videbis apud *Livium* L. VII. c. 2. Lingua ipsa, quae rustica prorsus est habita, v. *A. Gellium* L. XVII. c. 17. deinceps in desuetudinem abiit, cujus fragmina ex *Comicis* aliisque corrasa, ingenii tentandi causa eruditorum nonnulli ad concinnandum perpetuum sermonem transfulerunt. Extat *Mariangeli Accursii* dialogus, *Oscus & Volscus*; *Jul. Caes. Scaligeri* liber *Tertismatum* in poematibus; *Jac. Balde* *Drama Oscum*; *Philoxeni Gonaei* vel potius *Casp. Barthii* carmen *Oscum*; de quibus v. *Morhofii polyhistor.* T, I. L. IV. cap. 9. Serio magis rem egit nuper *Vir* in republica litteraria clarissimi nominis *J. B. Passerius*, rursus in lucem edito singulari specimine linguae *Oscae*, quod superest *Nolae* in marmore musei *Seminarii*, fol. *Romae* 1774. Lapis iste, qui inter rudera veteris civitatis *Abellae* in *Campania* haud longe ab urbe *Nola* diu jacuit, protractus tandem & ibi, ubi dictum est, conlocatus, ad regundos fines inter *Abellanos* *Nolanosque* pertinet, prodierat statim cura *Gorii* in symbolis ejus litterariis; dein a *Passerio* expositus, *Viro* perquam Reverendo, *Stephano Borgiae*, *S. Congregationi* de propaganda fide a *Secretis*, dicatus est, cujus munificentia laudata ejus interpretatio superiori anno in meam librariam supellectilem convolvit. De *Oscis* praeterea, eorum origine, sede, lingua, moribus praeclare disserit *Camillus Peregrinus* in *Campania felice* *Diff.* IV. cap. 5. O.

Parrhasii

Ita Graece Παρρᾶσις quamplurimum. v. *Scholiales* *Pindari* ad *Olymp.* od. 9. vers. 143.

Τὰ δὲ Παρρᾶσιον πρῶτῃ

Θαυμάσιος ἐὼν φάνη

Ζῆτος ἀμφὶ πατήγουσαν Λυκαίων.

Τέλειον ἐν τῇ δὴμορ τῆς Ἀρκαδίας. Παρρᾶσις γὰρ μέρῳ τῆς Ἀρκαδίας. *Servius* ad *Virgilij Aen.* L. XI. vers. 31.

Qui *Parrhasio* *Evandro* armiger ante fuit -
Arcadio, a civitate *Arcadiae*, quam *Donatus* vult a *parrha*
 avi distam; quod procedit, si *parrha* nomen est *Graecum*:
 si autem *Latinum* est, stulte sensit. Nam *Graecum* nomen ety-
 mologiam *Latinam* non recipit. Alii *Jovis* filium *Parrhasium*
 dicunt, qui habuit *Arcadem* filium, ex quo primo *Parrhasi*,
 post *Arcades* dicti sunt. Sane *Arcadum* genera fuerunt quatuor,
Parrhasiorum, *Maenaliorum*, *Azaronum*, *Cynethorum*. Alii
 non *Exanas* & *Cythenos*, sed *Axanes* & *Cyneros* dicunt,
 HESSEL. Semper per geminatam litteram *r* scribitur,
 GRONOV. Teste *Strabone* L. VIII. p. 488. inter anti-
 quissimas *Arcadiae* gentes fuere *Parrhasii*, a monte *Parrhasio*
 sic dicti, cujus meminit *Hesychius*: Παρρᾶσιον, ἄρθ. Ἀρκαδίας.
Nemus Parrhasium laudatur *Silio* L. VII. v. 163. *Urbs Par-*
rhasia *Homero* L. II. in catal. nav. v. 115. *Plinio* L. IV.
 c. 6. & *Nonno* in *Dionys.* L. XIII. v. 291. *Regio Parrha-*
sia est montibus obsita, in qua *Jovem* enixa *Rhea*, secun-
 dum *Callimachum* in hymno in *Jovem* v. 9.

Ἐν δὲ σι Παρρᾶσιν ῥεῖν τέκνῳ, ἤχι μάλιστα
 Ἔσκει ἄρθ. θάμνωσι περισσῆς ἰθὺς ὁ χῶρθ.
 Ἴερὸς

Nominis originem a *Parrhasio*, filio *Lycaonis* deducunt, v.
Stephanus Byz. h. v. *Pan Lycaeus* apud *Parrhasios* potiffi-
 mum cultus. v. *Virgilius* L. VIII. v. 344. *Jovis* item *Ly-*
caei panegyris ibi haberi solita, teste *Pindaro* loco cit.
Parrhasis arctos *Ovidio* L. I. *Trist. eleg.* III. v. 47. ex ca-
 dem dicta ratione, ex qua *Erymanthis*. v. supra pag. 321.
 Inde porro *Parrhasia virgo*, *Parrhasides stellae*, & sic porro. O.

Pannonii

Ovidius trist. L. II. vers. 22.

Nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda.

Finitimae videlicet nationes fuerunt & propinquae *Panno-*
niorum & *Illyriorum*. Posterioribus demum temporibus ha-
 buit *Illyricum*, ut in breviario *Sexti Rufi* sive *Rufi Festi*

de victor. & provinc. pop. Rom. cap. 8. est, *septem & decem provincias: Noricorum duas, Pannoniarum duas, cetera. Illyrici provinciae*, ut in libell. provinc. Rom. pag. 79. edit. Hal. Magdeburg. 1698. est, XIX fuerunt: *Dalmatia supra mare, Pannonia prima, (Pannonia secunda,) in qua est Sirmium, cetera. Regiones XI*, ut in eod. libell. pag. 73. est, *imperii Romani fuerunt: Italia, Gallia, Africa, Hispania, Illyricum, cetera.* Editorem vide Cellarium: ejus autem geographiam medii aevi, quam appellat, si edita est, suum lumen nostris quoque Vibianis foenerare posse certo scio. Ita nolo ad vetustiores regionum descriptiones exigas omnia, quae Vibius noster ex multis poetis non unius saeculi *κατὰ ἀλφειῶντος* ordinavit, quippe homo aetatis incertae. HESSEL.

De Illyricis gentibus v. Palmerius Graec. ant. C. 14. In illis non occurrunt Pannonii, quorum vasta regio, Illyrico vicina, ut videre est apud Ptolemaeum L. II. c. 15. 16: in errorem induxit Vibium. Ceterum Pannoniis multi populi debent originem. v. Strabo L. VII. p. 217. s. CROIX.

Acu rem tetigit Hesselius. Jussu Valentis breviarium suum concinnavit Sextus Rufus; proinde prior tempore est Vibio, qui ipsius distributionem secutus videtur. Simile exemplum jam adfuit supra in *Haemimonte* pag. 328. Pannoniae fines egregie signat Jornandes de reb. Get. c. 50. *Pannonia in longa porrecta planicie habet ab oriente Moesiam superiorem, a meridie Dalmatiam, ab occasu Noricum, a septentrione Danubium.* Graeci *Παννῶνιαν* itemque *Παιονίαν* dixere, incolas *Παννῶνιους* & *Παιονίους*, qua de re v. Cellarius L. II. c. 3. O.

Philyridae

Philyres, quorum mentionem fecit Dionysius orb. descript. vers. 766, scholiastes Dionysii, Priscianus perieg. vers. 740, Stephanus Byzantinus v. *Φίλυρες* & alii; vide sis Luc. Holstenium ad Stephanum Byzant. ac Lamp. Alardum ad Valerium Flaccum L. V. vers. 152. Philyres, inquam, sunt haud paullo notiores hominibus litteratis, quam isti

nostri Phylliridae. Quod autem modo laudatus dicit Holstenius *Philyram Oceani filiam, Saturni conjugem, Chironis matrem* a scholiaste Apollonii Rhodii ad L. II. vers. 1235. esse dictam: est quidem ibi ad sensum verborum, ut dicit; sed ipsa Graeca verba, quae convertit in Latinum, sunt *χορίς* ad L. II. vers. 395. Quapropter in Holstenian. not. & castigation. postum. hic mihi videtur turbatum nescio quid.

in Venetia) Forte *in Thessalia*. Simlerus. HESSEL.

Philyrides vel *Philyrides* dicitur Chiron Ovidio de arte am. L. I. v. 11.

Philyrides puerum cithara perfecit Achillem.

verum non a loco sed a matre, quippe Saturni ex Philyra filius fertur. *Philyra* Nympha Callimacho in hymno in Iovem v. 36. forsan & fluvius in Arcadia fuit. Juxta Pontum quos habet *Philyres* Stephanus, a Philyra priori nominatos, vix dubito, quin nostri sint *Philyridae*. Audi verba: *Φιλυρες ἴθι' πρὸς τῷ Πόντῳ, ἀπὸ Φιλύρας τῆς μητρὸς Κρόνου. Τὸ θηλυκὸν Φιλυρῆς, ἢ Φιλυρῆις, πλεονασμῶ τῷ η. Δύναται ἢ ἀπὸ τοῦ Φιλύρη Φιλυρήτης εἶναι.* En ergo *Philyres* & in foeminino *Philyrides*, item *Philyretes*. Quis non videt, *Philyridas* nostri parum differre? At Vibius, inquires, *in Venetia*; Stephanus *prope Pontum* ponit. *Venetos* muta in *Henetos*, & res erit confecta. Hi prope Pontum & in Paphlagonia morabantur, teste Strabone L. XII. p. 543. ipsorumque postea coloni, Antenorem secuti, in intimum maris Adriatici sinum pervenisse & genti Venetorum dedisse originem feruntur. cf. cum Strabone Livium L. I. c. 1. Meo nunc periculo apud Vibium lege sic:

Philyridae Asiae in Henetis.

Inscitiae librariorum debemus, quod Henetis Venetiam, Asiae Europam substituerint. *Thessaliam* ut inducere pararet Simlerus, ei rei quoque, puto, Stephanus ansam subministravit. Illi est *Φυλλοῦς πόλις ἐν Θεσσαλίᾳ - - οἱ οἰκοῦντες Φυλλοῖς*. Sed difficile tamen foret negotium. Unum illud restat, ut ad meam qualemcunque stabilendam conjecturam

locus

locus quis poëtae aut scholiastae producat, quo Philyridae tribuantur Henetis. Interim aliquid omnino praestant praesidii Dionysius perieg & Valerius Flaccus Hesselio citati; contra Apollonio Rhodio memoratur *Philyreis insula*, quae huc non facit. O.

Rutuli

Silius Ital. L. VIII. v. 358:

*Faanigenae socio bella invaserè Sicano,
Sacra manus Rusuli, servant qui Daunia regnà
Laurentique domo gaudent & fonte Numici.*

iidem *Daunii*) Servius ad Virgilio Aen. L. VIII. v. 151:
*Gens eadem, quae te crudeli, Daunia, bello
Insequitur.*

Daunia) Rutula, a Dauno. HESSEL. Mela L. II. c. 4.
Tum Italici populi, Picentes, Frentani, Dauni, Appuli, Ca-
labri, Salentini. GRONOV. In notanda lectionis varietate excidit mihi istud, quod heic adjectum velim, ab Hesselio monitum

iidem Dauni) MS. Revii. *id est Dauni.*

Daunus iste Turni, cujus bella cum Aenea ex Virgilio nota, pater fuit. v. Aen. L. XII. v. 22. unde Turnus *Daunius* heros audit. L. XII. v. 723. natio Rutulorum *gens Daunia* l. c. Juturna, Turni soror, Dauni filia, *Dea Daunia*, L. VIII. v. 146. Rutuli exiguum de caetero angulum incolebant inter Lanuvinos, Laurentes, Antiates & Coriolanos Volscos. cf. Cluverius Ital. ant. L. III. cap. 5. O.

Seres

Horatius L. I. od. 12. v. 55.

Sive subjectos Orientis orae Seras & Indos.

HESSEL,

Si unquam, hic certe excusari meretur Vibius, quod vage & dubitanter loquatur de Seribus. Solus est Ptolemaeus, qui paullo fufius eam regionem descripserit. v. L. VI. c. 16.

Situs ejus hodieque Geographis crucem figit. v. tamen Cel. D'Anvillii dissertationem *sur la Sérique des anciens*. Mém. de l'Acad. des Inscrip. T. XXXII. s. CROIX. *Catayae* nunc respondere creditur. Orosius L. III. c. 24. adscribit Indiae. Heliodorus alios quoque Seras habet in Aethiopia L. IX. p. 434. ubi Oroondates dicitur adversus Hydaspem; ducem Perfici exercitus, τὸ Βλεμμύων ἢ Σηραῖν ὀπιλιτικὸν προβαίξας. Eum sequitur Lucanus, a Jos. Scaligero ad Manilii L. I. v. 19. intempestive reprehensus L. X. v. 292. ubi de Nili cursu :

*Teque vident primi, quaerunt tamen hi quoque, Seres
Aethiopumque feris alieno gurgite campos. O.*

Sabaei

v. Dionysius perieg. v. 958. ad quem locum scholiastes: Ἰπὸ δὲ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης τὸ πλεῖρον καλοῦνται οἱ τε Μαιναῖοι ἢ οἱ Σάβαιοι ἢ ἀγγίγγοι, ὅ ἐστι γείτοες, Κλιθβηνοί. Τούτων μὲν περὶ τὴν Ἀραβίαν ἕξασία ἢ περισσὰ καλοῦνται ἔθνη. porro Virgilius Aen. L. I. v. 416. de Veneris templo Paphio.

- - - *ubi templum illi centumque Sabaeo
Thure calent arae fertisque recentibus halant.*

ubi Servius: *Sabaeo) Arabico. Arabiae autem tres sunt, inferior, petrodes, eudaemon, in qua sunt populi Sabaei.* cf. & Virgilius Aen. L. VIII. v. 705. Horatius L. I. od. 29. v. 3. Demum Valerius Flaccus, qui L. VI. v. 138. vocat

- - - *turiferos, felicia regna, Sabaeos.*

HESSEL.

Audiisse suffecerit Strabonem L. XVI. pag. 778. Συναπταῖ δ' ἡ τῶν Σαβαίων ἰουδαϊμοειστάτη μεγίστη ἔθνος, παρ' αἷς ἢ σμύρνα, ἢ λίβανος, ἢ κιννάμωμον· ἐν δὲ τῇ παραλία ἢ βάλλισαμον &c. Oppidum princeps *Saba*, de quo Ptolemaeus L. VI. c. 15. Diodorus Sic. L. III. c. 47. &c. cujus mentio quoque i Reg. X. v. 1. & Jerem. VI. v. 20. Apud Ravennatem anon. vocatur *Sabea*. Sunt porro & alii *Sabaei* in Perlide, memorati Ptolemaeo L. VI. c. 4. apud

quem tamen in vulgatis eorum loco leguntur *Stabaei*. Sed *Sabaeos* esse omnino, vel ex Dionysio perieg. patet, cui memorantur v. 1069. Ravennati quoque anonymo in his partibus est regio vel, ut dicere solet, *patria, quae dicitur Parthia, quae habet infra se provincias, id est Chorasimon, Soccidianon, Sabeon &c.* L. II. c. 4. Porro in Media apud Ptolemaeum sunt *Σαβαῖοι βωμοί*. L. VI. c. 2. Dein penes Indos, inter Cophen & Hydaspem fluvios, Dionysius v. 1141. *Sabaeos* collocat. In *Colfo Arabico* - - qui mare rubrum dicitur, sunt *insulae, Sabeone major, Sabeon mediana, Sabeon minor*, ut narrat Ravennas anon. L. V. c. 18. cf. Plinius L. VI. c. 28. Demum & in Thracia extitisse *Sabaeos*, unde *Baccho Sabazio* nomen ortum, testatur Eustathius ad Dionysium perieg. v. 1069. & in Libya *Sabae* oppidum occurrit apud Ptolemaeum L. IV. c. 6. O.

Sauromatae

Europae) atque Asiae; versantur enim ad utramque ripam Tanaidos, qui separat Asiam ab Europa, Sauromatae sive Sarmatae, Dionysius orb. descript. vers. 14.

Ἐυρώπῃν δ' Ἀσίης Τανάϊς διὰ μέσον ὀρίζει

(Ὅς καὶ ὁ ἰλισσόμενος γαίης διὰ Σαυροματῶν,

Σύριλαι ἐς Σκυθίην τε ἢ ἐς Μαυώτιδα λίμνην)

Πρὸς βορέην.

Scholastes: τὴν δὲ Ἐυρώπῃν ἢ Ἀσίαν ὁ Τανάϊς ποταμὸς μέσον διαχωρίζει (ὅς τις δὲ συντρέφόμενος ἐπὶ τῶν Σαυροματῶν τὴν γῆν σύριλαι δὲ πρὸς Σκυθίαν ἢ ἐπὶ τὴν Μαυώτιδα λίμνην) πρὸς βορέην. Eustathium addito & Priscianum; nec non Dionysium vers. 652 & seq. scholasten, Eustathium ac Priscianum v. 644 seq. HESSEL. Sarmatiam Europaeam trahit ad Scythiam Herodotus L. IV. c. 99. Diodorus quoque Sic. Scythiae partem haberi, fertur L. II. c. 127. A Vistula ad Pontum Euxinum & Tanaim abit; Asiatica Sarmatia, cujus meminisse oportebat quoque Vibium sic: *Sauromatae Europae & Asiae*, inter Tanaim & Rha interjacebat. Utramque curate describit Ptolemaeus, istam L. III, c. 5. hanc L. V. c. 5. O.

Teutones

De Germanis dictum supra pag. 35. & 391. *Teutones* vel *Teutoni*, diverso quippe modo scribunt, cum Cimbris ad finem Codanum habitaverunt olim & in Scandinavia. v. Mellæ L. III. c. 3. & 6. cf. Plinius L. IV. c. 14. Ptolemaeus L. II. c. 11. nec nisi pedetentim istorum nomen ad reliquos Germanos transit. *Gallos* videtur dixisse Vibius, sic enim in libris scriptis; quod si sit, forsan excusandus videtur eorum auctorum testimonio, qui Germanos Celticam gentem habuere, quos inter Dio Cassius L. LIII. c. 12. Κελτῶν γὰρ εἶναι, οὗς δὴ Γερμανοὺς καλοῦμεν, πᾶσαν τὴν πρὸς Ῥήνῃ Κελτικὴν καὶ Ἀρχαίῃς, Γερμανίαν ὀνομάζειν ἐποίησαν. cf. & Suidas v. Κελτοί. Quid, quod Κίμβροι γένος Κελτῶν diferte salutantur Appiano bell. civ. L. I. p. 367. & bell. Illyr. p. 858. occurrit apud eundem Κελτοῖς τοῖς Κίμβροις λεγομένοις. Nomen *Teutonum* a voce *tit, tud, teut*, quae teste Pezronio in Celticis *terram* sive *regionem* designat, derivandum putat Wachterus in Glossario. Verum oppido heic falli Pezronium, perhibet Dom Louis le Pelletier in Dictionn. de la langue Bretonne voce *Tir*, judicatque hanc ipsam vocem *tir* vel *ter* in Celtica lingua significasse *terram*, & Pezronii fallaces oculos *tir* & *tit* confudisse. Quicquid sit, *theoda* apud Anglo Saxones *terra* fuit, unde Matth. IV. 16. *theoda-folc* est *gens terrae indigena*, hodie fere *Landvolk*; & *peregrini*, qui ex alia terra sunt, salutantur Matth. XXVII. 7. *elstheotisce men*. porro regnum, a *thiuda* terra, vocatur *thiudinassus*, Matth. VI. 10. Conditor Teutonicae gentis apud Tacitum de morib. Germ. c. 2. vocatur *Tuisco*, *Deus, terra editus*, quem male *Tuisconem* Conringius dicendum putat, Wachtero iudice. Sed de hac re alibi forsan erit dicendi occasio amplior. O.

Tusci

De orthographia confule Erythraei indic. in Virgilium. item Cellarium orthogr. Lat. in voc. hac & Geograph. Ant. L. II. c. 9. HESSEL. Scilicet in lapidibus & in scriptis codicibus ubivis fere *Tuscia* simplici T scripta legitur, teste Manutio quoque de orthographia. Contrarium tamen habes apud Gruterum in marmore Romano pag. CCCCLXXIV. 3. ubi

CONSVLARI. THVSCIAE. ET. VMBR.

& paullo post THVSCI. ET. VMBRI. Atque sic omnino pingenda vox foret, si verum esset, quod refert Dionysius Hal. qui L. I. c. 30. sic : ἢ ἀπὸ ἐμπειρίας τῶν περὶ τὰ θεία συμβάσματ' αὐτογραφῶν . . . Θουσκῶς ἐκάλουν. Quo facit & Plinius L. III. c. 5. ubi simul vicissitudines, quas *Tuscia* est experta, paucis complectitur. *Adnectitur septima (regio) in qua Etruria est, ab amne Macra, ipsa mutatis saepe nominibus. Umbros inde exegere antiquitus Pelasgi: hos Lydi, a quorum rege Tyrrheni; mox a sacrificio ritu, lingua Graecorum, Tusci sunt cognominati.* Unde Tyrrheni dicti, his aperit Strabo L. V. p. 219. Οἱ Τυρρήναι τοίνυν παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις Ἐτρῆσσοι ἢ Τῦσσοι προσαγορεύονται· οἱ δ' Ἕλληες ἕτως ἀνόμασαν ἀλλοῦς ἀπὸ τοῦ Τυρρήνευ τοῦ Ἄτυου, ὡς φασί, τοῦ τεύλαριου ἐκ Λυδίας ἀποίκους δεῦρο. De prima Tyrrhenorum vel Tuscorum sede & origine v. Cluverium Ital. ant. L. II. c. 1. & pugnantem contra eum Camillum Peregrinum in Campania felice Diff. IV. cap. 9. In sequentibus *Fuscanienses* Hetruriae populos recenset Plinius, a *Tuscania* oppido sic dictos, quod in tab. Theod. vocatur *Tuscana*, forsitan ubi hodie *Toscanello*. Regio tota nunc *Toscana*. In Sarmatia quoque Asiatica inter Caucasum & Ceraunios montes *Fusci* occurrunt apud Ptolemaeum L. V. c. 9. O.

Thraces

MS. Rev. jungit hic duos articulos. At vero Thracia Theffaliaque diverfae fuerunt inter fe regiones. HESSEL.

Θρηακίων δὲ ἴδιον μάλιστα ἐστὶ, μετὰ τὸν Ἰνδοῦς, πάντων ἀναστράτων, teste Herodoto L. V. c. 3. Simili modo Dionysio perieg. v. 323. sunt

Ἀυτὰ τὰ Θρηακίαι, ἀπείρονα γαῖαν ἔχουσαι.

Regionem ipsam paucis sed gnaviter describit Mela L. II. c. 2. *Regio nec coelo laeta nec solo, & , nisi qua mari propior est, infecunda, frigida &c.* cf. & Herodotus L. IV. c. 99. De moribus idem consulendus loco priori. Coloniae frequenter emissis effecere Thraces, ut ipsorum nomen late pateret. Getas & Mysos esse Thracicas gentes, credidere Graeci, teste Strabone L. VII. p. 295. In Boeotia inquilinos Thraces memorat Strabo L. X. p. 471. (locum leges pag. nostra 232.) cf. & L. IX. p. 401. Ad Peneum usque Thraciam extendit idem L. I. p. 6. Illyriis permixtos Thraces narrat L. VII. p. 304. Atticam possedere, Eumolpum secuti, Thraces, ut docet idem L. VII. p. 321. cf. & Isocrates in panegy. oratione I. Atque hinc nonnullos Vibii articulos, quibus hic Thracibus tribuit, quae Boeotiae, Theffaliae, Macedoniae adscribenda erant, illustrari aliquo modo & explicari posse, ostendimus. Porro Asiam incoluisse, auctor est Herodotus L. III. c. 90. Phryges ipsos Thracum colonos praedicat Strabo l. c. Ejectis Cimmericis Bithyniam eos occupasse, in qua tractus quis Θρακησιον dictus id nomen servavit, ex Eustathio ad Dionysii l. c. discimus. Imo Mygdones, Bebryces, & Medobithynos, Bithynos, Thynos & Mariandynos Thracicas fuisse gentes ac Europam reliquisse, apud Strabonem legitur L. VII. p. 295. cf. & L. XIII. p. 586. Denique, ne sola foret Thracibus orba Africa, in Lybia quoque Thraciam quandam supra Alexandriam notat Eustathius ad Dionysii l. c. Ἰσθμία δὲ τις ἐστὶ καὶ περὶ τὴν τῆς Λιβύης πύλιναν

ὅτι Ἀλεξάνδρειαν Θράκην τινὰ ὄρεινὴν φασιν, ἐν ἣ ἀσκητὴν ἰσο-
ρεῖ γενέσθαι περίπτου. Quenam ea sit sacra historia, quif-
nam is ascetes, aliis inquirendum relinquo. O.

Theffali

Theffali) Theffalia a Macedonia loco fuit distincta. Quum
vero Macedones imperii fines propagarunt, accessit ipsis
Theffalorum natio. *Et in dioecesi Macedoniae sunt septem*
provinciae, teste Sexto Rufo sive Rufo Festo breviar. de
victor. & provinc. pop. Rom. ad Valent. August. cap. 8.
Macedonia, Theffalia, Achaia, Epiri duae, Praevalis &
Creta. HESSEL. Theffalorum natio a natione Macedo-
num & moribus & imperii forma & situ locorum fuit dis-
juncta. Neque Vibius hic respexisse videtur aliud, quam
quod a Macedonum regibus sub jugum missa quondam
Theffalia istorum provincia fuit. s. CROIX. Jam aliquo-
ties vidimus, Vibium ad distributionem provinciarum & re-
gionum, qualis labente Imperio Romano obtinuit, respex-
isse. Neque hic quicquam video, quod impediatur, quo-
minus Hesselium Vibii mentem affectum putem. De Theff-
aliam ipsius finibus, montibus, fluviiis passim diximus.
Fuse de ea agit Strabo L. IX. p. 431 seq. Olim fuisse pe-
lagus vel paludem omnem Theffaliam, auctor est Herodo-
tus L. VII. c. 129. Varia ejus antiqua nomina jungit
Strabo L. c. p. 434. Καθόλου δ' ὅτι πρότερον ἐκαλεῖτο Πυρραία
ἀπὸ Πύρρας τῆς Δευκαλίου γυναικός. Ἀρμονία δὲ ἀπὸ Ἀρμίου.
Θετταλία δὲ ἀπὸ Θετταλοῦ τοῦ Ἀρμίου. Ἐνας δὲ διελόντες δίχα
τὴν μὲν πρὸς νότον λαχέειν φασὶ Δευκαλίω καὶ καλεῖσθαι Πανδάρου
ἀπὸ τῆς μητρὸς, τὴν δ' ἐτέραν Ἀρμίου, ἀφ' οὗ Ἀρμονίαν λαχθήσεται.
Καὶ Νεσσώνις δὲ ἀνομασθήσει, ἀπὸ Νέσσου τοῦ Θετταλοῦ.
Inter alios scite describit regionem ipsam Scymnus Chius
v. 606 seq. O.

Umbri

Strabo L. V. p. 219. οἱ δὲ Ὀμβρῶν μῆσοι μὲν κείνται τῆς Σαβίνης ἢ τῆς Τυρρητίας, μέγιστα Ἀελαίνου ἢ Γαυίνης προσίασι ὑπεβάλλοντες τὰ ὄρη. cf. & p. 227. In sexta regione recenset Umbriam Plinius L. III. c. 14. cui agrum Gallicum jungit circa Ariminum. *Ab Ancona Gallica ora incipit, Togatae Galliae cognomine. Siculi & Liburni plurima ejus tractus tenuere - - Umbri eos expulere, hos Etruria, hanc Galli. Umbrorum gens antiquissima Italiae existimatur, ut quos Ombrios a Graecis putent dictos, quod inundatione terrarum imbris superfuissent. Trecenta eorum oppida Tusci debellasse reperiuntur.* cf. & Solinus cap. 8. Etymon ridet Cluverius It. Ant. L. II. c. 4. Ista Umbrorum & Tyrrenorum bella memorat & Strabo L. V. p. 216. neque rem hanc miram potuisse accidere refert, quod solo Tiberi fluvio dividerentur. Umbros prius tenuisse Etruriam, vidimus paullo ante in Tuscis. An & in Campania aliquo tempore confederint, in dubium venit. Negat Cluverius l. c. quem eo nomine reprehendit Camillus Peregrinus in Campania felice Diff. IV. cap. 9. Graecis scriptoribus nuncupantur Ὀμβρῶν, item Ὀμβροί. v. Strabo, Dionysius Hal. Stephanus & c. Ptolemaeus L. III. c. 1. in Ὀλομβροῦς & Ὀυλομβροῦς distinguit. O.

Volsci

Servius ad Virgiliae Georg. L. II. v. 168. *Volcosque verutos) Italiae populi sunt.* HESSEL. Nomen hujus gentis diversimode efferebatur. Dicti Ὀλοσκοί ex emendatione Cluverii, non Ὀλοκοί, Scylaci. Ὀυλόσκοι. *Volci*, Ptolemaeo L. III. c. 1. aliis *Volsci*; Ὀυλόσκοι. Catoni *Volosci*, in fragmentis. Dionysio Halicarn. L. III. c. 41. atque Diodoro Sic. L. XI. c. 37. Ὀυλοῦσκοι. Suidae Βουλοῦσκοι. Minores inter populos Latii fuere, qui Romam cingebant. v. Strabo l. c. caeteris tamen potentiores. De iis agit fufe & erudite, ut solet, Cluverius L. III. c. 7. O.

A D A P P E N D I C U L A M
DE VII MIRIS

Haec fere eadem sunt & totidem verbis translata, quae sunt in Ampelio pag. 20. edit. Amstel. 1702. Hyginoque fab. 223. & aliis scriptoribus, *ais* etiam, qui vel *in παρ-
ᾶδῃ* unum aut alterum de septem orbis terrae miraculis praedicaverunt. Verum enim vero comparationem horum omnium hic a me fieri atque explanationem, argumenti celebritas vix patitur; neque praefiscine ego is sum, qui crebris locis ultra quam necesse est in hujusmodi scriptio-
ne critica res ita notas, ita testatas, ita manifestas inculcem. Interim de VII. miris extat epigramma Graecum Antipatri, L. I. cap. 54. ep. 1, & Latinum Martialis L. de spectac. ep. 1. HESSEL. Epigramma id Antipatri Sidonii in III. Brunckii analectis vet. poet. Graecor. T. II. p. 20. legitur. Aeri incisa ista & plura alia orbis antiqui miracula, sed maximam partem ex suo cerebello conficta, exhibet Joh. Bernh. Fischer von Erlach in Entwurf einer historischen Architectur. fol. Leipz. 1725. Caeterum, ut de septeno miraculorum numero fere convenit inter veteres, ita non eadem omnes in seriem istam referunt. v. Montfaucon Ant. Expl. T. III. P. I p. 171. Q.

Aedes Dianae Epheso

v. select. NN. ant. ex museo Jac. de Wilde pag. 51 & 164. HESSEL. Dianae Ephesiae aedes a Ctesiphonte Gnosio constituta Jonicae architecturae eximium specimen erat: dipteros fuit, teste Vitruvio L. III. c. 1. Ctesiphontem juverat Metagenes filius. Verum ab aliis deinceps perfectum est opus. cf. Vitruvius in praef. ad L. VII. & Plinius L. XXXVI. c. 21. Formam aliquo modo ex nummo judicare licet. Rudera quaedam superesse, varii tradidere, in quibus Pocokius in itinerib. T. II. p. 51. Ichnographiam

exhibet idem tabula L. cf. & Montfaucon antiq. expl. T. II. Suppl. tab. IV. Fischerum, de quo dixi, non moror. Sed praetereunda non est silentio dissertatio Joh. Poleni de templo Ephesio in Commentariis Academiae Cortonenfis T. I. P. II. Nec volam nec vestigium ejus ullum superesse hodieque, Chandlerus nuper testatum fecit, idque in opere eximio, quod allegatum est supra ad Maeandrum pag. 144. Neque is architecturae Jonicae alia documenta, Jonia quae fervet ipsa, dedit, praeter rudera templorum trium, Bacchi, quod Teos, Minervae, quod Priene, & Apollinis Didymaei, quod Miletus habuit. O.

Mausoleum

v. Propertius L. III. eleg. 1, v. 57. & Martialis L. X. ep. 63. Caeterum male Heinf. collat. ἀπὸ βυρ. Gud. *Mausoleum*: nam Graece *Μαυρόλιον*. HESSEL, Adde Strabonem L. XIV. p. 656. In museo Johannis de Balfamo olim nummus extitit, in quo id opus Artemisiae reginae spectatur. Aeri incisum dat Gualtherus in Tabulis Siciliae ant. p. 23. recufis in Thesauro antiquitatum Sicularum T. VI. p. 219. Inter recentiores de Mausoleo videri meretur Caylus in Diff. inserta Commentariis Academiae Eleg. Litt. Parisinae T. XXVI. p. 321. ubi Mausoleum Mausoli cum alio quodam in Africa reperto comparat. O.

Coloffus Rhodi

Eustathium lege ad Dionysii orb. deser. v. 504. porra vid. Simonides in epigr. Graeco L. IV. cap. 6. ep. 4. & inscriptio in Gruteri corp. inscr. pag. CLXXXVI. n. 2. HESSEL. Epigramma Simonidis in Brunckianis analectis habes T. I. p. 143. Corruit terrae motu opus id Charetis Lindii cubitorum septuaginta, annis ante C. N. 228. teste Polybio L. V. c. 88. Suo tempore prostratum jacuisse, restatur Strabo L. XIV. p. 652. a genibus contractum, nec Rhodios, oraculo impeditos, instaurare cum esse autos.

Secundum Livium L. XXXIV. c. 7. *jacens quoque miraculo fuit, pauci pollicem amplectuntur, majores sunt digiti, quam pleraeque statuae.* Jacuit ad annum Christi 653, quo Rhodo insula a Muavia Saraceno occupata, aes istud immanis statuae emtum Judaeus mercator nongentorum camelorum dorso avexit. v. Zonaras Annal. L. XIV. c. 19. Vespasiani tempore alius quoque Colossus factus est Rhodi, altitudinis pedum 107.

Jovis Olympii

v. Epigramm. Graec. L. IV. cap. 6. ep. 3. HESSEL. Refertur ad praecedentem articulum, ut sit *Colossus Jovis Olympii* &c. Phidiae opus fuit, de quo consulendus Plinius L. XXXIV. cap. 8. Epigramma laudatum venusta veste Latina donavit Hugo Grotius:

*Juppiter ad terras, an ad aethera Phidia venit,
Ut viso feret talis imago Deo? O.*

Domus regia in Ecbatanis

Ecbatanorum urbs & palatium Cyri opus fuit. v. Strabo L. XV. p. 731. Neque veteres Memnoni unquam attribuere, a quo potius palatium, quod Susis erat, structum referunt Herodotus L. V. c. 53, Aelianus hist. anim. L. XIII. c. 18. Pausanias L. IV. c. 31. Stephanus Byzant. in voce Σῦσα. Quum autem additur, *lapides palatii Ecbatanensis auro vitellos fuisse*, non prorsus stramineo fundamento id nititur. Polybius eo loco, quo magnificentiam ejus aedificii operose describit, videtur nobis persuadere velle, auro argentoque id contactum fuisse. v. Polybius ed. Ernest. T. II. p. 235 sq. s. CROIX.

Murus Babylonis

Scholiasies Theocriti ad edyll. XVI. vers. 100. Ἡρόδοτος ἰστορεῖ, ὅτι ἀσφάλοις ἔδησεν ἡ Σεμίραμις τὸ τεῖχος ἀντὶ πηλῶ. Scholiasies Dionysii ad orb. descript. vers. 1005. Πρὸς δὲ

ὅτι νότον ἢ μεγάλη πόλις Βαβυλῶν, ἢ τοῖς ἀγγέλαισι, ἢ τοῖς
καλλῶσι ἢ ἰαγροῖσι, τείχεσιν ἢ Σιμίραμις ἐπιφάνωσι· καὶ τὰ ἰζη.
Scholiaſtes Juvenalis ad ſat X. verſ. 171. *Babylonem ſignifi-
cat Perſarum civitatem: quam condidit urbem Semiramis Nini
uxor, & coſtili latere munivit; quem hodie dicimus ordina-
nium lapidem. In hac igitur urbe Alexander deviſtis Perſis
ingreſſus veneno periit. Haec urbs ſexaginta millium circuitu pa-
tes, ex latere coſto circumdata muris, quorum latitudo ducen-
tos pedes detinet, altitudo quinquaginta.* Porro videſis Diony-
ſium perieg. v. 1009. & ad h. l. Eufſtathium. Prifcianum
perieg. v. 930. Theocritum edyll. XVI. v. 99. Propertium
L. III. eleg. 9. v. 21. Ovidium metam. L. IV. v. 57. Lu-
canum L. VI. v. 49. HESSEL. Omiſſos heic video He-
rodotum L. I. c. 179 ſeq. Diodorum Sic. L. II. c. 7. Le-
pidus eſt labor viri caeterum docti, Athanaſii Kircheri, quo
in ſcripto, cui titulum fecit Turris Babel, excuſo Amſt. 1679.
regiam Babylonis urbem aeri incuſam lectorum oculis objicit.
Atqui ex iſto tamen libro in permulta auctorum diverſorum
opera tranſiit. O.

Pyramides

Acron & Cruquianus enarrator ad Horatii L. III. od. 30.
verſ. 2. *Pyramides autem proprie regum Aegyptiorum ſepul-
cra ſunt ingenti mole conſtructa, & in cacumen eduſta in mo-
dum flammae ſurgentis; unde & eis nomen eſt inditum.* Pot-
phyrion: *Pyramides regum Aegyptiorum ſepulcra ſunt adeo
ingenti mole ſaxorum in mediis arenis Aegypti ſtructa, ut inter
ſeptem miracula habeantur.* cf. porro Epigr. Graec. L. IV.
cap. 17. ep. 2. Horatius L. III. ode 30. Propertius L. III.
eleg. 1. v. 57. Martialis L. VIII. ep. 36. Caeterum hodie-
nam pyramidum formam deſcripſit Cornel. le Bruyn itin.
cap. 36. HESSEL. Cornelio le Bruyn junges Greaves py-
ramidographiam, Pocoke's Travels T. I. Maillet deſcription
de l'Égypte. Norden voyage d'Égypte & de Nubie. Shaw's
Travels. Niebuhrs Reiſebeſchreibung nach Arabien. De uſu
pyramidum uti diverſiſſimae ſunt ſententiae, ita pervul-
gata eſt ea, quae ſepulcris Regum inſerviſſe ſtatuit. In
America quoque tumulos ſepulcrales, pyramides qui acm-
lentur, reperiri, oſtendit Antonius de Ulloas in Notitias
Americanas. 4. Madr. 1772. O.

INDEX VIBIANUS

Flumina		Afcanius	3. 48
Abfyrus	6. 83	Afinius	4. 59. 91
Achates	3. 49. 91	Afopus	6. 75
Achelous	2. 40	Atax	4. 67
Acheron	3. 51	Aternus	6. 78
Acis	4. 66. 91	Athefis	3. 57
Aeas	5. 72	Aufidus	3. 58
Alabis	4. 65. 91	Bactros	7. 88
Albis	5. 70	Baetis	7. 86
Allia	3. 54	Bagrada	7. 86
Almon	5. 69	Barbana	7. 87
Alpheus	3. 47	Benacus	6. 84
Alto	5. 71	Borythenes	7. 88
Alyntos	3. 59	Briçtates	6. 85
Amafenus	3. 58	Caicus	7. 91
Amphryfus	2. 46	Camicos	7. 90
Amymone	6. 79	Calor	8. 94
Anaurus	5. 73	Calos	7. 92
Ancus	4. 60	Cafilinum	8. 97
Anecus	4. 60	Cayftros	7. 86
Anien	3. 52	Cephifos	8. 98
Aniger	6. 76	Ciconum fluvius	6. 78
Aous	5. 70	Cinybs	8. 100
Apidanus	5. 74	Clitumnus	9. 101
Apfus	6. 83	Cocytos	7. 92
Arar	2. 44	Crathis	9. 100
Araxes	3. 55	Crinifos	8. 93
Arimaspa	5. 71	Crustumium	8. 97
		Cryfas	8. 95

INDEX VIBIANUS

Cydnus	8.	96	Ifara	12.	134
Cyrta	8.	96	Kaicus	13.	137
Danubius	9.	103	Lethaeus	13.	141
Drinius	9.	104	Lethe	13.	138
Enipeus	9.	106	Liger	13.	140
Epidanus	10.	112	Liris	13.	138
Erafinus	10.	110	Lycastus	13.	140
Eridanus	9.	109	Lycus	13.	139
Esia	10.	111	Lyncestius	13.	137
Evenus	9.	107	Macra	14.	144
Euphrates	9.	108	Maeandros	14.	144
Eurotas	9.	108	Marsyas	14.	145
Fabaris	10.	112	Mathis	14.	145
Galefus	10.	114	Melas	14.	146
Gallus	10.	116	Metaurus	14.	143
Ganges	10.	113	Mincius	14.	141
Gela	10.	116	Minio	14.	142
Genufus	10.	118. 119	Mofella	14.	142
Haeus	12.	133	Nar	15.	148
Halys	11.	126	Nilus	15.	147
Hebrus	11.	119	Niphates	15.	149
Helorus	11.	126	Numicus	15.	149
Herbesos	14.	127	Oaxes	15.	150
Hermus	11.	120	Orethus	15.	150
Hiberus	11.	121	Orontes	15.	159
Himella	11.	127	Rachynos	17.	173
Himera	11.	128	Ractolus	16.	168
Hipparis	12.	132	Padus	15.	161
Hydaspes	11.	121	Pantagias	16.	166
Hypanis	11.	125	Peneus	15.	162
Hypsa	12.	131	Permessos	15.	161
Jader	13.	136	Phacelinus	16.	170
Icanus	13.	135	Phasis	16.	163
Ilerda	13.	135	Phoenix	16.	172
Inachus	13.	135	Pisaurus	16.	172
Indus	12.	134	Pitonius	16.	168

INDEX VIBIANUS

Rhenus	17. 175	Fontes	
Rhodanus	17. 181		
Rubicon	17. 176	Acidalia	21. 219
Rutuba	17. 180	Aganippe	21. 218
Sagaris	18. 187	Arethusa	21. 219
Sarnus	18. 189	Camemarum	21. 228
Sebethos	18. 189	Castalius	25. 225
Selinus	17. 185	Clanius	21. 223
Sequana	17. 183	Clitor	21. 227
Sicoris	18. 196	Clitumnus	21. 221
Siler	18. 194	f. fo. lac.	
Spercheos	17. 184	Dircaeus	21. 229
Strymon	17. 182	Efus	21. 229
Symaethos	18. 191	Gargaphia	21. 230
Syrapus	17. 185	Hippocrene	21. 231
Tagus	18. 200	Inessa	22. 231
Tanager	19. 201	Langia	22. 234
Tanais	19. 204	Libethros	22. 231
Taras	19. 201	Liriope	22. 233
Tauromenius	18. 198	Menais	22. 235
Thapfus	19. 206	Salmacis	22. 237
Thermodoon	19. 205	Spandeus	22. 237
Tibris	19. 203	Timavus	22. 240
Tigris	18. 197	Virvinus	22. 242
Titarefos	19. 208		
Trafymenos	19. 206	Lacus	
Triopala	19. 206		
Turia	18. 200	Acheron	23. 244
Turnus	19. 207	Aecitus	23. 245
Varus	20. 213	Amsanctus	23. 245
Virbius	20. 211	in Athamana	24. 255
Ufens	20. 212	Avernus	23. 243
Ululeus	20. 214	Benacus	23. 247
Vulturinus	20. 210	Ciminius	23. 250
Xanthus Lyciae	20. 216	Cocytos	23. 247
Xanthus Trojae	20. 215	Cyane	23. 247

INDEX VIBIANUS

Feronia	23. 251	Triton	27. 285
Fucinus	23. 252	Tyraca	27. 287
Gygaea	23. 253		
Hammonis	24. 254	Montes	
Larius	24. 256		
Lemanus	24. 258	Aetna	27. 294
Lucrinus	24. 257	Aganippe	28. 300
Mareotis	24. 259	Agragas	27. 295
Triviae	24. 260	Albanus	28. 298
Velinus	24. 261	Alburnus	27. 292
Venacus	24. 262	Alpes	27. 293
		Amanus	28. 300
Nemora		Aracynthus	27. 288
		Aruis	27. 289
Angitiai	25. 264	Apenninus	28. 296
Clarium	25. 265	Afcraeus	27. 291
Dodona	25. 267	Athos	27. 296
Idalium	25. 269	Atlas	27. 290
Marica	25. 271	Aventinus	27. 292
Molorchos	25. 270	—————	28. 298
Sila	25. 271	Bebius	28. 301
Tempe	25. 273	Berecynthus	28. 301
Thymbra	25. 272	Boreas	28. 302
		Calpe	29. 311
Paludes		Castaliae	29. 314
		Catillus	29. 308
Ambracia	26. 274	Caucasus	28. 304
Afia	26. 275	Chimaera	29. 310
Camarina	26. 275	Ciminus	29. 312
Lerna	26. 276	Cinyrus	29. 309
Maeotis	26. 278	Cithaeron	28. 303
Paduse	26. 282	Clarius	28. 307
Pomptinae	26. 280	Coelius	28. 306
Salpina	26. 285	Coras	29. 309
Satura	26. 283	Corycus	29. 312
Styx	26. 283	Cybelus	28. 306

INDEX VIBIANUS

Cyllene	28.	307	Pangaeus	32.	357
Cynthus	28.	303	Parnassus	32.	351
Cytorus	28.	305	Parthenius	32.	353
Dictaeus	29.	315	Pelios	32.	356
Dindyma	29.	318	Petrae	32.	362
Dodona	29.	317	Phanaeus	32.	354
Eridanus	29.	322	Pholoe	32.	359
Erymanthus	29.	321	Pindus	32.	352
Eryx	29.	319	Pylartes	32.	362
Esquilinus	29.	321	Pyrenaeus	32.	360
Gargarus	29.	322	Quirinus	32.	363
Gaurus	30.	323	Rhamnusus	32.	365
Haemus	30.	327	Rhodope	32.	363
Helicon	30.	325	Riphaei	32.	364
Hyperborei	30.	329	Sarnus	33.	368
Ida	30.	329	Saturnius	33.	366
Imaus	30.	327	Sipylus	33.	368
Ifmarus	30.	329	Soractes	33.	366
Libethrus	30.	332	Stefiarus	33.	369
Lycaeus	30.	331	Taburnus	33.	374
Maenalus	30.	333	Taenarus	33.	370
Marpessos	30.	336	Tarpejus	33.	370
Mafficus	30.	334	Taygeta	33.	375
Maxteria	30.	338	Tenitrus	33.	376
Mefulus	31.	339	Tetricus	33.	376
Monoecus	30.	337	Tmolus	33.	372
Nemeus	31.	343	Velinus	33.	376
Neritos	31.	341	Vesulus	33.	378
Niphates	31.	340			
Nyfa	31.	342			
Oeniphile	31.	350			
Oeta	31.	348			
Olympus	31.	345			
Ossa	31.	347			
Othrys	31.	349			
Palatinus	32.	355			

Gentes

Aparnani	34.	380
Aegyptii	34.	384
Aethiopes	34.	382
Agathyrsi	34.	379
Apuli	34.	382

E e

INDEX VIBIANUS

Barcaei	34. 384	Magempuri	36. 409
Chalybes	34. 386	Marfi	36. 409
Cicones	34. 387	Maffyli	36. 407
Daci	34. 388	Mauri	36. 408
Dryopes	34. 389	Medi	36. 410
Gaetuli	34. 390	Morini	36. 410
Gangaridae	35. 395	Numidae	36. 411
Garamantes	35. 395	Ofci	36. 412
Geloni	35. 393	Pannonii	36. 414
Germani	34. 391	Parrhasii	36. 413
Getae	34. 392	Philyridae	36. 415
Hispani	35. 397	Rutuli	36. 417
Indi	35. 399	Sabaei	36. 418
Ityraei	35. 400	Sauromatae	36. 419
Kares	35. 401	Seres	36. 417
Lapithae	35. 403	Teutones	37. 420
Leleges	35. 404	Theffali	37. 423
Lucani	35. 405	Thracae	37. 422
Lycii	36. 406	Tufci	37. 421
Lydi	35. 402	Umbri	37. 424
Maedi	36. 410	Volsci	37. 424

Citantur a Vibio

Catullus in <i>Pisauro</i>	pag. 16	Sallustius in <i>Euphrate</i>	pag. 9
Gallus in <i>Hypani</i>	11	Stefichorus in <i>Himera</i>	12
Livius in <i>Galefo</i>	10	Varro in <i>Oaxe</i>	15
Lucanus in <i>Pisauro</i>	16		

I N D E X
G E O G R A P H I A E V E T E R I S
E T M E D I I A E V I.

p. populum. *f.* fluvium. *m.* montem. *l.* lacum.
i. insulam. *pr.* promont. * med. aevum signat.

A benna <i>m.</i>	311	Aenus	II. 119	Alpheus <i>f.</i>	109. 220
Abrincatui <i>p.</i>	184	Aeſis <i>f.</i>	222	Alpia	293
Abſorus	83	Aethiopes	Indi <i>p.</i>	"Αλδορρος <i>f.</i>	210
Abſorum <i>i.</i>	83		34. 383	Altinum	282
Abſura * <i>f.</i>	84	Aetna <i>m.</i>	320	Alybes <i>p.</i>	387
Abſyrtus	83	Aetoli <i>p.</i>	381	Amanicae portae	300
Abſyrtides <i>i.</i>	83	Agatha	97	Amarantii <i>p.</i>	163
Abyla <i>m.</i>	311	Agathyrsa	380	Amarantus <i>m.op.</i>	163
Acarnania	404. 380	Agragas	295	Amasenus <i>f.</i>	3. 58.
Accion <i>l.</i>	259	Agrianes <i>f.</i>	119		212
Acerrae	21. 224	Agriaspe <i>p.</i>	72	Amathus	270
Acelines <i>f.</i>	124. 199	"Aσας <i>f.</i>	133	Amazonius <i>f.</i>	209
Achaetus <i>f.</i>	50	Aifia <i>f.</i>	111	Ambracia	390
Achelous <i>f.</i>	136. 353	Alaba	66	Ambracius <i>ſm.</i>	274
Acheron <i>f.</i>	92. 283	Alabon <i>f.</i>	65	Ambracius	274
Acherusia <i>l.</i>	244. 250	Alabum *	66	Amenanus <i>f.</i>	58. 91
Achrides <i>v.</i>	Achris * <i>pal.</i>	Alamanni <i>p.</i>	391	Amyclae	375
	105	Alani <i>p.</i>	379	Amynone <i>f.</i>	80. 81.
"Αχιθις <i>f.</i>	50	Albanus <i>l.</i>	298		277
Acidula <i>ſo.</i>	219	Albia * <i>f.</i>	70	Amymonium <i>f.</i>	80
Acis <i>f.</i>	60	Albion	293	Anapus <i>f.</i>	62. 65.
Acragas <i>f.</i>	128. 131	Albium Intemelium	91. 247. 249		
Acroceraunii <i>p.</i>	311		187	Anas <i>f.</i>	73
Acrocorinth. <i>m.</i>	231	Albis	293	Ancon	296. 298
Acyphas <i>f.</i>	353	Albula	19. 203. 293	Angitiae <i>nemus</i>	252
Addua <i>f.</i>	257. 258	Alburnus <i>m.</i>	292. 293	Anien	112
Adreus <i>m.</i>	188	Aldeſcus <i>f.</i>	364	Anopus <i>f.</i>	60. 91
Adrias <i>f.</i>	57	"Αλυξ <i>f.</i>	71	Anthele	172
Adurus <i>f.</i>	92	"Αλυξ <i>f.</i>	84. 94	Anticyra	184
Aeas <i>f.</i>	70. 353	Alofus	71	Antiochia	160
Aegonus <i>collis</i>	363	Alpes <i>m.</i>	365	Antium	26. 283

INDEX GEOGR. VET.

Antrum Sibyllæ	243	Arimalpa p.	72. 365	Aturus f.	68
Anxiris	252	Arimalpa f.	71	Avernus l.	50. 257.
Anxur	212	Ariminus f.	176. 177		324
Ἀνώτος f.	133	Ariminum	176. 297	Avens f.	292
Aonia	161. 218. 326	Ariusia reg.	289	Aufcia f.	168
		Armenius m.	164	Aufens f.	281
Ἀσπυῶν l.	23. 243	Armorici p.	410	Aufidus f.	285. 212.
Aous f.	70. 133	Arnus f.	190. 224		223
Apamea	160	Arfacis l.	198	Augustus m.	307
Apiarium	187	Arfia f.	104	Aulon m.	115
Apidanus f.	173	Arfinus f.	110	Auranitis	400
Apollonia	5. 33	Ascania f.	49	Aufona	338
Aponus f.	242	Ascaniæ i.	49	Aufones p.	4. 215
Aprusa f.	176. 177	Asconis fossa.	283	Autololes p.	391
Apsus f.	118. 84	Ascra	326	Axenus f.	41
Apulum Augustum		Ascuris l.	101	Axiopolis	104
	382	Asia l.	7. 89. 90. 275	Azania	228
Aquileia	240	Asignus * f.	60		
Arachthus f.	370	Afinarus f.	59	Babylon	427
Aracynthus m.	288	Afine	390	Bactra	89
Araur l.	97	Afines f.	59. 199	Bactriana	305
Araura	97	Alinius f.	199	Bagos * f.	125
Arauris f.	96	Ἀλίοῦ f.	104	Βαρυπάδος f.	86
Arauraris f.	97	Alopi plures f.	76	Bajae	257
Araxes f.	162. 347		172. 184	Baphyas f.	326
Arbies p.	134	Afopia reg.	76	Baphyrus f.	106
Arcadia	359	Affon l.	275	Barbana f.	365
Archaeopolis	368	Aftacenus sin.	49	Barcaei p.	408
Archemorus fo.	234.	Aftraeus f.	92	Barcanii p.	386
	22	Aftras * m.	360	Barce	385. 386
Arconnesos	318	Aftura l.	283	Barcitrae p.	385
Arcturus f.	166	Afityra	285	Bastarnae p.	379
Arene	77	Atalla	94	Bathys f.	205
Arethusæ plures	221	Atax	68	Bebius * m.	302
Arethule fo.	218.	Aternum	79	Bebryces p.	15. 162
	230	Atesia f.	57		422
Argia	110	Athamanes p.	255.	Bembinadia	344
Argos Hippium	81		381	Benacenses p.	247
Ariaspa p.	72	Atinum	202	Beneventum	374
Aricia	212. 260	Ἀρισών f.	57	Berecynthium ca-	
Aricina vallis	228	Atrianus f.	57	stell.	188
Aricinum nem.	212.	Atures p.	68	Berecynthia reg.	301
	260	Ἀρούπιῶν f.	68	Berenice	386

ET MEDII Aevi

<i>Bicini</i> <i>m.</i>	302	Capitolinus <i>m.</i>	366	Certis <i>f.</i>	86
Bicornius <i>f.</i>	184	Cappadoçia	300	Cesero	97
Bistonis	387. 392	Caprea <i>i.</i>	190	Cetus <i>f.</i>	195
Bitlyni <i>p.</i>	422	Carei <i>p.</i>	402	Chaboras <i>f.</i>	55. 57
Boactes <i>f.</i>	6. 85	Cares <i>p.</i>	239. 401	Chalbi <i>p.</i>	386
Bodencus <i>f.</i>	109	Caria	402	Chaldaei <i>p.</i>	387
Bodincus	—	Caricum	402	Chalybs <i>f.</i>	387
Bocai <i>p.</i>	108	Caricas	402	Chaonia	119. 317.
Bocoti <i>v̄es</i>	219	Caris	402		268
Boeotia	300	Carmanius <i>m.</i>	358	<i>Χαυρίων</i>	311
Bononia Rheni	176	Carmanor <i>f.</i>	136	Cherufci <i>p.</i>	5. 70
Boras <i>m.</i>	302	Carmanorius <i>m.</i>	373	Chefynus <i>f.</i>	379
Boreon <i>m.</i>	302	Carya	402	Chimera	311
Boreus <i>m.</i>	302	Carystus	390	Chio	27. 289
Borythenes <i>f.</i>	125	Casilinus <i>f.</i>	8. 97. 210	Chius	355
<i>Βορυθήνας</i> <i>f.</i>	86	Casilinum	97	Chyrorrhoas <i>f.</i>	169
Brentesia	241	Casius <i>m.</i>	159	Cicones <i>p.</i>	34. 387.
Brigulus <i>f.</i>	46	Castalius <i>fo.</i>	141		392
Briniates <i>f.</i>	85	Castra /	402	Ciconum <i>fluv.</i>	194
Briva Ifarae	111	Castra Constantia	184	Cichyrus	92
Brivanifara	111	Castur * <i>f.</i>	275	Cilbiani <i>m.</i>	90
Bruttii <i>p.</i>	405	Casulinus * <i>f.</i>	98	Cimbri <i>p.</i>	420
Bruttia silva	271	Catabathmus	384	Ciminius <i>l. m.</i>	250
Budini <i>p.</i>	394	Catana	66	Ciminia silva	250.
<i>Βουδῆνοι</i> <i>p.</i>	424	Catarractes <i>f.</i>	146		312
C acidari <i>p.</i>	72	<i>Pseudo-Caucasus</i> <i>m.</i>		Cimmerii <i>p.</i>	422
Cadae	120	28. 122. 304. 341		Cinga <i>f.</i>	196
Caelius <i>m.</i>	307	Caudium	374	Cinyres. Cinyria	309
Caenepolis	372	Caystrus <i>f.</i>	275. 373	Circaeus campus	163
Caesena	177	Celaenae	14. 116.	Circeii	26. 280. 283
Calor	292		145. 306	Circius <i>f.</i>	86
Calpe	311. 397	Celtae <i>p.</i>	360. 392.	Cithaeron <i>m.</i>	326
Calydon	381			Clanis <i>f.</i>	139. 224
Calydonia	108	Celtiberia	361	Clarus	307
Calydonis <i>f.</i>	44	Cena	91	Cleonae	343
Calus <i>f.</i>	92	Centumcellae	142	Clitor	227
Camarina	132	Cephiſſis <i>l.</i>	99	Clitorius <i>fo. l.</i>	21.
Camerteis Umbri <i>p.</i>	312	Cephiſſus <i>f.</i>	99. 233.		227. 228
				Clitorium	344
Canusium	58	Ceramus	402	Clitumnus	9. 21. 101.
Capenae	113	Ceraunium	369		112. 221
Capeni luci	312	Ceraunii <i>m.</i>	165	Clocotinitza * <i>m.</i>	364
		Cerce <i>f.</i>	86	Cocytus <i>f.</i>	283

INDEX GEOGR. VET.

Coelossa <i>m.</i>	76	Cyprus <i>i.</i>	25. 269	Draco <i>f.</i>	191
Colchis	163	Cyrene	385	Draconcellus <i>f.</i>	191
Coloe <i>l.</i>	254	Cyrrha <i>jugum</i>	Par-	Dracontius <i>f.</i>	191
Colophon	265	nassi	351	Drepanum <i>pr.</i>	319
Colophonia	28. 307	Cyrrhaea <i>stagna</i>	351	Drilon <i>f.</i>	104
Columna coeli	291	Cyrrhastica	400	Drinius. Drinus	9.
Comacenus * <i>l.</i>	257	Cythera <i>i.</i>	270		105
Commagene	300	Cytorus	305	Dryope	389
Comum	257	Cyzicus	318	Dryopes <i>p.</i>	34. 352.
Concordia	241	D anapris * <i>f.</i>	88	Dulichium	389
Conozus <i>f.</i>	183		125	Dyras <i>f.</i>	341
Contadesdus <i>f.</i>	119	Danastris <i>f.</i>	125	Dyris	184
Copais <i>l.</i>	99. 161	Dani * & Daci <i>con-</i>		Dyrrachii <i>p.</i>	291
Cora. Goras	309	<i>fusi</i>	389	Dyrrachium <i>s.</i>	31. 350
Corioco	314	Danubii <i>ostia p.</i>	9.		33. 71. 73. 302.
Coronea	232		103		322. 362. 376.
Corycium <i>antrum</i>	312. 352	Daphnus	368	E cbatana	427
Corycus	314	Dassarites <i>f.</i>	105	Echinades <i>i.</i>	42
Cos <i>i.</i>	237	Davi <i>p.</i>	388	Egeriae <i>f.</i>	228. 260
Cosyrus <i>f.</i>	207	Daunia	382. 417	Elea	59
Cragus <i>m.</i>	310. 406	Decennovii <i>l.</i>	281	Enipeus <i>f.</i>	74
Crater <i>f.</i>	100	Dehebris <i>f.</i>	203	Enippe	300
Creta	29. 315	Dellos	193	Enifeus <i>f.</i>	106
Creteus ager Arca-		Delos <i>i.</i>	28. 303	Enna	95
diae	332	Delphi	21. 225. 351	Ennosia	231
Crimisa	- 93	Dictaea <i>specus</i>	151	Entella	94
Crimisus <i>f.</i>	93. 131	Dictynna	316	Ephyre <i>fo.</i>	82
Crobialum	305	Dictynaenus <i>m.</i>	316	Ephyra	362
Cromnae juga	305	Didymi <i>m.</i>	319	Ephyri	381
Cruftumerium	97	Διλλοδ <i>f.</i>	198	Epicrene <i>fo.</i>	218. 230
Crytallus <i>f.</i>	205	Diglito <i>f.</i>	198	Epidanus <i>f.</i>	75. 172
Cumae	210. 244.	Dindymus <i>m.</i>	120.	Erafinus <i>f.</i>	81. 277
	335		306	Ἐρεμῶν <i>f.</i>	128
Curetes <i>p.</i>	381. 404	Dindymis	318	Erembi <i>p.</i>	383
Curetis	381	Dirce <i>fo.</i>	82. 218.	Eridanus <i>pro</i>	Rho-
Cyane <i>sa.</i>	60		230	dano	182
Cybele <i>m.</i>	116	Dium	106.	Erigone <i>f.</i>	137
Cybella	306	Dodone	256	Erymanthus <i>op. & f.</i>	321
Cydonia	315	Dolionis	318	Erymanthides <i>silvae</i>	321
Cygnus * <i>f.</i>	96	Donaces <i>p.</i>	233		321
Cyllene	308. 331	Dorylaeum	120		
Cynthus <i>m.</i>	288. 301	Dotius <i>camp.</i>	255		

ET MEDII Aevi

Eryx	94	Gargaphie vallis	230	Hebrus f.	388
Esquilianus m.	321		231	Helbesius f.	127
Etrusci p.	421	Gargareses p.	323	Helicon m. & fl.	325.
Evenus f.	353	Gargaridae rectius	326. m. & fl.	161.	
Eugubium	297	Gargaridae p.	323	218. 291	
Eurotas f.	9. 108.	Gargaridae p.	396	Heliconis memorabi-	
115. 209. 210. 303		Gargarum cacumen		lia	326
Eurotis * f.	109	Idae	323	Heliconia tempe	273
Eurus f.	120	Gela	27	Heloria —	126. 273
Eusebon chora	18.	Geloni p.	379	Hemodus m.	113
	199	Genesis f.	119	Heneti p.	416
Euthymedia	122.	Genesis f.	119	Heniochi p.	92
	124	Geon pro Nilo, ir.		Heraclea Trachinia	
Euxinus po.	278	pro Sequana f.	184		76
Faber f.	112	Gepidia	389	Heraei m.	95
Falernus m.	115. 334	Germalus m.	377	Herbessus	127
Falisci	33. 366	Germani p.	379. 420	Herculaneum	189
Fanum Fortun.	355	Germanes p.	392	Herculis port.	337
Farfa *	113	Germanii p.	392	Hermesia	368
Farfarus	112	Getae p.	379. 388.	Hermeus san.	120
Fassis * f.	166	Gion * f.	422	Hermione.	389
Faventia	177	Glanis f.	184	Hermon f.	120
Feronia	367	Glaucus f.	139	Hesperides p.	385.
Fiscellus m.	148	Golgi	164		386
Fucinus l.	168.	Gordiene	270	Himera f.	117
	409	Gothi p.	340	Himerus f.	108
Forum Appii	26. 281	Græa	393	Ἰρῆσι p.	132
Gades	311	Graviscae	234	Hippocrene fo.	218.
Gaetuli p.	384	Guntia f.	142.	230. 231	
— Daræ p.	391	Gygæa l.	307	Hippus f.	164
— Baniurae p.	391	Hadria op.	90	Hirpi p.	367
Galefus f.	109	Haemimons	6	Hirpini p.	246
Gallus f.	306	Haemimontani	327	Hisâ * f.	112
Gammaides m.	363		328	Hyampolis	343
Gandaridae p.	396	Haemonia	273. 423	Hyantes p.	219
— Calingæ	396	Haemus m.	363	Hyantea Aganippe	
Garama	395	Hales f.	59		219
Garamas	395	Haliacmon f.	136	Hyantea aqua	226
Garamantes p.	391	Halizones p.	387	Hyllus f.	120. 369
Gargaphie fo.	21.	Hammonis fo. nem.		Hypæpæ	7. 89. 373
	218. 230		l. 81. 82	Hyperie	26. 132. 276
				Hyphasis	114. 125

ET MEDII Aevi

Maëotis l. 278.280.	Melitene	300	Mygdones p.	422
	379	Mevai	235	Mylae 171. 175
Magnesia ad Sipylum	368	Mebaeum cast.	235	Mylas f. 170
Μάγναρ f.	86	Menaeni p.	235	Myfi in Bithynia 49
Malca pr.	371	Mevdai	235	Mysia 323
Marathon f.	108	Mephitis luc.	321	Nar fi 112
aqua Marcia	168.	Meroë	147	Narbo f. 68
	252	Merus m.	342	Narcissi fo. 233
Μάρκεσι λίμνη	260	Messanicus	282	Naurus f. 74
Mariandyne p.	244	Messapia	382	Nebrodes m. 130.
	422	Meslapii p.	185	320
Maritza *	120	Metagonitis pr.	411	Neda f. 331
Marmarica	385.390	Metanaltæ p.	388	Nemea reg. f. 344
Maro m.	130	Metaurus f.	222	Nemea silva 22.235
Marpessus	336.337	Metaurum	143	270
Marli p.	6. 252	Mevania 21.101.222	223	Nericum 341.
Marius m.	340	Mevanas p.	223	Neritos i. 341
Massaesylt p.	407	Midaë fo.	146	Neritum 341
Massagetæ p.	393	Midaëum cast.	174	Neretum * 341
Massice	336	Miletus	266	Nefonis 423
Massicus	323. 334	Milyas	406	Nestus f. 358
Matramela l.	182	Milyes p.	406	Neuri p. 379
Matava	143	Mincius f. 247.	258	Nigretes p. 390
Mataurus f.	143	Minde * f.	144	Nilus f. 184
Matæas f.	103	Mindo f.	142	Niobe fo. 81
Mauretania	408	Minium *	143	Niphates m. 31.340.
Mauri p. 383.	386.	Minterius f.	77	Nisa v Nissa 130
	391. 408	Minthe m.	77	Nomades p. 393.411
Mauritania	382	Minturnæ	139	Nonacris l. 283
Maurusia	408	Minturnenf. l.	271	Nuba l. 395
Mausona	338	Minturnenf. f.	77	Nucaria f. 196
Maxerae p.	338	Moësia	388	Nuceria 33. 190.
Maxyes p.	407	Molochath f.	408	191. 368
Mazara	187	Moloffis	256	Numidæ p. 384
Media	122. 124	Mofela * f.	142	Nyctimus f. 48
Medobithyni p.	422	Mofella, Mofula,		Nymphaeum pr. 322
Medoacus f.	241	Mofalla, Mufellaf.		Νυμφαίτης m. 149.
Medus f.	108		143	340
Melanchlaeni p.	394	Murcus m.	292	Nyfa 314. 342
Melantius m.	300	Murgentium	192	Nyfa m. 342
Melas f. 75.170.184		Musti	86	Nyfa jugum Parnassi
Melita	276	Mycenæ	277	351

INDEX GEOGR. VET.

Oaxia	15. 154	Oropus	234	Parafopii p.	76. 303
Oaxus	152	Ortygia i.	220	Parifii	17. 183
Obii m.	365	Oſſa m.	162. 232. 255	Parifina i.	17. 183
Obringa f.	142	Oſſa m. op. f.	347	Parmiffus f.	162
Obſci p.	412	Oſtia	6	Parnaffus m.	225
Odomanti p.	358	Oſtia Aterni	79	Parnaffus	315. 318.
Oeagrius f.	120	— Eterni	79		352
Oedipodia fo.	218.	Othrys m.	9. 106	Paropamiſus m.	122.
		Oufens f.	212		124. 304
Oeneus f.	350. 351	'Ουλαμέροι p.	424	Paros i.	76
Oeta m.	255. 315.	'Ουλόσκοι, 'Ουλοῦσ-		Parrhaſia op. reg.	
Oete Herculea	348	κοι, 'Ουλόσκοι p.	424	Parrhaſis artios	
Oefia f.	111	'Ουρανοῦ διφῆ	345	Parrhaſius m. Par-	
Olana	282	Oxus f.	57. 89. 152	rhaſium nem.	413
Olbia	125				414
Olcampſis f.	205	P achynum pr.	174	Parthalis	396
Ollius f.	258	Pactolus f.	120. 372	Parthenia	354
Olmeus f.	161	Παδόσα	282	Parthenii p.	115
'Ολαμέροι p.	424	Padus f.	9. 109. 282	Parthenias, Parthe-	
'Ολασκοι p.	424	Padufe l.	82	nus, Parthenicum,	
Olympia	219	Παιονία	415	Parthenope &c.	
Olympus m.	162.	Palaeſte	84	Partheni p.	353
	209. 232. 332	Palaeſtinus f.	183	Parthenius fo.	231
Olympus op. m.	345	Πάλαμν	71	Parthenius m.	331
Olympus Pierius	346. 347	Palatinus m.	377	Paryadres m.	165
'Ομῶρικὸν p.	424	Palica	235	Parus i.	30. 336
'Ομῶροι p.	424	Palycinus fo.	236	cogn. marmorea	336
Oncheſtus f.	74	Palicornum crateres		Pafitigris f.	197
Onobala f.	199	———— l.	236	Patara	217. 225
Opici p.	412	Palladis l.	286	Patzinacitae * p.	389
'Οφικὸν p.	412	Pallantias l.	286	Πηδαῖ	269
Opici p.	412	Pallene	286	Pedalium	25. 269
Orbelon m.	364	Pamifus f.	74	Pedicus f.	269
Orchomenus f.	21.	Pangaea i.	345	Pegasus	404
	77. 219	Pandora	423	Pelaſgi	421
Orcus	19. 209. 210	Παννονία	414	Pelethronii p.	403
Oretani, Oretania	150	Παντοκίας f.	167	Pelion m.	74. 232.
		Πάντοχ	167		345. 347. 357.
Oriens f.	161	Panticapes f.	364	Pellanides fo.	235
Orientis civitas	161	Paphos i.	270	Pelorus m.	171. 362
Oriundus f.	87. 106				

ET MEDII Aevi

Pencus <i>f.</i>	57. 74.	Pirene <i>fo.</i>	231	Riphaei <i>m.</i>	287
	273. 347	Pisae	296	Rols * <i>f.</i>	57
Pennini <i>m.</i>	297	Pisaurum	172	Rubicon <i>qui?</i>	176
Pentapolis	385	Piscaria	79	Rumon <i>f.</i>	204
Perce <i>f.</i>	86	Pitonius <i>f.</i>	258	Rufcade <i>op.</i>	19. 206
Perrhaebi <i>p.</i>	2. 42.	Pometia	281	Saba, Sabae, Sa-	
	255. 352. 357.	Pompeji	191	baeae arae, Sabaei.	
Pesaurum *	172	Πόμπηνα & Πόντινα ἴλη		<i>p.</i>	419
Peucetia	382	80. 212.	280	Sabatus	94. 189
Phalacra <i>cacum.</i>	ldae	Pontus <i>f.</i>	183	Sabeone *	419
	323	Posidonia	405	Sabini <i>p.</i>	405
Phanae	355	Praeneste	28. 298	Sagala	121
Phanas *	355	Prestion	348	Sagaris <i>f.</i>	18. 187
Pharae	229	Privernum	58	Sagaris *	188
Pharybus <i>f.</i>	106	Pfamathe <i>fo.</i>	81. 218	Salambria *	184
Phafelis	310	Pfophis	321	Salapia	285
Phafis	166	Ptolemais	385	Sale <i>l.</i>	368
Phegia	321	Pugna *	94. 95	Salmacis <i>fo. unda</i>	22
Pherae	74	Puteoli	20. 210. 323	116. 237. 240	
Philae Aeg.	283		335	Σάλων	136
Philaenorum <i>arae</i>			360	Salona	136
	286	Πυρήνη <i>m.</i>	361	Samatho <i>i.</i>	192
Philippi	358	Pyrenaeus <i>m.</i>	361	Same	341
Philyra <i>f.</i>	416	Pyrphlegethon <i>f.</i>	Same	Samicum <i>op.</i>	77
Philyreis <i>i.</i>	417		245. 283	Samnites <i>p.</i>	405
Philyres <i>p.</i>	415	Pyrrhaea	423	Sangarius <i>f.</i>	116. 187
Phla <i>i.</i>	286	Querquetulanus <i>m.</i>		Saocoras <i>f.</i>	56. 57
Phlegraeus <i>camp.</i>	369		307	Sapis <i>f.</i>	172. 177. 222
Phlyus	344	Ravenna	282	Sardes	90. 254. 372
Phocis	32. 351	Ῥαύραρις <i>f.</i>	96	Sarmatae <i>p.</i>	278.
Phoenix <i>f.</i>	75. 173	Reatinus <i>l.</i>	261	Sarmizegethusa	389
Phrixus <i>f.</i>	277	Rha <i>f.</i>	57	Sarnum	190
Phrygia	29. 318	Rhamnus	366	Sarnus <i>f. m. op.</i>	189.
Phryges <i>p.</i>	422	Rhenus Ital. <i>f.</i>	176	190. 368	
Phyladea <i>fo.</i>	81	Rheon <i>f.</i>	166	Saroniticus <i>fin.</i>	123
Picernum	202	Rhodanus <i>f.</i>	258. 389	Sarrastes <i>p.</i>	189
Pieris	358	Rhodope	364. 388	Saso <i>i.</i>	195
Pieria	232	Rhodus <i>i.</i>	21. 22	Satrae <i>p.</i>	358
Pimplea	232	Rhombus <i>f.</i>	119	Satura <i>l.</i>	26. 284
Pindus <i>m.</i>	2. 32. 42.	Rhymnus <i>f.</i>	57	Saugonna <i>f.</i>	46
	348. 352	Rider *	323	Savo <i>f.</i>	195
Pindus <i>op. f.</i>	353				

INDEX GEOGR. VET.

Scamander <i>f.</i>	20.	Stabiae	190. 191	Tauromenium <i>cos.</i>	
	215. 272	Strymon <i>f.</i>	285	<i>funditur cum Ca-</i>	
Scardus <i>m.</i>	365	Stura <i>f.</i>	284	tana	199
Scodra	9 ^a 32. 87.	Stymphala <i>m.</i>	369	Taurominus <i>f.</i>	60
	105. 365	Stymphelus <i>f.</i>	48. III	Taurus	328
Scodris *	88	Stymphalides undae		Teani <i>p.</i>	382
Scodrus <i>m.</i>	365		359	Tearus <i>f.</i>	119
Scordi <i>p.</i>	366	Styx <i>f.</i>	4. 20. 92. 209	Tebris <i>f.</i>	204
Scordus <i>m.</i>	365		274. 283	Tegea	333. 354
Scythia	278	Suburana <i>reg.</i>	306	Teleboes <i>p.</i>	404
Segonna <i>f.</i>	46	Succinium <i>op.</i>	251	Telmessus <i>f.</i>	128
Selinus <i>f.</i>	131. 185	Suevi <i>p.</i>	5. 70	Temerinda <i>l.</i>	278.
Selleis <i>f.</i>	360	Surius <i>f.</i>	194		280
Seres <i>p.</i>	399. 417	Sufa	417	Tempe	15. 162. 232
Serra <i>f.</i>	204	Sybaris <i>f.</i>	100		347
Siban * <i>f.</i>	184	Sylax <i>f.</i>	198	Templis <i>m.</i>	374
Sicyllae <i>m.</i>	376	Symaethus <i>f.</i>	167	Tenea <i>f.</i>	102
Sicoris <i>f.</i>	135	Symbolus <i>m.</i>	358	Terentus <i>f.</i>	204
Sidicini <i>p.</i>	412	Syraca	287	Tergeste	240
Silarus <i>m.</i>	292	Syracusae	275. 287	Termessus <i>f. op.</i>	161
Silaris, Silarus <i>f.</i>	94	Syrtis	384		162. 218
	194	Taburnus <i>f.</i>	329	Termilae <i>p.</i>	406
Silis <i>f.</i>	205	Taenias <i>f.</i>	102	Terracina	20. 212.
Simbruina <i>stagna</i>	53	Taenarum <i>op. pr.</i>	371	Thebae	303
Simois <i>f.</i>	215. 318	<i>port.</i>	371	Thenebreste	100
Sindus <i>f.</i>	134	Taletus <i>m.</i>	375	Thermae Himeren-	
Singara	146	Tanager <i>f.</i>	292	ses	128
Sinuessa	335	Tanagra	234	Thermessus <i>f.</i>	128
Sipus, Sipuntum	285	Tanais <i>f.</i>	278. 365	Thermodon <i>f.</i>	56.
Sipylus <i>op.</i>	368	Tantalus	368		57. 386
Sirbes <i>f.</i>	217	Tarbella	68	Thermopylae	348
Sogdiana	305	Tarbelli <i>p.</i>	68	Thespieae	291
aqua Solis <i>fo</i>	81	Tarentum	114	Thespienses <i>p.</i>	233
fons Solis	254	Taron * <i>f.</i>	201	Thesprotii <i>p.</i>	381
Sollax <i>f.</i>	198	Tarpejus <i>m.</i>	366	Thestius <i>f.</i>	41
Solyimi <i>p.</i>	406	Tarpe	370	Theveste	100
Sonantes <i>f.</i>	52	Tarphaeus <i>m.</i>	370	Thoas <i>f.</i>	41
Sorax <i>m.</i>	367	Tarracina	251. 281.	Thonitis <i>l.</i>	197
Spalatum *	137		284	Thracas <i>p.</i>	392
Spania	398	Tartarus <i>f.</i>	57	Θρακισίων	422
Sparta	375	Tartessus <i>f.</i>	86	Thracas Europaei,	
Sperchia	184	Tarus <i>f.</i>	201	Asiatici, Libyci	422
Stabaci <i>p.</i>	419			Thracia	30. 327. 422

ET MEDII Aevi

Thracia Caria	422	Tritonis l.	137	Vesicinus ager	214
Thymbraeus m.	272	Tritonis l. 286.	407	Veseris f.	189
Thymbretus f.	188	Tritum	408	Veseris	189
Θύμβρης f.	203	Ill Viror. i.	176	Vesevus m.	302
Thymbrium f.	272	Troas	272	Vesvius m.	339
Thyni p.	422	Troja	216	Vesulus m.	339
Tibur	299	Tungri	392	Ufens f. 20.212.213	
Ticinus f.	258	Turia an Tutia?	200	281.	284
Tifata m.	85	Turnus l.	201	Vindobona	104
Tigris f. 150.	340	—— confund. cum	208	Virbii clivus	212
Timachus f.	85	fluv. 19.	207	Ululeus f.	322
Timavus f.	85	Tuscania	421	Umbria 9. 101.	222
Titaresius f.	109	Tuscanienses p.	421	Vogesius m.	44
Titaron op & m.	209	vicus Tuscus	307	Volturnus f.	210
Tmolus m. 89. 90.	120. 168. 354	Tybrestum	100	Vofagus m.	45
Tmolus	374	Tymolus m.	373	Vofegus m.	44
Trachina	212	Typhon f.	160	Vulturnus f.	97
Trachonitis	400	Tyras f.	125	Vulturnum 20. 210	
Trigaboli p.	282	Tyrrheni	421	Xanthus f. 4.	323
Τρίκαλον	207	Vagedrusa fo.	96	Xanthus	217
Τρίκαλα	207	Valentia	200	Zagrus m.	340
Triocala op. & f. 19.	207	Velia 59.	376	Zarandas f.	108
Triocla	207	Velini lacus 3.	53.	Zariaspe	89
Triphylia reg. 77.	331	Vesçia op.	215	Zariaspae	72
				Zerbis f.	217

I N D E X

GEOGRAPHIAE RECENTIORIS

fiume di <i>Abbatia</i> f.	58	<i>Argento</i> f.	214	<i>Belice</i> f.	93
<i>Abiso</i> f.	126	<i>Argosia</i> f.	177	<i>Belice sinistro</i> f.	131
<i>Accia</i> f.	70	<i>Arno</i> f.	191	<i>Bengala</i>	113
<i>Aci</i> f.	66	golfo d' <i>Arta</i>	274	<i>Bevagna</i>	101
<i>Acqs</i>	68	<i>Afcu</i>	49	<i>S. Blasii</i> f.	131
<i>Adefe</i> f.	57	el <i>Asi</i> f.	161	<i>Bochara</i> f.	89
<i>Adige</i> f.	57	<i>Asopo</i> f.	76	<i>Bog</i> f.	125
<i>Adour</i> f.	68	<i>Aspri</i> f.	44	<i>Boiana</i> f.	88
<i>Aggia</i> f.	127	<i>Astora</i>	206	la botta di <i>Picer-</i>	
<i>Agriomela</i> f.	184	<i>Afuero</i>	83	-no f.	202
<i>Aja</i> f.	127	<i>Ateno</i>	202	<i>Bozdag</i> m.	374
<i>Airaut</i> f.	97	<i>Atri</i>	79	<i>Brenner</i> m.	361
<i>Aire</i>	68	<i>Attellari</i> f.	126	<i>Brenta</i> f.	240
<i>Akrida</i>	105	<i>Aude</i> f.	68	<i>Brugno</i> f.	85
<i>Akrida lac.</i>	245	lago d' <i>Averno</i>	243	<i>Bunina</i> m.	349
<i>Alabo</i> f.	48	l' <i>Aufente</i> f.	213	<i>Caballo</i> m.	363
<i>Alba</i> f.	70	<i>Aufa</i> f.	177	<i>Cadena del mondo</i>	
Canale di <i>S. Alber-</i>		<i>Azaro</i>	95		328
to	283	mare <i>Azov</i>	278	<i>Canal Calagno</i>	192
<i>Albia</i> f.	70	<i>Badino</i> f.	58	<i>Calatanissetta</i>	130
<i>Alcanta</i> f.	70	<i>Bagrada</i> f.	115	fiume di <i>calda Bel-</i>	
<i>Alcantara</i> f.	199	<i>Balk</i>	89	lotta	207
<i>Alessio</i>	105	<i>Baradak</i> f.	96	<i>Calore</i> f.	94
<i>Alfeo</i> f.	65	<i>Barbaro</i> m.	324	lago di <i>Camarana</i>	
<i>Ambrakia</i>	275		335		276
l' <i>Amiraglio</i> f.	150	<i>Barca desertum</i>	385	<i>Camarina</i> f.	132
<i>Amista</i>	290	terra di <i>Bari</i>	382	<i>Caminate</i> f.	55
<i>Apefa</i> f.	176	<i>S. Bartholomaei</i> f.		fiume delle <i>Canne</i>	91
<i>Apidano</i> f.	75		93	<i>Canosa</i> p.	58
<i>Aqua blanca</i> f.	102	<i>S. Basili</i>	344	<i>Cantara</i> f. 50. 60.	
<i>Aqua sancta</i> f.	102	<i>Basilicata</i>	406		66. 199
<i>Aquataccia</i>	70	<i>Basilipotamo</i> f.	109	<i>Capitanata</i>	382
<i>Aras</i> f.	57	<i>Baudino</i> f.	58	<i>Capua nuova</i>	97
<i>Arbon</i> f.	76	<i>Bein el naharajim</i>		<i>Carbon</i> f.	48
<i>Argentea</i> f. 214. 322		f.	161	<i>Carelli</i> m.	309
		<i>Belice</i> f.	50	<i>Carnia</i>	382

INDEX GEOGR. RECENT.

<i>Castagnatz m.</i>	358	<i>Dehash f.</i>	89	<i>Geromlea f.</i>	44
<i>lago di Castel Gandolfo</i>	298	<i>Demsas</i>	206	<i>Ghiaci f.</i>	66
<i>Castello Vetrano</i>	94	<i>Devil f.</i>	134	<i>Giaretta f.</i>	167, 192
<i>Castel di Volturno</i>	210	<i>Dittaino f.</i>	95	<i>m. di S. Giovanni, Severo & Nero</i>	376
<i>Castri</i>	92	<i>Don f.</i>	205	<i>S. Giovanni di Laterano</i>	307
<i>Cataya</i>	418	<i>Drago f.</i>	131	<i>Girmaffi</i>	92
<i>Catochi f.</i>	44	<i>m. di Dragone</i>	335	<i>Giudicello f.</i>	58
<i>lago di Celano</i>	252	<i>Drillo f.</i>	50	<i>m. S. Giuliano</i>	319
<i>Cephisso f.</i>	99	<i>Drino bianco f.</i>	105	<i>Glanio f.</i>	225
<i>rio di Cesena</i>	172	<i>Drino nero f.</i>	105	<i>Gniloe more</i>	279
<i>Cherza f.</i>	116	<i>Duino f.</i>	85	<i>Golconda</i>	113
<i>Chiacci f.</i>	66	<i>Ebro f.</i>	121	<i>m. de Gorante</i>	311
<i>Chiana f.</i>	225	<i>Elbe</i>	70	<i>la grotta della Sibylla</i>	243
<i>Chumersee</i>	257	<i>Emineh dag m.</i>	328	<i>le Grotte</i>	128
<i>Cingas</i>	146	<i>Eno</i>	120	<i>Guadalayar f. Vadi al Ayar f.</i>	200
<i>la Cité</i>	183	<i>Entella</i>	94	<i>Guenga f.</i>	113
<i>Civita vecchia</i>	142	<i>Eraux f.</i>	57	<i>Hagios oros</i>	296
<i>Clitonno f.</i>	102	<i>Ejstora</i>	206	<i>Halente f.</i>	59
<i>Crate f.</i>	101	<i>Étsch f.</i>	57	<i>Helabas</i>	114
<i>la Croce pr.</i>	167	<i>Euli gheul</i>	254	<i>Hidekel f.</i>	198
<i>Coliseum</i>	127	<i>Farfa f.</i>	113	<i>Hismo</i>	135, 322
<i>lago di Colluccia</i>	245	<i>il faro di Messina</i>	171	<i>Jaci f.</i>	66
<i>Come</i>	184	<i>Fasf f.</i>	166	<i>Jarck f.</i>	57
<i>Conca f.</i>	97	<i>Fer f.</i>	161	<i>Jarmuk f.</i>	146
<i>Cora.</i>	309	<i>Fidari f.</i>	107	<i>Ida m.</i>	331
<i>Coruch</i>	314	<i>f. di S Filippo</i>	192	<i>Jemboli f.</i>	183
<i>Cossovo m.</i>	347	<i>fiume Freddo f.</i>	60, 66, 93	<i>lago di Jansano</i>	261
<i>Coutances</i>	184	<i>Fiumicino f.</i>	177	<i>Ischar f.</i>	183
<i>Curco m.</i>	314	<i>Foglia f.</i>	172	<i>Ischodan op.</i>	88
<i>Curiorowicze</i>	364	<i>fonte Ferrato</i>	192	<i>Isef f.</i>	135
<i>Curtesio f.</i>	55	<i>Fornello f.</i>	189	<i>Isere f.</i>	134
<i>Cyllene m.</i>	308	<i>Frat f.</i>	108	<i>Kaarched f.</i>	134
<i>Czemaniwerti m.</i>	364	<i>lago Fucino</i>	252	<i>Kammenoi pbiar</i>	365
<i>Dachia f.</i>	70	<i>lago di Garda</i>	207	<i>Kara su f.</i>	89, 96
<i>Daghele f.</i>	198	<i>Gardichi</i>	227	<i>Kedous f.</i>	120
<i>Dali</i>	269	<i>Gargara</i>	323	<i>Kelmünz</i>	307
<i>Dags</i>	69	<i>Garigliano f.</i>	139, 225	<i>nahar al Kiufo f.</i>	108
<i>Darbon f.</i>	48	<i>Garippo f.</i>	116		
		<i>Gela m.</i>	117		

INDEX GEOGR. RECENT.

<i>Kizil-Ermak</i> f.	126	<i>Matalardo</i> f.	176.	<i>Nagara</i>	343
<i>Labe</i>	70		177	<i>Narni</i>	149
<i>Labyrinth</i> m.	317	capo <i>Matapan</i>	371	il <i>Negro</i> f.	202
<i>Lacha</i> m.	346	<i>Matin</i> f.	145	<i>Nerdo</i> v. <i>Nardo</i>	341
<i>Lachi</i> m.	363	<i>Mazora</i>	187	lago di <i>Nemo</i>	261
<i>Lagno</i> f.	225	<i>Mazzaruni</i> f.	51	<i>Nera</i> v. <i>Negra</i> f.	149
<i>Laja</i> f.	127	<i>Megarada</i>	86	<i>Nocera</i>	191
<i>Lao</i> f.	71	<i>Mejerda</i> f.	86	<i>Noguerra</i> f.	196
<i>Laprissa</i> f.	131	<i>Meinder</i> f.	144	<i>Nuciti</i> f.	171
golfo de <i>Larta</i>	274	<i>Meneo</i>	235	<i>Numico</i> f.	149
<i>Lashhi</i> m.	317	<i>Menzo</i> f.	247	<i>Occhio di Zilicaf.</i>	
<i>Lavagna</i>	94	<i>Meru</i> m.	343		220
<i>Lauphis</i>	126	<i>Mestro</i> f.	358	<i>Ofanto</i> f.	58
<i>Lazareto</i> f.	192	<i>Metaro</i> f.	143	<i>Oife</i> f.	111
<i>Lerida</i>	196	<i>Mezzuevo</i> m.	353	<i>Olira</i> m.	347
lago <i>Licola</i>	258	<i>Mignone</i> f.	142	<i>Olympo</i>	346
<i>Livadia</i> limni	99	<i>Milazzo</i>	171	m. di <i>S. Oreste</i>	367
<i>Lofanto</i> f.	58	<i>Mincio</i> f.	142	<i>Oreto</i> f.	150
<i>Loire</i> f.	140	<i>Minder</i> f.	144	<i>Oronz</i> f.	161
al <i>Lucan</i>	300	<i>Kutschuck</i>	<i>Minder</i>	<i>Orphea</i> f.	48
<i>Lucchiola</i> fo.	192		f	<i>Ofero</i>	83
<i>Luco</i>	265	<i>Miranda</i>	94	<i>Pachicolamo</i> f.	44
<i>Luso</i> f.	176	<i>Mitena</i> m.	332	<i>Palestrina</i>	298
f. della <i>Madalena</i>	189	<i>Mofetes</i> l.	247	capo <i>Palo</i>	322
<i>Madiuni</i> ' op.	187	<i>Monaco</i>	337	<i>Panale</i> m.	355
<i>Madonia</i> fors. <i>Ma-</i>		rocca di <i>Mondra-</i>		<i>Pantalica</i>	128
<i>donna a fano</i> B.		<i>gone</i>	335	<i>Parnasso</i> m.	352
V. m.	130	<i>Mongibello</i>	295	capo <i>Passaro</i> v. <i>Paf-</i>	
<i>Magiordeh</i> f.	86	<i>Monte nuovo</i>	244.	<i>salò</i>	175
<i>Magnisa</i>	369		258	f. di <i>S. Paulo</i>	192
<i>Magra</i> f.	85. 145	<i>Montisfalconis</i> bal-		<i>Pesaro</i>	172
<i>Malaca</i> m.	358	<i>nea</i>	241	<i>Pescara</i>	79
<i>Marechia</i> f.	177	<i>Morad-su</i> f.	108	<i>Petras</i> m.	357
<i>Mare morto</i>	258	<i>Mofis</i> f.	192	fanum <i>S. Petronelle</i>	
<i>Maricula</i> f.	176	rio di <i>Moffo</i>	55		149
<i>Maritza</i> f.	120	<i>Mucuba</i>	192	<i>Pharib</i> f.	106
<i>Marmara</i> f.	183	<i>Mufiti</i> l.	247	<i>Pheres</i>	74
<i>Marro</i> f.	143	<i>Mugnone</i> f.	142	<i>S. Philippi</i>	127
<i>Marfala</i> f.	131	f. della <i>Muraglia</i> f.	150	<i>Phthelia</i> f.	184
m. <i>Marso</i> v. <i>Mar-</i>			150	lago di <i>Pic' di Luco</i>	
<i>sico</i>	335	<i>Murhan</i> f.	134		261
capo <i>Masticho</i>	355	<i>Nadi</i> f.	114	<i>Piergo</i> f.	71
		<i>Nagar</i>	343	<i>Pietra Santa</i>	252

INDEX GEOGR. RECENT.

capo di Pila	270	Rophea f.	48	Silaro f.	94.	195
Pir f.	161	capo Rosafar	354	Sillero f.		195
Pisciatello f.	177	Ross f.	57	m. di S Silvestro		367
vene di Piscignano		la Rotta f.	181	Sind f.		124
	102	Ruco f.	177	Sipuli dag f. m.		360
la Pisma fo.	249	Rugone f.	180	Soldino f.		161
Pismotta fo.	249	Sabato f.	94	Solfatura		236
Pissatello f.	176	m. S. Sabinæ	292	Spalatro		136
Planizza f.	136	Sagari f.	188	golfo della Spetia		
Platina f.	131	Sahakala	148			145
Plumba f.	143	Sakaria f.	188	Spirnaffo f.		84
Po f.	109	Salampria f.	162	Stora		206
Poiar semnoi	361	Salambria f.	184	Strumona f.		183
Poli	166	Salpe , Salpi	285	Stymphe		370
Polina	71	f. Salso 50.116.130	130	Tabor m.		374
Polistonia	166	Sangari f.	188	Taburo m.		373
Portella	300	Sanguino f.	98	lago di Tagliacozzo		
Pontine paludi	281	Saone f.	46			252
Porcaria f.	167	Sarabat f.	120	Tajo f.		200
Pormon f.	206	Sarno f.	190	Tana f.		205
il Portatore f.	213	f. di Savignano	177	Tara f.		115
m. di Postiglione	292		180	Tarfaro f.		161
Pfloriti m.	331	Savio f.	172	Taro v. Tarro f.		201
la Puglia	382	Scafati f.	191	f. di Tavormina f.		
Quadalquivir f.	86	Scanderona	300			199
porto de Qualeis	372	wadi Schirres f.	100	Taurno m.		374
porto delle Quaglie		Scutari op.	88	Tegil f.		198
	372	Sebetho f.	189	Termeh f.		206
Radini f.	183	Seedy Abdel Abbas	86	f. di Termini		130
Ramad f.	124		196	f. di Terra nuova		
Ravei f.	124	Segre f.	196			132
Reno f.	176	Selo f.	195	Tevere f.		204
Rhedive f.	183	Semno f.	119	Teverone f.		52
Rhioni f.	166	Senga f.	196	Timao f.	85.	241
la Riccia	260	les Sept caps	311	la Timia		102
lago di Rieti	261	Serchio f.	85	Tomalitze m.		374
Rigone f.	180	Sethie m.	317	Topino f.		102
Rivo f.	149	Sgiguda	200	Toppia f.		58
Rocca Cavarum	299	Shantrou f.	124	Toscana		421
capo Rodoni	322	m. de Sicignano	v.	Toscanello		421
Rodoria f.	181	della Petina	292	Trapani		319
lago di Ronciglione		Siculiana	91	lago di Trepergola		
	251	la Sila	271			243

INDEX GEOGR. RECENT.

m. di <i>S. Treſto</i> 367	Veria f. 95	Ureo f. 84
<i>ſchur. degnitz</i> 279	lago di <i>Vico</i> 251	<i>Urgone</i> f. 180
<i>Valiza</i> m. 364	<i>Vintimiglia</i> 181	<i>Weliki Poias</i> 365
<i>Vara</i> f. 85	m. di <i>Viterbo</i> 311	<i>Wolga</i> f. 57
<i>Varo</i> f. 214	<i>Voliffò</i> 290	<i>Xiria</i> m. 360
<i>Vafiglufè</i> m. 364	golfo di <i>Volo</i> 74	mare <i>Zabache</i> 278
<i>Vaviſſa</i> f. 71	<i>Valturno</i> f. 97	<i>Zara vecchia</i> 136

INDEX MISCELLUS

A <i>Abſyrtus</i>	83	<i>Amphoterus</i>	381
<i>Acaecallis</i>	152	<i>Amphryſia Sibylla</i>	47
<i>Acarnan</i>	381	<i>Amymone</i>	79
<i>Achelous</i>	381	<i>Anapias</i>	65
certat cum <i>Hercule</i>	41	<i>Anapis</i>	199
<i>Achilles</i>	4. 185	<i>Anna Perenna</i>	150
<i>Acidalia Venus</i> }	219	<i>Angitia</i>	264
<i>Acidis tumulus</i>	67	<i>Anius rex.</i>	54
<i>Actaeon</i>	21. 230	<i>Antenor</i>	213. 242
<i>Admetus</i>	2. 46	<i>Antiope</i>	229
<i>Adonis</i>	270	<i>Apamea</i>	146
<i>Aeetas R.</i>	264	<i>Apenninae fortès</i>	298
<i>Aegeſtes</i>	94	<i>Apollo</i> 2. 46. 225. 356. 366	
<i>Aefculapius</i>	20. 211	<i>Apyonius</i>	199
<i>agon</i>	22	<i>Clarius</i> 28. 265. 307	
<i>agon Archemori</i> 22. 234. 235		<i>Delius</i>	225
<i>Agrippa</i>	258	<i>Delphicus</i>	268
<i>alben, alpon, monter</i>	293	<i>Hyperboreus</i>	379
<i>Alcmaon</i>	381	<i>Patareus</i>	225
<i>Alexander</i>	113	<i>Thymbraeus</i> 225. 272	
<i>alf, Saxum</i>	294	<i>aquaeductus e Fucino veſti-</i>	
<i>Alpheſiboeca nympħa</i>	198	gia	253
<i>alwarden</i>	294	<i>aequae graveolentes</i>	
<i>Amalthea</i>	16. 337	<i>Amafanci</i>	2
<i>Amaliſis</i>	402	<i>Camarinae</i> 26. 275	
<i>Amazones</i>	19. 205	<i>Saturae</i>	284
<i>Amphiarai templum</i>	234	<i>Soractis</i>	367
<i>Amphinomus</i>	65. 199	<i>Arceſtilaus Batti fil.</i>	385
<i>Amphion Dircaeus</i>	288	<i>Archemorus Lycurgi fil.</i> 22. 234	

INDEX MISCELLUS

Archias Corinth.	11. 287.	315	Ciconum matres	120
Archigallus		69	Circe	264. 409
Arethusa	2.	48	Circius ventus	337
Argo navis		356	Cithaeron furis agitatus	326
Atalanta		333	Chalcenor	269
Aventinus R.		292	Chares Lindius	426
Ἀυροφύλαξ ἀπ' αὐραφύλαξ?		169	Chimaera	310
Babylonis murus		427	Chiron	356. 403
Bacchus		168	Chrysippe	123
Sabazius		419	Claudius Imp.	252
Bacchi cultus		314	Clio	218
a Baccho conversi piratae in			Clitumni templum	102
Delphines		349	a Clitumno victima	101
Battus		385	Cocalus	90. 131
Bebrycles		15	Colossus Rhodius	37. 426
Bellerophon	4. 231.	310	Columba e fagu oracula red-	
Berecynthia	28. 188.	301	dit	268
Berecynthias ventus		301	Coras	308
boas		87	Corus ventus	337
bomas serpens		87	tutus ut in Corycio antro	313
boves Mevanienfes		223	Crocum	29. 312
Britomartys		315	Ctesiphon Gnoſius	425
Bromios Bacchus	343.	352	Curetes Idaei	117. 330
buxum in Cytorum		305	Cyane nympħa	249
Jul. Caesar	253.	281	Cyane, herba	272
Callirrhoe		381	Cyanippus	249
Callisto		321	Cybele	5. 301. 306. 318
Camarinam ne moveas		275	ejus lavatio	5. 69
Car Myſi frater	40.	401	Cyclopes	295
Casmoinae		228	Cydnus	96
Castalia fil. Acheloi		226	cygni	282
Castalides musae		226	Cygni sepulcrum	73
Castalus fil. Apollinis		226	Cyllenius	307
Catillus		308	Cynthia	303
Cebrenis Oenone		238	Cynthia Delos	304
Centauri	6. 9. 76.	350. 357	Cynthus	303
Cephifos		233	Dactyli Idaei	330
Cerberus	51. 244.	371	Daedalus	4
Cerberi extracti fabula unde?		371	Daricum aurum	170
			Daunia Dea	417
Ceres		16	Daunius heros	417
Cereris festum		277	Dehebris rex	203
Cicon fil. Apollinis		387	Dejanira	9. 107. 349

INDEX MISCELLUS

Diana	212	flumina sub terra labentia 18
succincta	230	198. 202. 219. 220.
Astyrena	285	226. 326.
Claria	266	cum aliis non mixta 16.
Dictynna	171. 316	168. 220. 258
Ephesia	37	super aliis defluentia 220
ej. aedes	425	fons crescente luna crescens
Facelina	170	249
Taurica	260	inflammans 256. 310
Dictaeus Rex	316	Fortuna Praenestina 300
Dictynna	212. 315	fossa Augusta 282
Dindymene	306	Philistina 283
Diocletiani palatium	136	Galli 318
Diomedis templum	241	Germanicus & Agrippina 220
Dircaeus cygnus	229	Gratae 219
Dirce uxor Lyci	229	Gygaea Minerva 253
fons Jovis Dodonaei	269	Gyges R. 253
Dodonaei lebetes	269	Hadrianus 253
Dodouaeum oraculum	267	Haemus Boreae fil. 363
Domitiani via	210	Harmonia 14. 141
Dryope fil. Eurypyli	390	Heliades 9. 110
Echinades	42	Helicon humanitate clarus 326
Ephialtes	326	herba Scythica 279
equi primus usus	403	Merois 281
Erymanthis urfa	321	Hercules
Eryx frater Aeneae	320	Augen necat 353
Eumolpus	422	Acheloum domat 41
Eurotas	109	cum Centauris pugnat 6.
Eurypyli scutum	360	76. 359
Fanatici	116	Iubigit Dryopes 389
Farnesius taurus	229	combustus 31. 348
Feronia nympa	252	Monoecus 337
ejus festum	367	Idaeus 330
fines Asiae & Europae 125.		Tirynthius 348
166. 19. 204. 205. 384		Ciminum lacum creat
Asiae & Africae 148. 166		250. 251
384.		apud Molorchum 25. 270
flumina aurifera 120. 169.		ad inferos abit & Cerberum
200. 373.		domat 52. 244. 371
incrustantia 6. 78. 190.		hydram Lernaeam conficit
191. 194. 195		26. 276
sub forma tauri in NN.		parum decenter amat Pyrenen
41. 117. 129. 142. 150.		361
186. 192.		

INDEX MISCELLUS

Hercules		Ixion	357. 403
Lucrinam molem excitat.		Καπίτων	402
258		Lapithae	32. 255
columnas ponit	311	Lapitharum bella	350. 357.
Herculis filii			403
Agathyrsus	380	Latona	217. 303
Gelonus	380. 394	Latonae templum	217
Iber	397	lavatio Matris Deum	5. 69
Celtus	397	Lelegia	405
Herculis lucerna Atheniensis		Lelex	405
	349	leo Nemeus, Cleonaeus	344
Hermione	14. 141	Lerna malorum	277
Hesiodus	27. 291	Libethrides musae	232
Himerus	108	lingua Celtico-Britannica	182
Hippolytus	20. 211	Liriope mater Narcissi	233
homines versi in volucres	27.	Lud	402
	286	Lycaeus Jupiter	331. 413
Hyantes rex	219	Faunus	331
hydra Lernaea	26. 276	Pan	414
Hylas	48	Lycaon	333
Hyperia	26	Lycus fil. Pandionis	406
Hypsipyle	234. 235	Lydus	401
Idaea mater	330	lymphati	116
igne qui non adurantur, Hirpi		Lyficratis aedicula Choragica	
	367		349
ad inferos aditus	51. 244.	Maenades	364
	370. 372	Maeon R.	402
Juba	408	Maeonides	402
Julia moles	257	Maja	278. 307
Jovis natales	331	Μαλακίτων	240
Dodonaei oraculum	256	Mamers	412
Jupiter infans	316	Mareoticae vites	24
Ammon	268	Marica Nympha	25. 139. 271
Apenninus	297	marmor	
Carius	4	Marpesium	336
Clitumnus	101. 102	Parium	336
Faginus	268	Lychnites	336
Lycaeus	331	Taenarium	372
Olympius	346. 427	Marpefia, Sibylla Erythraea	
Tarpejus	222. 370		337
jusjurandum Palicorum	22	Marfyas	146. 409
	193. 236	Maufoleum	37. 426
Juturna	417	Medea	83. 264

INDEX MISCELLUS

Mediafuticus	412	Nummi	
meditatur <i>pro</i> minitatur	21.	<i>Καρυάτιον</i>	314
	224	Magnetum Sipyli	369
Medus	108	Megarensium	66
Melampus	77. 227	Nicaeensium	188
Memnon	4. 38	<i>Νικαίων</i>	130
Mephitis aedes	246	Oeniadum	41
Mercurius	307	Panormitanorum	150
Metagenes	425	Pergamenorum	150
Midas	168	Selinuntiorum	130. 185
Minerva Aftyris	285	Sipyli	368
Minervae natales	286	Smyrnenfium	267
moes	278	Syracusiorum	219
moehith	278	Tarfensium	96
Molorchos hospes Hercules	25	Tauromenitarum	198.
	270		199
Murcia Dea	292	Tituriae gentis	370
Mufae	226. 228. 231	Tmolitarum	374
musivum Praenestinum	298	Nympha Aetna	191
Narciffus	22. 234	Aganippe	218
Nauplius	79. 80	Alphefiboea	198
Nefon	423	Anigriades	77
Nefius	9. 107. 348	Cyane	249
Nicander	267	Dodonides	269
nummi		Egeria	212. 228. 260
Acarnaniorum	41	Feronia	252
Accolei Larifcoli	110	Libethrides	233
Agyrinensium	192	Marica	271
Ambraciotarum	41	Sebethis	189
Artemisiae	426	Taygeta	375
Afforinorum	95	Nyfaeus Bacchus	342
Calpes	311	<i>Ὀφείων & Ὀφίων</i>	157
Camarinae	132	obfcenus	412
Catanensium	58. 65. 199	odium vini	21. 227
Colophoniorum	266	Ocagrus pater Orphei	120. 388
C. Confidii Noniani	320	Omphale	253
Corinthiorum	310	Opheltes	234. 235
Dictynnae Crete.	316	oraculum Delphicum	351
Entellae	94	Clari, Malli, Didymorum	266
Ephesiorum	425	Dodonaeum	267. 317
Gelporum	117	in inf. Phla	286
Heracleae Ponticae	52	Orestes	171
Himerensium	129		

INDEX MISCELLUS

Orpheus	363. 364. 387	Pomptinae siccandae	281
Orphei monum.	233	populeae forores	110
Ofca lingua	413	Praeneste	28
Ofci ludi	412	Proetides	77. 227
Ofcum marmor	413	Pfammitichus	401
Otus	326	pseudargyrum	373
Oufentina tribus	212	Val. Publicola	377
Paenoniae artes	212	pyramides	38. 428
Pais	148	Pyrene Bebrycis filia	361
Palamedes	80	e Pyrenaeis thesaurus Hist.	
Palicae urbis vestigia	236	Natur.	362
Palici Dei 191. 193. 235. 236		Pyrrha	423
Pan	30. 331. 398	Python serpens	225
Pan Lycaeus	414	Regulus	7
Pandora	423	Ῥαδάλος	182
Pangaeus furiis agitatus	358	Ῥαθηλός	182
Paridis iudicium	330. 331	Rhea	331
Parisina insula	17	rhedeg quid?	182
Parrhasius	414	Rhodope Haemi foror	363
Πάραυ	167	rif' aet	365
Patrocli funus	185	Ῥοδάνός	181
Pegasus	231	Rolandi antrum	314
Peleae vel Peleades	268. 316	Sabazius Bacchus	419
Peleus	185	Sangas	187
Pelei votum	185	Sarpedon fr. Minois	406
Pelops	47	Σαρπηδὴ Μίνων	279
pen, <i>surmitas</i>	297	Selinuntis reliquae	186
Penninus Deus	297	Semiramis	38. 427
Phaethontiadēs	110	Σεμιράμις	193
Phanaeus R.	355	serpens maximus	87
Phidias	37. 427	Sibylla Amphrysia	47
Phillyrides Chiron	416	Erythraea	337
Philyra	416	Σιρηνῶν μνημαῖον	234
Pholus centaurus	359	Silenus	168
Phoenicis sepulcrum	173	Sipylene Cybele	368
Phryxi templum	165	Sipylus fil. Agenoris	369
picci ferro Geloni	394	Soranus Dis pater	367
Pindari domus	229	speculum Dianae	261
Pindus	2. 42	spelunca leonis Nemeaci	344
Pirithous	357. 403	Stesichorus	12. 130
Polyphemus	4. 67	Styx Oceani filia	283
Pompejus M.	32. 362	Sufae domus regia	427
S. Pompejus	17. 173	Symaethus rex	191

INDEX MISCELLUS

tabula Tarracinae posita	281	Turnus	417
Tantalus R.	368	Tutifco	420
Tauromenii rudera	199	Tyrrhenus	421
Taygeta nympba	375	Typhon	160
Tellez	148	Veneris fanum ad Salmacidis	
templum Praenestinum	298	fontem	239
tetrici unde dicti ?	376	Venus Acidalia	219
teut, terra	420	Cytherea	303
Thalia	191. 193	Erycina	319
Theodosius	281	Idalia	270. 320
theoda, terra	420	L. Vetus	142
Thestius	41	vini odium	21. 227
thiuda, terra	420	vinum Ariusium	27. 290. 354
Thoas	41. 171	Falernum	335
thymbra	272	Mafficum	335
Tiberius XII urbes instaurat		Maffacano	336
	368. 374	Muscatella	336
Tibur	308	Oeneates	351
tir, terra	420	Phanaeum	354
tit, terra	420	Virbius	20
Tmolus Lydiae R.	373	vites Mareoticae	24. 260
Trajanus Imp.	281	Vogefus, Vosagus, Vosagus	
Trajani expedit. Daciae	389		44. 55
trietrica sacra	352	votum tondendi crinis	185
tribus		Vulcani officina	295
Pomptina	281	Xanthus equus	20. 216
Velina	377	Xerxis confilium abscindendi	
Trivia	212. 261	Athoi montis	296
Tutifco	420	Φάνελος	171

MAY 13 1915

Frederic

1
3
9
0
4
7
14
33
35
36
51
54
20
60
05
15
15
35
6
11
6
1